ANDREI VOCHIN

SUPERSTEAUA

ADEVĂRATA POVESTE A CÎȘTIGĂRII CUPEI CAMPIONILOR EUROPENI

★ enigma lui Duckadam ★ ce fac astăzi eroii din '86

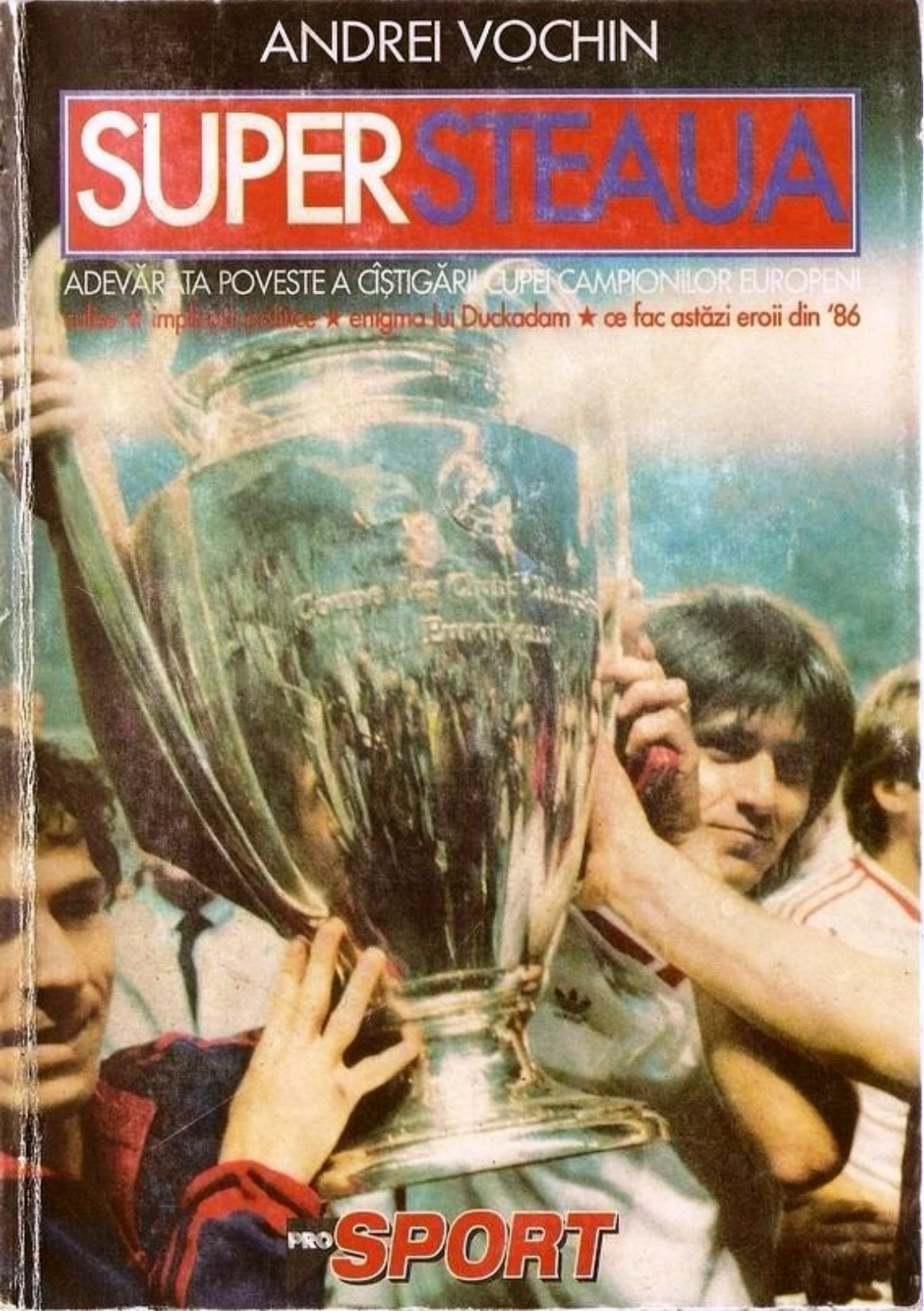

PRO SPORT

„Am scris această carte cu gândul la doi oameni. Primul este bunicul meu, Costică Pena, cel care m-a logodit cu stadionul când n-aveam încă vârsta de şcoală, ducându-mă de mână în Potcoava Giuleştiului, acolo unde suferise el mai bine de 50 de ani. Al doilea este Ion Alecsandrescu, care, în opinia mea, a fost principalul creator al Stelei 86. Dedic memoriei celor doi tot ce e mai bun în această lucrare, iar ce e rău iau doar asupra mea”

Autorul

Coperta: Marian Toader
Foto: Emil Tănase, Peter Clement, colecţii personale
Prelucrare imagini: Stela Tănase
Tehnoredactare: Laurenţiu Apetri
Lectori: Ana-Maria Georgescu, Claudia Călin, Marian Busuioc, Maria Lodroman

SuperSteaua/Andrei Vochin
Bucureşti: Editura ProSport 2001
p. 427; cm. 14,7 x 20,5
ISBN 973-0-02326-3
„SuperSteaua – 1986” ANDREI VOCHIN

Istorie fără fard

Această carte vorbeşte despre glorie într-un fel care vă va tulbura. Până la Andrei Vochin, câştigarea Cupei Campionilor de către Steaua era un prilej de elogii tocite, de fapte arhicunoscute şi de fraze transformate în lozinci.

„SuperSteaua” pune punct şabloanelor. E o carte incomodă, chiar şi pentru stelişti. Dar ea trebuie citită nu doar de suporterii marii echipe de la Sevilla, ci de toţi aceia care vor să înţeleagă istoria şi actualitatea fotbalului românesc.

Pentru că, până la urmă, asta este remarcabil în carte. Personaje de prim-plan şi în zilele noastre, Pădureanu, Ienei, Lucescu, Dragomir, Piţurcă, Iordănescu, Dinu sau Bölöni se intersectează, îşi dispută întâietatea, sunt demni sau slugarnici, curajoşi sau laşi, fac bine, fac rău, cad, se ridică, aranjează meciuri şi cumpără arbitri, totul într-o formidabilă imagine nefardată a fotbalului.

Veţi fi uimiţi să vedeţi că au rămas aceiaşi. Veţi tresări la aflarea unor informaţii pe care nu le ştiaţi decât din folclorul stadioanelor sau despre care n-aţi auzit niciodată. Veţi fi curioşi, ameţiţi, sătui, bucuroşi şi indignaţi. Iar spre zori, când veţi adormi storşi, deasupra patului vor pluti mândria şi mirarea că victoria Stelei a fost aievea, miracol într-o ţară şi un fotbal unde, după 15 ani, parcă nimic nu s-a schimbat.

Cătălin Tolontan

ANDREI VOCHIN

SUPERSTEAUA

...Pe laterala careului de 16 metri, cu zâmbetul pe buze şi mâinile lipite una de alta ca pentru rugăciune, Duckadam se trânteşte în fund. „Doamne, îţi mulţumesc, Doamne, că m-ai ajutat!”. Pentru portarul Stelei tot ce îl înconjura acum dispăruse. Era doar el cu el. Apărase 3 penaltyuri, nu ştia câte vor mai fi şi nici n-avea chef acum să facă vreo socoteală. „Uite-l pe Găboajă. Ăsta bate bine, dar tot i-am luat câteva navete de bere de 3 ani de când ne întrecem la 11 metri după antrenamente”. Duckadam nu privise nici una dintre execuţiile coechipierilor şi n-o va face nici acum. După ce Balint şi-a fixat balonul pe punctul cu var, Helmuth s-a lăsat uşor pe spate şi a închis ochii. Huiduielile tribunei îi spărgeau timpanele. „Or izbucni, ca la Miţi şi Loţi, sau aud iar oftatul ăla atât de plăcut?”. Nebunia transformase fluierul lui Vautrot într-un ţignal şters, pierdut în spaţiu. „Huuuuuuuo!”. „Ahhhh!”. „Ce? A marcat Gabi?” Helmuth a deschis ochii mirat. Liniştea căzuse iar ca o ghilotină peste capetele spaniolilor care umpluseră stadionul „Sanchez Pizjuan”. „Aşa e, a dat gol! E 2-0 pentru noi! Bravo, Gabi!”, apucă să-i strige Duckadam, după care se îndreaptă cu pasul lui apăsat de urs grizzly spre linia porţii. „Helmuth, te arunci decis în stânga”, îşi spuse. „Nu trebuie să-ţi fie ruşine dacă vei fi păcălit. Orice portar îşi alege un colţ la 11 metri, dar de teama de a nu fi penibil, nu împinge în picioare hotărât, iar când o face e prea târziu. Tu trebuie să rişti!”, se îmbărbătează Helmuth, după care îşi focalizează privirea pe ochii lui Marcos, al patrulea executant al Barcelonei. „Hai, băiete, că-ţi cam tremură picioarele. Ce oi zice tu, că dacă am plecat de trei ori în dreapta sunt chitit pe partea aia? Uite că acum mă sucesc. Să nu te suceşti şi tu, da, băiete?”. Semnalul lui Vautrot se aude de această dată extrem de clar. Helmuth îşi înfundă încă o dată mănuşile una într-alta, se încovoaie şi începe să tropăie uşor din picioare. „Hai, băiete, dă-o la mine! Hai, primul pas..., al doilea..., e bine aşa..., al treilea... Hai, trage! Am plecat! Şi..... Te-am păcăliiiiiit, uite-o, e iar la

mineeeeeee! Esteeeeeeeeee!”. În clipa următoare Bölöni atârna deja de gâtul portarului. „Bravo, Duca! Bravo, băiete!”. Helmuth nu realizase însă că totul se terminase. „Ce-i gata?”. „Gata! Am câştigat!” „Am luat Cupa!”. „Bravo, bă! Am luat-o, bă, e a noastrăăăăăă!”. „Cupa Campionilor, bă, e a noastrăăăăă!”.

★

În memorabila noapte de 7 mai 1986, la Sevilla, Steaua devenea cea mai bună formaţie de club din Europa. Adevărata poveste a construirii acestei echipe unice, care a disputat trei semifinale şi două finale de Cupa Campionilor în numai 4 ani, începuse însă la malul mării, într-o splendidă zi de vară a anului 1980.

Capitolul 1 O ÎNTREBARE CA UN ORDIN

„Şi în încheiere, vă atrag atenţia încă o dată, tovarăşi, să nu vă abateţi de la strategia şi politica partidului nostru. Să reprezentaţi cu cinste România la această şedinţă a Consiliului Politic Consultativ al Tratatului de la Varşovia. Mult succes, dragi tovarăşi!”. Uşa sălii de şedinţe din vila de la Neptun a lui Nicolae Ceauşescu se deschise larg. Primul apăru însuşi şeful statului. Chiar dacă îşi întrerupsese vacanţa pentru a da ultimele indicaţii delegaţiei care a doua zi trebuia să plece în Polonia, Ceauşescu afişa aceeaşi ţinută ca în tablourile ce tronau deasupra fiecărei table din sălile de clasă ale şcolilor. Costum gri închis, cămaşă albă scrobită, cravată roşie cu irizaţii albe. Purtând o mapă sub braţ, omuleţul cu părul cărunt se îndreptă spre terasă, acolo unde consoarta lui de-o viaţă stătea la taclale cu soţiile lui Emil Bobu, Gheorghe Oprea şi Nicolae Constantin, toţi trei membri ai Comitetului Central. Cu paharul de apă minerală în faţă, Elena Ceauşescu rupse brusc discuţia cu celelalte femei pentru a aborda „problemele partidului”. „Gata, dragă? Hai, fă-te lejer şi vino şi tu aici! Apropo, n-ai discutat cu Olteanu, poate vine şi el cu soţia la mare după ce se întoarce din misiune. L-am pus ministru’ apărării de puţin timp şi ar fi bine să ne cunoaştem mai îndeaproape”, spuse prima tovarăşă a ţării. „N-am avut timp, dragă, de aşa ceva. Dar stai că n-o fi plecat chiar atât de repede. Ia chemaţi-l, mă, încoace!”, porunci nea Nicu.

Constantin Olteanu fusese pus ministru al apărării în martie 1980 în locul lui Ion Coman, cel care „săltase” în funcţia de secretar CC al PCR cu probleme speciale. Era cunoscut ca un om ferm, milităros şi cu mintea foarte ascuţită. Graţie inteligenţei şi îndemânării de a undui printre obstacolele vremii, urcase de la prăfuita Dâmboviţă natală până în guvern. Acum se afla pentru prima oară la reşedinţa de la mare şi, totodată, în faţa primei misiuni mai importante. Sosise la Neptun împreună cu Ilie Verdeţ, primul ministru, Virgil Cazacu, secretar CC al PCR, şi Ştefan Andrei, ministrul de externe, chiar în acea dimineaţă. A doua zi, în aceeaşi componenţă, urmau să plece la Varşovia, pentru a se întâlni cu omologii din Bulgaria, Cehoslovacia, RDG, Polonia, Ungaria şi URSS şi pentru a stabili strategia de anihilare a planurilor rivalilor din NATO. Abia aştepta să se reîntoarcă la Bucureşti, să mai pună la punct câteva chestiuni la minister, să mai schimbe două vorbe cu nevasta, când vocea aghiotantului îi

stopă mersul grăbit. „Tovarăşul secretar general vă cheamă pe terasă!”.

Puşi unul lângă celălalt, Ceauşescu şi Olteanu păreau fraţi buni. Cam aceeaşi înălţime, nu mai mult de 1,70, cam aceeaşi alură şi fizionomie, cu părul uşor buclat şi pieptănat pe spate. „la loc, tovarăşe Olteanu! Eu şi tovarăşa ne-am gândit să te invităm, după ce-ţi închei misiunea, la câteva zile de odihnă aici cu noi. Mai stăm şi noi, mai discutăm probleme ale partidului, jucăm un şah. Chiar, te pricepi?”. „Foarte puţin şi oricum nu aşa bine ca dumnevoastră”. „Dar de unde ştii tu cum joc eu?” „Tovarăşii Banc, Ştefan Andrei, Pană şi Dăscălescu susţin că sunteţi un partener redutabil”. „Dăscălescu, ha, îl bat de-l rup, normal”, a spus râzând Ceauşescu, după care a făcut câţiva paşi către plajă, moment în care discuţia a fost preluată de Elena. „Tovarăşe Olteanu, e păcat să refuzi invitaţia. Ar fi bine să profiţi de condiţiile oferite de partidul nostru. Eu am stat bine şi m-am gândit. Ce credeai dumneata, că noi, eu şi cu tovarăşul Ceauşescu, ne-am imaginat vreodată că o să ajungem să conducem ţara? Noi am vrut să ne fie mai bine pe vremea burgheziei. D-aia am intrat în partid. Dar uite că au venit ruşii şi am ajuns aici”. „Tovarăşa Ceauşescu, eu vă mulţumesc mult pentru invitaţie şi vă promit că atunci când timpul îmi va permite o voi onora! Acum, dacă-mi permiteţi să mă retrag...”. „Sigur, te conduc eu”, spuse Nicolae Ceauşescu, care tocmai revenise la masă.

Pe culoarul lung spre ieşirea în imensa grădină cu păuni ce înconjoară vila, şeful statului i-a mai atras o dată atenţia lui Olteanu asupra „importantei şedinţe de la Varşovia”, după care şi-a luat rămas bun. Nu înainte de a-i mai arunca o întrebare. „Auzi, tovarăşe Olteanu, dar cu echipa aia de fotbal ce mai faceţi, că nu mai câştigaţi nimic?...”.

★

„Echipa aia de fotbal” era Steaua şi, conform organigramei, ea era sub directa conducere a Ministerului Apărării. Făcea parte din cadrul Clubului Sportiv al Armatei, care, în fapt, era o unitate militară. Clubul se numea UM 2308, iar batalionul „fotbalistic”, UM 2317. Firesc, ministrul avea în subordine CSA Steaua, iar din partea partidului coordonarea revenea Cosiliului Politic Superior al Armatei, al cărui şef era la acea dată generalul Gomoiu. După schema de funcţiuni, ministrul, adică generalul Olteanu, era

superiorul lui Gomoiu. Cei doi dirijau în mod normal clubul, al cărui comandant, colonelul Ion Aurel, avea în subordine toate cele 21 de secţii printre care și fotbalul, care la vremea respectivă era condus de colonelul Florescu. Sub această pălărie stufoasă îşi desfăşurau activitatea antrenorii şi conducătorii „roş-albaştrilor”. De aceea Olteanu fusese întrebat de şeful statului despre situaţia echipei, iar din acea clipă, între tancuri, batalioane, strategii şi planuri de pace, fotbalul devenise şi el o miză. Hai, că ăsta fusese ultimul lucru la care se putea gândi noul ministru. Putea însă să-l ignore?

★

Când a ieşit pe poarta de la Neptun, în capul lui Olteanu mecanismele începuseră să acţioneze în ritm mult accelerat. Dacă indicaţiile preţioase ale „tovarăşului” în legătură cu o activitate sau alta erau lucruri obişnuite, vorbele aruncate în vânt dădeau mari bătăi de cap. „Ce-o fi vrut să spună?”, era întrebarea tuturor celor care primeau o astfel de provocare. Aşa dispăruseră biserici, aşa se dezgoliseră balcoanele închise de oameni pentru a se mai proteja de frigul iernii. Aşa se construiseră cupole la Casa Republicii şi tot aşa, după o simplă întrebare, se dăduseră jos peste noapte. „Ce-o fi vrut să spună?”

Pe tot drumul spre casă, Olteanu a desfăcut firul în patru. Ştia că fostul ministru, Ion Coman, era un om împătimit de sport, în general, şi de fotbal în special. Ştia că era un stelist înrăit. Aflase că fusese ca un copil de trupă şi că se lipise de băieţii de la fotbal ca marca de scrisoare. Mai întâi de marea echipă a CCA. Mergea cu echipa şi la meciuri, şi în cantonamente. Pe atunci era doar locotenent şi percuta imediat la solicitările lui Toma, Voinescu sau Zavoda, care-i cereau să se prezinte cu două-trei sticle de Murfatlar, „dar d-alea cu corăbioară, nu oricare”, la masa lor de rummy. Între timp urcase în grad şi funcţie, iar când a ajuns ministru a luat hotărârea să construiască stadionul din Ghencea. Era în 1974, când, cu 9 milioane de lei alocate de la buget şi restul de 25 furnizate de armată, a finalizat cea mai modernă arenă de fotbal din ţară. Nu numai că îi plăcea sportul, dar Coman se şi pricepea. Faptul că juca aproape zilnic tenis de câmp devenise un fapt de notorietate, care ajunsese şi la urechile primei familii a ţării. Dar cum jocul cu racheta era socotit sport burghez, iar printre parteneri se aflau nu numai Ilie Năstase sau Ion Ţiriac, ci şi prietenii celor doi, Vilas, Ovici sau

Panatta, Coman avusese de suportat nu o dată criticile proletare. Una peste alta, moştenirea „domniei lui Coman” era una importantă pentru noul ministru.

Pe de altă parte, Olteanu ştia că nea Nicu era stelist. Sau mai bine zis simpatiza într-un fel cu Steaua încă de pe vremea începuturilor lui în armată, pentru că se mai interesa şi de Scorniceşti, echipa satului lui natal, şi de Universitatea Craiova, că doar erau oltenaşi de-ai lui. Dar la fel de bine ştia că dacă până în 1965 mai venea din când în când la stadion, după, n-a mai apărut niciodată. Nici măcar la meciurile echipei naţionale. Avea însă informaţii că mai urmărea din când în când la televizor, în special partidele internaţionale. În ciuda admonestărilor soţiei, care nu scăpa niciodată prilejul să-i reproşeze că „se uită toată ziua la prostiile alea, care nici nu-i interesează pe oameni. Cred că voi transmiteţi meciurile astea ca să vă uitaţi voi”, îl cicălea de fiecare dată Elena, când îl găsea la televizor. Din pricina rezultatelor proaste se mai enerva, le mai zicea apropiaţilor că „ăştia nu merită condiţiile oferite de partid că, uite, n-au făcut totul să câştige şi terfelesc numele ţării”. Dar se limita la atât. De altfel, din acel moment, Ceauşescu nu i-a mai zis ministrului mai nimic despre Steaua în nici una dintre întâlnirile lor. Olteanu însă a învăţat multe din această primă întâlnire semioficială cu şeful statului. Cu alte cuvinte, a păstrat distanţa. Iar pentru a se feri de alte vorbe spuse în vânt care să-i creeze probleme suplimentare, nu şi-a făcut niciodată vacanţa la vila lui Ceauşescu de la Neptun.

Primul pas

O bună bucată de vreme, trebile ţării nu l-au lăsat pe Olteanu să se aplece asupra sportului. În plus, avea şi o strângere de inimă pentru simplul fapt că, efectiv, nu-i plăcea. Dar vorba aruncată de şeful statului îl măcina. Aşa că, la vreo jumătate de an după întrevederea de la Neptun, ministrul puse mâna pe telefon şi ceru legătura la predecesorul său în funcţie. „Tovarăşe Coman, Olteanu vă deranjează”. „Spuneţi, tovarăşe ministru, cu ce vă pot fi de folos?”. „Aş vrea să purtăm o discuţie. N-are nici o legătură cu armata, ci cu sportul”. „Dacă-i vorba de asta, cu cea mai mare plăcere. Vă aştept la mine la birou”.

În după-amiaza aceleiaşi zile, ministrul intra în clădirea Comitetului Central. Urcă până la etajul 6, iar în faţa biroului superiorului său îşi trase sufletul, bătu şi-i ceru şefului de cabinet să-l anunţe. Imediat uşa capitonată se dădu la o parte, iar în pragul ei apăru un bărbat nu înalt, dar bine făcut, cu alură de sportiv, început de chelie şi faţă jovială. „Poftiţi, tovarăşe Olteanu, vă aşteptam!”.

Dacă tot era acolo, ministrul deschise discuţia cu câteva probleme strict de armată, după care începu să şarjeze. „Tovarăşe Coman, spuneţi-mi şi mie, chiar aşa de interesat de fotbal este tovarăşul Ceauşescu?”. Coman se lăsă mai bine în scaun şi-şi dezveli un zâmbet ştrengăresc. „Dom’ne, îi place. Pe deasupra este stelist, că doar e echipa armatei, dar de aici şi până la ce probabil că gândeşti dumneata e cale lungă. La câtă treabă are, nu-i stă lui gândul la fotbal. Poate o să-ţi mai arunce când şi când câte o vorbă, dar stai liniştit că n-are nici o treabă. Acu’ vreo doi ani, era la Snagov, într-o duminică. A ieşit cu yachtul pe lac şi, după prânz, a ascultat etapa la radio. Steaua pierduse un meci la scor, 4-1 dacă nu mă înşel. A doua zi dimineaţă, când m-a văzut, m-a întrebat ce am de gând cu echipa aia că nu mai bate pe nimeni. Dar după aia şi-a văzut de treabă. N-are el timp, dom’ne, de din astea”.

Olteanu parcă mai auzise întrebarea misterioasă cu „echipa aia”. Orgolios, nu i-a spus lui Coman de întâlnirea de la Neptun, dar a continuat să se intereseze şi să-şi inunde mintea cu notiţe. Nu-i plăcea să fie prins „în defect” şi de aceea, chiar dacă primise asigurări de la actualul secretar al CC că implicarea şefului statului se rezumă la întrebări nevinovate, Olteanu începea să-şi creioneze un plan de luptă. Nu a putut însă să arunce următoarea întrebare că, stârnit, Coman l-a întrerupt. „Stai să-ţi mai spun una. Promovase Scorniceştiul în Divizia A şi urma să joace cu noi. Înainte cu vreo două zile de meci, într-o pauză de şedinţă de Comitet Politic, a venit la mine şi mi-a spus: «Mă, să nu cumva să-i iertaţi pe ăia. Să-i bateţi, ai auzit!». S-a întâmplat însă nu doar să-i batem, ci să le dăm vreo şase goluri. Luni dimineaţă iar ne-am întâlnit. Râdea. «Bă, chiar aţi luat-o în serios. Voi nu i-aţi bătut p-ăia, i-aţi omorât!». Să ştii însă, că la nivelul reprezentării internaţionale îi pasă de sportivii români. Vrea să fie cei mai buni şi noi aici trebuie să acţionăm”.

Sprijin stelist pentru Craiova, Lucescu şi echipa naţională

Încă din 1978, când era ministru al apărării, Coman începuse să discute serios despre creşterea performanţelor Stelei în cupele europene. De altfel, în 1982, într-o şedinţă pe care a ţinut-o, în calitate de secretar al CC, la CNEFS cu toţi antrenorii şi conducătorii echipelor de fotbal, el a reluat ideea. „Tovarăşi, a spus el atunci, nu trebuie să vă îmbătaţi cu apă rece că fotbalul este sportul rege şi de aceea aveţi unele privilegii. Trebuie să fiţi realişti şi să acceptaţi că până acum aţi fost răsfăţaţi. Handbalul a luat cupe europene şi campionate mondiale, voleiul la fel, dumneavoastră nu puteţi să ajungeţi nici măcar în fazele superioare. Eu cred că este momentul să atacăm cu seriozitate competiţiile europene intercluburi. Universitatea Craiova, Dinamo, FC Argeş, poate şi Steaua, trebuie sprijinite pentru a urca. Dacă ne organizăm bine, nu se poate să nu cucerim şi noi, peste câţiva ani, o cupă europeană. Vă spun sincer, sunt stelist, dar acum, că răspund pe linie politică de tot sportul românesc, vă voi trata pe toţi în mod egal. Important este să triumfe o formaţie românească, indiferent care ar fi numele ei”.

Ceea ce specialiştilor din sală li se părea la momentul acela o utopie, pentru general-colonelul Ion Coman era posibil. De altfel, vorbele sale nu au rămas doar între pereţii sălii din strada Vasile Conta. Peste câteva luni numai, când Craiova îşi începea urcuşul spre semifinalele Cupei UEFA, stelistul Coman a intervenit, în forţă chiar, pentru a opri tentativa de destrămare a acelei echipe. „Crişan voia să plece pe la Oradea, de Ţicleanu trăgea Sportul Studenţesc, Dinamo îi dorea pe Balaci şi pe Cămătaru, Steaua se interesa tot mai insistent de Ungureanu şi de Lung. Atunci am dat un ordin şi, pentru o perioadă, am interzis transferurile. Iar Universitatea a ajuns până în semifinalele Cupei UEFA”, îşi reaminteşte Coman astăzi.

Din momentul în care fusese avansat şi avea în grijă tot sportul românesc, Coman se implicase puternic. Tot el, stelistul, îl sprijinise pe Lucescu, în 1981, să preia echipa naţională, la numai 36 de ani. Îl sfătuise să renunţe la dubla postură de antrenor-jucător la Corvinul, explicându-i că el este selecţioner şi nu putea urmări toţi jucătorii numai în disputele directe. De asemenea, îl convinsese că trebuie să atace calificarea la Euro ‘84, nu să formeze o echipă pentru Campionatul Mondial din

Mexic ‘86, cum intenţiona Lucescu. „Măi, Lucică, i-a spus el atunci, nu da, mă, vrabia din mână pe cioara de pe gard. Trage tare acum, că se poate. Iar noi te vom sprijini”. Din nou, promisiunea, dar şi previziunea lui Coman aveau să se adeverească. După meciul pierdut cu Cehoslovacia la Bucureşti, în preliminariile lui Euro ‘84, Lucescu a fost pus la zid. I se cerea demisia. Atunci, în plenul şedinţei la care participau membrii Biroului Executiv, reprezentanţi ai CNEFS şi ziarişti, Coman a fost printre puţinii care i-au luat apărarea lui Lucescu. „Nu va părăsi echipa naţională. Are un angajament până în 1986 şi trebuie lăsat să-l ducă la capăt. Este un antrenor tânăr şi valoros, iar greşeala nu este doar a lui. Pe Ştefănescu nu-l întrebaţi de ce a alergat lângă adversar aproape de la centrul terenului şi nu l-a doborât acolo, ci doar în careu? Au greşit toţi, dar am convingerea că tot ei o vor îndrepta. Aşa că lăsaţi-l pe Lucescu în pace să-şi continue munca”. Peste o lună, Ştefănescu dădea o pasă magnifică pentru Cămătaru la victoria din Suedia, de pe „Rasunda”, iar pe 30 noiembrie 1983, la Bratislava, Lucescu califica echipa României la turneul final.

Şi pentru acel meci, antrenorul de astăzi al Galatei a primit ajutor din partea stelistului Coman. UEFA anunţase că meciul cu Cehoslovacia, ultimul din grupă, urma să fie condus de ungurul Palotay, un arbitru care ne mai crease probleme. În ţară, ziarele au început să urle, avertizând că cehii aleseseră Bratislava ca oraş de disputare a meciului tocmai pentru că peste 30 la sută din populaţie era de origine maghiară. Cum şi arbitrul era de aceeaşi seminţie, Ovidiu Ioaniţoaia cerea într-un articol din „Flacăra” schimbarea „centralului”. Vestea a ajuns până la urechile lui Nicolae Ceauşescu, care l-a interpelat pe Coman. „Trimite o telegramă la UEFA, sau cum îi spune, şi cere-le să ne schimbe arbitrul!”. „Tovarăşe secretar general, aşa ceva nu se poate. Ăia când desemnează pe cineva, rămâne bătut în cuie. Dar, staţi liniştit, vom face altceva. Vom scoate o ediţie specială a ziarului în care vom anunţa că acela a fost doar punctul de vedere al unui ziarist, nu poziţia FRF, şi vom rezolva problema”. În afara celor comunicate şefului statului, Coman a luat legătura cu Ştefan Kovacs. Pişti se cunoştea cu mulţi în Ungaria şi, prin intermediul celebrului crainic al televiziunii maghiare, Sepessi, a putut lua legătura direct cu Palotay. În afara ziarului şi a prezentării punctului de vedere oficial al FRF, Kovacs i-a mai dăruit lui Palotay, printre altele, şi un parpalac gen „Alain Delon”, confecţionat special pentru arbitru din ordinul lui Coman. Peste

numai câteva zile, România obţinea un 1-1 la Bratislava, rezultat care califica echipa lui Lucescu la Euro ‘84. Cât despre arbitraj, „el a fost realmente excelent pe toată durata partidei”, ca să-l citǎm pe trimisul „Sportului”, Gheorghe Nicolaescu, gazdelor anulându-li-se un gol marcat din ofsaid şi refuzându-li-se un penalty cerut la o cădere teatrală în careu.

Din păcate pentru echipa noastră naţională, Lucescu n-a fost de acord pe timpul turneului final din Franţa să colaboreze cu Pişti Kovacs. Povesteşte Ion Coman: „Pentru Euro ‘84, UEFA delegase câte un tehnician pe lângă fiecare echipă. La noi îl trimeseseră pe Kovacs. Când a auzit, Lucescu s-a împotrivit. Dorea să ducă, probabil, de unul singur, drumul până la capăt. Uitase însă că pe tot parcursul preliminariilor, ori de câte ori a avut nevoie, a primit sprijinul nostru, inclusiv al lui Pişti. Kovacs nu s-a supărat când a auzit că Lucescu nu-l vrea. A anunţat UEFA, iar forul european i-a trimis o invitaţie nominală la turneu. A stat tot timpul în loja VIP-urilor şi a văzut cum România a terminat campionatul pe locul 7. Eu cred că îndepărtarea lui Pişti de lângă echipă a fost una dintre marile greşeli ale lui Lucescu. Nu-i vorba numai de sfaturile de ordin tactic pe care putea să le dea, cât mai ales de influenţa pe care o avea în rândul oficialilor europeni. Dom’ne, omul ăsta era o somitate în materie de fotbal. Era cunoscut şi apreciat de toată lumea. Îmi amintesc că prin anii ‘70, Nicolae Ceauşescu a făcut o vizită în Olanda. La dineul oficial, Regina a apărut în faţa şefului statului nostru cu Kovacs de mână şi a spus: «Domnule preşedinte, în Olanda aveţi doi ambasadori. Unul este cel numit de guvernul României, iar cel de-al doilea, mult mai important pentru dumneavoastră, este domnul Stefan Kovacs». Când a venit acasă, Ceauşescu era de-a dreptul impresionat. Ne-a povestit tuturor întâmplarea, dându-ni-l ca exemplu de om care face cinste ţării. Aşa era Kovacs văzut în străinătate. Păcat că Lucică s-a încăpăţânat să-l ţină la distanţă”, a încheiat Coman.

Tot în sprijinul echipelor participante în cupele europene, în vara lui 1983, Coman a iniţiat şi aprobat un nou regulament de transferări care la articolul 8 stipula: „Echipele participante în Cupele europene şi Cupa balcanică pot transfera un singur jucător de la echipele divizionare A (neparticipante în competiţiile internaţionale), B sau C fără acordul de transfer al clubului (asociaţiei) de la care pleacă, dar cu consimţământul scris al jucătorului în cauză; cluburile (asociaţiile) nu pot pierde în baza acestei prevederi decât un singur jucător; cluburile

(asociaţiile) care beneficiază de această prevedere sunt obligate să cedeze în schimb un jucător din lotul lor de 23 de jucători. În aceste cazuri este necesar avizul biroului F.R. Fotbal”.

Acceptul lui Alecsandrescu

Pentru Steaua, cupele erau însă departe. Olteanu se lămurise într-un fel asupra inexistenţei vreunui pericol din partea Cabinetului numărul 1, dar rămase ferm pe poziţie în ideea de a crea o echipă la Steaua. „Tovarăşe Coman, îmi trebuie, totuşi, un specialist cu care să mă consult. Vreau să fac treabă serioasă la fotbal”. „Dom’ne, cel mai bun ar fi Alecsandrescu. Ion e acum secretar la Federaţie, dar el este stelist sută la sută şi, de 20 de ani de când lucrează la FRF, şi-a făcut o grămadă de relaţii. Eu zic că ar trebui să-l pui chiar şeful secţiei de fotbal”. Coman avea o idee fixă în ceea ce priveşte echipa Steaua. În urmă cu ani, la o discuţie cu şefii clubului, le ceruse acestora să crească talente în curtea proprie. Aşa au apărut, într-un interval relativ scurt, jucători ca Iordănescu, Sameş, Marcel Răducanu, Aelenei, Adrian Ionescu, toţi formaţi şi promovaţi de Steaua. Şi în privinţa conducătorilor avea aceeaşi concepţie. De aceea i se părea cel mai nimerit Alecsandrescu.

Fostul internaţional stelist intrase într-un con de umbră la Federaţie. Chiar dacă nu se dovedise nimic niciodată, asupra activităţii lui, în special în raport cu delegările şi observările arbitrilor, planau destule semne de întrebare. Era vizat, în curând, pentru o schimbare, cu atât mai mult cu cât teoria rotirii cadrelor, la modă în acea perioadă, funcţiona în orice domeniu. Semnalul primit de la Olteanu s-a dovedit a fi, până la urmă, exact ceea ce aştepta Alecsandrescu.

„Ioane, hai la Steaua! Trebuie să facem treabă”. Prezenţa ministrului în sediul din Vasile Conta anunţa ceva şi pentru ceilalţi funcţionari. După plecarea lui Coman, luni bune, ministrul apărării nu-şi făcuse apariţia în acea clădire. Alecsandrescu îl primi în biroul lui şi discuţia prinse contur imediat în jurul aceleiaşi întrebări: „Cum să facem să reclădim echipa?”. Dacă se aştepta să primească sfaturi de la nea Ion, Olteanu se înşelase. Omul din faţa sa ascultă pledoaria, dar nu oferi pe loc vreo soluţie. Nu degeaba i se spunea „Sfinxul”. A admis însă un lucru mult mai important. Că îl tentează noua funcţie şi că va accepta

să vină la Steaua. Dar numai după ce-şi va pune la punct „câteva probleme de ordin profesional”. Generalul Olteanu cucerise primul şi cel mai important obiectiv.

Spionul Toma

Stelist până în măduva oaselor, Alecsandrescu a ştiut să se strecoare timp de 20 de ani astfel încât să nu lase senzaţia că ar avantaja, prin vreo decizie, formaţia la care evoluase. Mai mult decât atât, dădea uneori impresia chiar că o dezavantajează în raport cu eterna rivală, Dinamo. Rezolva fel şi fel de cerinţe care veneau şi dinspre Ştefan cel Mare, şi dinspre Craiova. Mai ajuta şi Râmnicu Vâlcea, că doar era oraşul lui, nu-i refuza niciodată pe cei de la Petroşani, pentru că ştia ce vâlvătaie poate genera o nemulţumire a „oamenilor muncii din Valea Jiului”. Era bun prieten cu Dumitru Dragomir, cu Jean Pădureanu, care i-l băgaseră sub pulpană şi pe Romică Paşcu. Într-un cuvânt, nea Ion căuta să-i împace pe toţi.

În tot acest timp, pe ascuns, Alecsandrescu lucra însă şi pentru Steaua. În 1977, când s-a creat Centrul Naţional de pregătire a juniorilor, Luceafărul, „Sfinxul” a influenţat numirea unor antrenori filostelişti. Până la urmă, însăşi ideea de a înfiinţa un astfel de club a aparţinut unui alt stelist, Ştefan Kovacs. Pişti venise cu proiectul din Olanda. Acolo văzuse cum copiii selecţionaţi din toate regiunile şi coloniile batave erau reuniţi în câteva grupe de mare performanţă, care beneficiau gratuit de cazare, masă, învăţământ, toate numai în scopul de a forma fotbalişti profesionişti. Tripla izbândă a Ajaxului în Cupa Campionilor Europeni, două dintre victorii obţinute chiar cu Kovacs la timonă, şi accederea „Portocalei Mecanice” până în finalele Campionatelor Mondiale din RFG şi Argentina au dovedit că proiectul dăduse roade.

Cum i-a pierdut Steaua pe Dinu, Dembrovschi şi Dumitrache

Primul ajuns la centrul coordonat de profesorul Titi Ardeleanu a fost Costică Toma. Şi a rămas acolo până în 1985, când clubul a fost desfiinţat. Fostul portar de legendă al CCA-ului avea în

sarcină pregătirea tinerilor goal-keeperi şi se ocupa de grupa din ultimul an de juniorat, împreună cu tehnicianul care preluase trupa de mică. Pentru Alecsandrescu era mană cerească. Cu alte cuvinte, prin Costică Toma el avea controlul asupra tuturor jucătorilor de lot naţional care terminau junioratul. În plus, „Sfinxul" avea încredere în ochiul prietenului lui. Îşi muşca buzele de ciudă că, în urmă cu ani, nu se afla în conducerea Stelei când Toma semnalase nişte copii de mare perspectivă: Dumitrache, Dembrovschi, Cornel Dinu.

Când terminase activitatea de performanţă, Tomiţă fusese numit neoficial selecţioner al clubului pe întreaga armată. Principala lui îndatorire era aceea de a urmări jucători aflaţi la vârsta cătăniei şi de a anunţa centrele teritoriale pentru a-i direcţiona către Steaua. Aşa a apărut Dembrovschi. Venise să recruteze, iar cei de la încorporări, auzind că-i fotbalist, i-l trimiseseră lui Toma. Costică a fost impresionat imediat de calităţile puştiului şi i l-a recomandat lui Romeo Catană, pe atunci şef al Centrului de copii şi juniori al Stelei. Catană însă nu agrea jucătorii firavi, fără fizic. Aşa că l-a refuzat. Mai bine zis, l-a transferat în garnizoana Roman. Acolo l-au văzut cei de la Bacău, l-au luat în echipă şi, peste puţin timp, Emerich Dembrovschi devenea cel mai bun jucător român la Campionatul Mondial din Mexic 70.

Tot pe motiv de fizic a fost respins şi Dumitrache. Tomiţă îl descoperise la TUG, o formaţie bucureşteană din Divizia C. S-a dus, l-a văzut şi i l-a recomandat lui Catană. Au mers împreună la un joc al TUG-ului, însă Romică a strâmbat iar din nas „Nu vezi, mă, că îl suflă vântul. Are două noduri, la fund şi la cap, în rest e firicel". Dumitrache dădea însă câte două-trei goluri pe meci şi devenise febleţea muncitorilor din fabrică. Băiat sărăcuţ, ajunsese atât de îndrăgit încât spectatorii făceau chete din salariul lor pentru a-i cumpăra „Mopsului" pantofi şi haine. În scurt timp, recomandat de nea Mărcuş, organizatorul de competiţii de la TUG, Dumitrache avea să ajungă la Dinamo sub comanda lui Traian Ionescu.

Costică pusese ochii, prin '67, şi pe Cornel Dinu: „Era încă junior la Târgovişte, povesteşte Toma, şi împreună cu comandantul clubului ne-am suit în maşină şi ne-am dus la stadionul «Chindia». Am spus că ne interesează jucătorul şi am vrea să-l luăm la Steaua. Imediat l-au chemat pe Dinu. Cornel era şi atunci la fel ca acum. Cu gura mare. Când le-a spus ălora că el nu va merge niciodată la Steaua sau la Dinamo că-s echipe

de comunişti, am intrat toţi pe sub birouri de frică. Până la urmă însă l-a luat Dinamo. Din ce am auzit, l-au ameninţat cu un dosar pe care Ministerul de Interne i-l făcuse lui taică-su, pe motiv că fusese simpatizant legionar”.

Imediat după ce şi-a dat acceptul de a veni la Steaua, Alecsandrescu a luat legătura şi cu Titi Ardeleanu, care-i era prieten, şi cu Toma. Le-a spus şi lor despre propunerea pe care i-o făcuse Olteanu şi-i asigurase că, de acum, colaborarea cu „Luceafărul” va fi şi mai strânsă. Fără să vorbească prea multe, „Sfinxul” se puse pe treabă. Nu întâmplător, în ianuarie ‘81, doi jucători produşi de pepiniera naţională călcau în Ghencea. La vremea respectivă numele lor, Ştefan Iovan şi Gavril Balint, nu spuneau mai nimic. Peste mai puţin de 5 ani, primul avea să fie căpitanul de la Sevilla, iar cel de-al doilea unul dintre marcatorii loviturilor de departajare.

Hercule din Moţăţei

Toma îi atrăsese atenţia încă din toamna lui 1980 lui Gheorghe Constantin, antrenorul de atunci al Stelei, despre un băiat de la Reşiţa, Ştefan Iovan, pe care-l avusese în pregătire la „Luceafărul”. De loc era oltean din Moţăţei, o comună din judeţul Dolj. Juca orice post prin apărare, putea fi folosit şi la închidere, şi mijlocaş dreapta. Avea un fizic impunător, de decatlonist, un mers apăsat de duduia pământul sub el şi un şut cu dreptul devastator. Cu o asemenea fişă în faţă a plecat „Profesorul” la „amicalul” de pe „Republicii”, unde selecţionata de tineret, în care evolua şi Iovan, întâlnea „naţionala” mare a lui Tinel Stănescu. Fane era mijlocaş dreapta şi trebuia să-l anihileze pe Iordănescu. Nu numai că Puiu n-a prea mişcat, dar, pe măsură ce timpul se scurgea, puştanul a prins curaj şi la un moment dat a găsit o minge pe la 25 de metri, s-a uitat o clipă la Iordache, care era în poarta celor mari, şi l-a executat cu o torpilă ce a stârnit rumoare în stadion. Chiar dacă „tineretul” a mâncat bătaie cu 3-2, „Moţăţei” primise calificativul excelent. „Băiete, dacă ai fi de acord, noi am vrea să te luăm la Steaua”, i-a spus Constantin. „Vin, dom’ profesor, dar nu oricum”. „Lasă, mă, că n-o să fii dezamăgit”, i-a zis „nea Gicu”, care l-a anunţat că va fi sunat pentru a se prezenta la discuţii.

Şantaj cu un dosar de pensie alimentară

Seara, după meci, Constantin a informat conducerea despre ce a văzut. „Dom’ne, cred că are vârsta de armată. Trebuie să-l luăm că e valoare. Are fizic, viteză şi minte”. Soluţia dată de tehnician a fost aplicată a doua zi. Ion Aurel a luat legătura cu cei de la Reşiţa, le-a propus un schimb cu Matefi şi Aelenei şi înţelegerea a fost făcută. Iovan şi-a strâns bagajele, i-a spus Sabinei, soţiei lui, că pleacă la Bucureşti pentru că-l vrea Steaua şi s-a suit în tren. Dis-de-dimineaţă era pe peronul Gării de Nord. Cum a coborât din vagon a dat nas în nas cu George Ionescu, actualul observator federal, care l-a condus la o maşină neagră cu număr galben. Fane nu ştia prea bine Bucureştiul, aşa că n-a realizat că „Dacia” n-a făcut dreapta spre Plevnei sau Ghencea, ci stânga spre Ştefan cel Mare. Dinamo aflase de „racolarea” pe care o încerca Steaua şi pusese la punct planul de luptă. Aşa că Ionescu, trimisul „câinilor”, se mişcase repede şi acum îl purta pe Iovan spre biroul lui Vasile Anghel, preşedintele dinamoviştilor. Manevra nu era singura menită să convingă jucătorul să semneze pentru „alb-roşii”. Profitând de o relaţie pe care o avusese pe la 17 ani cu o fată din Reşiţa, Miliţia îi întocmise şi un dosar din care reieşea că fata rămăsese gravidă, iar acesta trebuia să plătească pensie alimentară.

Anghel l-a întâmpinat cu jovialitate pe Fane. L-a luat cu binişorul, explicându-i că şi Dinamo e un club la fel de mare ca Steaua, că-i oferă cadrul în care să-şi pună în valoare talentul şi că-l va ajuta să se realizeze. Iovan venise însă cu gândul de a ajunge în Ghencea. Însăşi manevra de deturnare a dinamoviştilor îl supărase. Aşa că îi spuse direct că nu acceptă în acest moment, dar poate se va mai gândi. Ca să scape din chingi, l-a asigurat pe Anghel că nu va semna în acea zi cu Steaua, iar preşedintele îi dădu drumul. „Mi-a pus la dispoziţie aceeaşi maşină şi acelaşi însoţitor, pe George Ionescu, care se purta exact ca un angajat al clubului”, îşi aminteşte Iovan. Istoria se va lega în '88, când, ajuns arbitru, omul avea să anuleze Stelei, pe motiv de ofsaid, un gol perfect valabil în ultimul minut al acelei finale cu cântec, care s-a incheiat în birourile generalilor, nu pe terenul de joc.

„Unde ai fost, dom’ne, că te-am aşteptat la gară?”. Ion Aurel era mirat că echipajul pe care îl trimisese colonelul Nanciu, şeful secţiei de fotbal, nu-l reperase pe jucător. Fane a povestit

imediat păţania, după care a trecut la negocieri. „Tovarăşe comandant, pe mine m-a mai căutat şi Craiova, nu numai Dinamo. Eu vă spun direct. Lor le-am cerut 15.000 de lei, dar au zis că se mai gândesc”. „Băiete, noi nu ne mai gândim, îţi dăm 20.000. Ai demonstrat azi că vrei într-adevăr să joci la Steaua, aşa că-ţi vom da banii ăştia. Cu locuinţa cum facem?”. „Păi, aş vrea să vin şi cu soţia şi mi-e greu să stau în hotel”. „Nu-i nici o problemă. Nanciule, îi rezolvaţi o casă aici în cartier şi-l încadraţi sergent major. Iar tu, băiatule, să faci bine să-ţi termini liceul, că viaţa de fotbalist e scurtă, nu ştii ce-o să faci după aia. Acum însă semnează aici, iar din ianuarie să vii la pregătiri”. Era începutul anului 1981. Peste câteva luni, familia Iovan primea un apartament de două camere vizavi de ştrandul Drumul Taberei. Mai târziu Fane a fost înscris la cursurile serale ale liceului „Dimitrie Bolintineanu”, după care a urcat în grad ajungând, în 1989, căpitan. În schimbul acestor avantaje, Steaua achiziţiona un fotbalist de rasă, care, pe 7 mai ‘86, avea să ridice primul deasupra capului Cupa Campionilor Europeni.

Pelé, băiatul lui nea Gavril, stelistul

Costică Toma n-avea stare. În curtea lui de la „Luceafărul”, generaţia ultimului an se apropia de finele junioratului, iar fotbaliştii se pregăteau să-şi ia zborul spre cluburile care-i cedaseră. „Am o piesă tare, pe care nu trebuie s-o scapi”, l-a anunţat Toma pe prietenul lui Constantin. „Îl cheamă Curtean, joacă fundaş stânga şi e talentat foc. În plus, maică-sa e angajată la Casa Armatei din Sibiu şi nu vor fi probleme să o convingeţi să semneze pentru băiat”. „Profesorul” şi-a trecut cu grijă mâna prin păr, a stat o clipă pe gânduri, după care a hotărât. „Bine, omule, atunci hai să facem un meci amical între Steaua şi Luceafărul ca să-l văd şi eu. Ar fi o treabă bună, mai ales că eu în stânga îl am pe Niţu şi nu prea sunt mulţumit de el”. Peste două zile, Toma era cu echipa în Ghencea. La sfârşitul meciului de pregătire, cei doi echipieri ai marelui CCA au urcat în biroul de sub tribuna a doua. „Măi, Tomiţă, e bun Curtean ăsta, dar înaintea lui mai vreau să iau unul”. „Pe cine, Gică?”. „Pe mijlocaşul ăsta al tău, pe Balint, domnule! Eu cred că se va face jucător mare. De unde-l ai?”. „E ardelean, legitimat la Gloria Bistriţa, la Jean Pădureanu. El e de fapt din Sângeorz Băi. Acum

vreo 4 ani l-am remarcat la un trial la Sighişoara. E tare ambiţios. Mai fusese la două teste, la Târnăveni şi Snagov, dar de fiecare dată l-au respins. A treia oară a plecat cu desaga în spate şi le-a spus prietenilor că dacă nu va fi admis nu se va mai întoarce acasă. De atunci a crescut mult şi, ce-i mai important, cred că poate juca pe orice post. Azi l-ai văzut mijlocaş dreapta, dar l-am băgat şi vârf, şi extremă, şi fundaş. Ştiu că-l vrea şi Dinamo. Am auzit că Nelu Nunweiller trage de el", a încheiat Toma descrierea. „Păi, atunci să ne grăbim. Ia cheamă-l încoace să discutăm cu el".

Peste 5 minute, Toma revenea în birou având alături un puşti subţirel, cu părul lung, dar foarte respectuos. „Măi, băiete, noi ne-am gândit să te luăm la Steaua, ce zici?", l-a abordat direct Constantin. Gabi a făcut ochii mari, a schiţat un zâmbet şi a grăit molcom şi condescendent. „Sunt onorat că un club mare ca al dumneavoastră se interesează de mine, dar trebuie să-mi daţi răgaz să mă consult cu tata". Imediat, Constantin a pus mâna pe telefon, a format numărul cu prefix de Sângeorz Băi şi a dat de nea Gavril, tatăl lui Balint. Omul era împătimit de fotbal. Jucase şi el la nivel mic în judeţ, iar împreună cu fratele lui geamăn şi cu alţi prieteni înfiinţase echipa Hebe Sângeorz Băi, pe care o susţinea în liga a treia. Îşi dorise ca Dumnezeu să-i dea un băiat şi ruga i-a fost îndeplinită în ianuarie 1963. I-a pus numele lui, Gavril, dar i l-a adăugat şi pe cel al legendarului Pelé, idolul lui. Peste câţiva ani, când s-a născut al doilea băiat, i-a spus Eusebio, dar, din păcate, pruncul n-a trăit decât o săptămână. Gabi rămăsese marea lui speranţă. L-a dus de mic pe terenul de fotbal, la 11 ani juca la juniorii din Sângeorz, iar la 14 ani debuta chiar în prima echipă. Când Jean Pădureanu l-a luat la Bistriţa şi, mai apoi, când a fost convocat la „naţionala" de juniori, bătrânul Gavril a primit semnalul că divinitatea l-a răsplătit. Acum urma saltul cel mare. „Domnule Constantin, sunt încântat că pot sta de vorbă cu dumneavoastră la telefon". Seniorul îl diviniza pe „Profesor". Ştia pe dinafară marile performanţe ale CCA-ului, pontru care suferise în tinereţe cu urechea lipită de membrana tranzistorului. Era stelist înfocat. „Ăsta a fost norocul nostru, îşi aminteşte Constantin. Cum a auzit despre ce e vorba, s-a suit în tren şi a doua zi dimineaţă a fost la Bucureşti". Între timp, clubul a luat legătura cu Bistriţa şi, în virtutea prieteniei dintre Pădureanu şi Alecsandrescu, încă salariat al federaţiei, dezlegarea n-a fost o problemă. Cu atât mai mult cu cât jucătorul avea şi vârsta de încorporare.

În timp ce o maşină era la gară pentru a-l lua pe tată, alta se îndrepta spre căminul liceului Electroaparataj, unde locuia Gabi. Cei doi s-au întâlnit înainte de a intra în biroul colonelului Nanciu, şeful secţiei de fotbal. „Înţeleg că sunteţi de acord pontru ca fiul dumneavoastră să semneze cu noi?”, deschise discuţia ofiţerul. Cum nea Gavril încuviinţă din cap cu ochii scăpărându-i de bucurie, ofiţerul continuă. „Băiatul o să facă armata la noi, iar după depunerea Jurământului va fi încadrat sergent major. Ce salariu aveţi, tovarăşe Balint?”. „În jur de 1.800 de lei pe lună”, răspunse prompt cel interogat. „Domnule, fiul dumneavoastră va primi 2.500 încă din start”. Nea Gavril radia. Cel pe care-l botezase Pelé, tocmai în speranţa că va ajunge fotbalist, făcea primul pas mare al carierei. Unul care, în afara gloriei sportive, însemna de acum şi bani. „Oricum, nu salariul era de bază, povesteşte Gabi. Ţin minte că după prima lună jucată la Steaua, când a venit ziua de leafă, am ridicat vreo 15.000 de lei, strânşi din prime. Eram în al nouălea cer, iar mare parte din ei i-am dus acasă. Era prima oară când puteam să-mi ajut şi eu familia”.

Deşi a semnat chiar atunci contractul cu Steaua, Gabi s-a prezentat la echipă mult mai târziu. „Chiar începusem să cred că nu-i mai interesez, rememorează Balint. Fusesem cu lotul la turneul final al Europenelor de juniori în RFG, dar nu jucasem bine. M-au folosit libero, am gafat de câteva ori şi am cam fost ciuca bătăilor pe acolo. Când am ajuns acasă însă, am primit un telefon din Ghencea pentru a mă prezenta la pregătire. Am venit şi după 3 zile de antrenamente am fost titularizat în prima echipă la un meci în deplasare cu Progresul”. „Nu-i aveam pe Iordănescu şi pe Stoica, aşa că l-am băgat pe Balint mijlocaş la închidere şi nu m-am înşelat cu el, explică Gicu Constantin. Curtean, băiatul ăla pe care mi-l recomandase Toma, era într-adevăr talentat, dar avea mari carenţe în viaţa de dincolo de stadion. Păcat de el că s-a pierdut. Balint însă a confirmat”. Steaua a învins în acel meci cu 1-0, iar Gabi a fost cel mai bun de pe teren în opinia lui Constantin Alexe, semnatarul cronicii din „Sportul”, care i-a dat 8, cea mai mare notă dintre toţi jucătorii. Marcel Răducanu, idolul steliştilor, fusese apreciat doar cu 7 plus. „Imediat după meci nea Puiu m-a luat lângă el, îşi aminteşte Balint. La antrenamente pasa cu mine, iar după îmi explica o grămadă de lucruri. M-a ajutat enorm. Îmi părea rău că nu pot sta cu el în cameră în cantonamente, dar locul era ocupat de Sameş”.

Capitolul 2 DOMNIA LUI TRAIAN IONESCU

Marcată de despărţirea de cel puţin patru piese de bază, Liţă Dumitru, Costică Zamfir, Radu Troi şi Iosif Vigu, Steaua a terminat campionatul ‘80-‘81 pe locul 4. O poziţie bună până la urmă, dacă ţinem cont că la finele turului ocupa locul 10, iar după runda a 8-a era chiar penultima în clasament, la mică distanţă de „lanterna roşie”, FCM Galaţi. A fost o ediţie a căutărilor haotice, pe parcursul celor 34 de etape militarii rulând nu mai puţin de 29 de jucători. Enorm. „Practic, echipa s-a aflat într-un permanent trial”, a concluzionat în analiza de final ziaristul Paul Slăvescu. „În multe cazuri cei chemaţi să debuteze la Steaua au fost aleşi la întâmplare şi, de aceea, singurul lucru care s-a realizat a fost inconstanţa”.

În tot orizontul negru ce învăluise clubul după acest an în care trupa antrenată de Gheorghe Constantin nu prinsese un loc în Europa s-au strecurat însă şi două puncte albe. Nou-veniţii în Ghencea, din retur, Ştefan Iovan şi Gabi Balint, s-au încadrat imediat în echipă, primul evoluând chiar în toate cele 17 meciuri din primăvară. De altfel, amândoi au fost nominalizaţi de mai mult de jumătate dintre tehnicienii din prima ligă între revelaţiile campionatului tocmai încheiat. Per total însă, clasarea mediocră a Stelei a nemulţumit conducerea. Ministrul Olteanu, comandantul clubului, Ion Aurel, şi şeful secţiei de fotbal, colonelul Vasile Nanciu, au hotărât schimbarea antrenorilor. Pe banca tehnică a Stelei revenea Traian Ionescu, cel care-i fusese secund lui Gică Popescu între 1950 şi 1952 la CCA. La vremea respectivă, tehnicianul era foarte bine cotat. Câştigase 5 titluri şi două Cupe cu Dinamo, calificase „naţionala” de juniori până în finala Campionatului European din 1960 şi obţinuse titlul în Turcia cu Fenerbahce. Era un tip ferm, care nu agrea imixtiunile în cadrul echipei, avea idei la care ţinea enorm şi de care, uneori, se crampona chiar dacă vedea că nu rodesc. Venea însă cu mentalitatea învingătorului, declarând în ziarul „Sportul” din 29 iulie 1981 că a acceptat propunerea de a antrena în Ghencea doar pentru locul 1. Interviul semnat de Mircea Tudoran era şi prima informare a suporterilor despre noul antrenor, ştire ce venea la mai bine de o lună după numirea oficială.

„Doliu” după Marcel

Pentru fanii stelişti însă nimic nu mai conta. Vestea că Marcel Răducanu rămăsese în Germania se difuzase cu destulă repeziciune în mediile roş-albastre, în ciuda faptului că din vara lui ‘81 numele celui care-l îngenunchease pe celebrul Clemence la Bucureşti fusese şters din toate analele. Retrospectivele privind echipa naţională conţineau formaţii cu 10 jucători, golul cu Anglia nu mai era atribuit unui fotbalist, ci era descris cu formulări de genul „după ce echipa României a deschis scorul, ea a fost egalată, dar, pe final, Iordănescu a adus mult dorita victorie”. Prin ce făcuse pe teren, Marcel devenise idolul tribunelor. Produs sută la sută al Stelei, Răducanu vrăjise parcă toată suflarea „roş-albastră”. Era tipul de fotbalist care, ignorând scorul, juca numai cu gândul la tribune. Iar pentru asta publicul îl iubea cu patimă. Jongleriile, cascada de driblinguri, toate giumbuşlucurile pe care le făcea cu mingea lăsau în uitare până şi ratările cu poarta goală. Exasperaţi la un moment dat de boemia lui Marcel, la sfârşitul anilor 70, conducătorii clubului l-au convocat la o şedinţă cu ministrul de atunci, Ion Coman, care i-a spus: „Măi, Marcele, dacă vrei să distrezi oamenii, îţi aduc eu o dată 30.000 de soldaţi în tribună cărora să le arăţi tot ce ştii cu mingea. Nu uita însă că tu nu eşti nici Ilie Năstase, nici Iolanda Balaş, nici Corneliu Ion. Tu nu faci un sport individual, iar greşelile tale afectează alţi 10 oameni”. Marcel însă a continuat cu magiile lui. De aceea, la aflarea veştii că internaţionalul alesese libertatea, sufletul steliştilor era de-a dreptul cernit. Copilul lor răsfăţat plecase pentru totdeauna.

Traian Ionescu a început treaba în forţă. A disponibilizat mai mult de jumătate din lot. Au plecat Agiu, Zahiu, Jurcă, fundaşul Niţu, Aelenei, Rotar, Isaia, Nae Manea, Cernescu, Bolba, Matefi, Barna, Andreicuţi, Verigeanu şi Popa. La capitolul sosiri, într-o primă fază, alături de Mureşan, Stoica II, Fodor, Udrică şi Florea, a apărut şi Dumitru Marcu. Ajuns la 31 de ani, extrema care mai fusese în Ghencea, dar care făcuse carieră la Craiova, era arma secretă a noului tehnician. Până la urmă n-avea să fie decât un alt eşec. Ceea ce nu se poate spune însă despre un puşti de 21 de ani, care se evidenţiase tot la Galaţi, ca şi Florea, dar care avea să facă istorie la Steaua. Ochii mici, faţa rotundă, părul lung şi o mustaţă deasă le-au inspirat imediat colegilor o poreclă.

l-au spus „Nutria”. Mai târziu, după ce a început să danseze cu mingea, i-au zis „Mese”, de la meseriaş.

Încorporarea „Nutriei”

Năduşit, cu chipiul dat într-o parte, furierul urcă agale treptele până la al treilea etaj al blocului situat în cartierul gălăţean Micro 19. Arşiţa verii îl topise. Avusese ceva de mers din centru până la capătul autobuzului 10, tocmai la intrarea în oraş dinspre Brăila. Ajuns în faţa uşii, răcanul îşi aranjă ţinuta, scoase două hârtii din port-hart, îşi trase sufletul şi bătu energic. „Cine e?”, se aude o voce de femeie. „De la Comandament. Bună ziua, familia Majearu?”. „Da, mă rog, Magearu, cu g, dar a fost mai demult o greşeală în acte şi a rămas aşa. Pe cine căutaţi? Bănuiesc că pe fată nu, dar mai am trei băieţi plus soţul”. „Pe Majearu Mihail. E acasă?”. „Sigur. Mihăiţă, vino mamă, că pleci în armată”. Abia trezit din somn, tânărul cu părul ciufulit şi galben şi mustaţă stufoasă clipi des şi întrebător. „Trebuie să vă prezentaţi în decurs de 48 de ore la unitatea militară 2308 din Bucureşti, pentru încorporare. Adică la Steaua. Vă rog să semnaţi aici. Mulţumesc, bună ziua!”.

A doua zi de dimineaţă, copilul răsfăţat al Galaţiului era deja în tren. Singur, doar cu gândurile lui, aşa cum i-a plăcut mai tot timpul. Aproape 4 ore, cât a durat drumul până la Bucureşti, a avut timp să rememoreze tot traseul lui fotbalistic. Plecase când nu împlinise încă 10 ani la teren, la FCM, să bată mingea cu prichindeii lui din faţa blocului. Doar că el n-o bubuia ca ăilalţi, ci o aresta, fugea cu ea, o oprea preţ de câteva secunde, cât s-o mângâie uşor, iar când se plictisea de ea, o punea cu dreptul sau cu stângul, nu conta, cam acolo unde ar fi trimis-o şi cu mâna. Asistat în permanenţă de profesorul Justin Apostol, Miţi a ajuns în scurt timp un nume în gura microbiştilor. „Ai auzit, mă, e unul mic la juniori la FCM, cică face circ pe teren. Zice lumea că n-a avut Galaţiul jucător ca el. E băiatul lui Magearu, ăla care a jucat şi el fotbal, de e acu’ electrician la Spitalul Municipal”. A urcat de la juniori la tineret şi, la 17 ani, şi-a făcut debutul la echipa mare, în Divizia B, unde antrenor era Gică Constantin. Apoi a promovat în Divizia A, unde a jucat 52 de meciuri şi a marcat de 11 ori în cele două sezoane alături de bătrânii Cramer şi, Constantinescu, dar şi de băieţi de seama sa ca Orac şi Vlad, care, în aceeaşi

vară în care FCM-ul retrogradase, fuseseră luaţi de Dinamo. „Oare profesorul Constantin să mă fi recomandat?, se întreba acum Miţi. Sau Pişti Kovacs, care, dupa un «amical» între selecţionata de tineret şi «naţionala» mare, m-a luat deoparte şi mi-a spus: «Bravo, puştiule, să te ţii de treabă că o să ajungi mare!»? Sau golurile pe care le marcasem chiar în Bucureşti contra lui Dinamo şi a Stelei în sezonul de debut pe prima scenă?”

„Puştiule, vei sta la căminul din Plevnei, iar de mâine vii la stadion la Ghencea şi începi pregătirea”. Vocea militarului care-l aşteptase pe peronul Gării de Nord l-a trezit pe Miţi din visare. Mâine va da ochi cu Iordănescu, cu Iordache, cel pe care tocmai îl învinsese, cu Anghelini, pe care-l cam fugărise la ultimul meci direct. Cu ei, cot la cot, se va antrena de acum înainte. „Dar voi putea să fac faţă?” Miţi nu se gândea decât la fractura de peroneu suferită în urmă cu vreo doi ani la Galaţi, când, la un „amical” cu CSU, Marius Petrescu, „Penseta”, băiatul şoferului de la FCM, se aruncase ca un uliu la picioarele lui. Acum încă-l mai durea, dar n-avea să spună nimic timp de o lună şi jumătate, până la depunerea Jurământului. În toată această perioadă, Miţi a făcut doar antrenamente, bucuros că a scăpat de caznele cătăniei adevărate, dar chinuit de butucul care-i creştea parcă în gleznă. A aşteptat însă să intre în drepturi, iar asta s-a întâmplat la câteva zile după Jurământ în biroul comandantului clubului, Ion Aurel. „Cred că vă cunoaşteţi. El este jucătorul Majearu de la Galaţi, iar dumnealui este tovarăşul antrenor Traian Ionescu, care din acest sezon va pregăti echipa noastră. O să te muţi la stadion, la cantonamentul de sub tribuna a doua, ai o cameră a ta, vei mânca la cantina din incintă, iar de luna viitoare vei fi încadrat sergent-major. Probleme? Dacă nu sunt, de mâine te încadrezi în programul echipei!”. Fusese prima întrevedere cu generalii Stelei, iar în spatele ei rămăseseră şi faleza Dunării, şi Micro 19, cartierul copilăriei, dar şi viaţa grea a unuia dintre cei 4 copii ai „electricianului de la Municipal”. Pentru Miţi Majearu începea, de fapt, altă viaţă.

13 cu ghinion

Steaua a început sezonul ’81-’82 cum obişnuia, adică bine. Prima etapă a însemnat o victorie, 3-2, cu Chimia Râmnicu

Vâlcea pe teren propriu. Ultimul gol, venit din pasa lui Marcu, i-a aparţinut lui Balint. Reuşita acestuia, din voleu, în minutul 80, avea să fie şi prima a lui „Găboajă” într-un meci oficial pentru formaţia din Ghencea. A urmat un 1-1 la Bacău, într-un meci în care Iordănescu a marcat după o acţiune a aceluiaşi Balint, şi un alt succes la limită acasă, 2-1 cu Corvinul. De aici înainte a venit coborârea. Un 2-2 cu Progresul tot acasă, în care Iovan şi Balint n-au fost decât rezerve, o primă înfrângere la Scorniceşti, unde Şoarece a marcat singurul gol al meciului cu 5 minute înainte de final şi un meci amânat cu UTA au dus Steaua pe locul 7. Întreruperea campionatului pentru meciul cu Ungaria din preliminariile Mundialului spaniol a venit ca gongul salvator pentru Traian Ionescu, iar remiza de salon de la Târgu Mureş un bun prilej de a încerca o nouă formulă de joc. A fost meciul de debut al lui Majearu la Steaua, în care „Nutria” a jucat extremă dreaptă. Durerea de la gleznă îl sâcâia îngrozitor, însă „Nutria” nu spunea la nimeni. În meciul următor, restanţa cu UTA, Majearu a făcut figuraţie pe teren. Cronicarul Paul Slăvescu l-a notat cu 4, iar Traian Ionescu l-a schimbat puţin după pauză. Întâlnirea cu UTA a fost însă doar un duel între Steaua şi tânărul portar al oaspeţilor, Helmuth Duckadam. Până la urmă au învins militarii, printr-un gol marcat spre final de acelaşi Iordănescu, dar goal-keeperul arădean avea să primească în „Sportul” cea mai mare notă: 9. Undeva, la tribuna zero, învăluit în fumul eternei sale ţigări, secretarul FRF Ion Alecsandrescu văzuse totul. Iar în agenda sa apăru un nume, cel al uriaşului dintre buturile UTA.

O nouă întrerupere a campionatului, pentru meciul cu Elveţia de la Bucureşti, i-a dat prilejul lui Traian Ionescu să construiască tactica pentru eternul derby cu Dinamo. La ora meciului, Steaua a semănat însă cu o echipă modestă, care şi-a sacrificat tot jocul pentru a smulge o remiză albă. Obiectivul a fost atins graţie unei prestaţii de adormire a adversarului, cu zeci de pase în urmă, dar şi a intervenţiilor excelente ale portarului Toma, socotit omul zilei. Un meci trist însă şi din alt punct de vedere, pentru că în debutul lui Fodor l-a atacat dur pe dinamovistul Vlad, colegul lui Miţi de la Galaţi, producându-i o dublă fractură, care, finalmente, avea să-l scoată din fotbal. Runda următoare a prilejuit întâlnirea dintre Dumitru şi Iordănescu. Jucând cu o ambiţie demnă de o cauză mai bună, Liţă a purtat Timişoara către o victorie cu 2-0, într-un meci în care, bulversat, Traian Ionescu l-a titularizat pe Majearu fundaş dreapta. Ce blasfemie! Un egal chinuit, pe

„Ghencea”, cu CS Târgovişte, o altă înfrângere, la Cluj, 0-2, un 1-0 smuls în final, pe propriul teren, de Ion Gheorghe în meciul cu Jiul au accentuat nemulţumirea conducerii steliste. Derbyul cu Sportul Studenţesc din Regie, pierdut cu 1-0, a însemnat al 13-lea meci al lui Traian Ionescu la Steaua. Şi ultimul. Pentru că neintroducerea lui Iordănescu, golgeterul la zi al echipei, chiar dacă acesta era disponibil, a stârnit mânia comandantului Ion Aurel. Puiu nu numai că era liderul echipei dar locuia şi în acelaşi bloc cu şeful său, motiv pentru care relaţiile dintre cei doi erau apropiate. Intervenţia în forţă a colonelului, care i-a impus antrenorului titularizarea lui Iordănescu, şi rezultatele modeste l-au determinat pe Traian Ionescu să plece de la echipă. Pentru Steaua se încheia o altă etapă cenuşie la finele căreia echipa ocupa locul 10, cu 13 puncte din tot atâtea meciuri şi golaveraj negativ.

Despărţirea de Traian Ionescu avea să fie anunţată abia în cronica meciului de la Braşov, din duminica următoare. Însemnările lui Stelian Trandafirescu din „Sportul”, după victoria gazdelor cu 2-1, se încheiau cu un „PS” jumătate explicativ, jumătate înfierător: „Conducerea clubului Steaua ne-a informat că, din motive cu totul neîntemeiate, antrenorul Traian Ionescu a părăsit conducerea tehnică a echipei încă din pregătirile pentru acest joc, formaţia fiind însoţită la Braşov de secundul său, Nicolae Pantea”. A doua zi, în acelaşi ziar, înghesuită la rubrica de ştiri, o notiţă anunţa că „La cererea clubului Steaua, Consiliul Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport a aprobat ca antrenorul federal Constantin Cernăianu să asigure pregătirea echipei militare”.

Capitolul 3 PERIOADA CERNĂIANU

Cernăianu şi-a început strategic mandatul. Nu numai că l-a reintrodus pe Iordănescu în echipă, dar, simţind forma în care era liderul echipei, l-a folosit chiar atacant central. Iar Puiu nu i-a rămas dator. Cele trei goluri marcate în meciul din Ghencea cu piteştenii l-au obligat pe Gheorghe Nicolaescu să titreze deasupra cronicii de meci din „Sportul”: „Iordănescu – FC Argeş 3-0” şi să-l noteze cu 10 pe autorul hat-trick-ului. Dintr-o singură lovitură, Cernăianu aducea pe linia de plutire golaverajul Stelei şi-l propulsa pe Puiu în fruntea clasamentului golgeterilor, poziţie pe care acesta n-o va mai părăsi până în finalul campionatului. Victoria cu acelaşi scor, în Cupă, contra Progresului Băileşti, părea să confirme un anumit reviriment al echipei. Nu fusese însă decât suflarea puternică a unui pacient resuscitat prin şocuri. Pentru că, în runda următoare, la Constanţa, Steaua a pierdut iar, 0-1, coborând până pe locul 12. Se profila un final de sezon dezastruos. Singura speranţă rămăsese restanţa cu Craiova de la Bucureşti. Campioana venise în Bucureşti fără tripleta Balaci – Donose – Geolgău, iar la jumătatea primei reprize rămăsese şi fără Tilihoi, eliminat de buzoianul Cristian Teodorescu pentru injurii. Steaua a atacat continuu, mai ales după ce s-a creat superioritatea numerică, a trimis o dată mingea în bară prin Majearu şi a punctat decisiv prin acelaşi Iordănescu. Finalul de stagiune era salvat de inspiraţia căpitanului de echipă, dar şi de decizia „centralului”. De victoria Stelei avea nevoie şi Dinamo, care astfel rămânea pe locul 2 cu acelaşi număr de puncte ca şi liderul, Universitatea Craiova. Iar delegarea lui Teodorescu nu poate fi scoasă din acest context. Aparent pentru a-i ajuta pe cei din Ştefan cel Mare, Alecsandrescu lucrase din umbră şi pentru echipa lui de suflet.

Steaua a terminat turul pe locul 8 cu 17 puncte şi minus 1 la „adevăr”. Concluzia a tras-o Ioan Chirilă, cel care a sintetizat într-o frază evoluţia mediocră a „roş-albaştrilor”. „Numeroasele fluctuaţii de formaţie, trădând o nesiguranţă în selecţie – dovadă cei 23 de jucători folosiţi –, au sfârşit prin a compromite desenul tactic al echipei”, consemna marele gazetar, confirmat de

abundenţa de nume noi apărute în numai câteva luni în Ghencea. Păuna, Fâşic, Amarghioalei, pe care presa comunistă l-a numit Lucian, Cămui au fost doar câţiva dintre meteoriţii care căzuseră din nou peste arena din Ghencea. „Era o nebunie pe atunci, îşi aminteşte Balint. La fiecare antrenament vedeam feţe noi. Ajunseseră să aducă la echipă orice soldat care spunea că a jucat şi el ceva fotbal. Cum veneau însă, tot aşa dispăreau după câteva zile”.

Înscăunarea „Sfinxului”

„Hai, Ioane, că te laşi cam greu!”. La apariţia lui Alecsandrescu, Ion Aurel se ridică în picioare, îi strânse mâna şi-l pofti să ia loc. “Tovarăşe comandant, am zis să pornesc noua activitate chiar de la începutul anului. Cred că aşa e mai bine. Am aranjat totul la Federaţie, iar de azi sunt al dumneavoastră”. „Ioane, e de treabă aici. Iar am avut un campionat prost, la titlu nu putem să ne mai gândim, iar şansele de a prinde o cupă europeană sunt aproape nule. Trebuie să reconstruim totul pentru la anul”. Alecsandrescu ceru permisiunea să-şi aprindă o ţigară. „Tovarăşe Aurel, mai e în joc şi Cupa. Steaua e o specialistă la acest capitol. Şi pe vremea mea, şi mai încoace, când nu ne-a ieşit în campionat am rezolvat-o pe partea Cupei. Nu degeaba suntem recordmeni cu 13 trofee cucerite”. „Ai dreptate, Ioane, dar simt eu că nu merge. Lotul e cam subţire şi dacă n-ar fi Iordănescu ăsta nu ştiu unde ne-am fi găsit acum. Eu zic că trebuie să mai racolăm nişte jucători”. „Tovarăşe comandant, în principiu aveţi dreptate, dar nu trebuie să ne grăbim. Reconstrucţia unei echipe se face în câţiva ani. Din fondul de jucători care se rulează într-o pauză competiţională nu rămân decât maximum zece la sută. Uitaţi-vă şi dumneavoastră la lotul nostru. Îi las la o parte pe Iordache, Anghelini, Sameş, Florin Marin, Iordănescu. Ei fac parte din generaţia veche şi nu vor mai putea prinde noua trupă. Treptat, se vor retrage. Singurul care ar mai putea-o face e Tudorel Stoica. Iar din urmă, ce vine? Vă spun eu, dacă sunt trei sau patru. Balint, Iovan, Majearu, poate Minea. Alţii nu văd”.

Pentru Ion Aurel datele problemei se cam schimbaseră după prima discuţie cu noul şef al secţiei de fotbal. În ciuda renumelui de om de fotbal, Alecsandrescu nu era totuşi Mafalda. Nu putea

să fâlfâie bagheta magică peste capetele lui Udrică, Amarghioalei sau Fodor şi să-i transforme peste noapte în supervedete. Comandantul însă nu avea răbdare. Simţindu-l aşa, după o perioadă scurtă „Sfinxul” îşi mută punctul de sprijin către ministrul Olteanu. Saltul peste o ierarhie avea să genereze, mai târziu, sciziunea. Alecsandrescu gândise traseul cel mai scurt. Aşa că, nu peste mult timp, ceru o întrevedere cu Olteanu.

Ce oferea Steaua

„Tovarăşe ministru, trebuie neapărat să ne organizăm”, deschise “Sfinxul” discuţia. „În ce sens?”, întrebă uşor iritat Olteanu. „Tovarăşe ministru, chiar dacă o să vă supăraţi, vreau să vă spun că Steaua nu este nici pe departe cel mai bogat club din România. Mă refer la condiţiile oferite. Vă dau doar un exemplu. Dumneavoastră ştiţi pe ce primă joacă echipele muncitoreşti? Pe 5 – 6 mii de lei, în vreme ce băieţii, noştri...”. „Ce vrei să spui, tovarăşe Alecsandrescu? Că noi nu asigurăm tot ce e mai bun pentru performanţă? Atâta putem, dom'ne, iar eu nu încalc legea”. „Nici nu vă cer, dar hai să-i analizăm problema în ansamblul ei”.

Timp de aproape 6 ore, faţă în faţă, cei doi au despicat firul în patru. Au început cu bugetul. Clubul Sportiv al Armatei Steaua, din care făcea parte şi secţia de fotbal, avea 3 izvoare de finanţare. Primul era cota alocată de la Ministerul Apărării pentru „pregătirea fizică a armatei”, a doua de la CNEFS, iar a treia provenea din cotizaţiile benevole ale cadrelor militare. „Chiar benevole?”, îl întrebă Alecsandrescu pe Olteanu. „Dom’ne, nu este fixat un anumit procent. Fiecare dă cât vrea. Unii ţin cu Steaua şi pun 25, chiar 30 de lei. Alţii mai puţin. Banii ăştia sunt trecuţi pe statul de plată într-o rubrică specială. Îţi dai seama că dacă într-o companie sunt 20 care dau din plăcere, celorlalţi 10 nu le convine ca în dreptul lor să nu fie trecut nimic. Şi atunci se înscriu şi ei cu 5 lei, să nu cadă prost în ochii comandantului. Dar să ştii că sunt mulţi care nu dau şi nu păţesc nimic, pentru că, repet, cotizaţia e benevolă”. Fondul rezultat din colectă se împărţea pe cele 21 de secţii ale clubului. Mai târziu, o dată cu saltul fotbalului, procentul se va modifica simţitor în favoarea sportului roge.

În ceea ce priveşte salariul, toţi sportivii clubului, deci şi fotbaliştii erau plătiţi pe un stat care fusese botezat „K”. Documentul nu era vreun secret militar, ci numai o delimitare clară între cei ce veneau zi de zi la serviciu şi sportivi, care doar îşi ridicau banii. Aceştia erau repartizaţi la diferite unităţi militare din oraş şi încadraţi conform gradului pe care îl aveau. Cum însă funcţia a bătut întotdeauna gradul, pentru fotbalişti se găseau posturi care să le împingă salariul către maximumul plajei legale. Cu alte cuvinte, dacă X era locotenent, el putea primi între 2.200 şi 4.500 de lei. Găsindu-i-se o funcţie mai importantă el sălta spre cota superioară, putând avea un salariu mai mare chiar ca al unui căpitan.

Dacă din punctul de vedere al remunerării Steaua nu era vroo mină de aur, ea păstra destule atuuri pentru a convinge jucătorii să se transfere. Iar Olteanu ştia bine asta. „Ioane, cum să nu vină ăştia la noi? Ştiu că dacă intră în Armată sunt rezolvaţi pentru toată viaţa. Gradul creşte, poziţia în societate este importantă, iar soliditatea instituţiei noastre le creează o anumită linişte a zilei de mâine. În plus, noi le dăm repartiţie de apartament, chiar cu posibilitatea de a-l cumpăra în timp, color buni le rezolvăm aprobări pentru a-şi achiziţiona cu prioritate o Dacie sau un ARO, uite, au apărut şi televizoarele astea color. Păi, dacă ăştia cumpără o Dacie peste rând cu 70.000 de lei, nu o vând ei imediat cu o sută şi ceva? Ia uite cum fac rost dintr-un foc de câteva zeci de mii de lei bune. Nu mai vorbesc de ARO. Mai fac şi câte un turneu pe afară, mai cumpără un video pe care-l valorifică aici...” „Numai să ne lase Dinamo, îl întrerupse Alecsandrescu, că la vamă ăştia sunt specialişti în şicane. Ei trec cu baxuri de toate alea, iar pe noi ne caută şi-n fund”. „Lasă, mă, că discutăm şi o rezolvăm. Avem şi noi armele noastre dacă ne fac măgării”.

După ce şi-a fixat bine în cap bornele financiar-sociale ale statutului fotbalistului stelist, Alecsandrescu a trecut la dezbaterea modalităţilor de transfer. Sau de racolare, dacă folosim terminologia de atunci. Din acest punct de vedere, Steaua avea un avantaj, dat chiar de regulamentul de transferări, care, la punctul 4, stipula că: „Jucătorii de fotbal încorporaţi pentru satisfacerea stagiului militar (...) se pot transfera numai pe perioada stagiului militar. (...) Jucătorii încorporaţi revin, după terminarea stagiului, la cluburile sportive de origine”. Deci, „roş-albaştrii”, ca şi cei de la Dinamo şi, mai târziu, Victoria, puteau legitima orice fotbalist aflat la vârsta

armatei, fără acordul clubului de origine, dar cu condiţia să-l cedeze la finele stagiului. De o prevedere asemănătoare beneficiau şi cluburile studenţeşti. Universitatea Craiova, Sportul Studenţesc, Politehnica Timişoara, Politehnica Iaşi aveau posibilitatea legală să transfere fără acordul clubului de origine orice fotbalist care intra la facultate. Şi, spre deosebire de formaţiile militare, îl puteau ţine fără probleme pe toată perioada studiilor. Adică de la 3 ani în sus, până-şi termina omul studiile, nu un an şi 4 luni cât dura satisfacerea stagiului militar. Nu peste mult timp, Steaua va ataca şi ultimul bastion necucerit, cel al studiilor superioare. Din 1983, la insistenţele lui Alecsandrescu, care avea nevoie de încă o pârghie de „racolare” a fotbaliştilor, toţi sportivii care doreau se puteau înscrie la Academia Militară Tehnică.

Tot din acea perioadă au început şi manevrele de producere a banilor negri. Steaua nu putea rămâne în urma celorlalte competitoare care-şi făcuseră un obicei din acest lucru. Metodele erau diferite. O sursă erau spectacolele de divertisment, unde lumea venea ca la urs ca să-i vadă jucând pe Nicu Constantin, Puiu Călinescu, Jean Constantin şi alte nume mari ale „estradei” româneşti. Deşi stadionul era plin, clubul nu declara decât jumătate din biletele vândute, restul sumei intrând ilegal în fișetele din Ghencea. Altă pârghie erau soldaţii care lucrau în șantierul de la Casa Republicii. Steaua oferea gratuit 3.000 sau 4.000 de locuri la un meci drept premiere pentru munca depusă, dar biletele erau plătite de firma constructoare, iar banii reveneau înnegriţi la club. Din ei se vor putea achita primele suplimentare pe care Olteanu, învăţat de Alecsandrescu, avea să le ofere jucătorilor la meciurile mai importante.

Manevra aducerii lui Ilie Ceauşescu

„Bună ziua ţi-am dat, belea mi-am căpătat!”, îşi spuse Olteanu după ce se despărţi de Alecsandrescu. “„Ăsta o să ia și pielea de pe mine. Fir-ar al dracu' de fotbal...”. Olteanu trebuia să găsească metode să suplimenteze câştigurile fotbaliştilor pentru a putea face performanţă. Sacul nu era însă fără fund. Putea să mai ia de la celelalte secţii, dar acelea aveau performanţă. „Cum să tai din bugetul handbalului când ăia merg în finale de cupe europene?”. Aşa s-a ajuns la ideea folosirii

banilor negri. Ministrul însă era un om isteţ. Chiar alunecos dacă situaţia o cerea. Aşa că, pentru a supralicita, avea nevoie de un spate. De cineva pe care, la o adică, să-l arunce la înaintare. Iar ideea nu întârzie să apară. „Ceauşescu m-a întrebat ce mai fac cu echipa aia, Ceauşescu o să mă scoată, chiar dacă tot eu o să rezolv toate problemele”, îşi spuse Olteanu când se hotărî să-l aducă lângă club pe Ilie, fratele şefului statului. Ştia că e un ţărănoi cu câteva clase, că nu putea să vorbească decât răstindu-se, că nu-l prea ducea capul, dar dacă tot ajunsese general, de ce să nu şi-l apropie?

Şeful Consiliului Politic Superior al Armatei era generalul Ghenoiu. Acesta era locul care i se pregătea lui Ilie. Pe linie politică, organismul respectiv avea în subordine şi clubul. În plus, mai marele CPSA devenea automat adjunctul ministrului. Cu alte cuvinte, Olteanu îşi lua un scut cu nume care-i era, pe deasupra, subordonat. Mişcarea a fost gândită îndelung, iar la momentul potrivit generalul Ghenoiu a fost detaşat ca șef al Consiliului Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport. În locul lui, la CPSA, se instala Ilie Ceauşescu.

Continuarea agoniei

Steaua a fost cea mai grăbită echipă a anului 1982. La reunirea de pe 6 ianuarie au mai apărut două nume noi. Atacul era considerat marea problemă, de vreme ce principalul marcator al echipei era un mijlocaş, şi aici s-au adus întăriri. Ralea, de la FC Argeş, şi Barbu, de la CSM Sfântu Gheorghe, s-au alăturat lotului condus de Constantin Cernăianu. Alecsandrescu a aranjat un stagiu de pregătire la prietenul lui, Jean Pădureanu, la Bistriţa, după care echipa a plecat la un turneu în Creta.

Returul a început la Vâlcea cu un 0-0, care echilibra situaţia la „adevăr”, şi a continuat cu o victorie în faţa Bacăului, răpus de cele două reuşite ale lui Iordănescu. Prima din centrarea lui Barbu, a doua din cea a lui Majearu. Firul s-a rupt iar în etapa a treia, când Corvinul a învins cu 1-0, printr-un gol al lui Dubinciuc, care a transformat un penalty „realizat” de Balint, dar a fost reînnodat pe terenul Progresului, unde Iordănescu şi Ion Gheorghe au semnat victoria. Militarii intrau iar în calculele pentru podium. Mai ales că în partida următoare, cu Oltul în Ghencea, au mai câştigat două puncte. A fost meciul în care

Barbu a dat un recital da driblinguri în faţa tribunei oficiale, Iordănescu a deschis scorul dintr-o lovitură liberă executată magistral şi tot el l-a învins pe bravul portar Nedea, în minutul 89, reluând cu capul o centrare a aceluiaşi Barbu. Între timp, Iordache gafase monumental, scăpând în poartă, printre picioare, balonul venit din capul chel al unuia, Piţurcă. Steaua urcase pe locul 5, la un punct de Oltul lui Halagian şi la 3 de treapta de bronz pe care se afla Corvinul. Speranţele europene înfloriseră iar, cu atât mai mult cu cât peste 3 zile urma „optimea" de Cupă cu FC Argeş. La Târgovişte însă, piteştenii au învins cu 1-0, gol Turcu, minutul 78, şi teoria lui Alecsandrescu cu tradiţia trofeului căzuse. Pentru nea Ion jocurile erau făcute. La două zile după eliminarea din Cupă, într-un interviu luat de Paul Slăvescu, „Sfinxul" lăsa să se înţeleagă că pentru el contează doar viitorul. „Vom face o selecţie fără precedent, iar într-un an se vor vedea primele roade".

Specialistul penaltyurilor

Campionatul a continuat cu o nouă victorie, 2-1 la Arad cu UTA lui Duckadam, meci în care Ralea a punctat de două ori. Pentru prima oară linia de mijloc a Stelei a fost Balint – T. Stoica – Iordănescu – Majearu, după ce Găboajă ajunsese în unele meciuri chiar fundaş lateral, iar Miţi jucase numai extremă dreaptă. În Ghencea, ASA Târgu Mureş a venit fără Bölöni şi a plecat învinsă cu 4-1, Balint, Stoica, Majaru şi Ralea fiind autorii golurilor. Militarii ameninţau podiumul, cu atât mai mult cu cât, la Craiova, obţinuseră un egal. Un 1-1 smuls mai degrabă de Universitatea, dacă ne gândim că, după ce Balint deschisese scorul, Cămătaru egalase abia în ultimul minut. Urma însă eternul derby cu Dinamo, iar înfrângerea cu 2-1 a spart capitalul de moral al trupei lui Cernăianu şi a lichidat practic şansele de a prinde o cupă europeană. Dar cum în orice rău este şi un bine, acesta s-a numit Majearu. În debutul meciului, Bumbescu l-a faultat pe Ralea în careu, iar Ion Igna a dictat penalty. Cum Iordănescu era în tribună cu piciorul în ghips, nimeni nu se înghesuia să bată. Atunci, Miţi şi-a luat inima-n dinţi, a pus mingea pe var și l-a învins pe Moraru. Din acel moment, aproape de fiecare dată când s-a aflat pe teren, Majearu a fost desemnat executantul penaltyurilor.

Din tot ce a urmat, un şir de rezultate contradictorii, n-ar mai fi de reţinut prea multe. Un 1-1 acasă cu Timişoara, un 0-1 la Târgovişte, un 4-1 cu Clujul, un 0-2 la Petroşani, cu Jiul, un 1-1 pe Ghencea, cu Sportul, ultimele două meciuri confirmând căutările în prima trupă a Stelei, de vreme ce contra „minerilor” Balint a fost fundaş dreapta, iar în următoarea partida a evoluat atacant central?! Victoriile cu 2-1 în faţa Braşovului şi Constanţei şi eşecul de la Piteşti, 0-1, au clasat în final Steaua pe locul 6 şi l-au propulsat pe Iordănescu în postura de golgeter al campionatului cu 20 de reuşite. La ultimele două izbânzi, doi jucători ai oaspeţilor au fost trecuţi cu majuscule în caseta meciurilor: Lăcătuş de la Braşov şi Petcu de la Constanţa, ultimul înscriind „un gol de Mundial”, cum avea să-l catalogheze Constantin Alexe în „Sportul” de a doua zi. Aproape instantaneu, în agenda lui Alecsandrescu cele două nume au fost notate în rubrica obiective de cucerit. La prezent însă, „Sfinxul” îşi trecuse deja în panoplie un trofeu scump.

Căprioara

După o zi întreagă în care condusese două antrenamente şi alergase la Inspectoratul Şcolar pentru a rezolva câteva situaţii ale elevilor care se pregăteau la „Luceafărul”, Costică Toma era istovit. Nu vedea în faţă decât patul, mai cu seamă că a doua zi trebuia s-o ia de la capăt. Ar fi vrut să-şi arunce hainele în cuier, să facă un duş şi să plece mai repede în tărâmul viselor, dar de mult timp ceva îl rodea. Trebuia neapărat să ia legătura cu prietenul lui, Alecsandrescu. Timpul presa.

„Ioane, nu te ţin mult, că sunt frânt, s-a auzit vocea lui Toma în aparat. Ştii că ţi-am spus eu acum vreo lună că am un puşti bun pe care nu trebuie să-l scapi”. Alecsandrescu avea mari încredere în ochiul fostului său coleg din marea trupă a CCA. Nu se înşelase nici când îi recomandase pe Iovan şi Balint. Aşa că luă un pix şi începu să noteze. „Cum zici că-l cheamă?”. „Fii atent, că nu-i uşor. Be-lo-de-dici. Miodrag Belodedici”. „Costele, tu glumeşti? Ce nume-i ăsta?”. „E sârb omule, de pe la Moldova Nouă” „A, puştiul ăla de joacă libero la tine, nu? Da, da, da, bun băiat”. „Vino neapărat mâine să-l vezi. Avem un meci amical. Dar să nu-ţi faci alt program, că dacă-l pierzi pe ăsta faci o mare greşeală. Dinamo şi Craiova se interesează de el”.

A doua zi, pe la 11, Alecsandrescu nu-şi făcuse încă apariţia la terenul din complexul „23 August”, iar Toma stătea ca pe ace. Nu mai putea să-l aştepte, aşa că dădu drumul la joc. „Sfinxul” însă venise. Îşi pusese în cap să nu se arate, o să vadă el dacă, într-adevăr, liberoul sare în ochi. S-a aşezat în spatele gardului, ascuns după un boschet înalt, şi-a aprin ţigara şi a privit. Ce vedea era de-a dreptul încântător. Omul lui Costică era stăpânul apărării sale. Mereu cu capul sus şi cu pieptul în faţă, puştiul de aproape 1,85 m părea că joacă libero de când lumea. Şi dădea impresia că nu făcea nici un efort când deposeda, când alerga, când pasa. Era ca o căprioară. „Când va căpăta mai multă forţă şi după un sezon, două de experienţă în campionat pe ăsta nu-l mai scoate nimeni din echipa naţională”, şi-a spus atunci Alecsandrescu, după care a strivit mucul ţigării sub talpă şi a plecat agale spre băncile de rezervă.

„Acu’ degeaba mai vii, că s-a terminat meciul”, l-a luat tare Toma, supărat că nea Ion nu ajunsese la timp. „Stai liniştit, prietene, am văzut tot meciul. Ai ochi, nu glumă. Dar, apropo, de unde l-ai pescuit şi pe ăsta?”. „Chiar că l-am pescuit, Ioane. Știi că undiţa şi minciogul sunt pasiunile mele. Cu gândul ăsta am şi făcut trialul ăla de la Turnu Severin. Îmi rezolvam şi selecţia şi mai aruncam şi eu băţul în apă după vreun crăpcean. Acolo l-am văzut pe puşti şi l-am luat la Luceafărul”. „Al cui e?”, întrebă repezit Alecsandrescu. „Asta-i poveste complicată, dar o rezolvi tu, că la asta nu te întrece nimeni”.

Legat de Halagian

Cu mult înainte să ajungă la Luceafărul, Belodedici captase privirile multora. Debutase la Minerul Moldova Nouă, în Divizia B când mai avea încă doi ani de juniorat. După un meci cu UTA, pe teren propriu, arbitrul l-a căutat în vestiar şi i-a strecurat un bileţel. Pe el erau trecute două nume, Florin Halagian și Leonte Ianovschi, şi telefonul clubului FC Argeş. Belo a băgat depeşa în buzunarul de la trening şi a plecat acasă mândru că un club de faima celui din Piteşti l-a căutat. Ştia însă că tatăl lui, Petru, nu-şi dorea ca băiatul să plece vreodată departe de casă. La Reşiţa, la Timişoara sau, de ce nu?, vreodată, în Iugoslavia, la Steaua Roşie, la Partizan, echipele pe care bătrânul Belodedici le simpatiza mult mai mult decât pe orice altă formaţie

românească. Spera în primă fază ca băiatul lui să meargă la Reşiţa, dar îi ajunsese o vorbă la ureche. Cică antrenorul FCM-ului, Ioan Reinhard, îl văzuse la un meci, dar nu-l plăcuse. Nea Petru se simţise chiar jignit când auzise că „Neamţul” spusese de flăcăul lui că e „înalt ca un cocostârc şi nu va ajunge niciodată fotbalist”. Aşa că într-o bună zi se hotărî și telefonă la numărul de pe bileţel.

Peste două zile, Belo era deja în Trivale. Fusese întâmpinat de Halagian şi de Ianovschi, care-l băgară imediat în programul echipei. La numai 16 ani, Belo se antrena cot la cot cu Dobrin, cu Radu II, cu Mihai Zamfir, cu Cristian şi alţi mari fotbalişti pe care Belo îi văzuse la televizor. N-a stat însă la Piteşti decât vreo două luni, pentru că Armeanul a plecat în acea vară, împreună cu Ianovschi, la FC Olt şi a ţinut morţiș să-şi ia prada. Aşa a ajuns „Căprioara” să alerge printre baligile de la Negreni, tăpşanul unde se pregătea formaţia de tineret a Scorniceştiului. Cum Halagian nu-l putea băga încâ în prima echipă şi cum, după trialul de la Turnu Severin numele lui era deja în catalogul lui Costică Toma, Belodedici avea să fie transferat la Luceafărul.

Nea Olimp, cheia afacerii

„Măi, Costele, eu înţeleg de la tine că băiatul ăsta a fost la Moldova Nouă, s-a dus la FC Argeş, unde însă n-a stat, a plecat cu Halagian la Olt, iar acum e la tine. Dar actele lui unde sunt?”, întrebă mirat Alecsandrescu după ce află de la Toma itinerariul puştiului care-l fermecase. „La Olimp Mateescu. Ăsta i-a fost primul antrenor la Moldova Nouă, iar între timp a devenit tartor la club. El dirijează totul. Dacă te interesează jucătorul, cu Olimp trebuie să vorbeşti. E bucureştean, stă pe undeva prin Pantelimon”. „Sfinxul” reţinu tot, îi mulţumi fostului său coechipier şi plecă. Avea în memorie toate bornele drumului spre comoară.

Pe vremea aceea regulamentul federaţiei era foarte clar în ceea ce privea clubul Luceafărul. Toate echipele aveau obligaţia de a furniza cei mai buni tineri care, în urma unor selecţii pe zone, erau reţinuţi în ceea ce aveau să fie de fapt selecţionatele naţionale de juniori ale României. La finalul perioadei de juniorat, toţi trebuiau să revină la cluburile de care aparţineau. Belodedici a fost însă singurul care nu s-a mai întors nici în scripte la

Moldova Nouă. Olimp Mateescu avea toate actele la el, iar împreună cu Alecsandrescu a anulat tot ce mai semnase jucătorul cu Argeşul şi Oltul, pregătindu-i drumul spre Ghencea. Când toate demersurile erau făcute, Olimp i-a trimis vorbă lui Belo că-l aşteaptă la el acasă, în Pantelimon.

„Băiete, mergem la Steaua! Te vor ăia şi eu zic că trebuie să faci pasul ăsta”. Belo asculta orbeşte de cel care se îngrijise încă de la 14 ani de viitorul lui. Ştia că nea Olimp nu-i vrea decât binele, aşa că porniră împreună spre Ghencea. Abia acum, zgâlţâit bine de tramvaiul în care îl urcase mentorul lui, Belodedici a realizat de ce „nea Costică îmi împuia tot timpul capul. Mă întreba mereu la cine vreau să mă duc, la Dinamo sau la Steaua, dar de fiecare dată avea grijă să mă facă să înţeleg că în Ghencea e mai bine”. Când intră în biroul lui Alecsandrescu de la stadion îşi aminti chiar că pe omul ce-i stătea în faţă îl văzuse de multe ori împreună cu nea Costică.

Tata hotărăşte

„Puştiule, vrei să joci la Steaua?”. Belo nici nu apucă bine să se aşeze, că Alecsandrescu intrase deja în subiect. „Păi, eu vreau, cum să nu vreau, dar tata...”. Bătrânul nu dorea ca băiatul său să rămână în Capitală. Îl vedea jucând în Banat, ca să fie mai aproape de casă. Ca să vină să-l vadă mai des. Nu îl speria tumultul vieţii din Bucureşti, pentru că ştia că feciorul său era mai cuminte ca o fată, ci dorea să-i fie alături. Fără acceptul tatălui, Miodrag, care era încă minor, nu putea hotărî. „Bine, dar tu sigur vrei?”, continuă Alecsandrescu, iar când puştiul îi mai spuse o dată, fără să ezite, că da, nea Ion îi aşternu o hârtie în faţă şi-l puse să semneze.

Poşte numai câteva zile, „Sfinxul” se afla deja în maşină, alături de colonelul Popescu şi de nea Vasile, şoferul, cu destinaţia Socol. Petru Belodedici părea la început de neînduplecat. După discursul colonelului, punctat cu intervenţiile la obiect ale lui nea Ion, bătrânul se mai înmuie. „Domnule, Armata e o instituţie serioasă. Băiatul dumitale a făcut şcoala profesională la Electroaparataj. Noi îl vom ajuta să termine şi liceul, la seral, va primi grad de sublocotenent la început, va locui într-o cameră în cantonamentul de la club, va avea masa asigurată şi salariu. În plus, nu va mai face armata în tunică, ci în

echipament sportiv. O să vedeţi că va ajunge mare”. După o oră de discuţie, Petru Belodedici semna toate hârtiile pe care le avea în faţă, iar din primăvara lui 1982 băiatul lui era legitimat la Steaua. Acolo unde avea să întâlnească toţi idolii lui din copilărie: Iordănescu, Iordache, Stoica, Florin Marin. „La primul antrenament, la care erau peste 30 de jucători, mă fura peisajul. În loc să mă concentrez să pasez cum trebuie, eu mă holbam la starurile de atunci ale echipei”, îşi aminteşte azi Belo. Peste câţiva ani, locul lor avea să fie luat de un puşti înalt şi subţirel, care, întovărăşit de minge, copiase parcă în jocul lui unduirile mlădioase ale Dunării în drumul ei spre Cazane.

Despărţirea de Puiu

Belodedici n-a jucat nici un minut în turul campionatului ’82 – ’83. El a fost luat însă de Cernăianu în stagiul de pregătire de la Bistriţa, a primit botezul „amicalelor”, dar la începutul campionatului a fost trimis la echipa de tineret. Lotul Stelei suferise din nou mari modificări. De această dată, ele aduceau cu o curăţenie generală. S-a renunţat la „meteoriţi” şi s-a cernut până când în sită au rămas numai 23 de fotbalişti. Cea mai importantă achiziţie a fost clujeanul Câmpeanu II. Lider al Universităţii, Tim se impusese ca un golgeter de rasă. După ce în sezonul ’79 – ’80, cu cele 24 de goluri marcate, câştigase întrecerea tunarilor Diviziei A, ardeleanul a continuat constant să marcheze. Alecsandrescu gândise corect. În sezonul abia încheiat, povara puncherului căzuse pe umerii lui Iordănescu, autorul a 20 din cele 41 de goluri ale Stelei. În urma sa venea Balint, cu doar 5 reuşite, iar primul atacant veritabil prezent în top, Ralea, înscrisese de numai 3 ori, la fel ca fundaşul Sameş.

Vara lui 1982 a însemnat pentru suporterii stelişti despărţirea de încă un mit. După exact 20 de ani de când intrase pe poarta clubului, Puiu Iordănescu primea permisiunea de a se transfera în străinătate. Plecarea lui în Grecia la OFI Creta, reaccidentarea lui Adrian Ionescu, fluctuaţiile de formă ale lui Barbu l-au determinat pe Alecsandrescu să pună lupa pe atacanţi. În afara lui Câmpeanu, „Sfinxul” a mediat un schimb rarisim pentru acea vreme, cel între Sertov și Dorel Zamfir, care au făcut rocada între Steaua şi Dinamo. Era a doua oară într-un timp extrem de scurt când cele două mari cluburi se puseseră de

acord. O mai făcuseră în urmă cu două luni, când Olteanu şi Postelnicu, şeful Securităţii şi protectorul celor din şoseaua Ştefan cel Mare, au complotat pentru eliminarea din Cupă a Universităţii Craiova de către divizionara C Minerul Certej, la „masa verde”, pe motiv că oltenii îl folosiseră în stare de suspendare pe Cioroianu. În ciuda intervenţiei lui Ion Coman, pentru ca judecata să fie corectă, decizia Comisiei de Disciplină fusese creionată în taină de şefii Armatei şi Internelor, într-un separeu de la „Haiducului”. Postelnicu avea nevoie să dărâme un obstacol din calea dinamoviştilor, iar Olteanu i-a facilitat planul diabolic. Stelistul miza pe o apropiere paşnică de marele inamic, pe anestezierea simţurilor prin îngăduinţă, aprobându-l când acesta avea nevoie, iar Stelei nu-i era necesar. Peste puţin timp însă, Olteanu avea să regrete mişcarea făcută, atâta vreme cât Postelnicu a continuat să şicaneze Steaua şi să încerce prin orice mijloace să-i stopeze urcuşul.

Lotul a suferit modificări şi în celelalte compartimente. Sciatica prelungită a lui Iordache reclama cooptarea încă unui portar. Tot Costică Toma a fost cel care l-a recomandat pe Lovaş, titularul postului la „Luceafărul”. Jean Pădureanu a mai încercat un experiment după reuşita cu Balint şi l-a impus pe Roman, un fundaş lateral puternic. Tot în acest compartiment s-a mai produs o „racolare”, cea a piteşteanului Eduard, care, treptat, avea să-i ia locul rudimentarului Fodor pe stânga. În linia de mijloc a revenit Ştefan Popa, tânărul de 23 de ani care, pe perioada cât Steaua îl împrumutase Rapidului, fnsose convocat de Lucescu în lotul lărgit al primei reprezentativie. Cu această trupă pleca Cernăianu la un alt drum. Meciurile de verificare îi dăduseră speranţe că va putea readuce echipa în fruntea clasamentului. Învinsese tot ce întâlnise în cale. Câştigase „Cupa Steaua”, la care mai participaseră Universitatea Craiova, FC Olt şi Vorwarts Frankfurt/Oder, o competiţie în care atacantul ăla de la Scorniceşti, Piţurcă, marcase iar.

Încă un tur cenuşiu

Ca de obicei, Steaua a început campionatul promiţător. Debutul a însemnat un 1-1 pe terenul proaspetei promovate Politehnica Iaşi. La Bucureşti, în etapa a doua, a venit şi prima victorie, 2-1 cu Chimia Râmnicu Vâlcea, în care statistica reţine

primul gol al lui Iovan, autorul unui şut teleghidat de la 30 de metri. În ciuda punctelor acumulate, jocul însă nu se lega. În Valea Jiului, după ce Ştefan Popa deschisese scorul, militarii aveau să cedeze până în final cu 2-1. Era primul semnal că nici în acest campionat „roş-albaştrii” nu vor face saltul aşteptat. Chiar dacă au învins Bacăul cu 2-1 şi s-au întors de la Târgovişte cu o remiză, 1-1, obţinută in extremis, graţie unui penalty transformat de Majearu, nimeni nu îndrăznea să parieze pe o revenire. Cu atât mai mult cu cât, după întreruperea campionatului pentru meciul „naţionalei” cu Suedia din preliminariile Euro ‘84, coşmarul steliştilor, Sportul Studenţesc, avea să le mai tragă o bătaie, 2-1 în Regie.

În tot acest timp, cât Steaua agoniza prin campionat, echipele româneşti începuseră asaltul Europei. Planul lui Ion Coman dădea cele dintâi roade, iar prima beneficiară a fost Universitatea Craiova. Cu o trupă închegată şi valoroasă, „Ştiinţa” a avut puterea să treacă în chiar primul tur al Cupei UEFA de Fiorentina celebrilor Passarella, Bertoni, Graziani şi Antognoni şi să se califice mai departe, imitaţi fiind de dinamovişti şi de hunedoreni. Pentru olteni începea o poveste frumoasă, curmată nedrept parcă tocmai atunci când accesul în finală părea mai posibil ca oricând.

Pentru stelişti însă, chinuiala prin campionat continua. Suporterii au reacţionat primii, de vreme ce, dacă la primele meciuri în Ghencea veneau 20.000 de spectatori, la meciul cu ASA Târgu Mureş, câştigat cu 1-0, au fost prezenţi doar vreo 8.000. Trei meciuri consecutive fără înfrângere, 1-0 la Timişoara, 1-1 în derbyul cu Dinamo şi 2-0 cu FC Olt, au urcat Steaua pe locul 4, la un singur punct de podium, şi au creat iarăşi iluzia gloriei regăsite. A fost de ajuns însă un şoc puternic, 1-4 la Oradea, cu FC Bihor, pentru ca fanii să fie rapid coborâţi cu picioarele pe pământ. Ultimul gol al masacrului urmărit din tribună şi de Emeric Ienei a purtat semnătura unu tânăr des convocat pe la loturile de tineret: Marcel Puşcaş. Pentru Ion Alecsandrescu lucrurile începeau să se clarifice. Portarul Niţu, care greşise din nou la primele două goluri, nu putea să se ridice la valoarea lui Iordache. Anghelini şi Sameş începuseră să fie depăşiţi cu multă uşurinţă, iar preenţa lor în echipă bloca ascensiunea lui Iovan şi Belodedici, primul fiind folosit mijlocaş la închidere. Majearu avea calităţi de creator, nicidecum de finalizator, iar „piticul” Barbu, talentat, dar fricos, nu putea juca decât pe „Ghencea”. Singurul câştig al echipei părea să fie

Câmpeanu, cel care, cu 3 goluri marcate în următorul meci, câştigat cu 5-1 acasă în faţa Petrolului, îşi confirma cartea de vizită pe care scria „tunar”. Până în finalul turului, în care înfrângerea cu Universitatea Craiova de pe teren propriu a aruncat echipa militară pe locul 6, avea să se mai întâmple doar un fapt care să mişte chipul brăzdat în stâncă al „Sfinxului”. Era etapa a 14-a, când la Bucureşti venise „lanterna” FC Constanţa. Steaua conducea cu 2-1 şi mai erau doar două minute. Iordache revenise între buturi. Cine mai putea împiedica victoria? Răspunsul a venit sub forma unui şut ireal de la peste 30 de metri din stângul unui puştan despre care lumea începuse să vorbească. „Măi, şi mi-a spus Costică Toma de mult de băiatul ăsta”, şi-a şoptit în barbă Alecsandrescu. „Trebuie neapărat să-l luăm”.

Primul transfer al lui Hagi

A doua zi, însoţit de colonelul Vasile Popescu, care făcea parte din biroul secţiei, „Sfinxul” era la Snagov, la baza de pregătire a „Luceafărului”. „Costică, ai văzut ce ne-a făcut Hagi?”, l-a întrebat direct Alecsandrescu. „Eu ţi-am spus, dar n-ai vrut să mă crezi”. „Lasă asta, l-ai convins să vină la noi?”. „Măi omule, e cam îndoit. Îi e teamă că nu va fi titular. Cred însă că o să-l fac să zică da. Îi e frică de armată şi i-am explicat că decât s-o facă pe câmpul de instrucţie cu raniţa în spate, mai bine pe terenul de fotbal cu mingea la picior”.

Toma nu vorbise prostii. Aflând că Marcel Pigulea, colegul lui, trăgea de Gică să-l ducă la Sportul, a amplificat presiunile şi în cele din urmă a reuşit. Peste numai o săptămână, adus valvârtej de „nea Costică”, Hagi dădea ochii cu comandantul clubului, Ion Aurel. În sala de consiliu din Plevnei, fără prea multe parlamentări, generalul Gomoiu, devenit preşedintele CNEFS, îi citea jucătorului ordinul semnat de ministrul Olteanu prin care era făcut plutonier major. Nu pe loc, ci abia din vara lui 1983, când Gică îşi isprăvea liceul şi urma să fie cooptat în lotul Stelei. „Măi, băiatule, dacă eşti hotărât, semnează acum şi în iulie te prezinţi la pregătirile echipei”, i-a spus Ion Aurel. Gică oscila. De mic, visul lui era să joace lai Steaua. Ţinea cu Steaua încă de pe vremea când, vrăjit de fentele lui Iordănescu şi pasele lui Dumitru, îşi scria numărul 10 pe trening, iar sub el desena cu

cretă colorată emblema militarilor. Acum putea să ajungă acolo unde visa. Numai că în cap îi răsuna parcă mai tare îndemnul ferm al lui nea Iancu: „Gică, tu trebuie să faci o facultate, să te realizezi ca om, ca să nu ne fie ruşine cu tine când vei fi mare. Viaţa e grea, tată”. Mirajul Stelei era imens, aşa că Gică puse mâna pe pix şi iscăli.

Deturnarea

Semnătura lui Hagi nu avea însă nici o valoare. Era minor, iar pentru un nou contract era necesară aprobarea părinţilor. Vestea că Steaua i-a obţinut semnătura l-a enervat la culme pe Nicuşor Ceauşescu. Fiul cel mic al şefului statului păstorea Sportul Studenţesc, al cărui preşedinte onorific era, şi pusese de mult ochii pe Gică. Îl dorea cu orice preţ. Aşa că, la o lună după demersul Stelei, vicepreşedintele clubului din Regie, Eugen Banciu, alerga spre Constanţa pentru a convinge familia Hagi că alegerea mezinului nu fusese inspirată.

„Tovarăşă Chiraţa, Gică a făcut o greşeală. El oricum n-o să facă armata la şmotru, că e fotbalist de echipa naţională. Steaua nu-l poate băga la facultate pentru că nu dispune de o asemenea facilitate. Dacă semnaţi pentru ca fiul dumneavoastră să se transfere la Sportul Studenţesc, noi îi garantăm admiterea. Vă daţi seama ce înseamnă asta pentru el?”. Pledoaria lui Banciu se mula perfect pe inima de mamă a Chiraţei. Oficialul din Regie nu mai avu nevoie de alte argumente. Pe loc, ea şi Gică au aşternut pe hârtie două documente, pe care, peste ani, Grigore Cartianu le-a redat integral în cartea „Hagi”:

„Declaraţie

Subsemnata Hagi Chiraţa, mama sportivului Hagi Gheorghe, declar prin prezenta că nu sunt de acord ca fiul meu să fie încorporat înainte de termen şi implicit de a activa la clubul Steaua din Bucureşti. Doresc în acelaşi timp ca fiul meu să urmeze Institutul de Educaţie Fizică şi Sport din i Bucureşti, activând ca sportiv în cadrul clubului de fotbal Sportul Studenţesc. În acest fel va avea posibilitatea să practice fotbalul de performanţă alături de activitatea profesională ca student.

16 – XII – 1982

Hagi Chiraţa”

„Declaraţie

Subsemnatul Hagi Gheorghe, legitimat în prezent la FC Constanţa, component al lotului naţional de juniori al R.S.R., declar prin prezenta că doresc să activez la clubul de fotbal Sportul Studenţesc, începând din anul competiţional 1983 – '84, deoarece doresc să devin student la Institutul de Educaţie Fizică şi Sport din Bucureşti. Menţionez că în luna noiembrie 1982 am semnat un acord privind încorporarea mea înainte de termen, pentru clubul Steaua, dar la care renunţ, având în vedere intenţia mea de a urma cursurile universitare în Bucureşti, dorinţă exprimată şi de părinţii mei. Întrucât la semnarea actului respectiv eu eram minor, nu am avut asentimentul părinţilor, pe care nu-l am nici în prezent, mă determină să-mi retrag acordul dat clubului Steaua.

16 – XII – 1982

Hagi Gheorghe”

Cu aceste două acte în mână, la care a adăugat încă un formular al CNEFS, semnat de Chiraţa Hagi, Banciu îi deturnase traiectoria lui Gică dinspre Ghencea în Regie. Alecsandrescu fusese învins. A fost momentul în care „Sfinxul” a înţeles că pentru a nu mai pierde jucători Steaua trebuie să găsească posibilitatea de a-i putea băga pe fotbaliști la o facultate. Peste numai 6 luni, obiectivul era realizat. Jucătorii „roş-albaştri” puteau să urmeze cursurile universitare la Academia Tehnică Militară.

Capitolul 4 REVIN STELIŞTII

În ciuda primenirii permanente a lotului, Steaua se adâncea în acelaşi traseu al mediocrităţii. Nici turul campionatului 1982 – 1983 nu a însemnat mai mult decât o curbă oscilantă între locul 3, ocupat după runda a 15-a, şi poziţia a opta consemnată chiar la debut. Intrată, cu mai bine de un an în urmă, pe mâna antrenorului Constantin Cernăianu, cel care reuşise să câştige campionatul cu Petrolul Ploieşti şi Universitatea Craiova, Steaua n-a făcut saltul aşteptat. Aşa că, imediat după încheierea primei părţi a campionatului, ministrul Olteanu şi-a ieşit din pepeni. „Tovarăşe Aurel, ăştia ne fac de râs, nu se mai poate, trebuie să facem ceva”. Avizat de rezultatele modeste ale echipei, care, ca de obicei, avea ca obiective Cupa şi campionatul, comandantul clubului se aştepta ca, din zi în zi, generalul să izbucnească. Chiar se mira că explodase aşa de târziu. Se sfătuise şi cu Ion Alecsandrescu şi ajunseseră la concluzia ca lângă Cernăianu să fie adus Gheorghe Constantin. Propunerea a fost acceptată de şef.

„Profesorul” era o legendă vie a clubului. În cei 15 ani ca jucător la Steaua câştigase 4 campionate şi tot atâtea Cupe. De trei ori la rând, între 1960 şi 1962, fusese golgeterul întrecerii interne, iar după încheierea activităţii se ocupase în două rânduri de pregătirea echipei. Mai întâi în perioada ’72-’74, iar apoi între 1978 şi 1981, ultimul mandat coincizând şi cu cel din urmă

trofeu cucerit de militari, Cupa României, în vara lui 1979. Simţind că la acea oră nu se putea mai mult şi având o ofertă tentantă de la Politehnica Iaşi, colonelul Gheorghe Constantin a cerut aprobarea clubului pentru a fi detaşat în Copou, iar după un an în Divizia B cu trupa lui Romilă şi Simionaş a reuşit promovarea. Acum, el era din nou chemat la ordin în Ghencea.

„Constantine, trebuie să vii înapoi!”. Vocea ministrului îmbrăcase în tonuri grele biroul de la „Orizont”. „E nevoie de tine să-l ajuţi pe Cernăianu să scoată echipa din impasul ăsta. Când fusese chemat de Ion Aurel la discuţie, Constantin bănuise că i se va propune postul, dar nici prin gând nu-i trecuse că asta însemna să devină „secundul” lui Cernăianu. „Tovarăşe general, nu pot să accept. Ce să fac eu lângă el? Cernăianu e antrenor principal, are ideile lui, nu pot să mă bag eu”. „Nu poţi, zici? Dar când ai venit să te rogi de noi să te lăsăm la Iaşi ai putut, nu? Când ai vrut tu, noi te-am înţeles, iar acum zici că nu poţi?”. Compromisul făcut în urmă cu doi ani de antrenor cântărea acum enorm. Practic, „Profesorul” nu mai putea să joace tare. Şi a acceptat.

Oameni pe străzi

Pregătirile „naţionalei” pentru meciul cu Italia de la Florenţa au comprimat turul campionatului. Pentru grosul echipelor, vacanţa ar fi trebuit să înceapă la sfârşitul lui noiembrie şi să țină mai mult de o lună. Din acest motiv, FRF a organizat o competiţie intitulată „Cupa a 35-a aniversare a proclamării Republicii”. Cu două excepţii, FC Bihor şi FCM Braşov, neînscrise, celelalte divizionare A au fost împărţite în 4 grupe pe criterii geografice. Steaua a picat în serie cu Dinamo, FC Constanţa şi Sportul Studenţesc şi, profitând de absenţele din loturile celorlalte două echipe bucureştene, a galopat: 4-2 cu Sportul Studenţesc, 4-1 cu Dinamo, 5-1 cu FC Constanţa. În semifinală Balint a marcat singurul gol al meciului cu Petrolul de la Ploieşti, pentru ca în finală militarii să zburde, 5-0 cu Chimia Râmnicu Vâlcea, într-o partidă televizată în care Balint, Iovan, de câte două ori, şi Barbu au fost marcatorii. După meci, galeria Stelei a plecat pe jos din Ghencea şi s-a oprit în centru, la CCA, pentru a celebra victoria. A fost momentul în care suporterii şi-au reamintit de izbânzile din urmă cu ani şi au simţit prima tresărire

de orgoliu a noii echipe. În ceea ce privește primul „11”, demn de semnalat e faptul că Belodedici a fost titularizat în toate meciurile pe post de libero, iar de fiecare dată a fost înscris cu majuscule în caseta tehnică. 5 meciuri la rând. Pentru Ion Alecsandrescu însă, succesul nu avea mare valoare. Ştia că îl aşteaptă o iarnă grea în care trebuia să astupe multe găuri în echipă, iar cea mai importantă i se părea cea dintre buturi. Iordache demonstrase, pe lângal faptul că accidentarea nu-i dădea pace, că nu mai e „ministrul apărării” de altădată, aşa cum îl alinta galeria, Niţu se întrecea în gafe, iar Lovaş dezamăgise. În agenda „Sfinxului” figura însă, de un an de zile, numele uriaşului ăla de la Arad.

Disputat de Steaua şi Craiova

„Helmuth, nu fugi! Rămâi în cabină să-ţi zvânţi părul. Ai uitat că tot din cauza grabei ai făcut meningită acum doi ani?”. Antrenorul UTA, Coco Dumitrescu, terminase şedinţa de pregătire, dar stătea la uşa vestiarului. În urmă cu doi ani, când echipa trăgea să se salveze de la retrogradare, după un antrenament, Duckadam o tulise direct de sub duş ca să prindă trenul de Semlac şi se îmbolnăvise. Fără el, echipa a pierdut cu 3-2 şi a luat calea Diviziei B. Acum situaţia era inversă! „Bătrâna Doamnă” era lider în eşalonul secund. Helmuth crescuse şi devenise, la 24 de ani, stâlpul echipei. De aici şi temerea lui Dumitrescu. „Nu, nea Coco, stai liniştit, merg doar până la preşedinte, că m-a chemat. Zice că-i ceva urgent”.

Cu părul lung, cârlionţat şi încă jilav, uriaşul intră în biroul prezidentului Puiu Grozav, care-l întâmpină abrupt. „Helmuth! ce zici de o plecare la Steaua?”. Surpriza nu era mare pentru portar. În urma prestaţiilor constant bune de la Arad, Lucescu îl convocase la „naţională”, unde debutase chiar în urmă cu trei luni la un meci cu Danemarca. E adevărat că pierduse o mare şansă, la Berna, când din cauza fricii ezitase să-l asigure pe selecţioner că poate fi titularul noii echipe reprezentative. Cu câteva zile în urmă apărase la Someşul Satu Mare, iar saltul i se părea uriaş. De aceea, pretextând o accidentare, a rămas doar rezervă, gândind că, oricum, e tânăr şi i se vor mai ivi ocazii.

Înaintea Stelei mai fusese şi Craiova. Poetul Adrian Păunescu, apropiat al Universităţii, avansase ideea că „Știinţa” e o echipă mare căreia îi lipseşte însă un portar de valoare. Lung încă nu apucase să erupă la Florenţa sau Bordeaux, iar Boldici se complăcea parcă în postura rezervei. Așa că, într-un cantonament la Săftica, Mircea Lucescu l-a întrebat dacă nu vrea la Craiova. Helmuth a ezitat însă. Îi era oarecum peste mână şi se temea să intre în viesparul din Bănie. Numai când se gândea că trebuie să ajungă într-un vestiar plin de vedete îl treceau fiorii. Ştia cât suferise un alt ardelean de-al lui, Silvică Lung, venit de la Carei, până să se integreze. Aşa că, în ciuda faptului că oferta de 15.000 de lei îl tenta, a rămas în cumpănă. Ajunsese subiect de discuţie şi la lot. Costică Ştefănescu trăgea de el să accepte Universitatea, Ștefan Sameş încerca să-l convingă să meargă în Ghencea. Până la urmă, Fane avea să câştige duelul.

Un erou cumpărat cu promisiuni

Pe Duckadam îl încânta altceva la Steaua. Crescut de mic doar de bunica Elisabeta, el îşi croise cu greutate cărarea în viață. După ce se realizase ca sportiv, avea acum prilejul să scape tot fără ajutorul nimănui şi cu o armată mai uşoară. Așa că răspunsul fu pozitiv. „Atunci, dacă eşti hotărât, îi anunţ pe cei de la Bucureşti să vină să trateze şi cu tine”, îl asigură președintele. După o săptămână, cel care-l ochise, Ion Alecsandrescu, era deja la Arad faţă în faţă cu jucătorul. Fire rezervată şi cu mult bun simţ, Helmuth nu deschise el discuţia, ci asculta promisiunile „Sfinxului”. Obiectivul lui, armata pe terenul de fotbal, fusese atins. Orice venea peste era binevenit. „Băiete, pentru că eşti căsătorit şi ai deja doi copii, o să-ţi dăm un apartament în Bucureşti. O să primeşti grad și vreo 35.000 de lei să ai şi tu bani de buzunar. Ai alte pretenții?” Pe Helmuth îl pufni râsul. „E suficient, tovarăşe președinte”, spuse el spre mirarea „Sfinxului” care obţinea asfel fără mari cheltuieli un portar de „naţională”.

După ce bătu palma cu stelistul, uriaşul părea mai uşor decât un fulg. Dădu fuga acasă să-şi anunţe soţia, iar apoi merse în gară să ia trenul de Semlac. Trebuia să o anunţe pe bunica de isprava sa. Bătrâna era principalul lui susţinător. De când Helmuth intrase în fotbalul mare, femeia începuse să iubească

fotbalul. La 70 de ani începuse să priceapă ce-i ăla ofsaid, să cunoască jucătorii şi să-i ţină pumnii din ce în ce mai strâns. Nepotul era lumina vieţii ei. Îl crescuse singură dintr-o pensie de 105 lei primită de la CAP, dar făcuse în așa fel încât să nu-i lipsească nimic. Avea doar un of, că nu-l făcuse să-i placă şcoala, dar parcă acum supărarea nu mai era aşa mare. Puştiul o luase pe drumul lui. În urmă cu 10 intrase în curtea şcolii să se joace cu băieţii de-o teapă, dar pentru că nu-i plăcea să alerge, se băgase în poartă. Era bine clădit pentru că bunica avea grijă să nu-i lipsească nimic dintr-ale gurii. Era suficient că părinţii divorţaseră, nu trebuia să mai sufere şi din pricina hranei. Aşa că pe masa nepotului ouăle de ţară, laptele de vacă şi caşul nu lipsiseră niciodată. Acolo, între barele de lemn din bătătura şcolii, a fost remarcat de profesorul Iost, care era şi antrenorul echipei locale Semlecana Semlac, formaţie unde avea să debuteze la doar 15 ani.

Mândria Semlacului

De 18 lei, cât costa biletul de tren din Arad până în comună, Duckadam viziona practic un film. Cel al vieţii lui. Îşi aminti că la ceasul debutului la seniori se făcuse alb ca varul. Titularul postului nu putuse să vină la meci pentru că nu primise învoire de la serviciu, aşa că profesorul Iost îl anunţă că va titular. „Am făcut pe mine de frică”, îşi aminteşte azi Duckadam. „Mi-am pregătit echipamentul toată noaptea, mi-am aranjat ghetele, am mai bătut câteva cuie în crampoanele de piele, că aşa erau pe atunci, dar n-am închis un ochi. A doua zi jucam la Peretul Mic, iar ăia aveau o echipă tare bună, formată din etnici maghiari. Am luat 7 – 8 goluri, nici eu nu mai ştiu câte, din care cred că am greşit la vreo... 10. Totuşi, am rămas în poartă şi la meciurile următoare. Când începusem să prind curaj, crescuse inima-n mine. Era o mândrie să joci în echipa comunei”. Aflată la vreo 30 de kilometri de Arad, spre Nădlac, urbea era destul de mărişoară de vreme ce avea peste o mie de numere de case. Mulţi dintre locuitori erau, ca şi Duckadam, şvabi, iar asta se vedea la tot pasul. Chiar şi terenul nu era vreun tăpşan, ci avea un gazon îngrijit şi tribune de lemn unde intrau câteva sute bune de oameni. Acolo avea să ia loc nu o dată şi bunica Elisabeta şi să lăcrimeze văzându-i pe consăteni cum se bucură la fiecare

paradă a puştiului pe care-l crescuse din puţinul ei. Chiar dacă începuse să-i placă, fobalul nu părea pentru femeie decât un bun prilej ca nepotul să-şi petreacă timpul liber cuminte, nu prin baruri sau restaurante. Ea însă voia ca băiatul să facă o meserie. Aşa că, atunci când profesorul Iost a hotarât să-l ducă la Grupul Sportiv Şcolar din Arad, bunica l-a rugat să se îngrijească şi de asta. „Domnule, bagă-l la profesională, la frezori-rabotori, să înveţe să lucre, că doar n-o trăi toată viaţa din fotbal”.

Așa a ajuns flăcăul pe mâna profesorului Gavrilovici, care l-a promovat la juniori republicani şi apoi la „tineret”, dar care s-a îngrijit ca Helmuth să urmeze şi Şcoala profesională de frezori-rabotori. Prinsese drag de Duca, chiar dacă acesta îi mai pierdea meciurile. Se întâmpla să apere bine 85 de minute, iar în ultimele să facă o boacănă şi să marcheze adversarii. Exasperat de repetarea situaţiei, Gavrilovici ajunsese să-l schimbe chiar în finalul meciurilor pentru a nu mai cădea în greşeală. Dar tot el a fost cel care i l-a propus lui Coco Dumitrescu, asigurându-l că nu va regreta. Antrenorul care eliminase marele Feyenoord ajunsese la divizionara B Constructorul Arad şi, în ciuda „retrogradării”, îşi păstrase vechile principii. Unul dintre ele era acela de a nu schimba echipa învingătoare. Aşa a rămas Helmuth rezervă vreo 20 de etape până când titularul a fost eliminat. „Băiatule, ţi-a venit rândul. Dacă aperi 3 meciuri bine, nu te mai scoate nimeni din poartă”, i-a spus Coco şi aşa s-a întâmplat un an jumătate. Până când Ion V. Ionescu, „principalul” de la UTA, l-a chemat la prima echipă. Nici aici Helmuth n-a avut drumul bătătorit. Se lupta pentru un loc cu Iorgulescu şi Jivan, amândoi portari de echipă naţională. Şansa i-a surâs mai întâi la Târgovişte, când Jackie l-a introdus în ultimul sfert de oră, la 0-2, pentru că jocul era oricum pierdut. L-a păstrat însă între buturi şi la următorul meci, pe „Republicii”, contra Sportului Studenţesc. Arădenii au scos un 0-0, graţie inspiraţiei şi dezinvolturii tânărului lor portar, căruia Ioan Chirilă i-a dat un 9 a doua zi în „Sportul”. Din acea clipă, urcuşul lui Duckadam n-a mai putut fi oprit.

„Oma, hai încoace să-ţi dau o veste mare!”. Helmuth radia de bucurie când intră în curtea copilăriei lui de la Semlac şi o anunţă pe bunica lui ce realizase. „Oma, de la începutul anului viitor mă transfer la Steaua. Or să-mi dea casă, 35.000 lei şi o să fac şi armata, ca să scap de ea. Apoi o să mă facă ofiţer şi uite că o să am şi serviciu după ce termin cu fotbalul”. „Bravo, băiatul mamii, ştiam eu că vei ajunge mare. Să ai grijă de familie

acolo la Bucureşti şi să stai fără frică. Aici mă descurc eu şi oricum, o să mai vii tu în vacanţe". „O să-ţi trimit nişte bani, Oma, imediat cum îmi vor da cei de acolo", a asigurat-o Helmuth înainte de a-şi lua la revedere. Oma, diminutivul nemţesc al cuvântului bunică, avea să aştepte ceva până când va primi bani de la nepot. Pentru simplul motiv că Alecsandrescu şi-a uitat angajamentele, nu i-a dat nici un leu lui Duckadam din cei 35.000 promişi, iar până când a plecat de la Steaua portarul a locuit în acelaşi apartament de la „Haiducului". Modest, n-a cerut niciodată nici ce i s-ar fi cuvenit. Noroc cu doctorul Cândea, cel care l-a operat în 1986 la Spitalul Militar, care a insistat în numele jucătorului să i se dea o repartiţie de ARO. El a fost la generali şi le-a cerut, spunându-le că ar fi bine pentru psihicul lui Helmuth ca, după necazul pe care l-a avut, să primească de la club o favoare. Asta a fost singura pretenţie a eroului de la Sevilla în cei 4 ani cât a stat la Steaua. Atât şi nimic mai mult.

Prietenul Vardinoianis

Aducerea lui Duckadam n-a fost singura mişcare a lui Alecsandrescu în ianuarie '83. În continuare atacul rămânea o problemă. În consecinţă, „Sfinxul" a focalizat pe un alt vârf, Viorel Turcu. Deşi nu marcase decât un gol în turul campionatului, piteşteanul fusese convocat în repetate rânduri de Lucescu la „naţională", pentru care marcase într-un amical contra Japoniei. Cum captura părea preţioasă, Steaua i-a cedat la Piteşti, la schimb, pe Dorel Zamfir, Ralea şi Roman, fundaşul lui Jean Pădureanu, care n-a apucat să joace nici măcar un minut sub tricoul roş-albastru.

Tot în acea perioadă, Steaua s-a mai despărţit de un jucător din vechea gardă. Pe motiv că socrul său fugise în Germania, lui Ştefan Sameş i s-a comunicat că trebuie să-şi găsească altă echipă. „Oricum, nu vei mai primi viză să ieşi în străinătate, şi asta ar însemna să ratezi toate turneele noastre. Nu mai vorbesc de eventualitatea în care vom prinde iar un loc de cupe europene", i-a spus Alecsandrescu, care însă nu l-a lăsat pe drumuri. Era doar un stelist sută la sută, crescut în Ghencea de la primii paşi în fotbal. Aşa că a luat legătura cu „tovarăşul Ivan", preşedintele CJEFS Constanţa, și i-a aranjat lui Fane transferul la FC.

Prtegătirile pentru retur au urmat aceeaşi traiectorie ca în vară. Anduranţă la Bistriţa şi jocuri amicale în Grecia. Elada nu mai era o noutate pentru Steaua. Marele armator Iorgos Vardinoianis strânsese puternic legătura cu fotbalul românesc, în special după ce-l transferase pe Doru Nicolae de la FC Argeș. Patron al lui Panathinaikos Atena, magnatul s-a apropiat cu timpul de Valentin Ceauşescu, pe care-l considera un om aşezat, cu capul pe umeri, cu care poate discuta despre orice şi, în special, despre fotbal. Gândul lui scruta timpul, iar la capătul efortului pe care-l făcea acum benevol pentru Steaua stătea posibilitatea transferului celor mai buni jucători în echipa pe care o susţinea. Tot el împreună cu generalul Ion Coman aranjaseră transferul lui Iordănescu în Grecia, iar ca apendice la afacere a apărut un nou turneu al Stelei. Unul în care militarii au remizat, 3-3, cu echipa lui Puiu, OFI Creta, şi au învins cu 2-0 pe Ergoteli, cu 3-1 pe P.O.A. şi cu acelaşi scor echipa de rezerve a lui Panathinaikos. La revenirea în ţară, un 7-1 administrat Gloriei Bistriţa lăsa impresia că Steaua şi-a uns bine motoarele.

În toată perioada pregătirilor, noul cuplu de antrenori Cernăianu – Constantin a suportat secvenţial absenţa unor titulari. Duckadam, Balint şi Turcu fuseseră convocaţi la „naționala” mare, Iovan şi Majearu la „olimpici”, Belodedici la tineret. Acolo aveau să se vadă cu Bölöni, Radu II, Bărbulescu, fotbalişti cu care, peste numai 3 ani, vor realiza cea mai mare performanţă din istoria fotbalului românesc.

Sentinţa „Luceafărului”

Plecarea lui Sameş a avut însă şi partea ei bună, de vreme ce pe post de libero a fost titularizat Belodedici, Miodrag urmând să evolueze în toate cele 17 meciuri ale returului. Transferul lui Belo în Ghencea stârnise însă o dublă furtună. Întâi au explodat cei de la Dinamo, iar scânteia a fost dată de o declaraţie a jucătorului, care, în cadrul unui interviu găzduit de ziarul „Sportul”, a declarat că „nea Costică Toma m-a lua de mână şi m-a adus la Steaua”. Atât i-a trebuit generalului Diaconescu, preşedintele clubului din Ştefan cel Mare, pentru a declanşa tărăboiul. Primul a fost luat la rost fostul portar al Stelei: „Tovarăşe Toma, dumneata pentru cine lucrezi? Pentru fotbalul românesc sau pentru Steaua? Nu-i admisibil ca tot ce scoate mai

bun «Luceafărul» dumneata să dirijezi în Ghencea. Situaţia asta nu va mai continua. O să iau măsuri cu «Luceafărul», şi cu dumneata”.

Generalul nu glumise. Pentru gestul său, Costică Toma a fost luat în discuţie şi la club, şi la federaţie. Numai că, pe lângă atuurile pe care le avea, numele de legendă, performanţele ca sportiv şi calităţile de antrenor, nea Costică beneficia şi de susţinerea Armatei, pe care o slujise. Toate acestea l-au păstrat în funcţie în ciuda isteriei Internelor. Răzbunarea a venit însă pe altă parte. În urma intervenţiei dinamoviste, peste numai doi ani, în 1985, «Luceafărul» avea să fie desfiinţat. Laboratorul unde se zămislise ceea ce va deveni ulterior „generaţia de aur” a fotbalului românesc avea să fie aruncat în aer de vanitatea generalilor, de lupta lor continuă pentru a atrage la cluburile pe care le conduceau tot ce apărea mai bun în ţară. De altfel, tot în urma intervenţiei lui Diaconescu a luat naştere şi aşa-zisul pact de neagresiune dintre cele două mari cluburi. Conform unui algoritm bine pus la punct, Dinamo şi Steaua îşi împărţeau în mod egal sportivii, după regula „iau eu unul, iei tu unul”. Cel care alegea primul într-un an îi ceda celuilalt prioritatea în cel de-al doilea. Iar în căciula asta mare nu intrau doar fotbaliştii, ci toți sportivii. Era o înţelegere care dimensiona şi mai exact războiul rece existent între cele două mari rivale.

Comandant dintre sportivi

Transferul lui Belodedici a produs însă sciziuni şi la nivelul connducerii steliste. Mai precis între comandantul clubului, Ion Aurel, şi preşedintele secţiei de fotbal, Ion Alecsandrescu. Până la venirea „Sfinxului”, generalul era obişnuit să-şi bage nasul în treburile secţiei. Să se implice în tot, de la selecţie şi până la analiza jocurilor. Să fie informat de tot ce mişcă. Nea Ion nu agrea însă acest stil. El era omul cu care puteai vorbi ore în şir fără să-i ghiceşti intenţiile. Tăcea, îşi frământa ţigara între degete, te aproba, dar făcea tot cum gândise el. Şi pentru că generalul era un tip căruia nu-i prea plăcea să-i sufle cineva în ciorbă, Alecsandrescu a intrat în scurt timp în conflict cu el. Iar picătura care a umplut paharul a fost lipsa de comunicare în cazul Belodedici.

„Tovarăşe Alecsandrescu, am impresia că dumneata nu cunoşti ierarhia în clubul nostru”. De unde până atunci i se adresa, în cadru privat, tot ca şi Olteanu, cu apelativul Ion, de această dată Aurel, foarte supărat, folosea modul de abordare oficial. Îşi prăvălise peste biroul imens cele aproape o sută de kilograme, părul stufos şi grizonat îi năvălise peste frunte, iar ochii îi scăpărau. Chiar că arăta ca un leu, aşa cum îi spuneau pe furiş subalternii. Şi fără a-i da voie lui Alecsandrescu să răspundă, continuă. „Nu asculţi în totalitate ordinele mele, faci dumneata ce te taie capul şi ajungi la tovarăşul Olteanu fără ştirea mea”. De fapt, ăsta era marele necaz al generalului. În dorinţa lui de a o lua pe drumul cel mai scurt şi de-a încredinţa secretul cât mai puţinor persoane, Alecsandrescu sărise de multe ori peste Ion Aurel şi rezolvase direct cu ministrul. Aşa se întâmplase şi în cazul Belodedici.

Ieşind spăşit din biroul lui Ion Aurel, „Sfinxul” mocnea. Nu-i plăcea să fie admonestat, iar papara primită de la Ion Aurel avusese darul de a-l înverşuna. Din acel moment, ori de câte ori avea prilejul să discute la o cafea cu ministrul, îi bătea câte un apropo subtil cu privire la schimbarea comandantului clubului. Argumentul bătătorit era acela al rădăcinilor sportive pe care ar fi trebuit să le aibă un şef de club. „Tovarăşe ministru, pentru a-l înţelege pe cel care asudă pentru Steaua e nevoie de unul care să fi simţit pe propria piele ce a însemnat asta”. „Şi ce propui, Ioane?”. „Eu nu zic că Ion Aurel trebuie schimbat, dar ar fi necesar ca Oţelea, care se ocupă de celelalte secţii, să aibă în sarcină şi fotbalul. A jucat toată viața handbal la Steaua, este singurul triplu campion mondial din lume, ce mai, e o mare personalitate a sportului românesc. E clar că, din ‘81, de când a fost adus vicepreşedinte, performanţele celorlalte ramuri au crescut vizibil”. „Păi, bine, mă, dar cu Ion Aurel ce facem?”. „Dumneavoastră vă pricepeţi mai bine, dar cred că armata română are nevoie de priceperea lui, de capacitatea lui organizatorică”. Într-adevăr, până să fi numit comandant, Ion Aurel crescuse în grad şi funcţie tocmai datorită acestor calităţi. Oriunde era pus descurca treburile, chiar dacă era vorba de întreţinerea trupei, de aprovizionare, de bazele militare, de construcţii. Era un om polivalent şi, în consecinţă, lesne de mutat.

Olteanu nu a zis nici nu, nici da în problema Ion Aurel, A studiat-o, iar atunci când s-a ivit prilejul a acţionat şi l-a înaintat pe general-maior ca şef al Direcţiei Gospodărire în Ministerul

Apărării Naţionale. În locul lui, la începutul lui februarie ’83, ministrul l-a numit pe Cornel Oţelea comandant al clubului. „Sfinxul” triumfase, chiar dacă aparent părea a nu avea nici o şansă în faţa „Leului”.

Ziua în care Duckadam a vrut să se lase de fotbal

Sezonul de primăvară a început cu două etape de Cupă, „16”–imile şi „optimile”, desfăşurate la interval de numai 4 zile. Că angrenajul scârţâia serios a dovedit-o prima partidă, cu divizionara C Metalul Rădăuţi, pe care Steaua a învins-o cu 2-0, dar abia în prelungiri. În meciul următor însă, deşi Turcu a deschis scorul marcând primul gol oficial pentru militari, Corvinul s-a impus cu 2-1, după ce Rednic adusese egalarea cu largul concurs al lui Duckadam, care scăpase mingea printre picioare. „Atunci am fost decis să mă las de fotbal”, îşi aminteşte azi legendarul portar. Pe tot drumul de la Braşov la Bucureşti, Helmuth s-a ascuns în scaunul autocarului şi n-a mai scos o vorbă. Singurul care a venit să-l îmbărbăteze a fost „Ţop” Voinescu, care se ocupa cu pregătirea goal-keeper-ilor. „Băiatule, capul sus! Nu trebuie să dezarmezi, pentru că lucrurile astea se întâmplă oricărui portar. Şi eu, cât de marele Voinescu eram, am primit goluri şi mai ruşinoase. Uite, și Iordache, colegul tău, a greşit la fel cu Oltul. Hai, capul sus!” Pentru Helmuth însă lucrurile nu erau aşa simple. Marcat de gafa de la Braşov, „Duca” a ajuns în scurt timp din titular al treilea, după Iordache şi Niţu. Era trimis să apere la „tineret”, însă umilinţa i se părea prea mare. Aşa că, la un moment dat, s-a hotărât să părăsească echipa. „Nea Ioane, eu nu mai rămân. La Arad am bătut recordul lui Gornea, am fost titular 3 ani la rând. Nu pot să vin la Steaua şi să apăr printre copii”, i-a spus exasperat lui Alecsandrescu. Cu tact, „Sfinxul” l-a convins însă să rămână pe loc. Iar peste puţin timp avea să primească iar tricoul cu numărul 1.

Cernăianu a început returul cu o formulă în care a lipit piesele noi: Iordache (Niţu, Duckadam) – Anghelini, Molodedici, Iovan (Fl. Marin), Eduard – Şt. Popa (Minea), Stoica, Câmpeanu, Balint (Mureşan) – Turcu, Majearu (Barbu). Rezultatele aveau însă să fie la fel de sinusoidale, iar declaraţia antrenorului, care, la început de an, afirmase că Steaua va termina pe locul 3, începea tot mai mult să semene cu o promisiune electorală de

acum. Chiar dacă în duelul marilor rivalităţi golul lui Iovan a însemnat un 1-1 trufaş cu Dinamo în „Groapă”, schismele nu au întârziat să apară. Un 1-1 cu CS Târgovişte pe Ghencea, un usturător 0-4 la Târgu Mureş şi un 1-2 la Scorniceşti, toate cele 3 echipe considerate de dinamovişti prietene ale Stelei au mărit adrenalina generalilor.

Finalul lui Constantin

Un lucru era limpede: coabitarea Cernăianu – Constantin nu adusese nimic nou. „Profesorul” se limita la a da sugestii, dar cel care făcea echipa, conducea antrenamentele, gândea strategia era Cernăianu. Totul s-a năruit în etapa a 28-a, când FC Bihor, „o victimă sigură”, cum o considera Constantin Firănescu în ziarul „Sportul”, a încurcat socotelile steliştilor chiar în Ghencea. Fără vlagă, inspiraţie şi creativitate, „roș - albaștrii” au făcut un joc penibil, în care Iordache s-a pus stavilă în faţa dezastrului, Belodedici a fost la un pas de autogol, iar Majearu, nervos, a văzut, în final, cartonaşul roşu. Singurul câştig de viitor al acelui meci putea fi considerat tânărul Marcel Puşcaş, care zburdase pe teren, pusese capul în crampoanele steliştilor, se bătuse ca un adevărat kamikaze, pentru ca ardelenii să plece cu un nesperat 0-0. Tot el, care în tur înfipsese în trupul Stelei pumnalul gravat cu însemnele acelui năprasnic scor de 4-1. Privirea dezamăgită a ministrului, înlemnit la tribuna oficială, a însemnat concedierea lui Cernăianu.

„Rămâne Constantin principal!”, hotărî Olteanu la prima oră a dimineţii. „Şi secund?”, întrebă Alecsandrescu. „Tu ce propui?”. „Tovarăşe ministru, eu cred că trebuie să-l reactivăm pe Ienei. De un an de zile e ieşit din fotbal şi nu cred că merită acest tratament. E stelist get-beget, a mai fost secundul lui Constantin în 73, iar ca principal a luat eventul în 75 şi ultimul nostru titlu, în 78”. „Da’, Ioane, dar ne-a trădat când era la Târgovişte...”. „Tovarăşe ministru, fotbalul e un sport, nu un război. El nu şi-a făcut decât datoria acolo unde fusese detaşat. Şi, pe urmă, sunt sigur că, în sufletul lui, n-a vrut să ne pună beţe în roate. Aşa a fost să fie”. „Bine, mă, dacă așa zici tu, să-l aducem şi să-i mai dăm o şansă”, conchise ministrul, după care îşi chemă aghiotantul şi-i ordonă: “Sună-l pe Hortopan şi spune-i că îi ordon să-l cheme imediat la Bucureşti pe Ienei. Mâine să fie la mine!”.

După care se întoarse către Alecsandrescu. „Auzi, Ioane, dar ce înseamnă mă, event?”. „Adică să luăm şi campionatul, şi Cupa în același sezon”. „Te angajezi ca la anu’ să reuşim şi noi același lucru?”. „Tovarăşe ministru, eu nu pot spune decât că voi face tot ce depinde de noi. Dacă aş fi sigur, aş juca Pronosport, că nu mi-ar strica nici mie o Dacie”. „Ioane, m-ai convins. De la tine nu poate scoate omul nici măcar o promisiune, dar ştiu eu că până la urmă nu-mi vei înşela aşteptările”.

Exilat la Oradea

„Da’ aveţi ceva noroc la zar, tovarăşe colonel. Când vă trebuie 2-1, vă vine 2-1, când vă trebuie 6-6, daţi 6-6. N-am mai luat o linie de o oră”. Şoferul Centrului Militar al Judeţului Bihor era un car de nervi, dar nu se putea exterioriza, pentru că juca table cu locotenent-colonelul Ienei Emeric, şeful Biroului de Recrutare şi Încorporare din Oradea, şi un astfel de gest nu cadra cu funcţia. Dar nici cu omul din faţa lui. Extrem de manierat, atent cu toţi cei din jur indiferent de grad, cu o ţinută, militară e adevărat, impecabilă, de la caschetă şi până la şiretul de la pantof, Ienei impunea respectul pe care nu ţi-l dă funcţia, ci educaţia. Poate şi de aceea, imediat după ce uşa Comisariatului se închisese în urma ultimului recrut, el încinsese o „tablă” chiar cu şoferul.

„Tovarăşe colonel, da’ acu’, că tot frecăm zarurile, spuneţi-mi, dom’ne, şi mie cum Dumnezeu aţi ajuns la noi? Dumneavoastră care aţi jucat fotbal la CCA, în echipa naţională, aţi antrenat, acum de un an staţi aici la birou şi-l trimiteţi pe ăla la UM nu ştiu care, pe ăla la UM nu ştiu care...”. „Asta-i viaţa, baciule! Dacă i-am supărat pe tovarăşii de la Bucureşti... Mă trimiseseră să antrenez pe CS Târgovişte, acu’ doi ani, în sezonul ’81 – ’82. Şi-a venit meciul cu Steaua. Ţin minte că a căzut chiar pe 25 octombrie, de Ziua Armatei. Băieţii mei au prins o zi bună şi au ţinut rezultatul 0-0 până spre final, când a căzut pleaşca şi a dat gol unul Gheorghe. După vreo 3 minute a egalat Iordănescu şi credeam că o să se termine bine, să ne bată, că în tribună erau toţi generalii. Numai gândindu-mă la ce va urma şi mă apucau transpiraţiile. Mă rugam la Dumnezeu să ne mai marcheze Steaua un gol să scap, dar n-a fost aşa, Iordănescu a mai dat o bară prin ultimele minute şi a rămas 1-1. A doua zi m-

au chemat la minister. M-au certat şi mi-au atras atenţia că dacă nu mă potolesc o să zbor. În retur urma jocul de la Târgovişte. Ştiam ce se întâmplase în toamnă, aşa că am hotărât cu Aelenei şi Agiu, jucători pe care Steaua îi împrumutase la CS, să nu ne prezentăm nici măcar la meci. Cu o săptămână înainte de joc n-am mai venit la echipă, iar în ziua meciului ne-am dus toţi trei să vedem alt meci, Progresul cu UTA. Aveam un tranzistor la mine. La Târgovişte era tot 0-0. Când a cerut legătura pa stadionul de lângă Turnul Chindiei, cum a zis comentatorul, şi am auzit hărmălaie, mi-am dat seama de dezastru. Steaua era condusă cu 1-0 şi aşa a rămas scorul. I-am şi zis atunci lui Aelenei că vom avea belele. Bineînţeles că a doua zi la prima oră eram la minister, unde am fost anunţat că începând din acea zi s-a întrerupt detaşarea la Târgovişte şi că am un post la Oradea, la Centrul Militar. Deja nu mă mai surprindea, mă destituiseră şi în ‘78, după ce câştigasem campionatul cu Steaua. Mai apoi pe Aelenei şi pe Agiu i-au dat afară din armată, iar eu stau de un an aici. Asta-i viaţa. Da’, acu’, ha să mergem acasă, că s-a făcut târziu”.

Telefonul groazei

În Comisariat nu mai rămăsese nimeni. De aceea, când telefonul zbârnâi, şoferul sări la receptor. “’Trăiţi! Este, cum să nu fie, vi-l dau imediat. ’Trăiţi! E pentru dumneavoastră, tov. colonel”, spuse şoferul, iar apoi, acoperind receptorul cu mâna, adăugă şoptit: „De la Bucureşti!”. Ienei puse mâna imediat pe receptor şi cu o faţă întrebătoare intră în dialog. “’Trăiţi! Locotenent-colonel Ienei la telefon. Ordonaţi!”. De la celălalt capăt al firului o voce proeminentă nici nu aşteptă prezentarea regulamentară că porni ca o avalanşă. „Generalul Hortopan la telefon. Tovarăşe Ienei, mâine dimineaţă, la prima oră, să te prezinţi la Bucureşti. Va fi o maşină care te va aştepta la aeroport şi care te va aduce la mine. Mă cunoşti, nu?”. „Cum să nu, tovarăşul general?”. „Atunci ne vedem mâine!”. Ienei rămase cu receptorul lipit de ureche. Ticăitul de ocupat care-i răsuna în timpan acompania involuntar gândurile negre ce i se furişaseră deja sub chipiu. „Precis ăştia mă dau afară din armată”. Fuga actriţei Vasilica Tastaman, fosta lui soţie, în Suedia împreună cu

băiatul lor de 18 ani putea fi o cauză. Dar de ce abia acum? Sau să fie altceva, că doar nu făcuse vreun recrut scandal în legătură cu vreo încorporare.

Ienei ajunse în faţa casei, practic, fără să-şi dea seama. Se scuturã un pic, încercând să-şi ascundă temerile şi păşi înăuntru. „Jo napot kivanok!”, salută el ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. „Szervusz, apuka!”, strigă Cristina sărindu-i în braţe. Kiki, fetiţa lui şi a fostei campioane de scrimă Ileana Gyulai, era singura care putea acum să-i mai îndulcească sufletul. De aceea poate ea a fost prima căreia Imi i-a spus de telefonul primit. „Tati, mă cheamă la Bucureşti să mă dea afară”. „Păi, şi eu ce-i spun tovarăşei învăţătoare, că ştii că te-a rugat să-i rezolvi problema aceea cu zugrăvitul?”. Kiki le știa pe ale ei. Ileana se aşează însă încet pe canapea, lângă Dutka Geza, prietenul familiei Ienei care sosise puţin înaintea lui Imi. Fostul arbitru internaţional de baschet fu primul care sparse tăcerea dureroasă ce se instalase. „Imi, dragă, eu zic să stai liniştit. Cred că te cheamă să te pună iar la Steaua, că merge ca dracu’. N-ai văzut că băieţii noştri, de la FC Bihoru’, au făcut duminică 0-0 chiar pe Ghencea? Hai, capu’ sus!”.

„Care o fi Hortopan?”

A doua zi dimineaţă, la aeroportul Băneasa, Ienei era aşteptat de o maşină de la Cadre. Într-o jumătate de oră ajunse la biroul lui Hortopan. Pe culoarul care ducea la cabinetul unde era aşteptat Ienei salută pe toată lumea. În dreapta, un grup de 4 generali discutau aprins. „Care să fie Hortopan?”, se întrebă Imi. Cu o zi înainte, la telefon spusese din politeţe că-l ştie, dar minţise. Norocul lui a fost să întâlnească un alt colonel pe care-l cunoştea. „Auziţi, ziceţi-mi și mie care e generalul Hortopan”, îi spuse Imi acestuia. „E pe aici, dar nu-l văd. Duceţi-vă la dumnealui în anticameră, iar când apare vin eu şi vă fac un semn. Ştiu că v-a chemat. Beţi o cafea?”. „Mulţumesc, da”, răspunse Ienei, mirându-se de modul cum fusese primit. Parcă nu era chiar treabă de destituire.

Generalul Hortopan era şeful Comandamentului de Infanterie şi Tancuri şi făcea parte din Biroul secţiei de fotbal a clubului Steaua. Acest organism auxiliar lipit de fiecare din cele 21 de

ramuri ale grupării militare era alcătuit din ofiţeri a căror menire consta în rezolvarea diverselor probleme apărute în viaţa secţiei. De orice problemă ce se ivea în viaţa vreunui sportiv se ocupa biroul secţiei, dacă era nevoie de vreo aprobare de casă sau maşină, la fel, dacă trebuia un camion să urce fotbaliştii iarna la Forban, la fel. Biroul nu se băga în viaţa internă a secţiei, dar ajuta ori de câte ori apărea vreo necesitate extrasportivă. Iar cum Ienei era scos din circuit de un an de zile, Hortopan primise însărcinare să-l contacteze.

„Bine ai venit, tovarăşe Ienei”. Cunoştinţa, colonelul, uitase de consemn şi generalul se înfăţişase chiar în faţa lui Imi, fără nici o avertizare. Uşor încurcat că nu-i dăduse el primul salutul, antrenorul se ridică imediat în picioare. „Ia loc, te rog, numai că va trebui să te mai plimbi până după-amiază la 4, când eşti aşteptat la ministru”.

Dracu’ nu era negru, era roş-albastru

Soarele primăvăratic mângâia uşor teii ce înconjurau clădirea Marelui Stat Major din cartierul Drumul Taberei. Era chiar Vinerea Mare a Paştelui ortodox. 8 mai 1983. Cine se gândea că peste exact 3 ani, Ienei va reveni la Bucureşti în calitate de antrenor al câştigătoarei Cupei Campionilor? Îmbrăcat regulamentar şi rugându-se la Dumnezeu să iasă bine, Ienei a traversat agale bulevardul prin faţa complexului „Orizont” şi a intrat pe poarta principală. Vizita era anunţată, aşa că un soldat l-a condus până la uşa biroului. Înăuntru se aflau ministrul Constantin Olteanu şi generalul Ilie Ceauşescu. „Tovarăşe Ienei, ştii pe ce loc e Steaua?”. „Pe 5, tovarăşe ministru”. „Ce loc e ăsta? De luni te prezinţi la echipă. Vei lucra cu Gheorghe Constantin. El va fi antrenor principal şi dumneata secund”.

Ilie Ceauşescu nu scotea nici o vorbă, dar chipul i se crispase. Nu-l înghiţea deloc pe Ienei şi chiar se opusese revenirii lui. Fusese nevoit însă să accepte hotărârea ministrului pentru că îi era superior ierarhic. Şi Imi ştia bine asta. Al fi vrut parcă să adauge şi el ceva, dar ministrul interveni din nou. „Te duci acum acasă, la Oradea, faci Paştele cu familia şi săptămâna viitoare te apuci de lucru”. „Pot veni îmbrăcat civil?”. „Sigur, dar, apropo, ce religie ai?”. Întrebarea ministrului îl încurcă vădit pe Ienei. Ce să-i răspundă? Că e reformat, şi nu ortodox ca majoritatea

românilor? Şi de ce? Şi ce-i aia? Aşa că hotărî să mintă iar. „Sunt ateu, tovarăşe ministru!”, la care Olteanu izbucni jumătate nervos, jumătate amuzat: „Du-te dracului!”.

Înapoi la prima dragoste

Din acea zi, Ienei n-a mai îmbrăcat niciodată haina militară. A plecat la Oradea, iar la începutul săptămânii următoare s-a întors la Bucureşti pentru a se întâlni cu singura lui iubire statornică, Steaua. Învolburata mişcare de concediere a lui Cernăianu şi de instalare a noului tandem a ajuns sub ochii suporterilor doar la nivel de ştire, consemnată în ziarul „Sportul” de marţi, 10 mai, sub o formă laconică: „Aşa cum ne informează clubul Steaua, conducerea tehnică a acestei echipe a fost încredinţată, până la sfârşitul sezonului, cuplului Gheorghe Constantin – Emerich Jenei”.

Până la sfârşitul sezonului mai erau numai 6 etape. Militarii se aflau pe locul 5, cu 31 de puncte, şi aveau deasupra în clasament pe Dinamo (40), Sportul Studenţesc (38), FC Argeş (35) şi Universitatea Craiova (34), oltenii amânându-şi însă 3 meciuri datorită campaniei europene încheiate în semifinala de Cupă UEFA cu Benfica. În condiţiile în care, pe atunci, se acordau 2 puncte la victorie şi unul la egal, Steaua avea şanse teoretice să prindă unul din primele 3 locuri care să o trimită în cupele europene. Cu acest gând s-au apucat Constantin şi Ienei de lucru. Întreruperea de două săptămâni a campionatului, prilejuită de meciul cu Cehoslovacia de la Bucureşti, din preliminariile Euro ’84, părea binevenită pentru formaţia din Ghencea. Cu un singur jucător convocat la „naţională”, portarul Iordache, cu Belodedici şi Minea la „tineret”, lotul aflat la dispoziţia tehnicienilor era aproape întreg. Teoretic se putea. Practic însă...

Debutul de la Ploieşti, cel care trebuia să însemne relansarea Stelei, a fost însă ratat. Petrolul a învins cu 1-0, printr-un gol marcat de Tevi în finalul primei reprize, o formaţie care nu se schimbase deloc faţă de egalul cu FC Bihor. Mai mult, neputinţa din teren s-a transformat, o dată cu scurgerea timpului, în nervozitate, partida încheindu-se cu 4 eliminări: Borz şi Marica de la gazde, Turcu şi Stoica de la Steaua. „Un meci cum n-am mai dori să vedem”, a titrat Radu Urziceanu a doua zi în „Sportul”, ziaristul revenind apoi şi cu relatarea unei bătăi în

toată regula între portarul Stelei, Niţu, şi atacantul gazdelor, Tevi, pe culoarul de la vestiare. Comisia de Disciplină a Federaţiei a tăiat în carne vie pentru acea perioadă în care aproape că nu se întâmpla nimic. Niţu a primit 4 etape de suspendare, Turcu 3, Stoica una, iar echipa un avertisment public, în vreme ce de la Petrolul doar Borz şi Tevi au luat câte două etape. Senzaţia era totuşi că Steaua fusese defavorizată.

Fachirul de pe faleză

Runda următoare a adus un meci de pomină cu Braşovul, încheiat 1-1, la capătul căruia Steaua îşi luase practic adio de la vreun obiectiv. Etapa a 31-a a însemnat o nouă victorie în deplasare, la Constanţa, în faţa unei echipe fixate de mult pe ultimul loc. Steaua a învins cu 1-0, graţie golului lui Câmpeanu II, determinându-l pe Gheorghe Nertea, trimisul „Sportului”, să-i evidenţieze pe Stoica, Belodedici, Majearu şi Balint. Alături de Duckadam, folosit din primul minut, şi de Iovan, accidentat, cei 4 formau grupul care avea să reziste până în finala de la Sevilla. De la oaspeţi, cu majuscule apăreau fundaşul dreapta Lică, actualul arbitru, şi Ştefan Petcu. Puţini ştiau însă că Fane semnase pentru Steaua încă din iarnă. Alecsandrescu pusese de mai mult timp ochii pe el. Îl vedea viitorul conducător de joc al echipei. Era mereu cu capul pe sus, juca dintr-o bucată, dar când era nevoie, din glezna şlefuită prin nisipul fin al plajei de la Mamaia reuşea să scoată adevărate capodopere. „Sfinxul” era prieten bun cu Ivan, şeful CJEFS-ului pe Constanţa, aşa că n-au fost probleme cu dezlegarea. „Eram cu echipa la «Cupa a 35-a Aniversare». Stăteam la Hotel Union. Ivan îmi spusese de interesul Stelei, dar nu a fost nevoie să mă convingă să accept pentru că eu însumi îmi pusesem în cap să plec. La jumătatea campionatului, FC Constanţa era pe ultimul loc, cu doar 8 puncte. Numai o minune ne putea salva. Dar n-a fost nici un miracol, aşa că am retrogradat. Nu mai aveam de ce să rămân să joc în Divizia B, iar varianta Steaua venea cum nu se poate mai bine. Într-o seară, Alecsandrescu ne-a invitat, pe mine şi pe Ivan la restaurantul Muntenia. Mi-a spus că-mi dă o aprobare de Dacie, grad în armată şi, cu timpul, o garsonieră. Am acceptat, iar el s-a ţinut de cuvânt. Pe urmă însă, după doi ani, n-a mai fost corect cu mine. Din cauza lui nu mă pot mândri şi eu azi că

am câştigat Cupa Campionilor”, povesteşte, muşcându-şi buzele, Fane Petcu.

Ultimele 3 etape ale campionatului ‘82-’83 au fost o chinuială continuă pe teren propriu şi o umilinţă totală la Craiova. Majearu, din penalty, a învins Corvinul în Ghencea, iar peste câteva zile Cârţu a făcut ce a vrut cu apărarea Stelei, căreia i-a marcat 4 goluri într-un meci câştigat de olteni cu 5-2. În fine, ultima etapă a adus o victorie obositoare cu FC Argeş, pe propriul teren, acolo unde Turcu a punctat în minutele 1 şi 88, lăsând impresia spectatorilor că, după primul gol, puteau merge liniştiţi o oră şi jumătate să mănânce ceva și apoi să revină în final. Nu pierdeau absolut nimic.

Steaua a terminat sezonul pe acelaşi loc 5 pe care o găsiseră Constantin şi Ienei. Se conturase însă o formulă de echipă cu Iordache sau Duckadam, alternând în poartă, cu o linie de fund formată din Anghelini, Iovan, Belodedici şi Eduard, la mijloc cu Balint, Stoica, Mureşan şi Majearu, iar în faţă cu Câmpeanu şi Turcu. Trăgând o linie şi reducând ca în matematică, observăm acum că 6 dintre locurile bătute în cuie în campania cuceririi Cupei Campionilor Europeni jucau deja în prima echipă a Stelei.

„Profesorul” pedepsit

Al patrulea an consecutiv în care Steaua nu se întâlnea cu Europa a stârnit mânia ministrului, care a ordonat la o săptamână după încheierea campionatului o şedinţă de analiză, la care au mai luat parte Cornel Oţelea, Ion Alecsandrescu şi Gheorghe Constantin. „Tovarăşe antrenor, te-am pus degeaba la echipă”, a început dur Olteanu. „N-ai făcut nimic”. „Nici n-aveam ce, tovarăşe ministru”. Replica lui Constantin îi lăsase fără cuvinte pe şefi. De aceea a şi putut să continue. „Până când la Steaua nu vor fi bani pentru jucători, să nu vă aşteptaţi la performanţe. Nu se poate ca noi să avem prime de 800 de lei, şi ăia impozabili, şi formaţiile muncitoreşti să joace pe două-trei mii de lei, la meciuri obişnuite, şi pe cinci mii cu Steaua sau Dinamo. Păi, ca să câştige, sunt în stare să cedeze suplimentul echipei adverse şi tot bagă în buzunar banii pe care băieţii noştri i-ar lua în 4 partide câştigate”. „Ce vrei să spui, Gicule, îl întrerupse Alecsandrescu. Că sunt unii pe la noi care vând meciurile”. „Eh,

vă faceţi că nu ştiţi. Judecaţi logic şi dumneavoastră şi vedeţi la ce concluzie ajungeţi”. „Acuzaţia e cât se poate de gravă, interveni Oţelea. Eu cred însă că argumentaţia aceasta nu poate aparţine decât oamenilor slabi”. „E-n regulă, sunt eu un om slab. De aceea, vă rog să-mi permiteţi să mă retrag de la conducerea echipei”. Pentru Olteanu era deja prea mult. De parcă explicaţia dură nu era de ajuns, acum antrenorul îi şi anunţa că pleacă, devansând practic plăcerea generalilor de a lua numai ei decizii. Motiv suficient de întemeiat pentru ca ministrul să se ridice în picioare şi să tune. „Atunci, te trimitem la Mecanică Fină”. „Tovarăşe ministru, dar a retrogradat în Divizia C. Să o promoveze ăla de a picat-o, de ce eu?”. „Pentru că eşti pedepsit, Constantine! Şi cu asta am terminat”.

Constantin a părăsit biroul ministrului cu ochii aproape înlăcrimaţi. „M-a umilit şi pedepsit un individ care nici nu ştie unde este stadionul când eu îmi rupeam genunchii pentru Steaua. Gata, aici nu voi mai veni niciodată”, îşi spuse în barbă fostul internaţional şi tot atunci luă hotărârea să se pensioneze. Avea 52 de ani, din care muncise 34, aproape toţi în cadrul armatei.

Capitolul 5 CU IENEI SPRE EUROPA

În timpul în care „Profesorul” ieşea din clădirea Marelui Stat Major, în biroul lui Olteanu, Alecsandrescu rupea tăcerea. „Tovarăşe ministru, eu îl cunosc pe Gică. Îi e gândul numai la bani. De asta a şi cerut să plece. Are el vreo ofertă aşa cum a avut-o şi pe aia de la Iaşi. Dar vreţi să vă spun ceva? Am urmărit câteva dintre şedinţele lui de pregătire a meciului. Nu e cine ştie ce. Nu poate comunica jucătorilor idei despre fotbalul modern. Lăsaţi, poate e mai bine aşa”. Ministrul nu scotea nici o vorbă. Încă fumega. Doar ochii şi-i ridică întrebător spre comandantul Oţelea, încercând parcă să-i pună eterna întrebare: „Şi acum, ce facem?”. Fostul handbalist îl cunoştea însă bine şi răspunse pe

loc. „Tovarăşe ministru, cred că am putea să-l avansăm pe Ienei”. Oţelea nu era tipul care să se bage unde nu-i fierbe oala. În chestiunea asta se consultase însă cu Alecsandrescu şi căzură de acord că Imi e cea mai bună variantă. „Hai, dom’ne, cu mutul ăla. E prea moale pentru Steaua”, i-o tăie Olteanu. „Tovarăşe ministru, Ienei nu e vreun mare orator, nici măcar vreun mare strateg, interveni Alecsandrescu. Dar are nişte calităţi pe care nu le au alţi tehnicieni din campionatul nostru. Diplomaţia în raport cu jucătorii. El ştie să se poarte cu ei ca nimeni altul, fără ca lucrul ăsta să însemne nesubordonare. Ştie să impună un respect extraordinar fără să ridice vocea. Iar în plan pur fotbalistic dă o libertate de exprimare jucătorului în teren, care până la urmă înseamnă o degajare a fotbalistului, o plăcere de a juca neînchistat. Atunci, dacă are un fond bun, fotbalistul va da maximum. Vă spun eu, tovarăşe ministru, de aceea e Ienei agreat de jucători şi de aceea cred că va face treabă”.

În numai câteva minute, Alecsandrescu şi Oţelea reuşiseră să-l năucească pe Olteanu. Parcă obosit de tirul celor doi, ministrul cedă. Dar nu în totalitate. „Bine, şi dacă-l pune-ți antrenor principal, cine o să-l ajute?”. „Normal ar fi ca el să-şi aleagă echipa”. Fraza rostită de Alecsandrescu era, în fapt, crezul personal care-l va călăuzi întotdeauna. Şi când a fost numit Iordănescu, şi după Revoluţie, când au fost instalați Ştefănescu, Piţurcă sau Ţiţi Dumitriu. „Ei, asta-i bună. N-ați vrea acum ca Ienei să conducă şi ministerul? Nu, dom’ne, «secundul» i-l vom alege noi. Şi o să-i punem şi un supervizor, pentru că, vă repet, mie mi se pare prea moale. Dat despre asta mai vorbim. Acum telefonaţi-i şi anunţaţi-l că va fi noul antrenor al echipei”.

Impunerea „secundului”

Chiar dacă nu-i era superior ierarhic, ci subordonat, Olteanu îi comunică imediat hotărârea lui Ilie Ceauşescu. Când auzi iar de Ienei, Ilie se înverzi. „Tovarăşe ministru, e o mare greşeală, dar dacă aşa aţi ordonat, asta e. Oricum, lângă el trebuie să punem pe unul care să facă meseria asta pe baza unui suport ştiinţific”. Ceauşescu îşi însuşise bine sintagma de lemn din nesfârşitele şedinţe de partid pe care le ţinuse folosind cuvintele celebrului frăţior. În ceea ce priveşte „secundul” avea chiar şi o propunere. „M-am gândit la Victor Stănculescu. Ăsta nu-i ca Ienei, îl văd

mereu că scrie câte ceva. Subliniază cu carioci, are nişte caiete pline de date şi foarte îngrijite". Propteaua pe care i-a pus-o Ilie lui Stănculescu avea însă şi un substrat. Cum secretarul de partid Constantin Brancu, omul lui în club, nu putea fi mereu în preajma echipei, Stănculescu era cel ce închidea veriga. Avându-l acolo, între jucători, Ilie era sigur că va primi întotdeauna informaţii pe care Ienei nu le-ar fi dat niciodată.

Lăsând la o parte predispoziţia pentru comunicare de jos în sus a lui Stănculescu, noul „secund" era un teoretician bine pregătit. Alături de Valentin Stănescu ocupase banca tehnică a Rapidului în perioada în care giuleştenii reuşiseră să câştige singurul lor titlu de pe vremea comuniştilor. În plus, avea acea știință, pe care de regulă o numim şcoala vieţii, de a detensiona atmosfera, aruncând la momentul potrivit câte o poantă bună. Cu felul lui de a fi a reuşit, treptat, să se apropie de jucători şi să-şi poată îndeplini astfel dubla misiune.

Bătrânul Gică Popescu

Ca nu cumva Olteanu să ia vreo decizie anapoda, Alecsandrescu a fost primul care s-a gândit la numele „supervizorului" cerut de ministru. Cel propus şi, până la urmă, acceptat era Gică Popescu. Îi fusese antrenor şi lui, şi lui Ienei în perioada de glorie a CCA-ului, era o somitate în materie de vreme ce condusese şi echipa naţională, şi Federaţia ani buni. Venea din rândul fotbaliştilor, el însuşi jucând la Carmen, Sportul Studenţesc şi CCA. Mai mult decât atât, la 17 ani debutase în prima reprezentativă. Iar peste toate, era un domn, un erudit, un excelent companion de discuţii, nu numai fotbalistice. De altfel, în scurta perioadă în care a stat lângă echipă, doar un an, Gică Popescu l-a sfătuit de multe ori pe Ienei în ceea ce priveşte alcătuirea formaţiei, stilul de joc şi metodologia antrenamentelor. Fără să se sfiască să o recunoască, Ienei confirmă astăzi ajutorul pe care, de nenumărate ori, l-a primit din partea fostului său antrenor.

Războiul pentru „Fiară"

În acea dimineaţă, Ion Alecsandrescu fusese mai expeditiv ca de obicei. Ţinuse şedinţa la secţie rapid, împrăştiase responsabilităţile în mare viteză şi plecase fără să spună nimănui unde se duce. Peste doar 5 minute se afla în birou. Singur. Îşi trecu mâna prin părul des, îşi pipăi pachetul de Kent, scoase o ţigară şi-şi trase mai aproape telefonul. Fixându-şi receptorul între umăr şi obraz, nea Ion începu să formeze un număr de telefon cu prefixul 968. Un număr de Braşov.

„Mitică, salut! Ion Alecsandrescu la telefon”. „Salut, nea Ioane!”, răspunse milităreşte Dumitru Dragomir, preşedintele clubului FCM Braşov. „Mitică, ce faceţi, scăpaţi de retrogradare?”. „E greu, nea Ioane, dar dumneata ştii că eu sunt omul dracu’. Nu mă las aşa uşor. O scot eu la capăt, că doar mă ştii, nu sunt şmecher, sunt tata’ şmecherilor. Da’, de ce m-ai sunat, că doar nu ţi-o sta, aşa, gândul la noi?”. „Mitică, vrem să-l luăm pe puştiul ăla al vostru. Pe Lă….”. „Nici gând, nea Ioane”, i-o tăie scurt Dragomir. „Nu-l dau sub nici o formă. Ce, vrei să mă omoare lumea în oraş? Nici vorbă, Lăcătuş nu pleacă nicăieri. Nu mai insista, că nu-l dăm. Ştim că ar fi bun la Steaua, dar şi Dinamo l-a vrut acu’ un an şi nu l-am dat”.

Refuzat de Dinamo

Într-adevăr, Dinamo îl dorise pe Lăcătuş încă de când acesta avea 17 ani. Preşedintele clubului, generalul Diaconescu, se deplasase personal, împreună cu Dumitru Nicolae-Nicuşor, la un meci organizat special pentru a-l vedea pa Marius. Toată noaptea soldaţii tăvăliseră cu picioarele zăpada care se aşternuse pe stadion. Lăcătuş ştia că va fi urmărit de Dinamo, echipa cu care ţinuse în copilărie, atunci când îşi agăţa de gulerul uniformei insigna „roş-albilor”. Poate şi da aceea nici nu începu bine meciul, că şi dădu drumul la câteva alunecări criminale. Una, două, trei, până când a reuşit să-i enerveze nu numai pe adversari, dar şi pe generalul care luase loc pe banca de rezerve. „Băi, speriatule, intră mai uşor, tu nu vezi cu cine joci?”, îi strigă Diaconescu, lăsând să-i scape şi o înjurătură. Atât i-a trebuit lui Marius, care în secunda imediat următoare s-a repezit la marginea terenului, de unde l-a umplut de respect pe cel ce-l admonestase, chit că ştia cine e. Ce i-au auzit atunci urechile lui Diaconescu e greu de reprodus. Cert este că la final,

generalul l-a anunţat pe Dragomir că „jucători ca ăsta n-or să ajungă niciodată la Dinamo. După ce că nu ştie nimic, mai e şi un nesimţit. O să am eu grijă de el”.

Ion Alecsandrescu urmărea însă profilul sportiv al fotbalistului pe care să-l „racoleze” şi mai puţin caracterul. El văzuse în Lăcătuş atacantul care să se potrivească mănuşă jocului Stelei. În viteză, pe poartă, cu răutate şi sânge rece. Şi, în plus, avea numai 19 ani. De aceea, refuzat de Dragomir, nea Ion merse mai departe. De încorporat nu putea fi vorba, pentru că Marius era încă licean la seral. Aşadar, trebuia obţinut acordul la nivel înalt, motiv pentru care Alecsandrescu îl informă pe Constantin Olteanu, care ordonă ca a doua zi generalul Victor Atanasie Stănculescu, pe atunci adjunctul ministrului, şi colonelul Popescu să plece la Braşov. Cap-compas, biroul lui Marin Enache, prim-secretarul judeţului.

Şmecheria lui Dragomir

Când auzi scârţâit de frâne, Mitică sări la geam. Jos, în faţa blocului în care locuia cu soţia şi cei doi băieţi ai săi, maşina cu numărul 1-BV-101 oprise cu o roată suită pe trotuar. „Nu-i a bună”, îşi spuse Dragomir, care ştia că dacă Marin Enache trimite maşina să-l ia de acasă e ceva grav. Tovarăşe preşedinte, tovarăşul prim vă cheamă la dânsul la sediu”, îi spuse gâfâind şoferul. În 10 minute, Dragomir se înfăţişa în biroul lui Marin Enache, acolo unde comando-ul Stelei dădea deja semne de nerăbdare.

„Dragomire, trebuie să-l dăm pe Lăcătuş la Steaua”, tună fără nici o introducere Enache. „Tovarăşe prim, eu nu-i dau dezlegarea, dacă vreţi, daţi-i-o dumneavoastră”. Mitică juca tare. „O să mă omoare muncitorii de la Steagul Roşu când or auzi”. „Ia chemaţi-l pe Ion Stoica!”, porunci Enache. Peste o jumătate de oră, directorul general al uzinei de autocamioane era şi el în birou. „Tovarăşe Dragomir, daţi-i dezlegarea, că le voi explica eu muncitorilor!”. „Daţi-o dumneavoastră, dacă tot rezolvaţi aşa uşor problema!”, explică Mitică, suficient cât să-l enerveze pe Enache, care răbufni: „Ori le dai actele, ori te destituim!”. „Destituiţi-mă, tovarăşe prim, dar eu nu semnez”, fuseseră ultimele cuvinte ale lui Dragomir înainte de a fi oxpulzat din încăpere. Nici bine nu ieşi pe hol, când fu luat în primire de şeful

Securităţii pe judeţul Braşov. „Tovarăşe Dragomir, nu te încăpăţâna, găseşte dumneata o metodă să ieşim cu toţii bine”. În acea clipă, în mintea lui Mitică sclipi o idee. Nici unul dintre cei aflaţi în birou nu lucra în fotbal, nu se pricepea să buchisească un act de transfer. Aşa că Dragomir reveni cu o faţă spăşită în biroul lui Enache. „Dacă-i ordin, tovarăşul prim, îl semnez, ce să fac”. Într-o jumătate de oră, Mitică avea actele bătute la maşină. Numai că la perioada de transfer, în loc de 1 iulie 1983, bătuse 1 iulie 1988. Cu acest document în mapă, colonelul Popescu intră triumfător în încăperea unde-l aştepta Alecsandrescu.

Trei jucători la schimb

Şeful secţiei de fotbal a Stelei se lăsă uşor în scaunul de la birou, îşi mai aprinse o ţigară şi începu să citească hârtia adusă de la Braşov. „Chiar aşa să nu fi cerut Dragomir nimic în schimb?”, se întrebă nea Ion, când ochii îi căzură pe dată. În clipa următoare, ceru imediat legătura la Stănculescu. „Tovarăşe general, Dragomir şi-a bătut joc de noi. Conform actului pe care l-aţi semnat, o să-l luăm pe Lăcătuş abia peste 5 ani!”. Furtuna se declanşase. În după-amiaza aceleiaşi zile Stănculescu, Popescu şi, de această dată, Alecsandrescu stăteau din nou faţă în faţă cu Marin Enache şi cu Dumitru Dragomir, în biroul de sub Tâmpa. „Tovarăşe Dragomir, ce doreşti dumneata de fapt?”, începu Stănculescu. “Am vorbit cu jucătorul şi este de acord să vină la noi, tovarăşul prim nu se opune, directorul de la Steagul Roşu te-a asigurat că nu vor fi probleme. De ce nu-i dai dezlegarea?”, continuă Stănculescu pe un ton cât se poate de calm. „Păi, noi nu ne alegem cu nimic!”. „Dar, cine a spus asta? Făceţi-mi, vă rog legătura cu tovarăşul Ilie Ceauşescu”. În încăpere se lăsă tăcerea. Stănculescu vorbea deja cu Ilie, care l-a cerut însă pe Dragomir. „Măi, Dragomire, te rog să nu ne faci probleme. Spune ce vrei şi dă-i drumul lui Lăcătuş”. „Tovarăşe Ceauşescu, daţi-ne 3 jucători la schimb. Pe Vasile Iordache pe Tom Cristea şi pe Mărgărit”. „Bine, mă, ia-i şi lasă-ne în pace!”.

Odată pus receptorul în furcă, în încăpere se auzi un oftat de uşurare. Timp de un minut, nimeni nu scoase o vorbă, până când tot Dragomir rupse tăcerea. „Bine-bine, treaba am rezolvat-o. Dar cu mine cum rămâne, tovarăşe prim? Clubul a obţinut schimbul, lui Lăcătuş o să-i fie mai bine, dar eu, care le-am

rezolvat pe toate, ce iau? Daţi-mi şi mie o aprobare de ARO!”. Pentru Enache era deja prea mult. „Afară! Ieşi afară! Imediat, ieşi afară!”, urlă el cu ochii scoşi din orbite. Îl potoli însă Stănculescu. „Nu vă enervaţi, tovarăşe prim, Dragomir are dreptate, a obţinut pentru Braşov tot ce se putea. Merită un ARO”. După mai puţin de o lună, Mitică intra în posesia aprobării pe care ulterior avea s-o vândă la preţul pieţei, adică vreo 150.000 de lei. Cam cât două Dacii la vremea respectivă.

Trucaj nerealizat

Pretenţiile lui Dragomir nu se limitaseră însă la atât. Echipa pe care o conducea era în mare impas şi numai o minune o mai putea scăpa de la retrogradare. Înghesuit de rezultatele proaste, Mitică îşi toci mintea şi găsi soluţia salvatoare. Tot transferul lui Lăcătuş. Atunci, puse mâna pe telefon şi-l sună și pe Alecsandrescu. „Ioane, ai văzut că am fost boier cu Marius. Acum ajută-mă şi tu să salvez echipa. Voi nu mai aveţi nici o şansă să prindeţi vreo cupă. Ce mi-e locul 5, ce mi-e locul 10, tot un drac e. Dă-mi mie meciul din Ghencea şi la anu’ o să fim şi noi drăguţi cu voi”. „Cum, Mitică, la fel ca acu’? Că dacă nu eram eu, ni-l dădeai pe Lăcătuş abia peste 5 ani”. „Hai, dom’ne, că am făcut-o şi eu aşa în faţa şefilor. Nu trebuia să sug şi eu ceva de la vaca asta cu lapte? Doar mă ştii. Ei, ce zici, ne dai două puncte?”. Alecsandrescu nu-i răspunse direct, dar lăsă să se înţeleagă că afacerea e încheiată. La ora meciului, Dragomir a venit cu pieptul umflat în Ghencea. Iar cum începuse jocul nu avea de ce să se teamă. Cu Lăcătuş pe teren, Braşovul a început în forţă, a ratat câteva ocazii bune, iar în finalul primei reprize Belodedici l-a cosit în careu pe Benţa şi Batacliu a transformat penaltyul. „Mare caracter e nea Ion!”, şi-a spus atunci Mitică. Belo însă comisese imprudenţa din elanul tinereţii şi din lipsă de experienţă, nu voluntar. Iar repriza a doua avea să confirme că superioritatea oaspeţilor venea doar din neputinţa Stelei. Pentru că în debutul părţii secunde Ştefan Popa a obţinut şi el un penalty, pe care, ca de obicei, Majearu l-a transformat. Până la final, pe teren nu s-a mai întâmplat nimic. Roşu de furie, Dragomir a intrat pe tunelul de la vestiare urlând. „M-aţi înşelat, hoţilor! O să duc echipa în mijlocul oraşului şi o să spun eu cine e Steaua. Tâlharilor, o să scot muncitorii din Braşov în Piaţa

Sfatului şi o să iasă război civil”. Dragomir nu contenea cu ameninţările când pe tunel a apărut comandantul Oţelea. „Ce se întâmplă aici, domnilor?”, a întrebat el. „Tovarăşe Oţelea, m-aţi înşelat. Eu v-am dat dezlegarea lui Lăcătuş şi dumneavoastră nu v-aţi ţinut promisiunea. Întrebaţi-l pe tovarăşul Alecsandrescu cum ne-am înţeles”. „Sfinxul” nu scotea însă nici o vorbă, motiv pentru care Oţelea i-a cerut dezlegarea lui Marius. „Poftiţi, tovarăşe preşedinte, luaţi-o şi duceţi-vă cu ea la Braşov. Gata, am încheiat”. Nervos, Mitică a smuls hârtiile din mâna comandantului şi s-a urcat în autocarul echipei! „Asta e Steaua, băieţi. Iar asta a fost dezlegarea lui Lăcătuş”, spuse Mitică în timp ce, cu voluptate, sfâşia în bucăţele documentul.

A doua zi, la ora 7 dimineaţa, Oţelea intra senin în biroul lui din Plevnei. Peste nici jumătate de minut, telefonul zbârnâia. „Eu sunt!”. Comandantul ştia cu cine are de-a face. Ilie Ceauşescu nu avusese unde să înveţe normele de comportament civilizat, aşa că de fiecare dată când suna, nu ştia să se prezinte. Avea impresia că timbrul răstit-răguşit al vocii cumulat cu formula „Eu sunt!” era suficient pentru a-l defini. Şi, până la urmă, faţă de subordonaţi, chiar aşa era. „Ordonați, tovarăşe general!”, răspunse Oţelea. „Să te duci imediat la ministru. Eşti aşteptat”. Comandantul îşi luă tunica pe care tocmai o aşezase în cuier, se aruncă în maşina de serviciu şi într-un sfert de oră era în biroul ministrului.

„Cine eşti dumneata, domnule?”, îl interogă dur Olteanu. Oţelea nu pricepu sensul întrebării, aşa că răspunse milităreşete. „Permiteţi să raportez, sunt colonelul Oţelea Cornel, comandantul clubului Steaua”. „Şi cum îţi permiţi dumneata să cedezi dezlegarea lui Lăcătuş?”. „Am vrut să...”. „Ce-ai vrut? Ce-ai vrut să demonstrezi? Chiar crezi că şmecherul ăsta de Dragomir ne poate ameţi pe toţi? I-am dat tot ce-a cerut, ce crede el că mai poate obţine? Blaturi. Astea să le facă cu cine-i merge. Cu prietenii lui de la Dinamo. De-aia am desfiinţat echipa aia de trişori care aranjau meciurile, ca să o luăm de la capăt? Aici, cât voi fi eu, să nu aud de aşa ceva. Să trimiţi imediat o maşină la Braşov, am vorbit din nou cu primul secretar şi mi-a zis că Dragomir şi-a depăşit atribuţiunile. După-amiază să ai dezlegarea pe masă, ai înţeles?”. În aceeaşi zi, ARO-ul de armată intra pe poarta din Plevnei, având la bord dezlegarea „Fiarei”. Definitiv.

„Lăcă, nu pierde trenul!”

Imediat cum a aflat că Steaua îl vrea, Lăcătuş s-a consultat cu Mariana, prietena lui pe care o cunoştea de ani buni. Amândoi hotărâseră să meargă la Nelu Naghi, căpitanul de atunci al FCM-ului, şi cel care, mai târziu, avea să le devină naş de cununie, pentru a-i cere sfatul. „Nu mai sta pe gânduri, du-te!”, îi spuse acesta. „E trenul tău. Uită-te la mine, am ajuns la 29 de ani şi m-am îngropat aici, la Braşov. Am refuzat ca fraierul şi pe Steaua, şi pe Dinamo, că am zis să nu mă rup de oraş şi s-a dus dracului şi performanţă, şi echipa naţională, şi tot. Du-te, nu mai sta pe gânduri!”.

Mirajul Stelei era imens pentru Marius. Faptul că trebuia să se despartă de Mariana şi de prietenii lui cu care se distra în Poiană îl făcea însă să oscileze. Mai era şi temerea să nu se facă de râs în Ghencea şi să revină cu coada între picioare la Brașov. Avea exemplul atâtor jucători din toată ţara care se perindaseră prin Ghencea, dar după câteva etape erau ba împrumutaţi care-încotro, ba trimişi acasă. De aceea, avea o reţinere. Pe care avea să i-o spună şi generalului Florea, un apropiat al clubului din Braşov. Acesta însă a mai pus o vorbă bună în favoarea Stelei, atunci când l-a rugat pe Marius să nu refuze, „pentru că şi ei ne-au promis că ne vor ajuta. Uite, Stângaciu, Mandoca, Bălan, Anghel sunt acum în armată şi joacă la noi. Vrei să-i cheme în garnizoană?”. Şi pentru ei, Marius a acceptat.

Prietenul Fane

În drumul spre Bucureşti, Lăcătuş a fost însoţit de un căpitan din Braşov, care, pe peronul Gării de Nord, l-a „predat” organizatorului de competiţii al Stelei. Cei doi au mers imediat la club, unde Marius a făcut poze de legitimaţie. Apoi a fost trimis la stadion. „Te duci la vestiare, îl aştepţi pe domnul Ienei şi intri în programul echipei”. După un sfert de oră, Marius intra pentru prima dată pe arena din Ghencea în calitate de jucător al „roş-albaştrilor”. Nu cunoştea pe nimeni, nimeni nu-l cunoştea. A coborât panta din spatele tribunei a doua cu gândul ca măcar pe Anghelini să-l întâlnească, pentru că era braşovean de-al lui şi mai putea schimba două vorbe. Dar nu era nimeni. Şi-a aruncat

geanta de pe umăr şi s-a sprijinit de peretele proaspăt zugrăvit. Slab, cu bretonul căzut peste ochi, Marius tocmai băgase mâna în buzunarul de la blugi pentru a-şi scoate o ţigară când în capul scărilor a apărut Ienei. „Tu cine eşti?”, l-a întrebat antrenorul. „Lăcătuş Marius de la Braşov”. „Bine, intră în vestiar, echipează-te şi mergi pe terenul 6. Facem o dezmorţire”.

După câteva ture de teren, Victor Stănculescu, „secundul” lui Ienei, le aruncă mingile celor 25 de băieţi echipaţi în tricouri roş-albastre. „Nea Victore, eu fac cu puştiul”, se auzi o voce. Purtătorul ei, Fane Petcu, venise în aceeaşi zi de la Constanţa. Ceva l-a atras la Lăcătuş. Poate că se vedea pe el în urmă cu câţiva ani. Aceeaşi alură, aceeaşi tunsoare, acelaşi tupeu. După ce au mai schimbat şi câteva pase, Fane l-a strigat din nou pe „secund”. „Nea Victore, pe ăsta micu’ să-l repartizezi la «Haiducului» cu mine în cameră, la 618”. Din acea clipă, Petcu şi Lăcătuş au rămas nedespărţiţi. Iar prietenia dintre ei se va materializa pe terenul de joc prin acele „risturi” magnifice ale lui Fane, continuate de Marius fie prin goluri, fie prin centrări devastatoare la capătul cărora nu stătea decât formalitatea de a băga mingea în plasă. La 618 se instalase „banda dreaptă a Stelei”.

Marius nu-şi pusese însă problema locului de cazare, pentru că gândul îi zbura tot la Braşov. După antrenament a făcut un duş, l-a asigurat pe Fane că ştie să ajungă la „Haiducului” şi că va veni, „dar mai trebuie să-mi rezolv ceva pe aici”. L-a aşteptat pe Petcu să plece, şi-a luat geanta şi s-a aruncat imediat într-un taxi. Peste o oră se afla în trenul de Braşov. Nu putea sta departe de Mariana, de prieteni. Ştia că a doua zi dimineaţa, la 6, era un tren spre Bucureşti, la 9 va ajunge, iar la 9:30 va fi prezent la micul dejun alături de noii colegi. Iar Marius avea să parcurgă acest traseu mult timp după sosirea la Steaua, fără a „mirosi” cineva. Evident, nu mai trebuie specificat că prietenul lui, Fane, l-a acoperit încă din prima noapte.

Omul cu golul

Imediat după ce a fost numit antrenor principal, Ienei a demarat acţiunea de împrospătare a lotului. Pentru suporteri, ceea ce va urma nu diferea cu nimic de precedentele inter-sezoane. Din nou plecări masive, iarăşi feţe noi la

antrenamentele de pe terenul din spatele arenei centrale. Spre deosebire de predecesorii săi, nea Imi ştia însă ce să caute. Avea creionat prototipul jucătorului care să facă performanţă la Steaua, care să joace în viteză, direct pe poartă. Unul dintre ei, Marius Lăcătuş, era deja luat. Pentru ca arhitectura să devină şi eficientă, era nevoie însă de un om de gol. De un golgeter pursânge. Unul care să fie în permanenţă în gura porţii, cum era odinioară Florică Voinea, de unde să împingă mingea în plasă şi cu nasul, dacă era nevoie. Din ce avea Steaua în lot la ora aceea, doar Câmpeanu II aducea cu ceea ce dorea Ienei. Dar, chiar dacă Tim marcase 11 goluri în sezonul recent încheiat, parcă nu era suficient. Ienei ochise un puncher mai de rasă, un fotbalist care în afara eficienţei în faţa porţii avea o tehnicitate foarte bună, graţie căreia putea intra cu uşurinţă în fel de fel de combinaţii, fie cu partenerul de linie, fie cu mijlocaşii. Crea spaţii pentru oamenii din linia a doua şi, ceea ce era pe gustul antrenorului, juca dintr-una, maximum două atingeri, chiar dacă nici driblingul nu era o specialitate care să-i producă rupturi de menisc. Din contră.

„Ioane, trebuie să facem ceva să-l luăm pe Piţurcâ, vârful ăla de la FC Olt”. De această dată, obişnuita discuţie de dimineaţă între Emeric Ienei şi Ion Alecsandrescu n-a mai început cu banalităţi, ci a demarat brusc înainte ca „Sfinxul” să soarbă prima gură de cafea. „Zici tu, Imi? Nu prea are viteză”. „Dom’ne, eu cred că e ce ne trebuie. Viteză au alţii, Lăcătuş, Balint... L-am urmărit mult pe Piţurcă în ultimul timp. Las la o parte golul ăla care ni l-a dat când era tuns zero, de-a scăpat Iordache mingea printre picioare. Dar de fiecare dată când a jucat cu noi a făcut-o bine. L-am văzut şi anul trecut, la «Cupa Steaua», când a bătut de unul singur Craiova. Ce mai, îmi place!”.

Refuzul şi sfatul lui Halagian

Antrenor la formaţia din Scorniceşti, Florin Halagian a aflat printre primii despre intenţia Stelei de a-i lua golgeterul. Îi spusese chiar Victor, încântat de ideea de a juca, în sfârşit, la o echipă mare, după ce Craiova îl renegase. „Nea Florine, eu plec, bre, e şansa mea”. „Bă, băiatule, stai liniştit aici, nu te duce. Mai rămâi un an şi, pe urmă, ai cuvântul meu că-ţi dau drumul. Ce, crezi tu că-ţi va da Steaua banii pe care-i ai aici? Bă, tu câştigi

10.000-15.000 de lei pe lună la noi. N-o să te mai întâlneşti tu cu lovelele astea în Ghencea”. „Nea Florine, nu-mi pasă de bani acu’. Eu plec, orice s-ar întâmpla. Am 27 de ani, nu mai pot să aştept”. „Bine, mă, da’ să ştii că dacă nu cad la pace cu ăştia, eu nu-ţi dau drumul. Şi auzi, fii atent, dacă totul se rezolvă, nu fi prost, cere-le, în afară de ce ţi-or da ei, şi o aprobare de ARO. E loc, ascultă la mine, că astea le rezolvă generalul Stănculescu. Pe urmă o vinzi şi e ca şi cum le-ai luat banii înainte, ca să nu-ţi pese dacă te-or lucra mai târziu”.

Pentru Piţurcă nu banii erau prioritatea numărul unu. Acceptase propunerea lui Alecsandrescu în principal pentru ce ar fi putut să-i ofere Steaua din punct de vedere fotbalistic. De aceea, atunci când „Sfinxul” a ajuns acasă la Piţi, la Craiova, n-a mai fost, practic, nevoie să-l convingă. A trecut direct la condiţii. „Nea Ioane, pe mine mă interesează în primul rând să fac facultatea. Am auzit că s-ar putea la Academia Tehnică Militară. Şi, în al doilea, să o pot transfera pe Mia, soţia mea, la Bucureşti. Are o problemă. E studentă la Electrotehnică aici, în Craiova, da’ e în ultimul an şi nu-i dă voie să se mute. Îi spuseră ăştia că aşa-i legea”. Alecsandrescu îşi nota fiecare punct în carneţel, iar din când în când mai punea câte o întrebare. „Ai şi o fetiţă, nu?”. „Da, nea Ioane”. „Atunci, trebuie să-ţi rezolvăm şi o locuinţă. Până atunci, însă, vei sta la noi, la hotelul Haiducului, într-un apartament. Vrei grad?”. „Păi, se poate la Steaua fără?”. „Se poate, uită-te la mine, sunt civil, că-s băiat de popă, şi aşa voi rămâne mereu, dar dacă tu vrei, nu-i nici o problemă”. „Vreau, nea Ioane, că-i mai sigur aşa. Nu ştii ce-ţi rezervă viaţa după ce te laşi de fotbal”. „Bine, tu ai terminat liceul, aşa că o să te angajăm locotenent. Altceva?”. Piţi ar fi vrut să se oprească. Obţinuse tot ce-şi propusese. Numai că în acea clipă i-au revenit ca un flash în memorie cuvintele Armeanului: „Nu fi prost, Piţi, cere-le şi o aprobare de ARO!”. Ca un pokerist versat, fără să-i tresară un muşchi pe faţă, Piţurcă simţi că-i momentul şi plusă. „Nea Ioane, aş mai vrea şi o aprobare de ARO”. Alecsandrescu muşcă un pic din filtrul Kentului, dar nu avu ce face. Ienei voia atacantul cu orice preţ. De aceea acceptă. „Bine, dacă totul e-n regulă, de luni vii la antrenament”. „Păi, cu Oltul rezolvarăţi?”. „Totul e pus la punct. S-a opus Halagian, dar până la urmă le-am cedat trei băieţi, pe «Magiun» Barbu, pe Daniel Minea şi pe portarul Niţu, şi a acceptat. Armenii ăştia sunt daţi dracu’ Piţi!”, oftă Alecsandrescu. „Mie îmi spui, nea Ioane?”, i-o întoarse Victor surâzând şmechereşte. Peste câţiva ani, la un banchet de sfârşit

de sezon, „Sfinxul” avea să afle chiar din gura jucătorului cine-l învăţase să ceară ARO.

Schimbarea contingentului

„Principala cauză a neîmplinirilor la Steaua a constituit-o faptul că nu am avut o formulă de echipă stabilă”. Aşa şi-a început Emeric Ienei interviul acordat lui Mircea Tudoran de la „Sportul” în iulie 1983. Şi tot aşa au aflat suporterii, în premieră, la o lună după numire, care este noul antrenor principal al echipei favorite. „Mereu se schimbau jucătorii, chiar şi piesele de bază primeau alte sarcini, astfel că pe teren mai întotdeauna exista o... neorânduială tactică, o dezordine care numai la rezultate bune nu putea duce. Din această cauză – principală, după părerea mea, întrucât condiţiile de pregătire au fost și sunt excelente – nici randamentul echipei n-a avut continuitate. (...) Lotul Stelei, la ora actuală, începe să fie un lot-certitudine, nu un lot-promisiune ca până acum”. În afara lui Petcu, lăcătuş şi Piţurcă, Ienei mai cooptase în pregătiri alţi 4 jucători. Pe Puşcaş, în schimbul căruia la Bihor fusese cedat Ion Gheorghe, pe Tătăran, rocada fiind făcută cu Mureşan, pe Diaconescu, la Galaţi ajungând Cernescu de la ASA Târgu Mureş, şi pe Laurenţiu de la divizionara B Minerul Motru.

Mijlocaşul cu două facultăţi

Pe Marcel îl recomandaseră mai mulţi. Primul a fost chiar generalul Coman care, aflându-se cu alte treburi pe la Oradea, vizionase şi un meci de fotbal, la matineu. Pe atunci Puşcaş avea 19 ani şi împreună cu un alt puştan, Zare, îl impresionaseră pe demnitar. Coman a plecat de la meci cu gândul de a-i semnala pe cei doi. Pe aeroport însă nu mică i-a fost mirarea să dea nas în nas cu Halagian. „Armene, ce faci pe aici?’’. „Am avut nişte treabă prin zonă, tovarăşul general, iar acum mă întorc acasă”. „Mă, n-ai venit tu până la capătul ţării aşa de drag. Ia zi, ce jucători vrei să agăţi?”. Armeanul n-a spus nimic, dar, parcă bănuind, Coman i-a tăiat-o. „Dacă ai pus ochii pe Puşcaş şi pe Zare, să-ţi iei gândul”. Generalul nu intuise greşit. Într-adevăr,

Halagian venise după cei doi. De această dată însă pierduse un tempo.

Meciurile bune făcute de Puşcaş împotriva Stelei şi un trial pe „23 August” în care a jucat şi a marcat contra „cangurilor” din Australia au fost alte argumente pentru ca tânărul de 22 de ani să fie cooptat la Steaua. Juca pe orice post la mijlocul terenului, alerga 90 de minute de la o poartă la alta fără încetare, iar când trăgea la poartă, în special cu dreptul, mingea lua profilul unui pepene distrugător. De aceea, cu două etape înaintea finalului campionatului ‘82-‘83, Ion Alecsandrescu, generalul Hortopan şi colonelul Popescu au format comandoul care avea misiunea de a aduce jucătorul în Ghencea. Cum Marcel era un stelist înfocat, sarcina celor trei deveni, practic, formalitate. Singura condiţie pusă de fotbalist era aceea de a face a doua facultate, după ce cu un an în urmă absolvise IEFS-ul. În afară de admiterea la Academia Militară Tehnică, Puşcaş a mai intrat în posesia unei aprobări de maşină, a 30.000 de lei şi a unei camere la „Haiducului”. A primit gradul de locotenent, fiind încadrat cu un salariu de 2.800 de lei şi s-a apucat de treabă. Deja unele ajustări în ceea ce priveşte retribuţia fotbaliştilor se făcuseră. Prima de joc urcase la 2.000 de lei pentru victorie acasă şi 4.000 în deplasare, iar ca stimulare a performanţei, jucătorii mai puteau să încaseze încă 2.000 de lei pe lună dacă se situa pe unul din primele 4 locuri. Aşadar, vorbele rostite de Constantin, şi pentru care-şi luase papara, fuseser adevărate. Rezultate fără bani era o sintagmă imposibilă.

Paznicul lui Santillana

„Racolarea” lui Tătăran a fost gândită în ideea renunţării în timp la Florin Marin. Masivul fundaş central de la Baia Mare fusese semnalat în urmă cu doi ani, tot de Costică Toma. „Toti”, cum îi ziceau prietenii, era un fel de câine rău pe teren. Învăţase multă meserie de la Nelu Nunweiller, antrenorul lui de la „Luceafărul”. „Măi, băiatule, îi spunea, trebuie să ştii unde şi când să-i atingi pe atacanţii ăştia pe care-i marchezi. Îl prinzi de cot, dar stai cu capul sus şi îi zâmbeşti arbitrului. Îi înnebuneşti că nu mai sunt atenţi la minge, ci la tine. Dacă eşti deştept, arbitrul nu vede nimic”. Tătăran începuse fotbalul ca atacant, dar cu timpul avea să se reprofileze, ceea ce nu-l împiedica să

înscrie 4-5 goluri pe sezon. Avusese ghinionul ca înaintea decolării „cangurilor” spre Australia, el să fie plecat în taină din oraş pentru două săptămâni. Aşa a pierdut marea şansă de a-şi agăţa de gât medalia mondială de bronz a juniorilor. Acum, destinul îi scotea în faţă o echipă, Steaua, cu care putea începe urcuşul. Numele viitorilor colegi nu-l speriau. Viorel Mateianu, sub bagheta căruia debutase la Baia Mare, îi inoculase o fantastică încredere în forţele sale. Iar faptul că în 1982 îl marcase fără cusur pe celebrul Santillana, în meciul pe care echipa lui l-a susţinut lângă „Dealul Florilor” contra Realului Madrid în Cupa UEFA şi l-a încheiat la egalitate, 0-0, era drogul moral cu care plecase spre Bucureşti.

Probleme cu minerii

Chiar dacă, la prima vedere, părea cel mai uşor de realizat, transferul lui Laurenţiu de la Minerul Motru le-a dat cea mai mare bătaie de cap conducătorilor stelişti. Băiatul era idolul oraşului. În ciuda staturii reduse reuşise într-un singur campionat să marcheze peste 20 de goluri, suficient ca toată sufarea urbei să-i stea la picioare. „Nu putem să vi-l dăm, tovarăşe ministru, că ne omoară oamenii pe stradă. Ăştia sunt mineri şi nu ştiu multe. Singura lor distracţie e fotbalul şi dacă le-o luăm şi pe-asta...”. La a treia replică de acest fel venită din partea celor din Motru, Olteanu s-a hotărât să joace tare.

„Tovarăşe prim, deci dumneata nu poţi să-i convingi pe oameni, zici! Bine, dom’ne, să vezi cum o să mă schimb şi eu când o să mă suni să mă rogi să-ţi scot cărbunii din mină cu soldaţii. Să-i scoţi cu Laurenţiu şi cu ăia care vin la fotbal, nu cu militarii mei ca până acum”. La acest argument motrenii au cedat, iar Laurenţiu s-a prezentat peste o săptămână la pregătire.

Lăcătuş vrea să plece

Fără Iordache, Iovan, Balint şi Turcu, convocaţi într-o selecţionată divizionară pentru un turneu în Olanda, Ienei a onorat invitaţia Sucevei de a programa stagiul de pregătire în

nordul Moldovei. „Este un moment favorabil pentru a face, în sfârşit, saltul calitativ aşteptat. Sunt îndeplinite condiţiile unei atmosfere de mare performanţă. Singurul lucru care ne dă într-un fel de gândit este timpul scurt pentru omogenizarea valorică a echipei”, spunea tehnicianul înainte de plecare. Cele 7 nume noi prezente în lot confirmau temerea antrenorului. Însă nu numai sub aspectul jocului apăreau probleme, ci şi în privinţa adaptării. Departe de Braşovul natal, Lăcătuş a fost primul care a reclamat-o. Se plictisea de moarte, cu atât mai mult cu cât fusese repartizat singur în cameră. Nu mai putea să fugă acasă, pentru că nu avea timp să se întoarcă, şi nici jocul nu-i prea mergea. Într-o noapte şi-a strâns bagajele, hotărât să plece. „Secundul” Victor Stănculescu l-a simţit. „Ce-i cu tine, Marius?”. „Nea Victore, eu nu mai stau. Plec. Nu-i Steaua de mine acum. Sunt prea mic şi nu pot să mă adaptez. Mai lăsaţi-mă un an la Braşov şi pe urmă mă întorc”. Stănculescu însă l-a îmbărbătat, i-a explicat că şi el e nou în Ghencea. „Aşa-i în cantonament, mai greu, dar ai răbdare că se termină, mergem acasă, dai o fugă la Braşov şi te mai linişteşti”.

Ienei n-a insistat mult cu pregătirea fizică la Oradea. A alternat etapele de cros cu 4 meciuri amicale: 4-0 cu Minerul Gura Humorului, 3-1 cu Chimia Fălticeni, 5-1 cu CS Botoşani şi 3-3 cu CSM Suceava, în ultima partidă marcatori fiind Câmpeanu II (2) şi Tătăran. Tot fără „tricolori” Steaua a abordat şi „Cupa Steaua”, o competiţie la care au fost invitaţi spaniolii de la Celta Vigo, Rapid, proaspăt promovată şi avându-i pe Sameş şi Ion Ion printre titulari, şi FC Argeş. Era prima înfăţişare în faţa suporterilor. Primul meci, cu ibericii, s-a disputat pe o ploaie continuă. Ienei a început cu un 1 – 4 – 3 – 3, în formula Duckadam – Anghelini, Fl. Marin, Tătăran, Fodor – Stoica, Puşcaş, Petcu – Laurenţiu, Câmpeanu, Piţurcă. După pauză au mai intrat Majearu, Lăcătuş, Şt. Popa şi Diaconescu. Meciul s-a încheiat 0-0 şi a trebuit să fie decis la pnnaltyuri. Deşi Piţurcă şi Puşcaş au ratat, Steaua a câştigat cu 5-4. În afara golurilor marcate de Majearu, Popa, Petcu, Diaconescu şi Tătăran, evidenţiatul s-a numit Duckadam. Începea povestea portarului care transforma punctul de la 11 metri într-o osândă pentru adversar.

„Eu dacă nu joc, mor”

Din dorinţa de a-i arăta antrenorului că locul lui nu este pe bancă, Lăcătuş a început în forţă repriza secundă. În primul minut l-a trimis în gard pe fundaşul Atilano, după alte două minute i-a pus o talpă pe gleznă, iar în minutul 51 l-a atacat din spate trimiţându-l direct pe targă. Degeaba striga Ienei s-o lase mai moale că uscăţivul pletos era hotărât să-i explice adversarului direct cine-i şeful. Nea Imi n-a fost impresionat, aşa că imediat l-a înlocuit. Dar seara, la cantonament, s-a dus să-l consoleze şi să-i explice ce a greşit. Marius a lăsat capul în jos şi pe un ton scăzut i-a reproşat antrenorului un singur lucru: „Nea Imi, trebuia să mă mai laşi pe teren. N-am jucat nici cât un boxer. Ăla are trei reprize de trei minute şi cu pauzele tot stă vreun sfert de oră în ring. Dumneata m-ai scos după 5 minute”.

Pe Marius puteai să-l pedepseşti oricum. Să-l baţi, să-l înjuri, să-l ţii în cantonament. Un singur lucru nu putea să suporte, să nu-l laşi să joace. Peste ani, la un meci cu Petrolul era suspendat. Echipa a ajuns la teren înaintea meciului de tineret. Dintr-o dată, Lăcă s-a dus la Radu Troi şi i-a cerut să-l bage şi pe el în teren, „că dacă tot am venit mai devreme macar să joc şi eu”. „Nu pot, Marius. Am completat deja foaia și n-o mai schimb”. „Fiara” n-a admis argumentul, a smuls hârtia din mâna lui Troi şi i-a zis: „Nea Radule, dacă nu mă bagi o fac bucăţi!” Troi n-a avut încotro, a modificat alcătuirea echipei, iar Lăcătuş a jucat şi a marcat un gol. Altă dată, după venirea lui Hagi, amândoi aveau cartonaşe şi, ca să nu stea, s-au dus din nou la „tineret”. „Cât ne dai de gol marcat, nea Lajos?”, l-a întrebat Marius pe Sătmăreanu, cel care-i luase locul lui Troi. „Câte 500 de lei de gol, dar numai pentru cele înscrise cu piciorul neîndemânatic. Adică, tu cu stângul, iar Gicanu cu dreptul”. Până în final seniorii au înscris de câte două ori aşa cum fusese convenţia şi, chiar dacă s-au chinuit ceva timp să intre în posesia banilor, au primit câte o mie de lei fiecare.

Uimitorul Puşcaş

Chiar dacă-l certase pentru intrările din meciul cu Celta, Ienei l-a băgat din primul minut pe Lăcătuş în finala cu FC Argeş. Meciul a fost însă al lui Marcel Puşcaş. Cele dou goluri marcate de acesta chiar în debutul partidei, prin două torpile sol-aer, au stabilit scorul final şi l-au supus pe comandantul Oţelea la un

adevărat interogatoriu în loja oficială. „Cine-i, dom'ne, puştiul ăsta?, l-au întrebat generalii. Ăsta ajunge al doilea Bölöni, uite că şi seamănă puţin cu el. Asemenea şuturi n-am mai văzut de mult în Ghencea”. Di păcate însă, nerăbdarea şi un lanţ de ghinioane i-au stop timpuriu cariera unui jucător pentru care mulţi pariau că va deveni titular în echipa naţională. El nu avea să evolueze decât o singură dată în prima selecţionată, la 3 săptămâni după ce uimise Ghencea. Meciul cu RD Germană avea să fie prima şi ultima sa evoluţie sub tricolor. Iar el avea să fie unicul stelist convocat de Mircea Lucescu la echipa naţională pentru acel joc. Iordache şi Iovan au fost lăsaţi pe dinafară, iar Balint li s-a alăturat lui Belodedici, Tătăran, Eduard şi Lăcătuş la „tineret”.

Până la meciul cu nemţii, Ienei şi-a dus trupa în Olanda pentru un turneu de 7 jocuri. Înainte de plecarea în turneu, el a renunţat la Ştefan Popa, transferat prin intermediul lui Alecsandrescu la prietenul Jean Pădureanu, la Bistriţa. În schimb i-a recuperat pe „tricolorii” mici. Cu aceştia integraţi în formaţie, Steaua şi-a zdrobit adversarii, e adevărat, modeşti, provenind din ligile inferioare. Scoruri de 9-0, 10-1, 9-1 sau 8-0 atrăgeau atenţia că Ienei reuşise să schimbe ceva. Să apese pe ofensivă. Începuse, de fapt, asamblarea unei adevărate maşini de fotbal spectaculos şi eficient. Drumul era însă lung şi deloc simplu. Turneul a însemnat însă şi despărţirea de Anghelini. Nevoit să absenteze câteva luni din pricina unei accidentări grave suferite acolo, Teo a pierdut contactul cu prima echipă, iar peste puţin timp avea să plece. După Dumitru, Iordănescu, Marcel Răducanu, Sameş, Aelenei, Ion Ion, unul dintre ultimii mohicani ai trupei care cucerea eventul în urmă cu 5 ani părăsea corabia. Mai rămăseseră doar Iordache, Florin Marin, Adrian Ionescu (care va renunţa şi el din pricina unei recidive la vechea accidentare) şi Tudorel Stoica.

Convertit de la dinamovism

Mai erau doar două zile până la începerea unui nou campionat. Pentru a-i băga în viteză pe băieţi, Olteanu, Ilie Ceauşescu, Oţelea şi Alecsandrescu au ţinut să le vorbească. După şedinţă, ministrul l-a luat deoparte pe Stoica, care încă şchiopăta după entorsa de genunchi suferită în timpul „Cupei Steaua”. „Tudore, capul sus! Fă-te bine repede, că în tine ne e

baza. Iordache e mai bătrân, Florin Marin nu se poate impune, aşa că tu vei fi liderul acestei echipe. Căpitanul corăbiei noastre. Ascultă la mine ce-ţi spun şi o să ne mai întâlnim”.

Tudorel venise la club în iarna lui 1975, pe când echipa era antrenată de cuplul Teaşcă – Ienei. Fusese remarcat de „Țop” Voinescu la lotul de tineret, dar scânteia care a declanşat operaţiunea de racolare a venit tocmai din cealaltă tabără. De mic, de când bătea mingea în curtea interioară a cvartalului de blocuri din cartierul gălăţean „11 iunie”, puştiul blond, cu ochi albaştri ca marea, cărare pe mijloc şi mers de raţă, deschisese ochii pe Dinamo. Prinsese exact o perioadă în care cei din Ştefan cel Mare câştigaseră campionatul şi pe loc îşi vopsi maioul în alb şi roşu pentru a se bate cu prietenii stelişti şi rapidişti. Dar, pentru că săreau schije după fiecare meci, la un moment dat au decis să se amestece ca să stopeze luptele de gherilă ce se iscau din pasiunea pentru o echipă sau alta. Cu timpul, mulţi dintre amici şi-au văzut de alte treburi. Care cu cartea, care cu băutura, care cu fărădelegile, unii dintre ei ajungând nu peste mult timp în curtea puşcăriei aflate la doar câteva sute de metri de careul de blocuri ale siderurgiştilor. Tudorel a urmat însă calea fotbalului şi a ajuns până în prima echipă a FCM-ului din Galaţi. În paralel s-a ţinut şi de şcoală, absolvind liceul şi intrând la facultate, secţia frigotehnie. A fost momentul în care destinul i-a pus înainte o răscruce. Nelu Nunweiller, pe atunci antrenor la Dinamo, i-a găsit slăbiciunea şi i-a obţinut semnătura. Cum Stoica însă nu voia să plece din Galaţi, iar bucureştenii nu au mai insistat după ce i-au obţinut acceptul, relaţia s-a răcit. Admiterea la institutul de învăţământ superior a adus cu ea şi perioada de armată de 9 luni, obligatorie pentru orice „terist”. Aflând că rivalii au pus ochii pe el, Steaua a început şi ea să preseze. „Eram singurul din unitate care nu primisem nici o permisie vreme îndelungată”, își aminteşte Stoica. „Am întrebat şi eu ce se întâmplă şi am aflat că ordinul venise direct de la minister, iar pentru a schimba situaţia trebuia să merg să fac armata în Ghencea. M-am gândit bine câteva zile şi am acceptat. Ţineam eu cu Dinamo, dar dacă ei nu m-au ajutat cu nimic, ce rost avea să mai aştept? Trebuia să mă gândesc în primul rând la mine”.

În câteva săptămâni, Tudorel a scăpat de tunică, a îmbrăcat treningul roş-albastru şi s-a alăturat marilor nume care jucau atunci în Ghencea: Iordănescu, Dumitru, Sameş, Iordache, Vigu. Faptul că în returul campionatului ’74 - ’75 nu apucase să joace decât 10 minute în prima echipă i-a întărit convingerea că la

expirarea stagiului militar trebuie să se întoarcă în Galaţiul natal, unde, la numai 21 de ani, devenise vedetă. Schimbarea survenită în acea vară pe banca tehnică a Stelei, cu numirea lui Ienei ca antrenor principal, i-a deturnat gândurile tenacelui mijlocaş. Începuse să se familiarizeze cu Bucureştiul, camera repartizată sub tribuna a doua a proaspăt construitului stadion din Ghencea nu-i mai era atât de antipatică, iar titularizarea într-o linie de mijloc alături de Puiu şi de Liţă îl făcuse să se simtă la fel de important ca la Galaţi. Steaua îl băgase în seamă, generalul Coman, pe atunci ministrul apărării, aproape că îl înfiase, aşa că, în numai câteva luni, uitase că, pe vremuri, se încăiera în curtea interioară a cvartalului de blocuri de lângă puşcăria din Galaţi cu oricare spunea ceva rău de Dinamo. Cu Tudorel titular la nici 23 de ani, „roş-albaştrii” lui Ienei ieşiseră dintr-o altă groapă de potenţial şi câştigaseră eventul. Reuşita în fotbal l-a determinat pe Stoica să renunţe la facultate şi să rămână în Bucureşti. În ’77, se va căsători cu un bibelou de fată, Doina, pontru care mulţi îl vor invidia. Clubul îi va pune la dispoziţie mai întâi o garsonieră în blocul turn de pe colţ, la „Compozitorilor”, iar mai târziu, după venirea pe lume a copiilor, Alin şi Alice, un apartament cu 3 camere, tot în zonă. Iar pe soţie, absolventă de IEFS, o va angaja profesoară de cultură fizică medicală la Policlinica M.Ap.N. În numai câţiva ani, cei din Ghencea reuşiseră să vopsească peste alb-roşul palid de pe sufletul lui Tudorel un roş-albastru atât de intens, încât nici o substanţă n-a mai putut să-l decoloreze vreodată.

Idolul bătut

Pentru Steaua, debutul sezonului ‘83-’84 s-a produs la Târgovişte. Ienei îşi începea un nou mandat tocmai în faţa echipei din pricina căreia, în 1981, fusese scos din fotbal şi trimis şeful Centrului de Încorporări din Oradea. Emoţiile erau de două ori mai mari. „Trebuie să păşesc cu dreptul, mai ales cu ăştia”, şi-a zis. Aşa cum o va face de multe ori pe parcursul campionatului la meciurile din deplasare, formula de start a fost una cuminte, cu 4 fundaşi, 4 mijlocaşi şi doi atacanţi, Iordache – Iovan, FI. Marin, Tătăran, Eduard – Petcu, Puşcaş, Balint, Majearu – Lăcătuş (44, Turcu), Piţurcă (70, Diaconescu) au făcut un joc prudent şi au obţinut un egal, 1-1. Ajutat de Lăcătuş, Piţurcă

deschisese scorul în minutul 8, dar fostul stelist Agiu restabilise egalitatea. Tudorel Stoica era în continuare accidentat, iar Belodedici era considerat prea crud pentru a fi titular. Ca de obicei, Steaua începea bine. Dinamo, avându-l pe Cornel Dinu antrenor principal, învinsese în „Groapă” pe Chimia Râmnicu Vâlcea, dar lider era ASA, graţie unui 3-0 administrat Jiului. ASA, care runda următoare venea la Bucureşti pentru întâlnirea cu sora mai mare. Pentru că juca pe teren propriu, Ienei a aruncat din schemă un mijlocaş, pe Majearu, şi l-a introdus pe Turcu în centrul liniei de atac. Ca şi în etapa precedentă, Piţurcă a deschis scorul repede, în minutul 6, însă repriza a curs plictisitor. Al doilea mitan avea să aducă spectacolul. „Când Lăcătuş decolează...”, a titrat a doua zi Ioan Chirilă în „Sportul”, impresionat de hat-trickul realizat de Marius. Taifunul de pe partea dreaptă l-a năucit pe Gall, l-a ruşinat pe bătrânul Ispir şi l-a călcat în picioare pe nefericitul portar Varo, căruia nici „transversala” izbită tot de şutul „Fiarei” dezlănţuite nu i-a fost de ajutor de vreme ce nou intratul Câmpeanu a fixat scorul la 5-0. Steaua se răzbuna astfel pentru înfrângerea grea din primăvară, iar Lăcă era noul erou din Ghencea. „Mureşenii au fost surclasaţi în momentul în care Lăcătuş şi-a asumat rolul săgeţii animate de acţiunile frumos concepute de rafinatul Petcu”, a concluzionat nea Vanea. Fane, colegul de cameră al lui Marius, pasase decisiv la trei dintre goluri.

Luni dimineaţă, când au cumpărat ziarele, steliştii s-au frecat la ochi. După aproape 5 ani, echipa lor era pe primul loc în clasament. La egalitate de puncte cu Sportul Studenţesc, Dinamo şi FC Olt, dar cu golaveraj mai bun. Rivalii din Ştefan cel Mare remizaseră la Iaşi, 0-0, într-un meci în care Ioan Igna nu a arătat nici un cartonaş galben. Şocul posturii de vedetă l-a afectat şi pe Lăcătuş. Îmbătat de atmosfera creată de cei 10.000 de oameni care i-au scandat numele, Marius a intrat marţi în vestiar cu pieptul umflat. Citise şi editorialul lui Marius Popescu, cel care scrisese că „Momentul Lăcătuş – înzestrat spărgător de lacăte adverse – poate însemna un foarte important început de drum. Cu el şi cu ceilalţi tineri talentaţi Steaua poate însemna viitorul apropiat al fotbalului românesc”. Acum, parcă nimeni nu-i stătea în cale. De aceea, când magazionerul Nelu Pătraşcu i-a dat un trening al cărui fermoar nu se închidea, „Fiara” l-a luat la boscorodit şi a fost la un pas să sară la bătaie. Nu uitase că, înainte de a pleca în cantonamentul de la Suceava, se făcuse de râsul lumii trăgând o geantă neobişnuit de grea. Nea Pătraşcu i-o

copsese. Îi pusese pe furiş nişte pâine uscată şi o cărămidă, obiecte pe care Marius le-a târât vreo jumătate de oră prin curte fără să ştie ce cară în cârcă. Acum devenise vedetă şi avea dreptul să se răzbune. Nu de aceeaşi părere a fost şi Iordache. Imediat după ce s-a declanşat incidentul, Vasile a sărit între cei doi. „Mi-a dat o palmă peste ceafă şi un şut în fund de le mai ţin minte şi acum”, povesteşte Lăcătuş. Marius însă nu era omul care să se lase cu una, cu două. După antrenament, s-a dus glonţ la biroul comandantului Oţelea. „Tovarăşe colonel, eu plec. Nu mai rezist aici. Pe mine nu m-au bătut nici mama, nici tata şi nu accept să mă plesnească Iordache”. Oţelea a ştiut însă să-l domolească. Iar dacă în sufletul lui Marius mai rămăsese vreun crâmpei de supărare, el a fost risipit de prietenul Fane Petcu, care l-a luat după gât de cum l-a văzut: „Lasă, frate, aşa se căleşte oţelul. Nu sta supărat. Hai cu mine la «Hanul lui Manuc» să-ţi arăt ce-i viaţa!”. Şi s-au dus.

Nume de botez: „Viteziştii”

„Cine nu a crezut a văzut că Steaua începe să fie altceva”. Aşa şi-a început cronica acelaşi Marius Popescu după ce, în etapa următoare, militarii au câştigat şi la Piteşti, 2-0, cu FC Argeş. Ienei a început ca la un meci în deplasare, renunţând la atacantul Turcu pentru mijlocaşul Majearu. Iordache a făcut minuni în prima repriză, pentru ca după pauză „mânjii” să zburde. Din nou Piţurcă a deschis scorul în debutul mitanului secund, după care Steaua s-a dezlănţuit. Fermi în apărare şi nemiloşi pe contraatac, ei au ajuns de 4 ori singuri cu Cristian. „Nu vezi, mă, că ăştia din trei pase sunt la Colibaşi”, a strigat nemulţumit un suporter al „violeţilor”. Până în final, Lăcătuş a mai marcat o dată după o acţiune a lui Balint, iar steliştii au părăsit terenul în aplauze. Peste câteva zile, în „Săptămâna”, Dan Claudiu Tănăsescu avea să-i boteze „viteziştii”, iar în ciuda faptului că şi Dinamo, şi Sportul învinseseră, Steaua rămânea pe primul loc, graţie golaverajului.

La mijloc de săptămână, cele două formaţii, plus Universitatea Craiova, începeau turnirul cu Europa. După ce oltenii ajunseseră până în semifinalele Cupei UEFA în sezonul precedent, acum venea rândul dinamoviştilor să urce. Ion Coman se ţinuse de cuvânt şi dăduse tot sprijinul echipelor noastre.

Craiova n-a putut mai mult, Dinamo se va opri tot în semifinale. Singura care va fi în stare să parcurgă drumul până la capăt în triumf va fi tot Steaua. Dar până atunci, va... Acum însă, Dinamo trecuse de Kuusysi la Lahti, cu 1-0, Craiova bătuse cu acelaşi scor pe Hajduk Split în Bănie, iar Sportul pierduse lamentabil acasă, cu 1-2, meciul cu Sturm Graz. „Acasă" însemnase pe stadionul Steaua pentru că în „Regie" se lucra.

Sezonul '83 – '84 a însemnat şi redescoperirea cuplajelor bucureştene. Pentru derbyurile Rapid – Dinamo şi Steaua – Sportul au venit în tribunele fostului „23 August" 70.000 de spectatori. După ce „câinii" au răsturnat rezultatul şi au învins cu 2-1 a urmat întâlnirea steliştilor cu acelaşi vechi coşmar, Sportul. Mai mult, în trupa studenţilor, prezenţa lui Gică Hagi îi dădea fiori lui Iordache, care nu uitase că puştiul îl ruşinase chiar pe Ghencea cu un şut de la peste 30 de metri. Fără Eduard, suspendat, şi Stoica, în continuare accidentat, Ienei a folosit formula prudentă şi totodată cea învingătoare la Piteşti. Avertizaţi de jocul din Trivale şi dorind să răzbune eşecul din UEFA, oaspeţii au stat la cutie şi, în debutul reprizei secunde, pe care Ienei a început-o cu trei atacanţi, au punctat prin Coraş şi Munteanu I. Golul lui Câmpeanu din final n-a redus decât proporţiile scorului, iar prima înfrângere din campionat aducea aminte suporterilor că Steaua începe bine de fiecare dată competiţia, dar o încheia în mediocritate.

Jocul steliştilor nu aducea însă cu chinuiala din sezoanele precedente. Tehnica mijlocaşilor cumulată cu viteza la finalizare au creat peste 20 de faze la poarta ieşeanului Bucu etapa următoare în „Ghencea". Revenind la formula cu 3 atacanţi, Ienei a mizat pe cartea câştigătoare, de vreme Câmpeanu a punctat de două ori şi Piţurcă o dată după cursele lui Lăcătuş. Ca de obicei, un fost stelist, Sertov, amărâse sufletele fanilor pentru câteva minute, cât s-a păstrat egalitatea la unu în meciul cu Politehnica. În acelaşi timp, Dinamo făcea „O partidă a calmului şi prudenţei" la Galaţi. Aşa titra Eftimie Ionescu în „Sportul", gazetarul încheindu-şi cronica cu o frază sugestivă: „În final, amândouă echipele joacă liniştit, părând mulţumite de rezultatul înscris pe tabela de marcaj, 0-0". Dacă pe malul Dunării era pace, în Regie se declanşase războiul. Pentru a nu-l supăra pe Nicuşor Ceauşescu, arbitrul Alexandru Mustăţea dădea un penalty visat doar de el, în final, pentru Sportul, din care Coraş a dus scorul la 2-1. Pentru Universitatea Craiova nedreptatea era prea mare. După ce că-l eliminase pe Ungureanu, dar îi iertase

pe Mircea Sandu şi Iorgulescu care loviseră fără minge, Mustăţea îşi desăvârşise opera. Oltenii s-au retras de pe teren în minutul 85 şi vor suporta sancţiunile Comisiei de Disciplină. Universitatea va pierde meciul cu 3-0, Lung va fi suspendat 3 etape, iar Tilihoi, Ungureanu şi Cârţu câte două. De la Sportul, nimeni? Ba nu, arbitrul Mustăţea, oprit de la delegări până la sfârşitul campionatului.

Căderea oltenilor de la înălţimea sublimului moment Benfica nu se va opri în Regie. La Split, în meciul retur cu Hajduk, studenţii au dus jocul până la penaltyurile de departajare. Cu psihicul la pământ, ei au ratat 3 din cele 4 lovituri executate şi au părăsit în primul tur o competiţie pe care o dominaseră cu un an în urmă. La Graz, Sportul nu mai poate fi ajutată de Nicuşor şi face doar 0-0, singura echipă românească rămasă în cursă fiind Dinamo, care se distrase, 3-0 cu Kuusysi, în returul de la Bucureşti. Pentru Steaua însă, Europa era deocamdată doar un vis. Care putea prinde contur chiar la Craiova. În cetatea leilor răniţi, Lăcătuş a deschis scorul încă din minutul 7, iar Piţurcă a ratat ocazia de a trage la indigo meciul de la Piteşti. Ratând alte ocazii, „roş-albaştrii” au permis oltenilor să-şi revină. Golul lui Cămătaru din minutul 70 a însemnat revirimentul, iar henţul comis în careu de Eduard şi penaltyul transformat de Irimescu, a doua înfrângere din campionat. Steaua cobora iar pe locul 5.

Supărarea fanilor va fi din nou risipită în manejul „circului Ghencea”. Prinzând o echipă a Bacăului dezmembrată, în care absenţele din efectiv l-au forţat pe antrenorul Costică Rădulescu să-l titularizeze pe Dudu Georgescu pe post de libero, Steaua a făcut iar spectacol. Puşcaş a deschis balul cu o „torpilă” caracteristică, l-a imitat Câmpeanu II, pentru ca, în final, Balint, din plonjon, şi Laurenţiu, la primul gol oficial pentru Steaua, să fixeze scorul la 4-0. A fost meciul în care au revenit în prima garnitură Anghelini şi Belodedici, primul refăcut după accidentare, cel de-al doilea profitând de suspendarea lui Florin Marin. Tudorel Stoica rămânea în continuare în tribună. Bucuria fanilor s-a amplificat la auzul veştii că, pe stadionul din Scorniceşti, Dinamo pierduse cu 1-0, iar la Craiova, ce nu reuşise Steaua obţinuse „Poli” Iaşi: 2-1 cu Universitatea. Sportul Studenţesc se menţinea însă în frunte după victoria cu 2-1 contra piteştenilor.

Pentru meciul de la Hunedoara, Ienei a plusat. A folosit echipa ofensivă cu 3 atacanţi, dar l-a titularizat şi pe Anghelini în linia de fund. O gafă a lui Iordache i-a prilejuit în prima repriză lui

Văetuş deschiderea scorului. La pauză, Teo a fost lăsat la vestiare, iar în locul lui a intrat Majearu. Iovan, care jucase la închidere, a trecut fundaş dreapta şi mecanismul a început să funcţioneze. Piţurcă a egalat imediat după reluare, iar, în final, un contraatac declanşat de Miţi şi continuat de Balint a fost finalizat de Lăcătuş. 2-1 la Hunedoara. Coroborat cu înfrângerea Sportului la Iaşi şi profitând de amânarea meciului Dinamo – Universitatea Craiova, rezultatul a suit Steaua pe locul 2, la două puncte de cei din Regie. Urma însă marea deflagraţie cu Dinamo.

Duşmani de moarte

Cu toate că, după victorii, nu obişnuiau să convoace şedinţe, Olteanu şi Ilie au mers în Ghencea de mai multe ori înaintea derbyului. Dinamo era duşmanul de clasă, iar războiul trebuia pregătit în cele mai mici amănunte. Strânşi în arc de cerc în sala de şedinţe de sub tribuna a doua, steliştii au ascultat discursul mobilizator al ministrului, asezonat cu formule militare. „Trebuie să profităm de euforia inamicului. Victoria lor în faţa echipei din Hamburg, nu cu 1-0, ci cu 3-0, şi nu în faţa unei oşti oarecare, ci chiar a învingătorilor marelui război european al Cupei Campionilor, le va adormi instinctele de luptă. Dacă veţi respecta planul operaţiunilor întocmit de antrenorii voştri, veţi învinge. Avem o cavalerie uşoară, formată din băieţi tineri şi viguroşi care pot să tranşeze în favoarea lor disputa”. La final, Ilie Ceauşescu a anunţat prima. „Având în vedere că e un meci în deplasare, dar unul special, nu veţi primi 4.000, ci 5.000 de lei pentru victorie. Ia zi, Lăcătuşule, eşti mulţumit?”. „E binişor, tovarăşe general”. „Şi cum ar fi să fie bine?”. „Mai puneţi şi dumneavoastră ceva acolo, de un kil de brânză măcar, că e foame mare”. Ilie îşi ridică faţa rotofeie din pământ şi privi către Olteanu. Acceptul tăcut al acestuia îi dădu încredere. „Bine, mă, 6.000, dar dacă nu bateţi o să şterg cu voi pe jos”.

Şedinţa părea terminată. Ministrul însă făcu un semn şi toţi rămaseră pe loc. „Tudorele, sâmbătă am înţeles că reintri în echipă. Ceva probleme particulare?”. Olteanu nu întrebase aiurea. În urmă cu ani, înaintea meciurilor cu Dinamo, Stoica avea necazuri. Tatăl lui era un tip mai de viaţă, un om simplu care-şi mai îneca greutăţile în băutură. Gălăţenii îi ştiau obiceiurile. Când lua un pahar în plus vorbea mai tare în crâşmă

și se lăuda cu băiatul lui de la Steaua. Dar se limita la atât. Suficient însă pentru ca Miliţia să-l ridice pentru tulburarea liniştii. Dar nu oricând, ci chiar înaintea meciurilor cu Dinamo. Salvarea lui Tudorel era Ion Coman. „Tovarăşe general, ăştia iar l-au săltat pe tata”, îi spunea el. Om echilibrat, ministrul de atunei îşi ieşea din pepeni. Pe loc lua legătura cu şeful Miliţiei pe ţară. „Măi, Staicule, ce-ai, mă, cu tata lui Stoica?”, îi zicea pe un ton calm. „Tovarăşe general, a băut şi a făcut scandal”. „Când, mă?”. „Acum o lună”. „Şi de ce nu l-ai luat atunci? De ce tocmai acum, înaintea meciului cu Dinamo? Dă-i imediat drumul, ca să nu avem probleme”. Miliţia ştia că şi Armata e o forţă, aşa că nu putea avea ultimul cuvânt. Tatăl lui Tudorel scăpa imediat, dar şefii celor din Ştefan cel Mare îşi îndeplineau dezideratul. Reuşeau să-l ţină câteva ore în tensiune pe mijlocaşul Stelei, iar în complexitatea războiului psihologic de dinaintea derbyului plecau în avantaj. Iar Stoica nu era singurul exemplu. Acelaşi lucru păţise, nu o dată, şi fundaşul Dumitru, adus de la Ploieşti, căruia „potera” îi ascundea fratele, tot aşa, înaintea derbyurilor Steaua – Dinamo.

Rivalitatea între cele două mari cluburi bucureştene îşi avea rădăcinile bine înfipte în timp. Antipatia reciprocă s-a amplificat de la o gâlceavă a femeilor. Nevasta lui Drăghici, fostul ministru de externe, se tachina pe tema fotbalului cu Elena Ceauşescu. Pe vremea aceea, nea Nicu era adjunctul ministrului apărării. Departamentele antagoniste unde lucrau soţii creaseră şi jucăriile din mâna tovarăşelor. Ceea ce pentru ele era o ceartă de chibiţi, pentru căţeluşii linguşitori ce le înconjurau devenea sarcină de serviciu. Iar excesul de zel transforma un simplu joc de fotbal într-o mare căldare de ură. Olteanu cunoştea foarte bine arhitectura relaţiilor dintre cele două ministere. De aceea încercase să se apropie de Postelnicu. Cum şi Ion Coman, şef din partea partidului pe tot sportul românesc, dăduse un semnal clar al stopării războiului, şicanele se răriseră simţitor. Acum, înaintea marelui derby, tatăl lui Tudorel era bine-mersi acasă, iar jucătorii Stelei aveau carnetele de şofer în buzunar, nu în porthartul vreunui tablagiu.

„De azi, fotbalul s-a mutat în Ghencea!”

Montaţi de rezultatul meciului din deschidere, Sportul Studenţesc – Rapid 1-2, de motivaţia specială şi de posibilitatea de a reveni din nou în frunte, „viteziştii” au început fulminant, „cu Lăcătuş şi Balint plonjând spre poarta adversă precum caii de la Pardubice”, ca să-l citǎm pe Ioan Chirilă, trimisul „Sportului” la meci. Rămaşi în blocstarturile beatitudinii după succesul în faţa marelui Hamburg, dinamoviştii s-au văzul conduşi încă din minutul 3, când Lăcătuş a profitat de o pasă moale a lui Ion Marin, a sprintat şi a tras ca din tun, mingea trecând prin freza lui Moraru şi explodând în plasă. Strânşi în apărare şi elastici pe contraatac, „viteziştii” au mai punctat de două ori, prin Majearu, care s-a distrat cu defensiva lui Nicolae-Nicuşor şi Cornel Dinu, şi prin Turcu, cu capul, din plonjon, după o cursă şi o centrare ale aceluiaşi Lăcătuş. Steaua răpunea marea rivală cu exact acelaşi scor cu care aceasta ucisese Hamburgul cu doar 3 zile mai devreme şi revenea în frunte. Printre cei 70.000 de spectatori prezenţi la meci s-a aflat şi Geolgău. Craiova jucase o zi mai devreme la Petroşani și remizase, 1-1. Gheorghiţă dăduse o fugă la Bucureşti şi ţinu morţiş să vadă cuplajul. La finalul lui, coborând scările stadionului, înconjurat de un grup de băieţi care-i cereau autografe, internaţionalul oltean a rostit o frază care peste timp se va dovedi adevărată. „De azi, fotbalul s-a mutat în Ghencea!”.

„Acum e cel mai greu moment. Trebuie să-i ţinem în frâu ca să nu dăm cu piciorul la ce am realizat”. Ienei avea suficientă experienţă pentru a realiza că după o asemenea victorie e greu să mai mobilizezi la fel echipa. Urma meciul cu Jiul în Ghencea, iar trupa din Petroşani era una aţoasă. Temerea lui Ienei avea să fie amplificată vineri, cu o zi înainte de meci, când un soldat îi ceru permisiunea să-i transmită un mesaj lui Piţurcă. „Da’ ce-i aşa de urgent, dragă?”, îl chestionă nea Imi. „Tovarăşe antrenor, soţia lui a născut un băieţel”. Cu o zi înainte de partida cu Jiul venise pe lume micuţul Alexandru, iar euforia de după Dinamo căpăta o dimensiune în plus. Ienei îl chemă la el pe jucător şi-i dădu vestea. „Piţi, dacă vrei, te învoiesc, nu-i nici o problemă. Numai amână berea pe care, probabil, că vrei să le-o dai băieţilor pentru după meci”. „Nea Imi, dau o fugă la spital, dar mă întorc. Vreau să joc cu Jiul şi să dau un gol în cinstea băiatului meu”. Ienei i-a respectat dorinţa elevului său. Numai că

Steaua s-a chinuit cu „minerii”. Piţi a ratat o mare ocazie în prima repriză şi a părăsit terenul la 10 minute după pauză cu pulpa tăiată de crampoanele adversarilor. Până în final însă, Câmpeanu II a reuşit, după o acţiune personală, să marcheze golul victoriei şi să prelungească la patru suita izbânzilor. Meciul cu Jiul avea să fie şi ultimul al lui Anghelini la Steaua.

În vederea returului de la Hamburg, Dinamo şi-a amânat două partide. Coman se ţinuse de cuvânt şi chiar dacă dezavantaja astfel Steaua, acum în luptă directă cu „roş-albii”, mergea pe drumul lui. „O echipă românească să câştige o cupă europeană. Indiferent care va fi ea”. Odihna le-a prins bine dinamoviştilor. În returul din Germania, Ţălnar şi Mulţescu marcau de două ori la scorul de 0-3 şi Dinamo făcea pasul în primăvara europeană. Cu o zi mai devreme, în campionat, Steaua pierdea la Oradea cu 1-0, dovedind că maturizarea nu se instalase încă. De multe ori viteza de joc se confunda cu precipitarea, iar echilibrul echipei dispărea. Totul pleca de la defensiva tremurândă şi de la linia de mijloc, care, în absenţa unui jucător foarte ordonat, îşi pierdea consistenţa. Acel om se afla însă la Târgu Mureş. El avea să asigure echilibrul „naţionalei” lui Lucescu în meciul din Cipru, pentru preliminariile lui Euro ’84, reuşind, pe deasupra, să şi înscrie unicul gol al partidei. El, Ladislau Bölöni, lipsea, într-adevăr, Stelei. Pe de altă parte însă, deşi Steaua era în continuare lider, cu excepţia lui Iordache, nici un jucător nu fusese convocat la lot. Cu trupa completă, Ienei a plecat într-un turneu în RDG şi Olanda, unde a învins Frankfurtul cu 2-0 și pe Heerenveen cu 2-1.

La reluarea campionatului, Steaua a învins cu 3-1 Chimia Râmnicu Vâlcea, goluri marcate de Câmpeanu II, Stoica şi Lăcătuş, Dinamo a câştigat cu 3-2 la Târgovişte, iar Sportul a remizat acasă cu Bacăul. În aceeaşi etapă, la FC Baia Mare debuta un tânăr de 18 ani, Anton Weisenbacher. Runda următoare i-a dus pe militari în ograda lui Halagian, la Scorniceşti. „Un meci fierbinte într-o zi geroasă”, a titrat Mircea Tudoran, lăsând să se simtă în aer mirosul de praf de puşcă de acolo. După ce Lăcătuş a fost din nou arcul din săgeata măiastră a lui Petcu şi a marcat în prima repriză, Armeanul a luat foc. Exasperat de paradele lui Duckadam, care intrase în poartă în urma accidentării lui Iordache, și enervat că arbitrul nu ridicase un ofsaid la Balint, Halagian a pătruns până la centrul terenului cerând socoteală. S-a ales cu eliminarea, iar Steaua a plecat cu încă două puncte din deplasare.

Pentru fotbalul românesc urma săptămâna marii izbânzi. După 14 ani, echipa naţională antrenată de Mircea Lucescu se califica la un turneu final. Egalul de la Bratislava, 1-1, a însemnat încheierea unui parcurs în care singurul care a crezut de la început a fost generalul Coman. „De ce, mă, Lucică, să dai vrabia din mână pe cioara de pe gard? De ce să-ţi propui formarea echipei pentru Mexic ‘86, când noi te vom sprijini să te califici în Franţa?”. Cuvintele generalului se adevereau acum. Şi chiar dacă Steaua, echipa lui de suflet, nu-l avusese în lot decât pe Iordache, Coman nu putea fi supărat. Planul cu „naţionala” îi ieşise. Urma cel cu formaţiile de club.

Impresionaţi de „Pitic”

Imediat după triumful „tricolorilor”, campionatul a programat un alt cuplaj. În deschidere, Steaua s-a chinuit cu Rapidul. Giuleştenii au deschis scorul în finalul primei reprize, iar Piţurcă, introdus în locul lui Câmpeanu II, care suferise o comoţie cerebrală, a egalat. Ultimele 20 de minute n-au mai adus faze de poartă, ceea ce l-a determinat pe Ioan Chirilă să noteze că „echipele par mulţumite de rezultat şi nu mai încearcă mare lucru”. În meci-vedetă, Dinamo a spulberat Sportul, 3-0, iar la Scorniceşti, Craiova reintra în lupta pentru titlu după victoria cu 1-0. Pentru militari, după un 4-0 în Cupă cu Cimentul Medgidia, urma un joc aparent banal, cu FC Baia Mare. El avea să capete însă o însemnătate deosebită.

„Imi, o să vezi astăzi un jucător pe care trebuie neapărat să-l luăm la noi”. Victor Stănculescu îl mai bătuse de câteva ori la cap pe Ienei despre un mijlocaş, Lucian Bălan, care juca la FC Baia Mare. Îl descoperise chiar la Liceul „Mihai Viteazul” din Bucureşti, acolo unde cu ani în urmă împărţea catedra de sport cu profesorul Ion Stoişor. În vara lui 1976, când plecase în nordul ţării, la Minerul Cavnic, îl luase după el şi pe Bălan, are avea numai 17 ani. Şi nu l-a uitat acolo nici în 1978, aducându-l în Dealul Florilor după ce FC Baia Mare reuşise promovarea. Între timp, uşor-uşor, sub bagheta lui Viorel Mateianu, Bălan a devenit unul dintre liderii echipei maramureşene. Chiar dacă abia atingea 1,70 m, suplinea dezavantajul de gabarit printr-un travaliu imens. Nu stătea o clipă pe teren, era şi pe stânga, şi pe dreapta, acum deposeda prin alunecare la marginea propriului

careu, iar peste numai câteva clipe finaliza cu şut la poarta adversă.

În acea sâmbătă de sfârşit de decembrie, Ienei avea să se convingă că „Piticul” recomandat de Stănculescu avea valoare Steaua. Militarii jucau pe teren propriu cu formaţia din Maia Mare, iar după cum curgea meciul, cu maramureşenii apărându-se departe de poartă, nimeni nu putea pronostica scorul final. A fost nevoie de o gafă monumentală a tânărului portar Perneş, care i-a degajat o minge în ceafă lui Balint şi s-a trezit direct cu balonul în plasă, pentru ca „roş-albaştrii” să devină de nestăvilit. Era minutul 17 şi până la pauză acelaşi Balint şi, mai apoi, Piţurcă aveau să ducă scorul la 3-0. În repriza a doua, „circul Ghencea”, aşa cum striga galeria, a continuat. Lăcătuş, din nou Balint şi de două ori Puşcaş au fixat tabela la un neverosimil 7-0, care avea să devină recordul campionatului. La un asemenea deznodământ mai putea cineva de la perdanţi să sară în ochi? Bălan a făcut-o totuşi. Stănculescu nu se înşelase, iar o altă confirmare avea să vină luni, în cronica meciului din „Sportul”, unde Marius Popescu îl scria cu majuscule pe mijlocaşul dreapta Bălan, singurul evidenţiat din tabăra oaspeţilor.

La finalul partidei, Ienei şi Stănculescu îl aşteptau la uşa vestiarului pe Lucică. „Secundul” l-a abordat primul. „Bălane, vino aici că vrea domnul Ienei să-ţi vorbească!”. “Lucică, dragă, începu Ienei, am fi încântaţi dacă ai vrea să joci la Steaua. Consider că ai calităţile necesare să faci faţă la noi, iar eu personal îţi prevăd un mare viitor. Din câte am înţeles, tu eşti bucureştean, aşa că ai reveni şi acasă”. „Vă mulţumesc, dar să ştiţi că eu m-am stabilit definitiv la Baia Mare. M-am căsătorit acolo, m-am acomodat foarte bine şi nu cred că voi mai locui în Bucureşti. Oricum, acum nu pot veni, pentru că sunt student, la «Mine», la subingineri, şi nu vreau să pierd facultatea. Vă mulţumesc încă o dată şi vă promit că mă voi mai gândi”.

Bălan ezita să facă pasul spre o echipă din Bucureşti. Mai fusese ofertat şi de Sportul Studenţesc, care se oferise să rezolve problema cu facultatea. Dar semnele de întrebare veneau dinspre Dinamo. Înaintea meciului cu Hamburg, generalul Diaconescu, comandantul clubului din Ştefan cel Mare, îl convocase la Bucureşti. Îi spusese că ar avea nevoie de el, că nu prea are suficienţi mijlocaşi în lot, dar nu discutase nimic la concret despre condiţiile pe care i le oferă. Îi lăsase senzaţia că venirea la Dinamo trebuia să fie socotită ca o mare favoare pe care i-o făcea lui clubul, iar din se invers mai nimic. Îl dezgustase

cu toate că înainte să intre în biroul generalului avea tragere de inimă să spună „da” unei eventuale oferte. Că doar, până să ajungă la nea Radu Zahiu, la Autobuzul, începuse fotbalul la „Tânărul dinamovist”. Acum, intervenise Steaua. „Dacă şi ăştia s-or purta la fel? Mai bine rămân eu la Baia Mare şi îmi văd de treabă. Bani sunt, am peste 5.000 de lei salariu; mai vin şi primele de victorie şi stau liniştit”, a gândit Lucică după ce şi-a strâns mâna cu Ienei şi cu Stănculescu, înainte de a sui în autocarul băimărean.

Pentru Steaua, etapa a 15-a a campionatului ’83 – ’84 însemna, pe lângă izbânda categorică de pe teren, un prim contact cu un jucător care peste nici 3 ani avea să ridice deasupra capului Cupa Campionilor Europeni. Revenind însă la acel prezent, victoria contra trupei de „poeţi” din Baia Mare distanţa formaţia lui Ienei la încă un punct de Dinamo, care remizase, conform tradiţiei, la Petroşani, 1-1 cu Jiul. În finalul meciului însă, Varga avea să execute slab lovitura de pedeapsă acordată de Ioan Igna, prilejuindu-i lui Moraru un plonjon salvator. Titlul lui Mircea Tudoran în „Sportul”, „1-1, ca și în toamna trecută”, spunea totul despre „grădinile lui Epicur” translatate sub Parâng.

„Dacă nu vă potoliţi, vă desfiinţez pe amândouă”

Joi, 15 decembrie 1983. Dimineaţa. Bosumflat, Ilie Ceauşescu intră în sediul Palatului de la Mitropolie. Venise cu jumătate de ceas înainte de ora 10, când erau programate lucrările în plen ale Marii Adunări Naţionale. Era hotărât să-l prindă pe frate-său şi să-i vorbească. „Tovarăşe secretar general, veniţi un pic, că vreau să vă spun ceva”. În împrejurări oficiale, Ilie ştia că trebuie să i se adreseze astfel celui cu care se hârjonise în copilărie prin ţărâna Scorniceştiului. Şeful statului se dezlipi de camarila sa şi se apropie. „Zi, repede, Ilie, că n-am timp”. „Nicule, nu se mai poate. Postelnicu ăsta se bagă la echipa noastră, face numai prostii. Nu-i ajunge că aranjează pentru Dinamo să nu piardă nici un meci în deplasare şi să le câştige pe toate acasă, dar mai umblă şi la jucătorii noştri. Uite, ieri, am pierdut cu 3-1 la Galaţi, la proştii ăia de sunt pe 17, că n-au bătut pe nimeni”. În numai două minute, Ilie turuise şoptit tot ce avea pe suflet. Nicolae părea însă ca venit după o săpuneală cu zăpadă. „Care echipa

noastră, mă?”. „Steaua, bineînţeles. Ce-ţi pasă ţie, că numai eu ştiu ce greutăţi am. Şi mai zici că eşti stelist”. „Hai, mă, termină cu prostiile astea, la uite la ce-i stă lui mintea acum?”, îl concedie nea Nicu imediat, întorcându-i spatele. În prima pauză a şedinţei însă, Olteanu fu convocat în spatele scenei. După cortină îl aşteptau Nicolae Ceauşescu şi Postelnicu. „Mă, voi altă treabă nu aveţi?”, se răsti la ei nea Nicu. „Mai daţi-l dracului de fotbal şi nu vă mai certaţi! Dacă mai aud asemenea tâmpenii de la voi, aveţi cuvântul meu că desfiinţez şi Steaua, şi Dinamo. Nu vă e ruşine, bărbaţi în toată firea umblaţi cu prostii d-astea!”. Olteanu nu suporta însă să fie certat. Imediat după şedinţa de la Marea Adunare Naţională, convocă toată secţia. „Vă bateţi joc de mine şi de clubul armatei”, a început ministrul şi, fără a cere vreo explicaţie, i-a desfiinţat din vorbe pe toţi, de la preşedinte la masor. Abia după ce s-a mai calmat a început să ceară lămuriri. „Tovarăşe ministru, nu s-a putut juca acolo. Terenul era un patinoar, nu ne-am putut ţine nici pe picioare”, a explicat Ienei. „Şi cine trebuia să se îngrijească de toate astea, eu? Konrad, tu n-ai ştiut care sunt condiţiile pentru joc?”. Rudi Konrad era şeful administrativului la club. Încă de la construirea stadionului Ghencea el fusese numit în acea funcţie. Împreună cu generalul Coman bătuse cu pasul toate comunele din jurul Bucureştiului pentru a găsi cea mai bună sămânţă de gazon. Iar după ce o sădise, lucrase zi de zi până când arena a devenit cea mai bună din ţară. Era pe teren de dimineaţă până seara şi cu meticulozitatea lui nemţească crease covorul din Ghencea. Acum însă trebuia să se găsească un ţap ispăşitor. „Konrad, pentru că nu te-ai îngrijit să procuri crampoane adecvate pentru terenul de la Galaţi, de azi eşti concediat”. Tip repezit, Olteanu lua de multe ori hotărâri în pripă. Nu peste mult timp, a înţeles că Rudi era părintele gazonului die Ghencea, că muncise şi trăise pentru acest club, aşa că decizia nu a fost pusă în practică.

Steaua a terminat turul cu o victorie, 3-0 în faţa „lanternei” Petrolul, iar Dinamo a remizat la Bacău. „Unii pasează, alţii şutează pe lângă poartă”, a titrat Constantin Alexe după ce a văzut meciul din Moldova. Finalul cronicii sale părea un citat, exprimat în alte cuvinte, din plângerea lui Ilie. „Apoi (n.a. după ce oaspeţii egalaseră în minutul 51), meciul intră într-o acalmie de se vedea de la o poştă că jucătorii sunt mulţumiţi. Publicul a încercat să-şi arate supărarea pe remiză, dar nimic. Avădanei, Mihuţ, Adolf îşi vedeau de treaba lor, dinamoviştii Movilă, Dragnea, Custov sau Orac se mulţumeau cu puţin şi tabela de

marcaj nu s-a modificat”. Curajos, pentru acele vremuri, mesajul lui nea Titică! Chiar dacă militarii erau lideri, Dinamo mai avea două restanţe. Prima dintre ele a semănat cu cea de la Bacău. Scorul, 1-1, și desfăşurarea meciului în ultima jumătate de oră, „liniştit”, în care „toată lumea din teren se mulţumeşte cu egalul”, îl determină pe Mircea M. Ionescu să titreze „Joc de vacanţă...”. Chiar toţi erau nebuni? Învingătorii Hamburgului au încheiat turul şi în postura de campioni de toamnă, după victoria din ultima restanţă cu Corvinul. Trupa lui Ienei avea să ierneze pe locul 2, la numai un punct în spatele rivalei, mulţumindu-se doar cu postura de lider a lui Lăcătuş în clasamentul golgeterilor. Mai mult, la solicitarea celor din Ștefan cel Mare, Ion Alecsandrescu hotărâse să-l cedeze pe Viorel Turcu, deşi cel cerut de generalul Diaconescu fusese Gabi Balint. În toată râca din campionat importantă era reprezentarea internaţională. Iar Steaua nu a obiectat atunci când „roş-albii”, calificaţi în „sferturile” Cupei Campionilor, au insistat să-şi întărească atacul tocmai cu vârful care-i umilise în urmă cu două luni. Mai mult, Turcu a debutat la rivali chiar în decembrie, evoluând în ambele restanţe ale dinamoviştilor, dar cariera lui avea să se sfârşească nu peste mult timp. Chiar în acea iarnă, tragicul deces al fetiţei, singurul său copil, l-a dărâmat pe Viorel. În scurt timp, de la înălţimea echipei naţionale, atacantul se va prăbuşi secerat psihic de un destin nemilos.

Izolaţi la Forban

Suporterii stelişti au apreciat drumul favoriţilor în turul de campionat. Locul doi, victoria zdrobitoare în faţa dinamoviştilor şi jocul spectaculos al băieţilor lui Ienei au fost înregistrate la capitolul amintiri plăcute. Satisfacţia nu era însă deplină. Dedulciţi la mierea victoriilor la scor, fanii au suportat greu pelinul înfrângerilor cu Sportul, Craiova, Bihorul şi, în special, Galaţiul. Per total, saltul aşteptat se făcuse, lucru remarcat şi de Marius Popescu în analiza sa din decembrie. În viziunea ziaristului, Steaua „a făcut achiziţii în majoritatea lor inspirate la începutul campionatului: 1. Lăcătuş, 2. Piţurcă, 3. Tătăran, 4. Petcu. Echipa s-a legat bine un timp. Apoi au apărut unele nesincronizări surprinzătoare (de joc, de concepţie) care i-au afectat randamentul. A iuţit mult jocul, trecânn în viteza a 4-a pe

lângă destule echipe care ajung cu greu la viteza a 3-a (de aici şi ploaia de goluri înscrise: 39!). Lipsită de un conducător de joc de clasă (gen Dumitru, Dobrin sau Mulţescu), echipa s-a bazat pe altruismul şi dăruirea excepţionale ale lui Majearu, a cărui accidentare a marcat negativ evoluţia echipei, construcţia jocului ei. Conducerea tehnică nu are explicaţii pentru înfrângerea la proporţiile ştiute (1-3) de la Galaţi". Cu alte cuvinte, Steaua arăta ca un copil zglobiu, ale cărui şotii umpleau de bucurie sufletul părinţilor, dar care, atunci când le era lumea mai dragă, se împiedica și cădea răsturnând în mijlocul casei acvariul cu peşti.

Iarna lui '84 a dus o noutate şi în ceea ce priveşte locul de cantonament. Pentru a fi total izolaţi şi pentru a nu mai plăti sume mari, steliştii au urcat la Forban. Situată în Bucegi, la o altitudine de peste 1.000 de metri, la 12 kilometri de Predeal şi 5 de Pârâul Rece, cabana aparţinea, ca şi astăzi Ministerului Apărării, şi avea toate dotările necesare, începând cu terenul de antrenament construit pe platou, continuând cu sauna şi încheind cu sălile de forţă şi de jocuri. De la şoseaua asfaltată ce duce spre Bran, singura cale de acces era un drum forestier, astfel încât, iarna, după antrenamente, jucătorii nu mai puteau să ajungă lesne în staţiune. Din acest punct de vedere, Ienei era mai liniştit, chiar dacă, în decursul anilor, băieţii au mai reuşit unele evadări. Nu fără emoţii, atât timp cât pericolele pândeau din două părţi, dinspre conducători, care pedepseau imediat fugarii, dar şi dinspre urşi, care, noaptea, deveneau clienţi permanenţi ai tomberoanelor de gunoi.

Acceptul lui Bălan

Fără Iordache, Lăcătuş şi Iovan, convocaţi de Lucescu în turneul sud-american al „naţionalei", steliştii „au mâncat" zilnic peste 10 kilometri pe pantele din jurul cabanei, strângând în picioare, după două săptămâni de calvar, distanţa Bucureşti – Piteşti. Lotul a fost completat cu două nume noi, portarul Daniel Gherasim, promovat de la „tineret", şi fundaşul Pinter, adus de la Olimpia Satu Mare, în ideea în care tehnicienii hotărâseră să renunţe definitiv la Anghelini. Coborâţi de la munte, militarii au învins cu 2-0 la Buzău şi 1-0 la Ploieşti pe Petrolul, după care au plecat într-un turneu în Siria. Între timp însă, Victor Stănculescu nu renunţase la ideea de a-l convinge pe Lucian Bălan să

accepte transferul. A aşteptat ca internaţionalul de tineret să revină din India, unde participase la Cupa Calcutta, şi l-a sunat. „Lucică, te-ai mai gândit?”. Telefonul fostului său profesor a fost semnalul că, spre deosebire de Dinamo, Steaua avea intenţii serioase cu el. Aşa că, după câteva discuţii lungi cu Stănculescu, după ce s-a consultat şi cu Angela, soţia lui, Bălan a spus „da”. „Nea Victore, vin, dar am şi eu condiţiile mele”. „E-n regulă, Lucică, te aștept mâine la Bucureşti. Îi anunţ pe comandant şi pe nea Ion că vii, da?”. „Am zis, aşa rămâne, nea Victore”.

Peste câteva zile Lucică intra de mână cu Stănculescu în clădirea de pe Plevnei. Faţă în faţă cu Cornel Oţelea şi Ion Alecsandrescu, Bălan avea să-şi dea acceptul pentru un „transfer în Ghencea. Numai că, fiind student la „Mine”, el a ținut morţiș să-şi termine facultatea în Baia Mare. „Vă rog să mă înţelegeţi. Semnez acum, dar vin abia din vara lui ‘85, când termin studiile”. Nea Ion n-a avut nimic împotrivă. Era mulţumit că racolase un jucător vânat de cluburile puternice, iar pe deasupra „Piticul” nu era pretenţios. A refuzat propunerea de a i se da o repartiţie de apartament în Centrul Civic şi intenţia oficialilor stelişti de a-i angaja soţia pe unul dintre ștatele „K”. „Eu nu mă voi stabili în Bucureşti. Am locuinţă în Baia Mare, aşa că nu este nevoie. Iar soţia vreau să stea acasă cu copilul, băieţelul meu de câteva luni”. “Bine, dar atunci vei sta la «Haiducului» într-un apartament, nu într-o cameră”, s-a revanşat Oţelea, iar în final l-a lăsat pe Alecsandrescu să-i dea ultimele amănunte. „Lucică, noi avem planuri mari cu tine. Eşti tânăr, iar la calităţile pe care le ai, vei deveni jucător de bază la noi, ascultă la mine. Mi-a povestit Victor cum ai fost tratat de Dinamo şi am înţeles reţinerea ta. Aici însă, ce se discută aia se face. Ai să vezi la anu’, când vei veni la pregătire. Am vorbit şi cu cei de la Baia Mare şi vom face în aşa fel încât să fie mulţumiţi”. Când ieşi din sediul clubului, Bălan îi mulţumi lui Alecsandrescu pentru tot, se asigură că maşina „Sfinxului” demarase şi-şi aprinse o ţigară. Fuma aproape două pachete pe zi. „Ce diferenţă între Diaconescu şi ăştia”, îşi spuse, după care o luă agale spre gară. În acte era deja jucătorul Stelei, iar chestia asta îl făcea să se simtă mare, imens, gigantic, pe el, căruia, toată viaţa, prietenii îi spuseseră „Piticul”.

La 10 decorat, la 11 blamat

Ascensiunea clubului, în ansamblul său, pe timpul „domniei” lui Cornel Oţelea n-avea cum să producă satisfacţie în Ştefan cel Mare. Din contră. După mulţi ani, Steaua cucerise cam tot ce se putea în disputa cu eterna rivală. Cu excepţia voleiului, care terminase pe poziţia a doua, anul 1983 a fost „roş-albastru” la nivelul sporturilor de echipă. Militarii câştigaseră campionatele de rugby, hochei, handbal şi baschet masculin, iar peste toate, fotbalul ameninţa serios. Coincidenţă sau nu, începând din toamna lui ‘83, Securitatea începuse să pună „codiţă” după Oţelea. Ca orice om, nici comandantul nu era perfect. Iar „băieţii” ştiau asta. În cazul lui, au mers pe latura extraprofesională, au cercetat şi au aflat că „subiectul” era amator de jocuri de noroc, că mai frecventa barurile de noapte. Viaţa privată a fostului triplu campion mondial era sfredelită până în rărunchi.

Oţelea începuse să miroasă că e urmărit. Se întâmplase ca într-o seară, când ieşise din locuinţa unui prieten, undeva prin spatele ASE-ului, cartier unde copilărise şi pe care îl ştia ca pe propriul buzunar, să observe că e filat. Pe când traversa strada, a văzut o maşină staţionată la câţiva metri în spatele Daciei lui. La volan era un tip cunoscut. S-a apropiat şi a avut surpriza să-l zărească prin parbriz pe tatăl unui fost elev de-al său, pe care-l avusese junior la echipa de handbal. Bătrânul fusese ofiţer de Securitate şi ieşise la pensie, iar filatorii foloseau de regulă „rezerviști” pentru acest gen de operaţiuni. După ce au schimbat câteva vorbe, timp în care „agentul” s-a încurcat când a fost întrebat cam ce vânt îl aducea prin zonă, Oțelea s-a prins şi i-a aruncat într-o doară: „Sper că nu pentru mine staţi aici. Nu de alta, dar dacă e aşa, spuneţi-mi, că vă zic tot ce am discutat, cine e persoana, cine mai era în casă, ce-am mai făcut, ca să vă uşurez sarcina, că, oricum, știu că sunt curat”. Peste mulţi ani, după ‘89, Oţelea a avut confirmarea că nu se înşelase. A primit-o chiar din partea băiatului, care a recunoscut şi şi-a cerut scuze pentru că „tata a avut ordin”. În scurt timp, la ordinul lui Tudor Postelnicu, filatorii au întocmit un dosar mustind de implicări ale comandantului în „beţii, escapade cu femei, jocuri de noroc”. Dar, pentru că Oţelea era cadru militar superior, documentaţia a fost trimisă Secretariatului Politic Superior al Armatei. Aşa a ajuns pe masa lui Ilie Ceauşescu.

Ilie nu-l iubea deloc pe Oţelea. Era exact opusul lui. Era unul care, după ce Ilie se răţoia la fotbalişti şi-i făcea cu ou şi cu oţet după câte o înfrângere, venea şi le spunea „capul sus, băieţi! Voi aţi răsturnat căldarea cu lapte, tot voi o s-o umpleţi. Așa e-n sport”. De-a lungul celor 16 luni cât a stat în fruntea clubului, Oţelea avusese mai multe contre cu Ilie. Nu agrea stilul de lucru impus de superior, acela de a sta permanent lângă subalterni pentru a-i supraveghea. Oţelea era conştient că are în subordine profesionişti şi nu considera că trebuie să se posteze în cârca lui Ion Alecsandrescu, când făcea vreun transfer, sau în preajma lui Stoica, atunci când acesta exersa trasul la poartă. De multe ori părăsea clubul înainte ca să primească semnalul că Ilie, şeful său, a plecat de la minister, ceea ce în armată era încălcare de regulă nescrisă. „Terminasem toate problemele pe care le avusesem de rezolvat”, se explica Oţelea de fiecare dată când era întrebat de ce nu a fost găsit la telefon. Şi de fiecare dată afla de la Ilie că problemele instituţiei nu se termină niciodată”.

Ziua de sâmbătă, 18 februarie 1984, nu va putea fi ştearsă niciodată din memoria lui Cornel Oţelea. Dimineaţa, la 10, a fost prezent la Palatul Marii Adunări Naţionale pentru a fi decorat cu Ordinul „Meritul Sportiv clasa I”. Echipa naţională de handbal masculin a României câştigase în noiembrie anul precedent Supercupa Mondială, după ce învinsese în finală URSS-ul, marele prieten şi duşman de la răsărit. Pentru că Steaua şi Dinamo „alimentaseră” lotul cu majoritatea jucătorilor, şefii celor două grupări fuseseră recompensaţi de conducerea de partid şi de stat. Oţelea însă nu avu timp să deguste paharul de şampanie oferit după încheierea festivităţii. La ora 11, fusese convocat în biroul lui Ilie Ceauşescu.

Dacă în urmă cu câteva zeci de minute primise mulţumiri pentru modul cum „s-a îngrijit de creşterea pregătirii sportivilor”, acum se afla în faţa completului de judecată. Dosarul lui Postelnicu era citit din scoarţă în scoarţă şi cu fiecare filă lecturată Oţelea afla lucruri noi despre întâmplări la care nu participase niciodată. Fără a fi măcar întrebat dacă recunoaşte sau nu cele evocate, Ilie Ceauşescu şi generalul Găinuşe, soţul Alexandrinei Găinuşe, care făcea şi el parte din Consiliul Politic Superior al Armatei, au prezentat concluziile: „Tovarăşe colonel, viaţa dumneavoastră nu face onoare şi cinste unui membru de partid. Pentru tot ceea ce ai făcut primeşti vot de blam”.

Acesta a fost începutul sfârşitului lui Cornel Oţelea în fruntea Stelei. Firesc, ministrul Olteanu ştia de „maşinaţiunea” care se

pusese la cale, dar, venind pe linie de partid, era legat de mâini şi de picioare. „N-am ce să-ţi fac, Cornele, l-ai supărat şi pe Ilie, şi pe Postelnicu”, i-a spus la un moment dat Olteanu. Peste numai câteva luni, când s-a pus probleml rămânerii lui în funcţia de comandant al clubului, acelaşi Ilie Ceauşescu s-a opus, invocând necesitatea „rotirii cadrelor” şi votul de blam pe care i-l dăduse în februarie. N-a fost însă demon până la final, ci i-a făcut o favoare lui Oţelea, acceptându-i acestuia să-şi continue activitatea ca profesor conferenţiar la Catedra de Sport a Academiei Militare. Peste 7 ani, fostul handbalist avea să mai primească o confirmare că fusese „lucrat”. I-a dat-o ministrul apărării, Victor Athanasie Stănculescu, o dată cu ordinul de numire, pentru a doua oară, în funcţia de comandant al clubului militar: „Vreau să cred că reinstalarea ta ţine loc și de reparaţie morală pentru ce ţi s-a întâmplat în 1984”. În 1984, Stănculescu era unul dintre cei mai importanţi oameni din conducerea armatei române.

Returul perdant

Parcă pentru a le transmite suporterilor că turul campionatului n-a fost o întâmplare, Steaua pleacă în trombă în sezonul de primăvară. 4-0 cu CS Târgovişte a fost scorul debutului configurat de golurile lui Florin Marin, Balint, de două ori, şi Piţurcă, ultimul arătând o formă impresionantă. Cum Dinamo remizase elegant la Râmnicu Vâlcea, militarii reveneau pe prima poziţie. Pe care aveau însă să o piardă etapa viitoare în ceaţa şi obligaţiile departamentale de la Târgu Mureş. Mimarea jocului la acel 0-0 din Ardeal şi-a pus amprenta şi asupra meciului din „optimile” Cupei cu Bacăul, moldovenii rezistând 90 de minute, dar cedând în debutul prelungirilor, când, după o centrare a lui Tătăran şi o gafă a lui Cărpuci, Stoica s-a trezit singur în faţa porţii goale şi a înscris. Runda următoare aduce o victorie în faţa Argeşului, 2-0, dar și o pierdere importantă. Lovit cu cotul în faţă de Moiceanu, Piţurcă avea să sufere o fractură din pricina căreia va absenta multe meciuri. Lipsa sa se va simţi chiar în etapa următoare, cu veşnicul ghimpe, Sportul Studenţesc. Fără Iovan, şi el accidentat, Ienei trimite în teren o echipă defensivă. Îl titularizează pe Pinter pe dreapta şi îl foloseşte la închidere pe Belodedici, variantă de compromis după

ce „Căprioara” jucase bine în debutul sezonului în locul lui Florin Marin, eliminat în partida cu CS Târgovişte. A fost meciul în care, de frica Sportului, Ienei a gândit totul ultradefensiv, iar echipa lui a semănat cu un dansator de samba pus să facă pectacol în paşi de vals. Două gafe monumentale ale lui Tătăran, în urma cărora Mircea Sandu a punctat de fiecare dată, adăugate peste greşeala de strategie a antrenorului şi peste absenţele din echipă au creionat scenariul unei noi înfrângeri în faţa Sportului. Şi au generat şedinţa furtunoasă de luni dimineaţa.

Garsonieră pentru Lăcătuş

De o parte Olteanu şi Ilie Ceauşescu, împurpuraţi de furie, de cealaltă toată secţia, cu capetele plecate. „Vă bateţi joc de noi și de oamenii ăştia care vin în tribune. V-am dat tot ce-aţi cerut, iar voi nu sunteţi în stare de nimic. Ar trebui să vă iau gradele la toţi”, a urlat Olteanu. Toate încercările de a da o explicaţie eşecului erau întrerupte cu brutalitate. Până când, în discuţie a fost luat Lăcătuş. „Tu ce-ai, mă, de nu mai joci? Ţi-au intrat aerele în cap. Când e vorba de bani, sari primul, dar când e să pui osul... Primăvara asta n-ai dat nici un gol. În schimb, te plimbi prin toată lumea cu echipa naţională la nici 20 de ani. Să-ţi fie ruşine!”. Lăcătuş devenise o problemă, iar discuţia despre el avea să continue şi după plecarea jucătorilor. Gică Popescu, bătrânul, avea s-o lămurească! „Tovarăşe ministru, dumneavoastră ştiţi ce face ăsta? De două-trei ori pe săptămână, când avem antrenament doar dimineaţa, el fuge la prânz la gară, ia trenul şi se duce acasă, la Braşov. Are, dom'ne, acolo o prietenă şi nu poate sta fără ea. A doua zi dimineaţă, la 6, e iar în tren ca să se întoarcă la club. La 9 e în Bucureşti şi se prezintă la pregătire fără să ştie nimeni. D-aia e obosit şi nu mai dă randament. Cât de tânăr ai fi, nu poţi să reziști la naveta asta. Şi pe urmă, mai e ceva. Stă tot timpul cu Petcu şi-l învaţă ăla numai prostii. Dacă o să vină fata asta aici, o să-i mai pună frână”. Olteanu avu puterea să asculte discursul lui Popescu, îşi frecă bărbia cu palma şi spuse către Ilie. „Dom’ne, în cazul ăsta să-i dăm o casă, să-şi aducă prietena şi să se liniştească dracului odată!”. Treaba nu s-a rezolvat însă foarte repede, iar Marius nu pierdea nici un prilej să-şi spună oful. Într-o după-amiază juca biliard cu Duckadam când un soldat s-a apropiat de masa de joc

şi i-a anunţat că un general din cadrul secţiei convocase o şedinţă. „Să aştepte să terminăm partida”, l-a concediat imediat Lăcătuş. Militarul avea însă misiune să-i aducă, aşa că a rămas pe loc şi i-a exasperat pe cei doi. „Hai, mă, să mergem, că-l bagă p-ăsta la bulău”, au hotărât cei doi, nu înainte de a-l lăsa santinelă pe soldat la masa de joc, „ca să nu vină cineva să ne schimbe bilele”. Şedinţa era însă una din cele plicticoase. După vreun sfert de oră în care generalul vorbea fără să spună nimic, Marius s-a ridicat netam-nesam în picioare şi a spart monotonia. „Tovarăşe, lăsaţi astea, când ne daţi casele pe care ni le-aţi promis?”. „Măi, Marius, ştii că se fac eforturi, dar nu se poate bate din palme”, i-a răspuns ofiţerul. Lăcătuş însă n-a fost mulţumit. „Lăsaţi, dom’ne, astea. Ziceţi clar, când îmi daţi casa?”, a continuat Lăcătuş. Şi pentru că a primit acelaşi răspuns evaziv, s-a ridicat şi l-a luat şi pe Duckadam. „Hai, neamţule, că aici e vrăjeală multă. Şi oricum aveam de terminat partida de biliard”. Cei doi au părăsit sala spre stupefacţia generalului. Manevra de forţă şi tupeu avea să dea însă roade. Nu peste mult timp, Marius şi Mariana se mutau într-o garsonieră, pe Compozitorilor, în cartierul Drumul Taberei, unde aveau să rămână ani buni.

Muştruluiala şefilor le-a prins bine băieţilor lui Ienei. Fără Tătăran, lăsat pe dinafară, Belodedici a prins iar locul în echipă, iar golurile lui Balint şi Lăcătuş au însemnat o nouă victorie în deplasare, de această dată la Iaşi. Dinamo însă avea două puncte înainte şi un moral de fier după ce reuşise un 1-1 în deplasare cu Dinamo Minsk, în prima manşă a „sferturilor” Cupei Campionilor. Iar în Ghencea urma să vină Craiova. Decişi să reintre în lupta pentru titlu, oltenii au deschis scorul prin Irimescu chiar în debutul jocului, numai că Ungureanu, aţâţat de Lăcătuş, şi-a ieşi din pepeni, l-a luat cu fulgi cu tot pe stelist şi a termnat partida în minutul 22. Cu om în plus, militarii au dominat repriza secundă, Câmpeanu şi Balint aducând victoria în ultimul sfert de oră. Cum Dinamo a mers pe strategia egalului şi la Baia Mare, Steaua s-a apropiat la un punct, având prilejul, datorită amânării meciului „câinilor” cu FC Olt, să treacă în frunte. Fără Stoica, eliminat și el cu Universitatea, şi cu Iovan la închidere, Ienei a trimis în teren 3 atacanţi în meciul de la Bacău. Deznodământul a fost jalnic. 0-3! Cea mai categorică înfrângere din campionat confirma faptul că Steaua nu ajunsese încă la maturitatea de a-şi reveni repede după o victorie importantă şi de a lua totul de la zero.

După rece venea însă călduţ. În ziua în care Dinamo se califica în semifinalele Cupei Campionilor, Steaua elimina FC Argeş în „sferturile” Cupei României, prin golurile lui Petcu şi Majearu. Viitorul părea însă negru atâta vreme cât în faza următoare adversar îi era Sportul Studenţesc, coşmarul militarilor. Până atunci însă, Iovan, Lăcătuş şi Balint au făcut parte din echipa olimpică, învingătoare cu 2-1 la Bologna contra Italiei. Golul decisiv a purtat semnătura lui Gabi, introdus ca şi Marius în ultimul sfert de oră. Pauza competiţională avea să-i dea răgaz lui Piţurcă pentru a-şi reveni după fractura suferită. Introdus după pauză în meciul cu Corvinul, Piţi a avut puterea să ia o acţiune pe cont propriu în finalul meciului, să dribleze până în careul mic şi să-l învingă pe Alexa. 1-0 era un scor mic, care aducea două puncte, dar care spunea multe despre poticnelile Stelei. Cum însă Dinamo a pierdut cu 3-1 la Craiova, „roş-albaştrii” reveneau pe primul loc şi ar fi trebuit să urmeze marele derby, amânat însă pentru finalul sezonului datorită timpului de odihnă cerut de cei din Ştefan cel Mare înaintea „dublei” cu Liverpool. Cum însă şi meciul „roş-albilor” cu FC Argeş avusese aceeaşi soartă, steliştii au reuşit să se mai distanţeze la o lungime după ce remizaseră, 0-0, la Petroşani. A fost o partidă aspră ca un raşpel în care Vizitiu, Florescu şi Stana au jucat la fel ca Tonca şi Stocker în vremurile bune, când atacau adversarii de la genunchi în sus. Dinamo nu şi-a mai amânat însă şi întâlnirea de la Hunedoara, chiar dacă venea după turul de la Liverpool, pentru simplul motiv că a simţit că mai poate scoate un egal. Scor 2-2, „meci fără valenţe deosebite”, cum titra Mircea Tudoran în „Sportul”, şi fără nici un cartonaş. Învingând Bihorul în Ghencea, fără să strălucească şi lăsând în continuare impresia că ceva scârţâie, Steaua acumula cu 3 puncte mai mult ca Dinamo. Pentru Olteanu şi Ilie titlul părea aproape. Pentru Gică Popescu, Ienei şi Stănculescu era limpede că maşinăria nu funcţionează încă rotund. Că-i lipsesc câteva piese şi că, de multe ori prea avântaţi, „mânjii” sunt furaţi de joc şi uită să se acopere în apărare.

Învinşi la Vâlcea şi Baia Mare

Confirmarea avea să vină chiar în runda următoare, la Râmnicu Vâlcea. Stimulate cu câte un video în plus faţă de prima

obişnuită, gazdele au început în forţă, au dominat prima repriză, la finele căreia au marcat prin Preda. Chiar dacă după pauză steliştii şi-au creat 4-5 ocazii mari, la una dintre ele Piţurcă luftând de la numai câţiva metri de poarta goală, „roş-albaştrii" plecau înfrânţi de la Vâlcea. Pentru Piţi ghinionul avea însă să se prelungească. În săptămâna dinaintea meciului următor, cel cu FC Olt, la un antrenament atacantul a intrat în conflict cu Fodor. Câteva vorbe grele aruncate de beligeranţi păreau că stinseseră focul. Iute la mânie, fundaşul nu s-a limitat la atât. Profitând de neatenţia lui Piţi, a venit tiptil pe la spate şi, cu un croşeu în tâmplă, l-a trimis la pământ. Sprintul lui Ienei până la locul faptei şi meleul creat de lucători erau tardive. Din lovitură, Piţurcă se alese cu o altă fractură la faţă care avea să-l ţină pe tuşă până spre finalul sezonului. Fodor îşi semnase sentinţa. Peste câteva luni el va fi pus de Steaua pe lista de transferări.

Chiar dacă a jucat la fel de slab ca în ultimele etape, Steaua a reuşit să câştige cu 1-0 partida de acasă cu Oltul. Golul lui Majearu din prima repriză, apărat cu dinţii până în final, a echivalat cu o nouă desprindere la 3 puncte faţă de Dinamo. „Duşmanul" din Ştefan cel Mare avea însă 3 jocuri mai puţin, iar după ratarea calificării în finala Cupei Campionilor, se putea concentra doar pe campionat. Ultimele etape aveau să se succeadă cu repeziciune pentru a permite „naţionalei" pregătirea Europenelor din Franţa. În cuplaj, Dinamo învinge Sportul şi Steaua pe Rapid, astfel că distanţa se menţine. Pentru „roş-albaştri" urma însă un joc capital în Dealul Florilor. Baia Mare avea neapărată nevoie de victorie pentru a se salva, iar Steaua pentru a se apropia de titlu. Înaintea partidei, pe culoarul de la vestiare, Alecsandrescu a dat ochii cu Lucică Bălan. Între formule protocolare, „Sfinxul" i-a aruncat, zâmbind, nada. „Lucică, îţi urez succes, dar sper că n-ai uitat că eşti jucătorul nostru". „Piticul" a râs şi şi-a văzut de treabă. Iar spre finalul jocului, când scorul era 0-0, a slalomat pe dreapta, a aruncat o centrare în careu, Iordache a ieşit total neinspirat din poartă şi Tulba, cu capul, a marcat singurul gol al unui meci în care numărul 1 fusese tocmai Lucian Bălan. Ceea ce s-a petrecut după în vestiarul Stelei e greu de descris. Nervi, ţipete, ameninţări. Tot ce se clădise într-un an de muncă se năruia în 90 de minute. Simţindu-se cu musca pe căciulă, Iordache venise primul cu reproşurile turnate în capul celor tineri. Că nu aleargă, că nu l-au ţinut pe ăla, că au numai fumuri. Suficient pentru mânji să-i aducă aminte că, până la urmă, portarul fusese cel

care greşise la gol. Olteanu a fost informat de tot ce se întâmplase. Şi pe teren, şi în vestiar. Aflase şi că Majearu, bolnav, şi Piţurcă, lovit de Fodor, nu evoluaseră, că Iovan se alesese cu o entorsă în minutul 13 şi fusese înlocuit de Balint, care jucase astfel fundaş dreapta, că Florin Marin suferise o comoţie şi fusese schimbat cu Laurenţiu, folosit fundaş de marcaj. Dar şi cum se primise golul. „Vasile ne-a vândut!”, a decretat el după ce i-a fost prezentată darea de seamă. Iordache era însă un simbol pentru Steaua. Aşa că a rămas între buturi. Din vară însă, o dată cu venirea lui Halagian, uşor-uşor, Iordache avea să fie îndepărtat de la echipă. Pentru Fane Iovan, sezonul se încheiase, contra pe care i-o pusese tocmai Weisenbacher, viitorul lui coleg, i-a produs o întindere de ligamente din pricina căreia a pierdut şi Europenele.

Ameninţarea Securităţii

„Tovarăşe Ienei, ce şanse mai avem să luăm campionatul?”. Olteanu nu pusese întâmplător întrebarea. Ştia că Dinamo urma să joace la Oradea şi, dacă pierdea, Steaua rămânea în cursă. La Oradea, adică acasă la Ienei. „Ştiu ce vreţi să spuneţi, tovarăşe ministru, dar eu nu-i pot determina să joace corect. Poate dumneavoastră aveţi alte pârghii”. Bihorul nu avea nici o problemă. Se afla pe locul 7, scăpată de grija retrogradării şi fără posibilitatea de a prinde o cupă europeană. Putea face orice cu punctele. Olteanu pricepuse asta şi telefonă la primul secretar de la Oradea, care-i dădu asigurări că meciul se va juca pe teren. Între timp însă, Dinamo acţionase. Numit de câteva etape antrenor al Bihorului, Attila Kun a fost abordat înaintea meciului de şeful Securităţii pe ţară. „Tovarăşe antrenor, cred că n-o să ne faceţi probleme”. „Ce vreţi să spuneţi?”. „Că noi avem nevoie de victorie şi voi nu, asta vreau să spun. Ce, te faci că nu înţelegi?”. „Eu nu intru în cabină să le spun jucătorilor să se dea la o parte. Dacă vreţi, făceţi-o dumneavoastră”, i-a replicat Kun. Şi meciul s-a jucat, într-adevăr, pe teren, unde ardelenii au mâncat norii şi au învins la scor, 4-1. Imediat după meci, Kun a fost luat în primire de cel ce-i ceruse să piardă. Bă, ascultă la mine, bă, te desfiinţez, ungur nenorocit!”, l-a ameninţat acesta. Peste un an, Attila Kun avea să emigreze. „Am plecat fără să mai aştept să văd cum mă va desfiinţa şeful Securităţii pe ţară”, îşi

aminteşte azi antrenorul. Pe teren propriu, Steaua a bătut Galaţiul cu 3-0 şi s-a distanţat iar la 3 puncte. Dinamo mai avea însă restanţele. Iar în prima dintre ele învinsese Oltul cu 3-1.

Dublu eşec

Pentru militari urma însă „coşmarul Sportul”, în semifinala de Cupă, tot pe „23 August”. Toată săptămâna Ienei a marşat pe mobilizare. „Băieţi, voi o să câştigaţi pentru că ştiu că sunteţi orgolioşi şi nu aţi accepta să vă bată a treia oară în acest sezon. Ştiu că nu putem conta pe Iovan şi Piţurcă, dar asta trebuie doar să vă înrăiască”. Strategia lui Ienei a rodit. De frica adversarului, Steaua a început în forţă. Câmpeanu a fost faultat în careu de Mihail Marian, dar Salomir n-a dat penalty. Peste câteva minute, când Balint va cădea de lângă acelaşi fundaş al studenţilor, arbitrul va indica punctul cu var, permiţându-i lui Petcu să deschidă scorul. Un contraatac purtat şi finalizat de Balint avea să ducă scorul la 2-0 încă din prima repriză. Titularizat în locul lui Iordache după meciul de la Baia Mare, Duckadam va avea 3 intervenţii magnifice, graţie cărora deznodământul a rămas acelaşi din prima repriza, iar Steaua a mers, după 4 ani, în finala Cupei. Acolo unde adversarul avea să fie acelaşi din campionat, Dinamo.

Ultima etapă n-a adus nimic nou. Steaua a câştigat greu, la Ploieşti, în faţa unei echipe retrogradate, golul lui Lăcătuş din minutul 73 făcându-i să sufle a uşurare pe cei o mie de fani care au făcut deplasarea. Cum Dinamo a învins fără probleme, 4-1, pe SC Bacău, înaintea ultimelor meciuri militarii aveau un punct în plus, dar şi două meciuri mai mult decât rivalii. La care se adăuga restanţa cu ei. Calculul era simplu și presupunea o condiţie sine qua non, victorie în derby. În această idee, Ienei a marşat pe cartea atacului din start. Visa reeditarea meciului din tur, numai că Moraru s-a remarcat în debutul meciului. A urmat o perioadă de dominare dinamovistă în care eleganța lui Belodedici si paradele lui Duckadam au păstrat scorul alb. Scăpată de ameninţarea lui Augustin şi Dragnea, Steaua reia ofensiva şi deschide scorul în minutul 28, când Laurenţiu trage neiertător de la 20 de metri, mingea şterge gheata lui Ion Marin,

îl păcăleşte pe Moraru şi intră în poartă. 1-0 la pauză şi, timp de aproape o oră, în sufletele steliştilor înmuguriseră speranţele la titlu. Dinamo era însă mult mai matură. Chiar dacă ştiuse cum să-şi sape albia în campionat, unde să se învolbureze şi unde să meargă lin, trupa lui Nicuşor părea mult mai solidă. Şi asta s-a văzut pe teren, acolo unde, în repriza secundă, a apăsat ucigător pe pieptul „viteziştilor” până acesta a cedat şi Augustin a restabilit egalitatea. Un rezultat pe care, mult mai copţi, dinamovişţii l-au apărat până în final. Titlul era jucat. Din două partide, cu FC Argeş acasă şi cu ASA la Târgu Mureş, „alb-roşiii” aveau nevoie de o victorie. Pe care au şi obţinut-o încă din primul joc, 1-0 cu piteştenii.

Pentru Steaua, marea revanşă putea fi luată în finala Cupei. Scenariul se repetă. Militarii încep avântat şi Lăcătuş deschide scorul în minutul 10. Momentul psihologic se petrece însă cu un sfert de oră înainte de finalul primului mitan, când Eduard, de la câţiva metri, trimite în bara unei porţi goale. Scăpaţi din torentul mânjilor, Dinamo liniştеşte jocul, iar în finalul primei părţi, cu concursul lui Duckadam, Custov egalează. Pentru moralul unei echipe abia construite, golul primit în ultimele secunde de joc avea să fie ca un pumnal învârtit în psihic. Aşa că partea a doua a stat la dispoziţia trupei lui Nicuşor, care avea să mai înscrie o dată prin Orac şi să încheie conturile. Dinamo termina sezonul în triumf, iar Steaua în lacrimi. Timpul lucra însă în favoarea celei din urmă.

Capitolul 6 REGIMUL HALAGIAN

Ratarea campionatului pe ultimii metri ai cursei şi ulerderea finalei Cupei, ambele în faţa lui Dinamo, au scindat practic conducerea Stelei. După trei ani de secetă la capitolul performanţă, acest dublu loc doi se înscria în planul pe termen lung al comandantului clubului, Cornel Oţelea, şi al șefului secţiei de fotbal, Ion Alecsandrescu. Amândoi gândeau cu mintea fostului sportiv care trăise pe pielea lui istovitorul drum la capătul căruia surâdea triumful. Nimic nu se putea clădi peste noapte, cum doreau şefii de la Partid. Chiar dacă nu atinsese nici unul dintre obiectivele bătute în cuie la începutul sezonului, campionatul şi Cupa, Steaua crescuse mult. Jocul era cu totul altul. Mult mai direct, mai pe poartă, mai în viteză, mai spectaculos. Lumea începuse să vină la stadion pentru deposedările lui Stoica, pasele lui Petcu, cursele lui Lăcătuş sau golurile lui Piţurcă. Construcţia era însă abia la jumătate. Mentalitatea de învingător încă nu se insinuase în creierele jucătorilor, iar lotul mai avea găuri, suficiente motive pentru ca după un 7-0 cu Baia Mare să urmeze, la o săptămână, eşecul de la Galaţi în faţa unei formaţii aflate pe penultimul loc.

Mazilirea lui Ienei

„E numai vina antrenorului, tovarăşe ministru”. În biroul de la „Orizont”, Constantin Olteanu şi Ilie Ceauşescu gândeau exact pe dos decât Oţelea şi Alecsandrescu. Iar Ilie, care „în plen” deschidea gura cam o dată la trei şedinţe, acum se desfăşura.

Ienei îl enervase rău de când venise la Steaua pentru că nu era genul de om care să aprobe tot timpul idioţeniile lui. Îl contrazicea de multe ori cu jucătorii de faţă. „Lăsaţi, tovarăşe, că nu e musai ca fotbaliştii să citească «Viaţa Militară» înainte de meci. Ei trebuie să fie concentraţi la joc”, îi zisese, spre exemplu, Ienei lui Ilie, odată la un cantonament, spulberând în câteva vorbe toată propaganda pe care o făcuse Ceauşescu. În plus, îl ura pentru că era ungur, iar când auzea de minorităţi Ilie se întuneca. S-a întâmplat ca în acelaşi an comandantul Oţelea să-i prezinte propunerile clubului pentru banca tehnică a echipei de volei. „Noi ne-am gândit ca antrenor principal să-l punem pe Gyula Bartha, un tehnician recomandat de bune rezultate şi apreciat de toată lumea”, i-a zis Oţelea. „Iar ca secund, pe Rauch Martin“. Când a ridicat însă ochii din foaia pe care Ceauşescu trebuia s-o semneze, privirea triplului campion mondial s-a întâlnit cu o uitătură ce o întâlnim azi doar pe „Animal Planet”, la documentarele despre felinele flămânde. Instantaneu şi-a dat seama de greşeala comisă. Era culmea, echipa de volei a armatei române să fie condusă de un ungur şi un neamţ. De aceea a revenit brusc, fără să aştepte avalanşa coborâtă de sub caschetă. „Pardon, pardon, s-a comis o eroare de dactilografie, antrenor secund este Dumitrescu Virgil”, scăpând astfel de torentul ce urma să se prăvale.

„Ienei e principalul vinovat, tovarăşe ministru. E prea blând cu jucătorii, prea le suflă în coarne. Le ia apărarea tot timpul. Nu raportează nimic din problemele secţiei. La el la echipă totul e în regulă, nimeni nu fuge la femei, nimeni nu bea, nimeni nu pierde nopţi. N-aţi văzut că jucătorii fumează de faţă cu el. Şi pe urmă, în plan profesional.... Nu-şi notează nimic, planurile i le face secundul. El zice că le are pe toate în cap. Uite ce are, că ne-a pierdut şi campionatul, şi Cupa!”. În numai 10 minute Ilie se descărcase de oful care-l apăsa. Şi pe undeva găsise şi partenerul de dialog.

Tip milităros şi impulsiv, Olteanu avea şi el nemulţumiri faţă de Ienei. Nu era pe tipicul lui. Nu ţipa la jucători, nu-i certa după eşecuri. Iar în armată pentru greşeli se iese pe sectoare, se face şmotru, iar dacă e cazul, arest. La un asemenea gen de antrenor se gândea Olteanu când l-a chemat la el pe Alecsandrescu şi i-a comunicat că Emeric Ienei şi Victor Stănculescu trebuie destituiţi.

„Armene, eşti pregătit să preiei echipa?”

Încă din 1980, de când începuse să se implice în viaţa fotbalului, Olteanu adora modul de lucru al lui Florin Halagian. Se interesase şi văzuse că într-un interval de timp relativ scurt tehnicianul obţinuse două titluri cu FC Argeş, iar de alte 4 ori terminase pe podium. „Dacă vreţi şi voi să mai mergeţi în cupele europene, luaţi-l pe Halagian. E meseriaş bun şi pe deasupra scăpaţi şi de Argeşul ăsta care mereu termină înaintea voastră”, i-a şoptit la un moment dat un apropiat, bun cunoscător al fenomenului. Olteanu a băgat la cap, l-a cunoscut pe Halagian şi a început să-l invite pe la el pe la birou. Cum soţia ministrului era piteşteancă, legătura s-a cimentat în timp. Vizitele Armeanului la minister deveniseră aproape o obişnuinţă, aidoma cu cererea invariabilă a lui Olteanu: „Gata, la sfârşitul sezonului vii la Steaua!”. Hala şi-a continuat însă 4 ani traseul lui, diferit de cel al militarilor. Când a plecat de la Piteşti a acceptat mai degrabă „şcoala de corecţie”, cum o numea el, de la Scorniceşti, decât să vină în Ghencea. Nu-i mai puţin adevărat că au contat şi avantajele materiale: 300.000 de lei la instalare, o aprobare de ARO, o casă la Ștefăneşti, lângă Piteşti, ridicată cu ajutorul lui Lucian Gamsievici, omul care făcea rost de bani pentru echipa din Scorniceşti. Pe de altă parte însă, se temea să accepte Ghencea pentru că „originile” lui fotbalistice erau înfipte sănătos în pământul rivalilor. Dinamo Bucureşti, Dinamo Obor, Dinamo Piteşti şi iar Dinamo Bucureşti erau suficiente borne în traseul lui de până atunci pentru a demonstra incompatibilitatea cu Steaua.

În acea după-amiază călduroasă de iunie, la câteva ore după ce Ilie îi expuse argumentele înlăturării lui Ienei, Olteanu a pus mâna pe telefon. „Florine, generalul Olteanu te deranjează. N-ai mai venit pe la mine de vreo două săptămâni, hai, ce faci?”. „Să trăiţi, tovarăşe ministru. Aşa e, dar am avut şi eu de rezolvat ceva probleme pe aici prin Bucureşti, aşa că m-am luat cu treaba. Da' mâine, viu!”. A doua zi dimineaţă, Olteanu şi Halagian stăteau faţă în faţă despărţiţi de „profesor”. Adică de sticla de whisky „Teacher's” pe care cei doi erau obişnuiţi s-o deguste la fiecare rendez-vous. „Florine, de data asta nu scapi. Eşti pregătit să vii la Steaua?”. „Iar începi, nea Costele?”. În întâlnirile particulare, Armeanu primise acceptul de a i se adresa în acest fel ministrului. „Păi, nu vezi că am pierdut şi campionatul, şi Cupa. Apropo, tu ce zici, e vina lui Ienei?”. „Nea

Costele, ştii că mie nu-mi place să vorbesc despre colegi, nu mă mai încerca”. „Da’ atunci, zi tu, care să fie motivul? Că de condiţii nu se pot plânge. Am cheltuit cu ei mai mult decât cu un corp de armată”. „Nea Costele, încă nu aveţi jucători de mare performanţă. Aveţi ceva găuri în echipă. Pe la fundaşii centrali, pe la mijloc, pe lateral. În atac staţi mai bine. Noroc că vi l-am dat eu pe Piţurcă. Şi mai e şi chestia aia, cu ăia bătrâni, care, ştii matale, când ţi-e lumea mai dragă, te trezeşti ba că nu joacă, ba că o comit”. „Adică, vând meciuri?”. „Dumneata ai zis-o, nu eu, dar aici nu poţi s-o dovedeşti. Ori faci curăţenie generală, ori o furi. De fapt, până la urmă, toată chestia e de disciplină. Steaua e Steaua, nimeni nu trebuie să mişte în front dacă vrei performanţă. Armată, nea Costele!”.

„Cu Bölöni, Bumbescu, Bărbulescu şi Radu II eu vă iau titlul!”

Cu cât mai golea câte un păhărel, Halagian se mai apropia cu un pas de Steaua. Iar inima lui Olteanu creştea pentru că omul din faţă vorbea pe sufletul lui. Milităreşte. „Eu dacă aș veni, mi-aş aduce şi oamenii mei. Secund pe profesorul Dinuţ, cu care lucrez de câţiva ani. Iar ca jucători aş începe ci Bölöni”. „Aici n-ai nici o şansă, Florine, i-o tăie Olteanu. De 3 ani mă chinui să-l aduc, dar bozgorul ăsta se încăpăţânează să rămână la Târgu Mureş. Nu pot să-l iau şi pace. Şi mai zice lumea că-i luăm cu forţa. Uite-l pe ungurul ăsta, n-a vrut, n-a venit”. „N-ai ştiut mata cum să-l ademeneşti. Pui pariu că eu îl conving?”. „Pe-o sticlă de whisky”. „Merge!”. Armeanul își luase deja un angajament.

„Pe urmă trebuie să îl aducem pe Bumbescu, pentru că nu mai merge treaba cu Florin Marin. Când începem o muncă, e musai ca înainte să curăţăm terenul ca să putem merge pe încredere. Apoi îl luăm pe Radu II, că ăsta va ajunge golgeterul Stelei. Aici e mai simplu, am dezlegarea lui în alb. Şi pe urmă pe Bărbulescu, e tare «Balamuc» ăla. În concluzie, Bölöni, Bumbescu, Bărbulescu şi Radu II. Dacă îi aduceţi pe ăștia, eu vă iau titlul!”. „Care va să zică, vii”, spuse Olteanu satisfăcut întinzându-i mâna interlocutorului său. „Stai aşa, nea Costele, că mai sunt şi eu în ecuaţie?”. „Zi, ce vrei?”. „200.000 la instalare, toţi banii jos, înainte, prime duble şi la unele meciuri chiar mai mari şi să-mi angajaţi soţia la Armată. A, mai am şi casa aia din

Florească 52, vreau să mi-o renovaţi şi mie”. „Se face, batem palma?”. „Staţi aşa, dom’ ministru!. Mai imbuie si bani din ăilalţi. Să mai suplimentăm şi noi primele la băieţi, pentru una, pentru alta. Ce, credeţi că Dinamo, sau Argeşul, sau Craiova lucrează altfel?”. „Bine, mă. La asta mă mai gândesc. Da’ dacă îţi spun că o rezolv, batem palma?”. „Am bătut-o, nea Costele!”

„Ori Iordănescu, ori eu”

Imediat după ce Halagian trase uşa după el, ministrul ceru legătura cu Alecsandrescu. „Ioane, gata, l-am convins pe Halagian. O să ne coste cam scump, dar asta e. La echipă trebuie ordine. Hai până la mine să-ţi spun ce-am convenit”. Cu inima îndoită că, oarecum, schimbarea antrenorului se făcuse fără voinţa sa, nea Ion s-a suit în maşina de serviciu și a plecat la minister. Era curios să vadă ce a cerut Armeanul, dar avea de pus şi o condiţie, la care ţinea morţiş. Era suficient că Steaua urma a fi condusă de un tehnician din afara clubului. Măcar secundul trebuia să fie „roş-albastru”.

Olteanu a început înşiruirea doleanţelor lui Halagian cu jucătorii. „Să ştii însă că nu i-am spus nimic de Bumbescu, ca să nu ne facem probleme în plus. Poate se răzgândeşte. L-am lăsat să creadă că-l va aduce el, ca să ne fie şi nouă mai uşor”, a lămurit problema ministrul când a văzut că „Sfinxul” ridică din umeri. Că doar îl convinsese cu câteva zile în urmă pe jucător să semneze. Apoi Olteanu a trecut la chestiunile financiare, le-a înşirat punct cu punct si socotea că a terminat când Ion, cum îi zicea ministrul, a mai pus o întrebare: „Şi antrenor secund?”. „Pe Victor Dinuţ”. „Nu se poate, tovarăşe ministru. Aici mă opun. Trebuie să fie un stelist”. „Bine, şi la cine te-ai gândit?”. „La Iordănescu!”

Puiu plecase de la Steaua la sfârşitul sezonului 1981-1982, după ce cucerise titlul de golgeter al României. Avea 32 de ani. De la 10 ani, de când intrase pentru prima dată pe poarta Stelei cu 5 lei în buzunar şi două poze de legitimaţie în mână, nu jucase decât pentru militari. Transferul la OFI Creta, în Grecia, venea ca o recompensă pentru tot ce făcuse el pentru club. Îl recomandase Pişti Kovacs, antrenorul pe care azi Iordănescu îl consideră cel mai mare tehnician român al tuturor timpurilor. El vorbise cu marele magnat grec Iorgos Vardinoianis pentru a-l lua

pe Puiu la Panathinaikos. Dar cum în acel moment formaţia elenă avea 3 străini în lot, cifră limită impusă de federaţia de la Atena, Puiu a fost împrumutat pentru jumătate de an la OFI. La expirarea termenului, Kovacs a insistat ca Iordănescu să meargă la campioana Greciei, însă Puiu n-a mai vrut. Se acomodase de minune în Creta şi avea şi credinţa că nu mai poate face faţă la un nivel atât de înalt. De aceea a refuzat şi a rămas doi ani la OFI, pentru care a marcat aproape 20 de goluri. Chiar intenţiona să-şi prelungească înţelegerea când a fost sunat de generalul Ion Coman, fostul ministru al apărării, cel care ţinea la Puiu ca la copilul lui. De altfel, şi el înlesnise în ‘82 transferul cu pricina.

„Puiule, eu cred că-i suficient, hai acasă că avem treabă”. Coman ştia că în ‘82 plecarea lui Iordănescu venea şi ca o uşurare a secţiei. Personalitate foarte puternică, el se implica mult în viaţa echipei chiar dacă era numai un simplu jucător, iar asta deranja. Se zicea că dăunează schimbului de generaţii care se dorea la Steaua. Acum, după ce procesul de întinerire se încheg ase, revenirea lui Iordănescu era privită ca un proaspăt transplant de măduvă stelistă. Adevărată. „Puiule, ai jucat destul. Ai câştigat şi bani cât nu ai luat tu într-o viaţă la Steaua, hai să te punem antrenor secund şi să facem o mare echipă”. Pentru un jucător ajuns la apusul carierei, care-şi dorea să rămână în continuare în fotbal, provocarea era imensă. Sfredelind cu gândul într-un viitor în care nu se vedea altceva decât tehnician, Iordănescu începuse de ani buni să-şi conspecteze antrenamentele făcute cu Pişti Kovacs, cu Constantin, cu Cernăianu, cu Ienei. Şi în continuare îşi dorea să acumuleze. De aceea a refuzat din nou oferta de contract de la Panathinaikos şi, cu primul avion, împreună cu Valeria, soţia, şi cu Edi, care pe atunci avea 6 anişori, a revenit acasă.

Luând acceptul lui Iordănescu, Coman l-a înştiinţat imediat pe Alecsandrescu şi i-a sugerat instalarea lui Puiu. De aceea, nea Ion se găsea acum într-o situaţie delicată. Trebuia, pe de o parte, să-l păstreze pe Halagian, aşa cum dorea Olteanu, iar pe de alta să-l „lipească” şi pe Puiu. Armeanul însă a fost mai puternic. „Ori cu Dinuţ, ori fără mine”. Aşa că Iordănescu a rămas pe dinafară. A primit în schimb o grupă de copii la Centru şi asigurarea că în curând va fi instalat la echipa mare. Iar ca să intre în circuit, Alecsandrescu l-a impus şi antrenor secund la „naţionala” de tineret, acolo unde îşi va face debutul ca tehnician alături de Cornel Drăguşin.

Misiune pentru Piţi: aducerea lui Bumbescu

Dintre cerinţele lui Halagian una era însă rezolvată cu ceva timp în urmă. În acea dimineaţă de primăvară târzie, sprijinit de gardul ce împrejmuia terenul 6, Ion Alecsandrescu privea parcă pierdut antrenamentul steliştilor. La prima vedere aveai impresia că omul cu faţa brăzdată şi chiştoc în colţul gurii a venit acolo să mai piardă vremea, sătul de birou şi de partidele de şah pe care le încingea aproape în fiecare zi. „Sfinxul” însă măcina iarăşi gânduri. În lotul pe care-l avea desfăşurat în faţă ca un evantai, stoperii erau cam puţini. În plus, Florin Marin trăgea din ce în ce mai greu la antrenamente, Tătăran, care venise de un an, avusese mari fluctuaţii de la un meci la altul, iar Pinter, fundaşul adus în retur de la Satu Mare, nu convinsese. Singurul de soi era Fane Iovan. Trebuia să aducă neapărat o piesă tare, care să ţină apărarea. Dar pe cine?

La finalul acelui antrenament, Alecsandrescu însoţi cu privirea fiecare jucător pe drumul spre vestiar, dar se fixă asupra lui Piţurcă. „Piţi, după ce faci duş, vino la mine în birou. Vreau să discutăm ceva”. Peste o jumătate de oră, atacantul Stelei stătea faţă în faţă cu şeful. „Măi, omule, îmi storc mintea de câtva timp şi nu reuşesc să găsesc o soluţie. Nouă ne trebuie un stoper adevărat. Am zis să mă sfătuiesc cu tine, cu Tudorel, cu Iordache, cu ăştia mai copţi, poate aveţi şi voi vreo propunere”. „E simplu, nea Ioane. Luaţi-l pe Bumbescu, e cel mai bun fundaş din ţară la ora asta”. „Fugi, mă, de aici. Dacă era aşa bun nu-l ţinea Dinamo?”. „A crescut mult, nea Ioane, de atunci. Acum e cel mai tare. Nu ascultaţi la ăia de spun că e mare şi se loveşte mingea de el prin careu. Ca să te lovească mingea, trebuie să te şi găsească, iar plasament ca al lui, vă spun eu, că-l cunosc, n-are nimeni în România”. „Da’, mă, dar pare rigid, cu stângul nu ştie, cu dreptul nu prea poate...”. „Nea Ioane, n-avem noi nevoie să-i vedem fizicul la poarta adversă, el nu trebuie să dribleze, ci doar să nu treacă ăia. Bumbi nu-i vreun magician al balonului, dar are tot ce-i trebuie unui fundaş, determinare, răutate, tehnica de a deposeda. Eu zic că, pentru noi, ar fi un mare câştig”. Pledoaria lui Piţi fusese superconvingătoare. În după-amiaza acelei zile, Alecsandrescu căuta deja modalităţile de a-l aduce pe Bumbescu în Ghencea.

Oricât de confidenţiale ar fi fost, discuţiile în legătură cu aducerea unui jucător ajungeau imediat la urechile rivalilor.

„Ştiau tot ce discutam noi în birou, povesteşte Nicolae Gavrilă, cel ce va fi numit din 1985 comandantul clubului. Puseseră microfoane peste tot, aşa că trebuia să ieşim afară din clădire când aveam ceva important de discutat. Şi Valentin ştia asta, dar n-avea ce face. Mai mult, ca să ne şicaneze, Postelnicu îl mai şi informa pe Olteanu de ce vorbeam noi. O dată, i-a redat textual scurta discuţie pe care am avut-o cu Iordănescu. Dom'ne, i-a spus frază cu frază întocmai ce-mi spusese mie Puiu. Numai aşa, ca să vadă ministrul nostru că ei controlează situaţia", explică Gavrilă. Dinamo a aflat imediat de iniţiativa Stelei şi parcă îi era ciudă că un fotbalist pe care „roş-albii" îl ejectaseră la FC Olt, la schimb cu Alexandru Nicolae, ar putea ajunge la „duşmani". Şi a avut grijă să anunţe conducerea din Scorniceşti despre tentativa Stelei de a-l lua pe Bumbescu.

Lică Bărbulescu, soţul surorii lui Nicolae Ceauşescu, era prim-secretar al judeţului Olt şi, împreună cu fiul lui, Emil Bărbulescu, comandantul Miliţiei de acolo, se ocupa îndeaproape de echipa de fotbal. Aşa că în momentul în care Ilie Ceauşescu şi Ion Alecsandrescu au luat legătura cu ei știau despre ce e vorba. Timp de câteva săptămâni, nea Ion şi colonelul Popescu au făcut tranşee pe şoseaua Bucureşti – Scorniceşti, dar, ca un făcut, de câte ori ajungeau în comună Bumbescu era de negăsit. Lică ştia de fiecare vizită a celor doi şi îi găsea de drum lui Bumbi. Ba îl trimiteau la Slatina, ba acasă la Craiova, ba îl încuiau în vila din Scorniceşti în care locuia împreună cu soţia şi cu Cristina, fetiţa de 3 anişori. După vreo 5 drumuri degeaba, Alecsandrescu s-a prins că nu aceasta-i calea şi l-a chemat din nou în birou pe Piţurcă.

„Piţi, ăştia de la Olt nu-i dau drumul în ruptul capului lui Bumbescu. Îl ascund şi nici măcar nu putem să vorbim cu el. Poate n-o vrea nici el să vină şi atunci să ştim şi să ne liniştim". Victor Piţurcă îl cunoştea pe Bumbi de-o viaţă. De când părinţii lui Piţi veniseră de la Orodel la Craiova, cei doi deveniseră vecini în cartier la Agronomie. Jucaseră împreună la juniorii Universităţii, iar apoi se reîntâlniseră la FC Olt, sub comanda lui Halagian. „Nea Ioane, pe mine n-are cum să mă refuze", spuse Piţi, anticipându-i intenţia şefului. „Păi, la asta m-am gândit şi eu. Ce zici, dai o fugă mâine la Scorniceşti?". „Mă duc, e vreo problemă?". „Cam e, că eu nu pot merge, că dacă mă văd ăia iar îl ascund. Te trimit cu băiatul meu, Mihai, îl ştii. Dacă-l convingi, adu-l imediat la Bucureşti".

A doua zi, Piţi era deja pe drum. Ştia toate locurile prin Scorniceşti, că doar plecase de numai un an de acolo, aşa că n-a fost problemă să ajungă la Adi. Stătea în aceeaşi vilă în are locuise înainte celebrul Şoarece, starul Viitorului Scorniceşti în anul promovării şi omul pe care Halagian îl dăduse afară de la echipă când venise. „Bambino, ce faci, te ascunzi de noi?”, îi aruncă direct Piţurcă lui Bumbescu. „Piţi, ce cauţi, mă, pe aici? Te-ai săturat de Capitală şi vrei înapoi la țară?”. „Nu, frate, am misiune să te aduc la Bucureşti. Da’, ce, auzii că nu vrei?!”. „Aiurea, mă ascund ăştia. Ce, sunt nebun? N-aş vrea şi eu să vin să joc la o echipă mare, să prind şi eu «naţionala»? Ce, se compară Oltul cu Steaua? Am 24 de ani, trebuie s-o rup odată. Ăia de la Dinamo mă luară în armată când tocmai câştigasem eventul cu Craiova. Ştii că se supărară cei de la Universitatea, că nu vruseră să-mi dea drumul, dar dacă generalul Diaconescu îmi ordonă ca în 24 de ore să fiu în Ştefan cel Mare, ce era să fac? Da’ nu-mi pare rău, că şi acolo luai eventul”. „Păi, hai să-l luăm şi la Steaua”, i-o reteză Piţi. „Fă-ţi bagajele în seara asta şi mâine la prima oră vin să te iau”. „Şi fetele?” „Deocamdată, vii numai tu, semnezi, şi pe urmă se înţeleg ei, că doar sunt neamuri, ce dracu'! Mihai, anunţă-l pe nea Ion că venim mâine. Gata, s-a rezolvat”.

Nici nu săltase bine soarele peste Hanul Stejarul, că trupa de şoc „zbura” spre Bucureşti. „Hai, că te-am scos de aici”, îi aruncă Piţi lui Bumbi, sorbind din prima ţigară a acelei dimineţi. „Da’ ce, mă, eu nu te scosei din mâinile lui Halagian, când sări ăla să-ţi dea cu sticla de apă în cap? Ce, nu-ţi mai aminteşti când rataşi penaltyul ăla cu Argeşul de ne acuzară pe toţi că trântirăm meciul?”, i-o întoarse Bumbi. Şi tot depănând amintiri, maşina ajunse în dreptul cantonamentului de la „Haiducului”. Bumbi îşi trânti rapid catrafusele în cameră, îşi aruncă puţină apă pe faţă, îşi aranjă părul rar şi galben şi plecă. La minister era aşteptat de Ilie Ceauşescu şi de Ion Alecsandrescu.

„Tovarăşe Ceauşescu, l-am adus pe Bumbescu”. Cu satisfacţia misiunii îndeplinite, „Sfinxul” îi prezenta şefului pe linie de partid prada pe care o hăituise mai bine de o lună. „Uite aici contractul tău cu Steaua”, intră repede în subiect Ilie. „Ce pretenţii ai de la noi?”. Familiarizat cu formulele militare de pe vremea când era sergent major la Dinamo şi lecturând parcă tema pregătită de acasă împreună cu soţia, Bumbi dădu drumul la cerinţe. „Aş dori să am grad, să primesc o aprobare de ARO şi o repartiţie de apartament undeva în apropierea stadionului.

Apoi, pe linie şcolară, aş vrea să-mi termin liceul la seral, pentru că nu am făcut decât 10 clase, şi apoi să mă băgaţi la Academia Tehnică Militară. Iar în ceea ce-o priveşte pe Ani, nevastă-mea, aş vrea să o încadraţi şi pe ea în minister". Afundat în scaunul din spatele biroului lung, Ceauşescu mocnea şi îşi freca pumnul drept de palma mâinii stângi. I se părea cam mult dintr-o dată, dar condiţiile puse de Halagian îi sfredeleau urechile clăpăuge. Trebuia să accepte. „Bine. Îi daţi gradul de locotenent, îi facem rost de aprobare de ARO şi îi daţi repartiţie aici, în spate la Haiducului, în blocul ăla nou care se construieşte peste drum de biserică. Pe nevastă-sa s-o puneţi undeva pe statul K, iar de mâine să se prezinte la pregătire". Alecsandrescu ştia că toate poruncile se îndreptau către el, pentru că Ilie nu folosea niciodată formule de adresare. Fosta glorie a Stelei era însă obişnuită. Văzuse „Bădăranii" la „Naţional".

Bumbescu a ieşit repede şi satisfăcut din biroul lui Ilie. Obţinuse totul. Avea, deci, un salariu de vreo 2.700 de lei, iar soţia cu doar vreo 300 – 400 mai puţin. Urma să-şi termine liceul la seral, la „Dimitrie Bolintineanu", şi apoi să facă şi o facultate. Iar peste un an şi jumătate avea să se mute cu familia într-un apartament situat chiar vizavi de stadion. Peste toate astea, va juca la o echipă mare de care nu se speria atât timp cât pe majoritatea colegilor îi ştia. La prima reunire însă s-a îngrozit când în curtea de la Ghencea a găsit vreo 40 de locatori aduşi care de pe unde. Bumbi şi-a localizat însă imediat prietenii. Cu Iovan, cu care avea să stea în cameră de la primul şi până la ultimul cantonament comun la Steaua, se cunoştea de la 16 ani, de pe vremea când fuseseră colegi la loturile de tineret sub comanda lui Drăguşin sau Cosmoc. Cu Piţi se ştia de-o viaţă, cu Duckadam, Puşcaş şi Majearu tot de la echipele naţionale sau din meciurile directe, cu Fane Petcu era amic bun. Iar pe ceilalţi îi ştia ca adversari. Ce se mai pocise cu puştanul ăla de la Braşov, Lăcătuş, în meciul direct din urmă cu două campionate! Până la urmă însă avea să-i devină prieten la toartă, să mănânce cu el, cu Iovan şi cu Bărbulescu la aceeaşi masă de 4 peste tot. Şi să petreacă după victorii împreună. Familia Stelei începea să prindă din ce în ce mai bine contur.

La „Balamuc"

În afara solicitărilor lui Halagian, Alecsandrescu avea şi alţi jucători în vizor. Unul dintre aceştia era Zsolt Mujnai, un puştan de 19 ani care erupsese la Universitatea Cluj şi fusese deja cooptat de Lucescu în lotul lărgit. Fără a spune prea multe, „Sfinxul” şi-a rezervat bilet de avion, a chemat maşina de serviciu şi a plecat spre aeroport. În sala de aşteptare a aerogării „Băneasa”, el a dat însă ochii cu Bărbulescu, jucătorul pe care Armeanul îl avea pe listă. Împreună cu soţia, Ilie se pregătea să zboare la Baia Mare, acolo unde preşedintele Koller îl invitase la sărbătoarea clubului. Acesta era însă doar pretextul, pentru că, în fapt, ardelenii doreau să-i obţină semnătura. „Ilie, du-te, dar ai grijă să nu te angajezi faţă de ei pentru că o să vii la noi”, l-a anunţat Alecsandrescu. Acelaşi lucru i-l spusese şi la ultimul meci de campionat, la Ploieşti, acolo unde juca Bărbulescu. „Nu, nea Ioane”, pară Iliuţă cumva de formă. Îl sunase şi Halagian, dar încă nu discutase nimic la concret. Şi, în plus, avea unele reţineri faţă de antrenorul care-l crescuse la FC Argeş şi-l luase cu el şi la Olt. La Scorniceşti însă, sătul de regimul cazon impus de tehnician, cel poreclit „Balamuc” a explodat. S-a întâmplat în trenul care aducea echipa înapoi de la Suceava. Nemulţumit că Armeanul îl trimisese la „tineret”, Bărbulescu i-a reproşat dur pe culoarul vagonului. „Mai lasă-mă, dom’ne, cu tâmpeniile dumitale. M-am săturat de când tot le aud. Am şi eu o vârstă, iar mata te porţi cu mine ca şi cu un copil. Nu vezi că eşti depăşit ca antrenor cu pretenţiile dumitale?”. Pentru Bărbulescu, schimbul de replici din tren a fost finalul colaborării cu Halagian. Din sezonul imediat următor a plecat la Ploieşti numai să scape de el, iar acum îl putea avea iar antrenor. Şi, totuşi, chiar dacă episodul scandalului îi era încă proaspăt în memorie, Ilie ştia că Armeanul n-are suflet rău şi nu-i poate purta pică. Că aşa cum se enervează de repede, aşa-i şi trece. De aceea n-a fost surprins atunci când l-a sunat şi i-a spus că vrea să-l ia la Steaua.

„Ai înţeles, Ilie? Să nu faci vreo prostie. Ai răbdare câteva zile şi se rezolvă situaţia ta”, l-a mai liniştit o dată Alecsandrescu înainte de a-şi lua rămas bun. „Sfinxul” nu vorbise prostii. Imediat după ce s-a întors de la Baia Mare, Bărbulescu a fost sunat iar de Halagian, care şi-a anunţat vizita acasă la el, la Piteşti. A doua zi, însoţit de Victor Dinuţ, era la uşa casei lui „Balamuc”. Vorbeau de parcă nu se întâmplase nimic între ei. „Nea Florine, eu vin, dar n-ai auzit ce zice Dobrin despre mine, că sunt un jucător terminat?”. Orgolios, Bărbulescu nu uitase că, atunci când părăsise Oltul, „Gâscanul”, care antrena Argeşul, îl

respinsese dur. „Băi, băiete, eu am nevoie de tine. Fodor şi Pinter pleacă de la echipă, pe Iovan vreau să-l fac fundaş central, ca să încheg un cuplu tare cu Bumbescu, şi de aceea am nevoie de oameni pentru lateral. Tu eşti cel mai indicat. Eşti matur acum, nu mai eşti copil, ştii ce înseamnă Steaua şi pe moment, şi pentru viitor”. Armeanul repara astfel şi greşeala pe care o făcuse din exces de personalitate atunci când hotărâse îndepărtarea jucătorului. Bărbulescu era om de lot olimpic, crescuse mult şi cocheta chiar cu „naţionala” mare. Iar la 27 de ani era copt pentru marea performanţă. Pledoaria lui Halagian fusese convingătoare. Bărbulescu ceru un timp de gândire şi după câteva zile era faţă în faţă cu Ilie Ceauşescu şi Alecsandrescu în biroul de sub tribuna a doua. Pretenţiile lui Iliuţă n-au diferit de cele ale altor jucători veniţi în acea perioadă. 40.000 de lei, gradul de locotenent, o aprobare de Dacie şi un post de subofiţer pentru soţie, undeva pe statul K al unei unităţi militare. A primit şi o repartiţie de apartament în Centrul Civic, pe care a cedat-o însă unui rugbyst din club, el locuind cu soţia şi fetiţa într-un apartament la „Haiducului”. În plus, a ţinut să-şi rezolve şi problema studiilor, conducerea Stelei facilitându-i, aşa cum procedase şi cu Turcu, Majearu, Duckadam, Bumbescu, Puşcaş sau Piţurcă, admiterea la Academia Militară Tehnică, secţia Mecanica aeronavelor. „Dacă auziţi că a căzut un avion, să vă gândiţi că am trecut şi eu prin facultatea aia”, spune, azi, mucalitul Bărbulescu.

După ce au stabilit toate detaliile, jucătorul şi-a făcut bagajele şi a plecat la mare. Lotul Stelei era încă în vacanţă, la hotelul „Europa” din Eforie Nord. Urma însă perioada de foc de la Forban. Piţurcă, Bumbescu, Bărbulescu, care mai lucraseră cu Armeanul, ştiau ce calvar îi paşte. Ceilalţi se vor convinge la faţa locului.

Ienei a aflat că e liber din ziare

Făcută în taină şi la nivel mare, înscăunarea lui Halagian a rămas, bună bucată de vreme, o necunoscută nu doar pentru suporteri, ci chiar pentru Emeric Ienei. La plecarea în vacanţă, după ce întocmise planul de pregătire, Alecsandrescu îl asigurase că o să-i comunice telefonic data reunirii pentru noul sezon. Telefonul de la Oradea n-a mai sunat însă niciodată. De

altfel, toată echipa tehnică din anul precedent era concediată. Gică Popescu ştia multe despre fotbal, iar părerile lui nu cădeau bine generalilor care se pricepeau mai bine, nu-i aşa? A revenit la pensia lui, fără a mai fi consultat. Simţind mişcările, Victor Stănculescu s-a orientat iute, preluând Rapidul. Oricum, avea impresia că este mai bun decât Ienei şi considera că doar neşansa l-a împiedicat să nu fie el „principalul”. De altfel, spre finalul campionatului, când rezultatele Stelei alternau între sublim şi ridicol, la un şpriţ, Stănculescu i-a spus mai în glumă, mai în serios lui nea Imi că nu se pricepe să pregătească echipa. „Cred că eşti cel mai slab antrenor principal pe care l-am avut”, remarcă pe care Ienei a parat-o cu eleganţă. „Dacă zice asta un specialist ca tine, o fi adevărat. Cert este că tu eşti cel mai bun secund pe care l-am avut vreodată”. Simţind că nu poate penetra prin pânza de delicateţe a lui Ienei, Stănculescu avea să termine împăciutor cu o glumă. „De fapt, în ţara asta avem un singur antrenor principal, pe Nicolae Ceauşescu. Restul suntem cu toţii secunzi”.

Până la urmă, nimeni din club nu l-a sunat pe Ienei pentru a-i transmite decizia. Pe căi colaterale şi, mai apoi, din presă a aflat de numirea lui Halagian. S-a resemnat şi a stat acasă, singura consolare fiind aceea că gradul şi salariul îi rămăseseră intacte. Cel care ridicase Steaua din fundul prăpastiei din nou spre piscuri primise o vacanţă pe o perioadă nedeterminată. Pentru nea Imi însă, maniera de lucru nu era o noutate. Păţise la fel şi după câştigarea eventului, în '78. De aceea ştia că, peste o vreme, va fi iar sunat şi chemat să ia echipa. Până atunci însă, se aştepta, din zi în zi, să fie convocat pentru a continua munca la refugiul sălii extrafotbalistic, Centrul de Încorporări din Oradea.

„Vine nebunul”

Şi pentru jucători situaţia a fost aproape identică. Pe perioada începutului de vacanţă au aflat din gură-n gură despre numirea noului antrenor. Cei care lucraseră cu Halagian i-au pus în temă pe ceilalţi despre metodele Armeanului, chiar dacă, în primă instanţă, Bumbescu a vrut să plece de la Steaua când a auzit cu cine va avea iar de-a face. Total opus lui Ienei, „nea Florin” nu admitea nici un rabat de la programul impus. Începând cu ţinuta de prezentare, continuând cu meniul şi cu programul

de odihnă şi încheind cu tactica de joc. Cine călca pe dinafară zbura. Cei bătrâni păreau cei mai îngrijoraţi. Era de notorietate faptul că Halagian avea un cui contra senatorilor de drept, a celor care puteau crea şi susţine curente de opinie împotrivă-i. Iordache, Florin Marin şi Tudorel Stoica erau principalii vizaţi. Pe primii doi îi bănuia de lucrurile necurate de la echipă. Ei erau cei despre care făcuse aluzie în birou la Olteanu, când îl lăsase pe ministru să înţeleagă că echipa n-a avut rezultate din pricina unora care vindeau meciuri. De altfel, la sfârşitul pregătirilor din acea vară, Florin Marin va fi anunţat că e transferat la FC Argeş. Era primul din tripletă aruncat peste bord. De asemenea, Armeanul nu prea-i suporta pe Belodedici şi pe Balint. Îi considera cosmopoliţi pentru că ascultau muzică la căşti, erau asaltaţi de fete frumoase şi participau la reuniuni simandicoase. De Lăcătuş afirmase într-un cerc restrâns că „ăsta n-ar prinde la mine nici lotul de 16”, iar remarca ajunsese la urechile lui Marius. Fane Petcu ştia că-i va fi mult mai greu să danseze pe mese după ora stingerii pentru simplul motiv că sistemul de pază pe care-l organiza Armeanul era, practic, inexpugnabil. De altfel, chiar în primul interviu acordat după numire, el s-a referit la în principal la puştani. „Pregătindu-se, de aici înainte, în condiţiile unei discipline sporite, tinerii jucători ai Stelei vor cunoaşte, sunt convins, împlinirile pe care le merită”. Halagian în schimb îi aprecia pe cei fără fiţe. În afara celor cu care lucrase la Piteşti şi Scorniceşti, el era încântat de seriozitatea în pregătire a lui Iovan şi Puşcaş, îl admira pe Majearu, că nu scotea o vorbă şi-şi vedea de treabă, încuraja ascensiunea lui Duckadam şi pentru că el trebuia să-l înlocuiască pe Iordache şi aştepta să aducă la echipă liderul cerut de el, pe Loţi Bölöni. Per total, în rândul echipei nu se instalase teama, ci doar o stare de precauţie mărită pentru că „venea nebunul”.

Fără minge la Forban

Cantonamentul la Forban a fost primul semnal că la Steaua se schimbase regimul. Traseele lui nea Imi erau deserturi faţă de itinerariile pregătite de Halagian. Timp de 10 zile mingile au stat numai în cabană. „Ca să prindă poftă de joc”, justifica el într-o discuţie cu Gheorghe Nicolaescu, trimisul „Sportului” la reportaj pe Valea Prahovei. „Şi când le veţi da balonul, or să facă ce vor

cu el?”, veni întrebarea reporterului. „În pauze, da. În timpul lecţiilor însă şi apoi, pe parcursul meciurilor, traseele vor fi cele stabilite de mine”. Într-o frază, Armeanul contura clar concepţia lui despre performanţă, în care disciplina era factorul precumpănitor. La masă trebuiau să sosească toţi odată, în aceeaşi ţinută. După ce mâncau exact ce le era dat, fără suplimente sau schimbări de meniu, aveau datoria să se ridice în acelaşi timp şi numai la comanda lui. La echipa armatei se întronase milităria. Pentru început nimeni nu a crâcnit. Jucătorii s-au limitat la a face haz de necaz şi glume de cabană. Cum Halagian venise însoţit şi de Congo, buldogul lui, sărmanul animal îşi mai primea papara pentru duritatea stăpânului. „Călăul” devenise Bărbulescu. Iliuţă era mare iubitor de animale, abia îşi cumpărase şi el un pui pe care dăduse 3.000 de lei şi, de aceea, Armeanul i-l mai lăsa pe Congo în grijă. Nervos după crosurile făcute, el amenda boacănele câinelui jucăuş de fiecare dată. Când îl enerva rău, îi punea un tricou sau o căciulă pe cap şi-l alerga prin tot vestiarul spre deliciul asistenţei. Când apărea însă Halagian, „Balamuc” îl gudura pe căţel de parcă între ei era o iubire de-o viaţă.

Vestea că Steaua a căzut în primul tur al Cupei Cupelor cu AS Roma a mărit încordarea în Bucegi. Italienii abia jucaseră finala Cupei Campionilor cu Liverpool, având un lot saturat de nume mari: Conti, Graziani, Pruzzo, Nella, brazilienii Falcao şi Cerezo. Iar antrenor abia venise suedezul Sven-Goran Eriksson. „Lasă, mă, că în poartă e Tancredi”, îşi făcea curaj singur Balint, cel care îl învinsese în primăvară pe goal-keeperul „macaronarilor” în meciul „olimpicilor”. Mai mult, iniţial, primul meci urma să se dispute la Bucureşti. Cum însă regulamentul nu permitea programarea a două jocuri în aceeaşi zi în acelaşi oraş, UEFA a menţinut întâlnirea Dinamo – Omonia Nicosia aşa cum se trăsese şi a inversat ordinea în partida steliştilor. Era o primă veste bună.

Coborâţi de la munte, steliştii au susţinut trei meciuri amicale. În primul au învins Oltul, 1-0, printr-un gol reuşit de Majearu din penalty, iar în cel de-al doilea au remizat, 3-3 cu Braşovul, după ce, cu două minute înainte de final, militarii conduceau cu 3-1, graţie reuşitei lui Majearu şi „dublei” lui Laurenţiu. Ultima partidă înaintea plecării în turneul din Spania şi Olanda a fost o corecţie aplicată Târgoviştei, 7-1, golurile fiind trecute în conturile lui Piţurcă, Puşcaş, Diaconescu, Câmpeanu (3) şi Turcu, revenit la echipă după împrumutul la Dinamo.

Evadarea „Şarpelui”

Aducerea lui Radu II n-a fost aşa simplă cum credea Halagian. FC Olt nu voia să audă de nici un transfer. Îl obţinuse cu mare greutate de la FC Argeş şi numai printr-o repartiţie guvernamentală în Scorniceşti pe care inginerul Marin Radu trebuia să o urmeze. Imediat după transfer o accidentare îl ţinuse departe de teren luni bune, iar pentru campionatul ce urma să debuteze familia Bărbulescu îşi punea mari speranţe în atacantul care marcase până atunci 155 de goluri în cele 276 de meciuri jucate în Divizia A. Avea o carte de vizită impresionantă. De două ori golgeter al României, campion cu Argeşul în 1979, participant în 5 ediţii ale cupelor europene. Pentru uşurinţa cu care se furişa mereu la gol, colegii îi spuseseră „Şarpele”. Cum şi Bumbescu fugise în aceeaşi direcţie, conducătorii Oltului deveniseră alergici la numele Stelei. Toate încercările lui Ion Alecsandrescu de a dialoga cu omologul său, Constantin Deliu, fuseseră sortite eşecului. Aşa că, înainte cu o zi de a se pleca în turneul din Olanda şi Spania, Halagian puse mâna pe telefon şi-şi sună fostul elev.

„Marine, nu putem să dăm la pace cu ăştia, aşa că trebuie să o tuleşti”. „Nea Florine, nu pot. Ăştia nu-mi dau drumul să plec nici până la intersecţie, la «Stejarul», dar să ştie că vin la Steaua”. „Bă, păi tu eşti prost să le spui? Te învoieşti şi tu. Inventezi o problemă şi vii la Bucureşti. Vezi că noi plecăm mâine dimineaţă. Te duci la club, în Plevnei, unde te vor aştepta comandantul Popescu şi secretarul de partid Brancu. Ai rezervat biletul de avion şi, după ce semnezi actele, vii după noi”.

După ce a închis telefonul, Marin a şi întocmit planul de bătaie. După-amiază, la antrenament, l-a găsit pe preşedinte şi i-a cerut o învoire până a doua zi. „Trebuie neapărat să mă duc la Bucureşti pentru că m-au chemat să-mi rezolv problema cu maşina. Mi-a venit rândul la aprobare şi nu pot s-o scap”. Deliu a înghiţit momeala şi a acceptat. „Bine, dar dupi amiază vii la antrenament”. A doua zi dimineaţă, Radu era biroul din Plevnei. Totul era rezolvat. Urma să primească 40.000 de lei şi, pentru că refuzase o repartiţie de casă, i pregătise un apartament la „Haiducului”. Ghinionul lui a fost însă că, în timp ce tot umbla prin club, a fost zărit de Daniel Minea, jucătorul Stelei care

fusese cedat la Olt cu un an în urmă pentru aducerea lui Piţurcă. Puştiul ajunsese mai devreme la antrenamentul Scorniceştiului, aşa că, în momentul în care „Şarpele” s-a prezentat la club, preşedintele Deliu îl aştepta fumegând. „Marine, m-ai minţit. Tovarăşul Bărbulescu şi tovarăşul Raţiu, şeful Securităţii pe judeţ, te aşteaptă imediat în birou”. Era groasă. Ca şi în careul adversarului, Marin rezolvă problema fulgerător. „Vin, tovarăşe preşedinte. Numai 5 minute, să-mi iau echipamentul din maşină”. Deliu a acceptat şi a urcat să-şi anunţe superiorii că omul s-a prezentat la ordin. „Şarpele” însă gândea altfel. Sprintând spre Dacie, s-a aruncat în ea şi a demarat spre Bucureşti lăsând în urmă praful din comuna „marelui conducător”.

Blocat de Securitate

Între timp, la Bucureşti, oficialii Stelei făceau demersurile pentru a trimite cât mai repede jucătorul în Olanda. Biletul de avion îl rezolvaseră, dar fotbalistul, ca de altfel nici un român, nu putea părăsi ţara fără avizul favorabil pe dosarul întocmit de Securitate. Cum cei din Scorniceşti aflaseră şi că Halagian avea o dezlegare în alb semnată de vicepreşedintele Oltului, Florian Dumitrescu, singura modalitate de a stopa jucătorul era fabricarea unui dosar. Aşa că, în timp record, Radu II primea aviz negativ, deoarece se descoperise că are rude în străinătate şi că „există suficiente mărturii în sensul că intonţionează să emigreze ilegal cu prilejul acestei deplasări”. Când a aflat, Marin a rămas consternat. Mai mult, timp de aproape o zi, a fost supus unui interogatoriu în faţa unui prezidiu format din ofiţeri de armată. “Tovarăşe Radu, acesta este regulamentul. Am primit dosarul dumitale cu avizul negativ al Securităţii şi suntem datori să-ţi punem câteva întrebări”, a început unul dintre ei. „Există informaţii că vrei să fugi din țară şi să te stabileşti la un unchi, după care să joci fotbal la o echipă de acolo. E adevărat?”. „Tovarăşe colonel, cum să fie? Nu cunosc nici o rudă care să fie în Occident. Noi suntem o familie modestă din Mareş, de lângă Piteşti, n-avem noi treabă cu dintr-astea. Iar ca să joc la o echipă de acolo nici atât. Am avut eu ofertă de la Panathinaikos. Şi cum

l-au luat pe Doru Nicolae, cum a plecat Iordănescu acu doi ani, puteam să plec şi eu legal. Am fost într-o grămadă de turnee și cu Argeşul, şi cu echipa naţională sau olimpică. Anul trecut am mers în străinătate chiar cu Oltul. Dar n-am rămas, tovarăşe colonel. Am nevastă, am un băieţel de un anişor, am 28 de ani, nu mai sunt un copil, ce prostii sunt astea?". „Măi, omule, îţi spun ceva, dar rămâne între noi. Dosarul ăsta e fabricat de ăia de la Scorniceşti. N-avem ce face, deocamdată nu putem să-ţi dăm drumul să pleci. Dar o rezolvăm noi", l-a asigurat colonelul.

După ce pierduse pregătirea de la Forban, „Şarpele" rata şi turneul din Olanda şi Spania. Pentru a-i putea rezolva „dosarul", conducătorii Stelei au aşteptat ca ministrul să elibereze ordinul prin care era făcut căpitan de armată. Totul a durat aproape două luni şi s-a rezolvat abia în ajunul primului meci cu AS Roma din Cupa Cupelor. Între timp însă, pentru a-i mai calma pe conducătorii Oltului, enervaţi la culme pe Halagian care se folosise de o dezlegare în alb pentru a-l fura pe Radu II, Steaua a trimis un alt atacant la schimb. Propus iniţial, Tim Câmpeanu a refuzat. Turcu, cel care ucisese pe Dinamo la acel 3-0 pe „23 August", a acceptat şi a începui noul sezon la Scorniceşti.

„Ăştia ştiu şi când să bea"

În Olanda, steliştii au debutat cu dreptul. Chiar dacă acuzau oboseala după antrenamentele Armeanului, „roş-albaştrii" au câştigat turneul de la Dordrecht. În primul joc au dispus de Dombos cu 5-2 (goluri Piţurcă-3, Majearu și Lăcătuş), iar în finală au învins cu 2-0 pe NAC Breda, prin punctele marcate de Majearu şi Balint. A urmat stagiul din Spania, unde au remizat cu Real Sociedad, 2-2 (goluri Piţurcă şi Stoica), şi cu Groningen, 1-1 (Petcu). La finalul şederii în străinătate s-a iscat însă şi primul conflict. În ultima seară, după stingere, Iovan şi Bumbescu s-au decis s-o facă latră. Ştiau că a doua zi e plecarea şi, până la Bucureşti, nu mai era nici un antrenament. Aşa că şi-au făcut o bună provizie de bere, s-au încuiat în cameră şi au demarat ostilităţile. Până spre dimineaţă au reuşit să dovedească „duşmanul" din cutii. După care au adormit buştean. Aşa că, la 7, când era programată îmbarcarea în autocarul cu destinaţia aeroport, cei doi nu-şi făcuseră apariţia. Armeanul fierbea. A trimis mai întâi masorul la cameră, apoi pe secundul Dinuţ, dar

nu se auzea nici un zgomot. Bătăile în uşă nu avuseseră nici un efect, telefonul de la recepţie nici atât. „Aştia or fi fugit”, se auzi imediat o voce. Securistul grupului era în alertă, când Halagian se decise să meargă personal la cameră. „Bă, deschideţi, că vă omor! Din cauza voastră pierdem avionul”, a urlat Armeanul. Înăuntru nu se auzea nimic. Mai furios, antrenorul începu să urle iar: „Cocoşatule, eu te-am făcut fotbalist, eu te string de gât”. Nu fără folos, căci, într-un târziu, din încăpere răzbătu un strigăt răguşit şi mahmur: „Marş la căcat!”. „Bă, sunt eu, Halagian”, încercă Armeanul să-i conştientizeze, dar răspunsul fu în continuare acelaşi. Până când cei doi se dezmeticiră, se îmbrăcară în mare viteză şi coborâră la autocar.

Băieţi chipeşi, steliştii au atras atenţia pe timpul turneului inimoaselor olandeze. La început timide, solicitând doar câte un autograf, ele au sfârşit prin a asalta locul de cantonament. Veneau care cu ce aveau: maşini, biciclete, chiar şi cai. Nu mică i-a fost mirarea lui Halagian când, într-una din zile, o blondă a apărut la hotel călare pe un bidiviu. Până aici nimic deosebit, numai că armăsarul avea, în loc de glezniere albe, jambiere roş-albastre, pe care fata le primise cadou de la unul dintre stelişti şi acum se mândrea cu ele în tot satul.

După distracţia de la finalul stagiului în Spania şi Olanda, la Bucureşti militarii au fost luaţi în primire de vameşi. Pe timpul turneului, într-una din seri, fuseseră invitaţi la firma Akay, care le-a facilitat achiziţionarea unor produse electronice la preţ mai mic. Fie pentru ei, fie pentru a le vinde în ţară, steliştii şi-au burduşit bine bagajele. Care un video, care un casetofon, care un televizor chiar şi la mâna a doua. La Otopeni însă au avut surpriza de a li se confisca toată marfa. „Ceea ce pentru marea rivală, Dinamo, care-şi trăgea autocarul direct la scara avionului, era permis, pentru Steaua era ilegal”, îşi aminteşte Bumbescu. Internele reuşiseră încă o şicană, numai că şi Armata avea forţa ei. Aflând de incident, ministrul Olteanu a sărit ca ars. A intervenit la vârf, iar peste numai două zile toată aparatura oprită la vamă a fost adusă la stadion. După ceva timp, în special în perioada de maximă strălucire a Stelei, asemenea incidente nu s-au mai petrecut. Mai mult, de prin 1988, şi autocarul Stelei primea permisiunea de a trage direct la scara avionului pentru a evita controlul vamal.

La revenirea acasă, Hala a raportat superiorilor toate întâmplările, dar a apăsat pe cea cu Iovan şi Bumbescu. Alecsandrescu însă nu l-a susţinut. În loc de sancţiune, „Sfinxul”

avea să-l liniştească pe tehnician. „Lasă-i, dom'ne, în pace. Ăştia ştiu şi când să bea. Câştigaseră turneul, era finalul stagiului şi şi-au făcut şi ei de cap. Hai să uităm şi gata”. Cum „Moţăţei” şi „Bumbi” nu au primit nici o amendă, între cei doi conducători s-a produs prima schismă. Vor urma şi altele în scurta şedere a Armeanului în Ghencea, numai că, acum, capul lui Halagian nu stătea la conflictul cu Alecsandrescu. Nu rezolvase încă problema cu Bölöni.

Doctorul

Când şi-a luat angajamentul că-l va aduce pe Bölöni în Ghencea, Halagian miza pe o chestie aparent măruntă. În urmă cu câţiva ani, Loţi îl rugase să-i intermedieze achiziţionarea unei Dacii. Era prima oară când cei doi treceau de faza salutului reciproc şi stăteau de vorbă. În cele 3 zile cât Bölöni a stat acasă la „nea Florin”, în Piteşti, antrenorul şi fotbalistul au început să se cunoască mai bine. Cu fiecare minut petrecut în faţa unei ceşti de ceai, aparenţele se ştergeau precum literele de letra-set răzuite uşor cu unghia. Chiar dacă de atunci nu s-au mai întâlnit niciodată pentru a mai sta de vorbă, între ei se crease puntea de legătură de care Halagian îşi lega acum speranţele. Ştia că Loţi e un om de mare caracter şi, chiar dacă va refuza, măcar îl va primi la Târgu Mureș aşa cum o făcuse el în Trivale. „Era important să stau cu el de vorbă, că-l lămuream eu”, povesteşte Armeanul. Hala a cerul un ARO cu şofer de la club şi a plecat. Ajuns în oraş, el nu l-a abordat direct pe Loţi. A apelat mai întâi la un prieten apropiat al jucătorului, Iuliu Curtifan, şeful hotelului Continental din Târgu Mureş. Încerca să-şi facă mai întâi un aliat. Curtifan l-a sunat pe Bölöni, iar după nici o oră, într-un separeu al stabilimentului, Halagian îl peţea pe mult râvnitul mijlocaş. „Nea Florine, de vreo câţiva ani multe echipe m-au vrut, însă m-am opus de fiecare dată”, i-a spus Loţi. „Mi-e greu să mă despart de oraş şi de familie. Aici am totul. Am făcut un singur compromis, atunci când am acceptat să merg de la Târnăveni, acolo unde locuiam, la Târgu Mureş. Mama a admis cu greu. Acum suntem toţi aici, mai puţin tata, pe care l-am pierdut în urmă cu ceva timp. Nu-mi trebuie altceva. Am intrat la facultate aici, diploma de medic stomatolog tot de aici mi-am luat-o. Eu ştiu cât m-au ajutat şi înţeles cei din oraş. Pe de o parte, la

şcoală am beneficiat de sesiuni deschise pentru a-mi putea susţine examenele când aveam timp, iar, în plus, profesorii au fost foarte drăguţi cu mine acceptând să-mi explice în particular multe din lucrurile pe care le spuneau la cursurile unde nu puteam eu să ajung. Apoi, la echipă, mi s-a repartizat întotdeauna în cantonamente o cameră numai mie pentru a avea posibilitatea de a învăţa în linişte, iar atunci când se putea, antrenorii mă degrevau de programul lotului și mă lăsau să studiez. Singurul moment de cumpănă a fost la absolvire, când am primit repartiţie tocmai în judeţul Bacău. Dar şi atunci, în două zile, prim-secretarul pe Mureş a rezolvat treaba şi am primit loc de muncă aici". Pledoaria lui Bölöni n-a știrbit nimic din optimismul lui Halagian. „Loţi, ai o vârstâ la care ar trebui să-ţi mai rezolvi anumite probleme pe care numai un club mare le poate satisface". „Nea Florine, n-au ce să-mi mai dea. De casă n-am nevoie, pentru că nu vreau buletin de Bucureşti, diplomă am, de bani nu duc lipsă, grad în armată nu-mi trebuie pentru că nu-mi place haina militară. Uite, joc de atâţia ani la ASA şi n-am acceptat grad. Eu am meseria mea şi gata. Iar în plan fotbalistic sunt destul de cunoscut după atâtea convocări la echipa naţională". Într-adevăr, Loţi era un obişnuit al lotului. Debutase în prima reprezentativă pe 4 iunie 1975 într-un meci cu Danemarca, iar de atunci strânsese 79 de tricouri sub care marcase de 18 ori. Nota bene, în condiţiile în care timp de doi ani, 1980 – 1981, o minte bolnavă l-a exclus dintre „tricolori" doar pentru că era de etnie maghiară, iar în grupa de calificare pentru Mundialul spaniol din '82 urma să ne batem cu echipa Ungariei. Rezultatul? Bölöni, jucătorul despre care Enzo Bearzot, antrenorul campioanei mondiale din '82, declara că s-ar bucura ca şi Antognoni al lui să poată gândi la fel ca românul în teren, a privit neputincios la televizor cum s-a pierdut o calificare. La 3 ani după ce Lucescu l-a reactivat, Loţi s-a impus ca stăpânul mijlocului terenului, construind cu migală traseul la capătul căruia „naţionala" a reuşit calificarea la Europenele din Franţa.

„Da', Loţi, dar la nivel de club n-ai fost niciodată în prim-plan", a continuat să-l zgândăre Halagian. „Am avut, nea Florine, posibilitatea să merg şi la Dinamo, şi la Steaua, după cum am avut oferte şi de la echipe mai mici ca Timişoara, Iaşi, Cluj sau Constanţa. Cluburile de provincie nu puteau să-mi ofere mai mult decât ASA, iar pe cele mari nu le suport. Îmi repugnă generalii cu ordinele şi stupizeniile lor, nu-mi place să ştiu că joc contra unei echipe care are ordin să mă menajeze. Îmi venea să mă urc pe

pereţi când înaintea meciurilor cu Dinamo sau Steaua prin cabina noastră se perindau generali care ne sfătuiau să nu-l lovim cumva pe Iordănescu sau pe Lucescu. Dar ce, ei nu erau tot jucători? Nu erau colegii mei de echipă naţională? E o tâmpenie, nea Florine. Iar ceea ce face Dinamo e o mizerie. Păi, cum să joace Biro al nostru când înaintea meciului cu ei se trezeşte în cantonament cu doi oameni care-l anchetează, chipurile, pentru o sută de dolari, până după miezul nopţii. Eu eram în camera de alături și auzeam totul. De ce nu l-au interogat altcândva şi s-au trezit chiar în seara dinaintea meciului? Astea sunt măgării la care nu vreau să fiu părtaş", şi-a argumentat Bölöni din nou refuzul. Halagian însă nu ceda. „Loți, lasă astea. Trebuie să înţelegi că aceasta-i lumea în care trăim, iar dacă gândești aşa îţi iroseşti talentul aiurea. Știi că eu am fost legat toată viaţa de Dinamo, iar acum uite-mă la Steaua. Te vei convinge că lucrurile nu stau chiar aşa cum le prezinţi tu. Înţelege-mă, vreau să fac o superechipă în Ghencea, iar tu eşti piesa de bază. Nu contează cât vei fi de scump, spune doar ce-ai vrea de la Steaua şi eu îţi garantez că toate cererile îţi vor fi satisfăcute". Insistenţa Armeanului a rodit până la urmă. Poate şi pentru a scăpa de gura lui, Loţi o cerut a amânare până după-amiază. „M-am dus acasă şi m-am consultat cu soţia", își aminteşte Bölöni. „Am hotărât împreună să punem pe hârtii nişte chestiuni pe care eram convinşi că nu le pot îndeplini în totalitate. Dar nu vi le voi dezvălui. Spre seară l-am sunat pe Halagian, ne-am întâlnit din nou şi i le-am spus punct cu punct". „Nu mai ţin minte, dar cred că erau vreo 6 doleanţe", povesteşte azi Armeanul. „Ştiu sigur că a cerut să i se amenajeze un cabinet stomatologic la stadion şi să fie detaşat ca medic în Bucureşti. A vrut un ARO şi a cerut, parcă, să-i rezolvăm un transfer soţiei, care era actriţă, la Teatrul Maghiar din Cluj. Aici nu sunt însă sigur. Ştiu că a ţinut morţiş ca transferul să fie doar pentru un an, iar ca garanţie să aibă dezlegarea în alb. La încheierea campionatului a cerut să i se elibereze actele pentru plecarea definitivă în Ungaria. Chestia asta mi s-a părut aproape imposibil de admis de către Olteanu. N-am zis însă nimic. Am luat hârtia, am primit asigurarea de la el că dacă totul e în regulă va semna şi am plecat la Bucureşti, urmând să-i dau răspunsul cât mai repede. Când am ajuns în Ghencea şi i-am citit ministrului punct cu punct a luat foc. Mai erau acolo Ilie Ceauşescu şi Alecsandrescu. Au zis că aşa ceva este imposibil. Atunci, m-am ridicat în picioare și am procedat golăneşte. «Ce, vă doare gura

să ziceţi da? Îl agățăm şi pe urmă mai vedem noi», le-am zis. Aşa şi-au dat acceptul, pe care eu l-am comunicat imediat. Din păcate, trebuia să plec cu echipa la Forban şi nu puteam fi prezent la discuţii. I-am zis doar că pentru detaliile sosirii în Bucureşti va fi sunat, aşteptat în gară şi condus la tratative de cineva din club”.

Loţi a primit îndoit vestea. Nu avea încredere în generali, dar era un om de cuvânt. Aşa că a cerut o zi învoire de la profesorul Ciugudean, cel care tocmai îl operase la călcâi, a plecat din spital şi a doua zi era în tren. „Nu mă gândeam că voi semna. Îmi veneau în minte tot felul de chestii. Nu-mi puteam imagina că mă voi dezbrăca în vestiarul Stelei, acolo unde nu avusesem niciodată un prieten. Mai degrabă mă vedeam la Dinamo, unde în decursul vremii mă ataşasem de Lucescu, de Sătmăreanu, cel care a rămas în Germania”. Măcinat de incertitudini, Loţi n-a realizat cum au trecut cele 6 ore de drum şi s-a trezit pe peronul Gării de Nord faţă în faţă cu colonelul Popescu, comandantul clubului, nu cel care activa în biroul secţiei şi era principalul sfătuitor al lui Alecsandrescu, ci un altul, poreclit „Guriţă”, pentru debitul verbal de care dispunea. „Proastă inspiraţie au avut că l-au trimis pe ăla. Tot drumul până la minister a reuşit să mă enerveze spunându-mi cât de mare e el şi cât a făcut pentru această echipă. A doua surpriză am avut-o când am fost poftit nu în biroul lui Olteanu, aşa cum mă anunţase Halagian, ci în cel al lui Ilie Ceauşescu. Am cerut însă să discutăm numai între patru ochi, aşa că Popescu a trebuit să plece. Ilie mi-a zis că vrea să-mi spună ceva, eu i-am spus acelaşi lucru, dar ne îndemnam unul pe celălalt care să înceapă. Până la urmă a făcut-o el. Dar în loc să discute la concret despre cererile mele, a început să bată câmpii despre armată şi grija partidului faţă de fotbaliştii buni. Până la urmă a concluzionat că ministerul s-a gândit să-mi facă un cadou de 25.000 de lei pentru a accepta să vin la Steaua. I-am mulţumit, m-am ridicat de pe scaun şi l-am anunţat că voi răspunde în câteva zile. Am plecat imediat la club ca să-l sun pe Halagian la Forban. Eram un car de nervi. I-am zis de cei 25.000, iar el m-a întrebat dacă e vorba de suma pe zi. Nu-mi ardea însă de glume. Atunci m-a mai întrebat cu cine am vorbit şi i-am spus. Între noi era o convenţie când vorbeam la telefon. Olteanu era numărul 2 parcă, Ilie numărul 3, Alecsandrescu numărul 1. Nu-i pusesem în ordinea funcţiilor tot pentru a nu fi uşor de reperat în eventualitatea în care eram ascultaţi. Armeanul a sărit ca ars când a auzit că nu discutasem cu Olteanu şi că, normal, nu

aveam de gând să accept, aşa că după câteva zile m-am trezit cu el din nou la Târgu Mureş”, povesteşte selecţionerul de azi al „naţionalei”.

Pentru Loţi transferul la Steaua era prea puţin important la acea oră. Îl preocupa în special operaţia de la tendon care se infectase şi-i periclita cariera. Durerile erau insuportabile încât, după un timp, nici nu-şi mai amintea cum e să te încalţi normal fără să simţi usturimea aia ucigaşă. Aşa că, asociată cu neîncrederea faţă de cluburile departamentale, revenirea lui Halagian la el acasă n-a mai avut decât valoare de simbol al unei încercări sortite eşecului. Armeanul gândea exact contrar. Luase legătura cu Olteanu, care-l asigurase că va repara greşeala lui Ilie, iar de la Forban plecă singur cu o camionetă ARO a armatei. „Am ţinut să vorbesc şi cu soţia lui şi cred că aici a stat cheia reuşitei. Loţi oscila să mai bată drumul până la Bucureşti, dar ea a fost cea care mi s-a părut că a urgentat lucrurile”, îşi aminteşte Halagian. „Nici vorbă de aşa ceva”, replică Bölöni. „E adevărat că ne-am consultat, dar eu am fost cel care a hotărât. M-am gândit doar că nu-i politicos să refuz un om care bătuse atâţia kilometri până aici, pentru că, în continuare, nu credeam că vor rezolva totul”, rememorează Loţi. „Am plecat fericit din Ardeal. Puteam paria că era al meu. Tot drumul m-am gândit cum va arăta echipa cu el. Ţin minte însă că a fost o călătorie cu peripeţii, maşina s-a defectat în miez de noapte pe o ploaie infernală. Am avut noroc cu un şofer care m-a dus până la Braşov. Am dormit în noaptea aia la prietenul meu Mitică Dragomir, care avea un apartament la bloc. El a fost primul căruia i-am spus ce mare lucru făcusem”.

Pentru a doua expediţie în Capitală, Loţi l-a rugat pe preşedintele clubului mureşean, Cornel Cacovean, să-l însoţească. De fapt, dorea să nu fie singur. „Omul ăsta m-a ajutat enorm. El mi-a explicat cum trebuie să arate dezlegarea în alb, unde să aibă înscrisă data şi unde trebuie să fie lăsat loc liber, de ce culoare să fie pentru a nu mă păcăli. Tot el m-a sfătuit să nu o ţin oriunde, ci într-un loc sigur pe care să-l ştiu numai eu. Actul acesta echivala pentru mine cu libertatea ca fotbalist”, îşi aminteşte Bölöni, care spune că singura persoană pe care o cunoştea în Ghencea era Cristian Ţopescu. „L-am întrebat şi pe dumnealui ce să fac. Dacă pot avea încredere. Omul mi-a răspuns franc să mă asigur cu toate actele şi să nu merg pe vorbe. Chiar dacă era angajatul clubului, mi-a dovedit loialitate”. Întâlnirea cu Olteanu a fost mult mai scurtă şi la

obiect decât cea cu Ilie. Luându-şi toate garanţiile, Loţi semna transferul pentru un an. „Până la urmă un rămas 4 sezoane, dar în fiecare vară repuneam pe tapet aceleaşi dorinţe. De acum însă, nu mai era nici o problemă. De fiecare dată negocierea n-a durat mai mult de 10 minute”, recunoaşte Bölöni.

Izolare totală

Dacă despre transferurile lui Bumbescu şi Bărbulescu suporterii aflaseră încă din timpul verii, informaţia că două staruri ale campionatului intern, Bölöni şi Radu II, vor juca pentru echipa lor de suflet au primit-o doar pe 1 septembrie, în preziua debutului noului sezon. Tot atunci, când ziarul „Sportul” prezenta cele 18 distribuţii, au văzut că Turcu plecase la Olt, Diaconescu la Galaţi, Pinter la Baia Mare, iar Florin Marin şi Fodor nu mai făceau parte din lot. Săptămâna premergătoare primului meci cu FC Argeş a fost şi ea tensionată. Pe vremea mandatului lui Ienei, Alecsandrescu obişnuia să participe la şedinţele tehnice şi să mai spună câte o vorbă. Armeanul a interzis acest lucru, l-a poftit pe „Sfinx” în afara cabinei şi chiar a propus să-i fie mutat biroul la sediul din Plevnei. „Aici, la stadion, trebuie să fiu doar eu şi cu echipa”, i-a spus el lui Olteanu, căruia i-a mai mărturisit şi că nu-i convine să aibă atâţia şefi la club. „La Piteşti, dădeam socoteală unui singur om, prim-secretarului Ion Sârbu. Cu restul nu aveam treabă. Aici, la dumneavoastră, se bagă o grămadă de generali, iar mie nu-mi convine asta. Când e vorba de fotbal, singurul comandant al echipei trebuie să fiu eu, dom’ne, pentru că ştiţi povestea copilului cu mai multe moaşe. Rămâne cu buricul netăiat”. Autoritatea Armeanului, de care se îndrăgostise exigentul ministru, începea să-l deranjeze pentru că acuzele băteau voalat chiar către el. Dar, pentru că era la început, Olteanu îl aprobă formal.

Tot în ideea izolării de suporteri, prieteni şi neveste şi pentru a înlătura orice urmă de suspiciune în legătură cu persoanele care intră în contact cu jucătorii săi, Halagian a schimbat şi locul de cantonament. „Nici la stadion, nici la «Haiducului». Mie nu-mi trebuie vânzoleală pe aici. Ducem echipa la Snagov”, l-a anunţat el pe Alecsandrescu în săptămâna premergătoare debutului. Era obsedat că-l poate vinde cineva. Şi poate avea dreptate, cunoscând precedentele la Steaua. Pentru că, spun apropiaţii

echipei, nici el nu era străin de unele dintre ele, săvârşite pe vremea când era la Piteşti. Oricum, dintre „purii” îl lichidase pe Florin Marin, Iordache acuza în continuare dureri sciatice, chiar dacă răspundea fiecărei acţiuni a lotului naţional, şi locul lui în poartă a fost luat de Duckadam, iar în ceea ce-l priveşte pe Stoica, Armeanul a încercat să fie diabolic. Fără a-i reproşa ceva în mod special, el i-a luat banderola de căpitan şi i-a încredinţat-o lui Iovan, cel mai vechi la echipă după Tudorel. Era conştient că-şi va procura astfel un adversar, dar miza pe forţa sa de a-i face, în timp, vânt şi lui. Şi mai avea şi alţi muşterii. Cu unul dintre ei, Fane Petcu, s-a certat tot înaintea debutului. Pentru că „Bilă” nu ştia prea multe, i-a replicat dur tehnicianului de câteva ori, până când acesta a luat decizia de a-l scoate din lot. A convocat o şedinţă cu superiorii şi i-a anunţat că trebuie să aleagă. „Ori eu, ori el”. Ilie Ceauşescu şi Alecsandrescu l-au ascultat, dar n-au marşat la ideea lui. Petcu a fost certat, dar nu exclus din lot. Halagian însă l-a lăsat pe bancă la partida de debut cu FC Argeş.

După un campionat pierdut la potou, prima întâlnire cu favoriţii a adus în tribune 35.000 de spectatori. „Ia să-l vedem, mă, pe Armeanul ăsta ce ştie”, îşi spuseseră suporterii. Curiozitatea era mare, pentru că tehnicianul nu mai lucrase la vreo echipă din Bucureşti. Dar şi nostalgia, deoarece Ienei rămăsese proaspăt în memoria fanilor. Spre deosebire de el, Halagian structurase un pic altfel echipa. Duckadam în poartă, Bumbescu şi Iovan fundaşi centrali, Bărbulescu pe dreapta şi Eduard pe stânga. La mijloc rupsese liantul nevăzut dintre Petcu şi Lăcătuş, titularizându-l pe Laurenţiu. În continuare veneau Stoica şi Majearu, iar atacul era format din 3 oameni, Lăcătuş, Radu II şi Piţurcă. Balint se accidentase la lot, Bölöni nu era încă restabilit după operaţia de la călcâi, iar de Belodedici nu voia să audă. „Intenţiona să-l împrumute la FC Olt, îşi aminteşte doctorul Marcel Georgescu, cel care a fost prezent la o discuţie pe această temă între antrenor şi Alecsandrescu. Nea Ion i-a tăiat-o scurt, l-a zis că acolo să se ducă Halagian dacă nu vrea un astfel de jucător. Avea ochi formidabil acest Alecsandrescu. În opinia mea, el a contribuit în proporţie covârşitoare la crearea echipei. Nu-l putea păcăli nimeni. Nici Armeanul, cât se credea el de tare. Era un conducător adevărat, nu cum sunt mulţi din cei de azi care sunt duşi de nas de nişte antrenori care vor să-şi rezolve ei comisioanele din vânzoleala fotbaliştilor”, concluzionează medicul.

I s-a cerut demisia din prima etapă

De cum a început meciul cu Argeşul, era clar că Steaua juca altceva. Construcţia nu mai pleca de la fundaş la mijlocaş, ci baloanele se aruncau direct pe vârfuri. „Ce-mi trebuie mie să pierd timp şi să ţin mingea în terenul meu? Focu' la ei! Ce, Bărbulescu sau Iovan nu sunt în stare să construiască?", le spunea în vestiar. „Nea Florine, păi, aşa, pe mine ma transformi în fileu de tenis. Îmi rup gâtul uitându-mă după mingile care zboară pe deasupra mea", îi replica Stoica. Bai, băiatule, dacă nu-ţi convine, găseşte-ţi o echipă şi du-te unde vrei", venea invariabil răspunsul. Chiar şi aşa, la capătul primului sfert de oră al meciului, Piţurcă a fost faultat în careu de Voicu şi Steaua a primit penaltyul. A fost momentul în care Armeanul a greşit strategic. Deşi pe teren se aflau Majearu şi Lăcătuş, care mai bătuseră, Hala l-a desemnat pe Radu II. E adevărat că „Şarpele" era şi el un specialist, dar trebuia să execute un portar, pe Cristian, care-i ştia toate secretele. Şi care a apărat. Chiar dacă, introdus în partea a doua a jocului, Puşcaş a dinamizat un pic jocul, ocaziile ratate şi neputinţa au început să întoarcă stadionul împotriva antrenorului. Iar în minutul 70, când acesta l-a aruncat în luptă, ca atacant, pe Tătăran, chiar în locul adulatului Lăcătuş, tribunele au luat foc. În ciuda unei dominări cvasitotale, confirmate de statistica şuturilor (24-0) şi a cornerelor (15-1), meciul s-a terminat la egalitate. Peste o sută de oameni au coborât în spatele tribunei a doua şi au rămas acolo pentru a cere socoteală. „L-aţi adus pe ăsta să ne nenorocească! V-aţi bătut joc de lenei care v-a scos anul trecut din rahat. Dinamovistule, ai venit aici să le faci jocul «câinilor»! Ai venit tu cu şleahta ta de la Olt să te dai antrenor. Am văzut ce antrenor eşti, dacă l-ai scos pe Lăcătuş şi l-ai băgat pe Tătăran", au fost doar câteva dintre of-urile suporterilor, care îi cereau astfel demisia chiar după primul meci. Cu greu, după mai bine de o oră, aceştia au fost evacuaţi, astfel încât antrenorul să poată pleca acasă.

În urma acţiunii de forţă, soldaţii au început, încă de luni, să lucreze la „Ţarcul lui Halagian", antrenorul cerând ca spaţiul din jurul vestiarelor să fie încercuit cu gard de sârmă. Fusese o altă condiţie impusă de Halagian, la capătul furtunoasei şedinţe de

analiză care urmase semieşecului din debut. Tot atunci, o delegaţie condusă de Iordache şi Stoica a ţinut să dialogheze cu ministrul. „Tovarăşe Olteanu, de când a venit ăsta, parcă suntem la puşcărie. Vrea să facem totul exact cum porunceşte el. Nu avem nici o libertate. Până şi fermoarul de la bluzele de trening trebuie să stea închis într-un anumit fel. Toţi trebuie să fim la aceeaşi oră la masă, să ne ridicăm când zice el, să nu mâncăm decât ce spune el, să nu bem apă minerală. D-aia nu vin rezultatele, pentru că suntem crispaţi. Ne e frică să nu greşim. Nu se mai poate cu teroarea asta". „Bine, mă, dar antrenamentele cum sunt?", schimbă discuţia ministrul. „Aici n-avem de ce să ne plângem. Chiar dacă sunt mai tari, nu sunt plictisitoare". „Păi, vedeţi. Ia treceţi voi la treabă şi lăsaţi gălăgia!". Din principiu, Olteanu nu le-a dat dreptate soldaţilor care criticau comandantul, dar la dosarul nemulţumirilor se mai adăuga o filă

„Zicem ca el, dar facem ca noi"

Pentru meciul următor, de la Vâlcea, Halagian l-a reintrodus în echipă pe Petcu şi l-a lăsat pe bancă pe Radu II. Înainte de partidă însă, în absenţa antrenorului, jucătorii au discutat între ei. „N-are rost să mai protestăm, că nu ne ascultă nimeni. Până la urmă, noi trebuie să câştigăm şi să ne luăm banii", a spus Stoica. "Da' cum vrea ăsta n-o să câştigăm niciodată. Ce, noi suntem englezi să dăm pe sus cu mingile?", a replicat Petcu. „Nu, tocmai, dar ca să ne fie bine, hai să jucăm ce ştim. Zicem ca el şi facem ca noi. Punem mingea jos, de la Duca la «Moţăţei», la Edi sau la «Balamuc» şi pe urmă la noi, la mijlocaşi. Dacă o să iasă bine, n-o să mai zică el nimic, o să vedeţi", i-a asigurat din nou Tudorel. Strategia a dat roade. În formula Duckadam – Bărbulescu, Iovan, Bumbescu, Eduard – Petcu, Stoica, Majearu, Puşcaş – Lăcătuş, Piţurcă, menţinută intactă 90 de minute, Steaua a jucat altceva decât în prima partidă şi a învins cu 2-0 prin golurile lui Piţurcă şi Lăcătuş. Confirmarea schimbării ad-hoc a stilului a venit a doua zi, în cronica din „Sportul", acolo unde Gheorghe Nertea făcea o remarcă sugestivă: „Organizarea tactică, excelenta circulaţie a balonului la mijlocul terenului, unde în special Stoica şi Majearu au fost mereu în prim-plan, ca şi mărirea vitezei de joc la finalizare i-au

adus formaţiei bucureştene o clară şi meritată victorie”. Qvod erat demonstrandum!

Remarcaţi de Eriksson, sfidaţi de Lucescu

Primul meci cu AS Roma se apropia, iar Eriksson a ţinut să fie prezent în Zăvoi. El i-a evidenţiat pe „stoperul Iovan, mijlocaşii Stoica şi Majearu şi cele două vârfuri, Lăcătuş şi Piţurcă, jucători tipici de contraatac. Dar, repet, am apreciat în mod deosebit că Steaua este o echipă cu jucători inteligenţi care pot pune probleme oricărui adversar. Gândindu-mă la tinereţea jucătorilor sunt convins că Steaua va deveni o echipa puternică”, a declarat după meci suedezul. Dincolo de eleganţa protocolară a vorbelor încredinţate lui Gheorghe Nertea, cel care câştigase Cupa UEFA cu Göteborg avea să simtă pe pielea lui vigoarea „mânjilor”. Iar premoniţia din final se va adeveri peste foarte puţin timp.

Chiar dacă ascensiunea militarilor în ultimul an era evidentă pentru oricine, Lucescu n-a convocat pentru partida din Irlanda de Nord, prima a preliminariilor „Mondialului” mexican, decât doi stelişti, pe Iordache, nefolosit nici un minut de Halagian, şi pe Iovan. Primul s-a accidentat chiar în preziua plecării şi a fost lăsat acasă. În schimb, au fost preferaţi Geolgău, Coraş sau Augustin în locul lui Piţurcă şi Lăcătuş, marcatori constanţi în campionat. Craiova avea 8 oameni la lot, Sportul 4, Dinamo 3 şi Corvinul 2.

Profitând de pauza din campionat, Halagian a plecat la Roma pentru a spiona şi el viitoarea adversară. Derbyul cu Lazio, câştigat de elevii lui Eriksson cu 2-0, l-a edificat încă o dată asupra forţei echipei pe care Steaua urma s-o întâlnească în primul meci din Cupa Cupelor. Singura veste bună pentru noi era aceea că Falcao, accidentat de Laudrup, devenise indisponibil pentru primul joc. Noi aveam însă 4 absenţi. Bölöni şi Balint, nerefăcuţi, Bărbulescu, care îşi ispăşea o etapă de suspendare de pe vremea când jucase cu Argeşul contra scoţienilor de la Aberdeen, şi Stoica, a cărui penitenţă după eliminarea din 1979 cu Standard Liege însemna încă două etape de pauză. Din aceste motive, în etapa a treia, contra băimărenilor, Hala a aliniat formula pe care o vedea pe „Olimpico”: Duckadam – Iovan, Belodedici, Bumbescu, Eduard – Petcu, Puşcaş, Majearu – Lăcătuş, Radu II, Piţurcă, pe parcurs intrând Stoica şi Laurenţiu.

Din nou în faţa propriilor suporteri Steaua a beneficiat de un penalty la 0-0, pe care Petcu l-a ratat însă. Se părea că ghinionul se ţine scai de Armean. Până la pauză au căzut însă golurile lui Piţurcă şi Radu II, care a spart şi el gheaţa, iar în final Stoica a fixat tabela la 3-0. Împăcat oarecum cu suporterii, Halagian pleca liniştit la Roma.

Greva de la Roma

În preajma „dublei” din Cetatea Eternă, grupului tehnicienilor români i s-a alăturat şi Pişti Kovacs. Spre deosebire de Lucescu la Euro, Halagian nu numai că l-a acceptat pe Pişti, dar chiar a colaborat foarte bine cu el. Decizia finală, în mod firosc, aparţinea Armeanului. El a hotărât ca Belodedici să rămână pe bancă. Refăcea astfel cuplul fundaşilor centrali, Iovan – Bumbescu. Pe partea dreaptă a apărării l-a titularizat pe Laurenţiu. A întărit mijlocul cu Tătăran la închidere, ceilalţi halfi fiind Puşcaş, Petcu şi Majearu, iar atacanţi Lăcătuş şi Piţurcă. Până la ora meciului însă, în tabăra Stelei comportamentul autoritar al lui Halagian a iscat o grevă. În preziua meciului, pentru masa de prânz, bucătarul hotelului din Roma preparase o mulţime de sorturi de prăjiturele şi torturi pe care le pusese într-un colţ al salonului. Aspectul produselor le-a stimulat jucătorilor sucurile gastrice. Armeanul însă le-a tăiat elanul. „Să nu vă atingeţi de prăjituri. Aveţi voie doar fructe la desert. Enervat de o nouă interdicţie a antrenorului, Iordache s-a transformat în lider sindical. În şoaptă, el le-a transmis colegilor, cărora le ploua în gură, să nu se atingă de nici un fruct, „că vă bat de vă rup!”. Aşa că, după ce au terminat felul doi, steliştii au rămas nemişcaţi în scaune, în ciuda ordinului antrenorului de a mânca merele şi bananele. Halagian a mirosit care-i instigatorul şi, imediat după ce a dat semnalul de încetare a mesei, i-a spus lui Iordache. „Eşti mare, Vasile. Te simţi bine, nu? Ei, ascultă la mine, diseară să conduci antrenamentul, că văd că tu dirijezi pe aici”. Într-adevăr, ședinţa oficială de pregătire de pe „Olimpico” a comandat-o Iordache, printre hohotele de râs înfundat ale jucătorilor. Armeanul se cocoţase în vârful tribunei, de unde a privit totul fără să scoată o vorbă. Hotărârea în privinţa portarului o luase însă. Prin „complotul” pe care-l pusese la cale, Iordache îşi semnase sentinţa. Din acel moment n-a mai apărat nici un minut

la Steaua, iar peste doar câteva săptămâni era transferat la Braşov.

Evident că episodul dulciurilor nu a apărut în presă. De altfel, ziarul de specialitate n-a deplasat nici un om la Roma, astfel că, în mod incredibil, steliştii de acasă n-au avut parte decât de o avancronică de 10 rânduri şi o cronică la fel de sumară. Cum meciul nu s-a transmis la televizor, singura punte de comunicare a fost transmisia radio a lui Corneliu Mihăilescu. De acolo fanii au aflat că Steaua a jucat excelent pentru o echipă care avea 8 debutanţi în cupele europene. Că Duckadam a făcut o partidă memorabilă, că Tătăran, Laurenţiu, Lăcătuş şi Piţurcă rataseră la 0-0 ocazii imense și că unicul gol al meciului, înscris de campionul mondial Graziani în minutul 73, fusese precedat de un ofsaid de „judeţ” al lui Iorio. Pentru cei care aveau acces atunci la presa străină, titlul din „Gazzetta dello Sport” de a doua zi, „Tancreddi salva la Roma”, nu numai că n-avea nevoie de traducere, dar spunea multe despre peripeţiile românilor la poarta italienilor. De altfel, chiar după acel joc, goal-keeperul era chemat da Enzo Bearzot în lotul „squadrei azzurra”.

Dezertorul Gonzo

Fronda lui Iordache i-a venit cum nu se poate lui Halagian. Când se instalase în Ghencea, antrenorul ştia cu cine are de-a face şi pentru a putea conduce socotise, conform dictonului latin, că primul lucru ce trebuie făcut e să dezbine. Nu avea nevoie de mari personalităţi în echipă, cu atât mai puţin de cei cu gură mare. Iar unul dintre ei era Vasile, o legendă a clubului. Acum se ivise momentul să se descotorosească de el. A povestit acasă ce s-a întâmplat la Roma şi a decis trimiterea portarului la Braşov. De ce acolo? Pe de o parte, pentru că la cedarea lui Lăcătuş Dragomir îl ceruse în mod expres, iar pe de alta, deoarece sub Tâmpa crescuse ca bradul un portar tânăr, pe care acelaşi Toma i-l recomandase lui Alecsandrescu în urmă cu ceva timp. Dan Stângaciu, căci despre el este vorba, avea 20 de ani, era militar în termen la o unitate de vânători de munte, dar se hotărâse să părăsească Braşovul pentru o echipă care să-i faciliteze intrarea la facultate. Deşi Dragomir îl asigurase că se va ocupa de această problemă, a amânat-o la nesfârşit, aşa că în vara lui ‘84 portarul şi-a strâns într-un dosar certificatul de naştere, copia

după buletin, fişa matricolă de la liceu şi diploma de bacalaureat şi i le-a pus în braţe preşedintelui de la Universitatea Craiova, Corneliu Stroe, pentru a-l înscrie la ASE. Peste două săptămâni, Dan a plecat din cazarmă să-şi susţină examenele, ca de obicei până atunci, adică fără bilet de voie. La întoarcere însă, surpriză! Socotit dezertor, el a fost trimis la carceră, unde a stat aproape o lună. Motivul era clar. Halagian îl dorea, luase legătura cu Dragomir, iar preşedintele „Steagului" îl asigurase că-i va da dezlegare doar la Steaua. Nu voia să audă de Craiova. Jucătorul nu s-a speriat așa repede, a încheiat conturile cu armata şi a plecat în Bănie. S-a cazat la hotelul Minerva şi, timp de câteva săptămâni, s-a antrenat cu oltenii. Până într-o zi, când Armeanul l-a căutat la telefon şi i-a explicat că face o mare greşeală nevenind la Steaua, atât timp cât condiţiile oferite de militari sunt superioare celor de la Craiova. După câteva astfel de prelucrări, la ultima convorbire argumentul că generalul Ilie Ceauşescu vrea să-i vorbească şi să-i ofere tot ce doreşte, a cedat. „Erau însă probleme cu plecarea mea, îşi aminteşte Stângaciu. Domnul Dinuţ, Dumnezeu să-l odihnească!, s-a suit într-o Dacie alături de nea Vasile, şoferul, şi a plecat mai întâi la Braşov, ca s-o ia pe nevastă-mea. Apoi, în miez de noapte a fost la Craiova. Ca să nu-i dibuiască nimeni, au schimbat de câteva ori plăcuţele de înmatriculare de la maşină. Am strâns totul pe grabă şi, efectiv, am fugit. Dimineaţa, când am ajuns la discuţia cu Ilie, mi-am dat seama că oamenii nu mă minţeau. În loc de ASE m-au băgat la Academia Militară Tehnică, mi-au dat grad de locotenent, o aprobare de ARO şi o butelie pentru maică-mea, la Predeal. Iar după returul cu Roma m-am prezentat în Ghencea, unde am stat 11 ani şi am avut norocul mai întâi să stau lângă o superechipă, iar apoi să contribui direct la marile performanţe ale Stelei. În schimbul meu la Braşov a fost cedat Vasile Iordache", spune Stângaciu. „Dan a fost şi este un băiat extraordinar, cu care am rămas prieten până în ziua de azi, confirmă Duckadam. Dar avea un tupeu fantastic. Le cerea ălora tot ce avea nevoie, nu ca mine care nu m-am dus niciodată să solicit ceva în plus. I-a băgat Steaua până şi centrală pe gaze la casa lui din Braşov. Ce mai, era fenomenal la chestiile astea. Îmi pare rău că n-am putut fi şi eu ca el, dar mă mândresc că am şi acum un amic aşa descurcăreţ", recunoaşte azi Helmuth.

În Ghencea, Dan s-a reîntâlnit şi cu prietenul Lăcătuş, dar pentru că Marius era lipit ca marca de scrisoare de Petcu n-a putut sta cu el în cameră. Treptat, s-a apropiat de Majearu, Miţi a

fost şi cel care i-a pus porecla „Gonzo”. „Mă amuzam teribil la spectacolele păpuşilor Muppets. Aş fi stat o întreagă să mă uit la televizor la ele, iar dintre toate cel mai hazliu mi se părea Gonzo, animăluţul ăla cu nasul mare. Într-o bună zi, exasperat de cât de tare râdeam când îi vedeam, Miţi a decretat; «Bă, ţie îţi place de ăsta că ai nasul ca al lui!». Şi a început să mă strige Gonzo. De atunci, aşa mi-a rămas porecla”, povesteşte Stângaciu.

Angoasa lui Ilie

Contrar obiceiului, înfrângerea din Cetatea Eternă n-a provocat acasă o şedinţă brăzdată de tonuri înalte de reproş. A doua zi după reîntoarcerea la Bucureşti, Olteanu şi Ilie Ceauşescu i-au primit pe şefii delegaţiei, pe antrenori, dar şi pe Ştefan Kovacs. „Domnilor, dacă spuneţi că au jucat aşa bine, atunci cred că ar trebui să-i recompensăm indiferent de rezultatul de peste două săptămâni”, a concluzionat Olteanu. „Aşa cred şi eu, tovarăşe ministru, dar mai bine ar fi să nu le spunem nimic acum”, a completat Halagian. „Bine, mă. Le vom da câte 3.000 de lei dacă pierd calificarea, iar dacă merg mai departe vreo 10.000. Ce zici, e bine?”. „Cum să nu? Meritã, dom’ne! Păcat că nu ne-a ieşit şi un rezultat bun. Le-am zis eu lor, după meci, în vestiar. «În seara asta puteaţi să mă faceţi cel mai mare antrenor». Oricum, tovarăşe general, treaba a început să meargă. A fost nevoie de un armean şi un ungur, Pişti, ca să vă facă echipă la Steaua. Să vezi şi când s-o face bine celălalt, Loţi Bölöni, ce-o să fie”, spuse Halagian şi râse sacadat. Când îşi ridică privirea de pe Olteanu şi şi-o îndreptă spre Ilie, entuziasmul îi pieri brusc. Ceauşescu mocnea. Iar auzea de angoasa vieţii lui, ungurii. Doar prezenţa ministrului a menţinut atmosfera calmă. Printr-o simplă frază, Hala îşi mai adăuga în palmares un „prieten”.

Chiar dacă, în mare, era mulţumit de rezultatul de la Roma, Halagian n-a uitat ratarea lui Lăcătuş din final şi l-a amendat pe acesta ţinându-l pe bancă în etapa următoare cu Rapid. Pedeapsă mai rea ca asta nici nu putea primi Marius. În primul meci al cuplajului de pe „23”, Armeanul a revenit la formula cu Stoica şi Bărbulescu printre titulari, dar până la pauză marile ocazii s-au consemnat la poarta lui Duckadam. Cerută de tribune, „Fiara” l-a înlocuit la pauză pe Radu II şi a schimbat faţa

meciului. Sub titlul „Manea – blocat Lăcătuş – debordant”, Laurenţiu Dumitrescu a sesizat că „rapidiştii au făcut faţă din ce în ce mai greu acţiunilor lui Lăcătuş“ şi a concluzionat, după golurile marcate Stoica şi de Marius, că victoria cu 2-0 a fost „logică şi absolut meritată”. Cum în partida următoare Sportul Studenţesc a întors rezultatul de la pauză, 1-3, remizând în final, 3-3, cu Dinamo, Steaua a trecut pentru prima oară în frunte, cu 3 victorii, un egal şi golaveraj 7-0, fund singura formaţie care nu primise nici un gol în 4 etape.

Contre cu ministrul

Deplasarea la Iaşi a însemnat o nouă victorie în formula standard 1-4-4-2, fără Radu II. În minutul 55, Steaua avea 3 goluri avans, semnate de Puşcaş, Petcu şi Piţurcă, reuşita lui Burdujan din finalul meciului limitând doar proporţiile scorului. Betonată în apărare, trupa lui Halagian decapita aproape la fiecare contraatac, determinându-l pe preşedintele Politehnicii, Vasile Ianul, să exclame neputincios: „Ce să fac, dom’ne, cu ăştia, nu vedeţi că joacă alt fotbal?” Antrenorul simţea că lucrurile merg conform planului, Steaua era în continuare lider, aşa că şi-a umflat pieptul şi a reuşit să-l supere și pe ultimul său protector, ministrul. În fiecare zi de după meciurile din deplasare, la 7 dimineaţa, acesta obişnuia să cheme tehnicienii pentru a afla amănunte. Pe Halagian îl deranja acest program, iar când rezultatele i-au fost favorabile a dat totul pe faţă. Chiar dacă atunci s-a dus, el i-a reproşat lui Alecsandrescu că nu intervine. „Dom’ne, eu stau toată săptămâna în cantonament, iar în ziua mea liberă de după meci mă cheamă dis-de-dimineaţă. Hai, dom’ne, să schimbăm ora, să fie după-amiaza, că mie nu-mi convine aşa”. Olteanu a aflat despre propunerea Armeanului, însă nu şi-a schimbat tabietul. Ci doar atitudinea faţă de cel pentru care insistase să vină în Ghencea. Aparent fără legătură cu subiectul, la o întâlnire în cantonamentul de la Snagov, atunci când Halagian l-a contrazis din nou, ministrul a refulat. „Auzi, mă, oi fi tu dat dracului, dar eu sunt mai al dracu’ ca tine. Faci cum îţi ordon eu, ai înţeles?”.

Rezultatele Stelei au păstrat în tribune o medie de 25.000 de spectatori per meci. La întâlnirea cu Gloria Buzău, ultima dinaintea returului cu Roma, galeria condusă de Gelu, la tribuna

a doua, şi de Marin, la peluza cu tabela, şi-a structurat fundalul sonor pe acelaşi refren, „Festival, Steaua dă azi recital”. Până când Lăcătuş n-a obţinut penaltyul transformat de Petcu, lucrurile n-au fost chiar atât de simple. Pe teren propriu, unde spaţiile erau restrânse, militarii nu găseau lesne drumul spre poartă. Erau crispaţi şi închistaţi în schemele cerute de antrenor, chiar dacă, de multe ori, aşa cum cum veniseră, jucau cum simţeau. Şi asta se întâmpla îndeosebi după primul gol. Aşa a fost şi cu Buzăul, care a mai încasat două până în final, de la Piţurcă şi Radu II.

Arma secretă fără efect

Următorul oaspete în Ghencea avea o cu totul altă forță decât echipa din Crâng. Pentru returul cu AS Roma, în care reintra Bărbulescu, Armeanul îşi pregătise o surpriză. Bölöni începuse antrenamentele de o săptămână, iar antrenorul e decis să-l joace. Chiar dacă ştia că-l va băga, a dat de înţeles presei că este exclusă folosirea lui Loţi. Împreună cu Alecsandrescu a ticluit o strategie de intoxicare a adversarului, care avea să afle zilnic din presă că „singurul absent cert este Bölöni”. În tot acest timp însă, Loţi se antrena pe terenul 6. Încălţat cu un pantof de tenis alb în piciorul operat, mijlocaşul asuda cot la cot cu ceilalţi, iar la sfârşitul şedinţei de pregătire rămânea cu portarii pentru a mai trage de 30-40 de ori la poartă. Nici nu ziceai că are 31 de ani. Îndelungata lui absenţă i-a înfuriat pe generali. „Mă tot întrebau de Bölöni, de ce nu apare, ce se întâmplă cu el, dacă nu va mai putea juca niciodată”, îşi aminteşte Halagian. „Începuseră lucrările într-unul din grupurile sociale de sub tribuna a doua pentru a amenaja cabinetul stomatologic şi parcă le era frică să nu investească degeaba. Le-am zis atunci că eu îmi asum riscul cu el şi să stea liniştiţi că va mai juca. Începuseră chiar să se gândească să-l împrumute la un alt club de unde să luăm un alt jucător la schimb. Nici n-am vrut să aud. Ştiam că Loţi se va face bine şi va îmbrăca tricoul Stelei”.

Pe de altă parte, chiar dacă era refăcut, Balint nu prindea decât ultimele minute ale meciurilor. Hotărât lucru, nu intra în planurile lui Halagian, neînduplecat nici la presiunile prietenului său Pădureanu, care insista pentru introducerea lui Gabi. „S-a supărat atunci Jean, dar aşa vedeam eu lucrurile”, își aminteşte

azi Armeanul. Din pricina încăpăţânării antrenorului, „Găboajă” ajunsese să nu mai aibă somn. „Eu mu ştiu cum poţi să dormi”, îi spunea el lui Belodedici când îl vedea cât e de liniştit. „Azi-noapte n-am pus geană pe geană. Mă gândesc toată ziua ce are ăsta cu mine, iar tu, care eşti în aceeaşi situaţie, n-ai nici o treabă. Am ajuns de-l visez noaptea pe ăsta”, se plângea Balint colegului său de cameră. Pe Halagian însă nu-l putea îndupleca nimeni. „Eram disperat, povesteşte azi Gabi. Lucescu mă convoca în mod constant la lotul naţional, iar el mă ţinea pe tuşă. La un moment dat am cedat nervos. Am plecat din cantonament cu un prieten şi ne-am dus să vedem nişte filme la video. Asta era la modă atunci. Am stat toată noaptea, iar a doua zi nu m-am prezentat la antrenament. A fost pentru prima şi singura dată în cariera mea de fotbalist când am făcut aşa ceva”, explică Balint.

Faptul că Steaua disputa primul meci pe teren propriu în competiţiile europene după 5 ani de pauză a creat o adevărată isterie în jurul meciului. Din cele aproximativ 30.000 de bilete, doar 2.000 au fost puse în vânzare la stadion, acolo unde coada s-a format încă de luni, de la 5 dimineaţa. Casa s-a deschis abia la 10 şi în numai jumătate de oră de adevărate lupte sumo stocul a fost epuizat. Restul tichetelor s-au dat numai pe relaţii, cadrele militare descoperindu-şi în acele zile rude de care nu mai ştiau nimic de ani buni, dar care acum doreau să-i vadă pe Tancredi şi pe Conti în carne şi oase. Miercuri, cu 3 ore înainte de primul fluier al elveţianului Bruno Galler, tribunele erau pline ochi. Cum vremea a fost splendidă, microbiştii au venit cu table și cărţi, cu care să-şi omoare timpul până la startul de la 14:30.

„Uite-l pe Bölöni!”, au exclamat ei miraţi când Steaua şi-a făcut intrarea pe arenă. Gândind că nu-l are pe Stoica, în continuare suspendat, Armeanul a decis titularizarea lui Loţi chiar dacă acesta n-avea decât o săptămână de antrenamente în picioare. Miza însă pe ascendentul psihic asupra tinerilor săi coechipieri şi pe repetarea istoriei golului pe care ex târgmureşeanul îl marcase „squadrei” lui Zoff în urmă cu un an şi jumătate. Purtaţi pe val de un stadion cât o imensă galerie, „viteziştii” au început meciul tăios. Lăcătuş şi Majearu au ratat două ocazii bune, Bölöni a trimis vreo trei şuturi spre poartă dar fără tăria de altădată, iar în ultimul minut de dinainte de pauză Puşcaş a avut cea mai mare ocazie a meciului. Singur la limita careului mare, după o superbă acţiune a cuplului Lăcătuş – Majearu, Marcel a vrut să rupă poarta, dar a catapultat mingea în

înaltul peluzei. Roma scăpase de ce fusese mai greu. În a doua parte, cu un Bölöni obosit, care avea să fie înlocuit de Balint, cu un Lăcătuş din ce în ce mai stins, Steaua s-a pierdut în hăţişul unei defensive pentru care jocul distructiv era o a doua natură. Mai mult, în final, romanii au avut şansa de a pleca învingători, de vreme ce au beneficiat de un penalty obţinut de Conti. Era minutul 88 şi Duckadam se afla în faţă cu Righetti. Portarul s-a încovoiat bine pe lini porţii, şi-a fixat adversarul din priviri şi a început jocul psihologic. Îşi amintise că, la primele lui meciuri în Divizia A, procedase la fel şi în faţa lui Mircea Lucescu. Actualul antrenor al Galatei juca încă la Hunedoara, iar Helmuth apăra poarta arădenilor. Atunci a făcut aceleaşi mişcări, i-a ghicit privirea şi a prins mingea. Acum, la al doilea lui meci în cupele europene, avea să facă la fel. Şi cu acelaşi rezultat, pentru că sfera trimisă de atacantul italian i s-a oprit parcă hipnotizată în mâinile-i uriaşe. Meciul avea să se termine 0-0 şi, în ciuda paradei lui Duckadam, tristeţea se lăsase grea peste stadion. Chiar dacă adversarul era bine cotat, peste arenă plutea senzaţia că putea fi eliminat. Oricum, în disputa indirectă a orgoliilor cu Craiova şi Dinamo, „roş-albaştrii” ieşeau şifonaţi. Nu reuşiseră să treacă nici de primul tur, după ce în anii precedenţi rivalii bătuseră la porţile finalelor.

Picătura care a umplut paharul

Ratarea obiectivului a săpat şi mai adânc prăpastia dintre Halagian şi restul lumii. După ce, prin firea dictatorială, crease o distanţă apreciabilă faţă de jucători, după ce intrase în contre cu Alecsandrescu şi îl supărase şi pe ministru, singurul aliat îi rămânea rezultatul. Eriksson îi spulberase însă şi ultima punte de legătură cu viitorul lui în Ghencea, astfel că zilele Armeanului printre stelişti erau numărate. Mai mult, în meciul următor de la Târgu Mureş nu putea să îndulcească suporterii printr-o prestaţie de excepţie pentru simplul motiv ca în înţelegerea cu ASA pentru cedarea lui Bölöni se pusese condiţia unui tratat de pace la egal. Mulţi dintre jucători, în special cei tineri, nu ştiau însă nimic. Aşa că, după o primă parte pe care Stelian Trandafirescu, trimisul „Sportului”, a catalogat-o „fără sare şi piper, cu minute întregi de

tatonare şi joc poziţional”, a urmat o a doua „cu emoţii”, aşa cum titra ziaristul. Intrat după pauză şi dorind să se răzbune pe ratarea din meciul cu Roma, Puşcaş mânca norii. În minutul 76 a trimis chiar în bară, dar a avut surpriza să fie certat de Bumbescu, care i-a urlat de la jumătatea terenului: „Ce faci, ba, eşti nebun? Stai dracului liniştit, te-ai găsit tu acum să strici totul”. În acel moment şi cei care nu ştiau au priceput că meciul trebuia încheiat 0-0. Şi aşa s-a terminat.

Cum tensiunea crescuse deja peste limita de avarie, ratarea calificării cu Roma şi meciul de la Târgu Mureş, în care Armeanul le-ar fi sugerat unor jucători, peste capul lui Alecsandrescu, că dacă pot să câştige să o facă, au fost principalele capete de acuzare ale Armeanului. În fapt, pretextele demiterii. Pentru că picătura care umpluse paharul a venit din cu totul altă parte. Se întâmplase ca în urmă cu câteva zile, la o vizită de lucru a preşedintelui Ceauşescu, el să-i pună o întrebare lui Lică Bărbulescu, aşa, într-o doară, cum făcuse şi înainte cu ani la Neptun. „Măi, da’ ce se întâmplă cu echipa aia a noastră de merge aşa prost?”. „Echipa aia” era acum FC Olt, de care se ocupa cumnatul Lică la Scorniceşti şi care nu strânsese decât 5 puncte după primele 6 etape. „Ce să fie, tovarăşe secretar general? Dacă ne-a luat Steaua cei mai buni jucători. Şi, în plus, ne-a luat şi antrenorul!”. „Cum v-a luat, mă, şi antrenorul?”, a întrebat şeful statului, dar n-a mai aşteptat răspunsul pentru că, în fond, nici nu-l interesa. Bărbulescu a rămas vorbind singur. Toată discuţia fusese însă auzită de Olteanu, aflat la câţiva paşi în spatele celor doi. Tip care se ferea să intre în gura şefului, ministrul a luat în acel moment hotărârea capitală în ceea ce-l priveşte pe Halagian. Pe care a pus-o în practică imediat după revenirea echipei de la Târgu Mureş.

„Brancule, îi convoci pe Halagian şi pe Dinuţ şi le comunici că de azi şi-au încheiat activitatea la Steaua”. Ministrul n-a avut puterea să-i spună personal antrenorului că-l demite, îl legau, totuşi, ani de zile de cafele, whisky şi taclale în care încercase să-l convingă să vină în Ghencea. Cum să-i spună acum că-l dă afară? De aceea, îl însărcinase pe secretarul de partid să-i dea vestea. Când a auzit, Armeanul a rămas siderat. În afara rateului cu Roma, echipa mersese ceas. După 7 etape se afla pe primul loc cu 5 victorii şi două remize. Armeanul îşi făcuse însă prea mulţi duşmani într-o perioadă scurtă de timp. Dorinţa lui de a stăpâni clubul, rigiditatea de care a dat dovadă şi modul dictatorial în care a încercat să se impună în faţa unor fotbalişti

de mare valoare îi fuseseră fatale. Astăzi, la 15 ani după marea izbândă de la Sevilla, Halagian susţine că mare parte din echipă a creat-o el. „Acum, cu trupa aia băteam «naţionala» României la orice oră. Din păcate, n-am fost lăsat să continuu. Vă spun eu, până la urmă, cel ce m-a lucrat a fost ministrul Olteanu”. Mare parte dintre jucători nu împărtăşesc crezul fostului antrenor. „Prin felul lui de-a fi, Ienei a ştiut să transforme o echipă bună într-una de top. Dacă rămânea Halagian, ne pierdeam în conflicte mărunte şi uitam esenţialul”, spune azi Duckadam, completat de Stoica şi Piţurcă, cei care cred că după plecarea Armeanului „ne-am redescoperit bucuria de a juca, pe care o pierdusem în numai câteva luni”.

Capitolul 7 IENEI – IORDĂNESCU, ECHIPAJUL TRIUMFULUI

Când a luat decizia de a-l destitui pe Halagian, Olteanu avea pregătită varianta de înlocuire. Se sfătuise de multe ori cu Alecsandrescu în privinţa succesorului şi de fiecare dată Ion îi adusese aminte de nedreptatea făcută lui Iordănescu. „Tovarăşe ministru, băiatul ăsta mai putea juca în Grecia, dar a renunţat la bani pentru că generalul Coman i-a promis că-l pun la Steaua. Vă daţi seama ce supărat trebuie să fie tovarăşul Coman, care e un om parolist şi care în cazul ăsta nu s-a putut ţine de cuvânt”. Pledând pentru o promisiune, Alecsandrescu mărşăluia însă pe

aceeaşi veche cutumă a sa. La Steaua să lucreze cei care au transpirat pentru Steaua. Iar Iordănescu era, după Gică Popescu bătrânul, după Apolzan, după Constantin, unul dintre ei. Chiar dacă Ion Coman nu-i era superior direct, Olteanu avea capacitatea să unduiască printre demnitarii acelei vremi şi, într-un fel sau altul, să-i mulţumească, fără ca gestul să pară executare de ordin. Şi cum ministrul ştia că şi Valentin l-ar fi vrut pe Puiu la nchipă, hotărâse nu numai să-l pună, ci să şi pluseze.

„Puiule, de mâine eşti noul antrenor principal al echipei Steaua". În clipa în care ministrul terminase de rostit enunţul, Iordănescu simţi cum toţi pereţii biroului de la „Orizont" se prăvălesc asupră-i. Nu se gândise nici o secundă la scaunul principalului. „Tovarăşe ministru, nu pot să accept. Nu sunt încă pregătit pentru asta. N-am antrenat până acum pe nimeni. Dacă la teorie m-aş descurca, în practică sunt zero. Vă rog să înţelegeţi, nu pot să accept". Olteanu o ţinea însă pe a lui. „Mai gândeşte-te. Ai două zile ca să te hotărăşti. Dar până atunci mergi la echipă. Vezi, poate te acomodezi. Oricum, cel puţin «secund» o să fii".

Timp de două zile, Puiu n-a mai fost om. Ziua conducea antrenamentul, iar noaptea se duela cu gândurile. În minte reveneau cuvintele generalului Coman, care înainte de plecarea în Grecia îi spusese să se întoarcă încărcat. „Puiule, să nu cumva să vii fără cel puţin două valize. Una a ta cu tot vrei să pui în ea, iar a doua cu documentaţie de fotbal. Fură tot ce poţi de la cei cu care vei lucra pentru că-ţi va veni timpul să antrenezi Steaua. Şi trebuie să fii tobă de carte!". Puiu aşa făcuse. Acum însă, de o parte era raţiunea, de cealaltă aventura. La 34 de ani, banca tehnică a Stelei ardea. Practic, în gara lui sosise un tren pe care, pierzându-l, ar fi putut să nu-l mai prindă niciodată. Dar, în acelaşi timp, nu era dispus ca, odată suit, să îşi rupă gâtul la primul macaz mai înalt. De aceea, la expirarea termenului, a dat răspunsul înţelepciunii: "Tovarăşe ministru, nu pot să accept".

Eterna variantă

În cele două zile de meditaţie cerute de Puiu, şi Olteanu a realizat că totuşi nu era momentul să-l forţeze pe tânărul antrenor. Oricum, avea varianta de rezervă, Ienei era în continuare plătit ca tehnician, deşi stătea la Oradea. În plus, era

militar şi trebuia să asculte ordinele. Aşa că rechemarea lui nea Imi la post s-a transformat în formalitate. „Nu avea rost să mai întreb de ce m-au schimbat şi de ce mă pun acum. Pe de o parte eram obişnuit cu acest tratament, iar pe de alta nu aveam încotro”, povesteşte azi Ienei. Singura problemă rămânea cea a „secundului”. Atât Olteanu, cât şi Ienei gândeau însă la fel. Amândoi îl voiau pe Iordănescu. Motiv pentru care, la revenirea tehnicianului în Bucureşti, lucrurile au fost lămurite în mai puţin de un sfert de oră. Alecsandrescu radia. Visul lui ca la Steaua să lucreze stelişti era acum îndeplinit. Noul cuplu de antrenori era „roş-albastru” sută la sută.

Revenirea lui Ienei la echipă a fost ca răsuflatul de uşurare al puşcăriaşului eliberat peste noapte. Efectul nu avea cum să se vadă imediat. Întâi a apărut reculul. Nea Imi a avut neşansa să se apuce de treabă înaintea meciului cu Sportul Studenţesc, echipa pe care Steaua n-o mai învinsese în campionat de 3 ani. N-avea s-o facă nici acum, pentru că în dorinţa de a nu debuta cu stângul, tehnicianul a cerut multă prudenţă, care, în final, a însemnat un 0-0 şters. Primul „unsprezece” n-a diferit mult de cel folosit de Halagian. Portarul, Duckadam, şi linia de fund au rămas aceleaşi, cu Bărbulescu pe dreapta, Eduard pe stânga, Iovan şi Bumbescu pe centru. La mijloc însă, el l-a scos pe Petcu pentru a-i face loc lui Balint, iar partida cu Sportul a fost prima în care Stoica și Bölöni au jucat împreună. Cum la stânga l-a plasat pe Majearu, iar în faţă i-a fixat pe Lăcătuş şi Piţurcă, e lesne de constatat că formula de echipă la revenirea în Ghencea era, de la mijloc în sus, copia celei care va răzbi peste un an în Europa. Nefolosirea lui Belodedici era singura excepţie. Nu peste mult timp, tehnicianul va găsi formula miraculoasă. „Important a fost că nu se pierduseră lucruri esenţiale din ce creasem în anul precedent”, spune azi Ienei. „Au apărut jucători pe care noi îi doream de mult, marele merit al lui Halagian fiind acela că a reuşit să-l determine pe Loţi să accepte. În rest, Bărbulescu fusese contactat de noi încă de la ultimul meci din campionatul ’83 – ’84, când am învins cu 1-0 la Ploieşti, iar Bumbescu a vrut să fugă când a auzit că dă iar peste Armeanul”.

Derbyul cu Sportul n-a fost doar primul joc în care Stoica şi Bölöni evoluau unul lângă altul, ci şi momentul în care între cei doi se va lega cea mai trainică punte din câte au existat în acea echipă. „Sincer să fiu nu-mi plăcea deloc de Tudorel, îmi era tare nesuferit şi îl priveam ca pe un viitor duşman”, povesteşte azi Loţi. „Meciul ăla a fost suficient pentru a-mi schimba radical

părerea despre el. Eram la centrul terenului şi a dat o pasă proastă spre mine. Mă aşteptam să-mi reproşeze că eu nu m-am plasat bine, că nu am alergat sau mai ştiu eu ce. Ei bine, el şi-a recunoscut pe loc greşeala şi, pentru a recupera balonul, a băgat un sprint urmat de o alunecare la sacrificiu. Poate n-o să vă vină să credeţi, dar atunci, pe loc, în câteva secunde, în mintea mea Tudorel a suferit o metamorfoză radicală. Am realizat că antipatia pe care i-o purtam se datora de fapt felului lui de a fi, de a lupta până la sacrificiu pentru echipa lui. Era la fel ca mine şi pentru că semănăm atât de mult, de aia păream că ne vom respinge. În realitate, am descoperit în Tudorel un om atât de sincer şi de corect încât azi pot spune că îmi este cel mai bun prieten din toţi care au format acea echipă de vis", explică Bölöni. În ceea ce priveşte lotul de jucători pe care l-a găsit în Ghencea, Loţi avea unele nemulţumiri. „Erau mulţi jucători supraevaluaţi, alţii fără sclipire şi perspective. Nu vreau să dau nume acum. I-am spus atunci lui Ienei care e părerea mea şi timpul mi-a dat dreptate. Treptat, Steaua a renunţat la ei. M-am înşelat doar în privinţa lui Majearu, pe care nu-l vedeam în stare să facă mare performanţă. De la meci la meci, mi-a schimbat însă impresia. Poate cei tineri vor zâmbl, dar, după părerea mea, Miţi a fost un jucător mai mare ca David Beckham cel de azi", e de părere Bölöni.

Ienei a înţeles repede că a revenit în circuitul Stelei după ce remiza cu Sportul a fost disecată într-o şedinţă la club în care reproşurile s-au înlănţuit. Perioada de reacomodare şi valoarea adversarului n-au putut fi argumente ale semieşecului. Singura modalitate de a transforma ocara în laudă rămânea rezultatul. Dacă peste acesta se adăuga şi spectacolul, succesul era garantat. Ceea ce s-a întâmplat la următorul meci, cu Jiul. Balint, preferatul lui Imi, a deschis scorul în secunda 47, gol urmat de alte 5 până în minutul 60, semnate de Radu II (3), Stoica şi Lăcătuş. „A fost întâlnirea în care ne-am dat seama ce înseamnă presingul adevărat", a declarat Bölöni. „Din primul minut am vorbit să stăm în preajma careului lor, să nu-i lăsăm să iasă, iar rezultatul s-a văzut. De atunci înainte, în special pe teren propriu, aşa am procedat". „Băieţii erau înverşunaţi, îl completează Ienei. Începeau într-o vijelie căreia puţini îi rezistau. De fapt, încă de pe culoarul de la vestiare aveam 2-0. Ai mei se încurajau singuri, ţipau de-i băgau în sperieţi pe adversari". Pentru că nu fusese deranjat nici măcar cu un şut, Duckadam i-a lăsat locul, în ultima jumătate de oră, lui Stângaciu,

determinându-l pe cronicar să consemneze un nou debut la Steaua. Iar pentru că următorul joc al Stelei era la Braşov, Lăcătuş şi-a făcut rost de un cartonaş galben pentru a lipsi de la meciul cu fosta echipă. Sub Tâmpa, tot Balint a fost salvatorul antrenorului. După ce Spirea a deschis scorul, „Găboajă” a rupt-o la fugă pe dreapta, a şutat tare, portarul a respins în față şi tot el a adus egalarea. Care se va consemna şi la sfârşitul meciului şi menţinea Steaua pe primul loc la egalitate de puncte cu Dinamo.

„Tov. Vali”

Pe fondul rezultatelor bune ale echipei, tribuna oficială a stadionului din Ghencea a început să se populeze din ce în ce mai dens. Generali, înalte oficialităţi ale statului şi unii ziarişti acceptaţi de personalităţile vremii, precum Eugen Barbu, Corneliu Vadim Tudor sau Dan Claudiu Tănăsescu, ocupau cele aproape 40 de locuri din lojă. Printre ei avea să apară şi un personaj care, cu trecerea timpului, va deveni exponenţial pentru Steaua: Valentin Ceauşescu.

Fiul cel mare al preşedintelui statului fusese atras de mic de fotbal. Încă dinainte de 1965 când, de mână cu tatăl său, mergea la meciuri. Cum pe atunci Nicolae Ceauşescu avea în subordine, ca adjunct al ministrului apărării, clubul Steaua, micuţul a devenit suporter al „roş-albaştrilor”. După ce părintele a fost ales secretar general şi a încetat să mai meargă pe stadioane, Valentin venea singur sau însoţit de câte un prieten. La început nici măcar nu ţinea neapărat să stea alături de demnitari. Tip solitar, tăcut şi introvertit, tânărul prefera să privească în tihnă, să spargă seminţe şi să se bucure la golurile Stelei în voie, neştiut de nimeni. Era total diferit faţă de Nicuşor, mezinul familiei conducătoare, din care motiv, la vremea respectivă, se făceau speculaţii cum că nici măcar n-ar fi fraţi de sânge. Generalul Coman îşi aminteşte o întâmplare din anii ‘80. „Eram pe stadionul Victoria pentru o acţiune, ceva de genul PTAP, pregătirea tineretului pentru apărarea patriei, cum se numea atunci. Eram cel mai mare în funcţie la acea manifestare şi am rămas surprins la un moment dat de vânzoleala pe care o creau securiştii. Strigau să se facă loc, formaseră cordoane de protecţie. Eu eram deja în tribună şi am întrebat din ce pricină e vâlva. Mi-au explicat că soseşte Nicuşor Ceauşescu împreună cu

Nadia Comăneci. După ce aleea a fost descongestionată, au apărut două maşini în trombă, cu girofaruri şi sirene. În spatele lor soseau cei doi cu o larmă pe care n-o făcea nici şeful statului". Valentin era exact opusul. La meciuri venea la volanul Daciei primite de la Protocolul de Stat, o parca în spatele tribunei întâi şi îşi făcea loc prin mulţime de unul singur. Nu a avut niciodată şofer. Era greu de recunoscut pentru că refuzase întotdeauna statutul de persoană publică. Nu dorise să intre în politică, să le urmeze părinţilor în vreo funcţie. Privilegiile lui erau de altă natură. Şcolit 3 ani la Facultatea de Fizică de la Imperial College din Londra, Valentin a preferat să continue în mediul cercetării, ocupând un post la Institutul de Fizică Nucleară de la Măgurele, în apropierea Bucureştiului. Şi să-şi întreţină, din când în când, un hobby, fotbalul. Nu era însă ahtiat. De multe ori prefera să vadă meciul liniştit acasă decât să bată drumul la stadion. Prin anii '70 venise mai des, se ataşase de trupa lui Iordănescu, Dumitru, Marcel Răducanu şi ceilalţi, dar totul s-a tăiat dintr-o dată. Împreună cu un prieten a hotărât să meargă la Târgovişte, la un meci al Stelei, care se afla în lupta pentru titlu cu Craiova. În ciuda unei ploi torenţiale a rezistat până la sfârşit, dar favoriţii lui au pierdut cu 4-0. Atunci a simţit că unii nu jucaseră corect şi şi-a spus că nu mai are ce căuta la echipă. Înţelegea că într-un sistem corupt, de stâncă să fii şi tot nu poţi să nu cedezi la un moment dat. Iar fotbalul nu făcea excepţie. Aşa că, şi-a zis, decât să piardă vremea, mai bine citeşte o carte sau joacă un bridge.

O dată cu revenirea Stelei în lupta pentru vârfurile ierarhiei, Valentin a început să fie băgat în seamă mai des. Ministrul Olteanu a simţit că terenul era prielnic şi l-a cultivat, la fel cum procedase în urmă cu puţin timp cu Ilie Ceauşescu. A început să-i trimită invitaţii oficiale la meciuri, să-l cheme în pauze sau după partide la o ceaşcă de cafea în spatele oficialei şi să întreţină relaţia. Valentin nu era însă tipul care să preia iniţiativa. Asculta pe toată lumea, îşi mai dădea cu părerea dacă era întrebat, dar atât. În rest, se amuza la auzul indicaţiilor tactice pe care le dădeau politrucii vremii şi-şi spunea în gând să nu ajungă niciodată în această postură. Cu timpul însă, pasiunea pentru Steaua l-a atras tot mai mult către vestiarul echipei, către jucători şi problemele lor. Discuţiile cu Olteanu s-au înmulţit, dar cum specialistul numărul 1 în fotbal era Alecsandrescu, cei doi au devenit tot mai apropiaţi. Uşor-uşor, după revenirea lui Ienei la echipă, Valentin a început să apară şi la antrenamente, şi în

cantonamente, devenind „un personaj din anturajul Stelei”. Poveştile „Sfinxului” îl fascinau. Afla o grămadă de lucruri despre dedesubturile jocului pe care-l îndrăgise de mic şi „microbul” începuse să prindă rădăcini. Cu timpul, „tov. Vali”, cum îi ziceau jucătorii, a lăsat-o mai moale cu Măgurelele şi și-a mutat „serviciul” în Ghencea. Nu a acceptat niciodată vreo funcţie sau vreun birou în club, dar în fiecare dimineaţă, înainte de sosirea jucătorilor la program, îşi făcea apariţia la stadion. Stătea pe geam cu cafeaua în faţă ascultându-l pe Alecsandrescu, după care cobora la vestiare pentru a-i saluta pe fotbalişti şi a le asculta păsurile. Pe nesimţite, legătura dintre ei s-a strâns tot mai mult. La început rezervaţi, Bölöni, Stoica, Piţurcă, Lăcătuş şi ceilalţi s-au apropiat atât de tare de el încât l-au adoptat nu ca pe un şef, ci „ca pe un frate mai mare care avea grijă de noi şi, la nevoie, ne mai scotea din belele”, după cum spune azi Marius.

Vestea că fiul preşedintelui se interesează de soarta Stelei a prins să se difuzeze rapid. Prezenţa acestuia alături de Alecsandrescu la CNEFS sau la sediul Federaţiei le-a dat de înţeles adversarilor şi arbitrilor că militarii au de acum un promotor. Ăsta era şi scopul pentru care a revenit la stadion. „Fără a avea vreo funcţie, Valentin dorea să stopeze murdăriile din campionatul nostru, explică Stoica. Simţise că Steaua se formase, avea perspective şi încerca s-o păzească de influenţa malefică a conducătorilor politici ai lui Dinamo. Prietenilor le spunea că nu vrea ca Steaua să păţească ce a păţit Craiova după ‘83, când cei din Ştefan cel Mare au lucrat la dezintegrarea echipei”. De asemenea, intenţiona să risipească din vestiarul Stelei tentaţia jucătorilor de a mai vinde meciuri, aşa cum văzuse el la Târgovişte. Către arbitri, pe care Securitatea îi avea la mână cu dosare, Valentin trimitea mesajul tăcut că, de acum, nu trebuie să mai joace cum le cântă Postelnicu pentru că pot avea un sprijin şi din partea „roş-albaştrilor”. „Era duşman declarat al aranjamentelor, al cumpărării unui adversar, al mituirii arbitrilor. De multe ori însă se făceau multe fără ca el să ştie”, spune Lăcătuş. De aceea, chiar dacă îi era unchi, pe Ilie Ceauşescu îl vedea la fel de malefic ca şi pe Postelnicu.

„Tov. Vali, veniţi, dom’ne, înainte de meci la noi, la cabine, să se mai sperie şi fluieraşii ăştia!”, i-a zis odată Marius, dar solicitarea s-a izbit ca de zid. „Vouă nu trebuie să vă stea gândul la arbitri, ci la joc. N-aveţi nevoie de ajutoare, pentru că sunteţi cei mai buni, iar cu cât veţi avea meciuri mai tari aici, cu cât vor fi mai mulţi adversari în România capabili să vă pună probleme,

cu atât mai repede vă veţi căli pentru întâlnirile din Europa. De asta nici nu vreau să aud de aranjamente. Dacă o să faceţi blaturi aici, n-o să mai ştiţi care vă e valoarea reală, iar prietenia dintre noi se va rupe. Nu vreau să se spună că Steaua e echipă favorizată, iar eu vă garantez că nu veţi fi nici furaţi. E bine că aţi ridicat problema arbitrilor, pentru că îmi place ca relaţia dintre noi să fie deschisă. Dacă cineva e nemulţumit, s-o spună. Încercăm să-l ajutăm. Dacă cineva vrea să plece, e-n regulă, i se va da drumul, la fel cum dacă cineva nu doreşte să vină la noi, nu-l vom forţa. Există un regulament pe care nu-l vom încălca, pentru că noi trebuie să dovedim că suntem cei mai tari pe teren, nu în afara lui" Principiile lui Valentin erau clare şi corecte. Cu timpul însă, după 1986, el va călca de câteva ori peste promisiunile făcute. Nu în mai mult de 3-4 cazuri şi, oricum, în infinit mai puţine decât i se pun azi în cârcă. Cadrul de mare performanţă pe care-l va construi în Ghencea, suportul moral şi disciplina liber consimţită vor fi trei dintre cei mai importanţi vectori ai lungului şir de izbânzi ale Stelei. Cu ministerul în spate, cu drepturile achitate la zi, cu problemele familiale rezolvate şi avându-l prieten atât de apropiat pe „tov. Vali", valorile din lotul „roş-albaştrilor" vor avea liniştea necesară şi vor căpăta încredere pentru a demonstra pe teren că sunt, într-adevăr, cei mai buni.

„Amicale" pentru hrană

Miercuri, între două etape, militarii s-au deplasat la Mizil, pentru un meci amical, câştigat cu 3-1. Şi în prima perioadă a lui Ienei, şi cu Halagian, asemenea meciuri erau aşteptate de jucători. La Vaslui, Alexandria, Găeşti, Feteşti sau comuna „30 Decembrie", primarii invitau echipa pentru un joc de pregătire la care se ştia că spectatorii vor veni ca la urs. În schimb, steliştii îmbinau utilul cu plăcutul. În afara acţiunii sportive în sine, jucătorii, antrenorii şi conducătorii erau invitaţi la o masă după joc şi plecau din oraşele respective cu 4-5 kilograme de carne, o roată de caşcaval, cârnaţi sau ouă după posibilităţile şi darea de mână ale gazdelor. Ceea ce azi pare ridicol, înainte de '89 constituia un mare avantaj. Chiar dacă aveau bani cu mult peste media salariilor din România, fotbaliştii se confruntau şi ei cu porţionarea mâncării. Numele şi prestigiul îi ajutau să-şi

găsească pile care să le suplimenteze raţia oficială de 10 ouă pe lună, un kilogram şi jumătate de zahăr şi de carne sau unul de ulei. Aveau prieteni pe care-i plăteau pentru a le facilita procurarea acestor alimente. Iar când venea câte un asemenea „amical”, alături de geanta cu echipament fotbaliştii mai puneau una la fel de mare pentru foloase”.

Blestemul Stelei, blestemul lui Radu II

Corvinul, următorul adversar al Stelei în Ghencea, a pătimit şi el sub furia „viteziştilor”. Lăcătuş l-a servit pe Radu II la primul gol şi tot el a stabilit scorul la pauză. Golul lui Gabor din debutul reprizei secunde i-a înverşunat pe militari, care au mai punctat de două ori prin Stoica şi prin autogolul lui Mărginean şi i-au prilejuit lui Ienei să-l introducă şi pe Belodedici. Golul din final al lui Dubinciuc a stabilit scorul la 4-2, dar pentru cei 20.000 de oameni încântaţi de ce văzuseră nu mai conta nimic. „Dinamo, uită-te, ora ta se apropie!”, au scandat ei la sfârşitul jocului. Într-adevăr, urma marele derby. În formă de zile mari, Lăcătuş a început pe stânga, ameţindu-l pe Rednic şi punându-l pe Radu II în două situaţii mari de a înscrie. Pentru „Şarpe” ziua de 11 noiembrie 1984 avea să fie rendez-vous-ul său cu ghinionul. Şi al Stelei. Pentru că după ce Petcu a deschis scorul din centrarea lui Bölöni, dinamoviştii au egalat prin Andone şi au luat conducerea înainte de pauză graţie golului lui Dragnea. Părea un blestem. Se repeta scenariul de cu un an în urmă, când trupa lui Ienei deschidea scorul, dar de fiecare dată „roş-albii” îşi atingeau scopul. În partea a doua, chiar dacă Suciu a fost eliminat pentru lovirea lui Radu II, Steaua n-a mai găsit drumul spre gol. Iar acelaşi Radu II termina meciul pe targă după un atac criminal al lui Alexandru Nicolae. Diagnosticul, entorsă de genunchi cu întindere de ligamente, părea tras la xerox după cel din martie ‘83, când la un meci Argeş – Dinamo agresorul fusese acelaşi. Pentru Marin, luna şi jumătate de pauză forţată a însemnat pierderea definitivă a postului de titular. Din acea clipă el a devenit „al doisprezecelea”, aşa cum l-au numit coechipierii, pentru că aproape întotdeauna era prima rezervă introdusă pe teren.

Nici Bölöni n-a făcut un meci mare contra rivalilor din Ştefan cel Mare. „Mă durea îngrozitor piciorul operat. Alergam numai pe

vârfuri, pentru că la stângul se făcuse rană. Nu era gheată care să nu mă jeneze. Am încercat la un moment dat una cu câteva numere mai mari, dar tot mă rodea. După meciul cu Dinamo, am găsit însă antidotul. La jumătatea săptămânii am făcut un meci amical cu o echipă din Bucureşti, în pauză am cerut o foarfecă şi am decupat gheata de la stângul în jurul rănii. Am luat o sfoară şi am prins capetele de piele undeva deasupra operaţiei. Când am ieşit pe teren şi am văzut că nu se mai freacă îmi venea să zburd de bucurie. Pe urmă am mai stricat câteva perechi până când am găsit decupajul optim. Iar apoi, din superstiţie, am jucat mult timp cu această inovaţie", îşi aminteşte Loţi.

Detronaţi de Dinamo, steliştii urmau să înfrunte, conform obiceiului, rafalele şefilor. Paradoxal, Ilie Ceauşescu şi-a temperat discursul grobian, păstrând tonurile la nivel scăzut. Adversarii lui nu erau jucătorii, ci antrenorul care revenise împotriva voinţei lui. „Aţi pierdut cu Dinamo pentru că aici nu se mai face pregătirea fizică din timpul lui Halagian". Cuvintele lui Ilie l-au scos din pepeni pe Ienei, care a replicat la fel de prompt ca în episodul din urmă cu un an cu „Viaţa Militară": „Atunci, aduceţi-l înapoi pe Halagian!". Roşu de mânie pentru că fusese contrat în public, Ceauşescu a concediat dintr-un gest asistenţa şi l-a chemat pe antrenor în biroul lui Alecsandrescu. „Eu n-am venit aici ca să mă jigneşti dumneata", a fost principala acuză a lui Ilie. Ienei a încercat să-i explice că, pe undeva, cel jignit era el, iar în planul pregătirii lucrurile stăteau bine. „Lasă, dom'ne, că văd şi eu ce bine stau, că ne-au bătut iar ăştia". Pricepând că nu are cu cine discuta, Ienei a cedat: „Aveţi dreptate, tovarăşe general, va rog să mă scuzaţi pentru ce-am spus". Era exact ce voiau să audă urechiuşele de elefant ale ofiţerului. Antrenorul a ieşit cu capul plecat din birou. „Lasă, nea Imi, că tot cu noi o să ia titlul", l-a îmbărbătat pe scări Iordănescu. „Ştiu, Puiule, dar când văd cine mă jigneşte, îmi vine să-mi iau câmpii. Numai că nu asta-i soluţia. Oricum, trebuie să umblăm un pic la echipă".

Impunerea lui Belodedici

Ienei simţea că din formula de bază nu putea lipsi Belodedici. În mandatul anterior îl încercase şi la închidere, dar locul lui Miodrag era de ultim apărător. Hotărâtor pentru titularizarea lui Belo a fost şi cuvântul lui Bölöni. „Îl simţeam că are calităţi

senzaţionale pentru postul lui. Îi trebuiau numai meciuri pentru a căpăta experienţă. De aceea, m-am dus la nea Imi şi i-am zis să-l bage fără frică. L-am asigurat că o să-l ajut şi eu foarte mult, că o să fiu atent să închid culoarele în faţa lui. I-am zis să-l lase cu încredere pe mâna mea, a acceptat şi aşa a intrat Belo în echipă. De unde n-a mai ieşit", relatează Bölöni. Impunerea „Căprioarei" nu trebuia să producă însă lezarea lui Iovan, titularizat până atunci pe post de libero. Aşa că, de la începutul săptămânii, Ienei a demarat discuţiile individuale cu „Moţăţei". „Fane, dragă, e păcat de băiatul ăsta să facă tuşa. Şi pentru el, şi pentru tine, dar, în special, pentru echipă, ar fi excelent ca tu să joci fundaş dreapta. Ai rază mai mare de acţiune, îţi poţi pune mult mai bine în valoare tehnica şi viteza". „Bre, nea Imi, nu mă lua cu d-astea. De la tuşă până în afara terenului mai e doar un pas şi pot să mă trezesc lângă mata, pe bancă". „Fane, stai liniştit, nu-i vorba de aşa ceva. Hai să încercăm şi ai să vezi că ochiul nu mă înşală". Chiar dacă, iniţial, nu s-a împăcat cu ideea şi a scăpat câteva înjurături printre dinţi, Iovan a acceptat. În etapa următoare, la Scorniceşti, cu Belodedici libero, evidenţiat de Gheorghe Nertea în „Sportul", „roş-albaştrii" au surclasat Oltul, într-un meci în care Stoica, autogolul lui Eftimie şi Bölöni au fixat scorul la dimensiunile forfaitului. Pentru Loţi era şi primul gol oficial sub tricoul Stelei. Cum Dinamo a considerat că strategia unei remize la Petroşani e cea mai bună variantă după succesul în derby, diferenţa faţa de „câini" scăzuse la un singur punct. „Roş-albaştrii" îl pierduseră însă tocmai pe Iovan, accidentat destul de serios în partida cu Oltul. Cum Fane se adăuga pe o listă destul de lungă a problemelor medicale din echipă într-un timp foarte scurt, Valentin s-a gândit şi a propus o soluţie.

Profesorul de karate

„Tovarăşe ministru, el este Florentin Marinescu, omul de care v-am povestit că ar putea să se ocupe de pregătirea fizică a echipei". În tribuna oficială a stadionului, micuţul Olteanu avea în faţă un tip bine făcut, chelios, cu faţă rotundă şi sprâncene dese ce ascundeau o privire rece şi hotărâtă. „Da, dom'ne, am discutat şi de la 1 ianuarie te vei integra în programul stabilit de antrenori. Tovarăşul Valentin mi-a vorbit de dumneata şi cred că vom face o treabă bună împreună".

Prietenia dintre „sensei” şi Valentin dura de aproape 12 ani. În 1974, la propunerea Elenei Ceauşescu, cei doi băieţi ai cuplului prezidenţial au început să ia lecţii de karate. „Nicule, trebuie să ştie să se apere singuri. Poate vor fi cazuri în care gărzile să nu fie în preajmă şi să fie atacaţi. În plus, ştii că Valentin refuză să aibă măcar un om de pază”, i-a spus ea soţului. „Bine, atunci să-i pregătească cel mai bun din ţară”. La acea oră, Florentin Marinescu era numit de CNEFS coordonatorul artelor marţiale din România. Avea centura neagră 5 Dan în karate. 5 Dan în Jiu Jitsu şi 4 Dan în Judo. Considerat părintele karate-ului de la noi, a ajuns în scurt timp şeful pregătirii trupelor speciale, a gărzilor personale şi a formaţiunilor antitero. În 1976 a organizat primul curs oficial de Karate Do din ţară la Universitatea Culturală Ştiinţifică din Bucureşti. Cu toate că pentru copiii săi considera necesar acest sport, Elena Ceauşescu avea să-l interzică pentru „restul lumii” câţiva ani mai târziu. Aşa cum avea s-o facă şi cu jocul de bridge, pe care Valentin, spre exemplu, îl practica frecvent, devenind dublu campion naţional pe echipe.

Prima întâlnire dintre profesor şi celebrii învăţăcei s-a produs în sala de antrenament a Direcţiei a 5-a, situată în spatele Comitetului Central. Ulterior, antrenamentele se vor desfăşura în „Primăverii”, la doi paşi de reşedinţa prezidenţială, în sala de la Club Bazin, actualul Polo Club. Bună ziua! Eu am fost repartizat să mă ocup de pregătirea dumneavoastră. Mă numesc Florentin Marinescu şi nu sunt genul de om care să pup funduri. Eu vă spun dacă faceţi exerciţiile bine sau rău. Să nu aşteptaţi laude necuvenite. Cu orice usc, nu vi le voi da”. Tip direct, „sensei” îşi expusese clar principiile în câteva fraze. Dacă Valentin privi în jos şi nu scoase nici un cuvânt, Nicuşor păru încântat. „E super, maestre, că ne-am săturat de lingăii ăştia!”. „De atunci am devenit prieteni”, îşi aminteşte Marinescu. Calvarului ce a urmat nu i-a rezistat decât Valentin. Nicu a cedat după vreo două săptămâni și, în ciuda insistenţelor maică-sii, n-a mai venit la pregătire. Cel mare însă a înţeles mesajul exerciţiilor şi a progresat cu multă rapiditate. „Astăzi are centură neagră 3 Dan în karate şi totul e pe bune, fără nici o intervenţie. Are o voinţă extraordinară. E un tip care dacă-şi pune ceva în cap nu se poate să nu realizeze. Şi această perseverenţă a lui a dus la obţinerea Cupei Campionilor”, povesteşte profesorul.

Conştientizând importanţa pregătirii fizice, Valentin începuse de prin ‘82 să discute pe această temă cu prietenul şi

îndrumătorul lui. Ştia că Lucescu îl solicita la fiecare început de an să ţină o şedinţă de pregătire cu lotul şi îi ceruse să accepte să lucreze pentru Dinamo. În plus, înţelesese că maestrul putea fi extrem de folositor şi în fotbal. „Vale, ceea ce vreau eu să fac în România nu face nimeni în fotbalul de afară. Ăsta ar putea fi atuul nostru. Tu ştii bine că artele marţiale lucrează asupra celor trei elemente definitorii care creează întregul: fizicul, psihicul şi tehnicul. Te-ai convins că una fără alta nu se poate dacă vrei să faci o adevărată performanţă. Uite, la fotbal, degeaba jucătorul e talentat dacă fizicul nu-l ţine să alerge ca să intre în posesia mingii. Dacă are şi fizic, e şi tehnic, îi trebuie şi o pregătire psihică pentru a depăşi momentele delicate care intervin în joc. Te fură arbitrul, ratezi singur cu portarul, te conduce adversarul. Ce faci? Capitulezi? Nu. Dacă eşti bine pregătit mental survolezi aceste probleme şi te impui. Şi în fotbal voi lucra ca în arte. Plecând de la fizic spre psihic”. Pledoaria l-a convins pe „Vale”, aşa cum îi spunea Marinescu, cu atât mai mult cu cât Valentin observase personal că antrenamentele fotbaliştilor n-au nici pe departe intensitatea celor din karate. Stretchingul static pe care Marinescu l-a impus de la venirea în Ghencea avea să-şi arate roadele în perioada următoare, când accidentările determinate de contacte fizice sau de suprasolicitări vor dispărea ca prin farmec. Ceea ce la vremea respectivă era o premiera pentru România, azi e o obişnuinţă. Iar genul de pregătire psiho-fizică pe care Steaua l-a folosit începând din 1985 a devenit un lucru familiar şi în alte sporturi. „Naţionala” de rugby a Franţei, care azi se pregăteşte pentru marile competiţii cu trupele speciale, este doar un exemplu.

Campioni de toamnă

La mijlocul săptămânii ce a urmat meciului de la Scorniceşti, Lucescu a convocat un lot pentru „amicalul” cu Israelul de la Tel Aviv. În lipsa craiovenilor, lăsaţi acasă pentru a pregăti „dubla” cu Zeleznicear Sarajevo, selecţionerul a chemat 4 stelişti: Duckadam, Bölöni, Balint şi Lăcătuş, dar titular n-a fost decât Loţi. Helmuth n-a apărat nici un minut, iar ceilalţi doi au intrat pe parcursul reprizei secunde, Marius stabilind scorul final 1-1. În acelaşi timp, Stângaciu, Belodedici şi Soare au mers la lotul de tineret. Uşor-uşor, steliştii începeau să se impună şi la nivelul

reprezentativelor. Chiar dacă, nu o dată, erau lăsaţi pe dinafară în detrimentul celor care formau blocurile Craiova, Corvinul, Sportul sau Dinamo.

Demersul lui Ienei pentru titularizarea lui Belo a rodit chiar în următoarea rundă, acasă, cu Politehnica Timişoara.

„Căprioara” a deschis scorul după o jumătate de oră de joc, descătuşându-şi coechipierii, care au mai punctat prin Majearu, de două ori, şi Puşcaş, bănăţenii reducând din handicap prin Şunda. Iovan şi Radu II, accidentaţi, Lăcătuş şi Petcu, suspendaţi, n-au putut fi utilizaţi. Ultimii doi au reintrat în echipă la mijlocul săptămânii, când Steaua s-a deplasat la Cluj pentru „16”-imile Cupei, şi au înscris 4 dintre golurile victoriei cu 6-1 în faţa CFR-ului, la care au mai contribuit reuşita lui Puşcaş şi autogolul lui Mureşan. A fost doar un antrenament cu public şi o escală în drumul spre Oradea, unde era programat jocul din runda următoare. Bihorul a început în forţă şi a deschis scorul prin Dianu. Până la pauză însă Piţurcă a reuşit să egaleze, pentru ca pe final să mai marcheze de două ori. Cum Dinamo n-a obţinut decât un 0-0 la Timişoara, gaşca lui Ienei a redevenit lider graţie golaverajului, criteriu secund de departajare atunci, după numărul de puncte.

Pentru Steaua ar fi trebuit să urmeze meciul cu Universitatea Craiova, numai că, la solicitarea oltenilor, întâlnirea s-a amânat pentru finalul turului. Între timp, lotul a mai făcut un „amical” în Grecia, unde, de la prima clasată, Steaua, n-au fost convocaţi decât Bölöni şi Lăcătuş, şi unde „tricolorii” au pierdut cu 2-1. În campionat, Dinamo învingea la scor Bihorul, 4-0, şi trecea din nou în frunte, având însă un meci mai mult. În ultima etapă, „roş-albaştrii” s-au deplasat la Bacău, acolo unde fuseseră pulverizaţi în campionatul trecut. De această dată însă, moldovenii erau pe ultimul loc, iar „mânjii” crescuseră cu încă un an, timp în care automatismele se conturaseră tot mai clar. Unul dintre acestea, cel de funcţionare a tandemului Lăcătuş – Petcu, a adus şi golul marcat de mijlocaş în prima repriză. Apoi, cel de-al doilea mare câştig, maturitatea, a conservat scorul până în final. Cum Dinamo n-a obţinut decât un 0-0 la Baia Mare, Steaua avea prilejul să încheie turul pe primul loc. Cu o singură condiţie: să învingă Universitatea în restanţa ce trăgea cortina peste sezonul de toamnă.

Perspectiva terminării în frunte şi a unei vacanţe cum nu mai avuseseră de mult i-a înrăit pe stelişti. Universitatea venea la Bucureşti cu moralul la pământ după eliminarea din Cupa UEFA,

0-4 la Sarajevo cu Zeleznicear, şi fără doi titulari, Cârţu şi Mănăilă. „Hai, pe ei! Să-i omorâm! Să nu mişte!”. Pe culoarul dintre vestiare, steliştii declanşaseră un adevărat ritual al înspăimântării adversarului. Lăcătuş, Bumbescu, Bölöni, Stoica şi ceilalţi aveau să facă din aceste strigăte de luptă o adevărată strategie, la care s-a raliat ulterior până şi gentlemanul Ienei. „Călcaţi-i pe ochii”, era expresia pe care antrenorul o rostea în uşa vestiarului pentru a completa şi el corul războinicilor. Craiova a căzut pradă uşor începutului în forţă al Stelei. Bölöni a deschis scorul încă din minutul 3, Piţurcă l-a majorat la mijlocul primei reprize, după care geniul lui Lăcătuş a rupt echilibrul. Luându-l în primire pe experimentatul Ştefănescu încă din debut, Marius l-a enervat atât de tare cu metodele lui de intimidare, încât căpitanul „naţionalei” a cedat psihic. L-a lovit fără minge pe stelist şi a fost eliminat, lăsându-şi echipa în inferioritate numerică la scorul de 2-0. Tot Lăcătuş, drăcuşorul împieliţat, a stabilit scorul pauzei la 3-0 după o cursă solitară pornită de la mijlocul terenului, încheind practic meciul. Chiar dacă Rodion Cămătaru a reuşit să reducă din handicap şi Lung să apere penaltyul lui Majearu, problema învingătoarei nu se mai putea pune. Şi, „pour la bonne bouche”, cum zice francezul, în ultimul minut Stoica a executat impecabil o lovitură liberă de la 17 metri, închizând tabela la 4-1. „Campioana unei mari iubiri” ieşea din Ghencea pe scut, în timp ce gladiatorii Stelei se retrăgeau spre case purtaţi pe braţe de miile de suporteri ce rămăseseră în tribună minute bune după meci pentru a scanda „Campionii! Campionii!”. Deocamdată doar de toamnă.

Prieteni la toartă

„Cred că cel mai important factor al succesului nostru în sezonul de toamnă l-a reprezentat unitatea sufletească a întregului grup de jucători, deşi în el sunt reprezentate mai multe promoţii de sportivi. S-a creat însă o asemenea legătură psihică între noi, încât întreaga muncă de pregătire, desfăşurată în condiţii excelente, a găsit un mediu propice şi a şi avut roade imediate”. Concluzia pe care Tudorel Stoica o trăgea la finele turului de campionat nu era în nici un fel hiperbolizată. Revenirea lui Ienei la echipă a adus calmul şi încrederea printre jucători. I-a apropiat pe titulari de rezerve, făcându-i să înţeleagă

că fiecare trebuie să-şi aştepte momentul. A ştiut cum să le vorbească celor bătrâni, cum să-i dojenească pe cei tineri. A priceput că o echipă mare nu se face cu îngeri, ci cu bărbaţi care mai scapă la o bere în plus, mai întârzie la un antrenament. De fiecare dată a preferat să întoarcă spatele boacănelor făcute de băieţi pentru simplul fapt că simţea că tot cu ei o să facă treabă.

Pe de altă parte, chiar dacă în echipă taberele erau oarecum delimitate, niciodată nu s-au format bisericuţe. Stoica, Bölöni şi Piţurcă formau gaşca înţelepţilor, Iovan, Bumbescu, Bărbulescu, Eduard, Radu II, Lăcătuş şi Petcu deveneau, pe rând, detonatorii bunei dispoziţii. Duckadam, Tătăran, Puşcaş constituiseră grupul ardelenilor, cărora li se adăuga deseori perechea nonconformistă Balint – Belodedici. Majearu era mai rezervat, dar alipirea de zvăpăiatul Stângaciu crea şi aici echilibrul. Nu o dată însă, formaţiunile fuzionau, fără ca reacţia rezultată să fie una cu explozie. Desele vizite pe care şi le făceau în timpul liber, prietenia care se legase între soţii şi vacanţele pe care de multe ori le petreceau tot în comun au creat acea legătură sufletească de care vorbea Tudorel Stoica la finele anului 1984. Şi au infirmat legenda care spunea despre căpitanul steliştilor că ar fi un demon al destabilizării, un câine rău cu toate noile vedete care se transferau în Ghencea.

Temporizarea lui Angelo, posesia lui Lucescu, progresia lui Ienei

În plan tactic, deşi lotul era acelaşi pe care-l lăsase Halagian, jocul era complet diferit. Ienei reuşise în numai câteva etape să facă două mişcări excelente. Prima a fost cea a armonizării perechii de mijlocaşi centrali Stoica – Bölöni, iar cealaltă titularizarea lui Belodedici şi reprofilarea lui Iovan. Tehnicianul l-a păstrat pe Loţi în postul pe care se consacrase şi i-a dat libertate de mişcare lui Tudorel. În numai două luni, căpitanul Stelei se eliberase de stresul la care era supus pe vremea Armeanului şi căpătase o zonă mai mare de acţiune. Cel care odinioară era doar aghiotantul lui Dumitru și Iordănescu, care era nevoit să rămână în permanenţă de gardă în propria jumătate pentru că starurile de atunci ale echipei nu aveau obiceiul de a sta prea

mult în propriul teren, putea zburda acum în voie. Tudorel era ca un vulcan care stătuse 10 ani în stare latentă, iar acum erupea. Într-un singur tur de campionat reuşise să marcheze de 6 ori, după ce între 1975 şi 1984 nu înscrisese decât 24 de goluri.

De altfel, eficacitatea a fost principalul câştig al echipei. Steaua revenise la stilul ofensiv care o consacrase. Fără să spună în mod explicit la antrenamente, Ienei cultiva jocul dintr-o bucată, din devieri, direct pe poartă. Desenul tactic al militarilor se apropia foarte mult de ceea ce se juca la acel moment în Europa. În 1970, Angelo Niculescu venise cu o noutate: temporizarea. Ideea antrenorului era aceea de a plimba mingea pentru a tăia din elanul adversarului, pentru a-i stopa furia şi pentru ca elevii lui, prea puţin ieşiţi prin lume atunci, să nu se mai sperie de fotbaliştii din faţa lor şi să capete încredere. În 1984, Mircea Lucescu a adăugat la teoria mentorului său noţiunea de posesie. După 14 ani fără rezultate, fotbalistul român îşi pierduse din nou încrederea. Chiar dacă în ţară erau zmei, la meciurile internaţionale „tricolorii” clacau în principal mental. Lucescu a priceput acest lucru şi şi-a construit strategia pe ideea de a păstra mingea cât mai mult, anulând astfel printr-o mişcare continuă forţa de joc a „duşmanului”. Posesia se oprea însă la linia de fund, pentru că antrenorul nu reuşise şi o progresie în adâncime pe măsura pregătirii atacului. Instinctual sau nu, Ienei a izbutit acest lucru. La posesie, el a cerut în permanenţă viteză şi deplasare în adâncime pentru a ocupa spaţiile libere din spatele adversarului. Fără a interzice total driblingul, nea Imi cultiva jocul din maximum două atingeri, singurul menit a iuţi întregul angrenaj. Aşa a apărut vâltoarea „roş-albastră”, aşa s-a născut noţiunea de „vitezişti”, aşa s-au putut marca 40 de goluri într-un tur de campionat. În fond, aşa s-a creat ceea ce suporterii au numit „Circul Ghencea”.

Nimic însă nu se putea clădi fără o fundaţie fizică temeinică. Aici era tărâmul lui Iordănescu. Chiar cu riscul de a fi înjurat de băieţi, Puiu începuse să deschidă valiza cu documentare pe care i-o ceruse Coman. Preocupat încă de pe vremea când mai juca de metode cât mai noi de antrenament, Iordănescu furase meseria. În Grecia îl avusese antrenor pe englezul Less Shanon, un tehnician cu profil european, adept al stilului tehnic. De la el a prins multe. După şedinţele de pregătire, fugea acasă şi-şi nota lecţiile de antrenament după numele cu care le boteza britanicul. Lua dicţionarul, pentru că la vremea respectivă abia desluşea limba lui Shakespeare, şi denumea exerciţiul în română. Aşa s-au

născut şi „Poştaşul”, şi „Plicul”, teme fizice la auzul cărora şi astăzi Majearu, Lăcătuş sau Bumbescu transpiră numai reamintindu-şi iadul impus atunci de Puiu.

Peste toate acestea venea însă valoarea intrinsecă a fiecărui fotbalist. „Luat post cu post eram cei mai buni din ţară, chiar dacă la echipa naţională primeau convocări mereu alţii”, povesteşte Iovan. „Fiecare îşi făcea excelent meseria pe partea lui de teren. Nu exista să ne fie frică atunci când mingea ajungea la vreunul dintre noi. Ajunseserăm să ne simţim cu ochii închişi. Se creaseră nişte automatisme greu de imaginat astăzi. Eram ca o maşinărie excelent unsă, care dădea extrem de rar rateuri. Iar un mare merit în punerea la punct a acestui angrenaj a avut-o Bölöni. Nu ştiu cum făcea, dar Loţi gândea excelent fiecare fază. Era mereu acolo unde aveam nevoie de el. El a fost factorul de stabilitate a unei echipe până atunci pe cât de avântate, pe atât de riscante în multe momente. Clipe care ne-au şi costat cu un sezon înainte”, concluzionează azi „căpitanul de la Sevilla”. Iar Balint îl completează: „Loţi şi Tudorel au format creierul acelei echipe. Noi, cei tineri, eram nişte năzdrăvani. Ei gândeau pentru toţi. Ei dădeau tonul la atac, ei spuneau când să ne apărăm, iar în afara terenului erau nişte profesionişti desăvârşiţi. Chiar zilele trecute, înaintea meciului cu Milan din Liga Campionilor, am avut o discuţie pe această temă cu Gică Hagi. Mi-a spus că la anul, când se va apuca de antrenorat, va încerca să construiască o echipă după modelul Stelei ‘86. «Măi, Gabi, mi-a zis, tu nu-ţi dai seama ce mare echipă a fost aia. Eu îţi spun cum se vedea din afară. Era extraordinar presingul ăla pe care-l făceaţi, pasaţi într-un ritm senzaţional, ce mai, jucaţi cam ce joacă azi Manchester United»„, a povestit Balint.

„Sensei” face prima victimă

Pentru stelişti, 1985 a început cu surpriza prezenţei lui Florentin Marinescu la Forban. Dacă, la început, Ienei şi Iordănescu erau puţini reticenţi la ceea ce dorea profesorul, jucătorii efectiv nu pricepeau ce rost mai are încă un tehnician. „Sensei” a simţit strângerea de inimă a fotbaliştilor, dar era pregătit. Păşea într-un sport în care trona boemia, în care noutatea, oricare ar fi fost ea, era luată în râs. De aceea a ţinut să pună la punct din start câteva principii clare. „Eu vin dintr-o

lume mult mai riguroasă”, au fost primele cuvinte ale lui Marinescu în faţa jucătorilor care formaseră un semicerc în sala de sport. „Toată activitatea pe care o voi desfăşura cu dumneavoastră trebuie să se bazeze pe respect reciproc. Nu mă voi raporta niciodată la ce ştiu eu să fac şi ce puteţi dumneavoastră. Vreau însă să vă asigur că nu suport glumele de prost gust. În relaţia pe care o statuăm azi, aş vrea ca totul să se rezolve prin vorbe. Dacă nu se va putea şi voi fi nevoit să folosesc şi corpul, cred că numai dumneavoastră aveţi de pierdut”. În spatele grupului, Iovan, Bumbescu şi Bărbulescu începuseră să chicotească. „Dom’ profesor, nu vă uitaţi şi la noi cum arătăm? Toţi trei om reuşi să vă punem jos, nu credeţi?”. „Eu zic că n-ar fi bine să încercaţi, băieţi!”. Puşi pe şotii, cei trei n-au ţinut cont de recomandarea „senseiului”. Spre seară, când Marinescu se îndrepta spre camera sa, au organizat o pândă şi, alături de încă vreo 3-4, i-au sărit în cârcă. Karateca vorbise însă serios. Dintr-o mişcare bruscă s-a scuturat de primii doi, s-a întors, a prins capul primului venit şi i l-a pus pe genunchi. Nefericitul nu era însă unul dintre iniţiatori, ci „ăla micu’, Belo, care se băgase şi el ca musca în lapte şi s-a ales cu un cucui în frunte”, povesteşte amuzându-se Marinescu.

Treptat, atât antrenorii, cât şi jucătorii au priceput rolul stretchingului. Firesc, unii ca Bölöni, Balint, Belodedici îl făceau de plăcere, alţii, ca Petcu, Lăcătuş sau Bumbescu, de nevoie. Nu o dată, ultimii au fost scoşi din antrenament pentru că executau mişcările în dorul lelii sau spărgeau cu glumiţe nesărate liniştea de catedrală pe care-o impusese Marinescu. Totul se va regla o dată cu trecerea timpului, iar programul maestrului va deveni ca un ritual sacru. Mai mult decât atât, în cantonamentele lungi, jucătorii au mai renunţat la table sau rummy pentru lecţii de autoapărare cu profesorul de karate. „Chiar dacă nu am reuşit să devenim maeştri, am căpătat încredere în forţele noastre. Câteodată, după meciurile importante, ne era oarecum teamă să ieşim pe stradă. Ne gândeam că putem fi atacaţi de suporteri ai adversarului, în special în Bucureşti. Lecţiile predate de Marinescu ne-au schimbat în primul rând mentalitatea. Simţeam că putem să ne apărăm singuri. Oricum, bine că nu ni s-a întâmplat vreunuia din noi ceva, că de la teorie la practică de multe ori e cale lungă”, povesteşte azi Tudorel.

Stoica refuză „naţionala”

Convocaţi la lotul naţional pentru un stagiu de pregătire la capătul căruia era programat „amicalul” cu Portugalia, Bölöni, Piţurcă şi Lăcătuş au scăpat de Forban. Anunţat şi el printre cei chemaţi, Stoica a preferat să rămână la club. Pentru nimeni nu mai era însă o noutate. Tudorel hotărâse acest lucru cu multă vreme în urmă. „Nu puteam să joc pentru echipa naţională. Tot timpul am fost un tip de casă. Îmi ajungeau cantonamentele de la echipa de club. Aveam deja o vârstă la care nu mai alergam pentru glorie, iar programul suplimentar mă dărâma în primul rând psihic. Nu puteam duce o luptă pe două fronturi. Tot timpul m-am considerat un om corect şi de aceea am preferat să dau lucrurile pe faţă. Tocmai în această idee am discutat cu Lucescu şi i-am explicat cum stau lucrurile din punctul meu de vedere. El a părut că mă înţelege şi m-a asigurat că dacă asta e hotărârea mea, va ţine cont de ea şi nu mă va mai chema. Numai că Lucescu nu mi-a răspuns cu aceeaşi corectitudine. După o perioadă de timp m-am trezit din nou convocat. Pe vremea aceea, cine refuza să joace la echipa naţională era suspendat şi la club. Probabil că a procedat aşa cu mine, ca să slăbească Steaua. Nu l-am înţeles, după cum nu l-am înţeles nici cu murdăriile pe care le-a făcut după 1986. Reuşise să facă la Dinamo o echipă extraordinară, dar din cauza manevrelor din campionat, din pricina «dinamoviadelor» cu Victoria, Morenii, Bacăul, Corvinul, Jiul şi alte echipe din sfera lor de influenţă, n-a avut nici rezultate internaţionale. Practic, şi-a furat căciula singur şi, la ora meciurilor adevărate, echipa n-a mai ştiut care-i era de fapt adevărata valoare. Revenind însă la echipa naţională, pentru că Lucescu n-a fost corect, n-am mai fost nici eu. Am invocat accidentări de fiecare dată când eram chemat şi-mi găseam astfel motiv să rămân la club”, explică azi Tudorel Stoica.

Meciul cu lusitanii de la Lisabona a fost primul zvâc internaţional al lui Lăcătuş. Introdus după pauză, când scorul era 2-0 pentru portughezi, Marius l-a făcut franjuri pe adversarul direct, fundaşul Oceano, şi, în numai 20 de minute, a reuşit să marcheze de două ori în poarta lui Damas. Superbul gol al lui Hagi, şut de la peste 30 de metri, a pus capăt unui meci câştigat de „tricolori” cu 3-2, al cărui erou fusese puştanul uscat şi pletos, care la 20 de ani şi la doar a 7-a selecţie îl determina pe Mircea

Tudoran, trimisul „Sportului”, să-l desemneze „cel mai bun jucător de pe teren”. Din păcate însă, Lucescu va miza foarte puţin pe „blocul” Stelei în preliminariile pentru Mundialul mexican şi, în final, va plăti cu un eşec.

Tăticul cu „Cap de mort”

Ca să scape de troienele din ţară, steliştii au plecat pentru o săptămână în Grecia. Ilie Bărbulescu stătea însă ca pe ghimpi. Rămasă în ţară, soţia urma să nască, iar „Balamuc” dădea zilnic câte trei telefoane să afle dacă barza îi adusese un frăţior Andreei Ştefania, fetiţa lui de 5 anişori. De fiecare dată primea răspuns negativ. „Da' ce-i frate, iapă, naşte la 15 luni? I-a trecut sorocul de vreo trei săptămâni”, spunea Iliuţă perpelindu-se în holul hotelului. Motiv pentru Iovan şi Bumbescu să-l ia în băşcălie. „Frate, am impresia că te-ai vorbit cu nevastă-ta să mai stea ca să nu dai de băut pe aici, că te frige la buzunar”. „Plecaţi, bă, de-aci, că n-am chef de bancurile voastre”, încercă să-i expedieze Ilie, dar Fane şi Bumbi aveau chef să-l tachineze. „Bambino, ia uite la ăsta ce cap are!”, spuse Iovan. „Aşa e, frate, parcă e cap de mort!”, completă Bumbescu. „Ia uite, bă, cine vorbeşte. Aveţi noroc cu mine şi cu Belo, că mai refacem media de frumuseţe a liniei de fund. Că dacă nu eram noi, speriaţi oamenii pe stadioane. Da’, staţi liniştiţi, că dacă merg la femei numai cu voi mă duc. Păi, când o să vă vadă alea cu feţele astea, or să fugă la mine, bă, şi o să mă scutească de o vrăjeală în plus”, îi puse la punct Bărbulescu. Pe 28 ianuarie 1985 se va naşte Andrei, băiatul care azi joacă şi el la Piteşti, la grupa lui Moiceanu, motiv pentru Iliuţă să nu uite niciodată că stagiul din Grecia i-a adus cel de-al doilea copil, dar şi cea de-a doua poreclă: „Cap de mort”.

Plicurile secrete ale lui Olteanu

Ultima repetiţie înaintea startului s-a desfăşurat la Oradea, unde Steaua a câştigat turneul „Crişana ‘85” de o manieră categorică: 5-0 cu Debreţin (Bölöni, Piţurcă, Lăcătuş – 2, Tătăran) şi 3-0 cu Szeged (Piţurcă, Bölöni, Belodedici). Debutul în noul sezon s-a făcut la Galaţi, în „optimile” Cupei. Pe un teren

asemănător celui pe care fuseseră învinşi în ‘83 cu 3-1, militarii n-au mai greşit şi au dispus de Dunărea cu 2-0, graţie punctelor reuşite de Bumbescu, primul pentru Steaua într-un meci oficial, şi Lăcătuş. O altă verificare, 3-1 contra lotului de tineret, în care au jucat Belodedici, Balint şi Soare, a precedat partida din „sferturile” Cupei, de la Cluj, cu FC Baia Mare, câştigată şi ea cu 1-0, scor stabilit în prima repriză de şutul necruţător al lui Bölöni. Pentru că terenul era îngheţat şi pentru a nu suporta iar furia şefilor, în avionul echipei a urcat de această dată şi Rudi Konrad, cel care împreună cu organizatorii a pus la punct suprafaţa de joc. De altfel, după păţania de la Dunăre, ori de câte ori a fost nevoie, şeful administrativului a făcut deplasarea cu echipa pentru a se asigura că totul e în regulă în ceea ce priveşte suprafaţa de joc.

Returul a început la Piteşti, acolo unde Steaua trebuia să-şi ia revanşa pentru punctul pierdut în tur. În formula standard, Duckadam – Iovan Bumbescu, Belodedici, Bărbulescu – Petcu Stoica, Bölöni, Majearu – Lăcătuş Piţurcă, băieţii lui Ienei s-au impus la limită, 1-0, gol Lăcătuş, dar nu s-au putut distanţa în clasament pentru că Dinamo câştiga la acelaşi scor meciul de la Târgu Mureş. La tradiţionala şedinţă dinaintea meciului, ministrul Olteanu i-a tras deoparte pe Piţurcă şi Lăcătuş. „Dacă începeţi bine, luni dimineaţă vă aştept la mine la birou să discutăm ceva”, le-a spus generalul. Cum „roş-albaştrii” păşiseră cu dreptul, atacanţii au ascultat ordinul şefului şi s-au prezentat la sediul de la „Orizont”. „Măi, băieţi, vreau să rămână între noi, să nu mai ziceţi la nimeni. Uitaţi, aveţi aici câte o mie de lei de fiecare, iar dacă veţi da în continuare goluri veţi mai fi recompensaţi”. Împurpuraţi, Lăcă şi Piţi au ieşit în pasul ştrengarului din biroul lui Olteanu. În cei 5 ani de când se implicase în fotbal, ministrul deprinsese multe din tainele acestui sport. Stimularea individuală era una dintre ele. Povestea cu cei doi s-a repetat de nenumărate ori pe timpul mandatului lui Olteanu, iar secretul s-a păstrat multă vreme. Până într-o zi când, făcând anticameră pentru a-şi primi plicurile, cei doi au avut surpriza să dea nas în nas cu un Stoica radios, care ieşea din acelaşi birou. „Tudore, nu zici nimic, mergi pe burtă?”. La început, căpitanul Stelei a vrut să eschiveze. Când şi-a dat seama că Piţi şi Lăcă ştiu despre ce e vorba, a recunoscut motivul vizitei, dar cei trei au făcut un pact de conservare a secretului, care a fost deconspirat destul de târziu, după destrămarea echipei.

Revenirea în Ghencea a însemnat un nou spectacol, 4-0 cu Chimia Râmnicu Vâlcea, Majearu, de două ori, Piţurcă şi Radu II semnând pentru izbândă. Dacă „Şarpele” reapărea în tricoul Stelei după accidentarea din toamnă, Ienei îl pierdea însă pe Petcu, care va face ruptură de menise şi va absenta o bună bucată de vreme. Neşansă pentru Fane, noroc pentru Balint, care îşi va găsi iar locul printre titulari. Urma însă o deplasare la Baia Mare, acolo unde se pierduse practic campionatul trecut. Fără Bumbescu, suspendat, Stoica şi Petcu accidentaţi, Steaua avea să suporte dominarea gazdelor în prima parte. Marcaţi strâns de Weissenbacher şi Raţ, Lăcătuş şi Piţurcă n-au mişcat până spre final. În minutul 83 însă, Marius a avut o sclipire de geniu, l-a pierdut pe drum pe cel care avea să-i devină coleg din vară şi a marcat golul care a însemnat prima victorie a Stelei în Dealul Florilor. Bucuria izbânzii a fost cu atât mai mare, cu cât Dinamo a remizat, 2-2, cu Corvinul la Hunedoara.

Conflict între Moraru şi Dinu

Sâmbătă, 16 martie, avea să rămână în istoria fotbalului nostru ziua când s-a înregistrat cel mai mare număr de spectatori pe o arenă din România. Pentru că, de ceva vreme, Elena Ceauşescu interzisese transmisiunile din campionatul intern, peste 100.000 de microbişti au luat cu asalt stadionul „23 August” ca să vadă cuplajul Rapid – Steaua şi Dinamo – Sportul. Furioşi, oamenii au escaladat gardurile şi nici anunţurile mincinoase făcute la staţia de amplificare, cum că meciurile se difuzează în direct, nu i-au înduplecat să părăsească arena. Cei care nu mai prinseseră un loc în tribune, pe reflectoare, pe stativul flăcării de la Universiadă sau prin pomi s-au revărsat pe pistă. În urma acelui cuplaj, pe stadioanele din România locurile au început să fie numerotate ca la teatru, iar paza la meciuri să se dubleze. După ce Piţurcă a deschis scorul rapid în meciul de deschidere cu un voleu din afara careului, privirile s-au fixat mai mult la spectacolul tragicomic din tribune. Nemulţumiţi că nu puteau vedea din pricina celor aflaţi la nivelul gazonului, cei din primele rânduri au început bombardamentul cu bulgări, care aveau să ţintească, la un moment dat, şi jucătorii. Pe teren, Steaua domina jocul şi înscria încă un gol prin Balint, stabilind rezultatul final: 2-0.

Lovitura de teatru s-a produs chiar în debutul celuilalt joc. În primul sfert de oră, Bozeşan şi Coraş făcuseră ca tabela electronică să arate 0-2 în derbyul Dinamo – Sportul. Învinovăţit la ambele goluri de Cornel Dinu, Moraru a fost schimbat în minutul 18. După meciul din etapa precedentă, „Procurorul” modificase pe drum programul echipei şi-i anunţase pe jucători să intre direct în cantonament. „Eu nu rămân, dom’ne”, a replicat Ţeţe. „Ai anunţat un program, iar dacă nu mă duc acasă o să zică nevastă-mea că am fost la femei”. Lui Moraru i s-a raliat şi Alexandru Nicolae, amândoi plecând de la Săftica. Oricum, trimiterea lui Ţeţe pe banca de rezerve avea să grăbească demiterea lui Dinu. În partea a doua a meciului cu Sportul, deşi Zare a redus din diferenţă, „câinii” n-au putut evita primul eşec din campionat. Dihonia intrase în casa dinamoviştilor, iar acesta avea să fie primul semnal al dezagregării. Distanţată la 4 puncte, Steaua se apropia cu paşi mari de titlu.

Runda următoare n-avea să aducă nimic nou, de vreme ce principalele candidate la şefie terminaseră învingătoare: Steaua, 1-0 cu Politehnica laşi (gol Piţurcă), Dinamo, 3-2 FC Argeş. Universitatea Craiova, cu Florin Halagian instalat la comanda tehnică în iarnă, pierdea în Bănie meciul cu Sportul Studenţesc şi ieşea definitiv din cursa pentru titlu. Campionatul se întrerupea însă pentru a face loc pregătirilor echipei naţionale în vederea meciului cu Turcia din preliminariile CM. Înainte cu o săptămână, România a făcut un „amical”, la Sibiu, cu Polonia. Bölöni, Lăcătuş şi Piţurcă au fost titulari, ultimul făcându-şi astfel debutul, dar „tricolorii” n-au obţinut decât un egal alb, 0-0. Motiv suficient de întemeiat pentru Lucescu să renunţe la atacanţii de la Steaua şi să-i titularizeze în partida cu „otomanii” pe Coraş şi Cămătaru. Cami a contribuit cu două goluri la victoria cu 3-0 pentru care a mai punctat și Hagi. Lăcătuş a intrat abia în minutul 58 şi, conform însemnărilor lui Gheorghe Nicolaescu, care l-a şi evidenţiat, „a revigorat atacul, creând acţiuni periculoase în zona sa”.

Excluderea lui Bölöni

Meciul cu Turcia a avut şi o conotaţie aparte. Anunţat titular în avancronica apărută în „Sportul” chiar în ziua partidei, Bölöni

n-a apărut nici un minut în echipă. Cotidianul de specialitate n-a scris nici un cuvânt despre Loţi nici în cronică, nici în revenirea de vineri. Tăcere absolută. Ce se întâmplase de fapt? Încă de la sosirea în Ghencea, jucătorul pusese acea condiţie dură, de a fi lăsat să se stabilească definitiv, împreună cu familia, în Ungaria. Soţia sa avea acolo şi o moştenire din partea unui unchi, iar Loţi îşi depusese actele de emigrare. Chestiunea nu era deloc nouă. Ascensiunea Stelei, cu Bölöni în rolul jucătorului determinant pentru echipă, a repus însă dosarul pe rol. Securitatea a acţionat imediat, iar primul pas a fost excluderea din lotul naţional. Tirul avea însă bătaie lungă şi viza încercarea celor de la Dinamo de a sparge trupa din Ghencea. Motiv pentru care Postelnicu l-a înştiinţat pe Olteanu despre fapta jucătorului, anunţându-l totodată că s-a aflat „sus”. De teama de a nu se pune rău cu cei mari, generalul a dat fuga imediat la club şi i-a anunţat pe subordonaţi că „de azi, Bölöni este scos din toate drepturile, din echipă şi din armată”. „Am rămas mut când am auzit, povesteşte Ienei. Eu ştiam de intenţia lui Loţi, dar asta nu era de acum, ci mai de mult. Am luat imediat legătura cu Valentin, iar când a auzit, acesta a oprit toată desfăşurarea de forţe. A plecat imediat. Nu ştiu unde, dar bănuiesc că la tatăl lui. Peste o oră s-a întors şi ne-a comunicat că ordinul lui Olteanu nu mai este valabil”.

Valentin mai apelase la părinţi pentru a interveni în favoarea prietenilor. Prin anii ‘70, după ce se specializase în karate şi câştigase suficiente clasificări, Florentin Marinescu a organizat o şedinţă foto pentru a face câteva poze artistice. Valentin stătea în diverse poziţii de lovire şi flashurile zburau pe lângă el. La un moment dat, după o lovitură a lui Marinescu, s-a dezechilibrat, a căzut şi şi-a rupt un deget. „În acel moment, aghiotanţii au luat foc, îşi aminteşte Marinescu. Imediat au înştiinţat-o pe Elena Ceauşescu despre întâmplare. Vale a plecat la spitalul Elias, iar mama sa a ordonat, pe loc, să mă dea afară de la «Interne». Am plecat şi eu la spital, iar după ce a ieşit din sală cu ghipsul pus, Valentin a venit pe hol, unde-l aşteptam. I-am spus ce se întâmplase. S-a suit în maşină şi s-a dus direct la Snagov, la taică-său. Mai târziu mi-a spus şi cum s-a derulat discuţia. Nicolae a început a râdă când a auzit stupizenia. A dat un telefon şi chestiunea s-a rezolvat, iar apoi, la plecare, i-a zis lui Valentin: «Păi, dacă mă apucam eu să-i dau afară pe toţi care mi-au dat degetele peste cap la volei, rămâneam fără Partid»„.

După întoarcerea de la Cabinetul numărul 1, Valentin i-a transmis lui Loţi să stea liniştit că totul e rezolvat, iar apoi jucătorul a fost luat deoparte de Ienei. „Îşi făcuse deja bagajul, săracu', iar ăia cu partidul din club hotărâseră să-l trimită la o echipă de Divizia C, povesteşte tehnicianul. Eu am vorbit deschis cu el şi trebuia să aibă încredere în mine că doar şi eu eram ungur. I-am explicat că are două variante. Ori se ţine tare, renunţă la fotbal şi continuă demersurile pentru obţinerea cetăţeniei, ori o amână pentru când va agăţa ghetele în cui. L-am sfătuit să opteze pentru cea din urmă. I-am spus că e jucător mare, că avem posibilitatea să construim o echipă competitivă, că la «naţională» e jucător de bază şi are şansa să prindă Mundialul mexican şi că, oricum, pentru ce a făcut pe teren şi în virtutea relaţiei excelente pe care o are cu Valentin, se va putea transfera legal în străinătate. Ştiam că Valentin e un om de cuvânt şi tot ce spune, aia şi face. Loţi a reflectat la ce i-am zis, probabil a vorbit şi cu fiul şefului statului, cert este că a renunţat la idee, iar din acea clipă n-au mai fost probleme”, îşi aminteşte Ienei.

Debarcarea „Procurorului”

Pauza a prilejuit şi convocarea unei şedinţe de analiză la Dinamo, în urma căreia s-a hotărât concedierea lui Cornel Dinu. Meciul cu Sportul lăsase urme, iar comunicatul apărut în „Sportul” era extrem de elocvent pentru acea vreme: „Biroul secţiei de fotbal a clubului Dinamo Bucureşti, analizând comportarea antrenorului Cornel Dinu, a hotărât destituirea lui din funcţia de antrenor principal al echipei de fotbal, el făcându-se vinovat de crearea unei atmosfere necorespunzătoare muncii în cadrul echipei, de încălcarea normelor de comportare, la care se adaugă serioase deficienţe în conducerea unei echipe cu posibilităţi mult mai mari de afirmare pe plan intern şi internaţional. C. Dinu a fost trecut să activeze la Centrul de copii şi juniori al clubului Dinamo Bucureşti”. Pentru meciul următor, cel de la Vâlcea, pe banca celor din Ştefan cel Mare au luat loc Vasile Anghel, vicepreşedintele clubului, şi Piţi Varga. Şocul schimbării a fost benefic, dinamoviştii câştigând cu 1-0. În acelaşi timp, Steaua învingea la Buzău cu 2-1, graţie golurilor marcate de Balint şi Piţurcă, şi păstra diferenţa de 4 puncte faţă

de urmăritori. Dinamo era însă în derivă. Derbyul cu Universitatea Craiova din „Groapă” a fost o agonie totală a echipei care dominase campionatul intern în ultimii ani. Cu „focu’ la ei”, Halagian s-a agăţat până la sfârşit de un 0-0, bun numai pentru Steaua. Care, învingând în Ghencea cu 1-0 pe ASA Târgu Mureş, mai câştiga o lungime avans. Urma însă meciul cu Sportul, teroarea „roş-albaştrilor”.

„Băieţi, ne facem jocul nostru. N-are rost să ne inhibăm. Aţi văzut, anul trecut, în Cupă, i-am bătut fără drept de apel. Deci, se poate. Aveţi însă grijă să nu răspundeţi la provocări și să nu vă accidentaţi. Avem 5 puncte avans, mai sunt 10 etape şi trebuie să fim apţi cu toţii ca să putem triumfa în final”. Acestea au fost cuvintele lui Ienei înaintea jocului. Socoteala de acasă nu s-a potrivit însă cu cea din târg. În meciul de deschidere al cuplajului, Dinamo a învins Rapidul cu 3-2 şi, pentru a se putea păstra distanţa, Steaua avea nevoie de o victorie. Care părea să vină după ce Majearu trecuse de Şerbănică şi, cu un şut pe jos, deschisese scorul. Până la pauză însă, studenţii au reechilibrat balanţa. Hagi, omul pe care Alecsandrescu îl avusese în mână în urmă cu 3 ani, a executat magistral o lovitură liberă şi a egalat. „Nu vă speriaţi, e bun şi un egal până la urmă. Vă repet, important e să nu luăm cartonaşe”, le-a spus Ienei la pauză. Aţâţaţi de adversari, Stoica şi Bölöni vor uita sfaturile tehnicianului. Chiar dacă au păstrat rezultatul până la final, primul a luat un cartonaş galben, al doilea a fost eliminat în ultimul minut, aşa că pentru deplasarea următoare, de la Petroşani, nici unul nu putea juca. Ca să rodeze o nouă formulă, Ienei a luat un „amical” la Ploieşti, încheiat la egalitate, 3-3. Golurile înscrise de Tătăran şi Radu II aveau să se repete şi în Valea Jiului.

Stângaciu, pacientul doctorului Bölöni

Ziua derbyului cu Sportul a fost una specială pentru Stângaciu. După meci urma să-şi celebreze căsătoria, iar invitaţii se aflau şi ei în tribună. Motiv pentru portarul de rezervă să-l implore pe Ienei ca să-l bage şi pe el câteva minute. Deşi scorul era 1-1 şi meciul nu era nici pe departe jucat, Ienei i-a îndeplinit dorinţa elevului său, câştigând printr-un simplu gest un loc în inima sportivului. În minutul 68 el l-a trimis pe Stângaciu între

buturi, chiar dacă profesional nu ar fi trebuit s-o facă. Nunta lui Dan devenise însă subiect de discuţie cu mult timp în urmă. „El a fost primul meu pacient dintre colegi, îşi aminteşte Bölöni. Eram în cantonament, băieţii jucau rummy, iar eu îmi făceam de lucru prin cabinet. Stângaciu avea probleme mari la dinţii din faţă, aşa că l-am luat de mână şi l-am pus pe scaun. I-am spus că nu poate să se prezinte la însurătoare cu dantura asta şi în câteva săptămâni l-am pus la punct. Apoi, care avea câte o problemă o rezolvam, chiar şi lui Alin, băieţelul lui Tudorel, tot eu i-am scos prima măsea de lapte. Evident că nu ceream nici un ban. Mai erau cazuri când trebuia dat câte un bacşiş la tehnicianul dentar, dar atât. Cabinetul era dotat foarte bine pentru acele timpuri în România. Ţin minte că fratele meu mai venea de la Târgu Mureş şi-i mai dădeam şi lui nişte materiale”, îşi aminteşte Loţi. De altfel, Stângaciu a fost şi primul coleg de cameră al lui Bölöni. „Când am ajuns la club, nu cunoşteam pe nimeni. Aşa că mi-am pus şi eu bagajul în prima încăpere de lângă uşă. Acolo era un pat liber, alături de cele în care dormeau Dan și Belodedici. N-am rezistat mult. În primul rând pentru că, fiind la intrare, toţi cei care căutau pe cineva băteau mai întâi la uşa noastră. Apoi, încăperea n-avea ferestre şi nu se putea aerisi bine, dar ce m-a făcut să plec au fost sforăiturile infernale ale lui Stângaciu. Am plecat din cameră în cameră, până am ajuns la cea a lui Piţurcă. Nu stătea cu nimeni după ce-l expediase şi el pe Bărbulescu din aceleaşi motive. L-am întrebat dacă pot să stau, mi-a zis că da şi de atunci am rămas colegi de cameră. Ne-am completat perfect şi cred că ne-am influenţat pozitiv unul pe celălalt”, spune Bölöni.

Meciul rezerviştilor

În drumul spre Târgu Jiu, acolo unde urmau să doarmă înaintea meciului de la Petroşani, subiectul principal al steliştilor a fost absenţa liderilor de la centrul terenului. „Măcar unul dintre ei să fi fost”, murmură Iovan, cel care a doua zi urma să poarte banderola de căpitan. Eşecul de pe finalul campionatului trecut sălăşluia în subconştientul jucătorilor și amplifica temerile. Mai era şi atmosfera din Vale, un teren de pe care oaspeţii erau mulţumiţi să plece întregi, fără să se mai gândească la rezultat. Nici de această dată lucrurile n-au stat altfel, chiar dacă pe

banca Jiului se afla un domn al fotbalului românesc, Viorel Mateianu. Cronica lui Ion Cupen din „Sportul” confirmă asprimea jocului, subliniind că Steaua a lost „vădit incomodată de hotărârea gazdelor” şi „clătinată de «bărbăţia» deposedărilor”. Cu Puşcaş şi Tătăran în locul lui Stoica şi Bölöni, militarii s-au dezmeticit greu în cazanul cu smoală încinsă de la Petroşani. În minutul 14, Benone Popescu deschidea scorul, iar până la pauză bucureştenii nu se apropiaseră de poartă. În finalul primei părţi însă, la o minge trimisă de Belodedici înalt în careul gazdelor, Tătăran a reuşit o execuţie de manual, foarfecă directă, şi a egalat. Spiritele se încinseseră, iar pe culoarul de la vestiare Ienei și-a ieşit din calmul proverbial: „Măi, Viorele, i-a spus el colegului de la Jiul, nu se poate, măi, aşa ceva. De jucătorii ăştia mai e nevoie. Toată repriza n-aţi avut treabă cu mingea. Vrei să ia Salvarea vreo doi ca să vă potoliţi?”. Demersul lui nea Imi a avut ceva rezultate. În plus, golul lui Balint din debutul reprizei secunde i-a înmuiat pe mineri. Numai că, după 5 minute, Szekely a egalat cu un şut de senzaţie şi a reaprins vâlvătaia. Exasperat de faulturile repetate ale lui Popa, arbitrul Florin Popescu, şi el un pic timorat, şi-a luat inima în dinţi şi, după ce fundaşul l-a placat ca la rugby pe Balint, a decis să-i dea al doilea galben şi să-l elimine. Greu de descris ce-a fost atunci în stadion. Peste alte 5 minute, pentru a mai calma spiritele, „centralul” avea să dicteze un penalty dubios pentru gazde. Situaţia putea bascula. Numai că în poarta Stelei se afla Duckadam, iar uriaşul avea să apere o altă lovitură de la 11 metri importantă din cariera sa. Varga, executantul, era la pamânt, ca mai toată echipa Jiului. Din acel moment, Steaua s-a descătuşat. Puşcaş alerga ca un nebun de la o poartă la alta, Tătăran prinsese gustul golului şi apărea mereu în faţă, dar nu era de ajuns. Intrat cu un sfert de oră înainte de final, Radu II avea să aducă victoria Stelei în minutul 89, trimiţând în poartă dintr-o învălmăşeală în careu survenită în urma centrării lui Iovan. Rezervele deciseseră partida, demonstrând că Ienei se poate baza nu doar pe formula-standard, ci şi pe restul lotului.

Rodaje europene

Pentru că şi Dinamo bătuse la Iaşi cu 2-1, pauza impusă de jocul cu Anglia de la Bucureşti oprea lupta indirectă la o distanţă

de 4 puncte între combatanţi. În ciuda faptului că erau lideri, steliştii n-au avut decât 3 oameni convocaţi la lot: Bölöni, Iovan şi Lăcătuş, primul fiind titular, iar ceilalţi intrând pe parcursul meciului încheiat 0-0. Profitând de intermezzo-ul oferit de campionat, Ienei şi-a dus jucătorii în Elveţia pentru trei meciuri de verificare: 3-1 cu Neuchatel Xamax (Radu II, Balint, Piţurcă), 1-0 cu FC Lausanne (Piţurcă) şi 2-1 cu FC Sion (Stoica, Piţurcă). „Se apropia toamna europeană, ştiam că vom juca într-o cupă, aşa că am început să ne preocupăm de jocuri cu adversari de afară. Faptul că băieţii au câştigat mai mereu le-a insuflat încrederea că pot face faţă”, spune azi Ienei. De altfel, în perioda ’85 – ’89, Steaua avea să fie invitată la turnee din ce în ce mai tari, unde a remizat sau a triumfat în compania echipelor cu nume din fotbalul mare, Verona, Milan, Stuttgart, chiar pe terenul acestora.

Din pricina deplasării, militarii şi-au amânat două zile meciul de acasă cu Braşovul. Dinamo învinsese cu 2-0 pe Gloria Buzău şi se apropiase la doar două puncte. În Ghencea însă, foştii colegi ai lui Lăcătuş n-au rezistat decât 12 minute, până când Majearu a deschis scorul. Restul a fost distracţie, completată de alte două goluri ale lui Piţurcă. Lupta însă nu se terminase. Urma o deplasare grea la Hunedoara şi derbyul cu Dinamo.

Puşcaş la arest

Cu excepţia egalului cu Dinamo, Corvinul câştigase tot acasă. Impusese chiar şi norma de 3 goluri cu care se obişnuiseră parcă şi oaspeţii. Steaua venea însă după 9 meciuri în deplasare în care nu pierduse. Ruptura plutea. Iar asta s-a întâmplat la Hunedoara, unde Petcu şi Klein au punctat pentru victorie. Golul lui Majearu din final şi eliminarea portarului Alexa de la gazde nu au mai putut influenţa rezultatul final. Şi cum o nenorocire nu vine niciodată singură, la jumătatea reprizei secunde, la o ciocnire Duckadam – Mateuț, Helmuth avea să se aleagă cu o comoţie şi cu o plagă deschisă la gură în urma cărora va absenta câteva etape. Mateo, care a fost oblojit în aceeaşi Salvare cu Duckadam, avea să reintre în joc cu un imens bandaj deasupra capului. (Eşecul a lăsat urme şi în planul coeziunii. Nemulţumit că fusese schimbat la pauză cu Balint şi că, în general, este marginalizat, Puşcaş a părăsit echipa.

Statutul de militar a transformat însă absenţa de la pregătirile echipei în dezertare. Motiv pentru care a fost chemat de la Oradea şi trimis la arest. „Am stat 10 zile acolo, în regim de «bulău», ca în armată. Am înghiţit, dar din acel moment m-am hotărât să plec de la Steaua. Acum, că am mai îmbătrânit, îmi dau seama de greşeala pe care am făcut-o. Dacă nu eram aşa căpos şi mă mulţumeam ca alţii să stau pe bancă şi să aştept liniştit până mă bagă antrenorul, azi poate jucam eu în locul lui Stoica la Sevilla. Ăsta e însă destinul omului”, povesteşte resemnat Marcel Puşcaş. Runda a 28-a n-a fost chiar în totalitate defavorabilă Stelei. În timp ce Corvinul se impunea la Hunedoara, Dinamo pierdea fără drept de apel meciul de la Bacău, 0-3. Nevoia de puncte a moldovenilor, ameninţaţi serios cu retrogradarea, şi nesupunerea lui Costică Rădulescu, antrenorul gazdelor, au constituit elementele explicative ale surprinzătoarei victorii.

Pentru derbyul cu marea rivală, Steaua pregătise partitura conservării unui egal. Ienei învăţase mult din eşecurile trecutului. Acum avea însă şi trupa care putea să impună un joc de conservare a rezultatului. „Parcă urmăream partida a 36-a sau a 37-a a meciului Karpov – Kasparov”, a consemnat Ioan Chirilă în cronica meciului. În ciuda fluierăturilor primite chiar dinspre sectorul propriei galerii, Steaua nu mai era dispusă să facă spectacol de amorul artei. Şi a izbutit să obţină scorul dorit, 0-0. Într-o perioadă relativ scurtă, învăţase şi lecţia pragmatismului, pe care o va mai aplica atunci când va fi nevoie. Sevilla poate fi un exemplu.

Împăcarea cu suporterii se va produce rapid, o dată cu reprezentaţia de virtuozitate din meciul de acasă cu Oltul, al cărui erou a fost Belodedici, liberoul Stelei marcând două dintre cele trei goluri ale victoriei la scor de forfait. Scenariul care a ridicat tribunele în picioare a mai cuprins un gol al lui Lăcătuș şi nu mai puţin de 5 bare. Cum şi Dinamo învinsese cu 3-1 pe Jiul, distanţa de 4 puncte avea să rămână intactă înaintea ultimelor 4 runde. Pentru militari, prima dintre ele însemna o deplasare la Timişoara. „Avem nevoie de un punct, băieţi. Nu riscăm nimic”, le-a spus Ienei. Pe teren lucrurile aveau să fie mult mai simple. După o primă repriză în care s-a luptat adevărat, iar tabela arăta 1-1, veştile venite prin radio cum că Dinamo era condusă la Braşov au creat pactul de neagresiune din a doua repriză. Cu punctul obţinut, bănăţenii risipeau şi ultima posibilitate teoretică de a retrograda, iar Steaua mai avei nevoie de unul singur în

ultimele 3 etape pentru a-şi atinge ţelul. „Pe cât de alert şi de frumos fusese jocul în prima repriză, pe atât de lent şi de anost avea să devină după pauză”, a notat Constantin Firănescu, care, a doua zi în cotidianul „Sportul”, n-a evidenţiat nici unul dintre fotbaliştii prezenţi pe teren.

Tradiţionala şedinţă cu Olteanu şi Ilie Ceauşescu dinaintea fiecărui meci căpătase o conotaţie aparte în preziua partidei cu FC Bihor. Graţie golaverajului, care era criteriu secundar de departajare în acea perioadă şi net favorabil Stelei (plus 49 faţă de plus 24 cât avea Dinamo), „roş-albaştrii” mai aveau nevoie de un singur punct din două meciuri pe teren propriu, cu orădenii şi băcăuanii, şi unul în deplasare la Craiova. Pentru a nu avea emoţii în ultimele două runde, ministrul simţi nevoia să pună piciorul în prag. „Încă nu sunteţi campioni. Va rog să jucaţi serios şi în afara rezultatului să faceţi spectacol pentru oamenii ăştia care au venit în tribună tot anul, pe ger, pe arşiţă sau pe furtună, pentru a fi alături de voi. Aveţi 500 de lei în plus la prima de victorie dacă totul va fi bine. Dacă vă propuneţi să luaţi ambele puncte, veţi lua cel puţin unul, dar dacă vă gândiţi la egal, puteţi pierde”. Sloganul nu-i aparţinea lui Olteanu. Ministrul furase din discursul pe care Cornel Oţelea îl rostise nu o dată în faţa jucătorilor, iar acum considerase că trebuie să-l repună pe tapet.

Cu biciul, dar şi cu zăhărelul

Bihorul era la ora aceea undeva la mijlocul clasamentului, fără aspiraţii la cupe sau griji la retrogradare. De aici şi dezinvoltura cu care au abordat partida. La capătul primului sfert de oră conduceau deja cu 1-0. Bărbulescu îl faultase în careu pe Dianu, iar Grosu transformase penaltyul. Golul egalizator, marcat de Piţurcă după numai 9 minute, precum şi dominarea cvasitotală a Stelei dădeau impresia că spectacolul cerut de Olteanu va apărea în curând. O nouă reuşită a lui Piţi avea să instaleze relaxarea printre elevii lui Ienei. Neatenţi la o pătrundere a lui Mihuţ, care a dansat în voie printre fundaşii centrali, steliştii aveau să se trezească din nou egalaţi. Punctul pentru litiu era asigurat, show-ul însă nu. Din ce în ce mai nervoşi, militarii n-au mai găsit spaţiul porţii lui Balasz, încheind meciul şi în inferioritate numerică după ce Majearu şi-a pierdut cumpătul şi a lovit fără minge. Chiar dacă în vestiar au pocnit

câteva sticle de şampanie, absenţa şefilor din cabină prevestea furtuna ce urma să vină. Luni şi marţi, nici Olteanu, nici Ilie Ceauşescu n-au dat vreun semn de viaţă. Singur, Valentin le-a fost mereu alături. După două zile de tăcere mormântală, Olteanu a hotărât să cheme conducerea şi antrenorii la o muştruluială. „Mă, ce v-am spus eu şi ce aţi tăcut voi? V-aţi bătut joc de mine. Aţi merita să chem o grupă de terorişti să vă pună o bombă la club, mă, să scap dracului de voi! Bă, Ienei, ce antrenor eşti tu, mă? Ce indicaţii le-ai dat tu, mă? Nici una, îţi spun eu, mă. Tu eşti popă, nu antrenor. Pe tine şi pe Popescu (n.a. – comandantul clubului la acea vreme) ar trebui să vă trimit la cărbuni, pe Iordănescu şi pe tine, Brancule, la irigaţii, iar pe tine, Alecsandrescule, că nu eşti militar, să te scot din club! Şi cu asta am încheiat. Sunteţi liberi”. Prezent şi el în birou, Ilie Ceauşescu nu scoase nici o vorbă. Delegaţia ieşi cu capetele plecate. Pe drumul spre club, nea Ion era siderat. După 7 ani Steaua obţinea un titlu şi iată care era recompensa. „Îmi voi prezenta demisia. La vârsta şi experienţa mea în fotbal nu admit să fiu jignit în halul ăsta”. La fel de afectat, Ienei începuse să vorbească singur. Trăise multe în Ghencea, „dar aşa ceva nu mi s-a întâmplat niciodată”. Ministrul însă nu avea suflet rău. Era doar repezit și iute la mânie. Cum a revenit la stadion, Alecsandrescu a fost înştiinţat că ministrul vrea să-i vorbească. Era decis însă să-l anunţe că după încheierea campionatului va pleca. Tonul uman recepţionat în telefon l-a făcut însă să renunţe pe loc la idee. „Ioane, vezi că plec într-o vizită de lucru în China şi nu pot veni la meciul de mâine cu Dinamo. E semifinala Cupei, nu?”. „Da, tovarăşe ministru”. „Bine, vreau să aud numai veşti bune de la voi. Să-i bateţi, aţi înţeles? Anunţă-i pe băieţi că prima nu mai e 3.000 de lei, ci 6.000. Şi să nu dea dracu’ să nu-i ia!”. „Sfinxul” rămase blocat cu telefonul în mână. La nici o oră distanţă Olteanu se schimbase radical. Şi fixa cea mai mare primă din istoria de până atunci a echipei. După bici, folosise zăhărelul.

Îngenuncherea „duşmanului”: 5-0 cu Dinamo!

Ca de obicei, în dimineaţa jocului, Ienei şi-a urmat ritualul. A scos echipa la o plimbare la Băneasa, unde avea să anunţe şi pe ce bani se va juca. „Oau! 6.000! Păi, la lovelele astea îi batem

rău, nea Imi!”, a exclamat Petcu, începând să-şi scuture picioarele a nerăbdare. După-amiază, pe „23”, 60.000 do oameni au ţinut să vadă marea încleştare. Meciul însă nu numai că nu a fost televizat, dar nici măcar filmat pentru a se da imagini. Singurii martori ai festivalului stelist au fost cei ce s-au încumetat să meargă la arenă. Stimulaţi de prima record, „roş-albaştrii” au început furios. Primele ocazii clare le-au avut însă dinamoviştii, Duckadam salvând în faţa lui Tulba, iar „transversala” opunându-se la reluarea cu capul a lui Andone. A venit însă minutul 27, când Piţurcă a fugit de lângă Nicolae, s-a întâlnit cu pasa lui Stoica şi a şutat cu stângul la colţul lung: 1-0 pentru Steaua. Două bare, Balint şi Lăcătuş, în următoarele minute au anunţat reuşita lui Marius din finalul primei reprize care urca scorul la 2-0. „N-am învins încă”, le-a spus Ienei la cabine.” Mare atenţie la Augustin, ţineţi minte ce ne-a făcut anul trecut, când am pierdut şi Cupa, şi campionatul”. „Lăsă, nea Imi, că n-o să mai mişte bârnosul ăsta cu mine. Îi închei cariera azi”, l-a asigurat Bumbescu pe antrenor şi a dat semnalul reluării luptei. Peste numai 5 minute, acelaşi tandem Stoica – Piţurcă, cu pasa mijlocaşului şi reluarea celui din urmă, a fixat tabela la 3-0 şi a declanşat spectacolul paselor cu călcâiul, al jocului dintr-o bucată şi al execuţiilor pretenţioase. Două dintre ele s-au transformat chiar în goluri: un lob de senzaţie al lui Lăcătuş peste Moraru şi o pătrundere în forţă urmată de un şut năprasnic ce a catapultat mingea mai întâi în bară şi apoi în plasa lui Ţeţe. Era minutul 70 şi tabela arăta un incredibil 5-0! Lăcătuş a plătit însă dezmăţul cu o întindere, iar din momentul ieşirii lui meciul s-a mai calmat. Stadionul răsuna însă de „Ole”-urile galeriei steliste, care însoţeau pasele umilinţei de la mijlocul terenului. „Roş-albaştrii” îşi luaseră revanşa cu vârf şi îndesat în faţa celor care-i amărâseră cu un an în urmă. Iar pe stradă, miliţienii erau salutaţi de cei care ieşeau de la stadion cu mâna desfăcută în care cele 5 degete însemnau două goluri Piţurcă, două Lăcătuş şi unul Balint.

La revenirea din China, Olteanu a mers direct în cantonamentul Stelei, care pregătea penultimul joc din campionat, cel de la Craiova cu Universitatea. Radios, ministrul i-a luat la rând pe jucători şi i-a felicitat. Răspunsul lor a fost însă deosebit de rece. „Ce aveţi, mă, de sunteţi bosumflaţi?”. După ce s-au uitat unii la alţii, Stoica a luat cuvântul. „Tovarăşe ministru, înaintea meciului cu Dinamo am fost anunţaţi că prima e de 6.000 de lei, dar după joc tovarăşul Milea a vrut să ne dea

doar 3.000. Loţi s-a sculat în picioare şi i-a spus că nu-i primim pentru că nu aşa fusese înţelegerea. Şi nu i-am primit”. Vasile Milea era adjunctul ministrului, iar în lipsa lui Olteanu el prelua toate atribuţiunile. Acum îl însoţise şi el pe şef la cantonamentul fotbaliştilor. Când a auzit relatarea lui Tudorel, Olteanu l-a căutat din priviri pe subaltern, iar când l-a găsit s-a descărcat asupra lui. „Milea, de ce nu le-ai dat banii?”. „Tovarăşe ministru, regulamentul limita premierea la 3.000 de lei!”. „Mă, tu cred că ai uitat că îmbraci o uniformă. E nevoie să-ţi reamintesc că în armată ordinul se execută, nu se discută? Dacă până după-amiază nu te prezinţi cu banii cum am ordonat, zbori, ai înţeles?”. Peste câteva ore, jucătorii primeau fiecare prima promisă. „Aşa era Olteanu, un om de o corectitudine extraordinară. Niciodată nu a minţit jucătorii şi acesta a fost un alt atu al performanţelor echipei”, povesteşte Duckadam.

Strategic, pentru meciul de la Craiova, Stoica şi Bölöni au fost menajaţi, iar Iovan introdus doar în ultima jumătate do oră. De asemenea, Lăcătuş a fost lăsat acasă pentru a-şi trata întinderea. Acum, importantă pentru Steaua era doar finala Cupei de peste 10 zile contra oltenilor. Halagian simţea nevoia răzbunării. Tot meciul din Bănie a făcut sprinturi spre tuşă, a intrat în teren să certe arbitrii şi a trimis săgeţi veninoase spre banca Stelei. După un 1-1 la pauză, gazdele s-au descătuşat, iar Cămătaru, care a adăugat golului din prima repriză alte 3 după pauză, şi Cârţu au adus victoria Universităţii cu 5-2. Şedinţa ce a urmat a fost iar furtunoasă, dar nu din pricina eşecului din Bănie, ci din cu totul alt motiv.

80.000 de lei de la Vâlcea

În ultima etapă, Steaua întâlnea acasă pe SC Bacău. Moldovenii se luptau la retrogradare cu Chimia Râmnicu Vâlcea, FC Olt şi Jiul. Cu o zi înainte de meci, vâlceanul Basno a venit în Ghencea cu o geantă în care avea 80.000 de lei şi i-a convocat la o discuţie pe „bătrâni”. „Aveţi de la noi banii ăştia dacă bateţi Bacăul. Sunteţi campioni oricum şi ne temem să nu jucaţi relaxaţi şi să produceţi vreo surpriză”. Liderii echipei au acceptat varianta. „Oricum jucăm să-i batem, că nu putem să ne facem de râs. Dar nu ne-ar strica şi nouă un ban în plus înainte de vacanţă”, au expus ei ideea de faţă cu toţi jucătorii. Discuţia s-a

aflat însă imediat, iar când au auzit, Olteanu şi Ilie Ceauşescu au luat foc. „Chiar aşa, vreţi să vă îmbogăţiţi? V-am dat primă record cu Dinamo, aveţi recompensa stabilită pentru victoria cu Bacăul, să nu vă pună dracu' să faceţi vreo măgărie că vă bag la batalionul disciplinar". Deşi, în mod normal, meciul n-avea de ce să fie tensionat, întâmplarea i-a crispat pe jucători. „Dacă nu batem, zic ăştia că am luat banul din altă parte", îşi spuneau jucătorii. Şi mai era ceva. Pe primele locuri în clasamentul „tunarilor" Hagi avea 20 de goluri şi juca în Zăvoi, iar Piţurcă 19. „Măcar pe Piţi să-l facem golgeter, că ăla micu' joacă la Vâlcea, unde o să piardă Sportul, n-aţi auzit ce-a zis Basno?". În mod normal, meciul începuse bine, cu un gol al lui Piţurcă. Numai că, sancţionând un fault în atac în acea fază al lui Bumbescu, arbitrul Igna l-a anulat. „Te-ai trezit, tu, cocoşatule, să vii acolo. Dacă ştiam că îmi porţi ghinion nu te mai aduceam de la Scorniceşti", i-a reproşat după meci Piți, care nu a reuşit, în ruptul capului, să se mai lipească de gol. Noroc cu şutul lui Bölöni din interiorul careului, care a adus singurul punct al meciului, şi a înlăturat astfel orice fel de suspiciune. Cum Vâlcea a bătut Sportul cu 1-0 şi Oltul pe Braşov cu 2-1, a retrogradat Jiul, învins la Piteşti cu 2-0, iar Bacăul a rămas în prima ligă.

Event

Stresul însă continua. Peste trei zile urma finala de Cupă, cu Craiova lui Halagian. Fără Cămătaru, eroul din urmă cu 10 zile din Bănie, şi fără Ungureanu, ambii accidentaţi, oltenii pareau a nu avea nici o şansă. În plus, încă din minutul 10, Steaua luase conducerea. Petcu a centrat perfect pentru capul lui Piţurcă, balonul a lovit stâlpul porţii, Lung şi Ștefănescu s-au bâlbâit ca doi începători, iar Lăcătuş, pe fază, a împins mingea în poartă. 1-0 a fost scorul la pauză, iar impresia generală era că Steaua se va impune fără probleme. Aşa au gândit şi antrenorii când l-au scos pe Marius, nerefăcut complet după întindere, şi l-au introdus pe Balint. Bara lui „Găboajă", eliminarea lui Irimescu şi accidentarea lui Geolgău transformaseră finala într-un joc de-a şoarecele şi pisica. Singurul neîmpăcat cu scenariul a fost Cârţu, care în minutul 68 s-a înşurubat pe lângă Bumbescu şi a pus mingea de la 20 de metri în vinclul porţii lui Duckadam. Situaţia basculase incredibil, iar Cârţu avea să fie stopat din cursa spre

un nou gol de placajul lui Bumbescu. „Ia, mă, tricoul, dacă-ţi place atât de mult”, i-a spus Sorin lui Bumbi ridicându-i stelistului adrenalina. Totul a durat numai câteva minute până când Iovan a sprintat pe partea unde altădată era Ungureanu, a centrat peste tot careul, de unde, cu capul, Piţurcă a trimis la colţul lung. Cu om în plus şi avertizaţi de surprizele pe care, chiar decimată, Craiova le putea oferi, „roş-albaştrii” au rămas la cutie ultimul sfert de oră. La capătul căruia Olteanu avea să vadă pe viu ce înseamnă event.

Analiza lui Nea Vanea

La numai un an după ce ratase ambele obiective, Steaua câştiga şi campionatul, şi Cupa. Lotul suferise câteva modificări, iar mişcarea în teren căpătase o viteză în plus, dar şi o mare doză de pragmatism. Concluzia lui Ioan Chirilă la sfârşitul ediţiei ‘84-‘85 spune aproape totul despre jocul european al militarilor: „Steaua rămâne o echipă cu un tempo superior celorlalte. Echipa campioană, în momentul în care i-a achiziţionat pe Piţurcă, Balint şi Lăcătuş, şi-a asumat condiţia vitezei. Mai mult, prin includerea lui Bölöni în lot «roş-albaştrii» au decis să dea un şi mai larg câmp de acţiune vârfurilor, ex-mureşeanul eliminând temporizarea de la mijlocul terenului, prin eludarea rapidă a acestei zone, cu pase lungi. Aceasta a fost principala armă derutantă a echipei lui Ienei şi Iordănescu. Bineînţeles că grupul de siguranţă (fundaşii plus Bölöni) a permis şi sprinturile lui Stoica, un jucător mult mai ofensiv în campionatul care a trecut.

Într-un cuvânt, organizarea echipei campioane a amintit da celebra, cândva, structură a jocului lui Inter (din perioada Herrera), cu Lăcătuş pe partea lui Jair, cu Piţurcă în rolul lui Peiro, cu un Bölöni laborios amintind de Suarez, cu un truditor neobosit (l-am numit pe Majearu, succesorul lui Bedin). În zilele lui bune, Petcu s-a mişcat pe traseele lui Corso, mai puţin tehnicitatea mobilă a italianului. Se va pune firesc întrebarea: unde este Mazzola? Steaua a încercat să facă un Mazzola din Câmpeanu, dar experienţa nu a reuşit, deoarece clujeanul n-a fost un luptător de talia bătăiosului interist. În aceste condiţii, pe culoarul lui Mazzola au apărut în tandem sau chiar «în trei» Stoica şi Majearu, plus Bölöni, în zilele sale de maximum fizic. Din acest punct de vedere, efortul de organizare pentru

pătrunderea pe culoarul lui Mazzola ni se pare superior tactic sprintului doar individual al fostului lider al atacului interist.

În perspectiva sezonului care începe, impresia spectatorului e că în ansamblul Stelei omul de valorificat este Balint, care are apariţii destul de izolate (în timp şi spaţiu), dar a cărui energie poate produce mult, mult mai mult...” Peste analiza lui Nea Vanea, orice cuvânt în plus ar putea deveni pleonasm.

„Ce le dai, dom'le, să bea de joacă aşa de bine?”

Până la banchetul oficial de la Casa Centrală a Armatei, la care avea să fie invitat şi Florin Halagian, jucătorii şi-au făcut propria lor chermeză. Dacă până atunci, după meciuri, mergeau care încotro, la Ambasador, pe terasă la Lido, la barul Melody unde amfitrion era actualul preşedinte stelist Viorel Păunescu, la Athénee sau Capşa, de această dată adunarea generală s-a dat la „Hanul lui Manuc”, la „sediu”, vorba lui Bărbulescu. „Era ca a doua noastră casă”, îşi aminteşte azi Iovan. „Şeful localului, Dodo Cimpoieru, era stelist până în măduva oaselor. Ne primea regeşte. Acolo ştiam că putem mânca orice. Ne făcea mese pe cinste cu preparate româneşti, cu murături şi cu mult vin alb şi sec. Avea nişte lăutari meseriaşi de plângeai cu vorbe când îţi cântau la ureche. Iar ce era mai important pentru acea vreme când localurile se închideau obligatoriu la 10 seara, noi puteam să rămânem liniştiţi până când voiam. Pe atunci era ceva să ieşi din cârciumă la două dimineaţa”. Petrecerea din acea sâmbătă a început spre seară şi s-a încheiat în zori. Până și Bölöni şi Stoica, mult mai rezervaţi, au venit să închine pentru succes. Spre miezul nopţii şi-a făcut apariţia şi Ienei. „Băieţi, vă mulţumesc pentru tot ce aţi făcut. Sunteţi nişte adevăraţi profesionişti”, le-a spus el. „Noroc că n-am mai băut apă plată, cum ne cerea Halagian, nea Imi. Nu ştii cum e vorba aia, apă bei, apă joci!”, a completat Lăcătuş. „Apropo, unde e Dodo Cimpoieru, că vreau să-l întreb ceva?”, se interesă Ienei. Şeful localului se pierduse printre idolii lui, dar apăru când fu strigat. „Domnule dragă, nu stau mult pentru că nu vreau să-i stingheresc pe băieţi. Am venit doar să mă lămureşti. Ce le dai, dom'le, să bea de joacă aşa bine?”. Dodo n-a apucat să răspundă că a fost acoperit imediat de vocea grea a lui Bumbescu. „Ştefăneşti de Argeş, de la Armeanu’, şi Jidvei. Da’ nu oricare, nea Imi. Cu patru ţâţe, cu

şase, depinde de situaţia din clasament!”. Hohotele de râs care inundaseră salonul puseseră capăt discuţiei. După 7 ani, steliştii savurau din nou gustul succesului. Peste numai o lună, pentru ei începea marea aventură europeană.

Regretele paşilor grăbiţi

Deşi foarte scurtă, din pricina preliminariilor Mundialului mexican, vacanţa de vară avea să aducă destule schimbări în lotul Stelei. În ciuda dublei izbânzi, mulţi dintre cei care nu prinseseră frecvent un loc de titular începuseră să-şi strige nemulţumirea. Cel mai vehement dintre toţi a fost Marcel Puşcaş. „Nea Ioane, daţi-mi drumul să plec, pentru că eu nu sunt făcut să stau pe bancă. Vreau să joc”, i-a spus el lui Alecsandrescu. „Măi, Marcele, ştiu că e greu să te impui pe un post unde evoluează Stoica şi Bölöni, dar mai ai şi tu răbdare. Nu face prostia să pleci, că o să regreţi. Nicăieri nu e mai bine ca la Steaua”. Marcel însă nu avea stare. Vorbise cu preşedintele Rapidului, Daniel Lăzărescu, şi acesta se arătase superîncântat să-l aibă în lot. Până la urmă, bătuţi la cap în fiecare zi de Puşcaş, conducătorii stelişti au hotărât să-i facă hatârul. „Bine, dar pleci împrumut pentru un singur an. Vei rămâne în cadrul armatei şi-ţi vei continua şi cursurile la Academie. Repet, doar un an!”, l-a anunţat Alecsandrescu atunci când i-a pus actele în braţe. Ajuns în Giuleşti, „vişiniii” i-au dat urgent o aprobare de ARO, dar în continuare îşi încasa salariul de la Steaua. Rapid achita doar primele. „La început m-am îngrozit de ceea ce am găsit acolo. Jucătorii erau, practic, speriaţi de tribună. Iubirea cu care-i înconjurau suporterii se întorcea ca un bumerang împotriva lor. Le era teamă să joace acasă, mult mai bine o făceau în deplasare. Ce mai, erau galbeni la faţă înainte de intrarea pe teren. Eu, în doi ani cât jucasem la Steaua, căpătasem o aşa încredere în mine încât, atunci când am păşit în Giuleşti, simţeam că pot bate singur orice echipă. Acelaşi lucru am încercat să le insuflu şi lor. De altfel, urmăriţi toţi jucătorii care au plecat în timp din Ghencea. Ce au făcut acolo unde au ajuns. Sameş a revigorat Rapidul, Dumitru a urcat Timişoara de la retrogradare până spre cupele europene, Câmpeanu a reuşit promovarea cu Clujul, apoi, mai târziu, Majearu a împins înainte Sibiul, Iovan a dus Rapidul din nou în cupele europene şi

exemplele pot continua. Steaua insuflase în toţi acel sentiment de putere, de încredere în forţele proprii. Sigur că asta venea pe un fond de muncă adevărată. Când am venit la Rapid era o atmosferă de lasă-mă să te las. Am luat câţiva jucători mai tineri pe lângă mine şi la 6 dimineaţa eram la stadion. Abia la 10 jumătate era antrenamentul, dar era prea puţin. Din păcate am avut ghinionul să mă accidentez grav chiar când începusem să prindem cheag. Asta este însă destinul fiecăruia", rememorează azi Marcel Puşcaş.

În acelaşi timp cu el au mai plecat Tătăran şi Eduard. Cel din urmă a cedat presiunilor pe care fostul lui antrenor, Florin Halagian, revenit la Piteşti, le făcuse constant toată vara. Edi terminase stagiul militar şi, în mod normal, trebuia să revină la clubul de unde plecase. Sigur că, dacă jucătorul dorea să rămână, se puteau relua negocierile. Armeanul a jucat însă tare. Pe de o parte acţiona asupra fotbalistului, iar pe de alta forţa Steaua să renunţe la el. „Dom'ne, suntem subţiri rău. Dacă nu ni-l daţi înapoi pe Eduard, oferiţi-ne un alt jucător", spunea el. Cum Edi înclina şi el să se întoarcă acasă, în vara lui '85 a plecat. Peste nici un an avea să regrete şi el pasul grăbit.

„Dumneata eşti cel care ne-a furat titlul!"

Steaua n-a insistat mult pentru nici unul dintre cei care îşi manifestaseră dorinţa de a se transfera. Şi-a luat măsuri însă pentru a acoperi posturile rămase libere. Aşa că Alecsandrescu, cel care-l remarcase în câteva rânduri pe Weissenbacher, fundaşul stânga de la Baia Mare, a demarat operaţiunea de racolare. Relaţiile între cele două cluburi erau foarte bune, aşa că Toni n-a întâmpinat probleme. Cu atât mai mult cu cât Tătăran a fost şi el lăsat să revină în „Dealul Florilor". De acolo de unde, în sens invers, venea Bălan, mijlocaşul care semnase cu Steaua înainte cu un an, dar fusese lasat să-şi termine facultatea. Lucică făcuse cunoştinţă cu toţi jucătorii, invitat fiind la finala Cupei cu Universitatea Craiova. Acum, împreună cu soţia se îndrepta spre Bucureşti pentru a se instala. Avea o oarecare strângere de inimă pentru că trebuia să negocieze clar toate drepturile şi fusese anunţat că discuţia se va purta în biroul lui Ilie Ceauşescu.

„Care va să zică, dumneata eşti omul care ne-ai furat titlul anul trecut!”. Cuvintele cu care l-a întâmpinat generalul i-au format instantaneu „Piticului” o crustă de gheaţă pe şira spinării. Hohotul de râs al gradatului, care avusese impresia că făcuse o glumă bună, i-a temperat emoţia. Iar cuvintele pe care i le-a adresat în continuare l-au făcut pe Bălan chiar să se simtă important. „Tovarăşe Bălan, te felicit că ţi-ai apărat cu cinste culorile. Ai dat dovadă de un caracter deosebit. Eu te respect pentru asta. În plus, antrenorii mi-au spus că au nevoie de dumneata, că eşti un jucător foarte bun. Aşa că încercăm să-ţi rezolvăm toate doleanţele”. În numai jumătate de oră de discuţii, Bălan devenise locotenent şi primise asigurări că va intra în posesia unei aprobări de ARO. Când s-a pus problema locuinţei, Lucică s-a consultat din priviri cu soţia, care-i era alături, şi a luat o hotărâre pe care avea s-o regrete mai târziu. „Vom sta la Haiducului, tovarăşe general”. „Eu cred că ar fi mai bine să accepţi o repartiţie în Centrul Civic”, plusă Ilie, dar „Piticul” nici nu dori să audă. „Eu nu mă voi stabili în Bucureşti. Casa mea e la Baia Mare, aşa că n-ar avea rost să mă mut într-o locuinţă nouă. Un apartament la hotel ar fi suficient pentru mine, soţie şi băieţelul meu”. Azi, Bălan regretă că a dat cu piciorul unei asemenea oferte. „Îl vindeam acum cu 30.000 – 40.000 de dolari şi mă făceam om Dacă ştiam eu că vor veni vremurile astea...”. Lucică avea să se mute la camera 213 de la „Haiducului”, pe care o ocupase până atunci familia Piţurcă. Îşi aduse şi băieţelul, iar apoi plecă la Forban împreună cu echipa.

Vara lui ‘85 a însemnat şi un eşec pentru Alecsandrescu. Peţit încă din urmă cu un an, clujeanul Musznai refuza să vină în Ghencea. Conducerea Universităţii îi aranjase admiterea la facultate şi, conform regulamentului, îl putea ţine cel puţin încă un an. „Sfinxul” însă nu s-a resemnat. A obţinut promisiunea ca peste un an şă-l poată lua pe jucător. Tot era ceva mai mult decât nimic. În schimb, rezolvase problemele lui Bölöni şi Radu II. Având acceptul jucătorilor pentru a continua la Steaua, el a negociat pentru a prelungi împrumuturile celor doi pentru încă un sezon. Şi a reuşit.

„A înnebunit tov. Vali?”

Ca şi în urmă cu un an, majoritatea jucătorilor au ales să-şi petreacă vacanţa în comun la hotelul „Europa” din Eforie Nord. Ziua, între reprizele de plajă şi baie în mare, miuţele erau nelipsite, seara fiind dedicată nevestelor, prietenelor şi poveştilor hazlii din campionatul recent încheiat. Chiar dacă ar fi avut posibilitatea să se distreze în Baleare sau pe Coasta de Azur, Valentin nu concepea concediu departe de Marius, Piţi sau Tudorel. Şi de această dată îşi rezervase o cameră şi era tot timpul cu echipa. Într-o dimineaţă, la o bere pe plajă, el îi întrebă aşa, într-o doară: „Măi, voi ştiţi ce zi e azi?”. „4 iulie, tov. Vali. Ziua Americii”, îi răspunse prompt Iovan. „Ei, ziua Americii! Asta ne interesează pe noi? Azi e tragerea la sorți în cupele europene. La prânz vom afla cu cine jucăm”. Numai să nu cădem iar ca anul trecut!”. „Şi ce dacă, acum suntem mult mai puternici. Vreţi să vă spun ceva? Am văzut jucând multe dintre echipele campioane din Europa. Nu sunt de speriat. Eu zic că dacă vă pregătiţi bine puteţi să le bateţi pe oricare dintre ele. Puteţi să luaţi Cupa Campionilor!”. Într-adevăr, fiul şefului statului nu minţise când spusese că văzuse marile echipe europene la lucru. Viziona întâlnirile la televiziunea Română, acolo unde se împrietenise cu o operatoare de la montaj. Fata îl suna de fiecare dată când se transmiteau meciuri pe diversele canale recepţionate în strada Pangrati, iar el dădea fuga să urmărească jocurile Juventusului, Liverpoolului, Realului sau Barcelonei. Şi nu era singurul. În alveolele de la TVR se mai înghesuiau antrenori români care nu aveau altă posibilitate de a lua contact cu fotbalul european. La Eforie, ultima frază rostită de Valentin a stârnit hohote de râs. „Hai, tov. Vali, lăsaţi-ne cu astea! Credeţi că la fotbal e aşa ca în agricultură, faci planul pe 5 ani şi îl realizezi în 4 ani jumate?”, sări Lăcătuş. „Bine, mă luaţi voi în râs, dar mai vorbim”.

Peste câteva ore, timp în care jucătorii îşi dădeau ghionturi și se întrebau dacă nu cumva l-a bătut soarele prea tare în cap pe „tov. Vali”, rezultatul tragerii la sorţi a devenit prilej pentru încă o bere. Adversara nu era nici Juventus, nici Verona, nici Barcelona, nici Bayern Munchen, nici vreo echipă din Anglia, pentru că în urma incidentelor de pe „Heysel” britanicii fuseseră excluşi din cupele europene. Era Vejle, campioana Danemarcei. „Cine sunt ăştia? Îi scoatem sigur”, postulă Duckadam. Petcu îl aprobă pe loc. „Hai, frăţie, că dacă îi iau un pic la întrebări cu coţofana zic că practică alt sport”, spuse Fane, care aruncase deja mingea de pe un picior pe altul, pn călcâi, pe cap, pentru a

o linişti dintr-o singură mişcare pe bareta papucului de plajă. Puiu Iordănescu nu părea la fel de convins. „Nu vă bucuraţi aşa repede. Aţi uitat că acum un an Danemarca a fost surpriza Europenelor din Franţa? Staţi mai întâi să ne documentăm, să aflăm ce jucători au, să vedem o casetă-două şi apoi să ne pronunţăm. Apropo, mă scuzaţi, mă duc să iau legătura cu nea Cristi Ţopescu să-l pun la treabă. Să afle tot despre ei”.

Metodistul

De când revenise în Ghencea, ca „secund” al lui Ienei Iordănescu îşi intrase bine de tot în rol. Chiar dacă, în aparență, nu făcea altceva decât să respecte programul impus de „principal”, Puiu se implica serios în noua meserie. Cel care, ca jucător, era un boem al gazonului, un sclav al fentei, intuiţiei şi sclipirii de moment se metamorfozase aproape miraculos sub treningul tehnicianului. Nimic nu lăsa la voia întâmplării, totul era notat într-o agendă mereu umflată de foi volante, crâmpeie de ziare sau buletine informative ale FIFA. Voia să afle tot ce era nou, să fie la curent cu orice apărea în lume.

În urmă cu câteva luni, într-o după-amiază, Ienei şi Iordănescu zăboviseră câteva ore bune în cantina de sub tribuna a doua. Jucătorii plecaseră la odihnă după ce Tănase, bucătarul, îi răsfăţase peste meniu cu nişte trigoane cu brânză delicioase. Cei doi se cufundaseră în poveşti. Discuţii alunecase, inevitabil, tot către fotbal, dar spre cel mare, din vestul Europei. „Nea Imi, din toamnă jucăm în Cupa Campionilor, o să ne batem cu marile cluburi şi noi n-avem o documentare ca lumea. O să avem nevoie de ziare şi reviste străine, de casete, ca să ne cunoaştem şi noi, cât de cât, adversarii”. „Ştiu, Puiule, ai dreptate. Trebuie să mă susţii şi tu, pentru că anul trecut, când am cerut să ne facă şi nouă abonamente la câteva publicaţii străine, Ilie Ceauşescu a strâmbat din nas”. „Nea Imi, eu m-am gândit şi mai departe. La un om care să lucreze special numai pentru documentarea noastră. Noi să-i cerem, iar ei să ne furnizeze toate datele”. „Cristi Ţopescu s-ar pricepe bine la asta”, spuse Ienei, iar împreună cu Iordănescu hotărî să propună mai departe varianta gândită la cantină.

Cristian Ţopescu revenise în club din 1983, după acel meci Suedia – România, 0-1, de la Stockholm, ultimul comentat de el

la TVR. Aşa cum obişnuia, el îşi pregătea pentru momentele de început şi sfârşit, cât şi pentru cele de întrerupere a jocului subiecte de discuţie pe care să le priceapă nu doar minoritatea microbiştilor, ci şi nevestele, surorile sau mamele celor interesaţi de meciuri. Vorbea despre oraşul în care se disputa partida, despre tradiţii, despre hobby-urile fotbaliştilor, impunând un stil care, până la urmă, îl consacrase. În timpul întâlnirii respective, la o accidentare a lui Balaci, Ţopescu a umplut cele două minute de întrerupere cu o frază care i-a adus interdicţia de a mai comenta timp de 6 ani. „Jucătorul aflat la pământ este Ilie Balaci. El a primit câteva oferte pentru a evolua la cluburi de peste graniţă. Cred că ar fi în interesul fotbaliştilor, al cluburilor noastre, al echipei naţionale şi al României ca jucătorilor care au un anumit număr de selecţionări în prima reprezentativă să li se permită să joace în străinătate”. Vorbele lui Ţopescu au inflamat imediat fotoliile tovarăşilor de la partid. Imediat, Constantin Dăscălescu, pe atunci prim-ministru, a informat-o pe Elena Ceauşescu că „Ţopescu a îndemnat tinerii din România să se realizeze în străinătate”. Iar, pe loc, locatara Cabinetului 2 de la Comitetul Central a hotărât destituirea „trădătorului”. Crainicul nu lansase ideea aşa, de capul lui. Prin lumea fotbalului circula deja zvonul că fotbaliştii vor fi lăsaţi să plece, iar Ţopescu considerase că nu mai e chiar aşa un mare secret. De altfel, Ion Coman, omul care susţinuse ascensiunea formaţiilor româneşti de club spre vârfurile întrecerilor continentale, iniţiase un proiect de regulament pentru jucătorii transferabili peste graniţă. Era conştient că aşa valoarea sportivului poate creşte. „Pentru a putea pleca, un jucător trebuia să aibă minimum 26 de ani, cel puţin 10 meciuri în echipa naţională, să fie căsătorit şi să nu fi fost sancţionat disciplinar în campionatul intern, înţelegând prin asta doar abaterile majore”, explică generalul condiţiile pe care le propusese. O dată cu intervenţia lui Constantin Dăscălescu şi a Elenei Ceauşescu pentru îndepărtarea lui Ţopescu a fost ras şi îndrăzneţul proiect al lui Coman.

Aşa a revenit Ţopescu la Steaua, club care-l detaşase, în 1967, la Televiziune. Toată perioada în care a comentat, el fusese plătit de Armată, iar acum se întorcea în rândul ei. Dublu campion naţional de călărie, în proba de sărituri peste obstacole, Ţopescu dobândise pasiunea pentru hipism de la tatăl său, Felix, care participase la Olimpiada de la Berlin cu echipa României. Cristi făcuse Şcoala Militară la Oradea, la Grăniceri, tocmai pentru că era singura armă care mai avea cai în dotare, iar din

1957 se transferase la CCA. Acum, la momentul revenirii, ajunsese deja la gradul de locotenent-colonel, iar prin intermediul lui Cornel Oţelea, comandantul clubului, a fost încadrat, alături de Octavian Vintilă, la biroul de presă din Calea Plevnei.

„Cristi, noi ne-am gândit să te luăm la echipa de fotbal”. Marşând la ideea lui Iordănescu, Ienei hotărâse să-l abordeze pe Ţopescu. „În organigrama secţiei va exista postul de metodist, ceea ce presupune o muncă de documentare. Tu eşti ziarist, ştii ce înseamnă asta, cunoşti câteva limbi străine şi ne-ai fi de mare ajutor”. Ţopescu acceptă fără reţinere un loc de muncă foarte aproape de fotbalişti. De altfel, vocea lui revenise printre suporteri o dată cu acceptarea sa în funcţia de crainic al stadionului Ghencea. Acum mai făcea un pas înainte.

Prima măsură luată de Ţopescu a fost abonarea la publicaţii străine. În scurt timp, pe masa tehnicienilor aveau să apară un „France Football”, un „L’Equipe”, un „Sport Bild”, o „Gazzetta dello Sport”, toate însoţite de sublinieri şi pasaje traduse. Dacă Ienei a fost cel care i-a propus transferul la secţia de fotbal, Iordănescu a devenit în timp cel mai preocupat de colaborarea cu metodistul. Pentru început, el i-a cerut lui Ţopescu să analizeze pe video jocul steliştilor. Să ia în parte, după meci, fiecare jucător şi să-i contabilizeze pasele, șuturile, recuperările, într-un cuvânt să-i monitorizeze jocul. La final, el formula în scris concluziile statistice pe care le prezenta antrenorilor. Mai târziu, pretenţiile lui Iordănescu au crescut. El i-a cerut lui Ţopescu să filmeze meciurile viitorilor adversari ai Stelei şi să întocmească fişe ale adversarilor, după modelul iniţiat de Lucescu la echipa naţională. Nu mică i-a fost mirarea lui Ilie Ceauşescu, care văzându-l pe Ţopescu cu camera de filmat pe umăr, înaintea unui meci, şi neînţelegând nimic, l-a şi luat la rost: „Ce faci, mă, acolo, ce tot fotografiezi atâta? Te faci şi tu că munceşti pe aici!”. Lăsând la o parte limitele reprezentantului partidului, pe lângă echipa de fotbal, în Ghencea, perioada diletantismului trecuse de mult. Steaua intra în era profesionismului adevărat.

Totul despre Vejle

La numai o săptămână după discuţia de pe plajă, la Forban, Iordănescu strânsese câteva kilograme de hârţogăraie despre

viitorul adversar. Pentru că 5 dintre jucători, Bölöni, Iovan, Lăcătuş, Balint şi Belodedici, erau în cantonamentul „naţionalei” de la Sovata, Puiu a amânat discuţia despre danezi, pe care avea s-o facă acasă, după revenirea internaţionalilor. Parcurgerea fişelor vikingilor a mai estompat un pic din euforia ce urmase tragerii la sorţi. Principala sperietoare era bătrânul Allan Simonsen, vedeta selecţionatei nordice la ultimul Euro. La ceea ce făcuse pentru fotbalul danez, mijlocaşul intrase definitiv în galeria marilor figuri ale neamului, laolaltă cu regele Hamlet sau scriitorul Hans Christian Andersen. Strânsese 48 de prezenţe în prima reprezentativă, fusese desemnat cel mai bun fotbalist european al anului 1977 şi pe locul 3 în ‘83. Câştigase Cupa UEFA cu Borussia Mönchengladbach în ‘75 şi ‘79, evoluase la Barcelona între ‘79 şi ‘82, iar acum, la 33 de ani, se retrăsese acasă, la Vejle, în echipa în care debutase. Era, într-adevăr, la apusul carierei, ceea ce nu l-a împiedicat să se instaleze în fruntea clasamentului golgeterilor în acea stagiune. În lotul antrenat de Poul Erik Bech, Simonsen nu era singurul internaţional. John Sivebaek strânsese şi el 25 de tricouri alb-roşii şi, mai mult decât atât, era considerat după Europenele din Franţa unul dintre cei mai buni fundaşi dreapta din Europa.

La nivelul performanţelor în cupe, danezii reuşiseră să se califice în 1977 în primăvara europeană, jucând sferturile de finală în Cupa Cupelor. Mai mult decât atât, în decursul timpului, micuţa formaţie nordică se mândrea cu eliminările unor trupe cu nume ca FC Porto, FC Nantes, PAOK Salonic, Austria Viena sau Hajduk Split. Până la primul meci mai era însă o lună şi jumătate. Deşi avertizaţi că nu vor avea în faţă nişte diletanţi, gândurile jucătorilor nu erau focalizate încă pe Boldklub. Mai important la acel moment era startul în campionat, fixat pentru 4 august, şi meciul cu Dinamo programat rapid, chiar în etapa a 4-a.

Perechea revoltată

Fanii stelei au aşteptat toată luna iulie reîntâlnirea cu favoriţii lor. Meciul cu Corvinul, din etapa inaugurală, a umplut tribunele stadionului, 30.0000 de oameni dorind nu numai să trăiască pe viu o nouă izbândă a „viteziştilor”, ci să salute şi decernarea tricourilor de campioni, festivitate organizată înaintea partidei. Deşi părea că toate lucrurile erau în regulă, cu

o oră şi jumătate mai devreme în vestiarul campionilor se produsese un scandal. Petcu şi Lăcătuş nu erau anunţaţi printre titulari. Ienei a încercat să explice. „Marius, doctorul mi-a recomandat să nu te bag, pentru că nu eşti încă totul refăcut”. Lăcătuş jucase un „amical” cu „naţionala” împotriva formaţiei Chimie Leipzig şi se accidentase destul de serios. În perspectiva următoarelor meciuri, tehnicienii se gândiseră să-l menajeze, însă pentru Lăcă banca de rezerve era mai rea decât ocna. „Nea Imi, nu mai am nimic. Lasă-l pe doctor ascultă-mă pe mine, că pot”. Ienei a ţinut-o în continuare pe a lui. Cum nici Petcu nu era prins în primul „11”, în care antrenorul îl titularizase pe nou venitul Bălan, cei doi s-au hotărât să facă grevă. „Tati, eu nu ies la nici o festivitate. Să-i dea tricoul lui Ienei şi lu’ moşul ăsta de Alecsandrescu, că noi suntem buni numai când e greu”, îi şopti Petcu prietenului său. Păi, ce, eu oi fi prost să mă duc? Să se pozeze ei cu generalii lor. Da’ de nu i-o lua lumea la înjurături să nu-mi spui mie Lăcătuş”.

Cei doi s-au ţinut de cuvânt asumându-şi orice risc. Nici scandările tribunei, care numai astfel putea întreba de ce Petcu şi Lăcătuş nu sunt la festivitate, nu i-au scos pe cei doi din vestiar. Pentru Fane însă, considerat capul răutăţilor, sfârşitul se apropia cu paşi repezi. Chiar dacă pe talerul balanţei talentul atârna greu, în cealaltă parte se strânseseră destui inamici. Ienei nu putea uita aşa uşor că, înaintea unui alt joc, când, la fel, fusese anunţat doar rezervă, iar în locul lui pe tablă apăru numele lui Balint, „Bilă” se sculase în mijlocul şedinţei şi îi ceruse socoteală golăneşte: „Da’, ce-ai, bre, cu ăsta? Te culci cu el? Ce-ţi face de nu vezi că aleargă ca un bezmetic, dar nu produce nimic?”. După nea Imi, Fane s-a înfipt şi în Alecsandrescu, cel care i-a reproşat şirul de intârzieri la antrenamente, viaţa nesportivă şi oboseala vizibilă din pricina cărora îşi rupsese şi meniscul în primăvara acelui an. O înjurătură aruncată direct în faţă şi altele înăbuşite în vestiar, despre care „Sfinxul” avea să afle, i-au înrăutăţit serios situaţia. A venit apoi conflictul cu Florentin Marinescu, pe care Fane îl lua la preţ de matineu, încercând să-i ştirbească din autoritate. Toate acestea vor umple un pahar care în curând va da pe dinafară.

Plecat din blocstarturi sub tensiune, meciul cu Corvinul nu s-a transformat într-o furtună stelistă. Din contră, scenariul de anul trecut, din meciul cu FC Argeş, părea tras la indigo. Steaua crea, dar nu putea finaliza. Ioniţă, portarul oaspeţilor, s-a opus incredibil şuturilor lui Balint, Bölöni şi Majearu. În finalul reprizei

a apărat şi un penalty obţinut de acelaşi Balint, dar irosit de Piţurcă. Înaintea începerii sezonului, la Eforie Nord, Piţi declara că „îi voi arunca din nou mănuşa lui Hagi în duelul golgeterilor”, pe care-l pierduse la numai un gol. Stelistul remarca însă că Gică, „cel mai talentat jucător nu numai al generaţiei lui”, marcase mult din lovituri libere şi penaltyuri. Aşa că acum se băgase să bată el. Ioniţă i-a ghicit colţul şi „roş-albaştrii” au intrat la vestiare cu 0-0.

La pauză, Ienei l-a schimbat pe Balint cu Lăcătuş, spre satisfacţia fanilor, iar la jumătatea reprizei pe Petcu cu Bălan. „Piticul” nu jucase rău, fusese adoptat imediat de public pentru voluntariatul său ieşit din comun, pentru că băga capul în crampoanele adversarului, pentru că alerga şi după mingile pe care, în mod clar, nu putea să le ajungă. Fane avea însă acea sclipire de geniu care ecrana instantaneu toate prostiile pe care le făcea în afara terenului. Aşa s-a întâmplat şi cu hunedorenii. La doar două minute după ce a intrat pe teren, la primul schimb de mingi cu colegul de cameră şi de grevă Lăcătuş, Petcu şi-a fixat balonul pe dreptul şi de la 25 de metri l-a trimis jos, la colţ, deschizând scorul. Ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic, s-a întors în terenul său nu înainte de a-şi îndrepta privirea către bancă şi a duce degetul la gură în semn de „linişte, să vedem acum ce mai spuneţi!”. Până la final, suita de acţiuni ale militarilor n-au mai adus decât o bară a ghinionistului Piţi, iar meciul s-a încheiat cu rezultatul fixat prin execuţia geniului neînţeles.

„Cât o fi Lucescu, eu nu mai merg la «naţională»!”

La mijlocul săptămânii, România urma să joace un „amical”, la Moscova, cu URSS. Deşi îi promisese lui Tudorel că nu-l va mai chema, Lucescu îl nominalizase pe convocator. Stoica era decis să-şi procure un alt certificat medical, numai că de această dată s-a lovit de refuzul clar al lui Ilie Ceauşescu şi de sfatul prietenesc al lui Valentin, care l-u rugat să joace şi pentru echipa naţională. Căpitanul n-a mai avut încotro şi s-a prezentat. La Moscova, Stoica a fost titular toată prima repriză, încheiată 0-0, într-o linie de mijloc alături de Rednic, Bölöni şi Klein. La pauză însă a fost singurul schimbat dintre halfi, Mateuţ intrând în locul

lui. Meciul s-a terminat cu victoria gazdelor, 2-0. A fost momentul în care Stoica şi-a jurat să nu mai calce la echipa naţională. „Cât o fi Lucescu, nu mă mai duc! Mă cheamă, zice că are nevoie de mine, pierd zile întregi prin cantonamente, plec în deplasări de mii de kilometri ca să joc 45 de minute. Să nu mă mai cheme, că oricum abia aşteaptă să-i bage pe copiii lui, pe Rednic, pe Mateuţ, pe Gabor. Să facă performanţă cu ei şi pe mine să mă lase-n pace”, avea să se destăinuie Stoica viitorului comandant al clubului, colonelul Nicolae Gavrilă.

Întoarcerea la campionat a însemnat reîntâlnirea cu Halagian, chiar în fieful acestuia, la Piteşti. Jocul în linie al fundaşilor, pe care Armeanul încercase să-l impună la Steaua și-l folosea acum la FC Argeş, a fost unt pe pâine pentru o echipă precum cea a „viteziştilor”. În prima repriză, pe un contraatac iniţiat de Majearu, Piţurcă a plecat din spatele apărătorilor, a trecut şi de Cristian şi a deschis scorul. Cu avantajul golului din prima repriză, după pauză Steaua a făcut spectacol irosind cel puţin alte 4 situaţii similare, toate generate de avântul disperat al defensivei argeşene. Cu un sfert de oră înainte de final, Lăcătuş, acum titular, a pătruns ca o furtună în careu, a fost doborât, iar Majearu a transformat penaltyul fixând scorul final, 2-0. Ca şi în primul meci, Bălan i-a fost preferat lui Petcu în formula de start, Fane intrând împreună cu Balint abia în minutul 81.

La interval de numai 3 zile venea o nouă deplasare, de această dată la Slatina, pentru meciul cu Oltul. „Să vezi ce ne aşteaptă aici, unde zic ăştia că avem prieteni”, şi-a murmurat lenei în barbă, simţind parcă ce va urma. Supăraţi pentru că în doi ani Piţurcă, Bumbescu, Bărbulescu sau Radu II plecaseră în Ghencea, dar uitând că de fiecare dată Niţu, Barbu, Minea, Laurenţiu sau Turcu fuseseră piese de schimb, gazdele au început să taie lemne. Nu-i mai puţin adevărat că, mizând iar pe o posesie prelungită la mijlocul terenului şi pe contraatacuri ca la Piteşti, pasienţa nu a mai ieşit de astă-dată. Nervoşi şi unii şi alţii, Mihai Zamfir, Tănase şi Popescu, pe de o parte, Lăcătuş şi Stoica, pe de alta, s-au încăierat în urma unui fault la centru terenului. Nici repriza a doua n-a diferit. Meciul se îndrepta spre un 0-0 când, în minutul 83, Salomir a dictat o lovitură liberă de la marginea careului. Stoica a aşezat mingea, a discutat ceva cu Bölöni, mai în spate era Bumbescu, dar, stupoare! Venit din spate, fără să spună nimănui nimic, Bărbulescu i-a tras una şi a expediat-o în vinclu. 1-0, scor care va rămâne şi cel final. În

autocarul cu care s-au întors acasă, steliştii nu-şi ascundeau nici bucuria dar nici uimirea faţă de tupeul lui „Balamuc”.. „Bă, «Cap de mort», cum ţi-a venit ţie ideea să baţi?”, l-a luat în primire Bumbescu. „Frate, aveam pregătită schema asta de mult. Dar dacă nu mi-aţi spus că aveţi nevoie. De acu' să vă fie învăţătură de minte şi de vă mai arde buza să-mi spuneţi din timp, ca să nu mai staţi cu emoţii. Scot plicul, pun mutarea pe masă şi vă trimit la casierie să vă luaţi banii! Auzi, Bambino, dar tu ce-ţi făcuseşi de treabă, pe lângă minge? Simţeai că-ți erupe tehnicul din tine. Stai, dracului, cuminte, că cine ştie cum îţi luxezi vreo gleznă. Ia lecţii de la fratele tău, când e vorba de fantezii!”, îl puse la punct Bărbulescu. Cu 6 puncte din 6, steliştii îşi permiteau să glumească acum. Peste 3 zile urma însă derbyul cu Dinamo, care se va juca pe Ghencea. O dată cu promovarea Victoriei, care ridica numărul echipelor bucureştene la 5, cuplajele de pe „23” aveau să dispară.

Comandant de cursă lungă

Înaintea meciului, ministrul Olteanu numea un nou comandant al clubului, Nicolae Gavrilă. Steaua nu mai avea şef de prin luna mai când gălăgiosul colonel Ion Popescu, succesorul lui Oţelea, fusese destituit pe motive de disciplină. Totul a plecat de la nişte costume de reprezentare pe care gruparea din Ghencea le comanda pentru toate cele 21 de secţii. Firesc, comandantul îşi făcea şi el unul. Numai că „Guriţă”, cum era poreclit Popescu din pricina logoreei lui, şi-a făcut câte un costum aproape cu fiecare secţie. Strânsese peste 10 şi, în plus, comandase şi soţiei. Mai mult decât atât, nu încredinţa lucrarea unei unităţi mari de stat, cum se obişnuia, ci unei cooperative de pe strada Cobălcescu. Logic, găinăria s-a aflat repede, colonelului i-a fost întocmit dosar de cercetare, în urma căruia a fost destituit. Timp de câteva luni, la comanda clubului a fost numit, interimar, fostul rugbyst Carol Kramer. Dintr-o eroare jurnalistică, numele acestuia a fost dat publicităţii ca şef al clubului la reluarea campionatului, întâmplare care a stârnit o adevărată furtună în club şi care a grăbit noua „înscăunare”.

Colonelul Nicolae Gavrilă era în 1985 adjunctul şefului Statului Major al Armatei a Doua şi răspundea de activităţile de organizare-mobilizare. De pământ din Constanţa, el urcase

treaptă cu treaptă în armată în special datorită capacităţii de coagulare a forţelor, de sinteză şi de comandă fermă a unităţilor pe care le avusese în subordine. Cu fotbalul însă nu avea nici o tangenţă. De aceea, nici prin cap nu i-a trecut ce sarcină urma să primească atunci când a fost chemat de urgenţă la Ilie Ceauşescu. „Pe moment, am crezut că or să ma dea afară din armată. Soţia mea plecase, cu serviciul, în Germania, iar eu aveam datoria să anunţ de fiecare dată. Atunci însă n-o făcusem. Pe loc mi-a străfulgerat gândul că o fi rămas acolo şi din acest motiv sunt convocat. Când nea Ilie m-a anunţat că voi prelua clubul am crezut că glumeşte, pentru că nu aveam nimic în comun cu sportul”, îşi aminteşte azi Gavrilă. Tip foarte dezgheţat în comparaţie cu figurile vremii, colonelul s-a străduit să priceapă cât mai repede cu ce se mănâncă noua funcţie. „La prima şedinţă cu şefii de secţii am fost foarte sincer. Le-am explicat că nu mă pricep, dar de ei, Iolanda Balaş, Cristian Gaţu, Ion Alecsandrescu, n-aveam cum să nu aud, cum să nu-i ştiu. Doar erau vârfurile sportului în România. Treptat, am început să mă acomodez. Şi am realizat că dacă atletismul, scrima sau mai ştiu eu ce alte sporturi individuale se descurcă singure să aducă medalii României, fără a fi sprijinite peste limita normalului, cu jocurile treaba stătea mai altfel. Iar cu fotbalul nu mai vorbesc. Aici era interesul mare. Puteam să luăm o sută de medalii la campionatele naţionale, dar dacă ratam la fotbal era tămbălău mare”, rememorează Gavrilă, care va rămâne şef al clubului pe toată perioada de glorie a Stelei, până după Revoluţie.

Colonelul a intrat direct în focuri. Primul meci cu Dinamo însemna şi prima mare încercare. Revenirea derbyului în Ghencea după doi ani de dispute pe „23” crea probleme de organizare. În tribuna oficială intrau maximum 30 – 40 de oameni, dar cererea era cel puţin dublă. Gavrilă a solicitat numele persoanelor pe care trebuia să le invite la meci, iar printre acestea se număra şi Ion Coman. Ştiind că fostul ministru e ahtiat după fotbal, colonelul a pus mâna pe telefon pentru a-l chema oficial. „Tovarăşe general, v-aş ruga să ne onoraţi cu prezenţa la meciul cu Dinamo”. Nu se punea problema să refuze, însă ceru ceva ce azi pare de neconceput. „Tovarăşe colonel, v-aş ruga însă să-mi trimiteţi o maşină. Eu n-am nici măcar bicicletă, iar autoturismul de serviciu nu-l pot solicita pentru că, ştiţi, sâmbăta şi duminica nu avem voie să-l folosim în interes personal”. Regulile impuse de Ceauşescu erau draconice. Un demnitar de rangul lui Coman nu putea depăşi, în misiuni de

serviciu evident, 200 de litri de benzină şi nu avea voie să parcurgă mai mult de 200 de kilometri cu maşina. Ce trecea de această distanţă impunea folosirea trenului sau avionului. Totul se făcea pentru economie.

Gavrilă a trimis invitaţii şi la Dinamo. „De la ei niciodată nu a venit în Ghencea vreo persoană importantă. În afara preşedintelui clubului, toţi se fereau. Nu-i mai puţin adevărat că nici generalii noştri nu călcau în Ştefan cel Mare. Acolo mă duceam numai și cu Valentin. Atât. Când era vorba de fotbal, se crea o distanţă clară între demnitarii celor două ministere”, spune comandantul. Adversităţile celor două blocuri se simţeau şi în teren. „Nebunia nu era aşa mare între noi, care după partide ne întâlneam, fără ranchiună, la o bere, cât era venită de sus. Sigur că, transformat în prime, orgoliul ne făcea şi pe noi să murim cu ei de gât”, își amintește Lăcătuș. Derbyul din etapa a patra n-a făcut nici el excepţie. După ce sezonul trecut îl încheiaseră cu vicepreşedintele Anghel şi cu Gigi Mulţescu pe bancă, dinamoviştii au început noul campionat cu cuplul Constantin Cernăianu – Florin Cheran. Aveau, ca și Steaua, 6 puncte din 6, şi mizau pe un egal. Aşa se explică tactica ultradefensivă pe care au etalat-o în Ghencea. Profitând de pasul înapoi al adversarilor, „viteziştii” au atacat din start. Bara lui Majearu a dat startul ofensivei pronunţate, continuată fiind cu ocaziile lui Iovan şi Bălan, ambii singuri cu Moraru. Aflat în aceeaşi situaţie în minutul 36, Piţurcă nu va mai rata şi va aduce avantaj Stelei la pauză: 1-0. Repriza o doua n-a mai semănat a fotbal. Stănescu şi Stoica au fost eliminaţi de Crăciunescu, care a mai „îngălbenit” o jumătate din efectiv. Dinamo era însă neputincioasă şi numai norocul îl va păzi pe Moraru de un nou gol la şuturile lui Balint, Bărbulescu sau Radu II, ca şi la „transversala” lui Piţurcă. Fără nici o realizare tot meciul, Augustin şi-a ieşit din minţi, l-a înjurat pe arbitru şi a văzut şi el „roşu”. După 4 etape, Steaua acumula maximum de puncte, se instala pe primul loc în clasament şi cristaliza o formulă de echipă ca un cerc închis: Duckadam – Iovan, Belodedici, Bumbescu, Bărbulescu – Bălan, Stoica, Bölöni, Majearu – Lăcătuş, Piţurcă.

Lentile de contact pentru Weissenbacher

Meciul oficial cu Finlanda de la Timişoara (2-0), din preliminariile CM, a dat pauză întrecerii interne. Din Ghencea fuseseră convocaţi la loturi 7 jucători. Bölöni, Iovan şi Lăcătuş la echipa mare, Belodedici, Stângaciu, Weissenbacher şi Bălan, la „tineret”. Stupefiant, cu excepţia lui Loţi, nici un alt jucător al Stelei nu a fost însă titular cu nordicii. Pentru Lucescu nu conta că „roş-albaştrii” erau campioni en titre şi câştigători ai Cupei, că la ora aceea erau lideri sau că Piţurcă era al doilea marcator al ţării. În prima reprezentativă continua să apară Gabor, spre exemplu, cel care în 30 de meciuri nu marcase docât o dată. Colac peste pupăză, Bölöni a venit accidentat de la lot, iar pentru meciul următor de la Târgu Mureş, militarii nu-l aveau nici pe Stoica, suspendat. A fost momentul în care Iordănescu şi-a făcut debutul oficial ca antrenor principal, pentru că Ienei plecase în Danemarca pentru a studia primul adversar al Stelei din Cupa Campionilor. El l-a titularizat în premieră pe Weissenbacher şi l-a urcat pe Bărbulescu în linia de mijloc. Ex-băimăreanul însă n-a prins pasul campionilor. Mai mult decât atât, avea mari probleme la recepţionarea paselor de la distanţă. Bărbulescu, colegul lui de cameră, a semnalat primul acest lucru. „Nea Puiule, ăsta nu vede, dom’ne!” Semnalul lui Iliuţă s-a dovedit a fi real. La revenirea acasă, după un consult, s-a depistat o miopie a jucătorului, care va evolua în continuare cu lentile de contact. La Târgu Mureş însă nu le avea, iar de la o eroare de-a sa gazdele vor deschide scorul. La pauză va fi, totuşi, 1-1, graţie insistenţei lui Iovan, care a urcat pe dreapta şi a tras imparabil, chiar dacă intrase în unghi. „Mi-e frică de prieteni”, avea să-şi șoptească în barbă Puiu Iordănescu la începutul reprizei secunde. Deşi subordonaţi pe linie militară, mureşenii n-au stat întotdeauna drepţi în faţa celor de la centru. În primăvara lui ‘83, ASA zdrobea Steaua, căreia îi administra un 4-0, după un meci aspru ca un raşpel. La fel de dur precum cel din urmă cu 5 ani, când Vigu suferise o dublă fractură tot pe terenul lui Ispir. Lucrurile n-au stat altfel nici acum. După ce Lăcătuş a marcat pentru 2-1, gazdele au început să atace de la gât în sus, reuşind să-l scoată din sărite până şi pe imperturbabilul Duckadam, care, în finalul meciului, l-a bruscat urât pe Fanici, dar a scăpat doar cu un cartonaş galben.

Iarăşi pauză. Pentru „naţională” urma meciul de pe Wembley cu Anglia. Trupa convocată din Ghencea a fost aceeaşi, dar în „Templul fotbalului”, alături de Bölöni, a mai apărut şi Iovan. Nu din convingere, ci de nevoie, atât timp cât Iorgulescu,

accidentat, nu se refăcuse complet. La acea remiză istorică, 1-1, făurită prin golul lui Cămătaru, o mare contribuţie a avut şi Fane. Folosit fundaş central de marcaj, „Moţăţei” „a fost unul dintre cei mai buni jucători români, anihilându-l pe celebrul Hateley, deloc impresionat de tehnica atacantului de la Milan”, după cum îl caracteriza Ioan Chirilă în „Sportul”. Gazetarul îl evidenţia în egală măsură şi pe Loţi. „A jucat ca la Bratislava, adică la cota lui cea mai ridicată.” Dacă Bölöni era o obişnuinţă pentru Lucescu, jocul lui Iovan i-a demonstrat selecţionerului că poate conta şi pe stelişti. Nu-i va fi suficient însă. „Turistul” Lăcătuş n-a apucat să pună piciorul pe cea mai impresionantă arenă din lume. Pe care a călcat-o, în schimb, chiar şi pentru 8 minute, favoritul lui nea Mircea, Romică Gabor.

Capitolul 8 BOTEZ ÎN MAREA NORDULUI

Ultimul joc înainte de deplasarea la Vejle e programat pe „Ghencea” contra Petrolului, iar cei 22.000 de spectatori vor savura un spectacol pe cinste. Fără a se feri de prezenţa în tribună a lui Poul Erik Bech, antrenorul danezilor, „viteziştii” transformă arena într-un sambodrom. Startul îl dă Majearu, încă din minutul 4, urmat de recitalul lui Piţurcă, autor a 4 goluri. În numai jumătate de oră, Steaua conducea cu 5-0, iar pe faţa tehnicianului venit din nord cutele se accentuau. Hârtia din faţa sa era acoperită de trasee care abia se mai desluşeau, cea mai proeminentă săgeată plecând mereu de la Weissenbacher. Titularizat ca urmare a absenţei lui Iovan, menajat după duelul cu Hateley, fostul băimărean îşi lua revanşa după prestaţia slabă de la Târgu Mureş, confecţionând din două pase primele goluri ale meciului. Festivalul din prima parte îşi cerea însă şi tributul. La o intrare decisă, Bălan, care prinsese locul de mijlocaş dreapta în echipă, avea să se oprească în crampoanele lui Butufei. În urma contactului, pulpa i-a fost efectiv secţionată. „Piticul” pierdea nu numai deplasarea în Danemarca, ci şi locul în primul „11”. La pauză, intră Petcu, dar jocul nu mai are aceeaşi sclipire. Decu Crângaşu reuşeşte să reducă diferenţa în debutul părţii a doua, scorul final urmând a fi stabilit de Bölöni în minutul 70. Ce se întâmplase? Explicaţia oficială a fost aceea de menajare a forţelor pentru întâlnirea de miercuri. În realitate, la pauză, Alecsandrescu le-a cerut băieţilor s-o lase mai moale „ca să nu-i facem de râs în halul ăsta”. Era o practică pe care steliştii o vor folosi de multe ori în următorii ani. „Adversarii deveniseră conştienţi de forţa noastră şi ne cereau chiar înainte de meci să

nu le dăm mai mult de două, trei goluri. Dr multe ori nea Ion ieşea la marginea terenului şi ne făcea semn să oprim motoarele. Discret, pentru că Valentin nu voia să audă. Aşa cum nu se băga să ne aranjeze vreun meci, la fel gândea şi în sens invers", povesteşte Iovan.

Imediat după meci, Ienei a plecat în Danemarca pentru a vedea ultimul meci al adversarului, cel cu Kastrup. Băieţii au primit liber sâmbătă seară, iar duminică s-a dat convocarea la stadion. Cantonamentul a început cu recuperare prin saună, bazin şi masaj, urmată de o şedinţă video condusă de Iordănescu. „După cum vedeţi, sunt jucători masivi, care nu pierd prea mult timp pentru construcţie. Folosesc în principal pasa lungă şi schimbarea permanentă a direcţiei. Din acest motiv nu trebuie să pierdeţi din vedere adversarul direct nici când mingea e foarte departe pentru că dintr-o degajare puteți fi surprinşi. În afara lui Simonsen, care le face jocul, mare atenţie la acest Barnett, care are viteză foarte bună. De asemenea, fundaşul dreapta, Siveback, urcă foarte des și aruncă centrări pentru blondul ăsta din faţă". „Care blond, nea Puiu, că toţi sunt la fel?", sparse prelegerea Bumbescu spre hazul celorlalţi. „Uite vârful ăsta, Bumbi, pune ochii pe el că va fi omul tău". „Lasă-l, frate, că ţi-l liniştesc eu din prima, să ştie cine e jupânul!". „Ai grijă, să nu ţi se pună pata şi să ne laşi în zece oameni. Vezi că acu' nu mai suntem în campionat", îl puse la punct Puiu.

Primă de 5.000 de lei

Luni, între cele două antrenamente, ministrul Olteanu, Ilie Ceauşescu şi comandantul Gavrilă au ţinut să le vorbească băieţilor. Finalul discursului a fost cel mai interesant, pentru că atunci s-a anunţat şi prima. „Dacă vă calificaţi, veţi primi fiecare câte 5.000 de lei". Anunţul a stârnit rumoare. „Mai bine mai jucam o dată cu Dinamo, că ultima oară ne-aţi dat 6.000", s-a trezit vorbind Lăcătuş. „Lasă, băteţi-i voi aşa rău ca pe Dinamo, că ne mai gândim noi", i-a tăiat-o ministrul. Marți dimineaţă steliştii s-au îmbarcat într-un IL-18, cursă charter, la bordul căruia au mai urcat şi jucătorii Sportului. Pentru ei avionul făcea o escală la Zürich, studenţii urmând să întâlnească tot miercuri pe Neuchatel Xamax în primul tur al Cupei UEFA. În holul aeroportului, Mihail Marian şi Tudorel Stoica se tachinau reciproc

pe tema adversarului. Prin căsătoria fundaşului din Regie cu sora căpitanului Stelei, cei doi deveniseră cumnaţi. „Tudore, ce noroc aveţi cu desculţii ăştia!”, îi spuse Cuchi. „De ce crezi? Ai voştri îl au pe Stielike, ai noştri pe Simonsen. Care-i problema?”. „Da’ dar ai voştri s-au chinuit în ultima etapă, au fost conduşi la pauză şi abia au terminat 1-1, pe când ai noştri au învins în deplasare, la Baden, cu 8-0. Se compară?”.

Cu tot cu escala din Elveţia, călătoria cu avionul a durat mai bine de 5 ore şi s-a încheiat pe micuţul aeroport din Bredsten, o localitate aflată la 30 de kilometri de Vejle. Decorul era complet schimbat. În locul soarelui de acasă, aici norii cenuşii şi coborâţi păreau că se sprijină pe acoperişurile fiecărei clădiri. Iar în aeroport nimeni. După vreo 5 minute de aşteptare un vameş plictisit a făcut în fugă formalităţile, iar steliştii au trecut în încăperea dinspre ieşire. Unde au fost întâmpinaţi de Ienei. „Brrrr, nea Imi, parcă am ajuns la Polul Nord”, au fost cuvintele de întâmpinare. „E frig, aşa e, au anunţat că sunt numai 11 grade. Din păcate, se pare că mâine seară va fi şi mai rece. Şi în plus va ploua. Asta nu-mi place deloc, Puiule, pentru că şi gazonul e cam chel şi puţin denivelat. Dacă se mai şi îmbibă cu apă va fi rău pentru noi. Dar, o să-l vezi diseară la antrenamentul oficial”. „Stăm în oraş, nea Imi?”. „Nu, la vreo 10 kilometri în afară. E superb. Totul e verde şi e o linişte de-ţi plesnesc timpanele. Nu e cine ştie ce lux, dar e foarte curat. E de trei stele”. „Oraşul e mare?”. „În pliante sunt anunţaţi 50.000 de locuitori. Dacă m-aş lua după câtă lume văd pe străzi, aş jura că nu sunt mai mult de 5.000”. Discuţia dintre cei doi fu întreruptă de un tip cu faţă împurpurată şi o agendă în mână. Singurul jurnalist prezent la aeroport ceru permisiunea pentru a face o poză de grup, după care schimbă câteva cuvinte în engleză cu Iordănescu. Nu prea multe, pentru că ochii unora în costum se şi fixaseră în ceafa lui Puiu.

Antrenamentul de seară nu a depăşit o oră jumătate şi s-a desfăşurat chiar pe stadionul unde a doua zi era programat meciul. Arena putea găzdui vreo 18.000 de suflete, peluzele având doar locuri în picioare. Gazonul însă nu se compara nici măcar cu cel de pe terenul 6 din Ghencea. „O să avem probleme la construcţie. Uite cum sare mingea. Dacă nu va ploua însă, cred că-i batem. Nu sunt de speriat. Dacă-l blocăm pe Simonsen, le tăiem aripile. Încă e în vână. A marcat de 12 ori până acum în campionat și e pe primul loc la golgeteri. Mai au unul iute pe dreapta, Barnett, care poate crea pericol. În rest suntem peste

ei”, a concluzionat Ienei. După şedinţa de pregătire echipa a mers la hotel, iar grupul oficialilor și ziariştilor români, în frunte cu Ion Alecsandrescu, conducătorul delegaţiei, au onorat invitaţia primarului din Vejle pentru un cocktail.

Miercuri, 17 septembrie 1985. Programul stabilit de gazde pentru dimineaţa de dinaintea partidei a fost refuzat de Ienei. „Nea Ioane, ştiu că o vizită la fabrica de gumă de mestecat Dandy, care e chiar în oraş, ar fi interesantă, dar noi nu suntem aici pentru turism. Facem mai bine o plimbare de două ore prin oraş, văd şi băieţii centrul, poate mai fac o cumpărătură, iar apoi masă, odihnă şi îmbarcarea pentru stadion”. Ienei avea fixurile sale. Căuta promenada de la Băneasa oriunde în lume. Pe străzile aproape pustii, cei doi tehnicieni făceau deja în şoaptă primul „11”. „Stau încă să mă gândesc dacă e cazul să începem cu Weissenbacher. A jucat extraordinar cu Petrolul. Dar şi Bărbulescu a marcat la Olt. Are şi mai multă experienţă, joacă de mult timp cu Iovan, Belo şi Bumbi, aşa că nu risc, merg pe mâna lui «Balamuc». Păcat că l-am pierdut pe Bălan. Prinsese bine echipa. O să-l bag însă pe Balint la mijloc pentru că vom încerca să pasăm mult şi să aruncăm mingea pe culoarele dintre fundaşi. Acolo avem nevoie de viteza lui Lăcătuş şi a lui Gabi”, creionă Ienei planul tactic. „Nea Imi, trebuie să le spunem să nu cadă ușor la contacte fizice pentru că arbitrul e un neamţ şi ăştia lasă jocul mai liber”, completă Puiu.

Cu o oră şi jumătate înainte de joc autocarul pus la dispoziţia steliştilor se strecura greu prin mulţimea de oameni prezenţi la porţile stadionului Central din Vejle. „De unde apărură ăştia, frate?”, exclamă Iovan. „I-a adus cu şcoala, nu vezi câţi puştani sunt”, îi dădu pe loc răspunsul Lăcătuş, nu înainte de a-i zâmbi îngăduitor unuia dintre cei care arătau încrezători trei degete de la o mână. Ar fi vrut şi el să i-l arate pe cel din mijloc, dar îşi opri la timp pornirea. Gerul le-a mai tăiat din entuziasm românilor. Zgribulit, Bărbulescu a intrat în vestiar şi l-a chemat imediat pe masor. „Nea Mitică, bagă, tată, mult Revulsin, că au dat ăştia drumul la frig. Cică sunt 10 grade, dar bate alizeul de ne zăpăceşte!”. Până la a intra în cabină, Ienei îi ceru crainicului radio Dan Voicilă să noteze celelalte rezultate ale echipelor româneşti. Pentru suporterii din ţară, transmisia pe calea undelor era singura modalitate de a fi la curent cu miercurea europeană. Nici măcar Dinamo – Vardar Skopje din Bucureşti nu fusese televizat. Pentru partidele Sportului, Stelei sau cea a craiovenilor de la Monte Carlo cu Monaco, speranţa microbistului se lega

numai de vocile lui Dan Voicilă, Ion Ghiţulescu sau Sebastian Domozină.

Salvaţi de Radu II

La ora locală 19:00, un ceas mai târziu la Bucureşti, în faţa a 10.000 de spectatori, germanul Werner Fockler dădea startul jocului. Avertizaţi de însemnările din caieţelul lui Bech, danezii n-au apăsat pedala din debut. Au stat la cutie şi, aşa cum anticipa Ienei, au încercat totul prin mingi lungi plecate în special din gheata lui Simonsen. Ai noştri puseseră stăpânire pe joc, fără a fi însă periculoşi. La mijlocul terenului Bölöni, Stoica şi Majearu îşi pasau repetat, dar sprinturile lui Lăcătuş, Balint sau Piţurcă se izbeau de fermitatea nordicilor. Până la pauză, cu excepţia unui şut al lui Bertelsen, care a venit parcă de nicăieri, dar a izbit „transversala” lui Duckadam, nimic de notat. „E bine aşa. Ţinem de minge şi încercăm la fel pe contre. Şi un egal e bun”, a spus Ienei la vestiare. Danezii au început a doua parte ceva mai în forţă, dar fără a se apropia prea mult de poartă. În minutul 61 însă, Belodedici dă o pasă mai moale, Barnett „ăla iute”, de care vorbea şi Ienei, şi Puiu, interceptează, pleacă pe un culoar liber, Helmuth ezită să iasă decis şi şutul nordicului se opreşte în plasă: 1-0 pentru Vejle. „Hai, nu-i nimic! Hai la joc”. Ienei nu era tipul de antrenor care să reproşeze ceva imediat. Aştepta şedinţa tehnică pentru a nu vorbi la cald. Zgândăriți în orgoliu, steliştii au ieşit imediat la joc. Toată linia de fund s-a urcat pe linia de la centrul terenului ca pe o redută şi a împins permanent spre buturile adverse. Din vârtejul stârnit de pasele repetate ale steliştilor aveau să se nască primele două ocazii, ambele în acelaşi minut, 72, când, pe rând, Lăcătuş şi Majearu au fost luaţi cu fulgi cu tot în careu. „Penalty, herr Werner!!”. Neamţul nu văzuse însă nimic, dar părerea românilor avea să fie confirmată a doua zi în cotidianul „Morgenavisen” chiar de jurnaliştii danezi. După ce a strigat la arbitru, Ienei s-a întors spre bancă. „Marine, eşti gata?”. „Gata, nea Imi”, îi răspunse Radu II, care după câteva zeci de secunde îi lua locul lui Majearu lovit destul de serios la faza când Fockler închisese ochii. Deloc incomodat de gazonul uşor desfundat, „Şarpele” s-a postat mai întâi între Sorensen şi Eg Gert şi apoi a început să încrucişeze din ce în ce mai des cu Piţi şi cu Lăcă. Danezii aşteptau sfârşitul, agăţându-şi

privirile obosite de ceasul tabelei. Era minutul 89. Poate ultimul corner pentru noi. Bölöni îi aşteaptă pe Iovan şi pe Bumbescu să ajungă în careu și trimite înalt. „Colonelul” se aruncă precum uliul spre pradă și loveşte mingea cu capul. Balonul cade pe linia de la 6 metri, portarul Nielsen pare că-l va ajunge, dar din pământul reavăn apare Radu II, care-l deviază în poartă:1-1!!!!! Cu greu steliștii îl dau la o parte pe goal-keeperul danez, care se prăvălise peste Marin, pentru a forma piramida fericirii. „Nici nu ştiu cu ce am dat, pentru că în momentul când am ajuns la minge, portarul mi-a pus talpa pe faţă şi mi-a spart arcada. Pentru mine nu mai conta. Important era că marcasem şi că, la retur ne era suficient pentru calificare şi un 0-0”, îşi aminteşte azi Radu II.

În vestiarul nostru bucuria era reţinută. „Bravo, băieţi! Am păşit cu dreptul”, le-a spus Ienei. „Da’, nea Imi, dar dacă aveam un pic de curaj, îi băteam. Ne-am trezit abia după golul lor. E bine însă şi aşa. Oricum, la Bucureşti, ăştia fără două-trei goluri nu scapă. Noi nu ne dăm seama de capacitatea noastră ofensivă”. Aidoma celorlalţi, Stoica prinsese pulsul adversarului. „Cu mingea pe jos n-au nici o şansă. Dacă peste două săptămâni la Bucureşti terenul o să fie zvântat ne distrăm cu ăştia”. Optimismul căpitanului nu era nicidecum deplasat. Începând cu Duckadam şi terminând cu Belodedici, cel care greşise la gol, toţi gândeau la fel. Inclusiv Valentin Ceauşescu, cel care dintr-un colţ al vestiarului nu le reaminti decât ce le spusese la Eforie: „Dacă vă pregătiţi bine, veţi câştiga Cupa Campionilor”. „Ei, nici aşa, tov. Vali. Să trecem noi de ăştia şi mai vedem”, îi oferi replica acelaşi Lăcătuş.

În holul hotelului, cel mai căutat personaj era Dan Voicilă. „Nea Dănuţ, ce-au făcut ai noştri?”. „Vreţi relatarea in extenso sau numai minutul şi scorul?”, îi întrebă crainicul. „Minutul și scorul, nea Dănuţ!”. „Bine. Dinamo – Vardar Skopje, 0-1, Pancev minutul 9, 1-1, Rednic minutul 28, 2-1, Augustin din penalty minutul 50”. „Atât?”. „Atât, 2-1. Mai departe. Xamax – Sportul, 1-0 Jacobacci minutul 11, 2-0 Ryff minutul 27, 3-0 Stielike minutul 65”. „Mamă, i-a scos din ghete. Şi Craiova?”. Voicilă dădu pagina agendei şi anunţă: „AS Monaco – Universitatea Craiova, 1-0 Bellone minutul 21, 2-0 Genghini minutul 73”. „Care va să zică noi suntem cei mai tari, că sârbii, sau, mă rog, macedonenii, ce or fi, or să-i mănânce cu fulgi cu tot pe dinamovişti”, au decretat steliştii, după care au cinat şi au plecat repede la somn. Erau istoviţi, dar convinşi că, pentru început, făcuseră o treabă destul

de bună. Confirmarea avea să vină chiar a doua zi, când ziarele daneze, desluşite pentru băieţi de reprezentantul ambasadei de la Copenhaga, apreciau „clasa echipei române, care chiar dacă a egalat în final, merita s-o facă mai devreme, când a avut două penaltyuri neacordate de arbitru”.

7 din 7

După-amiază, trupa lui Ienei era în avionul de întoarcere. „Trebuie să facem o recuperare bună, că duminică abia ne așteaptă Rapidul în campionat. Vă daţi seama ce-o să fie pe Giuleşti”, a spus Ienei uşor îngrijorat. „Chiar, dar ce-or fi făcut azi?” Feroviarii îşi amânaseră un meci de campionat pentru a putea efectua un turneu în Italia şi chiar în acea zi de joi aveau restanţă la Timişoara. „O juca şi Marcel?”, întrebă Duckadam. Pentru Puşcaş, ziua în care steliştii se întorceau de la Vejle va fi cea mai neagră din viaţa sa. Jucase excelent în prima repriză şi-i pasase lui Damaschin II la golul cu care Rapidul deschidea scorul contra Politehnicii. „La pauză era 1-0 pentru bucureşteni”, povesteşte azi Marcel scrâşnind din dinţi. „La un corner la poarta noastră, chiar în debutul reprizei a doua, timişorenii s-au năpustit cu toţii în careu. Au dat mingea sus, Manu a boxat şi a trimis-o la Nae Manea. Eu eram pe la 16 metri şi aveam în faţă tot terenul liber. Am sprintat şi am strigat la Nae să-mi dea mingea. El apucase însă să bage capul în pământ. A mai făcut câţiva paşi, după care mi-a pasat pe centru. Din păcate, prea încet şi cam târziu. Dacă o ajungeam, o dădeam imediat mai departe Damaschin rămânea singur cu portarul. A venit însă la disperare Sabău şi s-a aruncat pe piciorul meu. În clipa aia am auzit o trosnitură groaznică şi am căzut. Primul care a ajuns lângă mine, Ştefan Popa, a leşinat, de nu mai ştia doctorul la care să meargă mai întâi. Am suferit atunci dublă fractură deschisă, tibie şi peroneu, şi, la 25 de ani, am terminat practic cu fotbalul”, îşi aminteşte azi cel care s-a grăbit să plece de la Steaua doar pentru că voia să joace titular meci de meci.

Partida din Giuleşti n-a diferit mult faţă de cea de la Vejle. Singurele schimbări erau legate de vreme şi de starea gazonului, neted şi uscat de soarele tare al începutului de toamnă. Rapidul

deschide scorul în prima repriză. „Împotriva cursului jocului, Damaschin II scapă pe dreapta (dintr-o poziţie de ofsaid care l-a surprins pe tuşierul Constantin, altminteri foarte corect) şi... gol”. Aşa a arătat descrierea lui Ioan Chirilă a doua zi în „Sportul”. Ienei începuse cu Radu II în locul lui Lăcătuş, premiindu-l astfel pe Marin pentru reuşita din Danemarca. Jocul însă stagna. Intrarea lui Marius dm debutul reprizei secunde a dat semnalul asediului total. Stoica a egalat după numai 10 minute, finalizând o acţiune personală în care a sfredelit pe centru defensiva gazdelor şi a plasat mingea în poartă. Lăcătuş a trimis în bară, după care ultimul sfert de oră s-a jucat numai la poarta dinspre sala de sport, unde feroviarii se apărau cu disperare. Şi când nimeni nu se mai aştepta la ceva, exact ca la Vejle, Bölöni execută un corner, Lăcătuş prelungeşte la Belodedici care, din plonjon, trimite cu capul în poartă. Era minutul 87 şi Steaua desăvârşea a 7-a victorie din tot atâtea meciuri în campionat.

Protocol fin pentru arbitri

Cu 10 zile înaintea returului, comandantul Gavrilă a declanşat operaţiunea de organizare a meciului. Prima discuţie a avut-o cu tehnicienii. „Tovarăşe colonel, am vrea să amânăm meciul cu Gloria de la Buzău. Avem nevoie de puţină odihnă şi e bine să evităm orice accidentare”, spuse Ienei. „De asta mă ocup eu. Vorbesc la Federaţie şi nu cred că va fi nici o problemă, pentru că şi Dinamo, şi Craiova au amânat. Şi băgăm echipa în cantonament de joi, nu Imi?”, interveni Alecsandrescu. „Cu arbitrii am rezolvat?”, întrebă iar Gavrilă. „Se ocupă Gaţu. E secretarul clubului şi, în plus, va fluiera Rosario Lo Bello, iar Cristi vorbeşte bine italiana, că doar a jucat ani buni acolo. I-a trimis deja biletele de avion şi o să-l aștepte marţi la aeroport. Tot marți vor veni şi danezii”, îi zise „Sfinxul”. „Ştiu. Am schimbat faxuri cu ei şi au acceptat să stea la Hotel Bucureşti. Mai bine pentru noi că e mai ieftin şi nu ne cer valută ca ăia de la Inter sau Athénée”, concluzionă Gavrilă, după care ceru să vină Cristi Ţopescu pentru a pune la punct şi „problemele de propagandă”. „Am pus deja în lucru 20.000 de programe de meci. Le facem cu coperţi cretate, dintr-acelea lucioase”, îl lămuri Ţopescu. „Le vom da împreuna cu biletele de meci şi cu nişte fanioane triunghiulare din acelea cauciucate. Pe faţă o să inscripţionăm

numele şi emblemele celor două echipe, competiţia, faza în care se joacă şi ora. Iar pe spate, palmaresul nostru. O să iasă ceva frumos, tovarăşe comandant”. Gavrilă era satisfăcut de ce auzise. Avea însă mari probleme cu biletele. Din nou la casele stadionului şi la agenţia din strada Brezoianu nu vor ajunge prea multe. „Vom mai repartiza la club şi la CNEFS şi vom face bonuri de ordine. Vine omul cu bileţelul semnat de mine și ridică numărul de tichete stabilit. Încercăm să-i mulţumim pe toţi. Pentru tribuna oficială, alături de invitaţii, să puneți și cartoane de acces în parcare”, ordonă comandantul. Totul părea a fi gata. Totuşi, Gavrilă ţinu să-l cheme pe Gaţu pentru a mai pune la punct o problemă. „Cristi, vreau să le facem un protocol adevărat arbitrilor. Mi-a spus nea Ion că aşa se procedează. Le propui un program pe care-l baţi la mașină şi-l pui în camere. Clar, pe ore. Aş vrea să-i duc în vizită la ministru. Eventual la Snagov, la mănăstirea Dracula, undo vor ei”. „Nu cred că au chef italienii de prea mult protocol. Ar fi bine să-i ducem undeva să cumpere ceva aşa mai degeaba”. „Păi, atunci, organizăm o vitrină frumoasă la minister, undo să punem produse româneşti. Haine de blană, pantofi de la Guban, ii, vin de toate soiurile, palincă, Gerovital, să ia tot ce vor. Problema e dacă or să dorească şi fete...”. „Tovarășe comandant, aici trebuie să interveniţi dumneavoastră. Să vorbiţi cu ăia de la Dinamo. Au nişte piese pe cinste, d-ale lor instruite. Îmbină utilul muncii informaţionale cu plăcutul”, spuse râzând Gaţu. „Ei lasă, sper să nu fie nevoie. Oricum mesele să fie fine, cu specialităţi, cu whisky, cu morun, ce mai, să se simtă omul bine să nu cumva să ne fure, cum am auzit că a făcut ăla de anul trecut cu AS Roma”.

Circul Ghencea

Cu o zi înaintea partidei, danezii ieşeau din aeroportul Otopeni cu capetele plecate. „Ştiu că şansele noastre sunt destul de reduse. Sperăm totuşi să recuperăm ce am pierdut acasă”. Antrenorul Poul Erik Bech conştientizase abia în ultima jumătate de oră a meciului tur forţa de joc a campioanei României. După ce echipa lui remizase în ultima etapă pe teren propriu, 0-0 cu Esbjerg, ştia că o calificare la București nu se putea înscrie decât în sfera paranormalului. Cu atât mai mult cu cât tehnicitatea steliştilor se putea vedea mult mai bine pe un teren pe care

chiar tehnicianul oaspeţilor l-a caracterizat drept „fermecător, care te îmbie să joci fotbal”. Rudi Konrad muncise zi şi noapte pentru ca la ora întâlnirii firele de iarbă să stea aliniate precum garda de onoare la sosirea vreunui preşedinte. Şi cum miercuri, 2 octombrie 1985, soarele era stăpânul Bucureştiului, munca administratorului a putut fi admirată în toată splendoarea ei. Cu mai bine de două ceasuri înainte de 14:30, ora oficială de start, tribunele erau arhipline. În aceeaşi zi, dar cu jumătate de oră mai devreme, la Craiova, oltenii încercau să refacă handicapul de două goluri din turul cu Monaco. Cristian Ţopescu a avut grijă ca între reprizele de prezentare ale celor două formaţii să dea amănunte despre partida din Bănie. La 14:15, danezii au apărut pe gazon. „Îi batem rău. Nu vezi că au tricouri albe şi chiloţi roşii? S-au orientat nasol, parcă-s Dinamo”, a spus un hâtru de la tribuna întâi. Dar n-a apucat să-şi termine vorba pontru că silueta lui Tudorel Stoica în capul tunelului de sârmă verde a declanşat isteria în tribune. „Steaua! Steaua!”, Campionii!”. Stadionul explodase. O mare de papelitos şi confeti venite de la tribuna a doua a albit instantaneu tricourile de un albastru intens ale militarilor. Cum şi de la Craiova parvenise informaţia că Geolgău deschisese scorul, carnavalul putea începe. Şi a debutat cu Majearu la pupitru. În numai 3 minute Sivebaek şi colegul lui de pe dreapta, Bertelsen, cel cu „transversala” de la Vejle, nu mai ştiau exact pe unde se află. Miţi îi zăpăcise. În minutul 8, parcă anesteziat cu rachie, Sivebaek nu mai are nici măcar puterea să degajeze. Trimite mingea înapoi la fachirul mustăcios din faţa lui, Miţi valsează un pic pe stânga, intră în centru şi îl vede pe Lăcătuş tăind terenul. Îi pasează la marginea careului, Marius deviază cu căcâiul, stoperul Sorensen nu mai ştie după cine să se uite, îl pierde pe omul lui, Piţi, care, dintr-o bucată trimite mingea pe lângă portarul Nielsen: 1-0! Stadionul e în delir, danezii arată precum 11 schiori teleportaţi în Sahara, unde siluetele lui Piţurcă, Bölöni sau Stoica le apar în faţă şi apoi dispar precum „Fata Morgana”. În minutul 34, festivalul de pe teren se va transpune iar şi pe tabelă. Loţi pleacă de la centru frontal cu mingea la picior, îi pasează scurt lui Piţurcă, prietenul şi colegul de cameră îi transmite mingea înapoi cu uşurinţa cu care scamatorul scoate asul din mânecă, Bölöni preia scurt pe stângul şi bubuie din nou plasa nefericitului Nielsen: 2-0. „Îi batem rău azi”, îşi spun iar suporterii, aşa cum probabil au gândit şi fundaşii Stelei. Relaxaţi, ei vor uita să stea cu ochii pe Simonsen, cum le ceruse Ienei, iar peste numai 3 minute,

vulpoiul avea să reducă entuziasmul, reluând după un corner din semivoleu în poarta lui Duckadam: 2-1. „Cred că fusese primul lor atac. Oricum, au avut noroc pentru că mingea a lovit piciorul lui Loţi şi m-a derutat”, îşi reaminteşte azi Duckadam. În tribună se instalase un pic de teamă, dar pe teren băieţii simţeau că va fi simplu. Miţi o ia de la capăt, dar şutul lui explodează în bara danezilor. Loţi vrea să răzbune întâmplarea de se fi găsit pe traiectoria mingii lui Simonsen, trage tare, dar Nielsen scoate miraculos, aşa cum avea s-o facă şi la „trasorul” lui Iovan din finalul primei reprize. Pe timpul pauzei, Ienei invita la calm şi la ofensivă. „Nu s-a întâmplat nimic, băieţi. Nu ne grăbim, ne facem jocul nostru și o să le mai dăm goluri. Aveţi răbdare şi jucaţi numai din prima şi pe jos. Să alerge mingea. Hai, pe ei!”. Îndemnul antrenorului fu urmat de ritualul strigătelor de luptă de pe tunel. “Haide, îi omorâm, îi călcăm în picioare”. Danezii n-au avut timp să se aşeze bine pe teren că, după 6 minute, Bărbulescu urcă pe stânga, îi trimite lui Piţurcă, vârful Stelei se balansează de pe un picior pe altul de parcă ar fi sărit şotronul, îşi trânteşte din fentă adversarul direct, îl vede pe Balint venit lansat, dă drumul la minge, iar „Găboajă” nu mai stă pe gânduri şi o catapultează în poarta lui Nielsen: 3-1. „Norocul lor s-a întors și pentru noi, îşi aminteşte Gabi. Ţin minte că nea Imi tocmai striga la mine, certându-mă că am dat la poartă. Mingea a atins însă un adversar, a deviat şi a intrat în plasă”. Gata şi cu emoţiile, de acum înainte, vorba galeriei, „Festival, Steaua dă un recital!”. În infernul din Ghencea, gladiatorii deschid cuferele cu rarităţi. Diagonale de 50 de metri, „un-doi”-uri dublate sau chiar triplate, pase cu călcâiul, Majearu încearcă şi o „braziliană”. Focul se înteţeşte şi mai tare după ce Ţopescu anunţă în interval de numai 5 minute că Universitatea conduce cu 3-0 pe Monaco. După aceea, în minutul 74, avea să se producă faza de kinogramă a meciului. Mingea pare legată cu o sfoară invizibilă între Bölöni, Lăcătuş şi Bălan, intrat în locul lui Majearu, „Piticul” transmite în adâncime lui Balint care scoate portarul din poartă, îl driblează spre colţul terenului, se întoarce, pasează iar la Lăcătuş, Marius ridică ochii din pământ, trimite lung de pe dreapta spre mijlocul careului, de unde Tudorel, singur-singurel, marchează simplu cu capul: 4-1. Totul era clar. Pentru prima oară în istoria de aproape 40 de ani a clubului, Steaua păşea în turul doi al Cupei Campionilor Europeni. Iar triumful avea să fie înmuiat în șampanie la vestiare. Acolo unde Valentin a cerut un moment de linişte pentru a repeta obsesia lui de la Eforie: „Încă

nu mă credeţi, dar eu vă spun până o să vă plictisesc. La ora asta lucaţi cel mai bun fotbal din Europa. Dacă vă pregătiţi, voi o să luaţi Cupa!”. În continuare însă, băieţii se întrebau în gând dacă nu cumva a înnebunit „tov. Vali”. Dar parcă, parcă, într-un colţişor al creierului, câţiva neuroni începuseră să înmagazineze ideea.

Capitolul 9 LA BRAŢ CU SORA DIN UNGARIA

Încântaţi de ceea ce văzuseră, suporterii Stelei au plecat pâlcuri-pâlcuri, printre blocurile din Drumul Taberei, spre case. „Dinamo ce-o fi făcut?”, se întrebau ei. „E 0-0 şi încă se joacă”, îi lămuriră un bătrânel care ţinea la ureche tranzistorul „Dă-l, nene, mai tare!”. Omul se conformă, dar acum nu se mai putea auzi vocea crainicului. La Skopje era vacarm. „Au dat ăia gol. E 1-0 pentru ei. La scorul ăsta sunt calificaţi”. Rezultatul a rămas acelaşi până în final. A doua zi, Sportul năzuia într-o calificare miraculoasă după acel 0-3 din Elveţia. Deşi Hagi a fost magistral, marcând de trei ori în prima repriză, lanţul de gafe ale fundaşilor, în frunte cu Iorgulescu, au năruit speranţele alor noştri. După 4-2 la pauză, cei din Regie s-au trezit egalaţi, încheind precum Corvinul cu Sarajevo cu un an în urmă, 4-4. În lupta cu Europa, pentru români acţionase teoria înjumătăţirii. Din 4 echipe, mai departe mergeau numai două, Steaua şi Universitatea Craiova.

Strânşi la un şpriţ la „Casa Oamenilor de Ştiinţă”, băieţii începuseră să se intereseze deja de viitorul adversar. Au aflat în acea noapte că formaţii puternice precum Ajax, Bordeaux, PAOK Salonic sau FC Sarajevo, campioana Iugoslaviei, fuseseră eliminate. În cursă rămâneau însă nume importante ca Juventus, Barcelona, Bayern Munchen, Verona, Honved, Göteborg, Zenit Leningrad, campioana URSS, sau Anderlecht, care intra direct în turul doi. Peste două zile era tragerea la sorţi. „Să meargă tot nea Cristi Ţopescu, că el ne poartă noroc”, au decretat jucătorii, care îşi doreau un adversar dintre Omonia Nicosia sau Kuusysi

Lahti. „Nu contează cu cine cădem. Noi suntem cei mai tari”, s-a auzit iar vocea lui Valentin, spartă încă o dată de dezaprobarea fotbaliştilor. „Lasă, tov. Vali, să nu dăm peste cine ştie ce italieni sau spanioli ca să nu-i scoatem aşa repede”, spuse Bumbescu ironic. Până la urmă n-a fost nici Omonia, dar nici Juventus. Ci Honved Budapesta, sora maghiară a Stelei. Campioana şi reprezentanta Ministerului Apărării din Ungaria.

„A fost cum nu se poate mai rău”, îşi aminteşte Ienei. „Ţin minte că în vinerea aia încheiasem antrenamentul, băieţii plecaseră la «Haiducului», iar eu am mai rămas la stadion. Acolo am aflat de tragerea la sorţi. M-am dus să-i anunţ imediat. Primul care a apărut la geam a fost Bölöni. Discutasem cu el imediat după calificarea în turul doi şi îmi spusese că preferă orice adversar numai Honved nu”. Loţi nu putea uita ce păţise în campania „naţionalei” pentru Mondialul spaniol, când nu mai fusese convocat pentru simplul motiv că era maghiar, iar noi căzusem în grupă cu Ungaria. Acum îi era teamă ca suspiciunea tâmpită a politrucilor să nu-l afecteze din nou. La fel gândea şi Ienei. „Era o presiune fantastică pentru mine şi Bölöni. De aceea când i-am dat vestea parcă a căzut cerul pe el. Dar poate că a fost mai bine aşa, pentru că şi eu, şi Loţi am fost extrem de înverşunaţi pentru a elimina orice dubiu, iar asta ne-a prins bine”. Vestea bună a fost că primul meci urma să se dispute la Budapesta. În cadrul aceleiaşi ceremonii de la Zürich, Universitatea Craiova fusese împerecheată cu Dinamo Kiev, viitoarea câştigătoare a Cupei Cupelor.

Punctul relaxării

Dincolo de dezamăgirea firească faţă de insuccesul colegilor în disputa cu formaţii de peste hotare, eşecul studenţilor părea binevenit pentru stelişti. Runda de duminică programa în „Ghencea” chiar întâlnirea cu „alb-negrii”, cei care-i chinuiseră în fiecare sezon. Era momentul răzbunării. În timp ce trupa lui Ienei era pe val, oaspeţii traversau acele zile groaznice de după eşec. În plus, pentru a-l menaja pe Hagi în perspectiva apropiatului joc cu Irlanda de Nord, antrenorul Titi Ardeleanu a hotărât să nu-l folosească. De la „roş-albaştri” lipsea doar Majearu, dar înlocuitorul lui, Bălan nu constituia nicidecum o gaură în echipă. Totul părea pregătit pentru marea revanşă. Iar în momentul când

Lăcătuș a mişcat pentru prima oară tabela pe care scria doar minutul 11, fanii au crezut că festivalul cu Vejle va avea, la 4 zile diferenţă, un al doilea episod măcar la fel de spumos. Putea fi chiar 2-0 în minutul 41, când Piţurcă i-a furat mingea regulamentar lui Speriatu. N-a fost de acord însă arbitrul Neşu, care a dictat „indirectă” pentru Sportul, începându-şi recitalul de gafe. Măcinat probabil de eroarea comisă, peste numai câteva zeci de secunde el îl va elimina absolut aiurea pe Pologea lăsându-i pe oaspeţi în inferioritate pentru o repriză. Cu 1-0 la pauză şi perspectiva unui scor-fluviu în partea a doua, spectatorii au trecut la momentele de delectare.

Show cu prichindei

Devenise tradiţional ca între reprize doi puştani să distreze asistenţa trăgându-i la poartă şi marcându-i uriaşului Stângaciu. Prichindeii blonzi erau Edi Iordănescu şi Alin Stoica, puştii lui Puiu şi Tudorel. „Noi eram prieteni de mult”, povesteşte Stoica. „Ne făceam concediile împreună aproape an de an, aşa că şi copiii s-au împrietenit. Alin, ca şi Edi, era înnebunit după fotbal. Al meu mă însoţea la antrenamente încă de pe la 4 ani, iar când vedea mingea uita de tot. Îl îndrăgiseră toţi, iar el era în culmea fericirii când schimba o pasă cu Loţi, cu Piţi, cu Lăcă. Nea Imi îl lua în braţe şi îl iubea ca pe copilul lui. Pe urmă, când s-a făcut mare, nu prea l-a mai iubit”, a făcut Tudorel haz de necaz, aluzie la neconvocarea lui Alin pentru Europenele din Belgia şi Olanda. După care a continuat: „Nici n-am ştiut când a apărut prima oară la noi pe bancă. Când aveam meciuri acasă sau pe «23», nevastă-mea venea cu el la stadion, dar la vestiare o zbughea la noi în cabină. Se înţelegea de minune cu Stângaciu, căruia în pauze îi trăgea la poartă. Împreună cu Edi şi, mai târziu, cu băieţelul lui Bălan. Toţi trei deveniseră un fel de «port-bonheur» al echipei, iar în pauză distrau tribuna cu giumbuşlucurile lor. Din păcate, Alin se amăra foarte tare că la meciurile din Cupa Campionilor nu i se mai permitea să stea pe locul lui şi să tragă la poartă între reprize”, povesteşte Tudorel.

Luaţi la preţ de matineu în a doua parte, studenţii aveau să-şi reconfirme numele de naşi ai echipelor mari. La jumătatea mitanului secund, Mircea Sandu obţine un penalty după duelul cu Iovan, Iorgulescu execută, Duckadam îi ghiceşte colţul, apără

o altă lovitură de pedeapsă a carierei sale, dar Mircea Sandu, atent, revine şi înscrie. Până la final, nici transformarea careulul lui Speriatu într-un spaţiu asediat, nici metamorfozarea lui Bumbescu în vârf de lance nu au mai putut schimba ceva. Steaua termina 1-1 cu Sportul, irosind pe propriul teren şansa de a-şi trece în cont a 8-a victorie consecutivă.

Expulzarea lui Petcu

Campionatul s-a întrerupt iar, de această dată pentru cea mai importantă partidă a preliminariilor Mundialului mexican, cea cu Irlanda de Nord. Lucescu avea două probleme grele, absenţele liberoului Ştefănescu, suspendat, şi vârfului Cămătaru, accidentat. În lotul lărgit, de la Steaua au fost convocaţi 5 jucători: Iovan, Bölöni, Balint, Belodedici şi Piţurcă, din care primii doi au fost titulari, iar ultimul a intrat în minutul 62. „Am crezut că voi juca şi eu”, îşi aminteşte Belo. „Nea Mircea m-a luat deoparte şi m-a întrebat dacă sunt pregătit. I-am spus că da şi mi-a zis să trag tare, să mă concentrez, că mă va băga libero în locul lui Ştefănescu. Din păcate, când a anunţat echipa, n-am prins nici banca de rezerve. Iovan şi Iorgulescu au format cuplul de fundaşi centrali, iar eu am văzut meciul din tribună”. Chiar dacă era limpede pentru toată lumea că la acea oră Steaua era cea mai în formă echipă din campionatul României, Lucescu rămăsese fidel jucătorilor pe care-i cultivase şi cu care se calificase în Franţa. Şi a pierdut. Atât meciul cu Irlanda de Nord, 0-1, cât şi calificarea în Mexic.

În timpul în care o parte dintre stelişti erau la loturi, în Ghencea se derula ultimul episod din epopeea năzdrăvăniilor lui Petcu. După antrenamentul de după-amiază, Fane trecuse pe acasă să se schimbe, ieși în stradă, chemă un taxi si plecă glonţ spre „Salonul Spaniol” de pe Calea Victoriei. A zăbovit până pe la 11 noaptea, când localul s-a închis, după care a plecat înapoi acasă. Avea o garsonieră chiar vizavi de stadion, mobilată extrem de sărăcăcios. Un pat, un şifonier, o masă şi cam atât. Iar acum îl cam chinuia foamea, pentru că uitase să mănânce. Aşa că a traversat şi s-a dus montat la stadion. Nu se putea să nu găsească ceva de-ale gurii pe la cantină. Răspunsul soldatului

cum că totul e închis şi că nu-l poate ajuta cu nimic l-a înfuriat pe Fane. De aici până la înjurături şi două palme aplicate răcanului n-a mai fost decât un pas. „Petcu a spart magazia de alimente, şi-a luat un salam, caşcaval, pâine şi ce-a mai găsit, şi apoi a plecat”, susţine comandantul Gavrilă. „Aiurea. Într-adevăr, l-am înjurat şi îmbrâncit pe soldatul respectiv, pentru că era cam afumat și mi-a vorbit urât. Din smucitură, a doborât ivărul de la magazia cu alimente, nu am spart eu uşa cum s-a spus. Intrasem însă în conflict deschis cu Alecsandrescu din pricina unor drepturi de-ale mele. Pentru câştigarea campionatului şi a Cupei avuseserăm promisă câte o aprobare de ARO. Eu jucasem peste 70 la sută din meciuri, dar s-au făcut că mă uită. Erau ceva bani, pentru că dacă vindeai aprobarea luai peste o sută de mii de lei. M-am înfuriat şi m-am luat rău de el, iar întâmplarea cu soldatul a fost, cu siguranţă, cel mai bun pretext pentru a se răzbuna pe mine”, argumentează Petcu. Cert este că, a doua zi dimineaţă, faptele lui erau strânse toate pe masa lui Ilie Ceauşescu într-o declaraţie semnată de soldatul agresat. Iar peste câteva minute, Alecsandrescu primea ordin să sancţioneze gestul fotbalistului.

„Tovarăşe comandant, nu se mai poate, trebuie să-l dăm afară pe Petcu”. „Sfinxul” îşi ieşise din calmul imperturbabil şi îi cerea lui Gavrilă sancţiunea maximă. „Vă daţi seama cât de greu mi-a fost”, explică azi fostul comandant al clubului. „Petcu era constănţean de-al meu, singurul din echipă, şi tocmai pe el trebuia să-l sancţionez atât de aspru. Am încercat să-l îmbunez pe nea Ion. Ştiam că Fane nu era un beţiv. Dezmierda două pahare de vin toată noaptea, dar îi plăcea să huzurească. Nici studiile n-a vrut să le termine. Îmi zicea că mai bine 5 ani de viaţă decât unul de şcoală. Ajunsese la 28 de ani şi nu avea nici un gând să se însoare, să se aşeze şi el la casa lui, să se liniştească. Era în schimb un fotbalist genial. Atât cât mă pricepeam eu de puţin la vremea aia, îmi dădeam seama că atunci când punea piciorul pe minge o făcea altfel decât alţii. Toate astea i le-am spus şi lui nea Ion. N-a vrut însă să le asculte. Petcu îl enervase rău de tot cu câteva luni înainte, îl înjurase, iar acum Alecsandrescu nu-l putea ierta. L-au rugat jucătorii să-i dea o pedeapsă mai uşoară, dar n-au reuşit să-l înduplece. Până la urmă a trebuit să-l dăm afară. L-am transferat la Oradea, dar nu ştiu dacă a apucat să joace două meciuri acolo, în iarnă a venit iar la club şi ne-a cerut să-l reprimim. Alecsandrescu s-a opus încă o dată. Mi-a argumentat că-i strica

şi pe ceilalţi, că pe Lăcătuş era să-l facă din om neom. N-am avut cum să mai intervin. Aşa a plecat Petcu de la Steaua”.

Decizia conducerii i-a zdrobit sufletul lui Lăcătuş. Cel care-l luase cu el în cameră după primele mingi schimbate în Ghencea, cel care-l acoperise de atâtea ori când fugea pentru o singură noapte la Braşov, cel care, cu exteriorul fermecat, îi dădea mingea exact acolo unde se încheia sprintul lui nu mai era în lot. „Am suferit mult atunci”, admite azi Marius. „Mă acomodasem de minune cu Fane. Era un băiat senzaţional. A fost o nebunie cu excluderea lui. Nu era el singurul care se mai dăduse la un soldat. Îl supărase însă rău pe Moşu (n.a. Alecsandrescu). Când am auzit că-l dau afară, le-am spus că plec şi eu. Şi chiar am vrut s-o fac, nu era doar vorbă. Cu timpul însă m-am obişnuit cu ideea. Poate că a fost mai bine şi pentru mine, cum zice lumea. Nu ştiu. Cred însă că suita de rezultate bune ale echipei m-au făcut să trec mai uşor peste plecarea lui. Şi să-mi văd de treabă în continuare”.

Honved, mica „naţională” maghiară

Taifunul generat de eliminarea lui Petcu din lot a venit într-un moment în care zilele până la primul meci cu Honved se puteau număra pe degetele unei singure mâini. Simţind că atmosfera nu-i cea mai bună, Valentin a găsit modalitatea pentru a-şi apropia şi mai mult jucătorii. Pentru prima dată în istoria echipei, fotbaliştii vor fi însoţiţi la un meci oficial şi de soţii. „Nea Ioane, e important pentru ei să-i simtă pe cei dragi foarte aproape. Deplasarea nu-i foarte costisitoare, nu e nevoie de vize, iar noi oricum vom închiria un charter care ar merge jumătate gol. Hai să luăm şi nevestele”. Propunerea o fost acceptată fără rezerve.

Ultima repetiţie pentru Budapesta avea să fie una cu mari emoţii. Îndemnul tehnicienilor la atenţie, la uşoară menajare pentru a evita accidentările a fost tradus la partida din Ghencea contra Chimiei Râmnicu Vâlcea într-o apatie totală. Echipa-standard l-a cuprins şi pe Bălan în linia de mijloc, însă în prima parte cel dintâi şut pe poartă a putut fi consemnat de Eftimie Ionescu în ziarul „Sportul” abia în minutul 41. După pauză, nea Imi face două mutări inspirate. Balint intră în locul „Piticului”, iar Radu II îl înlocuieşte pentru ultimele 20 de minute pe Piţurcă. Cei

doi schimbă total jocul, iar „Şarpele” izbuteşte să împingă în plasă, cu 10 minute înainte de final, o minge lobată de Lăcătuş peste portar. „Cam greu băieţi”, a fost singura remarcă a lui Ienei. „Poate-i mai bine aşa, nea Imi, pentru că Honvedul a avut azi 3 observatori la meci, iar unul a şi înregistrat partida pe cameră”, a replicat Bölöni. Victoria era importantă în special pentru moral. În acea rundă, Dinamo pierdea la Timişoara al treilea joc consecutiv în deplasare şi rămânea la 5 puncte în spatele Stelei.

„Meciul acesta e mai special”. Aşa şi-a început discursul ministrul Olteanu luni dimineaţă, înainte de plecarea spre Budapesta. „Veţi întâlni nu numai un adversar redutabil, ci şi o formaţie rivală nouă, echipa armatei maghiare. Haideţi să le demonstrăm că şi la fotbal suntem mai buni ca ei. Vă oferim toate condiţiile. Pentru acomodare veţi pleca de azi, cu doua zile mai devreme. Veţi fi însoţiţi şi de soţii sau prietene, iar, în plus, dacă vă veţi califica, veţi primi o recompensă pe măsură”. După-amiază, toată delegaţia era în avion, avându-l în premieră ca şef al delegaţiei pe noul comandant, Nicolae Gavrilă, iar spre seară ateriza la Budapesta. De această dată rolurile se inversaseră. Cel care-i aştepta în holul aeroportului era Iordănescu, trimis să vizioneze derbyul Honved – Pecs, din ultima etapă a campionatului maghiar. „Nu-i simplu, nea Imi”, l-a întâmpinat puţin speriat Puiu. „Chiar dacă au făcut 0-0 cu ocupanta locului doi, Honved e o trupă tare. Anul trecut a câştigat titlul la o diferenţă de 11 puncte faţă de următoarea echipă, iar acum sunt iar lideri. Jumătate dintre ei sunt titularii «naţionalei» maghiare, care miercuri a învins Ţara Galilor la Cardiff cu 3-0”. În timp ce asculta veştile furnizate de „secund”, Ienei luă de la prima tarabă un exemplar din „Nepsport”. „Ia uite ce zice Imre Komora, antrenorul lor. Vreau să cred că jocul slab pe care l-am făcut cu Pecs se datorează unor reţineri ale jucătorilor mei care nu se gândesc acum decât la meciul cu Steaua. Pe undeva poate au dreptate pentru că echipa română este una foarte valoroasă, chiar dacă nu reprezintă un mare nume în fotbalul european. Sincer să fiu, aş fi preferat să nu o întâlnim în această fază a competiţiei»”. „Nea Imi, ştii cine e Komora ăsta? Socrul lui Detari”, îl informă prompt Iordănescu.

Tot lecturând ziarele, autocarul care-i preluase pe stelişti de la aeroport ajunse în faţa hotelului „Flamengo”. Pe drum, Bölöni se transformase în ghid. De la el au aflat ceilalţi jucători că stabilimentul în care vor locui se află în Pesta, jumătatea nou

construită a capitalei maghiare. „Vechea cetate a fost dincolo de Dunăre, în Buda. Păcat că nu e timp de excursii, că am avea ce vedea aici”, spuse Loţi. După masa de prânz, Ienei, Iordănescu şi Ţopescu se strânseseră în camera tehnicienilor şi puseseră pe masă toată documentaţia adunată. În afara lui Detari, vedeta incontestabilă a fotbalului maghiar la acea oră, în lot mai erau încă 7 internaţionali, mulţi prezenţi şi în lotul cu care ungurii atacaseră turneul final din Spania ‘82, şi în cel care se calificase deja la Mundialul mexican din vara lui '86: Andrush, Sallai, Varga, Dajka, Bodony, A. Nagy şi Garaba. „Am făcut rost şi de casetele meciurilor lor din primul tur”, spuse Puiu. „Au bătut cu 2-0 acasă şi cu 3-1 în deplasare pe Shamrock Rovers. O să le arătăm şi băieţilor. E clar că joacă într-un sistem 1-4-3-3, dar foarte elastic. De multe ori aglomerează mijlocul, unde aduc 5-6 oameni. În faţă rămâne împins doar Dajka, iar aripile Bodony şi Kovacs coboară foarte mult. Ăştia doi sunt extremi de iuţi. Tot jocul îl face însă Detari. E periculos pentru că nu stă numai în centru. Se trage mult spre stânga şi apare foarte des şi la finalizare. E bine însă că Garaba, fundaşul central, a luat câte un cartonaş galben în ambele meciuri cu irlandezii şi va fi suspendat poimâine”. „Dacă e să mă iau după ce zic ăştia în ziar se pare că nici Nagy Antal, celălalt stoper, nu va juca. Uite ce spun aici, că a ieşit la pauză în meciul de miercuri de la Cardiff cu nasul plin de sânge. Ar avea fractură de piramida nazală”, a completat Ienei, care a remarcat şi faptul că Honved stătea în afara oraşului, undeva spre lacul Balaton, şi că-şi anunţase sosirea în Budapesta chiar în ziua meciului.

Dacă absenţa fundaşilor centrali ai lui Komora era vestea bună pentru Ienei, suprafaţa de joc cu care steliştii au făcut cunoştinţă marţi seara l-a întristat pe antrenor. „Păcat că stadionul Honved a intrat în renovare şi trebuie să jucăm aici, pe Vasas. Gazonul de dincolo era mult mai bun. Ăsta e cam golaş, parcă ar fi ăla de la Vejle. Iar pe deasupra terenul mai e şi denivelat. Şi asta-i toată nocturna?”, întrebă Ienei mai mult pentru el, deoarece lucşii sesizaţi la antrenamentul oficial nu vor fi suplimentaţi la ora meciului. În timpul în care Florentin Marinescu comanda stretchingul, cei doi tehnicieni făceau deja planul pentru a doua zi. „Pe Dajka o să-l ia Bumbescu, Iovan şi Bărbulescu urmând să fie atenţi la plecările aripilor. Trebuie să stea mai departe de ei pentru a nu fi depăşiţi în viteză. La mijloc cred că merg pe mâna lui Gabi Balint. O să i-l dăm în supraveghere pe Detari când vine pe partea lui. Am nevoie de el

însă pentru contraatac. Ăştia vor trebui să improvizeze ceva pe centrul apărării şi acolo va trebui să acţionăm. În rest, e clar. Duckadam în poartă, Belo libero, Stoica şi Bölöni halfi centrali, Miţi pe stânga, Marius şi Piţurcă în faţă". La finalul antrenamentului, Bölöni a fost aşteptat de un bun prieten al său, fostul internaţional maghiar Martos. „Văzuse toată şedinţa de pregătire, îşi aminteşte Loţi, iar apoi mirat m-a întrebat dacă suntem capabili să o ţinem aşa tot timpul. Văzuse acel joc de pase din maximum două atingeri, pe care l-am făcut, sub diverse scheme, tot antrenamentul. I-am zis că aşa încercăm să jucăm, iar el mi-a spus că dacă şi reuşim nu va putea să ne stea nimeni în cale", mărturiseşte azi Bölöni.

Neşansa lui Piţi

Miercuri, 23 octombrie 1985. Speriaţi de ameninţarea ploii, doar 10.000 de oameni, zgribuliţi sub cele numai zece grade ale serii, s-au încumetat să ia calea stadionului. Nici unul dintre ei nu vedea un alt învingător decât pe Honved. Era un optimism alimentat şi de ziariştii din presa budapestană care se întrebau dacă 2-0 ar putea fi un scor la adăpostul căruia maghiarii să meargă liniştiţi la Bucureşti. Acasă, campania nebună de economie la toate a lăsat microbiştilor doar varianta radioului. Tot din difuzorul tranzistorului aflaseră că, imediat după prânz, Universitatea nu reuşise decât un 2-2 în Bănie cu redutabila trupă a lui Belanov, Blohin sau Baltacha, iar după ce spusese Domozină, o calificare în retur părea aproape imposibil de reuşit. Speranţele rămâneau în Steaua, care la ora 19:00 auzea, la Budapesta, primul fluiera al galezului Ronald Bridges. Unda de optimism generată de ziariştii locali s-a mutat rapid pe gazon. Ungurii încep foarte tare şi Gymesi îl întinde serios pe Duckadam cu un „trasor" din afara careului. Detari încă nu mişcă. Mai mult, la capătul primului sfert de oră, Balint pleacă într-un sprint nebun pe dreapta ca un jucător de fotbal american, ajunge mingea venită lung din terenul nostru, o trimite cu capul la 3 metri în faţa porţii, Piţurcă o loveşte tot cu capul, balonul izbeşte pământul, pare că intră sub bară, dar sare prea înalt şi cade pe „transversala" lui Andrusch. Cât ghinion! „Nu-i nimic, aţi văzut că se poate". Remarca lui Ienei a mai scos echipa din jumătatea ei. După ce ungurii dominaseră în start, acum mingea circula mai

sigură între Stoica, Bölöni şi Majearu. Până în minutul 34, când Detari se trage, aşa cum anticipaseră antrenorii, pe stânga, parcă neobservat de nimeni. Primeşte mingea la 12 metri de poartă, Duckadam iese, dar ungurul îl surprinde cu un şut la colţul scurt. „Am fost învinuit atunci. E vorba aia că portarul trebuie în primul rând să aibă grijă de colţul scurt. Eu nu cred însă că mai puteam face ceva. Detari era destul de aproape şi a prins mingea exact pe rist”, explică azi Duckadam momentul din urmă cu peste 15 ani. Se repeta istoria din Danemarca. Enervaţi, steliştii ies iar la joc. Piţurcă ratează după un „un-doi” de mare fineţe cu Lăcătuş, pentru ca tot vârful „viteziştilor” să fie cel mai aproape de gol în finalul reprizei, când portarul Andrusch s-a văzut nevoit să iasă în afara careului şi să respingă cu piciorul.

„Aţi văzut, pe acolo, pe centru e pâine de mâncat. Acolo ne-am creat ocaziile, tot acolo să insistăm”, le-a spus Ienei la pauză. Ungurii nu încep partea a doua la fel ca pe prima. Stau la cutie şi încearcă ei acum contraatacuri. La numai 20 de ani însă, Belodedici joacă imperial, închizând la timp culoarele pe unde Bodony şi Kovacs încearcă să ajungă faţă în faţă cu Duckadam. Dajka nu suflă în faţa lui Bumbescu, iar Detari singur îi arată neputincios socrului lui că nu mai are cui da mingea. Ai noştri împing tot mai mult, lăsând senzaţia că parcă terenul s-a înclinat spre poarta lui Andrusch. Balint, Majearu şi Bölöni trag de la distanţă, dar fără efect. Ienei îl bagă pe Radu II în locul lui Lăcătuş, mizând pe finalul de la Vejle. Singura asemănare va apărea în faza din minutul 72, când, lansat în careu, Piţurcă va fi dărâmat de intervenţia lui Andrusch, dar Bridges, aidoma lui Fockler, va închide ochii. Finalul găseşte fundaşii noştri la linia de centru, iar rezervele alergând copiii de mingi, care, la urletele disperate ale portarului maghiar, încearcă să smulgă secunde preţioase pentru o echipă care se mulţumea, după tot ce pătimise, cu un simplu 1-0.

Revanşă pentru „hangiu”

„Să vezi ce-or zice ăştia de sus acum”, îi şopti Ienei lui Alecsandrescu în avionul ce ducea Steaua înapoi acasă. „Or să bată monedă pe faptul că ne-a învins echipa armatei ungare. Ce ştiu ei că am dominat tot meciul, că am avut o bară şi un penalty nedat, că ăştia sunt jumătate din «naţionala» care s-a calificat

deja în Mexic. Imi intrase parcă pe lungimea de undă a conducătorilor. Ministrul Olteanu era plecat împreună cu Nicolae Ceauşescu la Sofia pentru a participa la lucrările Consfătuirii Comitetului Politic Consultativ al Tratatului de la Varşovia. „La ora meciului eram încă în sală”, îşi aminteşte Olteanu. „Ungurii îl aveau ministru al apărării pe unul Olah. Parcă-l văd şi acum. Gras şi tuns zero, de ziceai că-i hangiu. Ăsta s-a interesat tot timpul de rezultat, iar la final, când l-au anunţat că Honved a câştigat cu 1-0, a început să ne tachineze. Atunci mi-au venit iar în minte cuvintele lui Ceauşescu de la Neptun. Ca să nu zică ceva, am luat-o eu înainte şi, elegant, l-am asigurat pe omologul meu că în partida de la Bucureşti ne vom lua revanşa. A râs şi a ţinut să-mi reamintească faptul că la nivel de echipe naţionale nu-i bătuserăm niciodată. Ştia, al dracului, că Ceauşescu e ultra-naţionalist şi parcă-mi făcea în ciudă. Am înghiţit-o şi am tăcut, dar m-a înverşunat rău”, povesteşte azi Olteanu. Când a ajuns acasă era decis să le ceară socoteală steliştilor pentru ce fusese acolo. Auzind însă cum se desfăşurase meciul, a lăsat-o mai moale şi a decis să lucreze la coarda sensibilă a fotbaliştilor. Le-a reamintit de prima de 15.000 de lei, dar a precizat că nu-i bătută în cuie. Despre povestea cu „hangiul” Olah nu le-a suflat însă nici o vorbă. Era, până la urmă, şi chestie de mândrie personală.

Semn rău pentru Duckadam

Revenirea acasă a fost înveşmântată în mantia tristeţii. „Simţeam că scăpasem printre degete nu un egal, ci chiar o victorie. Rememoram fazele şi nu ne venea să credem că fuseserăm învinşi”, povesteşte Tudorel Stoica. Cam acelaşi lucru avea să-l declare imediat după meci şi observatorul partidei, cehul Vaclav Jira, care aprecia drept „foarte bun jocul românilor în special în partea a doua. Socotesc că Steaua are reale şanse de calificare. Am urmărit o echipă cu frumoase calităţi tehnice, cu acţiuni purtate în viteză”. Vorbele de bine ale oficialului nu puteau ţine loc de goluri, dar spuneau multe despre cum se desfăşuraseră ostilităţile la Budapesta.

Până la returul cu maghiarii, „viteziştii” trebuiau să ţină piept și partenerilor din întrecerea internă. Viitorul adversar, Victoria, făcea parte din familia marelui rival, Dinamo, iar acest lucru îl vor simţi pe propria piele steliştii chiar în duminica următoare.

Programat pe un teren denivelat, pe „Metalul”, meciul cu „căţeluşii”, cum le spuneau fanii militarilor, a avut un prolog aparte. Ca urmare a prestaţiei modeste de la Budapesta şi a evidentei apatii ce-l cuprinsese după îndepărtarea prietenului Petcu, Lăcătuş a fost lăsat pe bancă. În rest, trupa era aceeaşi. Numai că, în timpul încălzirii, Duckadam a ieşit din poartă şi a mers ţintă la medicul Marcel Georgescu. „Doctore, nu ştiu ce am că mi-a amorţit braţul drept”, i-a spus el, după care s-a îndreptat către Stângaciu. „Dane, fă-ţi încălzirea şi fii pregătit să intri, pentru că mă doare mâna şi parcă n-o mai simt”. Aceleaşi simptome le mai avusese de câteva ori, dar parcă acum se accentuaseră. Semnalul nu a fost recepţionat cum se cuvine. Nimănui nu i-a trecut prin cap în zilele următoare să-i facă o arteroscopie, poate şi pentru faptul că Helmuth a admis atunci că poate juca. Şi a început meciul. Cu 10.000 de stelişti în tribune, trupa lui Ienei se simţea ca pe „Ghencea”, dacă lăsăm la o parte calitatea gazonului. Cele 6 cornere avute la poarta lui Niţu în primele 10 minute creionau asediul la care recursese Steaua. Sterilitatea însă a indus, treptat, o nervozitate păguboasă. Provocaţi de adversari, „roş-albaştrii” nu şi-au mai găsit cadenţa şi pauza a consemnat un rezultat nul. La reluare, cu Lăcătuş pe teren, militarii şi-au continuat asaltul. Bara s-a opus în două rânduri şuturilor lui Bumbescu şi Stoica, Iovan a fost târât groaznic pe zgura din afara terenului şi s-a ales cu un traumatism la umăr, iar arbitrul Salomir a întregit după-amiaza neagră a lui Ienei. Relatarea din „Sportul” a lui Mircea Tudoran descrie cum au stat lucrurile: „Finalul jocului este de-a dreptul scăpat din mână de arbitrul Salomir, care, în minutul 90, nu acordă o lovitură de la 11 m în favoarea Stelei, scoţând infracţiunea petrecută cu un metru în careu, în afara lui”. Victoria, ca şi Dinamo, avea un alt statut în faţa „cavalerilor fluierului”. „Pe undeva era normal în acele vremuri. Ca să obţină viză de ieşire din ţară pentru meciurile internaţionale la care erau delegaţi, arbitrii trebuiau să aibă avizul Securităţii. Or, Victoria nu era echipa lor?”, încearcă să explice azi Lăcătuş, care admite şi faptul că, o dată cu implicarea mai puternică a lui Valentin, s-a produs un soi de echilibru al influenţelor. „Aflând cine se ocupă de Steaua, şi arbitrii şi-au reconsiderat poziţia. Ştiau că şi la noi îşi puteau găsi, la o adică, apărători. Cu toate astea însă nu s-au dat la o parte de la o japcă murdară, cum a fost cea din finala Cupei, când am ieşit de pe teren. Dacă nu

anulau total aiurea golul ăla din final, nu se mai lăsa cu scenele acelea urâte. Tot de la ei a plecat”, povesteşte Marius.

„Nu schimb echipa orice ar fi!”

Până la urmă, egalul cu Victoria a mai însemnat un punct în plus la „adevăr”. Îngrijora doar ineficacitatea echipei, care nu mai marcase de 180 de minute. „Era clar că Lăcătuş traversa o eclipsă de formă”, îşi aminteşte Ienei. „M-am gândit dacă pentru returul cu Honved n-ar fi mai bine să încep cu Radu II. Am avut o discuţie separată cu Marius şi ceva mi-a spus să merg în continuare pe mâna lui, chiar dacă, în ultima partidă din campionat, cea cu Politehnica Timişoara de la Bucureşti, a fost iar sub cota pe care i-o ştiam. Oricum, eram adeptul folosirii aceleiaşi formaţii mereu. D-aia am acceptat un lot rcstrâns de jucători. Uitaţi-vă la Manchesterul de azi. Nu a schimbat echipa de câţiva ani şi a câştigat totul cu 11 titulari şi 3-4 rezerve”. Steaua n-a mai amânat meciul cu bănăţenii, ci a cerut să se joace cu două zile înainte de grosul etapei. Menajat după trânta de pe „Metalul”, Iovan a fost lăsat în afara primului „11” în care a apărut din nou Weissenbacher. „Vreau să văd răutate la voi azi”, le-a zis Imi la vestiar. „Vreau să începeţi tare, să repetăm astfel pentru meciul cu Honved. Ungurii n-au pe nimeni în tribună, aşa că nu trebuie să ne ascundem. În meciul de miercurea viitoare avem de recuperat un gol. De aceea vă rog să jucăm azi ca şi când ne-am afla în faţa maghiarilor”. Îndemnul lui Ienei s-a difuzat întocmai pe teren. Imediat după primul fluier al arbitrului, steliştii s-au năpustit spre poartă, iar în secunda 49 Piţurcă relua deja în plasă balonul respins de portarul Almăşan după şutul lui Majearu. Peste numai 4 minute însă, mingea trimisă de Vlătănescu din lovitură liberă îl va atinge pe Bumbescu şi-l va deruta pe Duckadam. Furioşi, steliştii aveau să mai înscrie de două ori, prin Weissenbacher şi Piţurcă, dar să şi rateze incredibil prin Lăcătuş. Scorul de la pauză, 3-1, ar fi fost bun pentru o calificare. Chiar şi cel final, 4-2, după reuşita timişoreanului Rotariu şi cea a lui Balint, dar Ienei era neliniştit. Motiv pentru care, de a doua zi, a băgat echipa în cantonament.

Între tur şi retur, Honved disputase două meciuri. În primul bătuse cu 7-0, iar în cel de-al doilea pierduse, 2-4, dar dovedise un pronunţat apetit ofensiv. În ciuda declaraţiei lui Bodonyi, care

spunea că la Bucureşti va încerca să rupă ritmul Stelei, maghiarii gândeau la cel puţin un gol marcat m Ghencea. „Cred că ungurii n-au putut accepta o clipă varianta eşecului, în ciuda faptului că văzuseră cât de bine putem juca. Întotdeauna, în sport, ei s-au uitat la noi mai de sus. E drept că la fotbal nu-i prea bătusem”, spune Ienei azi. „După ce am văzut în primul meci, ar trebui să fiu nebun să gândesc că putem juca la Bucureşti doar pentru un 0-0”, avea să declare Imre Komora în ziarul „Nepsport” cu 5 zile înaintea partidei retur. „Trebuie mai întâi să stăvilim elanul gazdelor, să liniştim meciul şi apoi să înscriem. Dacă nu o vom face, ne va fi extrem de greu să rezistăm”. Aceleaşi declaraţii rezervate aveau să fie încredinţate jurnaliştilor români şi la sosirea pe „Otopeni”. „Chiar dacă am învins în tur, nu cred că avem prima şansă. Mai degrabă aş zice că şansele sunt egale”, a spus Komora, care a anunţat ceea ce ştia toată lumea, reintrarea fundaşului Garaba, suspendat la Budapesta pentru cumul de cartonaşe.

Păpuşile lui Bölöni, pietricelele lui Ienei

În tabăra Stelei presiunea creştea cu fiecare oră scursă. Vizitele repetate ale generalilor panicaţi de un eventual eşec împotriva ungurilor au crescut pe de o parte surescitarea, iar pe de alta prima de joc. Dacă după Vejle recompensa a fost de 5.000 de lei, acum urca din zi în zi ajungând în preziua partidei la 15.000 de lei. Însemna cea mai mare premiere promisă steliştilor la un singur joc. Pentru Ienei şi Bölöni apăsarea era suplimentară din pricina faptului că vorbeau aceeaşi limbă cu adversarii. Chiar marcat de importanţa specială a meciului, Loţi şi-a continuat imperturbabil ritualul de dinaintea oricărui meci. Şi-a şters cu minuţiozitate ghetele, şi-a spălat şireturile, a uns filetele crampoanelor cu ulei, iar marţi seară, înainte de culcare, şi-a aşezat încă o dată pe noptieră cele două păpuşele aducătoare de noroc: o broscuță şi un căţeluş. „Aveam o grămadă de superstiţii, dar nu-ml place să vorbesc despre ele pentru că unele le am şi astăzi și dacă le-aş deconspira nu ar mai avea efect”, se scuză Bölöni, care afirmă însă că pe lângă Ienei el era mic copil. „Nea Imi era ceva de speriat. Avea fel de fel de obiecte tip port-bonheuf’. „Aşa e, îl completează Balint. Pe stradă strângea pietricele, pe unele le dădea la o parte, iar în autocar,

în drum spre stadion, făcea pariuri cu el însuşi pe numerele de la maşinile ce veneau din sens opus. Dacă sunt cu soţ sau fără. În caz că ghicea, însemna că iese bine, dacă nu, se gândea că va fi ceva rău”.

Miercuri, 6 noiembrie 1985. Când s-a luminat de ziuă, Iordănescu era deja în picioare cu ochii pe geam. Ploaia din ajun îl neliniştise, iar faptul că şi acum norii plumburii se lăfăiau deasupra Bucureştiului îi întreţinea angoasa. „Numai de n-ar începe iar să toarne şi să înmoaie terenul”, şi-a spus când a coborât la masă. Aceeaşi spaimă o avea şi „principalul”. Pentru noi suprafaţa de joc era extrem de importantă, explică Ienei. Echipa juca numai cu mingea pe jos, iar un teren desfundat ne-ar fi pus mari probleme. Am avut noroc, pentru că nu a căzut nici un strop până după joc”. În ciuda ameninţării ploii, antrenorul şi-a dus iar echipa la pădure. Plimbarea la Băneasa făcea şi ea parte din lungul şir al superstiţiilor sale, chiar dacă era folosită pentru discuţii individuale şi pentru relaxare. De această dată a fost mai scurtă ca de obicei pentru că meciul urma să înceapă la ora 13:30. Fericiţii posesori ai biletelor au intrat pe arenă încă de la ora 11:00. Ceilalţi au schimbat bateriile radiourilor şi au sperat ca Partidul să le facă o surpriză şi să televizeze meciul. Transmisia a stat în cumpănă până în dimineaţa întâlnirii. La insistenţele lui Valentin, TVR-ul a trimis carul în Ghencea, dar numai după ce Steaua a plătit costurile întregii operaţiuni. Paradoxal pentru zilele noastre, când posturile publice şi private plătesc bani grei cluburilor pentru a-şi asigura dreptul de a difuza imagini, clubul militar a achitat, până în ‘90, toate transmisiile meciurilor Stelei din cupele europene. Altfel, microbistul ar fi rămas doar cu imaginea virtuală creată de un comentariu radiofonic.

„Îi batem rău şi pe ăştia. S-au orientat prost la tricouri. Ia uite, albe, cu dungi roşii pe mâneci. Păi, când o să-i vadă Tudorel cât seamănă cu Dinamo o să ia foc”, şi-au spus suporterii în momentul în care ungurii au ieşit la încălzire. Şi au dat drumul la un cor de fluierături infernal, pe care nici Cristian Ţopescu de la staţia de amplificare nu le-a putut opri. „Aşa, e bine”, şi-a zis Lăcătuş pe culoarul de la vestiare. „Îi mâncăm!”, l-a completat Bumbescu, după care Tudorel le-a mai spus o dată ce au de făcut. „Începem tare, da? Tare de tot! Cu orice risc, punem piciorul sănătos pe minge şi nu-i lăsăm să iasa din 16 metri, da? Am înţeles? Hai, baftă, pe ei!”. Îndemnul lui Stoica a fost respectat întocmai. Imediat după fluierul de începere al

austriacului Horst Brummeir, „roş-albaştrii” s-au prăvălit spre poarta maghiarilor. În primele secunde, Lăcătuș cade de parcă şi-a rupt şira spinării în urma primului contact cu Cseh, iar tribunele îşi ies din minţi. Lovitura liberă e bătută scurt, două-trei pase în viteză şi mingea ajunge la Bölöni. Are în faţă, central, câmp liber. Loţi face câţiva paşi, balonul i se aşază pe stângul, oamenii se ridică în picioare, şut, Andrusch, portarul oaspeţilor, vede cum vine torpila, dar nu poate decât să pună palmele în faţă, balonul revine ca dintr-un perete flexibil, Stoica şi Piţurcă se năpustesc spre ea, primul ajunge Piţi, cap... gooooollllll!!!! 1-0 pentru Steaua, iar ceasul de pe tabela electronică arată doar secunda 39. După nici un minut diferenţa per total era anulată. De acum totul se ia de la zero. Pe marginea terenului, Komora este mut de uimire. Faţă de meciul tur, intrarea lui Garaba l-a transformat pe fundaşul Sikesdi în mijlocaş, dar acum mişcarea devenise inutilă. „Rămânem în terenul lor”, a strigat Tudorel pentru ca iureşul să continue. Piţi are prilejul să majoreze diferenţa, dar singur cu Andrush în faţă alunecă, Bölöni xeroxează în alte două exemplare schema de la primul gol, însă o dată nu nimereşte ţinta, iar apoi portarul maghiar se întinde şi respinge în afară. „Nu vă speriaţi, nu vă fie frică!”, strigă Detari chiar de lânga Loţi. Mijlocaşul nostru aude şi le spune colegilor că ungurii tremură. Pe dreapta, Balint şi Lăcătuş par doi alergători de ştafetă. Marius se prinde că i-a strâns pe toţi fundaşii acolo, îl lasă singur pe Gabi şi fuge în centrul careului. „Găboajă” sare peste un adversar, ajunge aproape de linia de fund, trimite mingea prin faţa porţii, Piţi îi ia după el pe Dosza şi Garaba, Andrush e păcălit şi, de la câţiva metri de poartă, Lăcătuş impinge mingea în plasă. E minutul 35 şi Steaua are 2-0, scor la care e calificată în primăvara europeană. Bodonyi, singurul ungur care poate ţine pasul cu iureşul stelist, obţine o lovitură liberă de la 25 de metri. Detari îşi fixează mingea şi o trimite peste Duckadam. E gol? Nu, balonul loveşte „transversala” coborând pentru o clipă tăcerea în Ghencea. Am scăpat şi am intrat la vestiare cu avantaj de două goluri.

„Nu slăbim ritmul! Începem la fel! Ne mai trebuie un gol ca să fim siguri!”, a hotărât Ienei la vestiare, iar îndemnul i-a fost ascultat. Reluată de la centru, mingea ajunge după câteva pase în stânga. Bărbulescu o preia de la linia de centru. Intră în terenul advers, trânteşte un adversar din fentă, ajunge la 30 de metri şi prinde un rist plin cu dreptul. Balonul face câteva arabescuri în aer, Andrusch e ca un elev scos la tablă cu lecţia

neînvăţată, se fâstâceşte şi până să-şi revină vede sfera mângâindu-i plasa. Goooollllll!!!. 3-0 pentru Steaua, iar recordul de rapiditate al lui Piţurcă e doborât. Ceasul arată secunda 36 din a doua repriză. „Şi azi ăia de la NATO şi NASA mai fac calcule balistice şi tot nu reuşesc să dea soluţia exactă a şutului meu”, povesteşte Iliuţă cu o faţă atât de serioasă încât în prima clipă ai tendinţa să-l crezi. La mijlocul terenului, Detari dă ochii cu Bölöni. „Nu-i venea să creadă, îşi aminteşte Loţi. M-a apucat de braţ şi m-a întrebat când avem de gând să ne oprim”. Nu prea curând, pentru că după alte 7 minute Lăcătuş intră în careul maghiarilor ca expresul în gara Periş, buimac Sikesdi pune un picior înainte, suficient pentru a-i provoca lui Marius celebra cădere. Brummeir n-are nici un dubiu şi arată punctul cu var. Majearu e imperturbabil, îşi fixează mingea, iar după două secunde îl trimite pe Andrusch la plimbare. Incredibil, mica naţională maghiară, care se poate lăuda cu un 3-0 într-un „amical” cu Brazilia şi care s-a calificat en-fanfare la Mundialul mexican, e condusă în Ghencea cu 4-0 după numai 52 de minute de joc. „Unde eşti Horvath, tată? Unde eşti, «hangiule», să vezi ce echipă avem?”, îşi spuse în gând Olteanu, dar nu apucă să termine, pentru că, în exces de zel, Bărbulescu comisese o altă năzdrăvănie, de astă-dată în careul nostru. La fel de prompt, austriacul dictează penalty, iar Detari îl păcăleşte pe Duckadam. Teamă? Nicidecum. Pentru că linia de mijloc a Stelei începe spectacolul. Cu spatele asigurat de determinarea lui Bumbesu în faţa figurantului Dajka, de eleganţa lui Belo şi de forţa lui Iovan, „viteziştii aprind luminile rampei. Bölöni vrea cu tot dinadinsul să ucidă o dată pentru totdeauna suspiciunea idioată a comuniştilor, dar în urma cornerului executat de el bara se opune dezastrului total al honvezilor. Bărbulescu urcă iar în atac, plonjează precum Ioli Balaş pe vremuri, însă lovitura sa de cap trece la o palmă de bară. Acelaşi ghinion îl are şi Miţi, iar ultimele minute sunt rezervate „Ole”-urilor tribunei. Final. În premieră, Steaua traversa iarna în postură de echipă calificată în sferturile de finală ale Cupei Campionilor.

„Ei, v-a plăcut cum am jucat, tovarăşe ministru?’’. La câteva minute după ultimul fluier al meciului, Olteanu intra în cabina steliştilor şi era luat în primire de Tudorel. „Bravo, băieţi! Vă meritaţi banii”. „Păi, dacă aţi fost mulţumit, mai puneţi şi dumneavoastră ceva la primă. Să zicem câte o mie în plus de gol”, a continuat Stoica, smulgându-i generalului o replică des auzită în acele vremuri. „Mă, voi o să mă băgaţi la Legea 18! Dar

n-am ce să fac, vă mai dau 3.000”. „Păi, am dat 4 goluri”, sări Lăcătuş. „Da’, dar aţi şi încasat unul” a răspuns ministrul. Cert e că, până la urmă, steliştii au ridicat de la casierie 18.000 de lei pentru accederea în „sferturi”. Acolo unde va fi singura echipă românească, pentru că în aceeaşi seară Craiova pierdea cu 3-0 la Kiev şi părăsea competiţia. Spectatorii au rămas minute bune în tribune. Apoi, încolonaţi spre tramvaiele şi autobuzele cu care urmau să se întoarcă spre case, ei au putut retrăi de zeci de ori primul gol al lui Piţurcă. Unul dintre ei înregistrase transmisia radiofonică a lui Nicolae Soare, iar acum reda cu volumul la maximum primul minut al meciului. „Şut Bölöni... cap... gooooollllll, Piţurcă!”, „Şut Bölöni... cap... gooooollllll, Piţurcă!”, „Şut Bölöni... cap... gooooollllll, Piţurcă!”. După atâţia ani de aşteptare fanii stelişti îşi făceau iar plinul de bucurie. Nimeni nu se mai gândea acum că Stoica şi Lăcătuş primiseră cartonaşe galbene, iar ultimul urma să fie suspendat pentru primul joc din primăvara europeană.

„Se naşte cumva o echipă-minune?”

În aceeaşi noapte, agenţiile de presă au început să telegrafieze nebuneşte. „Doar un minut i-a trebuit echipei române pentru a anula handicapul înregistrat în partida tur”, a transmis United Press International.” „Steaua Bucureşti a oferit pe propriul teren un adevărat show. Piţurcă şi Lăcătuş au punctat pentru 2-0 în prima repriză, iar după pauză Bărbulescu şi Majearu au completat triumful românilor, a notat Reuter. Ziariştii maghiari prezenţi în Ghencea au transmis imediat cronica neagră a partidei, Laszlo Kiss de la „Nepsport” încheindu-şi relatarea cu o întrebare ce-şi va găsi în curând răspunsul: „Se naşte cumva o echipă-minune românească?”.

Prestaţia „viteziştilor” avea să fie văzută, în sfârşit, şi de Lucescu, care, pentru ultimul meci din preliminariile CM, cu Turcia, la Izmir, a convocat aproape toată echipa Stelei. Doar Duckadam şi Lăcăuş au rămas acasă, iar Stoica s-a dat iar lovit. Cu 4 stelişti în primul „11”, la exact o săptămână după triumful cu Honved, „naţionala” bătea fără drept de apel: 3-1 în Turcia. Folosit fundaş dreapta ca la club, Iovan a făcut primul gol al lui Iorgulescu şi l-a marcat pe cel de-al treilea. Din păcate, în aceeaşi seară, pe „Wembley”, Anglia şi Irlanda de Nord au

compus scenariul unui joc murdar, au încheiat 0-0 şi au plecat la braţ în Mexic, lăsându-ne pe noi acasă. „În finalul acelei campanii de calificare nea Mircea a greşit, povesteşte azi Gabi Balint. Dacă înainte de Euro ‘84, când pe mine şi pe Lăcătuş ne-a lăsat acasă, am înţeles, pentru că, poate, eram prea tineri, în 1985 a comis o eroare neconvocând mai mulţi jucători de la Steaua. Era evident pentru toată lumea că puteam aduce un alt suflu primei reprezentative”. Curios este faptul că Lucescu începuse să-i cunoască bine pe jucătorii lui Ienei. Firesc atât timp cât era antrenorul „naţionalei”, el urmărea meciurile „viteziştilor” şi începuse să apară din ce în ce mai des şi la antrenamente. Vedea cum se lucrează în Ghencea si ce calităţi au fotbaliştii lui Ienei. Mai mult, el se apropiase şi de Valentin, după ce cu ani în urmă se împrietenise cu Nicuşor Ceauşescu. Cu Valentin însă putea purta discuţii serioase pe marginea fotbalului. Începuse chiar să frecventeze sala unde fiul cel mare al şefului statului împreună cu prieteni de-ai lui, cu foştii jucători steliști sau cu angajaţi ai clubului încingeau câte o miuţă. Tocmai de aceea, par greu de înţeles astăzi declaraţiile pe care le-a făcut în presa din Turcia conform cărora în acea perioadă tot ce a câştigat Steaua a fost posibil numai datorită familiei Ceauşescu. „Asta e o răutate, spune Gabi Balint, chiar secundul lui Il Luce la Galatasaray. Eu nu zic că nu aveam unele avantaje pe atunci. Arbitrii ne mai ofereau o anumită protecție, nedându-ne cartonaşe sau îndemnând adversarii să fie atenţi să nu ne accidenteze. Dar de aici până la ce-a spus nea Mircea e cale lungă. În ţară, la acea vreme, noi eram un gigant, iar ceilalţi prea mici. Nu a intrat Ceauşescu pe teren în cupele europene unde am avut 4 ani la vârf. Eu cred că nea Mircea şi-ar fi dorit şi el să antreneze pe Steaua şi a fost mâhnit pentru că nu a putut. Cu atât mai mult a regretat când a văzut performanţa realizată de noi în ‘86. Eu îi înţeleg dezamăgirea, pentru că este un antrenor excepţional, care a dat totul pentru fotbal, dar n-a avut rezultatele lui Ienei sau Iordănescu. Uite însă că începe să le aibă acum. Deoarece atât timp cât eşti corect cu sportul şi el este corect cu tine”, explică Balint.

Supărat pe blat, îmbunat cu victorii

Pe cât de mare fusese bucuria lui Valentin după meciul cu Honved, pe atât de mare avea să fie durerea prilejuită de meciul Stelei de la Oradea. În prima rundă de după izbânda contra maghiarilor, „viteziştii” au turat doar cât a fost nevoie motoarele, învingând acasă cu 2-0 pe Universitatea Cluj. Din nou, în minutul 12, după a doua reuşită, Alecsandrescu a ordonat oprirea motoarelor. Trebuia să-l ia pe Mujnai şi nu avea chef să-i umilească pe cei cu care urma să se aşeze din nou la masa tratativelor. Al 13-lea joc din acel campionat însă a fost precedat de discuţii la nivelul conducerilor din Ghencea şi Oradea. Bihorul începuse execrabil campionatul şi se afla pe ultimul loc. Schimbaseră şi antrenorul, instalându-l pe Constantin Teaşcă. „Când am ajuns în oraş, o delegaţie de-a lor a venit la noi la hotel, povesteşte Lucică Bălan. Ne-au implorat să nu-i batem, să facem un egal elegant. Noi ne-am gândit că era meciul cu numărul 13 şi, cum credeam în superstiţii, am acceptat pentru a rămâne neînvinşi”. Tranzacţiile pentru remiză începuseră încă de la Bucureşti, iar Alecsandrescu și Romică Paşcu, preşedintele ardelenilor, căzuseră la pace. „Tin minte că nea Ion a venit în cabină şi ne-a spus că trebuie să facem egal”, explică Bölöni. Meciul a curs conform planului şi s-a încheiat 0-0. Rămas acasă, Valentin şi-a dat seama din relatarea radio de desfăşurarea ostilităţilor. În acel moment i-a revenit în minte episodul de la Târgovişte, din urmă cu mulţi ani, după care renunţase la a mai sta lângă echipă. A doua zi dimineaţă, ca de obicei, a fost primul la stadion, iar după ce au apărut toţi băieţii a venit în faţa lor cu o mină deopotrivă tristă şi revoltată. Avea oroare de şedinţe, dar acum simţea nevoia să le spună tuturor ce gândeşte. „Am crezut că am de-a face cu oameni serioşi, dar cred că m-am înşelat. Ar trebui să va vopsiţi pe faţă precum clovnii după ce aţi făcut la Oradea. Să vă fie ruşine de voi că acceptaţi să vă umiliţi în halul ăsta! De azi, nu mai sunt prietenul vostru”. „Abia în clipa în care Valentin a închis uşa vestiarului, am realizat cât de mult însemna pentru el corectitudinea”, povesteşte Bălan. Până atunci, vorbele spuse de fiul şefului statului au trecut, cumva, ca o încercare de epatare. Acum se convinseseră de două lucruri. Unul, că „tov. Vali” nu bătuse câmpii, iar al doilea, că nici n-avea puterea de a se impune peste Alecsandrescu, peste unchiul său Ilie sau peste Olteanu, aşa cum se credea. Încă o dovadă avea să vină peste un an, la tragerea la sorţi a noii ediţii a Cupei Campionilor. Steaua avea posibilitatea să aleagă, fie să intre din primul tur, fie din al doilea. Pentru că avea 3 jucători suspendaţi şi unul

accidentat, Valentin i-a spus lui Alecsandrescu să accepte prima variantă, pentru ca „roş-albaştrii” să cadă cu un adversar mai slab, pe care să-l poată elimina şi fără toţi titularii. „Sfinxul” nu a ţinut cont, explicând că „dacă ieşeam, măcar să nu o fi făcut-o din primul tur”. Aşa a nimerit Steaua, în 1987, iar peste Anderlecht şi a pierdut calificarea, în ciuda recomandării lui Valentin.

Timp de două săptămâni Valentin n-a mai trecut pe la stadion, motiv pentru jucători de a insista pe lângă Iordănescu să-l convingă să se răzgândească. În runda următoare, steliştii au jucat cu ambiţia din cupe şi cu gândul la îmbunarea lui „tov. Vali”, spulberând Braşovul în Ghencea: 6-0. Pentru restanţa de la Buzău, cu echipa-fanion a unui judeţ unde prim-secretar fusese Postelnicu, actualul protector al dinamoviştilor, Valentin şi-a călcat pe inimă şi a reapărut lângă echipă. Pe o ploaie infernală şi un teren arabil, „viteziştii” au luptat până la epuizare în faţa unui adversar supermotivat. Iar în momentul în care Piţurcă a reuşit să marcheze golul victoriei abia pe final, cu toţii s-au îndreptat spre tribuna oficială și, cu nişte feţe de soldaţi veniţi din Vietnam, i-au arătat lui Valentin că-i dedică izbânda. A fost şi clipa în care Lucescu, și el prezent la meci, a înţeles cât de trainică este legătura dintre „viteziști” şi „cel pe care-l consideram simplu fratele nostru mai mare”, cum îl caracterizează azi Tudorel Stoica. La ora respectivă, Lucescu fusese deja numit în funcţia de antrenor principal al lui Dinamo, păstrându-şi în acelaşi timp și atribuţiile la echipa naţională, care până în toamna lui '86 nu mai avea obiectiv.

Îndepărtarea lui Olteanu

Dacă l-au recâştigat pe Valentin, steliştii l-au pierdut în ultima lună a anului pe ministrul Constantin Olteanu, cel care se implicase atât de mult în construcţia echipei. Pe 17 decembrie 1985, Nicolae Ceauşescu a decis schimbarea generalului din funcţia de ministru al apărării. „S-a întâmplat în timpul şedinţei de bilanţ a activului de bază de comandă şi de partid din armată, povesteşte Gavrilă. Ţin minte că înainte cu o seară «Europa liberă» avansase ideea înlocuirii lui Olteanu cu Milea, iar pe holurile Academiei Militare se discuta în şoapta de aşa ceva. Ceauşescu a participat personal la acea convocare, unde a rostit

şi o cuvântare. A intrat în sală însoţit de Olteanu, care a prezentat bilanţul, iar la pauză cei doi au plecat. Când s-a reluat şedinţa însă, Olteanu n-a mai apărut. În locul lui fusese numit deja Milea. Unii spuneau că hotărârea a survenit în urma unei vizite pe care cei doi o făcuseră în străinătate şi unde Olteanu nu avusese o poziţie conformă cu directivele şefului statului. Alţii spun că pe Ceauşescu l-a deranjat implicarea puternică a generalului în activitatea clubului Steaua, pentru că el îl certa şi pe fiul său, Valentin, că nu se ocupă de treburi serioase şi se iroseşte cu fotbalul. Eu cred însă că mai degrabă a fost vorba de acea rotire a cadrelor care se uzita în acea vreme. Pentru că după o perioadă în care a fost primarul general al Bucureştiului, Olteanu a revenit în Comitetul Politic Executiv într-o funcţie foarte importantă. Acolo l-a prins şi Revoluţia, ca şef cu propaganda. Asta însemna al treilea sau al patrulea om în stat", explică Gavrilă. „Ne-a părut tare rău când am auzit, povesteşte Duckadam. Olteanu ne-a intrat la suflet pentru că faţă de noi a fost extrem de corect. Ce promitea, aia făcea. Cred că şi lui începuse să-i placă fotbalul pentru că la început am înţeles că fusese un novice. Cu timpul însă ne-am apropiat foarte mult, chiar dacă uneori a fost dur cu noi şi ne-a certat rău. În realitate, avea însă un suflet extraordinar".

Concediu cu şotii

Steliştii au jucat la victorie ultimele două meciuri ale turului și au câştigat şi la Bacău (2-0, goluri Lăcătuş), şi în Ghencea cu Universitatea Craiova (2-0, goluri Iovan şi Bölöni), terminând prima parte a campionatului în postura liderului detaşat la 7 puncte de Sportul Studenţesc, 9 de Dinamo şi 10 de studenţii din Bănie. Între ultimele jocuri din Divizia A s-a interpus jocul din „16"-imile Cupei cu Minerul Băiuţ. Pe stadionul din micuţa localitate situată în Ţara Lăpuşului, la circa 70 de kilometri de Baia Mare, 4.000 de oameni s-au înghesuit să-i vadă pe viu pe fotbaliştii lui Ienei. Din respect pentru spectatori, Steaua a aliniat prima garnitură din care a lipsit doar Bölöni, accidentat. În ciuda scorului de hochei, 8-1, lumea a fost încântată de ce a văzut, iar în momentul în care Tulici a egalat la unu în minutul 7 arena a sărit în aer. Steaua termina en fanfare cel mai bun an al istoriei sale. Motiv întemeiat pentru Valentin de a-i cere un favor

„Sfinxului”. „Domnule Alecsandrescu, eu m-am gândit să le facem un cadou băieţilor ăştia. Să le oferim un concediu în străinătate de Revelion, drept primă pentru calificarea în sferturi. Şi unde, evident, să meargă şi soţiile”. Propunerea a fost acceptată şi în câteva săptămâni s-a găsit şi modalitatea. Astfel că, imediat după Crăciun, la invitaţia clubului Panionios Atena, steliştii au petrecut o săptămână în Grecia. „A fost ceva de vis”, își amintește Nicolae Gavrilă. „Am făcut excursii la Salonic, la Delphus, la Kapsunion, cel mai sudic punct al continentului. Băieţii mai aveau şi alte preocupări, că toată ziua erau în Piaţa Omonia ca să cumpere şi să vândă fel de fel de lucruri. Să facă şi ei un ban în plus. Ţin minte că, la un moment dat, Ilie Bărbulescu avea de dat un set de pahare de porţelan şi tăbărâse pe o chelnăriţă de la restaurantul hotelului unde eram cazaţi, „Regina Maris”, ca să i le ia. Se înţelegeau prin semne, iar el, ca argument suprem, dădea bobârnace paharelor ca să audă fata ce clinchet frumos şi adevărat rezulta. Din cauza cumpărăturilor, pe 31 decembrie au refuzat să meargă la o recepţie la ambasada noastră, aşa că am fost nevoit să mă duc singur. Ambasadorul ne-a făcut cadou 4 cutii cu vin de-al nostru. La întoarcere i-am anunţat şi le-am promis că le vom desface pe 1 ianuarie, la prânz, când organizasem o masă românească. Revelionul l-am petrecut la un spectacol de buzuki. Cum petrecerea s-a spart pe la 4 dimineaţa, am plecai la culcare. A doua zi, după ce ne-am trezit, Ema, nevastă-mea, mi-a zis că baxurile cu vin care erau pe balcon fusesem atacate. Ce se întâmplase? Nebunii ăia de Bumbescu, Bărbulescu şi Iovan săriseră pârleazul şi luaseră vreo 4-5 sticle. Dar asta n-a fost singura ghiduşie pe care mi-au făcut-o acolo. La aeroport, la plecare, am tras spaima cea mai mare. Bumbi s-a dus la un vameş, nu ştiu ce i-a spus, că i-a luat ăluia pistolul. Apoi, subtil, l-a strecurat în bagajul nevesti-mi. Când a trecut valiza pe sub detector, a început să sune maşinăria de s-au întors toţi cu faţa la noi să vadă ce e. Ofiţerul care pusese la cale farsa avea o faţă de credeam că ne arestează pe loc. Ema se albise la faţă şi încerca să explice că n-are nici o legătură cu arma. Noroc că Bumbi nu s-a mai putut stăpâni şi a bufnit în râs că altfel cred că ne mai ţineau în tensiune minute bune”, povesteşte, amuzându-se copios, Gavrilă.

Capitolul 10 AISBERGUL KUUSYSI

„Atacăm returul cu gândul la finala Cupei Campionilor. Nu cred că titlul ne mai poate scăpa, dar vrem să terminăm neînvinşi. La ora asta, doar noi şi Paris Saint-Germain ne putem lăuda cu o astfel de performanţă". Cuvintele îi aparţin lui Ştefan Iovan şi au apărut în ziarul „Sportul" sub semnătura lui Mircea M. Ionescu. Straniu pentru zilele noastre, Fane acorda abia la 25 de ani primul interviu din viaţa sa. Şi tot în premieră un stelist vorbea despre marea finală de la Sevilla. Luat la preţ de matineu în vară, pronosticul lui Valentin începea să prindă viaţă şi în subconştientul jucătorilor. Cele două meciuri de la Bucureşti, cu Vejle şi Honved, plus supremaţia evidentă din întrecerea internă au fost pilonii schimbării de optică, structura de rezistenţă a unui vis interzis până atunci fotbalului românesc. În fond, mai trebuiau făcuţi numai doi paşi, iar în luptă alături de Steaua mai rămăseseră doar 7 echipe: Juventus Torino, FC Aberdeen, Bayern Munchen, CF Barcelona, IFK Goteborg, Anderlecht şi Kuusysi Lahti. Pentru Verona, Austria Viena, Servette Geneva, FC Porto sau Zenit Leningrad, campioana Uniunii Sovietice, bariera „optimilor" fusese mult prea înaltă.

Steliştii au revenit din vacanţă înainte cu două zile de tragerea la sorţi, programată joi, 9 ianuarie, într-una din sălile hotelului Atlantis din Zürich. „Cu oricine, numai cu Juventus să nu picăm”. Aşa i-a salutat Iordănescu pe băieţi la revederea pe 1986. „Evident că ne doream să cădem cu Kuusysi, spune Lăcătuş. Chiar dacă eliminase campioanele Iugoslaviei şi URSS-ului, formaţia finlandeză ni se părea cea mai accesibilă”. De altfel, în urma unui sondaj realizat de Eftimie Ionescu, cronicarul ziarului „Sportul”, printre jucători, 6 dintre ei, Stoica, Bölöni, Balint, Lăcătuş, Bălan şi Iovan, mizau pe Kuusysi. Piţurcă, Majearu şi Weissenbacher preferau pe Göteborg, Duckadam şi Bărbulescu pe Aberdeen Bumbescu şi Radu II pe Barcelona, Belodedici şi Stângaciu pe Juventus. Pentru Bayern şi Anderlecht nu se înscrisese nimeni. Soarta a ţinut cu cei mulţi. Sub ochii lui Ion Alecsandrescu, prezent la festivitatea din Elveţia, Steaua a fost prima echipă extrasă din urnă, iar a doua, chiar Kuusysi Lahti. La Forban, unde „roş-albaştrii” urcaseră deja pentru pregătirea de iarnă, vestea a transformat cadenţa de cros a „viteziştilor” în pasul ştrengarului. „Mi-a fost greu să-i stăpânesc, explică azi Ienei. Chiar dacă în cadru oficial păreau să conştientizeze că meciul nu-i dinainte jucat, în particular discutau deja despre semifinale”. Optimismul a mai fost alimentat şi de ştirea că partida retur urma să se desfăşoare la Utrecht, în Olanda, nu la Lahti. Membru al Comisiei UEFA pentru cupele europene şi vicepreşedinte al FRF, Mircea Pascu luase deja legătura cu Erkky Paroila, şeful federaţiei finlandeze, şi cu Hannu Wilkman, conducătorul clubului Kuusysi. La Lahti condiţiile meteo erau imposibile atâta vreme cât stratul de zăpadă depăşea 40 de centimetri, iar temperatura nu urca mai sus de minus 20 grade Celsius. Răspunsul final avea să vină peste câteva zile. Pentru a nu pierde avantajul terenului propriu, nordicii n-au mers pe varianta Utrecht, ci au avansat Stadionul Olimpic din Helsinki, administraţia arenei garantând pentru o suprafaţă de joc practicabilă. Pentru cei de la Steaua, mult mai importantă decât realitatea meteorologică era suspendarea lui Lăcătuş la meciul tur. Chiar la câteva zile după eliminarea lui Honved, Valentin şi Florentin Marinescu discutau problema pe marginea terenului de antrenament. Tot în aceeaşi idee, Alecsandrescu obţinuse transferul lui Pistol, internaţionalul de tinerel debutând chiar în blatul cu FC Bihor. Era însă prea crud, nu putea fi o soluţie. La un moment dat, „senseiul” a aruncat nada. „Măi, Vale, ia uită-te atent la Puiu. N-a pus nici un gram pe

el de când s-a lăsat, ştie cu mingea şi nici nu are nevoie de timp să se adapteze la jocul echipei. Eu cred că ar putea fi o variantă". Valentin n-a zis nici nu, nici da, a continuat să privească antrenamentul şi a preferat să schimbe vorba. „Loţi ăsta e ceva de speriat. Priveşte cu câtă râvnă se pregăteşte!", îl îndemnă el pe Marinescu. „Aşa e, Vale. Vrei să-ţi spun ceva? Dacă ar trebui acum să plec într-o misiune specială şi mi s-ar cere să iau în trupă şi un fotbalist, eu pe Bölöni l-aş lua. Are toate calităţile unui luptător. Dorinţă de a învinge, răutate dusă chiar până la cruzime, inteligenţă ieşită din comun şi un sânge rece pe care nu-l au mulţi dintre băieţii mei de la antitero". Ca şi cum nici nu auzise vorbele profesorului său, Valentin a plecat agale spre vestiare. Antrenamentul se încheiase, iar ideea lui Marinescu trebuia discutată cu Ienei. „Nu-i deloc o găselniţă rea, spuse pe loc antrenorul. Gând la gând cu bucurie, pentru că şi eu voiam să vă propun varianta asta". Discuţia s-a oprit aici, de vreme ce telepatia rezolvase lucrurile. S-a reluat însă după două luni, imediat după tragerea la sorţi. „Puiule, vreau să discut cu tine ceva". Ienei l-a luat deoparte pe Iordănescu şi a început să-l prelucreze. „Finlandezii ăştia sunt foarte puternici, dar cu mingea au probleme. Uite la ce m-am gândit eu. Cum Marius e suspendat şi avem nevoie de un atacant care să se impună în întâlnirea de la Bucureşti, eu zic că tu eşti cel mai indicat". Luat prin surprindere, Puiu a făcut ochii cât cepele, sângele i-a inundat obrajii, iar vocea i s-a gâtuit. „Nea Imi, sper că glumeşti!". „Deloc, am nevoie de tine. Te pregăteşti cot la cot cu echipa, iar când începem meciurile amicale intri la joc câte o repriză". „Mult timp am crezut că Ienei glumeşte, îşi aminteşte azi Iordănescu. Când discuţia s-a repetat şi cu Alecsandrescu, şi cu Valentin, am înţeles că treaba-i serioasă şi ei vorbiseră pe această temă. Am aflat mai apoi că ideea i-a aparţinut lui Valentin, dar din delicateţe şi bun simţ nu a vrut să treacă peste nea Imi, să se impună el. Oricum, cel mai insistent a fost nea Ion. M-a luat la prelucrat, mi-a zis de o sută de ori că «noi răspundem», iar până la urmă a trebuit să trec la treabă. La Forban, eu alergam după pluton, iar nea Imi în spatele nostru ne urmărea dintr-un ARO. Nici o clipă nu gândeam însă că voi mai juca vreodată într-o partidă oficială", explică Puiu.

Secret total: Iordănescu a jucat cu Verona

După două săptămâni la munte, steliştii au plecat în Grecia. Acasă troienele de zăpadă făceau imposibile antrenamentele, iar Ienei avea nevoie ca băieţii să calce iarba. Se stabilise efectuarea unui stagiu de pregătire în Italia, iar ca urmare a creşterii cotei sale formaţia militară găsise adversari serioşi ca Hellas Verona, campioana Italiei, şi AC Torino. „Cristi Gaţu a rezolvat totul, povesteşte Nicolae Gavrilă. În perioada cât jucase în Peninsulă, îşi făcuse o grămadă de prieteni. Ei ne-au ajutat cu acel cantonament, iar acţiunea s-a repetat în anii următori. Am stat în localitatea Follonica şi nu ţin minte să fi plătit vreodată ceva. La început ne-au ţinut de milă, iar apoi, când numele Stelei însemna mult în Europa, probabil că şi-au scos investiţia din încasările de la meciurile noastre amicale”. La prima întâlnire, cea cu echipa danezului Preben Elkjaer-Larsen şi a neamţului Briegel, Ienei a început în formula clasică, excepţia constituind-o Lăcătuş, înlocuit cu Radu II. După o repriză albă, în care circulaţia balonului a ţinut squadra departe de poarta lui Duckadam, la reluare în echipa Stelei s-a materializat ideea discutată cu două luni în urmă. Iordănescu a apărut pe teren. Fizic, nu se vedea nici o diferenţă. Doar câteva şuviţe albe trecute pe după ureche trădau intrarea sa în al 36-lea an de viaţă. Pe gazon, glezna nu-şi pierduse nici unul dintre gradele de libertate care, altădată, transformau mingea într-o sferă magică. Numai că dragostea lui Puiu pentru arabescuri dezacorda partitura jocului de echipă al „viteziştilor”. A fost suficient un gol primit la jumătatea reprizei secunde pentru ca reproşurile să se accentueze. Reuşita lui Stoica din ultimul sfert de oră al meciului şi rezultatul de egalitate obţinut în faţa unei echipe în care jucaseră toţi titularii au mai scăzut tonurile. Iordănescu a simţit însă că rimează fals. „Nea Imi, gata! Sunt depăşit!”, a spus el la ieşirea de pe teren. Tehnicianul i-a respectat dorinţa şi până la finalul turneului nu l-a mai folosit. În presa de acasă totul a trecut sub tăcere. Nici un cuvinţel despre reactivarea lui Puiu. Al doilea meci a fost şi piscul stagiului în Peninsulă. Chiar dacă a avut în faţă o echipă asamblată din piese grele, ca brazilianul Junior, austriacul Schachner sau internaţionalii italieni Zaccarelli şi Dossena, Steaua s-a impus autoritar. Stoica a deschis scorul în minutul 14, Dossena a egalat peste 8 minute, iar în final, după o suită de ratări imense, Piţurcă a punctat încă de două ori.

„Torino k.o. contro i campioni romeni dello Steaua” a titrat „Gazzetta dello Sport”, semnatarul încheindu-şi relatarea cu o întrebare: „Vom. ajunge oare la o finală europeană Juventus – Steaua? E posibil”. „Căpătasem mare încredere în jocul nostru, iar turneul ne-a dovedit în primul rând nouă că ne putem bate de la egal la egal cu orice trupă din Europa”, îşi aminteşte Bumbescu. Următorul meci, cel cu Ascoli, a fost contramandat din pricina zăpezii căzute, el fiind urmat de un 0-0 cu Livorno, un 5-1 cu Riotorto şi un 6-0 cu Camparese. Maşinăria mergea ceas.

„În Italia am avut parte şi de o surpriză extraordinară, care ne-a mers la suflet, povesteşte Lăcătuş. Fără să ştie cineva, Valentin a apărut în cantonamentul nostru. Când ne-a zis că a bătut drumul de la Bucureşti în special pentru a-şi serba ziua de naştere alături de noi, am rămas uimiţi”. „Atunci am înţeles că noi însemnam totul”, îl completează Duckadam. Se pare însă că Valentin trecea şi printr-o fază delicată a vieţii sale, iar anturajul băieţilor îi era alinarea. „Familia Ceauşescu n-a fost niciodată unită, explică generalul Ion Coman. Nicolae era un om bun, chiar îmi amintesc că prin anii ‘50, când i-am făcut poate singura vizită acasă, l-am găsit pe sub masă, în patru labe, jucându-se ca ursul cu cei trei copii ai lui. Elena era însă altfel. Şi pentru familie, şi pentru ţară. O tâmpită care l-a nenorocit şi pe el, şi poporul român cu stupizeniile ei. Ţin minte că, într-o vară, când ne-a chemat la o şedinţă la Neptun, inainte să intru în reşedinţă, m-am intersectat cu Valentin, cu soţia lui, Dana Borilă, şi cu băieţelul lor. Copilul şi fata plângeau de mama focului, iar el era negru de supărare. Mi-a fost jenă să-i întreb ce s-a întâmplat, dar de la gărzi am priceput că Elena le interzisese nurorei şi nepotului să-l viziteze pe Nicolae. De altfel, ea a impus în permanenţă o distanţă faţă de neamul lui”, povesteşte Coman. Deşi evită să divulge motivul „problemelor personale” de atunci, se pare că ele proveneau din divorţul de soţia sa, care, evreică fiind, intrase în dizgraţia primei doamne a ţării şi se văzuse nevoită să emigreze în Israel.

Tactul lui Ienei

La mijlocul stagiului italian, tehnicienii au acordat două zile libere steliştilor. Permisia a căzut cum nu se poate mai bine, atâta vreme cât în acel week-end oraşul era în carnaval. Băieţii

au chefuit pe cinste, dar nu s-au încadrat în cele 48 de ore dăruite de antrenori. Aşa că luni dimineaţă, când era programat antrenamentul, nimeni nu a răspuns prezent la apel. „Doctore, du-te după ei şi cheamă-i imediat jos”, i-a ordonat Ienei medicului Georgescu. „Dochi” s-a conformat, dar s-a întors la fel cum venise. „Imi, n-am ce să le fac. Au chefuit până dimineaţă, iar acum sunt rupţi”, i-a comunicai nea Marcel. Nervos, „principalul” a urcat personal în camere. A fost prima şi ultima oară când a făcut-o. Imaginea ce i s-a desfăşurat în faţă l-a descurajat. Chiar şi aşa, Ienei a tras de fiecare şi după o jumătate de oră i-a scos pe toţi în aer liber i-a dus pe un teren de bitum şi i-a aliniat. „Nu ştiam ce vrea să ne facă, îşi aminteşte Duckadam. Stăteam în frig şi aşteptam. Nea Imi însă l-a luat pe Puiu şi au încins un tenis cu piciorul vreo oră, iar noi le-am făcut galerie. Din păcate, atunci s-a ales cu o entorsă urâtă de pe urma căreia am auzit că suferă şi azi. Pe noi nu ne-a pus să facem nimic. Era conştient că nu avea cu cine să se înţeleagă. Asta era marea lui calitate, că intra în pielea jucătorului şi avea puterea să treacă peste prostiile noastre fără să apeleze la sancţiuni. Nu-i mai puţin adevărat că la antrenamentul de a doua zi, odihniţi, timp de două ore am mâncat pământul, de-a ieşit tot şpriţul din noi”, spune Duckadam. „Ienei era un mare pedagog, îl completează Marcel Georgescu. A înţeles că fotbaliştii nu sunt nişte îngeraşi. La început voia să-i cheme la antrenament şi după nopţi nedormite. I-am explicat că ar fi un risc enorm, pentru că dacă i-ar fi forţat ar fi putut să le rupă muşchii. Am avut noroc şi cu Ion Alecsandrescu, care a înţeles şi el inoportunitatea unei astfel de şedinţe du pregătire. Era crimă să-i scoţi imediat la treabă. Dacă Iovan n-avea nimic după o noapte de petrecere, Bumbescu, Bărbulescu sau Lăcătuş erau laţi. Ce să mai faci cu ei în halul ăla?”, explică doctorul Georgescu, cel care spune că graţie acestei îngăduinţe a lui Ienei s-a creat acea uniune sufletească între antrenori şi jucători şi s-au evitat, timp de doi ani, accidentările grave.

Doi adversari, finlandezii şi vremea

În timpul în care Steaua se afla în Italia, finlandezii, care se antrenaseră toată luna ianuarie la Lahti în sală, coborâseră şi ei mai în sud, în Portugalia. Iordănescu s-a despărţit de echipă

pentru a vedea „amicalul” lui Kuusysi cu Vitoria Setubal, iar la revenirea acasă entuziasmul îi mai scăzuse. „Nea Imi, sunt tari. Au bătut cu 2-0, dar scorul e mic faţă de ce au arătat pe teren. Înainte au mai jucat două partide şi le-au câştigat pe amândouă cu 3-1 şi 4-1. Acum mi-am dat seama că n-au fost întâmplătoare rezultatele cu Sarajevo şi Leningrad”. În toate cele patru partide din cupele europene nordicii reuşiseră să deschidă scorul, dovedind că sunt aidoma unui aisberg. Lăsau în văzul lumii doar o bucată, atât cât să se creadă că par victime sigure. La o privire mai atentă în profunzime, pericolul devenea evident. „Sunt masivi, puternici ca nişte tauri şi foarte periculoşi la fazele fixe. La ei nu-i nici o diferenţă între corner şi aut din preajma careului. Aruncă mingea la bătaie şi de regulă câştigă aceste dueluri”. Explicaţiile lui Puiu au fost reluate şi în faţa jucătorilor, material didactic fiind caseta meciurilor cu sârbii. „Ne-au mai trimis una la schimb cu un meci al nostru, dar au vrut să ne înşele, povesteşte Iordănescu. Era o partidă din campionatul lor, dar din urmă cu doi ani. Am făcut comparaţie între feţele jucătorilor şi ne-am dat seama cu greu că erau alţii pentru că semănau între ei ca picăturile de apă”.

Kuusysi era o surpriză totală. Club foarte tânăr, înfiinţat abia în 1969 şi promovat în prima ligă în 1978, gruparea din Lahti făcuse până în ‘85 numai figuraţie în cupele europene. Acum însă echipa nu mai semăna deloc cu cea pe care Dinamo o învinsese cu un an şi jumătate în urmă, 3-0 la Bucureşti şi 1-0 în deplasare. Se maturizase, se echilibrase şi, după cele două izbânzi, căpătase încredere în forţele proprii. Iar atmosfera întreţinută de experimentatul antrenor Keijo Voutilainen rotunjea o stare de spirit senzaţională. Trupa era compusă aproape în exclusivitate din finlandezi, singurul stranier fiind englezul Carrol. Iordănescu adusese şi o veste bună din Portugalia. Mijlocaşul Kousa, play-maker-ul lor, se accidentase destul de serios şi era exclus ca el să poată juca la Bucureşti.

Cu o săptămână înaintea turului cu Kuusysi, Steaua a avut prilejul unui rodaj oficial, în „optimile” Cupei, contra Rapidului. În meciul de la Braşov, Ienei nu l-a introdus deloc pe Lăcătuş, dar nu l-a avut nici pe Bumbescu, suspendat. În tribunele stadionului Tineretului, trei blonzi au filmat o partidă în care „roş-albaştrii” au deschis scorul prin Belodedici şi au plecat în pauză cu avantaj minim. Golul egalizator al lui Ţîră din debutul reprizei secunde a transformat un joc tern într-un adevărat test pentru militari. Furia s-a declanşat abia duprt ce Bălan i-a luat locul lui Radu II,

iar Balint a trecut vârf. Până în final Steaua s-a impus cu 4-2, Lucică şi Majearu realizând desprinderea, iar Bölöni închizând tabela. Cel mai mare adversar al „viteziştilor” rămânea însă vremea. Iarna nu voia să plece sub nici o formă, iar din lupta ei cu primăvara s-au născut reprize alternative de ninsoare, lapoviţă şi ploaie. „Nu ne-am aşteptat ca la Bucureşti să găsim un timp asemănător celui de acasă”, au fost primele cuvinte rostite de căpitanul oaspeţilor, Esa Pekonen, la sosirea pe „Otopeni”. Același lucru l-a evidenţiat şi antrenorul Voutilainen, care a indicat însă ca favorită la calificare pe Steaua. Argumentele lui însumau valoarea echipei noastre, căldura publicului, rezultatele din turneul italian şi faptul că, spre deosebire de Kuusysi, formaţia română susţinuse un prim meci oficial în sezonul de primăvară.

Vremea a ţinut cu finlandezii. Toată ziua de luni a nins nebuneşte, pentru ca marţi dimineaţă ploaia să-şi aşeze jilţul peste Bucureşti. „Dacă se opreşte până diseară, chemăm elicopterele să usuce terenul”, i-a asigurat comandantul Gavrilă pe tehnicieni. Spre după-amiază, soarele a spart însă plafonul de nori şi imediat două companii de soldaţi, echipaţi cu bureţi imenşi, lopeţi şi găleţi, au intrat pe gazon. Finlandezii n-au acceptat însă să desfăşoare antrenamentul oficial pe terenul 6, aşa că după o oră toată munca oamenilor lui Rudi Konrad fusese călcată în picioare la propriu. Oaspeţii n-aveau nevoie de o suprafaţă de joc uscată. Steaua, însă, da, aşa că la câteva minute după ce Voutilainen şi-a trimis echipa la duşuri, elicopterele s-au lăsat deasupra gazonului pentru a-l zvânta. Operaţiunea s-a încheiat la miezul nopţii şi a fost reluată dimineaţa la 6. Valentin a supravegheat la faţa locului totul, plecând spre casă la ora 1 şi revenind la stadion când zorii încă nu apăruseră.

Korhonen, soţul Fortunei

Miercuri, 5 martie 1986. Ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, miercuri dimineaţă soarele s-a suit în vârful cerului. „E de bine, trei le dăm la ăştia azi”, a decretat Bărbulescu spre nemulţumirea lui Bölöni. „Atunci am simţit că nu-i în regulă. Băieţii erau superoptimişti şi, în ciuda recomandărilor antrenorilor, şi-au zis că totul nu e decât o formalitate”, spune

azi Loţi. La fel au gândit şi suporterii. În ciuda unui frig pătrunzător ei au năvălit în tribune cu 3 ore înainte de joc. La poartă controlul a fost drastic, ţinta percheziţiei fiind sticlele de băuturi. Românii aveau nevoie de ceva tărie pentru a se încălzi şi, ingenioşi, au găsit câteva soluţii. La peluza dinspre bulevard, un grup de ardeleni se strânseseră în jurul unei pite imense. „Mai dă-mi, bă, şi mie o felie”, era consemnul în urma căruia pâinea era despicată în două, iar în locul miezului trona o sticlă de doi litri de palincă. La tribuna întâi, un domn respectabil găsise o altă soluţie. Ţinea în mână o carte cu titlul „Marile bătălii”, care era complet îmbrăcată în piele, inclusiv pe partea în care foile trebuiau să fie libere. Acolo avea însă o gură bine mascată prin care curgea lichidul, parola fiind de această dată: „Dă să mai citesc şi eu o pagină”. Suspendat, Marius Lăcătuş a luat loc, alături de Mariana şi celelalte neveste sau prietene ale jucătorilor, la tribuna zero şi şi-a aprins o ţigară. Până la sfârşitul meciului avea să termine două pachete.

Spre deosebire de alte dăţi, Ienei a pritocit mult până să comunice primul „11”. „Nu era o chestiune de strategie, pentru că eu n-am făcut niciodată aşa ceva, spune actualul director tehnic al FRF. Nu ştiam pe cine să pun în locul lui Lăcătuş, asta era problema”. Iniţial ar fi vrut să înceapă cu Radu II, dar „Şarpele” nu-l impresionase în meciul cu Rapid. Mult mai utilă i s-a părut formula cu Bălan în linia de mijloc şi cu Balint vârf. Pe care a şi trimis-o până la urmă pe teren la ora 16:00, când elveţianul Frans Gaechter a fluierat startul. „Tare, din prima, da? Ne urcăm pe ei! Să nu sufle!”. Stoica voia să repete matricea precedentelor succese cu Vejle şi Honved, iar băieţii au acţionat întocmai. Finlandezii stau însă în faţa careului ca şi cum meciul s-ar juca pe un teren de handbal. Prima breşă apare abia după 10 minute, când Piţurcă învăluie pe stânga, centrează înapoi, dar Bălan trage pe lângă poartă de la marginea careului mare. În tribună, suporterii încep să se încălzească. Piţi reia din voleu de la 7 metri, însă portarul Korhonen parează la colţul scurt. În minutul 20, mingea învinge noroiul, circulă ca un scuter pe apă, ajunge la Stoica, singur în centrul careului, dar şutul lui ia înălţime. Ce ocazie! Treptat, verdele dispare din terenul oaspeţilor călcat în picioare de „vitezişti”. În lipsă de activitate în apărare, Iovan urcă, dar şutează afară. Îl imită Stoica, iar repriza se încheie cu două acţiuni ale lui Balint, ambele stopate de ieşirile nebuneşti ale goal-keeperului oaspeţilor.

„Băi, e incredibil, bă, ce noroc au ăştia!”, a exclamai Tudorel când a intrat în vestiar. „Nu-i nimic, băieţi. Important e să jucăm, că va veni şi golul”, i-a asigurat Ienei. Bölöni i-a aruncat o privire rece lui Bărbulescu, amendându-i astfol optimismul de dinainte de meci, şi apoi ambele echipe au revenit la joc. Pauza n-a adus nici o schimbare, nici în distribuţii, nici sub aspectul derulării evenimentelor. Aşezându-se ca la o masă debarasată pe jumătate, steliştii au reluat ofensiva de această dată pe iarba necălcată de finlandezi în prima parte. Debutul reprizei aduce o ploaie de cornere şi de şuturi blocate undeva la 18 metri de poartă. Fundaşii noştri nu mai pleacă din careu, Bălan, Bölöni şi Majearu alimentează în permanenţă cu baloane, dar în faţa porţii e un baraj viu. În minutul 54 Stoica găseşte o fisură, trage cam de la 11 metri, schiorii sunt căzuţi, Korhonon urmăreşte cu privirea mingea mânjită de noroi, dar nu va fi gol nici acum. Pentru că Jantti plonjează pe linia porţii şi opreşte balonul cu pieptul. Tudorel se înverşunează, dar alunecă iar în momentul şutului, sfera zburând peste poartă. Majearu trece printre doi adversari, îl vede pe Balint în careul mic, însă Gabi ratează şi el. Peste un minut, Piţurcă este în aceeaşi situaţie, Pekonen se aruncă asupra lui, îl dărâmă, însă, incredibil, arbitrul nu dă penaltyul cerut de tot stadionul şi de evidenţă. „Hai, înapoi la joc!”. Îndemnul lui Ienei pare auzit în primul rând de favoritul lui, Gabi Balint, dar mingea expediată de el de la 10 metri plesneşte bara lui Korhonen. Istovit, Majearu îi lasă locul lui Radu II, însă Marin nu va mai găsi calea norocoasă de la Vejle. Mai sunt 10 minute. Nordicii se strâng în jurul portarului. Parcă nici o minge de ping-pong n-ar avea loc să treacă şi nici nu va trece, în ciuda ultimelor acţiuni ale lui Piţurcă, Iovan şi Balint. Fluierul final al lui Gaechter pune capăt nefirescului, în ciuda raportului cornerelor, 13-1, al şuturilor, 28-4, şi al celor pe spaţiul porţii, 11-1, tabela arăta un rece 0-0.

O linişte apăsătoare s-a lăsat şi peste stadion, şi în vestiarul Stelei. Valentin a coborât repede de la oficială, s-a urcat în Dacia lui, a dat înconjur stadionului şi a intrat în cabină. Hai, capul sus băieţi! Tot voi o să vă calificaţi. O să bateţi în retur şi gata. Nu se poate să-l ţină la infinit norocul pe portarul asta. La fel ca voi au păţit şi sârbii, şi ruşii. Trebuie să se rupă odată şi vraja asta”. Tot Bărbulescu a fost primul care a dat la o parte voalul tristeţii. „Îi batem peste două săptămâni şi gata”. Bölöni îşi mocnea însă supărarea şi parcă vorbea singur. „Nu-mi vine să cred că s-a terminat 0-0. Ne-au alunecat printre degete. Mi-e teamă doar de

terenul pe care vom juca la Helsinki”. În tabăra cealaltă, berea curgea în valuri. Căpitanul Pekonen, cel care admirase vremea polară găsită la Bucureşti, a recunoscut că „terenul alunecos ne-a avantajat”, iar antrenorul Voutilainen a mulţumit în principal apărării, adică întregii echipe, admiţând că, în ciuda scorului, „Steaua mi s-a părut mult mai puternică decât Zenit Leningrad sau Sarajevo”. Palidă consolare.

„Nu mai merg cu voi, că bateţi sigur!”

Noaptea a trecut greu pentru stelişti. Peste trei zile se relua campionatul, iar totul trebuia şters cu buretele. Joi, la recuperare, singurele vorbe rostite aduceau aminte de asaltul steril la poarta lui Korhonen. Vineri s-a plecat la Hunedoara pentru meciul cu Corvinul, dar, neîndoielnic, militarii traversau tărâmul ghinionului. Drumul cu autocarul a fost întrerupt de trei pene succesive de cauciuc, bucureştenii ajungând la destinaţie abia în puterea nopţii. Trişti, obosiţi, deznădăjduiţi. A doua zi urmau să dea piept cu o echipă care nu numai că nu pierduse pe propriul teren nici un punct în tur, dar îşi obişnuise suporterii şi cu o normă de 3 goluri pe meci. Pe care aveau s-o realizeze chiar în prima repriză a meciului cu Steaua. Mateuţ a deschis scorul repede, Majearu a egalat după 5 minute dintr-un penalty obţinut de Belodedici, dar până la pauză Mateuţ şi Gabor au mai punctat de două ori. Scorul a rămas acelaşi şi la sfârşitul partidei, pentru că Piţurcă, Bölöni şi Iovan parcă xerografiaseră şuturile spre poarta finlandezilor. „Ne-au călcat în picioare cei de la Hunedoara, îşi aminteşte Lăcătuş. Ne-au bătut şi la fotbal, dar şi la pumni. Vă imaginaţi ce am păţit acolo, dacă la următorul meci contra lor, în Ghencea, nea Imi nu ne-a cerut decât să ne amintim ce îndurasem la Hunedoara. Şi ne-am amintit, mai ales că înaintea acelui joc blătuiseră partida cu Dinamo. N-am mai ţinut cont ca în alte dăţi de semnele Moşului (n.a. – Ion Alecsandrescu), care, când ne puneam pe goluri, ieşea la marginea terenului şi ne cerea să ne oprim. Atunci, de ciuda, le-am dat 11. I-am bătut cu 11-0”.

Suita celor două rezultate slabe ale Stelei a declanşat panica generalilor. În cele două săptămâni până la retur, vestiarul steliştilor a fost luat cu asalt de uniforme. „Nu ştiau ce să ne mai promită, povesteşte Duckadam. Au început cu lei, au săltat

binişor, dar pe măsură ce se apropia plecarea o luasem razna de tot. Vorbeau acum de mii de mărci, apoi anunţau alte mii de dolari, de ne vâjâiau creierii". Pentru Iordănescu, priorităţile erau altele. Puiu a luat fişa statistică întocmită pe baza imaginilor video de Cristian Ţopescu şi a revăzut iar şi iar meciul cu Kuusysi. Ienei a continuat pe partea cealaltă, a apăsat pedala moralului, avându-l ca aliat pe Valentin. „Vreţi să vă spun ceva?", le-a zis el băieţilor. „Eu nici nu merg la Helsinki pentru că sunt convins că vă veţi califica". Şi n-a urcat în avion. În ciuda aparenţelor, fiul cel mare al şefului statului nu agrea stadioanele. Îi plăcea fotbalul, dar prefera să-l vadă la televizor învăluit în liniştea apartamentului său de două camere situat în spatele „Intercontinentalului". Cei apropiaţi spun chiar că nu era mort după sportul rege, dar, tip ambiţios, tinea cu tot dinadinsul să termine bine tot ce începea. Plecase pe drumul ăsta aşa cum făcuse şi în karate sau bridge, iar la capătul lui dorea să găsească triumful în Cupa Campionilor pentru Steaua şi calificarea „naţionalei" la Mondialele din Italia. Şi încă ceva. Să-şi respecte promisiunea faţă de Piţurcă, Stoica şi Bölöni, cărora să le înlesnească un transfer afară. Treptat, toate s-au realizat, motiv pentru care Valentin îşi propusese să se retragă la finalul lui 1990, dar nu înainte de a-i trimite să joace în străinătate pe Lăcătuş şi Hagi. Dar nu oricum, ci numai împreună şi la o echipă mare. „Adică de talia Stelei", cum îi plăcea să spună.

Consolidări mentale

Înainte cu 6 zile de plecarea spre Helsinki, Steaua a mai jucat un ultim meci în campionat. Pe propriul teren, „roş-albaştrii" şi-au găsit cu greu cadenţa în faţa celor de la FC Argeş. Marcaţi de importanţa returului cu Kuusysi, ei n-au mai dat mingii acele traiectorii miraculoase, dar, în cele din urmă, au învins cu 1-0. Din nou Belodedici a urcat în atac şi a reuşit să găsească leacul contra sterilităţii colegilor din prima linie. Golul lui, marcat la capătul primul sfert de oră, a fost şi singurul dintr-un meci înscris parcă pe aceeaşi traiectorie a neşansei, atâta vreme cât, din nou, Balint, Bölöni, Lăcătuş, Piţurcă sau Majearu n-au izbutit să-l învingă pe Cristian. Singurul lucru bun rămânea victoria, cele două puncte echivalând cu o doză de moral numai bună înaintea decolării. Deşi crispat şi el de perspectiva unui

eşec, Ienei nu s-a abătut de la principii. Imediat după meciul cu piteştenii le-a dat liber elevilor săi, anunţând startul cantonamentului pentru vineri seară. În lipsa campionatului, finlandezii au continuat pregătirea cu un meci de verificare susţinut la Göteborg, împotriva unei alte echipe calificate în „sferturile” CCE. Suedezii au învins cu 2-1, scorul sporind îngrijorarea în tabăra Stelei, pentru că trupa lui Voutilainen marcase din nou.

„Ei, hai că dracul nu-i chiar aşa de negru”, a spus Ienei, luni după prânz, când cauciucurile avionului au scârţâit pe betonul aeroportului din Helsinki. Prin cercul de lumină al hubloului, soarele muşca din umărul tehnicianului nostru. La plecarea de pe „Otopeni” fulgii mari de zăpadă i se lipiseră parcă de suflet, îngreunându-l o dată în plus. „Uite că nu ninge şi nici nu-i temperatură sub zero grade”, i-a spus el încet lui Iordănescu. „Să vedem însă cum o fi diseară”, a replicat neîncrezător Puiu. Câţiva ziarişti nordici prezenţi la întâlnirea cu lotul Stelei au dat şi primele veşti dinspre Kuusysi. „Nu joacă Jantti, pentru că a luat al doilea cartonaş galben la Bucureşti, în schimb ar putea reintra mijlocaşul Kousa”. Iordănescu nu s-a mulţumit cu atât şi l-a rugat pe unul dintre cei care vorbeau engleza să-i traducă declaraţia lui Voutilainen, apărută în cotidianul „Helsingin Sanomat”. „Pentru a ne debarasa de emoţiile fireşti într-un joc decisiv, trebuie să deschidem scorul în primele zece minute. În acest scop îl vom folosi şi pe Kousa, chiar dacă va fi necesar să-i aplicăm un bandaj strâns la genunchiul accidentat”. Puiu a mulţumit, după care s-a îndreptat spre autocarul rezervat echipei noastre. „Nea Imi, e bine. Optimismul pe care l-am avut noi la tur s-a transferat către ei. Spun că ne vor da gol repede pentru a-şi asigura calificarea”. „Iar eu spun că dacă terenul e uscat, n-au cum să ne bată”. În spatele celor doi tehnicieni, Bölöni a intervenit ferm. „Nea Imi, vorbesc serios, trebuie să conştientizăm singurul lucru clar. Că suntem mai buni ca ei. Asta trebuie să priceapă băieţii”.

Încă de luni seară, de la antrenamentul efectuat pe stadionul Palogenta, din imediata apropiere a „Olimpicului”, Ienei a început bombardamentul psihologic. „Gabi, gândeşte-te numai la faptul că la Bucureşti ţi-au lipsit câţiva centimetri şi marcai! Tudore, Jantti ăla, care ţi-a scos mingea cu pieptul de pe linia porţii, nu joacă, e suspendat. Piţi, portarul ăsta al lor nu se poate baza pe noroc la infinit. A scăpat în Ghencea, nu va mai avea aceeaşi soartă aici”. Asaltul a continuat şi la hotelul „Haaga”,

unde fuseseră găzduiţi steliştii. „Trebuia numai să-i montez, explică azi Ienei. Pentru că în privinţa valorii ştiam că suntem peste ei. Era musai să-i fac să sară peste acel prag psihologic de care se loveau atunci”. Speranţele tehnicianului au crescut substanţial, marţi seară, la intrarea pe stadionul unde avea să se joace meciul. Chiar dacă iarba bătea mai degrabă spre culoarea paiului ars de soare, chiar dacă mingea mai sărea din pământ de parcă avea hexagoanele cusute în relief, suprafaţa de joc era uscată şi ăsta era cel mai important lucru. Umiditatea se simţea doar în aer, trădând apropierea de Golful Finic şi Marea Baltică. Sub privirile câtorva sute de spectatori veniţi din toată „Ţara celor 1000 de lacuri”, steliştii au iuţit ritmul pe măsura acomodării cu solul, încheind antrenamentul în aplauzele asistenţei. „Hai că merge, nea Imi”, a decretat Lăcătuş în drumul spre vestiare. Prezent la marginea terenului, trimisul „Sportului”, Gheorghe Nicolaescu, a fugit într-unul din birourile stadionului pentru a transmite ultimele veşti, iar la întoarcere l-a anunţat pe Ienei că în ţară se acceptase televizarea meciului. Mare lucru pentru acea vreme. Era primul joc al Stelei în deplasare pe care suporterii îl puteau vedea în această campanie. Una dintre puţinele bucurii ale românilor.

Vulcanul din gheţar

Miercuri, 19 martie 1986. Drumul autocarului spre Stadionul Olimpic curge lin până cu un kilometru înainte de arenă. „De unde au apărut, frate, ăştia?”, se întreabă Bumbescu în momentul când maşina a virat către ultima linie dreaptă. Valuri-valuri, suporterii „alb-albaştrilor” păşeau agale spre intrarea principală străjuită de impozanta statuie a legendarului Paavo Nurmi. Gazdele se pregăteau să sărbătorească ziua naţională a fotbalului, atâta vreme cât calificarea în semifinale ar fi însemnat o premieră nesperată de nimeni. Peste 30.000 de oameni, record la acea vreme pentru soccerul finlandez, s-au aşezat în tribune cu speranţa că, după 0-0 la Bucureşti, jumătate de miracol se înfăptuise. „Nici nu zici că sunt nordici”, a exclamat Majearu, care acceptase să iasă pentru inspecţia terenului tocmai în ideea că aici va fi mai linişte. „N-am avut nici o superstiţie cât am jucat fotbal. Singurul lucru pe care-l evitam era să merg pe gazon înaintea meciurilor din deplasare. Nu-mi plăcea să mă huiduie

publicul şi preferam să dau ochii cu el abia la încălzire”, explică azi Miţi. Dotaţi cu tobe şi trompete, suporterii lui Kuusysi îţi lăsau impresia unor eschimoşi care eşuaseră pe o plajă a Mediteranei şi descoperiseră plăcerea surfingului. „Ce zici, maestre, de ăştia? Se şi văd calificaţi”, îi aruncă Bumbescu o întrebare lui Florentin Marinescu, nu înainte de a-i mai da un ghiont în spate. „Sunt şi ei optimişti, dar te rog să nu mai abuzezi de glume de astea fizice. E ultima oară când te rog, da?”. Bumbi a zâmbit şi a ieşit în monomul condus de Stoica la încălzire. Bărbulescu e la fel de optimist ca înaintea jocului tur. Zâmbeşte şi face un semn cu ochiul fotografului de pe pistă. Imediat în spatele steliştilor au apărut şi albii, ridicând tribunele în picioare. „Ia uite, au făcut atâta tam-tam cu Kousa şi nu-i nici rezervă”, a remarcat imediat Puiu. „Şi cu Kousa, şi fără el, important e să punem mingea jos, să pasăm mult la început, că pe urmă o să cadă şi golul”, a replicat uşor indiferent Ienei, după care a pornit spre banca de rezerve. Elegant ca întotdeauna, şi-a şters îndelung locul cu batista şi s-a aşezat uşor ca pentru un spectacol pe care însă avea să-l privească în picioare. De emoţie şi de frig.

Chinul de 176 de minute

Când ceasul arbitrului ceh Vojtec Christov nu arăta încă minutul 4, Steaua bifa prima mare ocazie. Sprint Lăcătuş pe dreapta, centrare ţintită pe Stoica în mijlocul careului, dar Pekkonen apare în ultima clipă şi trimite în corner. Finlandezii se scuturã, simt că nu trebuie să lase mingea jos şi o aruncă din orice poziţie spre careul nostru. Bărbulescu se aruncă în calea lui Nordman, Iovan respinge centrarea destinată lui Caroll. „Cu calm!”, strigă Bölöni, făcând semn fundaşilor să se depărteze de Duckadam. Loţi rămâne în spate. Balonul curge spre Stoica. Cu pieptul scos înainte şi pas de răţuşcă, căpitanul urcă în terenul advers. Majearu îi simte intenţia, fuge în spatele fundaşului direct, acolo unde ajunge şi mingea. Mustăciosul e singur la 7 metri. Păturile de pe banca noastră de rezerve sar de pe picioarele jucătorilor, Miţi pendulează, e gol?... Nu, pentru că în momentul şutului, „Nutriei” parcă-i trage cineva preşul de sub picioare şi cade. Ah! Ratăm cea mai mare ocazie a meciului şi îl pierdem şi pe Majearu, jucător de moral, care va fi marcat definitiv de oportunitatea irosită. „Hai, că se poate! Nu-i nimic, o

luăm de la capăt”, le strigă Ienei, după care se întoarse spre Iordănescu. „Cât i-o mai ţine norocul pe ăştia, Puiule?”. Gazdele prind curaj, iar după prima jumătate de oră, ajutaţi de o eroare a lui Iovan, se apropie la câţiva metri de Duckadam, însă Nordman trimite peste. „Acum am avut noi noroc”, îşi spune Ienei ca pentru sine, iar ca să-l liniştească parcă, Bölöni închide prima parte cu un şut bun, dar fără adresă.

În vestiar, capetele sunt plecate. Majearu aruncă furios noroiul dintre crampoane, semn că nu poate uita ocazia din minutul 16. Ienei îl vede şi-i transmite lui Puiu să-l încălzească bine pe Bălan. Apoi îşi continuă opera de restaurare a moralului. „Suntem aproape de calificare. Norocul nu-i poate ţine la infinit. Începem mai tare repriza a doua pentru că acum i-am simţit că nici pe propriul teren jocul lor nu diferă. Rămâneţi calmi. Dacă nu luăm gol avem şansa prelungirilor şi a loviturilor de la 11 metri. Hai, la treabă, cu încredere!”. Îndemnul lui Ienei s-a difuzat în teren. Steaua începe repriza a doua la manşă. Belodedici urcă, îl vede pe Balint, dar colegul de cameră pierde startul spre minge. Imediat după această fază, Majearu îi lasă locul lui Bălan. „Piticul” pare o maşinărie de recuperat mingi. Aleargă atât de mult încât ar merita şi el o statuie lângă cea a lui Nurmi. Cu încă un aghiotant în spate, Stoica mai lansează un atac. Lăcătuş pleacă decis, îi pasează lui Piţurcă, însă şutul vârfului nu găseşte poarta. Finlandezii se retrag în jumătatea lor. Stoica rămâne în spate să-şi tragă sufletul. Bölöni simte şi face rocada. Marius mai pleacă într-un sprint, îl deschide excelent pe Loţi, mijlocaşul nostru nu mai trage tare, ci înalţă balonul peste Korhonen. Ieşit dintre buturi, goal-keeperul gazdelor se întoarce ca pe bulevard, aleargă spre propria poartă şi prinde balonul din aer cu faţa la plasă. Incredibil! „Roş-albaştrii” par descumpăniţi. Nordicii profită de căderea adversarului. Kaivonurmi plonjează spre careul nostru şi se strecoară până la 12 metri. În faţa televizoarelor românii n-au puterea să vadă cum totul se năruie şi închid ochii. La Helsinki, Duckadam îi face însă mari cât cepele, se arcuieşte ca o panteră şi deturnează şutul pe care scria eliminare. Uf, din ce ne-ai scăpat, Helmuth! Ienei se propteşte de stâlpul băncii de rezerve şi nu mai aşteaptă decât prelungirile. Acasă, microbiştii se gândesc la acelaşi lucru, dar cu groază. În timpul în care steliştii vor disputa cele două reprize de câte 30 de minute, ei vor fi condamnaţi să privească Telejurnalul. La Helsinki, Ienei e epuizat. Se uită spre Radu II, aflat la încălzire, şi-i spune să mai aştepte. Apoi se întoarce iar

cu faţa la joc. La câţiva paşi de el Bălan mai recuperează o minge, Stoica şi Bölöni pasează ca pentru trecerea timpului, dar la un moment dat mingea zboară spre dreapta la Balint. Se accesa schema din meciul cu Honved. Lăcătuş fuge în centru. Gabi sprinteaza paralel cu linia de margine. Centrează pe jos, Marius face paravan pentru Piţurcă. Vârful Stelei ajunge primul la minge hăituit de 4 fundaşi. Banca Stelei se mută parcă în teren. Piţi pendulează, cu coada ochiului vede un spaţiu liber în stânga lui Korhonen, se scutură scurt de Hanikainen şi apoi trage. E rândul finlandezilor din tribună să închidă ochii. Degeaba. Mingea trece prin mulţimea de picioare, Korhonen se lăţeşte disperat, însă n-o ajunge. Goooooollllll!!! 1-0 pentru Steaua. În jurul lui Victor se înalţă o piramidă roşie. „Gata, băăăă! Gata! Bravo, Piţi! Este, băăăă!”. După 90 de minute în tur şi 86 în retur, blestemul se rupsese. Apărarea nordicilor îşi dăduse obştescul sfârşit. Pentru prima oară în istoria echipei, Steaua se califica în premieră în semifinalele unei competiţii europene. Şi nu oricare, ci Cupa Campionilor. Călcând trainic pe drumul defrişat de Universitatea Craiova şi Dinamo, „roş-albaştrii” îşi continuau marşul spre finală.

Palma cu piciorul, palma cu prima

Explozia de bucurie de la cabine a fost peste cea din meciurile cu Vejle sau Honved. „Acumulaserăm atâta tensiune în noi încât, după ce a căzut golul, am răbufnit nervos. Petrecerea din vestiar a continuat şi în avion. Imediat după ce comandantul Mihai Niculescu a transmis felicitările echipajului, sticlele de whisky au început să circule în suveică. Pe ultimele scaune, maestrul de ceremonii Bumbescu bătea „cuba” cu Iovan. „M-am dus şi eu să-i îmbrăţişez pe băieţi, povesteşte Marinescu, dar când am ajuns în spate Bumbi mi-a mai dat un ghiont. Îl avertizasem să înceteze, aşa că i-am aplicat pe loc corecţia. Am ridicat instantaneu piciorul, iar în clipa următoare era căzut”. „Să moară mama, cu ce m-a lovit ăsta?”, a întrebat buimac „Colonelul” în hazul general. „Senseiul” îi dăduse o palmă amicală cu piciorul. „Deşi totul a fost ca o joacă, din acea clipă Bumbi a renunţat să mă mai provoace cu glume fizice”, spune râzând Marinescu. Spre dimineaţă, înainte de ora 5, eroii reveneau la Bucureşti. Deşi şi-a propus să doarmă câteva ore,

Valentin n-a pus geană pe geană. Şi-a mai făcut o cafea, s-a felicitat cu câţiva prieteni şi a plecat spre aeroport. Tot acolo, câteva sute de fani stelişti se încălzeau în jurul unui foc de tabără. Plecaseră din case, pe jos, imediat după ultimul fluier al lui Christov, făcuseră o escală pe Plevnei, în faţa clubului, iar acum îşi aşteptau zgribuliţi idolii. La fel şi generalii, care au organizat o primire festivă, cu flori, şampanie şi câte o minge pentru fiecare.

„Doar atât?, a întrebat Lăcătuş zâmbind. Lăsaţi asta, să vedem flota!”. Promisiunile disperate ale ofiţerilor de dinainte de meci trebuiau acum onorate. „Era firesc să primim un leu mai mult peste cei 18.000 încasaţi după eliminarea Honvedului. Ei însă au uitat şi de mărci, şi de dolari, iar peste câteva zile ne-am trezit cu numai câte 15.000 de lei. N-am vrut să-i primim. Imediat, noul ministru, Vasile Milea, a fost anunţat. Noi eram obişnuiţi cu Olteanu, care dacă promitea ceva se dădea peste cap să rezolve. De această dată, Milea a venit furios şi a început să urle la noi. «Să vă intre bine în cap, în ţara asta toţi trebuie să muncim, nu să facem averi!», a spus el. Am mai făcut noi puţin scandal, dar ne-am dat seama că nu aveam cu cine să ne înţelegem, aşa că am luat 15.000 şi ne-am văzut de treabă. Nici Valentin nu avea ce face. Din bun simţ, nu putea şi nici nu voia să intervină la ministru”, încheie Duckadam.

În aceeaşi seară, alături de Kuusysi, alte 3 formaţii părăseau Cupa Campionilor. După 1-0 la Barcelona, catalanii reuşiseră un 1-1 pe „Delle Alpi” graţie căruia eliminau pe Juventus Torino. Spaniolii deschiseseră scorul prin Archibald, fuseseră egalaţi în ultimul minut al primei reprize în urma unui şut al lui Platini, dar se apăraseră bine până în final. Anderlecht învinsese cu 2-0 pe Bayern Munchen, remontând astfel acel 1-2 din tur, iar Göteborg conservase în meciul cu Aberdeen un 0-0 suficient pentru accesul în semifinale atâta vreme cât în Scoţia obţinuseră tot o remiză, dar cu goluri: 2-2. Steaua intra în careul de aşi al Europei de braţ cu CF Barcelona, IFK Goteborg şi RSC Anderlecht. Simandicoasă companie.

Capitolul 11 NOTRE RESPECT, ANDERLECHT!

Abia la aterizarea în Bucureşti Ienei a aflat echipele calificate în semifinale. „Ce preferinţe să mai am acum?”, i-a răspuns el tot cu o întrebare lui Octavian Vintilă, sosit la aeroport pentru un reportaj difuzat la prima emisiune de ştiri a dimineţii. „Acum nu mai contează. Singurul lucru pe care mi l-aş dori ar fi să jucăm returul în Ghencea. A doua zi, la Geneva, vrerea tehnicianului s-a

înfăptuit. Steaua a fost ultima echipă extrasă. Pe panoul de prezentare împerecherea arăta astfel: IFK Goteborg – CF Barcelona, RSC Anderlecht – Steaua Bucureşti. „Să mai accentuez asupra valorii adversarului, una dintre cele mai puternice echipe din întreaga istorie a fotbalului belgian?”, a spus „principalul” imediat după ce a primit vestea din Elveţia. La ora respectivă, Anderlecht era o forţă nu numai la ea acasă, ci în întreaga Europă. Triumfase de două ori în Cupa Cupelor, în 1976 şi 1978, şi o dată în Cupa UEFA, în urmă cu 3 ani. Ajunsese să joace alte 3 finale şi câştigase de două ori şi Supercupa Europei. „Violeţii” din Bruxelles traversau cea mai bună perioadă din întreaga lor istorie octogenară. Echipa era antrenată de fostul internaţional olandez Arie Haan, călăul lui Zoff la Mundialul argentinian din 78. Tunarul de atunci al „Portocalei mecanice” avea acum la dispoziţie un lot asezonat cu 6 „stranieri”: danezii Morten Olsen, Frimann şi Andersen, islandezul Gudjohnsen, iugoslavul Peruzovici şi spaniolul Lozano. Vedeta echipei era însă copilul teribil al Beneluxului, Enzo Scifo, cel care erupsese la Europenele din Franţa, şi el un italian naturalizat. Mai mult, Vercauteren, Van den Bergh, Vandereyken sau Grun erau nume ce stârneau fiori de teamă şi respect pe toate arenele lumii.

Apropierea Campionatului Mondial din Mexic a comprimat desfăşurarea competiţiilor intercluburi. La exact două săptămâni după izbânda de la Helsinki urma meciul de la Bruxelles. „Am intrat imediat pe fir cu familia Wildt, care avea o societate de turism acolo, actuala Maxitours, povesteşte Nicolae Gavrilă. De la Luciana şi Dan am aflat că belgienii erau superîncântaţi după tragerea la sorţi. Spuneau că noroc mai mare ca ăsta nici nu se putea”. De altfel, proprietarul clubului, Constant Vanden Stock, pregătea deja finala. Pentru că era nemulţumit de jocul lui Lozano, care-l seconda în atac pe Erwin Van den Bergh, şi pentru că nu putea transfera un alt jucător în timpul competiţiei, magnatul a pus la cale o strategie. Îl dorea pe vârful Pol De Mesmaecker. Cum Molenbeek, clubul unde evolua jucătorul, se afla în pragul falimentului, Van den Stock a decis ca în perspectiva marii finale, unde nu concepeau să nu ajungă, Anderlecht şi Molenbeek să fuzioneze. Articolul 53 bis din regulamentul UEFA era portiţa prin care belgienii puteau să mai transfere un fotbalist fără a comite o fraudă. Până la urmă, Steaua i-a scutit de avatarurile unei astfel de inginerii.

Entuziasmul celor din Bruxelles avea să pălească destul de repede. Duminică, la primul meci în Ghencea, 25.000 do oameni

au venit la stadion pentru a vedea semifinalista Europei, iar printre ei şi trei reprezentanţi ai Anderlechtului în frunte cu Arie Haan. Adversarul, FC Olt, n-a fost mai mult decât un sac de box în care „viteziştii” au dat cât au putut. Caseta tehnică a reţinut un raport de 26-3 al şuturilor spre poartă, de 10-0 al celor care şi-au atins ţinta şi de 9-0 al cornerelor. Tabela s-a oprit numai la 3-0, Bölöni marcând de două ori, întâi din penalty şi apoi cu o bombă din afara careului, iar Radu o dată. Spectacolul a fost însă total, iar „Steaua strălucitoare între minutele 75 şi 90”, cum avea să titreze Laurenţiu Dumitrescu a doua zi în cotidianul „Sportul”. Şi tot acolo, dar pe ultima pagină, stătea înghesuită o ştire, conţinând un număr de cuvinte mai mic decât al unui anunţ de pierdere a legitimaţiei, din care microbiştii au putut afla că UEFA a hotărât ca finala CCE să aibă loc pe 7 mai la Sevilla”. Chiar dacă Barcelona obţinuse calificarea în semifinale şi avea, deci, şanse să meargă mai departe, forul continental a hotărât să programeze meciul decisiv pe pământ spaniol. „Nu ne mai gândeam noi atunci la locul finalei. Important era să ajungem acolo”, explică Gavrilă. De altfel, nici FRF nu a luat în calcul eventuala campanie prelungită a unei echipe româneşti în cupe, proiectând un ţintar al întrecerii interne care a omis acest „amănunt”. Motiv pentru care Steaua a cerut ca meciul cu Dinamo, programat cu 3 zile înaintea turului de la Bruxelles, să fie devansat cu 48 de ore. Cum „naţionala” antamase un „amical” în Ţara Galilor, era imposibilă disputarea derbyului. Ienei avea însă nevoie de un joc până la intâlnirea cu Anderlecht. Aşa că s-a ajuns la soluţia programării partidei Petrolul-Steaua mai devreme cu două etape decât figura în calendarul competiţional. Fără Belodedici, menajat de Ienei ca urmare a unei întinderi uşoare, „roş-albaştrii” au mers şnur. Lăcătuş a deschis scorul încă din minutul 10, iar Bölöni a parafat victoria cu 2-0 cu un şut asemănător celui din partida cu FC Olt. „Campioana a repetat «planul Anderlecht»”, şi-a intitulat Gheorghe Nertea cronica meciului. Şi, într-adevăr, a doua zi după revenirea de la Ploieşti, Ienei şi Iordănescu declanşau „operaţiunea Anderlecht”.

„Ce, tăticu', nu ţi-a ieşit viza?”

Împreună cu Ion Alecsandrescu, „principalul” s-a suit în avion şi a plecat spre Belgia pentru a urmări la faţa locului derbyul în care viitorul adversar întâlnea pe FC Bruges. Acasă, „roş-albaştrii” şi-au continuat antrenamentele sub comanda zbirului Iordănescu. „Nu le convenea deloc când rămâneau cu mine, spune, zâmbind, Puiu. Nea Imi le permitea mai multe, eu eram mai milităros. Îmi plăcea disciplina şi nu acceptam nici o derogare pentru nimeni. Mai cârâiau ei, dar trebuia să se supună. Chiar Tudorel, fostul meu coleg de echipă, cel cu care eram atât de apropiat încât nu exista vacanţă pe care să n-o facem împreună, ajunsese să-mi reproşeze că-l nedreptăţesc, că ţip mai mult la el decât la Pistol. De aceea, când revenea Ienei răsuflau uşuraţi”. Până la plecarea spre Bruxelles, sâmbătă seară Lăcătuş a dat o bere pentru împlinirea vârstei de 22 de ani, iar duminică dimineaţă steliştii au disputat un meci-test cu formaţia de tineret, la care a asistat, firesc, şi Valentin. În Ghencea a apărut la un moment dat şi Rică Răducanu, cel care era convocat frecvent la miuţele „bătrânilor”. La sfârşitul antrenamentului Ricanu l-a zărit pe fiul şefului statului plimbându-se gânditor, cu ţigara între dinţi, prin faţa vestiarelor. Chiar dacă pe acea platformă mai erau şi suporteri, Rică a aruncat una de-a lui stârnind hazul general. „Ce-i cu tine, tăticu’, că te văd cam abătut? Sau nu ţi-au dat ăştia viza să pleci mâine cu echipa?”. Dacă azi replica poate fi luată doar drept glumiţă, pe atunci o astfel de ironie putea deveni extrem de periculoasă pentru cel ce-o lansa. Spre deosebire de încuiaţii care ne conduceau, Valentin avea simţul umorului, motiv pentru care s-a amuzat, l-a bătut pe umăr pe Ricanu şi l-a invitat la un meci în sală după revenirea sa de la Bruxelles.

După-amiază fotbaliştii au mers la „Polivalentă” pentru a face galerie echipei de handbal a clubului. Între fotbalişti şi colegii lor care transpirau între semicercuri s-a creat în acea perioadă o prietenie trainică. „Ce mai focuri de tabără încingeam cu Drăgăniţă, cu Berbece, cu Stângă!”, îşi aminteşte cu nostalgie Bumbescu. Apropierea dintre secţii s-a transformat treptat şi în superstiţie. Fotbalul şi handbalul merseseră mână în mână pe frontul cupelor europene. La 4 zile după eliminarea Honvedului, trupa lui Radu Voina se califica în sferturile de finală ale Cupei Campionilor în dauna nemţilor de la VfL Gummersbach, iar înaintea „dublei” cu Anderlecht ajunsese în semifinale eliminând formaţia suedeză IK Redbergslids Göteborg. Relaţiile s-au păstrat până azi când, de exemplu, Lăcătuş îi enumeră printre cei mai

apropiaţi amici pe pivotul Virgil Nicolae şi pe extrema Dumitru Berbece.

Primăvară acasă, toamnă la Bruxelles

Cer senin, soare, peste 20 de grade şi o delegaţie de suporteri formată ad-hoc din personalul aeroportului „Otopeni” i-au întâmpinat pe stelişti luni la prânz, la plecarea spre Bruxelles. În 6 luni de cruciade europene, datele problemei se schimbaseră. Crisparea de dinainte de îmbarcarea pentru Vejle basculase acum într-o atitudine extrem de degajată. „Câştigasem o mare încredere în noi, explică Bölöni. Şocul Kuusysi ne-a întărit şi ne-a dat forţă. După părerea mea, la Helsinki nu am învins doar o echipă extrem de incomodă, ci şi felul nostru de a fi. Iar asta se va vedea în suita de jocuri ce au urmat”. Cele 3 ore de zbor au pierit rapid înghiţite de avalanşa glumelor lui Lăcătuş şi Bumbescu. Mult mai sobru, Loţi a preferat să-şi omoare timpul citind, iar Duckadam dormind. Doar Iordănescu părea puţin agitat scoţând şi băgând sistematic în mapă hârtiile pe care numele fotbaliştilor belgieni erau scrise cu litere mari şi apăsate. Problema era însă alta şi de fapt aceeaşi. La Bruxelles, norii grei înconjuraseră aeronava lăsând impresia că Steaua e echipa care aduce ploaia. „Hai că am şi început antrenamentul de acomodare”, a exclamat Lăcătuş după ce a sprintat vârtos de la scara avionului până în aerogară pentru a scăpa de biciul rece al perdelei de apă. „Cum e, nea Imi?”, l-a abordat Puiu direct pe Ienei, care apăruse imediat după ghişeul formalităţilor vamale. Faţa surâzătoare a „principalului” l-a mai liniştit un pic. „Au făcut 3-3 la Bruges, dar au condus cu 2-0 şi 3-1. Chiar dacă ăştia zic că Scifo traversează o perioadă proastă, puştiul le-a făcut tot jocul. În faţă, Van den Bergh e pericolul numărul 1. Din fericire pentru noi, cu apărarea stau mai slab. Olsen are o mare experienţă, se plasează foarte bine ca să închidă culoarele, dar are mari probleme când întâlneşte un adversar cu viteză. De altfel, toată linia de fund e cam greoaie şi poate fi surprinsă cu schimburi rapide de mingi, pase dintr-una, «un-doi»-uri”, şi-a încheiat Ienei scurta introspecţie tehnico-tactică. În aproximativ trei sferturi de oră stelistii au ajuns în centrul oraşului, acolo unde hotelierii de la „President” i-au întâmpinat cu căldură. „Parcă şeful lor ţinea cu Standard Liege”, încearcă să-şi amintească Bölöni, plăcut

impresionat de bannerul afişat la recepţie pe care amfitrionii scriseseră o urare de bun venit oaspeţilor din România. În faţa lui, câţiva jurnalişti trecuseră la treabă, ţintele vizate fiind în special Ienei şi atacanţii. După prânzul scurt şi un somn de două ceasuri, seara steliştii au făcut şi primul antrenament pe un stadion aflat în imediata apropiere a arenei centrale. Dar ploaia parcă înnebunise.

Pentru marţi, Ienei a prins în plan doar antrenamentul oficial programat la ora partidei, 20:00, un ceas mai târziu la Bucureşti. Până atunci, steliştii s-au suit în autocar pentru un drum de 60 de minute la capătul căruia portul Anvers li s-a desfăşurat în întreaga lui splendoare. Soarele se lupta temeinic cu norii şi pentru scurte perioade de timp reuşea să răzbească înfăţişându-le românilor într-o altă lumină atât impozanta catedrală din centrul istoric, cât şi vitrinele sclipitoare ale celebrilor giuvaergii evrei plasate în zona modernă a urbei. Excursia s-a încheiat cu un tur al Bruxellesului, bornat de imaginea futuristă a Atomiumului, de verdele crud al grădinilor din jurul Palatului Regal, dar şi de porţile reci ale stadionului Heyssel, locul tragediei consumate în urmă cu un an la finala Cupei Campionilor. Pe tot timpul călătoriei, Puiu l-a tras lângă el pe Cristi Ţopescu, i-a pus în braţe un teanc de ziare şi a ascultat ca un elev silitor fluxul informaţional. După ce i-a adus la cunoştinţă faptul că biletele se epuizaseră cu o zi înainte, jurnalistul a trecut la declaraţiile adversarilor. Dacă antrenorul Arie Haan vedea o calificare în finală numai în situaţia în care echipa sa va elimina erorile din meciul cu FC Bruges, iar Vercauteren atrăgea atenţia asupra forţei psihice a românilor, Frimann a părut cel mai îngrijorat: „Mă impresionează viteza de joc a viitorului adversar şi misiunea principală a noastră, a celor din linia de mijloc, rămâne de a stopa, de a încerca să încetinim acţiunile partenerului de joc”. Alături de gândurile gazdelor, o ştire a aprins beculeţul în mintea lui Puiu. „Din pricina unei răceli, Vercauteren ar putea lipsi mâine”. Iordănescu a zâmbit, dar a băgat la cap şi această variantă. Erwin ar fi trebuit să fie omul lui Bumbescu, pentru că Lozano acţiona cu predilecţie pe stânga atacului, în zona lui Iovan. Scifo trebuia blocat cât mai departe de poarta noastră, iar pentru asta Bölöni şi Stoica erau avertizaţi. „Sarcina principală a echipei rămânea păstrarea balonului, își aminteşte azi Iordănescu. Când pasam, cu greu puteam fi opriţi. Acest extraordinar joc de circulaţie a mingii era arma noastră numărul unu”.

Operaţie reuşită, pacientul mort

Miercuri, 9 aprilie 1986. Dimineaţa a trecut uşor. Printre trecători obişnuiţi sau vânători de autografe, Ienei şi-a dus băieţii la tradiţionala plimbare găzduită de această dată de o grădină publică aflată la câteva sute de metri de „President”. N-avea nici o îndoială în privinţa formaţiei de start. Dintr-o fericită lipsă de activitate doctorul Georgescu devenise turist, iar cartonaşele nu loviseră pe nimeni în returul cu Kuusysi. Aşa că, la ora 16:30, cu o cafea şi o prăjitură în faţă, tehnicianul a anunţat „11”-le standard. „Nu ne spunea prea multe lucruri despre adversar, explică Iovan, pentru că dorea să scadă tensiunea în jurul meciului. Era convins că ajunsesem să conştientizăm singuri importanţa meciului şi nu voia să ne streseze suplimentar. Vorbea aproape numai despre noi, încercând să ne facă să înţelegem că de noi depinde totul”. Cu două ore şi jumătate înainte de joc, autocarul a pornit către arena ce purta chiar numele proprietarului clubului. Oraşul era deja conectat la meci, astfel că şi fără să cunoşti topografia locului era suficient să urmăreşti şirul suporterilor pentru a ajunge la teren. Curios, maşina n-a înaintat până în zona vestiarelor, ci a oprit imediat după ce a intrat în incinta superbului Astrid Park, paradisul verde din jurul stadionului. Mai bine de o sută de metri, steliştii au mers la pas printre fanii violeţilor într-un pelerinaj greu de imaginat azi înaintea unui derby din campionatul nostru. Nici în tribune ostilitatea n-a depăşit limita bunului simţ. Semn de civilizaţie sau de subevaluare a unei surprinzătoare echipe sosite din Est? Probabil şi una, şi alta.

„Suntem atenţi, da? Când avem mingea pasăm mult, ne mişcăm tot timpul. Când e la ei, începem presingul din terenul advers. Trebuie să-i ţinem cât mai departe de poartă ca să ne facem misiunea mai uşoară”. În vestiar, vorbele lui Ienei se aşezau liniştite peste ritualul stelist al îmbrăcării echipamentului. Antrenorul miza pe suprafaţa de joc zvântată, care permitea o astfel de strategie. Frica de ploaie trecuse, iar gazonul de pe „Constant Vanden Stock”, chiar dacă mai făcea pe ici pe colo, câte o burtică, aducea cu cel pregătit acasă de Rudi Konrad. Băieţii au respectat ad-litteram strategia tehnicianului. Imediat după ce est-germanul Adolf Prokop a fluierat startul partidei,

Bölöni şi Stoica şi-au împins colegii în terenul belgienilor. Bumbescu s-a lipit de Vandenbergh parcă pentru a-i şopti la ureche că stratagema cu răceala e o chestie fumată. Balint şi Lăcătuş declanşează morişca pe dreapta, Stoica urcă mult, dar în mijlocul careului luftează chiar în momentul şutului. Era minutul 4 şi prima şarjă stelistă smulgea aplauzele asistenţei. Morten Olsen îşi pierde pentru prima dată cumpătul, iar strigătul lui se transformă imediat în două şuturi slabe pornite din ghetele lui Scifo şi Vandereyken. Steaua redeschide ţesătoria de pase. Balonul desenează zig-zag-uri prin iarbă, Bölöni îi face semn lui Stoica să rămână în gardă, ajunge în preajma careului, trage tare, dar mingea zboară peste poartă. Impresia generală e că românii controlează jocul, chiar dacă slalomul lui Frimann se opreşte în braţele imense ale lui Duckadam. „Viteziştii” pasează mult, confiscând parcă timpul. E minutul 30 şi abia acum gazdele se apropie iar de buturile noastre, lovitura liberă a lui Van den Bergh izbindu-se de fermitatea lui Helmuth. Ai noştri dau imediat replica, Balint o rupe la fugă, dar sprintul lui se topeşte la 5 metri în faţa lui Vekeman, înlocuitorul lui Munaron. Haan îl scoate pe Vercauteren şi-l introduce pe Grun, semn că adversarul îi citise strategia iniţială. Iar Prokop pune punct unei reprize sărace în faze de poartă.

„Până aici e foarte bine. Continuăm tot aşa. Important e să nu primim gol”, au fost remarcele lui Ienei la pauză, plan după care a curs şi partea a doua. Belgienii au ieşit însă mult mai decişi de la vestiare. Profitând de lipsa de decizie a lui Majearu, Scifo începe să forţeze pe dreapta. Prima pasă bună îi prilejuieşte lui Frimann un şut în forţă, iar lui Duckadam o nouă intervenţie salutară. Stoica şi Bölöni invită iar la calm, teleghidând mingea pe trasee simple pentru noi dar atât de întortocheate pentru ei. „Deja jucam la 0-0”, îşi aminteşte Balint. Anderlecht nu mai găseşte decât o dată drumul către poartă în primele 20 de minute, însă goal-keeperul nostru pare mai mare decât spaţiul pe care-l păzeşte. Numai că Steaua nu era echipa care să joace împotriva spectacolului, iar încercarea de a menţine scorul alb a sucombat cu un sfert de oră înainte de final. Părăsit de adversarul direct la marginea careului nostru, Scifo s-a tupilat pe dreapta, a aşteptat calm mingea trimisă din corner şi geniul din el a erupt. În locul unui şut tare şi cu ochii închişi, Enzo s-a uitat o clipă la Duckadam, l-a văzut că a ieşit să închidă unghiul şi a desenat din gleznă un lob fin care s-a oprit în plasa porţii române. 1-0 pentru Anderlecht. Imediat, Ienei l-a scos pe

Majearu, iar după câteva minute şi pe Balint, în locul lor intrând Bălan şi Pistol. Fără nici un efect la vreo poartă. După un joc controlat la mijlocul terenului Steaua pleca acasă învinsă. E adevărat că la limită, lăsând uşa deschisă speranţei că fotbalul românesc va păşi în sfârşit într-o finală europeană. „Mă încerca o senzaţie de profundă nedreptate”, îşi aminteşte azi Bölöni. „Ca şi la Budapesta, jucaserăm mai bine, dar plecam învinşi. Aveam o problemă la jocurile din deplasare. E adevărat că pe teren propriu aveam mult tupeu, iar afară încercam în special să păstrăm mingea. Era însă o chestiune mentală. Înainte de «dubla» cu Kuusysi, conducătorii ne-au angajat chiar un psiholog care să ne vindece de meteahna asta. Omul însă n-a ştiut să vorbească pe limba fotbaliştilor, aşa că n-a rezistat mai mult de două-trei zile”, povesteşte Bölöni.

Firesc, nici Haan nu putea sta liniştit după un rezultat atât de strâns. „Uitaţi un lucru foarte important asupra căruia am atras atenţia şi care s-a văzut în această seară, s-a apărat el în faţa jurnaliştilor imediat după joc. Fotbalul românesc a făcut progrese remarcabile în ultima perioadă de timp. Echipele sale de frunte au intrat în zonele înaintate ale competiţiilor continentale, echipa naţională a obţinut victorii în faţa unor reprezentative de marcă. Iar în partida care s-a încheiat acum Steaua a dat dovada că poate evolua cu mari şanse în faţa oricărui club din lume. Aplicarea unor elemente de tactică pretenţioase, cum sunt presingul şi schimbarea oamenilor la marcaj, execuţii tehnice rafinate şi ingenioase, totul practicat de jucători cu un viu temperament, condiţie esenţială astăzi pentru clasa internaţională, au demonstrat că echipa campioană a României a parcurs prin meritele sale şi ale antrenorilor ei drumul până la semifinale”. Vorbele domnului Arie, frumoase şi adevărate, n-au putut ameliora atmosfera din avionul care a făcut cale întoarsă în aceeaşi noapte. Steliştii se simţeau ca şi cum zburdaseră prin parc, dar constatasem că, pe undeva pe alei, cineva le furase portofelul.

Şi-a revenit Piţi

În vâltoarea meciurilor din campionat şi cupele europene nu era însă timp pentru lamentări. Până la returul cu belgienii, Steaua trebuia să dispute alte două meciuri într-o întrecere

internă în care Sportul Studenţesc şi Dinamo, acum antrenată de selecţionerul Lucescu, nu mai făceau nici un pas pe lângă drum. Programul a fost cum nu se poate mai bun, cuprinzând două verificări oficiale, ambele în Ghencea. La 4 zile după revenirea de la Bruxelles, Steaua a dat ochii cu ASA Târgu Mureş. Bölöni avusese grijă să strângă cartonaşe pentru a nu juca împotriva foştilor coechipieri, iar în aceeaşi situaţie, de suspendare, se mai afla Lăcătuş. Cu Bălan la mijloc şi Radu II în faţă, Ienei a încercat să repete pentru retur, năpustindu-se din prima clipă peste adversar. La început planul a luat apă, Fanici transformând în gol, încă din minutul 5, o centrare a lui Szabo. Imediat însă a început iureşul, Radu II egalând în minutul 12. Până la sfârşitul jocului, „viteziştii" aveau să mai marcheze de 3 ori, prin Iovan, care şi-a trecut în cont o „dublă", şi Bălan. Faza primei reuşite a lui „Moţăţei" a fost o mostră de viteză, sclipire şi creativitate. Belodedici i-a pasat lung lui Balint, Gabi a fugit cu un adversar în spate, a călcat mingea, dar şi-a continuat incursiunea. Apărătorul n-a sesizat nimic şi a continuat să alerge, spre hazul tribunei, cot la cot cu „Găboajă", în timp ce în urma tandemului Iovan catapulta balonul în plasa lui Varo. Senzaţional!

Ultima repetiţie înaintea returului a adus Rapidul în Ghencea. Foarte atenţi la eventualele accidentări, „roş albaştrii" au rulat economic şi asta s-a văzut pe parcursul primei reprize în care fazele n-au mai apărut cu frecvenţa de altădată. Răbufnirea a venit însă înainte de pauză, când Piţurcă l-a învins pe Toader de două ori în acelaşi minut. La reluare, giuleştenii au redus din handicap graţie unui penalty transformat de Rada, dar până în final tot Piţi a refăcut diferenţa cu care se revenise de la vestiare. „După acel meci mi-am zis că putem să-i batem pe belgieni, explică azi Ienei. În ultima perioadă apărarea juca aproape fără greşeală, la mijloc se pasa aşa cum îmi doream, însă în faţă lucrurile nu mergeau cum trebuie. Hat-trick-ul lui Piţurcă din acel ultim joc m-a liniştit. Mi-am dat seama că Piţi a reintrat în formă. Aveam nevoie de revenirea lui. Mă confruntam însă cu o altă problemă. La Bruxelles, Majearu încasase al doilea cartonaş galben şi trebuia să stea în retur. Lucică Bălan era soluţia, nu mi-era teamă că n-o să facă faţă pentru că băiatul jucase extraordinar de câte ori apelasem la el. Mă gândeam însă că pe spaţiile restrânse unde vom fi nevoiţi să ne desfăşurăm, capacitatea lui Miţi de a scoate din joc, prin dribling, adversarii mi-ar fi fost de mare folos".

30.000 de lei la calificare

„Tovarăşe ministru, ştiţi că miercuri avem un meci capital. Pentru prima oară o echipă românească se poate califica în finala unei competiţii europene. Am o mare rugăminte la dumneavoastră. Vă rog să primiţi brigada de arbitri într-o scurtă vizită”. Nicolae Gavrilă intervenise la Vasile Milea pentru acest favor şi nu a plecat din biroul de la „Orizont” până nu a primit acceptul. „Aflasem că fluieră un neamţ, Volker Roth, şi ştiam că pentru ăştia e o mare onoare să fie invitaţi la oficialităţi ale statului. Cu atât mai mult la ministrul apărării, domeniu pentru care ei au avut întotdeauna o consideraţie aparte”, povesteşte fostul comandant. Cele două săptămâni dintre meciuri fuseseră infernale pentru conducerea clubului. Cererea de bilete depăşise de 10 ori capacitatea stadionului, iar în afară de asta trebuiau rezolvate şi alte probleme. Cea mai importantă era cea legată de prima de joc. „Cred că şi-au dat seama că greşiseră faţă de noi după ce-i eliminaserăm pe finlandezi, explică Duckadam. Aşa că, pentru eventuala calificare în finală, ne-au promis o sumă substanţială, cea mai mare de până atunci, 30.000 de lei de om. Însemna însă mai puţin de jumătate dintr-o Dacie. Adică, în banii de azi, vreo 2.000 de dolari. Dacă stau să mă gândesc că pentru fotbalişti din zilele noastre asta înseamnă prima pentru o victorie în deplasare în campionat îmi dau seama că noi, cei de atunci, am cam jucat numai pentru glorie”, încheie Helmuth.

Vestea primei a îmbujorat obrajii „viteziştilor”. Şi gândurile au început să zboare spre meci. „Loţi, dau gol în primele 10 minute”. Altădată circumspect şi taciturn, Piţurcă l-a luat prin surprindere pe colegul lui de cameră. Optimismul lui Bărbulescu dinaintea turului cu Kuusysi i-a revenit pe loc în memorie, motiv pentru care Loţi l-a invitat pe Victor să revină cu picioarele pe pământ. „În capul meu nu era decât o idee, spune Bölöni. Gândeam că trebuie să ajungem la prelungiri, dar pentru asta nu trebuia să luăm gol. Că unul tot le dădeam. Îmi închipuiam însă cât de greu va fi”. Belgienii păreau ca au forţă ofensivă. La câteva zile după meciul din tur învinseseră în campionat pe Lierse cu 3-0, dar sâmbătă, în timp ce Steaua bătea Rapidul, Anderlecht pierdea la Beerschot cu 2-0. Arie Haan folosise un dispozitiv axat pe apărare. În faţa liberoului Olsen fixase o linie de 4 fundaşi, o alta de 4 mijlocaşi lăsându-l în faţă numai pe Lozano. Van den Bergh fusese menajat şi inclus totodată într-o

nouă strategie de derutare a adversarului, intoxicat cu versiunea că internaţionalul nu va putea juca la Bucureşti. Enigma s-a dezlegat marţi, la „Otopeni”, când vârful de atac a apărut în fruntea delegaţiei oaspeţilor. De la aeroport oaspeţii au plecat direct la hotelul „Flora”, unde îşi rezervaseră camerele şi unde au dat şi primele declaraţii. Exuberanţa ce a urmat tragerii la sorţi îşi pierduse aproape toată substanţa, iar vorbele jucătorilor şi antrenorilor pot fi regăsite identic parcă în aprecierile la adresa Stelei ale seniorului presei valone, Jaques Lecoq: „Fotbalul pe care ni l-a oferit campioana României (n.a. – în partida tur) a cuprins toate atributele tacticii moderne, un joc deschis, care nu a sacrificat deloc spectacolul în dauna obţinerii rezultatului. Ea ne-a dovedit că traseul de până acum nu reprezintă un beneficiu al întâmplării, ci efectul valorii de ansamblu a echipei”.

Constant Vanden Stock, prietenul lui Pişti

În Ghencea, la finele antrenamentului de marţi la prânz, Ienei şi Iordănescu au primit vizita lui Ştefan Kovacs. Pişti simţea nevoia să dea o mână de ajutor pe care cei doi tehnicieni nu s-au codit s-o apuce. Când ai în faţă un om care l-a condus pe marele Cruyff spre două izbânzi în cea mai importantă competiţie europeană a cluburilor, e o tâmpenie să nu-l asculţi. „Imi, aţi făcut o treabă extraordinară aici, iar ca dovadă nu-ţi dau decât un aspect. Faptul că acum, în lume, Steaua nu mai e doar Steaua, ci Star, sau Stern, sau Estrella, sau L'Etoile, spune totul despre ecoul performanţelor voastre. Mâine aveţi prilejul să dovediţi că România are fotbal de clasă”. Kovacs nu venise cu cine ştie ce inovaţie tehnico-tactică pe care s-o impună, ci numai cu câteva sfaturi pe care prietenul lui Imi le-a ascultat. „Pişti era un mare strateg şi luptător. Pleda pentru încrederea ce trebuia să le-o insuflu băieţilor şi aici eram pe aceeaşi lungime de undă”, îşi aminteşte Ienei. In fotbalul mondial, Pişti era un nume. Despărtându-se de Ienei, el a ţinut să rămână şi pentru a urmări antrenamentul oficial al Anderlechtului. Sprijinit de gardul tunelului de la vestiare şi înconjurat de câţiva suporteri, Pişti s-a oprit din savuroasele lui povestiri, l-a apucat de braţ pe fotograful Rompresului, Peter Clement, pe care-l cunoştea mai de mult, şi i-a spus: „Îl vezi pe bătrânelul ăla care traversează

terenul? În 1939, pe când jucam extremă stângă la Charleroi, i-am dat un gol din apropierea liniei de corner. El era portarul lui Anderlecht”. După care Kovacs a plecat în întâmpinarea oaspetelui. Când a ridicat capul din iarbă, venerabilul s-a îndreptat de spate atât cât i-a permis vârsta şi l-a îmbrăţişat pe Pişti. Omul era Constant Vanden Stock, proprietarul celei mai cunoscute echipe din Belgia, care a doua zi avea să se confrunte cu Steaua pentru un loc în marea finală.

Ghencea în flăcări, Steaua în finală

Miercuri, 16 aprilie 1986. E ora 10 dimineaţa. Până la meci mai sunt şase ceasuri şi jumătate, dar oamenii au împânzit deja străzile ce duc spre arenă. Biletele s-au pus în vânzare luni, dar, vorba bancului, se terminaseră de duminică. Cine avea o rudă bine plasată în Ministerul Apărării se putea compara cu un câştigător la Loto. Ca şi azi, bişniţarii se descurcaseră. Tichetul de peluză, care costa 35 de lei, se vindea la negru cu cel puţin 200. Sau mai bine zis se vânduse, pentru că acum nu mai era nici unul. Printre pâlcurile de nerăbdători care-şi fixaseră taberele în faţa porţilor, autocarul Stelei s-a strecurat cu greu în drumul lui spre Băneasa. „Avem mare nevoie de voi după-amiază”, le-a strigat Ienei prin uşa între-deschisă a maşinii, după care s-a adresat către Ţopescu: „Cristi, vorbeşte-le la staţie aşa cum ştii tu mai bine. Transmite-le să aibă răbdare şi să ne încurajeze până la sfârşit. De fapt, ce-ţi mai zic eu, că tu te pricepi mai bine”. Apm dialogul s-a legat cu Iordănescu. „Puiule, pentru că Majearu nu joacă, normal, o să-l băgăm pe Bălan. El va juca în dreapta, iar Balint va trece pe stânga”, i-a spus Ienei, de parcă nu mai discutaseră de o mie de ori pe această temă. „Dacă în deplasare jucam sistem 4-4-2, acasă, în cele mai multe cazuri treceam la 4-3-3, cu Majearu extremă stângă. Pentru că el a fost suspendat la returul cu Anderlecht, am jucat eu în faţă alături de Piţurcă şi Lăcătuş”, explică Balint.

La întoarcerea de la pădure, lumea ocupase toată strada din faţa stadionului, iar cu două ore înainte de joc, când steliştii au ieşit să vadă terenul, arena era plină ochi. „Sevilla! Sevilla!”, a răsunat atunci când geaca maro de piele a lui Tudorel a apărut de sub tribuna a doua. „Nu ne auzeam la doi metri, aşa vacarm era. Ca niciodată, parcă nu mai aveam răbdare să înceapă

meciul. Simţeam fanii atât de aproape, încât parcă jucau şi ei”, îşi aminteşte Lăcătuş. La cabine, liniştea contrasta cu nebunia de afară. Fiecare îşi urma în tăcere ritualul de dinainte de meci. Duckadam îmbrăcase aceleaşi lucruri de stradă ca la ultimele victorii în Ghencea, Bölöni şi-a desfăcut punga cu crampoane strânse încă de pe vremea când descoperea fotbalul la Târnăveni şi, cu ajutorul unui patent de mici dimensiuni, a început să înfileteze concentrat obiectele conice. Cele mai mici în faţă, cele mai mari în spate. Lăcătuş n-avea însă stare. Trebuia să facă o ghiduşie, aşa că s-a dus pe furiş şi i-a schimbat tricoul lui Bumbescu, cel cu numărul 4, aşezându-i pe raftul de deasupra lui un altul cu număr de rezervă, spre disperarea „Marelui Blond”. „Eh, păpuşă perversă, spune râzând „Colonelul». Când ţi-era lumea mai dragă, făcea el câte una d-asta. Bölöni avea o superstiţie, să iasă ultimul din vestiar, dar nebunul ăsta de Marius se ascundea după uşă. Loţi se uita în spate, iar când nu mai vedea pe nimeni, pleca şi el la încălzire. După câteva secunde avea surpriza să-l zărească pe Lăcă în spatele lui. Şi-i trăgea o înjurătură înfundată pe ungureşte”. „Da, aşa îmi făcea, confirmă Bölöni. Dar eu îl iubeam. Îmi plăcea obrăznicia lui şi chiar îl încurajam să fie şi mai rău, şi mai rău”.

Deşi erau obişnuiţi cu stadioane mult mai mari, belgienii s-au îngrozit când au apărut pe teren în spatele brigăzii de arbitri. De jur împrejurul lor, 30.000 de oameni păreau că se vor prăvăli peste garduri, iar în dreapta „roş-albaştrii” înălţau în văzduh strigăte înfiorătoare desprinse parcă din asalturile armiei române la Plevna sau Smârdan. Iar la 16:30 punct, când Volker Roth a fluierat startul, comando-ul lui Ienei s-a năpustit spre poarta lui Vekeman după acelaşi scenariu infernal. Meciul se joacă numai la poarta dinspre tabelă. Lăcătuş scoate un fault din primele secunde, mingea merge mult, dar oaspeţii rezistă trei minute înălţând disperaţi spre văzduh balon după balon. În următoarele secunde însă vor cădea. Bălan recuperează mingea pe dreapta, înaintează, la marginea careului, Piţurcă fuge din centru spre partea opusă, Lucică îi trasează o diagonală, Peruzovici îl pierde o fracţiune de secundă pe Piţi, care intră în careu, nu mai preia balonul ce se îndrepta spre colţ, ci doar îi schimbă fulgerător direcţia printr-un şut cu stângul. Mingea pleacă „pe lung”, Vekeman se întinde cât îl ţine tricoul, dar n-are cum s-o ajungă. Gooooooollllllllllll! 1-0 pentu Steaua. Piţurcă îşi respectase promisiunea de-a înscrie în primele zece minute, iar după doar patru restabilea egalitatea pe totalul celor două meciuri. Olsen

dă neputincios din mână, iar sârbul Peruzovici se uită spre fanionul de la colţ unde Piţi îi ţine în cârcă pe toţi coechipierii. Stadionul e un vulcan în plină activitate. Van den Bergh porneşte mingea de la centru, dar nu poate construi nimic. Ai noştri sunt peste tot, Balint parcă încalecă o motocicletă pe stânga, ajunge la linia de fund, mai driblează un adversar, întoarce la Piţurcă, dar şutul „nouarului" n-are aceeaşi forţă ca la gol. Peste un minut, reduta e încercată pe partea opusă, cu Piţi dispecer şi Iovan finalizator, dar Vekeman trimite în corner. „Albii" n-au timp să-şi tragă sufletul. Lăcătuş obţine o lovitură liberă, pasează repede şi scurt la Bölöni, şutul lui Loţi explodând iar în mănuşile bătătorite ale aceluiaşi goal-keeper. „Haide, rămânem aici, trebuie să vină golul, sunt căzuţi!", a strigat Stoica, mobilizându-şi colegii. Piţurcă îi năuceşte iar pe Olsen şi Peruzovici, e singur la 6 metri, însă portarul oaspeţilor face minuni. Stadionul oftează o clipă de ciudă apoi muşcă iar din timpanele oaspeţilor. E minutul 23. Alt corner de pe stânga. Clătinând uşor din cap în alergare, Bölöni se îndreaptă spre colţ. Îşi fixează mingea, se uită spre careu acolo unde Bumbescu cere balonul cu un gest larg al mâinii. Vandenbergh încearcă să-l marcheze, dar „Colonelul" sare cu un cap peste. Retrimite la marginea careului, central. Balint e acolo, nea Gavril, tatăl lui Gabi, se ridică în picioare la tribuna zero, belgienii se aruncă în disperare de cauză în faţa balonului, „Găboajă" apucă să tragă, tare, tare de tot, mingea sparge barajul „albilor", trece printre câteva perechi de picioare, Vekeman nu vede nimic, rămâne ţintuit şi... goooooooollll!!!!!!. 2-0!!!!. Incredibil. În tribună, oameni care nu s-au văzul niciodată se îmbrăţişează, se pupă, plâng de bucurie. La acest scor Steaua e-n marea finală. „Sevilla! Sevilla!", strigă iar tot stadionul. Vercauteren trece pe la fiecare coechipier și încearcă să le spună ceva. Cu greu se face auzit, aşa că le ţipă în ureche încercând să-i convingă că nu-i totul terminat. Apoi, ca să ofere puterea exemplului, îi pune o minge pe cap lui Vandereyken, însă mijlocaşul o trimite peste poartă. Era prima intrare a oaspeţilor în careul lui Duckadam. Steaua reia iureşul. Lăcătuş scapă singur cu Vekeman, dar portarul îi plonjează cu succes la picioare. Tot Marius schimbă rapid cu Stoica, reprimeşte în poziţie de inter dreapta, însă trimite peste poartă. Tudorel se mai repede să recupereze o minge la centrul terenului, îl agaţă pe Olsen şi imediat se aude fluierul lui Roth. Neamţul vine la locul faptei şi pune mâna la buzunarul cu cartonaşe. Tudorel mai are unul, luat în meciul cu Honved, când a oprit aiurea o minge cu mâna, dar

germanul nu ţine cont de asta. Nici de faptul că peste câteva clipe va destrăma visul carierei oricărui fotbalist, acela de a juca într-o finală de Cupa Campionilor. „Galben” pentru Tudorel! „În acea clipă mi-a venit să ies de pe teren, povesteşte cu tristeţe Stoica. A trebuit însă să mă calmez. Mi-a fost tare greu, dar calificarea nu era jucată. M-am gândit numai la asta şi din acel moment mi-am fixat un gând, acela de a da tot din mine pentru ca băieţii să ajungă la Sevilla”. Nervos, Bölöni a venit lângă Tudorel şi a început să gesticuleze. „Eram supărat pe el pentru că luase «galben» degeaba, la mijlocul terenului, explică Loţi. Şi pentru că absenţa lui din eventuala finală era enormă pentru echipa noastră. Apoi, la cabine ne-am calmat şi am jucat doar cu gândul la Sevilla!”.

Pe drumul până la vestiare, lui Ienei i-a revenit în memorie istoria Craiovei din urmă cu 3 ani. La pauza meciului cu Benfica, oltenii aveau 1-0 şi erau calificaţi în finală, însă depindeau de un singur gol primit. Ca şi Steaua acum. „Bravo, băieţi! Păstrăm ritmul, dar nu ne aruncăm pe ei. Pasăm şi îi aşteptăm. Suntem la 45 de minute de o mare performanţă. Dublaţi-vă atent în apărare, ajutaţi-vă în fiecare fază, trageţi de voi pentru că ar fi păcat să dăm cu piciorul unui mare triumf. Hai, la treabă!”. Îndemnul tehnicianului e ascultat cu sfinţenie. Fundaşii se lipesc de adversarii direcţi, Bălan, Stoica, Bölöni şi Balint aleargă ca nişte nebuni, iar Lăcătuş şi Piţurcă stau la limita ofsaidului. Tudorel reuşeşte o recuperare. Piţi pleacă din marcaj, Peruzovici pierde startul, revine, dar stelistul returnează dezarmant mingea cu călcâiul, Stoica intră în careu, tribunele sunt în picioare, dar Vekeman se aruncă în crampoanele românului blocându-l incredibil. Belgienii nu pot construi. Belodedici iese din apărare, şutează de la peste 35 de metri, însă portarul oaspeţilor se întinde şi trimite în corner. Belo se înverşunează, urcă în careu, aşteaptă centrarea, cap, gol? Nu, pentru că Vekeman răsare iar dementţial în faţa balonului. „Înapoi! înapoi!”, îi strigă Helmuth. Belo se repliază, dar urcă Iovan. Ienei face semne disperate cu mâna. Belgienii recuperează mingea şi o trimit în zona părăsită de „Moţăţei”. Vercauteren e la primire, intră puţin în unghi, dar nu-l mai are în faţă decât pe Helmuth. „Nu, Doamne!”, imploră spectatorii. Belgianul trage, însă Duca îşi desface braţele ca un vultur uriaş, se arcuieşte şi respinge. Ufff! Prin ce-am trecut. Loţi simte pericolul. Îi strânge pe „roşii” pe lângă el şi linişteşte jocul. Pasele steliştilor curg bine până la Balint, Lăcătuş e la centrul terenului pe dreapta cu mâna ridicată. Gabi aruncă mingea

dincolo de Andersen, fundaşul dreapta. Lăcă sprintează, Peruzovici îl lasă pe Piţurcă şi fuge să dubleze. Marius nu-i dă nici o şansă, e primul la minge şi-l zăreşte pe Piţi singur la 11 metri. Centrează din viteză, mingea trece printre Andersen şi Peruzovici, Vekeman iese disperat din poartă şi se lungeşte în aer. Mâna îi e prea scurtă. Balonul ajunge pe capul lui Victor, poarta e goală. Piţurcă loveşte atent şi... gooooooooool!!!!!!!!!. Mingea e-n plasă.

Piţurcă e-n plasă, Steaua e-n finală! E 3-0!!!!!! „Sevlla! Sevilla!”. Cazanul din Ghencea clocoteşte. Belgienii sunt la pământ chiar şi la propriu. Joacă degeaba ultimele 20 de minute şi spun mersi că din nou Piţurcă şi mai apoi Bălan se lovesc de opoziţia aceluiaşi Vekeman. Radu II şl Weissenbacher sunt trimişi în câmp pentru a mai câştiga nişte clipe. Mai sunt câteva secunde. Pe bancă, Alecsandrescu muşcă din filtrul Kentului, Ienei invită la calm, Iordănescu e cu un picior în teren, iar Iordache parcă vrea să iasă pe ultimele baloane înalte trimise de belgieni spre careul elevului lui Duckadam. Dar totul e gata. Fluier final! Explozie de bucurie. Steaua este prima echipă din România calificată în finala unei cupe europene. Spectatorii sunt în delir, Ienei e luat pe sus, jucătorii fac turul stadionului, apoi poze de final, iar în drumul spre vestiare unii îşi aruncă tricourile în tribună. Cel al lui Bumbescu este realmente smuls cu greu de un spectator de la tribuna a doua dintr-o adevărată grămadă spontană. Peste roşul aprins, urmele verzi ale alunecărilor şi kilogramele de sudoare îmbibate în el îl transformă într-un trofeu fără preţ. Steliştii intră în cabină la bustul gol, iar în urma lor rămâne o tabelă care spune totul şi pe care, sub rezultat, Cristi Ţopescu a avut ideea de a scrie ce era mai important: „STEAUA ÎN FINALĂ! FELICITĂRI, MULŢUMIRI, SUCCES LA SEVILLA!” Iar dedesubt trei cuvinte care au făcut înconjurul lumii: „NOTRE RESPECT, ANDERLECHT!”

„Nu mai ştiam pe cine să marcăm!”

„Aşa cum a jucat Steaua, cred că nici un club de pe întreg globul nu-i putea rezista”. Deznădăjduit şi cu glasul stins, Arie Haan încerca să le explice jurnaliştilor belgieni cum fusese posibil aşa ceva. „Primele 25 de minute au fost infernale. Eu n-

am văzut o formaţie jucând în ritmul, cu inspiraţia şi cu precizia cu care a evoluat campioana României în această partidă". Iar cuvintele nu aparţin vreunui diletant, ci celui care a jucat cu Olanda două finale consecutive de Campionat Mondial. În spatele lui, Vercauteren abia îşi găseşte cuvintele: „Ce pot să spun?! Apărarea noastră a fost total depăşită în unele momente. Diferenţa care a decis rezultatul a fost aceea dintre viteza de joc a gazdelor şi a noastră". Într-un alt colţ, Morten Olsen repeta din două în două fraze acelaşi lucru: „Sunt decepţionat!" Iar în final a concluzionat: „Credeam că vom juca finala, dar Steaua a fost mai puternică decât mă aşteptam. Cu sinceritate spun că au fost momente în care nu mai ştiam pe cine să marcăm, atât de iute jucau românii". Iar Scifo a încheiat conferinţa de presă organizată în faţa vestiarelor printr-o remarcă preluată de toate marile agenţii de presă: „Steaua este una dintre cele mai bune echipe pe care le-am văzut de când joc fotbal".

În fericirea de nedescris din cabină, Valentin abia a putut să se facă auzit când a anunţat locul banchetului. Peste câteva ore, însoţiţi de neveste sau prietene, steliştii scăldau în vin marele triumf. „Cineva ne ţinea la curent şi cu ce se întâmpla la Barcelona", povesteşte Lăcătuş. În tur, Goteborg învinsese cu 3-0 şi părea calificată. „Şi noi voiam să se califice ei, continuă Marius, pentru că astfel evitam să jucăm pe terenul spaniolilor. Din păcate am strâns pumnii degeaba, pentru că Barcelona a marcat un gol în prima repriză, alte două după pauză şi a câştigat la loviturile de departajare. Asta era, n-aveam ce face, urma să întâlnim Barça la ea acasă". Bucuria era prea mare pentru a se mai gândi cineva ce va fi. Cel mai important lucru e că se ajunsese până aici. Că Steaua continuase drumul deschis de Craiova şi de Dinamo şi că răzbătuse acolo unde nu izbutise să se înalţe nici una dintre echipele noastre.

Ceea ce spectatorii au văzut în Ghencea şi telespectatorii pe micile ecrane s-a reluat pentru toată lumea în ziarele de a doua zi. „Steaua are tricourile roşii ca ale lui Liverpool, dar azi a jucat mai bine decât fosta campioană a Angliei. Cel puţin în prima repriză putea fi 4-0", a consemnat Gerard Etcheverry în cotidianul francez „L'Equipe". „Am văzut multe echipe de prim rang, dar nici una nu a jucat aşa bine ca Steaua astăzi, Piţurcă şi Lăcătuş sunt înaintaşi de clasă şi au făcut ce-au vrut cu apărarea lui Anderlecht", sunt frazele apărute în „El Pais" sub semnătura spaniolului Jose Maria Sievert. Suedezul Stefan Tarra, trimis de conducerea ziarului „Aftonbladet" să scrie despre ceea ce ei

credeau că va fi adversara din finală a compatrioţilor lor de la IFK Goteborg, a notat consternat „Rezultat fantastic! A fost ca un şoc. Steaua joacă un fotbal exploziv. Este o mare echipă. Rareori am văzut combinaţii de mare rafinament între 4-5 jucători, ca astăzi!”. Evident mâhniţi de rezultat, cronicarii belgieni au avut puterea să reflecte evidenţa. „Echipa română a dat o veritabilă lecţie de fotbal compatrioţilor noştri, care se pot consola spunându-şi că au fost învinşi de o echipă mai puternică decât a lor”, a apărut în „Le Soir”. La noi, calificarea Stelei a ţinut toate paginile întâi ale ziarelor centrale. Noroc că în acea perioadă partidul şi tovarăşii nu aveau vreo acţiune, iar microbistul băftos care a intrat în posesia ziarului s-a putut delecta cu poze mult mai largi şi comentarii mult mai numeroase decât se obişnuia în acea vreme. Toate despre făuritorii minunii, jucătorii, antrenorii şi conducătorii singurei echipe române ce urma să joace o finală de cupă europeană.

Capitolul 12 SEVILLA, CĂ DACA N-AR FI, NU S-AR MAI POVESTI...

Până la finala de la Sevilla mai erau doar trei săptămâni. Steaua a amânat meciul cu Gloria Buzău, programat în week-end-ul ce a urmat triumfului cu Anderlecht, iar după 3 zile de beţie a succesului, băieţii lui Ienei s-au apucat iar de treabă. În paralel cu pregătirea echipei, la club agitaţia era infernală. Imediat după stabilirea celor două finaliste UEFA a pus în mişcare comandamentul de organizare a jocului de la Sevilla. A editat biletele de intrare, a stabilit hotelurile în care vor locui formaţiile, arbitrii şi oficialităţile forului european, după care a înştiinţat cele două cluburi. Conform uzanţei, stadionul a fost împărţit în trei. S-au eliberat un număr de aproximativ 10.000 de bilete pentru localnici, iar restul s-a împărţit între finaliste. „Dacă nu mă înşel, nouă ne-au revenit cam 27.000 de bilete”, îşi aminteşte Nicolae Gavrilă. Imediat, secretarul clubului, Cristian Gaţu, a plecat în Spania. „A stat săracul trei zile la Ambasada română din Madrid fără ca ăia să-i dea măcar o masă. A trebuit să se descurce cu 3 dolari diurnă. A inspectat hotelul «Macarena», unde urma să stăm noi şi a ridicat tichetele. La revenirea în ţară a început însă tămbălăul”. Ilie Ceauşescu a fost informat despre problema biletelor. Cum, pe vremea aceea, era exclus ca aproape 30.000 de români să plece la un meci de fotbal, Gavrilă a încercat o manevră. „Să le luăm şi să le vindem noi, tovarăşe general”, a propus comandantul. „Pe de o parte vom încerca să nu le plasăm suporterilor Barcelonei, iar pe de altă parte putem scoate şi noi un comision”. Ilie însă n-a vrut să audă. „E adevărat ca nici n-aveam legi în România pentru a putea presta o altfel de activitate, dar mă gândisem să le dau lui Dan Wildt în Belgia iar el să le distribuie prin firma sa de turism, actuala «Maxitours». Totul trebuia făcut în taină, pentru că UEFA nu accepta aşa ceva. De altfel, la o săptămână după ce a trimis biletele, au început să ne someze să le şi plătim. L-am bătut la cap în fiecare zi pe Ilie, care, ca de obicei, amâna să ia o decizie. Până la urmă, strâns cu uşa, a hotărât. „Păstrăm vreo mie de bilete, iar restul le înapoiem”, a spus Ilie. „Problema era că şi acestea trebuiau plătite”, continuă Gavrilă. „Dacă îmi amintesc bine, preţurile variau între 14 şi 35 de dolari bucata. Am rezolvat-o prin intermediul Taromului, care avea valută, iar noi am achitat mai târziu contravaloarea în lei. Acum se punea problema împărţirii tichetelor şi a alegerii oamenilor. Vreo 250 am păstrat noi la club pentru nevestele jucătorilor, cadre din minister şi alte pile. Pentru celelalte am hotărât să luăm legătura cu prim-secretarii celor 6 sectoare ale Capitalei. Le-am distribuit

în mod egal şi le-am cerut să întocmească liste cu cei ce vor merge. Dacă îmi amintesc bine, preţul excursiei era de vreo 1.200 de lei de persoană şi includea biletul de meci şi transportul dus-întors până la Sevilla. Plecarea era dimineaţa, iar întoarcerea după meci. Timp da câteva zile, activiştii de la sectoare au selecţionat atent toate cererile. Au rămas numai cei cu dosare curate ca lacrima, în general oameni legaţi de structurile partidului sau ale Securităţii. Toate listele au venit apoi la noi la club, iar eu a trebuit să le semnez şi să le trimit mai departe pentru întocmirea formalităţilor de viză. A fost o adevărată nebunie. Până cu câteva zile înainte de meci nu s-a ştiut exact cine merge, dacă merge, cum merge. Am angajat 9 avioane, pentru plata cărora am făcut tot felul de jonglerii. Cel în care se aflau soţiile şi jurnaliştii, un Boeing, a fost plătit de un afacerist arab, Taher se numeşte, şi face şi azi business în România. Era stelilt înfocat şi lucra cu statul nostru. Avea afaceri cu ciment şi ship-ping. Dacă nu greşesc, el era iordanian, dar zicea că-i egiptean. Era căsătorit la Atena şi fusese declarat persona nongrata la Cairo. Aşa ţin minte. Cert e că ne-a ajutat foarte mult. Oricum, la cifra lui de afaceri, chiria aeronavei era un mizilic”, povesteşte Gavrilă.

Un ARO drept primă şi mâncare de acasă

După ce a terminat discuţia despre bilete, comandantul a atacat frontal problema recompensei în cazul victoriei finale. „Hai, dom’ne, că nu mai câştigăm noi. Bine că am ajuns aici”. Ilie era convins că Steaua nu va face mare lucru la Sevilla. Tocmai de aceea a acceptat pe loc solicitarea lui Gavrilă ca prima să constea în câte un ARO nou de căciulă. „Trebuia însă nă le dăm şi ceva bani, dar nea Ilie m-a lăsat pe mine să mă descurc. Până în Spania nu făcusem rost decât de câteva mii de dolari pe care i-am împărţit soţiilor la sosirea pe aeroport. Acolo însă l-am întâlnit pe Sandu Vogl, care era angajatul clubului Real Madrid. El se ocupa şi de organizarea puternicului turneu de la Dorna Assesores, la care participau cele 3 câştigătoare ale cupelor europene. Am obţinut promisiunea ca, în cazul victoriei, să ne dea pe loc un avans din cota de participare la competiţie. În plus, am discutat cu Valentin, care a luat legătura cu Vardinoianis pentru a ne facilita un concediu la Atena. Grecul a acceptat

imediat, pentru că era mai bogat ca Onasis şi avea interese faţă de fotbaliştii români. Oricum, el se împrietenise cu Valentin şi cu Iordănescu, după ce-l transferase la echipa aia din Creta. De altfel, plecarea jucătorului a făcut parte dintr-o tranzacţie economică, nicidecum ca azi când se virează banii în contul clubului", îşi aminteşte Gavrilă.

Pentru prima oară în istoria participărilor Stelei în cupele europene s-a hotărât să se ia mâncare de acasă. Toţi adversarii militarilor, de la Vejle până la Anderlecht, sosiseră în România cu containere întregi de alimente. „Ăştia cred că o să-i otrăvim!", se amuza Ilie, fără a înţelege altă raţiune a demersului. Totuşi o reţinu, iar acum deschise serios subiectul. „Adevărul e că şi eu, şi Cristi Gaţu ne-am pus această problemă", rememorează Gavrilă. „Aşa gândeam atunci. Cum operaţiunea nu costa în plus decât cazarea bucătarului, am hotărât să luăm totul de acasă. Începând cu carnea de vită şi de pui, continuând cu cartofii şi brânza de telemea şi încheind cu câteva cutii de vin de Jidvei. Mai pusesem însă şi câteva zeci de sticle de şampanie de-ale noastre, pentru că, cine ştie, poate aveam nevoie de ele să sărbătorim triumful". „Tot greul a căzut pe mine, povesteşte doctorul Marcel Georgescu. Am fost personal în comuna «30 Decembrie», de unde am făcut aprovizionarea. Totul a fost pus în vid, inclusiv pâinea, iar la Sevilla am avut bucătăria noastră. Ce m-am mai amuzat acolo cu bucătarul Tănase, care se blocase în faţa aparaturii găsite. Avea tot felul de butoane şi butonaşe de nu dibuia ăsta nici de unde se aprinde aragazul. De unde era să ştie, săracu', dacă atunci vedea întâia dată maşinăriile alea. A trebuit să stau tot timpul lângă el, dar şi din raţiuni de securitate. Ca să nu se întâmple ce gândea Ilie, sala respectivă a stat sigilată peste noapte sau cât nu ne aflam acolo".

Cele 4 medicamente ale doctorului Georgescu

Înainte de Sevilla, nea Marcel a primit şi o întâmpinare de la UEFA în ce priveşte medicaţia. „Eram obişnuiţi cu controlul doping din tururile anterioare, aşa că n-a fost o problemă, își aminteşte doctorul. Mi-au cerut ca la sosirea în Spania să prezint o listă cu toate substanţele pe care le dădeam băieţilor. În acea perioadă aveam 4 medicamente importante pe care le administram. Revitalozele, pentru sistemul imunitar, pentru

refacerea patului sangvin şi pentru recuperarea după efort, Nevrostenin şi Actiphos, ultimul fiind un complex de săruri minerale, pentru sistemul nervos, şi Sargenor, cam conţinea aminoacizi, pentru ficat. Toate erau sub formă de fiole buvabile, importate din Vest, şi le achiziţionam de la „Elias”, farmacia Partidului. În plus, aveam o oală mare în vestiar la fiecare meci. În ea puneam nişte prafuri preparate de laboratoarele armatei după o reţetă furată din Occident, pe care le dizolvam în 5 litri de apă. Se forma o combinaţie dn săruri minerale cu gust bun. În fiecare pauză băieţii beau câte un polonic din acea zeamă, care-i tonifia pentru a doua repriză. Alte medicamente nu luau. Nici nu le trebuiau, atâta vreme cât cel mai bun recuperator, hrana, îl aveau din belşug la orice oră la cantină. Mâncau de rupeau şi nu era ca acum când sportivii servesc doar peşte, pui şi vită. Păi, dacă nu-i dădeam lui Bumbescu, lui Bărbulescu sau lui Lăcătuş o friptură de porc, nu se sculau sătui de la masă. «Colonelul» mai mânca şi câte două străchini de supă. N-aveam ce să le fac. Dacă aşa se simţeau ei bine, i-am lăsat în pace”, conchide doctorul, nu înainte de a adăuga că, la Sevilla, i-a avertizat pe toţi să nu cumva să ia vreun medicament fără să anunţe. „Pe vremea aia, băieţii îşi mai tratau gripele cu Sirogal, dar acesta conţinea substanţe aflate pe lista celor interzise. Le-am atras atenţia să nu facă aşa ceva că suntem mâncaţi cu toţii. Vă daţi seama că, pentru o asemenea eroare, Ilie era în stare să mă bage la închisoare”, explică nea Marcel.

Iureşul de la Vâlcea

Cu exact o săptămână înaintea marii finale, Steaua a susţinut ultimul joc oficial în campionat, la Râmnicu Vâlcea. Avea 6 puncte înaintea Sportului Studenţesc şi un meci mai puţin. Mai erau însă 9 etape, iar soarta titlului nu era decisă. De aceea Ienei a introdus prima echipă, cea cu Stoica titular, în ciuda faptului că Tudorel nu avea drept de joc la Sevilla. Chiar dacă gazdele stăteau pe o poziţie liniştită în clasament, Alecsandrescu şi-a luat toate măsurile pentru a evita eventualele accidentări, motiv pentru care meciul i-a fost incredinţat lui Ioan Igna. Marcel Pigulea, antrenorul Chimiei, a încercat să contracareze forţa ofensivă a militarilor prin marcaj om la om pe tot terenul la Lăcătuş, Piţurcă şi Balint şi prin blocarea construcţiei, soluţia

gândită fiind tamponarea lui Stoica şi Bölöni. Mecanismul Stelei funcţiona însă ca un ceasornic elveţian şi până la pauză era deja 2-0. Cei păziţi şi-au părăsit zonele predilecte de acţiune, au intrat în combinaţii năucitoare şi au inversat rolurile cu mijlocaşii, Bölöni şi Stoica finalizând din mijlocul careului baloane prelucrate pe flancuri de Piţurcă. De la jumătatea reprizei secunde Tudorel i-a lăsat locul lui Bălan într-o formulă gândită pentru confruntarea de pe „Sanchez Pizjuan”. Până în final, Piţurcă şi Iovan au mai înscris de două ori, fixând tabela la un reconfortant 4-0. „Mi-am dat seama atunci că băieţii sunt în vână, iar victoria la scor a venit ca un adevărat tonic pentru moral”, îşi aminteşte Ienei. Urmau cele 6 zile până la meciul meciurilor.

Tricouri albe ca FC Sevilla

Vineri, 2 mai 1986. Ienei n-a abdicat de la politica lui lejeră în raport cu jucătorii. După meciul de la Vâlcea, el i-a lăsat liberi pentru a petrece sărbătoarea de 1 Mai cu familiile. „Ştiam că sunt profesionişti sută la sută. N-am avut nici o îndoială că nu se vor odihni aşa cum ar fi făcut-o în cantonament”, explică Ienei. A doua zi la prânz toţi se aflau la stadion pentru şedinţa de recuperare. Faptul că finala era programată în nocturnă a schimbat un pic planul de pregătire. Steliştii au închiriat stadionul „23 August”, singurul din Bucureşti cu instalaţie de iluminat, iar de la ora 21:15, aceeaşi cu a finalei, au demarat antrenamentul. Chiar dacă în ziare nu a apărut nici un cuvinţel despre programul „roş-albaştrilor”, suporterii au aflat şi vreo 200 au luat drumul arenei. Tehnicienii n-au făcut nimic ieşit din comun. Florentin Marinescu a început cu şedinţa de stretching, după care au urmat schimburi de pase pe perechi de jucători. Finalul şedinţei avea să ridice un semn de întrebare pentru fani. Împărţiţi în două echipe, tradiţionalul „tinerii” cu „bătrânii”, steliştii au demarat sarabanda paselor din maximum două atingeri. Printre ei, Iordănescu asuda din greu alături de Balint, Lăcătuş sau Belodedici. Nu era o noutate participarea lui Puiu la joc, surprinzătoare era doar intensitatea la care lucra. Imediat după semifinala cu Anderlecht, Valentin a reluat discuţia cu Ienei despre necesitatea de a-l reactiva pe „secund”. „Lipsa lui Stoica afecta nu numai calitatea jocului, ci şi cantitatea lotului. Aveam

doar 16 jucători, iar la mijloc nu mă puteam baza decât pe varianta Pistol. Mă gândeam însă că puştiul nu poate duce pe umeri o asemenea responsabilitate. Aşa că am început iar să-l prelucrez pe Iordănescu", povesteşte Ienei. Verbal, Puiu refuza propunerea. Spunea tot timpul că nu mai putea face faţă, că era depăşit. În fond, reproşurile după repriza jucată în iarnă contra Veronei îl marcau încă. El, un îndrăgostit de minge, nu rima deloc cu jocul combinativ al Stelei. „Era un fotbalist fenomenal, spune azi Bölöni, dar stilul lui ne scotea din ritm. Noi ne obişnuisem cu un joc fluent, iar el de multe ori încerca un dribling în plus care ne deregla complet. Dacă pierdea mingea ne prindea faza în faţă şi trebuia să transpirăm serios ca să o recuperăm". Puiu simţea toate astea, dar, pe de altă parte, nu putea refuza franc solicitarea lui Valentin. Aşa că trăgea din greu la fiecare antrenament.

Şedinţa de pregătire de pe „23" s-a încheiat cu serii prelungite de lovituri de la 11 metri. „Am pregătit finala numai pentru 90 de minute. Nici o clipă n-am vrut să mă gândesc la prelungiri. Aveam convingerea că-i putem bate în timpul regulamentar chiar dacă jucam la ei acasă. Chestiunea cu penaltyurile am lăsat-o la latitudinea jucătorilor. Ei au hotărât să rămână mereu după antrenament să se ia la întrecere cu Duckadam şi Stângaciu. Eu îmi propusesem să le insuflu ideea că se vor impune până în prelungiri", spune Ienei. La finalul antrenamentului, la vestiar, steliştii urmau să primească două veşti, ambele legate de vestimentaţie. Cea bună ţinea de costumele de prezentare care fuseseră comandate în urmă cu două zile la „Apaca" şi care acum sosiseră. La sacourile gri şi pantalonii bleumarin urmau să asorteze cămăşi albe şi cravate cu însemnele clubului. Vestea rea se referea la echipamentul de joc. UEFA înştiinţase federaţia română că Steaua trebuie să evolueze în alte culori decât cele tradiţionale. Barcelona avea tot roşu şi albastru, dar Steaua fusese desemnată organizatoare. Motiv pentru care era forţată să schimbe tricourile. „La început, Ilie nici n-a vrut să audă. A urlat la noi de parcă aveam vreo vină. De asemenea, jucătorii erau marcaţi, dar au priceput că dacă aşa-i regulamentul trebuiau să se conformeze. Am luat imediat legătura cu reprezentantul firmei «Adidas», dar nu ne hotărâsem asupra culorii. Ne-au comunicat că au numai două variante. Ne-am hotărât la tricourile alea albe pentru că FC Sevilla, echipa care juca meciurile de acasă pe «Sanchez Pizjuan», avea acelaşi

echipament. Am vrut să ne apropiem astfel de sufletul spectatorilor andaluzi”, povesteşte Gavrilă.

Barcelona în picaj

Sâmbătă, 3 mai 1986. Dacă în „Sportul”, ziarul de specialitate, jucătorii n-au găsit sâmbătă decât cronica meciului lor de miercuri de la Vâlcea, în schimb Cristian Ţopescu îşi făcuse datoria. Conspectase presa spaniolă şi aflase destule amănunte despre viitorii adversari. Barcelona era în vrie. După pierderea campionatului, catalanii irosiseră şansa de a se reabilita în Cupă. Finala cu Zaragoza de pe stadionul Vicente Calderon din Madrid se încheiase în corul de fluierături ale suporterilor formaţiei „blau-grana”. După ce piticul Ruben Sosa a deschis scorul în minutul 34, barcelonezii s-au năpustit în atac. Toată repriza secundă au stat la poarta Zaragozei, dar golul n-a venit şi al doilea obiectiv s-a irosit. „Acum nu mai avem altă şansă pentru a salva sezonul. Suntem condamnaţi să câştigăm Cupa Campionilor”, a declarat imediat după joc antrenorul Terry Venables, pentru a-i potoli pe fani. Britanicul avea însă şi el probleme de efectiv. Extrema stângă, Caldere, se afla în situaţia lui Tudorul Stoica, iar vârful Archibald era în continuare prin Olanda sub îngrijirea doctorului Smith, un celebru fizioterapeut. În finalul jocului din „sferturi” cu Juventus, atacantul simţise o arsură puternică în muşchi. Medicii au diagnosticat o ruptură fibrilară şi au estimat că pauza jucătorului nu va fi mai lungă de trei săptămâni. De atunci însă trecuse mai bine de o lună și jumătate şi scoţianul nu-şi revenea. Exasperat, a lăsat Barcelona şi a plecat la vindecătorul lui din Amsterdam. Din acest motiv a lipsit şi în finala Cupei Spaniei. Nimeni nu mai credea că la „ora Sevilla” va fi apt de joc. Sâmbătă la prânz însă, Archibald a revenit în capitala Catalunyei, iar seara a rezistat la tot antrenamentul comandat de Venables. Unul ţinut cu porţile închise, la care ziariştii n-au putut intra. Tehnicianul convenise cu conducătorii Barcei să păstreze în mare taină ştirea că internaţionalul englez va fi pe teren.

La Bucureşti, pentru antrenamentul de seară, Steaua a îmbrăcat un set de tricouri albe şi s-a pregătit din nou pe „23” la lumina reflectoarelor. „Era ceva straniu pentru noi. Nu jucasem niciodată în alte tricouri decât cele roş-albastre, aşa că ne-a

venit un pic greu la început”, îşi aminteşte Lăcătuş. Problemele mai serioase erau însă altele. Bumbescu a ieşit la un moment dat din antrenament schimonosit de durere. „Nea Marcele, mă dor genunchii de nu mai pot”, i-a spus el medicului Georgescu. Bumbi strânsese din dinţi în ultimele zile, nu spusese nimănui, dar acum simţea că nu mai rezistă. Doctorul mai avea un pacient după ce dereticase la musculatura lui Balint şi la călcâiul lui Bărbulescu. Cea mai gravă afecţiune era însă a lui Ienei, care şchiopăta vizibil din pricina unor probleme la călcâi şi a entorsei de la Folonica. „Ar fi trebuit să mă operez la tendon, dar numai de asta nu-mi ardea atunci. Slavă Domnului că eu am fost singurul accidentat şi că băieţii s-au refăcut cu toţii până la ora finalei”, spune Ienei.

Dorinţa lui Loţi

Duminică, 4 mai 1986. Cu un vraf de casete video sub braţ, Iordănescu a intrat în sala de şedinţe de sub tribuna a doua. Avea înregistrările meciurilor Barcei cu Juventus şi Göteborg din „sferturi” şi semifinale, finala de Cupă cu Zaragoza şi meciul din campionat cu Realul. „Vă rog să ţineţi cont de faptul că Barcelona nu-i o echipă tipic spaniolă”, a început Ienei discursul. „Venables a impus aceste pase lungi prin care, deseori, scurtează construcţia. Observaţi că fundaşii centrali Alesanco şi Migueli aleargă foarte bine şi lansează direct vârfurile. E adevărat că spaniolii rămân spanioli. Sunt iuţi şi foarte tehnici. Atenţie la Carasco, că are dribling mincinos. Aveţi grijă că Victor va juca, a fost doar un zvon că e suspendat. Are o tehnicitate foarte bună şi o capacitate de efort mare. Atenţie şi la Schuster, Gabi, Loţi, voi trebuie să-l blocaţi”, a încheiat Ienei. „Bre, nea Imi, dar Archibald ăla joacă?”, întrebă Bumbescu. „Ei spun că-i accidentat, caz în care îl vor folosi pe Alonso, dar eu cred că va intra de la început. Important pentru noi e să jucăm ce ştim. Apărare în zonă, Belo şi Bumbi nu faceţi marcaj om la om indiferent de adversar. Rămâneţi pe poziţie tot timpul în faţa careului. Nu vă duceţi după jucători în margine că suntem curăţaţi. În rest, cu calm să dezvoltăm jocul nostru. Pe mine numai asta mă interesează pentru că dacă-l facem bine n-avem cum să pierdem”, a încheiat mobilizator Ienei. La ieşirea din sala de şedinţe, Bölöni l-a tras deoparte pe antrenor. Când erau

numai ei doi, vorbeau în ungureşte. „Nea Imi, aş vrea să te rog un lucru. Simt nevoia să le transmiţi băieţilor şi mai mult ideea de victorie a noastră. E important pentru ei să audă din gura dumitale nu că e bine doar că am ajuns în finală. Spune-le că mergem la Sevilla s-o câştigăm. Apasă mai mult pe chestia asta”. Ienei îl aprobă pe loc pe „veteranul” lui. „Să ştii, Loţi, că nici eu nu m-am gândit la altă variantă. Cred că am fost suficient de clar, dar dacă tu zici că nu-i suficient o să subliniez de câte ori am prilejul pentru a le intra în cap”.

Ultimul antrenament dinaintea decolării a fost unul de numai 60 de minute. La capătul lui, jucătorii au fost strânşi din nou în sala de şedinţe pentru discursul mobilizator al lui Ilie. Atunci au aflat oficial şi de prima pe care urmau să joace, şi de concediul în Grecia. „E bine, Lăcătuşule?”, a întrebat generalul. Marius a dat aprobator din cap, dar doar atât, fără nici o completare. „Important era să câştigăm noi finala, că pe urmă ştiam că o să primim ceva. Atunci însă nu-mi ardea să mai cer ceva. Îmi doream doar să ne întoarcem acasă în triumf şi după aia mai vedeam noi”, povesteşte azi Lăcătuş. Seara a curs uşor. Cantonaţi la „Haiducului”, jucătorii au telefonat la familii, au încins câte o partidă de rummy sau au deschis robinetul povestirilor hazlii din timpul lungilor cantonamente. Puiu Iordănescu a încercat să îmbine utilul cu plăcutul. Era şi el adept al teoriei lui Bölöni, aşa că a începui să deapene amintiri cu Barcelona. „Voi ăştia tineri cred că nici nu ştiţi că i-am mai bătut o dată, chiar la ei acasă. Era în toamna lui '71 şi am învins în Catalunya cu 1-0. Năstase a marcat atunci, în primul sfert de oră, după care am mai scos un penalty clar pe care nu ni l-a dat arbitrul. În finalul meciului am avut şi eu o ocazie bună, dar am tras pe lângă. Apoi, la retur, spaniolii ne-au dominat rău pe «23 August». Asensi, un vârf de-al lor tare de tot, a deschis scorul la începutul reprizei a doua. Apoi iar am ratat eu o ocazie bună după o pasă excelentă a lui Marcu. Tot el a obţinut însă un penalty din care Năstase a egalat, iar după câteva minute Viorel a marcat şi golul victoriei. Atunci am fost prima echipă din România calificată în primăvara Cupei Cupelor. Iar Viorel, ce jucător era ăsta! Păcat că a rămas în Germania. Era un superfotbalist” „Hai, nea Puiule, lasă-ne cu fosilele dumitale”, îi rupse Lăcătuş firul nostalgic. „Tu erai mic, Lăcă. Aveai 7 ani”. „Da, şi ţineam şi cu Dinamo, şi nu mă interesa Steaua dumitale!”, încercă să-l atâţe Marius. „Iar eu aveam aproape 22 de ani, câţi ai tu azi”. „Atunci trebuie să bat şi eu pe Barcelona,

nea Puiule, ca să am şi eu cu ce să mă laud când m-oi lăsa de fotbal ca mata!”. „Vezi, aicea voiam să ajung!”, încheie Iordănescu, sunând totodată „împrăştierea” la camere. A doua zi dimineaţă urma îmbarcarea pentru Andaluzia, tărâmul speranţelor.

Zbor spre Andaluzia

Luni, 5 mai 1986. Aranjaţi, ferchezuiţi, îmbrăcaţi în noile costume de prezentare, steliştii au ajuns la aeroportul „Otopeni” puţin după ora 8. Peste nici două ore, aeronava Tarom închiriată special pentru delegaţia „roş-albastră” va decola spre Sevilla. În jurul autocarului care a tras la singura poartă de acces, câţiva jurnalişti români încearcă să prindă ultimele declaraţii dinaintea plecării. Gândurile steliştilor, îngrădite în canoanele epocii, vor fi încrustate în plumb în „Sportul”, „Scânteia tineretului”, „Scânteia” şi „România liberă”. Pentru liniştea poporului, trebuiau să fie optimiste, dar misiunea cronicarilor nu era atât de dificilă. Steliştii chiar credeau în şansa lor. „N-aveam nimic de pierdut. Eu, cel puţin, eram chiar relaxat”, îşi amintite azi Duckadam, cel care la ora respectivă se baza pe un precedent favorabil: „Acum doi ani Roma a pierdut Cupa în detrimentul lui Liverpool chiar pe «Olimpico». De ce n-ar repeta şi Barcelona boacăna?”. Iovan ştie că-l va avea în pază în special pe Carasco, dar merge pe teoria lui Ienei: „Cred că i-am ghicit mişcările. Dar nu eu îl voi urmări pe el, ci-l voi obliga să mă urmărească el pe mine. Cu alte cuvinte, vom încerca să ne impunem noi jocul”. Bumbescu are două probleme. Prima e legată de durerile de la genunchi, care, chiar dacă au mai cedat, încă îl sâcâie. A doua e incertitudinea folosirii lui Archibald. Merge glonţ spre grupul de ziarişti pentru a-i întreba dacă a mai venit vreo veste pe agenţii. Răspunsul negativ parcă îl stârneşte şi mai rău. „Până la urmă, ce mare chestie e şi cu ăsta? Asta-i culmea, să mă sperii eu de el!”, se îmbărbătează Bumbi, ridicându-i totodată mingea la fileu lui Bărbulescu. „Păi, normal, la faţa ta, firesc mi s-ar părea să se îngrozească ăla. Când o să te vadă, o să aibă impresia că a vizitat castelul lui Dracula”, zice Ilie, după care îşi aranjează cravata ca pentru un interviu televizat, ia poziţia de drepţi în faţa gazetarilor și redevine serios: „Dacă vor juca la fel ca până acum, îl voi avea adversar pe Victor. Suntem cam de acelaşi

calibru, ştiu că e destul de tehnic, dar nici băiatu’ nu-i paraşutat ieri în fotbal”, spune Ilie, nereuşind să termine o frază fără să mai arunce o perlă de-a lui. Balint şi Belodedici stau separat şi de la depărtare par doi liceeni care pun la cale o evadare de la orele de atelier. La nici 22 de ani, Belo are prilejul să joace într-o mare finală, precum acelea pe care le savura în căsuţa părintească de la Socol pe acoperişul căreia antena stătea cu braţele îndreptate către fraţii sârbi. „Găboajă” pritoceşte în taină faza vieţii lui. În absenţa lui Stoica, va trebui să-l blocheze pe Schuster, culmea, mijlocaşul pe care-l idolatrizează. Ştie că e foarte tehnic, că de la el pleacă atacurile Barcelonei, dar a mirosit şi că-i place faza defensivă ca sarea în ochi. „O dată dacă aş avea prilejul să sprintez spre poarta lor şi mi-ar fi suficient”, îşi şopteşte în barbă, revăzând cu ochii minţii golurile cu Sportul sau cu Dinamo, mostre de viteză şi forţă. Lucică Bălan s-a tras într-un colţ pentru a mai „bea” o ţigară. Dibuit de ziarişti, striveşte şmechereşte chiştocul de călcâiul pantofului şi le reaminteşte că el a mai jucat un meci important în Spania, pe vremea când FC Baia Mare întâlnea pe Real Madrid. „Noi am deschis scorul pe «Santiago Bernabeu», dar până la urmă am pierdut la diferenţă mare. Azi, datele problemei sunt total schimbate. Joc într-o formaţie de clasă europeană, cu experienţă internaţională şi va trebui să demonstrăm ce au scris ziariştii francezi despre noi, că suntem revelaţia anului”. Bölöni îşi calculează cuvintele cu meticulozitatea cu care contabilul caută în cifre profitul net. Pune la minus toate individualităţile Barcelonei, aşază la plus spiritul de echipă al Stelei şi cum rezultatul tinde spre zero concluzionează că „decisive rămân tonusul de moment şi mentalitatea fiecăruia. Noi venim după o serie de rezultate bune, ei par intraţi într-o gaură neagră. Dacă nu ne speriem, dacă ne organizăm bine jocul şi avem răbdare, cred că va ieşi bine”. Alături de el, Stoica încearcă să pareze lovitura destinului care l-a transformat din căpitan al echipei în suspendat pontru meciul decisiv. „Nu dezarmez. Avem o echipă tare care va mai juca finale. O prind pe următoarea. Important e însă acum să o câştigăm p-asta. Oricum voi fi alături de băieţi, pentru că voi găsi o formulă ca să stau pe bancă”. Majearu se plimbă prin aeroport parcă pentru a nu da nas în nas cu vreun purtător de pix şi agendă. Mircea M. Ionescu, cel care împreună cu Ioan Chirilă au făcut parte din delegaţia oficială, îl descoperă abia înainte de îmbarcare. Miţi nu vrea să dea nici un pronostic. Speră doar ca forma bună din meciul cu Sportul să continue şi-şi

imaginează un gol la fel de spectaculos precum cel din Regie. „Stai liniştit, Meserie, că va fi 1-0 pentru noi, dar golul îl voi da eu. Ascultaţi la mine ce vă spun”. Optimismul lui Lăcătuş e la fel de debordant precum cursele lui de pe dreapta. Ca şi în teren, Piţurcă îl completează cu o declaraţie temperată, unduind printre adjective măgulitoare pentru adversari, dar punctând şi el imperativ: „Trebuie să învingem, este marea noastră şansă!”. Avionul se ridică lin de la sol, ca o imensă cutie metalică în care speranţele nu mai ascultă de legea gravitaţiei. „Sperăm ca la întoarcere aeronava noastră să fie mai grea, cu Cupa Campionilor în ea”, anunţă stewardesa Geta Oprea, declanşând în minţile steliştilor o înşiruire de imagini virtuale ale unui triumf la care, până în urmă cu un an, nu îndrăznea să se gândească nimeni.

Alvaro, duşmanul Barçei

După 5 ore şi un sfert de călătorie, incluzând aici şi o escală de alimentare la Timişoara, BAC-ul s-a aşezat fără probleme pe pista aeroportului San Pablo din Sevilla. Dacă la Vejle, Budapesta, Helsinki şi Bruxelles, fără excepţie, steliştii au fost întâmpinaţi de frig şi nori, aici, pe cerul Andaluziei, soarele era unicul stăpân. Cele aproape 30 de grade în termometre şi în imediata apropiere a oceanului transformaseră atmosfera într-un fel de saună în care erai nevoit să respiri apă. „Staţi liniştiţi, seara nu vor fi mai mult de 23 de grade şi o să vă obişnuiţi şi cu umiditatea”. Cuvintele de întâmpinare ale ambasadorului român Constantin Şandru sunt luate cu rezervă de stelişti, asaltaţi imediat de câteva zeci de ziarişti care au venit să vadă minunea din est. Declaraţiile alor noştri sunt însă laconice. Camerele de luat vederi focalizează pe Piţurcă, Balint și Lăcătuş, oamenii de gol, dar interviuri dau numai Ienei și Iordănescu. Ca nişte rachete teleghidate, întrebările caută cu insistenţă două puncte delicate. Prima se referă la prezenţa în delegaţie a fiului şefului statului român, iar a doua la recompensa stabilită pentru români în cazul câştigării trofeului. Tehnicienii noştri eschivează însă şi sunt priviţi cu înţelegere de ziarişti, care mută tirul spre probleme de tactică şi efectiv. Discuţia nu durează mai mult de un sfert de oră, timp în care preşedintele Nicolae Gavrilă şi secretarul clubului, Cristian Gaţu, reperează autocarul destinat Stelei.

Alături de el se află o furgonetă pentru a transporta alimentele aduse din ţară şi o limuzină pusă la dispoziţia conducătorilor. Într-o jumătate de oră, convoiul se îndrepta către centrul Sevillei. Valentin a preferat să meargă în autocarul echipei, motiv pentru care Gaţu şi Gavrilă au fost singurii pasageri ai maşinii de lux.

„Bienvenidos, senores!”. Salutul venea de la Alvaro, şoferul desemnat de organizatori să conducă limuzina. „Sper să câştigaţi miercuri, ca să ne răzbunaţi”. Alvaro era student la agronomie şi mai câştiga un ban prestând tot soiul de activităţi ocazionale. Acum se nimerise la fix pentru că era microbist şi ţinea cu FC Sevilla. „Nemernicii ăştia de la Barcelona ne-au bătut în ultima etapă acasă, deşi nu mai aveau nici o şansă la titlu. Noi cu un egal ne salvam. Aşa am retrogradat şi lumea e supărată pe ei. O să vedeţi la meci că neutrii vor ţine cu Steaua”. „În sfârşit, o veste bună”, răsuflă Gavrilă. Mai cu italiana lui Gaţu, mai cu un pic de franceză, mai din mâini, cei trei se împrieteniră rapid. Drumul de la aeroport spre centrul oraşului însuma cam 15 kilometri. Pe dreapta, un imens teren viran începea să se populeze cu corturi. „Ce-i asta, Alvaro?”, întrebă Gavrilă. „Duşmanii dumneavoastră. Sunt o parte din suporterii Barcelonei. Ziarele anunţă că vor veni circa 50.000. Mulţi se vor instala aici, municipalitatea rezervând un spaţiu în care vor intra peste 10.000 de corturi. Ca să atragă clienţi, agenţiile de turism dau biletul gratuit în preţul transportului, iar pentru cei mai săraci organizează acest camping”.

Cazaţi la „Macarena”

În mai puţin de o oră, toată delegaţia Stelei intra pe uşa hotelului „Macarena”. Cotat la 4 stele, stabilimentul ales de UEFA pentru campioana noastră se afla în apropierea centrului Sevillei, la aproximativ jumătate de oră de mers pe jos faţă de stadionul „Sanchez Pizjuan”. Organizatorii satisfăcuseră toate cererile Stelei. „Duble” pentru jucători şi „single” pentru conducători, acces în bucătărie, sală de mese separată, două încăperi de studiu şi analiză video. De asemenea, pentru seara de miercuri spre joi erau reţinute camerele în care urmau să locuiască soţiile jucătorilor. Până atunci însă, steliştii şi-au păstrat perechile tradiţionale: Duckadam – Bălan, Bölöni – Piţurcă, Iovan – Bumbescu, Bărbulescu – Weissenbacher, Balint – Belodedici,

Stoica - Radu II, Majearu – Stângaciu. După plecarea lui Petcu, Lăcătuş împărţea camera cu ultimul sosit, Pistol.

În timpul în care românii se acomodau cu hotelul „Macarena”, pe aeroportul San Pablo de zece ori mai mulţi jurnalişti primeau în flashuri Barcelona lui Venables. Primele declaraţii sunt excesiv de nervoase. Julio Alberto, fundaşul stânga, nu poate concepe să piardă finala, „chiar dacă românii joacă foarte dur din câte am văzut. Iar faptul că reprezintă echipa armatei spune multe”. Colegul lui de linie, stoperul Migueli, îşi face curaj singur. Vorbele sale se transformă a doua zi în titlul uriaş a cotidianului „El Mundo Deportivo”: „Mă doare-n cot de cum o să joace Piţurcă!”, iar în textul de dedesubt continuă: „Nu putem rata această finală! Să i se explice lui Piţurcă cum joc eu şi cine sunt, nu invers”. Venables susţine în continuare teoria salvării sezonului prin cucerirea acestui trofeu, „pe care l-aş dori şi pentru a uita de excluderea echipelor engleze din cupele europene”. Carrasco este tranşant: „Oricum ar fi, trebuie să luăm Cupa!”, iar Marcos nu vede alt câştigător decât Barcelona pentru că „noi suntem marii favoriţi ai finalei”. Despre folosirea lui Archibald însă, nici un cuvânt, doar procentul de 10 la sută aruncat de tehnicianul englez ca şanse de a juca. „Nu va fi el, va evolua Alonso, pentru noi nu-i nici o problemă”. Cu aceste cuvinte Venables a pus punct miniconferinţei de la aerogară, invitând jurnaliştii la hotel pentru o conferinţă mai amplă. Dacă Steaua stătea în oraş, adversarul s-a retras la 35 de kilometri în afara Sevillei în localitatea Carmona. Pentru seara de după joc, preşedintele Nuñez închiriase o imensă sală de mese la Hotel Alphonse XIII, acolo unde era programat fastuosul banchet la care fusese invitat şi Regele Juan Carlos.

Teren îngustat

După masa de prânz şi odihna de după-amiază, steliştii au plecat către „Benito Villamarin”, stadionul lui Betis, cealaltă formaţie din Sevilla, pentru o şedinţă de antrenament. Peste 30 de jurnalişti sunt la datorie. Participă toată echipa, inclusiv Tudorel Stoica. La apariţia lui Iordănescu, echipat la fel cu toţi ceilalţi jucători, ziariştii îşi dau coate. „Nu e antrenorul secund? Fantastic ce bine se mişcă!”. Ioan Chirilă le dă câteva date despre „puştanul cu cărare pe mijloc”, dar exclude varianta ca

Puiu să joace. „Da', dar este inclus pe lista UEFA, insistă reprezentaţii presei. Nea Vanea nu ştia însă despre vreo discuţie, poate şi pentru faptul că, deşi a făcut parte din delegaţie, nu a locuit la acelaşi hotel cu fotbaliştii. În tot acest timp, din lipsă de activitate, Gavrilă şi Gaţu s-au hotărât să facă o plimbare până la „Sanchez Pizjuan”. L-au luat drept ghid pe Alvaro şi au ajuns în faţa arenei. „Nici nu ziceai că-i stadion, ci mai degrabă o clădire imensă”, explică azi fostul comandant al clubului. „Am intrat înăuntru fără nici o problemă, am văzut mai întâi tribuna, am localizat poziţiile unde vor sta suporterii noştri, apoi am coborât la vestiare şi în cele din urmă am păşit pe gazon. Aici am observat un lucru ciudat. Se trasa deja terenul pentru meci, dar noua dungă de pe laterale era mai în interior cu câţiva metri decât cea veche. L-am întrebat pe muncitor de ce o face, dar omul mi-a spus că aşa a primit dispoziţie. Între timp, pentru că mă înfuriasem şi ridicasem tonul, a apărut directorul administrativ, care a încercat să-mi explice că nu văd eu bine şi că acolo trebuie să stea linia. Am ameninţat că voi comunica totul la UEFA şi am plecat valvârtej cu gândul de a-i spune lui Ienei de întâmplare. Din câte am priceput mai târziu, cei de la Barcelona ceruseră îngustarea terenului. Era contrar psihologiei unei echipe gazdă care-şi propunea să atace. Barcelona se temea însă de contraatacurile noastre purtate pe flancuri şi de aia au procedat aşa”, îşi aminteşte Gavrilă. Ienei nu a fost însă impresionat de descoperirea comandantului. „Lăsaţi-i, dom’ne, să facă ce vor. Pe mine nu mă interesează decât jocul nostru. Dacă merge, îi batem şi-ntr-o cutie de chibrituri”. Tehnicianul avea altă problemă. Trebuia să-l convingă pe Puiu că are nevoie de el. Dar Iordănescu continua s-o ţină pe-a lui: „Nea Imi, lasă glumele, sunt depăşit, gata, cariera mea s-a încheiat acum 3 ani”. Valentin, Alecsandrescu şi Ienei erau însă de altă părere.

Acasă la tatăl nostru Traian

Marţi, 6 mai 1986. O dată cu sosirea oficialităţilor UEFA în oraş a demarat şi programul riguros întocmit pentru conducerile celor două cluburi. La cafeaua de dimineaţă, Gavrilă a primit hârtia cu activităţile obligatorii impuse de forul european. Dacă pentru echipă era bătut în cuie doar antrenamentul oficial de pe „Sanchez Pizjuan”, staffurile aveau zi plină. Din partea Stelei au

fost invitate 6 persoane, dar comandantul nu va fi însoţit decât de Cristi Gaţu. Valentin n-a vrut să audă de nici un protocol, Alecsandrescu a ţinut morţiş să rămână lângă băieţi, colonelul Piţurcă avea încă mult de lucru pentru organizarea primirii suporterilor, iar Florentin Marinescu plecase dis-de-dimineaţă cu trenul pentru a vedea stânca de Gibraltar. Aşa că, la ora prânzului, Gavrilă şi Gaţu se imbarcau singuri în limuzina condusă de prietenul Alvaro şi plecau la celebrul palat Alcazar, acolo unde guvernatorul Sevillei oferea un dineu pentru UEFA şi cele două delegaţii. „A fost ceva impresionant, povesteşte Gavrilă. Reşedinţa tuturor regilor spanioli din Andaluzia era o construcţie impunătoare formată din mai multe clădiri de tip maur. Dominaţia arabilor din urmă cu secole se păstrase superb incrustată în acest loc, ca de altfel în mai tot oraşul. Am parcurs încăperile nepopulate şi nu mai ştiam unde să ne uităm. Peste tot, zidurile erau ornate în stil oriental, cu filigran auriu, iar din loc în loc înscrisurile din Coran îţi dădeau, deopotrivă, impresia de plăcere şi teamă”. Prezenţa jurnaliştilor la dineu a indus în programul oficial şi o conferinţă de presa de jumătate de oră. Pus în temă încă de la hotel, comandantul şi-a întocmit un plan de bătaie. Bănuia care vor fi întrebările iar răspunsurile trebuiau bine cântărite pentru a nu avea neplăceri acasă. Primul dintre ele i-a lăsat mască pe jurnalişti. „Cât contează că veţi juca practic în deplasare?”, a sunat interogaţia, la care Gavrilă a răspuns stupefiant. „N-o să vă vină să credeţi, dar ne simţim ca la noi acasă. Sunt convins că ştiţi, poporul român s-a creat din unirea dacilor cu romanii. Cel care a cucerit spaţiul unde trăiau strămoşii noștri, Împăratul Traian, Trajanus, cum îl numesc spaniolii, s-a născut de fapt aici, în Sevilla. De aceea, eu consider că suntem veri prin alianţă cu dumneavoastră”. A doua zi, ziarele au inscripţionat pe manşete vorbele lui Gavrilă. Au urmat întrebările legate de echipă, pe care comandantul le-a deturnat către Ienei. „Cum dumneavoastră nu aveţi un cuvânt de spus în alcătuirea formaţiilor?”, au întrebat gazetarii, care şi-au argumentat ideea prin aceea că „noi ştiam că în Est conducătorii pot impune ce vor”. „Nu ştiu cum e în alte părți dar la noi este exclus!”. Spre finalul celor 30 de minute a venit şi celebra întrebare legată de prime. Gavrilă se pregătise, aşa că a punctat pe loc: „Noi jucăm pentru mândrie şi culorile ţării!”. „Ce era să le zic ca să nu ne ia în băşcălie?”, se întreabă azi fostul preşedinte al Stelei. A doua zi am aflat și eu ce primă de victorie aveau ei. Tot din ziare, unde un titlu cu litere de-o şchioapă anunţa că

«Barcelona joacă pentru 35.000 de dolari, iar Steaua pentru glorie»”.

În paralel cu reuniunea de la Alcazar, în sala de conferințe de la hotelul Macarena, Ienei trecea şi el prin aceeaşi situaţie delicată. „În cazul în care am câştiga mâine, Steaua ar fi singura echipă în Europa de Est care cucereşte Cupa Campionilor Europeni. Sunt convins că statul român îi va onora pe jucători aşa cum se cuvine”. Ienei reuşise şi el să dribleze. Restul a fost simplu şi dezarmant de optimist pentru reprezentanţii media din toată lumea strânşi în stabilimentul situat în apropierea celei mai vechi biserici creştine din Sevilla. Îndemnul lui Bölöni prindea viaţă şi în faţa presei? „Eu cred că şansele sunt împărţite în mod egal. Fiţi siguri că dacă am ajuns până aici nu ne-am zis că e suficient. Am venit să câştigăm Cupa, nu să facem turism. Ştiu că Barcelona are o serie întreagă de vedete, dar noi avem o echipă. Cât despre locul disputării finalei, nu mi se pare echitabil, dar nici insurmontabil”, a spus Ienei.

Paharele lui Gaţu

Spre seară, programul conducătorilor a însemnat un alt dineu, de această dată oferit de UEFA. Trioul Gavrilă – Gaţu – Alvaro s-a îmbarcat mai devreme decât ora la care ar fi trebuit să pornească pentru că şoferul a ţinut să le prezinte românilor facultatea în care studia. „Ne-a arătat şi sala de clasă în care învăţa, dar nu asta a fost important, ci faptul că facultatea de agronomie îşi avea sediul într-o veche ţesătorie, unde pe vremuri lucra celebra Carmen, eroina operei lui Bizet”. La ora 18:00, maşina intra pe sub poarta unui imens ranch, proprietate a preşedintelui echipei FC Sevilla. „A fost ceva de vis. O grădină impozantă de un superb verde crud îi aştepta pe cei peste 200 de invitaţi. Am început cu un drink până s-au strâns toţi. La un moment dat l-am pierdut din ochi pe Gaţu, dar când ne-am revăzut Cristi tocmai termina dintr-o suflare un păhărel de tequilla, pe care după ce-l aşează pe tava ospătarului rosti «5!». După care mai luă unul, îl dădu pe gât şi spuse «6!». „Dom’ comandant, mi-am propus să închin câte un ţoi din ăsta pentru fiecare din cei 11 titulari ai noştri”, explică Gaţu, spre neliniştea lui Gavrilă, care observase că ochii marelui handbalist se cam tulburaseră. „L-am înţeles. În ciuda aparenţelor, sportivii sunt

fricoşi. Au emoţii mari, au superstiţii şi până la ora meciului sau a concursului încearcă să-şi găsească mereu puncte de sprijin. Apoi, uită şi se apucă de treabă", explică fostul comandant. După vreo oră şi jumătate, invitaţii au fost poftiţi să mănânce. „Am fost separat de Gaţu şi condus la masa unde se mai aflau preşedintele Barcelonei, Nuñez, şi preşedintele Comitetului de Organizare a finalei, portughezul Rodriguez Antero Da Silva Resende, care-i ţinea locul preşedintelui UEFA, Jaques Georges. Francezul anunţase cu o zi înainte că nu poate veni la Sevilla din pricina unei gripe ce-l ţintuise la pat. Toţi se uitau la mine ca la o curiozitate. Eram colonel şi şeful unei echipe de după Cortina de Fier", spune Gavrilă, lăsând impresia că occidentalii îl priveau cu o compasiune nedeclarată. „Cu Nuñez am vorbit numai banalităţi. Nu mi-a dat impresia de superioritate pe care a afişat-o Berlusconi înaintea finalei din '89. Era mult mai deschis, dar cred că nici nu se gândea că a doua zi nu o ne învingă. Singura întrebare legată de echipă a fost aceea agasantă a premierii. Şi lui i-am spus ce declarasem la conferinţa de presă. N-am suflat nici un cuvânt despre ARO sau despre înţelegerea cu Sandu Vogl pentru prima de câteva mii de dolari ca să nu devin penibil", explică azi Gavrilă.

Echipamentul a sosit noaptea

În timp ce la ranchul din sudul Sevillei trupele de zarazuoli destindeau atmosfera, iar Gaţu şi Gavrilă, mari iubitori de animale, erau dezgustaţi de uciderea unui taur în timpul minicoridei organizate ilegal, pentru că stagiunea se deschidea abia pe 21 mai, steliştii încheiau antrenamentul de pe „Sanchez Pizjuan" cu o miuţă în care Lăcătuş îi uimise pe jurnalişti cu cheful de joacă pe care-l arătase. Camerele de luat vederi strângeau însă cadrele pe fizicul de adolescent al „secundului" Iordănescu, care unduia cu mingea la picior printre Iovan sau Bumbescu. Ienei, Alexandrescu şi Valentin păstrau în continuare taina. După reîntoarcerea la „Macarena" şi după masa de seară, cei trei, împreună cu Iordănescu, s-au aşezat în jurul unei mese din holul hotelului. Echipa era ştiută, nu puteau fi semne de întrebare. În locul lui Stoica va juca Bălan, sarcina lui fiind de a-l bloca pe Schuster, iar ajutor îi va fi Balint. Problema era pe banca de rezerve. Ienei avea mişcarea gândită, dar nu primise

încă acceptul lui Iordănescu, caz în care nu putea conta decât pe Stângaciu, Radu II, Weissenbacher şi Pistol. Era prea puţin, motiv pentru care, la un moment dat, ridică ochii către Puiu şi-i spuse: „Hai, gata, du-te la culcare, că mâine trebuie să ai un randament bun”. Replica veni pe loc. „Lasă, nea Imi, că nu tre’ să joc eu. Mă duc să văd echipamentul, că a sosit, după care îi supraveghez un pic pe băieţi şi apoi mă culc”. Într-adevăr, tricourile şi şorturile sosiseră de la o reprezentanţă „Adidas” din Franţa abia la 10 şi jumătate seara, Iordănescu şi-a făcut programul, a trecut pe la camere, după care a coborât în hol. „Am mai stat acolo un timp pentru că simţeam că nu mă ia somnul”, povesteşte Puiu. „Într-un târziu am urcat în cameră, dar n-am putut să adorm decât spre dimineaţă. Chiar dacă nu acceptam ideea să mai joc, gândurile nu-mi dădeau pace. În subconştient posibilitatea de a intra exista. Mă întrebam dacă într-adevăr aş mai putea să dau tot ce aşteptau ei de la mine. Asta m-a măcinat toată noaptea”. Într-o altă cameră, Duckadam dormea buştean, fără vise. Pentru el ce va urma va fi aievea.

Prin Sevilla cu 3 dolari în buzunar

Miercuri, 7 mai 1986. Cu ochii umflaţi de somn, Iordănescu cobora agale spirala de marmură ce ducea spre sala de mese a hotelului Macarena. După câteva ore de linişte, creierul începuse să macine aceeaşi problemă. Nici nu l-a simţit pe Tudorel, care l-a ajuns din urmă şi l-a luat de după umeri. „Ei, ce faci, te-ai odihnit bine?”. Întrebarea lui Stoica l-a readus la realitate pe Puiu. „Eu credeam că în afara lui Valentin, Ienei şi nea Ion nimeni nu mai ştia de propunerea care mi se făcuse. Am aflat apoi că în afara lui Tudor mai fuseseră consultaţi şi Loţi, şi Piţi”, rememorează azi Iordănescu.

În timpul când Iordănescu fremăta cearşeaful sub el, cei aproape o mie de suporteri români erau gata de îmbarcare pe „Otopeni”. Cu toţii fuseseră puricaţi la sânge, de la şefi de întreprinderi până la mecanicii de la service-ul din Pantelimon. Pentru a primi aprobare de viză, ei au avut nevoie de 3 semnături de recomandare din partea directorului unităţii unde lucrau, a secretarului de partid şi a Serviciului de Cadre de la Sector. Dosarul întocmit de Securitate a triat mulţi dintre aspiranţi. Apoi, în două-trei şedinţe ţinute în clase de liceu,

fericiţii admişi au fost prelucraţi serios de şefii de la serviciu. „Să vă susţineţi în mod sportiv echipa, să nu beţi, să vă comportaţi civilizat, să nu intraţi în contact cu persoane străine şi să nu vă treacă prin cap să rămâneţi acolo!”, au fost principalele imbolduri ale reprezentanţilor Partidului. Trierea a continuat până la ora 4 dimineaţa, în ziua plecării, când au fost eliminaţi ultimii suspecţi. Chiar unul dintre directorii de la Aversa a fost dat jos din avion tot pe baza unei sesizări a Securităţii, iar în aceeaşi situaţie cu el s-au mai aflat câteva persoane. Apoi, din sfert în sfert de oră, toate celelalte avioane au decolat spre Sevilla.

Gavrilă şi Gaţu au plecat în jurul orei 7 spre aeroport pentru a-i întâmpina. Fără să-şi dea seama, cei doi au intrat în aerogară, dar au depăşit punctul de graniţă ajungând până spre pistă. După ce au văzut locul pe unde urmau să intre suporterii au dat să se întoarcă. Vameşii însă i-au oprit. „Cristi avea paşaportul la el, aşa că a putut trece înapoi, își aminteşte Gavrilă. Eu însă mi-l uitasem la hotel. Norocul meu a fost că luasem un ziar în care alături de titlul acela cu Traian şi cu găselniţa cu rudenia era şi o poză imensă de-a mea. Aşa m-a recunoscut vameşul şi mi-a dat voie să revin”. Chiar dacă a plecat printre ultimele, Boeingul în care se aflau soţiile fotbaliştilor şi ceilalţi ziarişti români a sosit primul. Gavrilă le-a dat tuturor biletele de meci, nevestelor le-a pus în braţe cele câteva sute de dolari, după care le-a îmbarcat în autocarul de transfer şi le-a anunţat că se vor vedea direct la meci. „Singura pe care am văzut-o înainte a fost Ileana, soţia lui Ienei. Din superstiţie nu venea niciodată la meciurile noastre şi n-a făcut-o nici atunci. Aşa că, după-amiază, ne-am întâlnit şi am dus-o la hotel, unde a văzut jocul. Făcuse ceva cumpărături, ca toate fetele, şi era impresionată de valoarea istorică a oraşului”, povesteşte Gavrilă. La interval de un sfert de oră, celelalte avioane au aterizat în Sevilla. La ieşirea dm aerogară îi aşteptau 42 de autocare. Fiecare om ştia din ţară numărul autobuzului în care urma să urce, iar absolut toate grupurile erau prevăzute cu ghizi români care au prezentat suporterilor, în orele de până la meci, centrul istoric al Sevillei. Turnul Giraldei, Plaza de Espagna, sarcofagul lui Cristobal Colon, numele sub care spaniolii îl cunosc pe Cristofor Columb, descoperitorul Americii, au fost punctele de reper ale itinerariului. De cumpărături nu putea fi vorba pentru că de 3 dolari, cât a primit fiecare diurnă, nu se puteau lua decât un kilogram de banane şi câteva vederi. Motiv pentru care, la prânz, pachetele cu hrană rece de acasă şi apa de la ţâşnitori au

fost singurele lucruri îngurgitate de suporterii români. În ciuda recomandărilor primite în ţară, 15 turişti au cerut azil politic înainte de meci, iar alţi 20 au ales libertatea după ce au urmărit finala, ştire pe care Gavrilă avea s-o afle din gura ambasadorului Şandru şi pe care toate cotidienele spaniole au publicat-o chiar a doua zi.

Lăcătuş îl sperie pe securist

Conform obiceiului, după micul dejun, Ienei şi-a dus băieţii la o plimbare. Pădurea Băneasa a fost de această dată înlocuită cu un superb parc din imediata apropiere a hotelului. Dacă tehnicienii erau îngânduraţi, iar „bătrânii" echipei meditativi, grupul pontiştilor a spart tăcerea. Lăcătuş îl reperase din prima zi pe securistul care însoţea grupul, iar acum socotea că venise momentul să-i dea şi lui fiori. Băieţii se fotografiau unul pe celălat pe aleile parcului, ocazie cu care Marius l-a abordat pe omul lui. „Haideţi, tovarăşe maior, să vă pozaţi cu noi. Să aveţi şi dumneavoastră o amintire, nu de alta, dar după meci noi rămânem aici cu toţii". Securistul a zâmbit, dar nu era râsul lui. La întoarcerea în hotel, el s-a apropiat de Lăcă şi pe un ton fals şugubăţ i-a zis: „Ei, ai glumit, nu-i aşa?". Tăcerea lui Marius a fost suficientă pentru a-i declanşa firicelul rece ce a stăruit pe spinarea maiorului până în avionul de întoarcere.

După ce au rezolvat problema turiştilor, Gavrilă şi Gaţu, însoţiţi de această dată şi de Florentin Marinescu, s-au aruncat în maşina lui Alvaro şi au demarat spre un alt dineu. Cel oferit de federaţia spaniolă. După vreo jumătate de oră, în faţa comandantului s-au înfăţişat doi băieţi tineri care l-au abordat direct. Unul dintre ei vorbea româneşte. „Domnule colonel, Maiestatea Sa, Regele Juan Carlos împreună cu Regina vor participa la meciul de diseară. Ar fi bucuros dacă aţi accepta să vă primească alături de preşedintele Barcelonei, Lluis Nuñez". Cei doi făceau parte din suita regală, iar după ce au aflat că Gavrilă „este onorat", românul a cerut să mai fie însoţit de o persoană. „Aşa am considerat că e bine, să mai fie cineva", povesteşte fostul preşedinte stelist. „După banchet m-am întors la hotel şi i-am zis lui Valentin să meargă, dar nici n-a vrut să audă. Pentru el nu conta decât meciul. Aşa că, până la urmă, am anunţat că mă voi prezenta însoţit de ambasadorul nostru,

domnul Şandru”. „E-n regulă, a spus tânărul. Atunci, cu 20 de minute înainte de meci, veţi fi conduşi la salonul de protocol de la tribuna oficială”.

Puiu jucător, Tudorel antrenor

La „Macarena”, după masa de prânz, în timpul cât echipa era la odihnă, Ienei a primit vizita lui Ştefan Kovacs. „Imi, dă-le curaj, fă-i să creadă în puterile lor, să nu se sperie pentru că spaniolii nu sunt cu nimic peste ei”, i-a spus Pişti. „Dacă vor sta bine pe picioare, vor învinge. Iar pentru tine, Imi, va fi o mare realizare. Eu am câştigat de două ori Cupa asta cu Ajax, dar cu totul altceva e s-o cucereşti ca antrenor al unei echipe româneşti”. Firesc, discuţia s-a purtat în limba maghiară, iar după o oră reputatul tehnician a părăsit hotelul. Se apropia ora 16:00, cea a discuţiei dinaintea plecării la stadion. Când jucătorii coborau din camere, Ienei l-a luat deoparte pe Iordănescu. „Puiule, trebuie să te hotărăşti! Te pun pe listă?”. Întrebarea fermă a „principalului” i-a dat de înţeles lui Iordănescu că treaba e serioasă. „Nea Imi, dacă dumneata crezi că e nevoie de mine, pune-mă!”. “Dar dacă apelez la tine în timpul meciului?”. „Aş prefera să nu apelezi”. „Asta o să vedem. Eu oricum intenţionez să te bag în ultimul sfert de oră. Nu mă interesează decât să faci faza de atac şi, la nevoie, să ţii mingea. Nu am nevoie de tine în apărare”. „Sper să nu ai deloc, nea Imi”. Iordănescu cedase. Discuţia cu Valentin, asigurarea pe care o primise de la Alecsandrescu că „orice ar fi, noi, conducătorii, răspundem” şi mirajul unei ultime nunţi cu mingea l-au răpus. Faptul era împlinit. Pentru majoritatea jucătorilor anunţul listei de rezerve avea să fie o surpriză. După ce a citit titularii, Ienei a făcut o pauză, şi-a ridicat capul din hârtia pe care o avea în faţă şi cu o faţă ghiduşă a zis: „Ştiţi la ce m-am gândit, băieţi? Pentru cât v-a chinuit Puiu la antrenamente, astă-seară îl voi trimite şi pe el pe teren, iar Tudorel care mereu zice că pe bancă e mult mai uşor, o să stea lângă mine să vadă şi el cât se suferă acolo. Iar pe foaie va fi trecut antrenor secund”. Spusă sub formă de glumă, informaţia a destins atmosfera, dar puţini credeau că intenţia antrenorului se va materializa.

★

Acasă, la Bucureşti, sutele de mii de microbişti nu ştiau nici înainte cu câteva ore de meci dacă jocul se va transmite pe micul ecran. Televiziunea o dădea pe economii, chiar dacă toate costurile legate de această partidă erau suportate de Steaua. De altfel, clubul din Ghencea plătise toate transmisiile de până atunci, începând cu Vejle şi încheind cu Anderlecht. Înainte de plecarea la Sevilla, Valentin fusese personal la mama sa pentru a-i cere aprobarea transmisiei, dar lucrurile aveau să se rezolve favorabil abia în ziua jocului. Oricum, cu excepţia fanilor din centrul ţării sau din Moldova, toţi ceilalţi îşi îndreptaseră antenele, pentru orice eventualitate, către bulgari, sârbi sau unguri.

„Dacă scăpăm cu două-trei boabe să fim mulţumiţi!”

Ienei a coborât primul în holul hotelului. Era ora 18:00 şi peste jumătate de oră se pleca la stadion. S-a aşezat destins pe un fotoliu, a scos din buzunar o hârtie şi a început să noteze 5 nume unul sub altul: Majearu, Bölöni, Piţurcă, Iovan, Bărbulescu. Chiar dacă le vorbise băieţilor doar despre un meci de 90 de minute în care să tranşeze totul, Ienei nu uitase de varianta penaltyurilor. Lista scrisă pe îndelete atunci era rezultanta discuţiilor avute în timp cu Iordănescu. Miţi era socotit de toată lumea cel mai sigur. Al doilea era Loţi. Chiar dacă nu marcase ultima oară în Regie, Ienei miza însă pe imposibilitatea repetării unei execuţii slabe. Piţi exersase de multe ori cu succes în campionat postura de executant, iar „Moţăţei” şi „Balamuc” trăgeau tare şi plasat. Îi mai avea în rezervă pe Belodedici, Balint şi Lăcătuş. La apariţia fotbaliştilor, nea Imi a împăturit foaia, şi-a luat un zâmbet de cinema şi a devenit volubil. „Trebuia să dau tonul la optimism. Emoţiile mă gâtuiau şi pe mine, dar nu aveam voie să le arăt. Era necesar să-i scot din tensiune, să-i fac să joace aşa cum ştiau ei”, explică azi Ienei. La „şi jumătate”, cu toţii erau în autocar. Fiecare şi-a respectat locul, dar atmosfera era apăsătoare. Lăcătuş nu mai avea chef de glume, Iovan era îngrijorat. „Când am ieşit din cameră, mi-am făcut cruce și m-am rugat la Dumnezeu doar să nu ne facem de râs povesteşte Balint. „I-am zis lui Belo că dacă scăpăm cu două-trei goluri să

fim mulţumiţi. Mi-era o frică teribilă de ei”. Doar Bărbulescu a mai avut puterea să strige „Forza ragazzi” în momentul în care autocarul a demarat, dar nimeni nu i-a răspuns. Maşina a străbătut cu greu distanţa relativ scurtă până la stadion. Oraşul era invadat de suporterii Barcelonei, însă ceva era straniu. „Duşmanul” era îmbrăcat în roşu și albastru, iar binomul cromatic l-a determinat pe Bumbi să-şi revină primul şi să decreteze: „Azi nu vom primi gol, indiferent câte degete ne arătaţi voi nouă!”. „Iar eu o să vă dau o boabă şi o să câştigăm cu 1-0!”, îl completă Lăcătuş, mişcând un pic stabilopodul ce se aşezase temeinic pe sufletele steliştilor.

Şef de galerie, Alexandru Arşinel

Gavrilă a fost primul din delegaţia Stelei care a ajuns la stadion. Însoţit de ambasadorul Şandru, el a urcat la tribuna oficială şi şi-a descoperit locul chiar pe primul rând, unde erau aşezate 7 scaune. În faţa lor, în dreptul scării de acces spre gazon, un covor era făcut sul. „Acesta se va desface şi pe el vor păşi jucătorii. Cupa va fi înmânată de Rege, chiar aici în loja oficială”, i-a explicat Rodriguez. În partea dreaptă, Gavrilă a găsit şi un teanc de programe de meci. A luat un vraf, a strigat-o pe soţia sa, Ema, care se afla deja sub tribuna oficină împreună cu nevestele jucătorilor, şi i le-a dat. Apoi a mai luat cât a cuprins într-o mână şi le-a trimis suporterilor care se aflau la tribuna întâi. Grosul fanilor români aveau biletele cele mai ieftine, situate la peluză, într-un sector fără scaune. Intraseră în stadion imediat după ce se deschiseseră porţile, iar acum încercau să facă faţă vacarmului pe care-l declanşaseră susţinătorii Barcelonei. Lupta era însă inegală atât din punct de vedere numeric, cât şi din cel al dotărilor. Se lansase moda tuburilor de spray prevăzute la capăt cu goarne, iar spaniolii aveau fiecare câte o bucată. Ai noştri încercau să compenseze prin voce, dirijaţi până în final de un şef de galerie inedit: actorul Alexandru Arşinel.

Avertizaţi de întâmplările tragice petrecute cu un an în urmă la Bruxelles, când finala CCE dintre Juventus şi Liverpool a fost înecată în sângele celor 39 de morţi, UEFA a luat măsuri draconice. Faţă de capacitatea stadionului s-au vândut 5.000 de bilete mai puţin. Au fost mobilizate trupe ca la război: poliţia

naţională, poliţia municipală, garda civilă, protecţia civilă, echipaje antitero, poliţişti deghizaţi în spectatori. La un moment dat, unul dintre suporterii Barçei, aflat în apropierea românilor, a aruncat cu o felie de mandarină în fanii stelişti. În clipa următoare a fost împresurat de 4 poliţişti şi expulzat din stadion. La sol se aflau echipajele salvării, toate dotate cu aparatură ultraperformantă de reanimare, şi cele ale pompierilor. În aer, din momentul deschiderii porţilor stadionului şi până la plecarea ultimului spectator, 4 elicoptere au survolat în permanenţă. Întreg efortul financiar făcut i-a costat pe spanioli aproape 3 milioane şi jumătate de pesetas. Nu-i mai puţin adevărat că şi reţeta a fost consistentă, ridicându-se, conform cotidianului catalan „Sport”, la 230 de milioane de pesetas. O parte din aceşti bani vor intra şi în contul clubului din Ghencea. Sau, mai exact, în fondul centralizat al statului român.

Steaua de Budapest

În locul programelor luate, Gavrilă le-a aşezat pe cele editate de Steaua. „Am scos vreo 5.000 de caiete de prezentare a clubului nostru, îşi aminteşte fostul comandant. Aveau o calitate grafică excepţională pentru acele vremuri. Erau scrise în 3 limbi: română, spaniolă şi engleză. I-am propus lui Ilie să vindem dintre ele la meci, dar n-a fost de acord. Până la urmă am luat cu noi câteva sute, iar restul au rămas acasă. După finală, acel program care în ţară ne costase cam 40 de lei bucata s-a dat acolo cu 40 de dolari. Era o afacere, nu?”. După vreun sfert de oră în care s-a mai plimbat, a auzit-o pe soţie strigându-l.

Am crezut că-mi mai cere programe, aşa că am cam repezit-o. Ea însă arăta cu degetul spre cărţulie. Cu greu am înţeles ce voia. Am luat şi eu una, am desfăcut-o la mijloc unde erau posterele cu cele două echipe, iar când am văzut ce scria am simţit cum începe pământul să mi se mişte de sub picioare. Sub poza băieţilor noştri scria «Steaua de Budapest». Eram disperat numai la gândul că se va afla în ţară şi va ieşi tămbălău. Am plecat imediat să-l caut pe Rodriguez. Între timp m-am consultat cu ambasadorul, care mi-a dat acordul să fac ce cred eu de cuviinţă. Apoi m-am îndreptat spre locul unde se afla Valentin. I-am zis şi lui, dar mi-a transmis că nu-l interesează aşa ceva, să fac ce vreau. Aşa că m-am dus întins la reprezentantul UEFA. I-

am spus răspicat că în condiţiile astoi noi nu mai intrăm, să joace cu Budapesta. Ăsta s-a înnegrit, a început să-şi ceară scuze, să-mi spună că programele fuseseră editate la Zürich şi veniseră abia în dimineaţa jocului și că n-au nici o vină. Eu o ţineam însă pe a mea”, îşi aminteşte Gavrilă. Până la urmă, comandantul a cerut ca pe board-ul de afişaj ce ţinea loc de tabelă tradiţională de marcaj să defileze numele corect. Aşa că, pe toată durata partidei, spaniolii au menţinut scris „Steaua de Bucarest – CF Barcelona”, iar la staţiile de amplificare anunţul a fost făcut la interval de 10 minute până în debutul jocului.

Înspăimântătorul „Sanchez Pizjuan”

În timpul în care Gavrilă se agita ca un leu în cuşcă, steliştii ajunseseră deja la stadion. Au intrat în vestiar, şi-au lăsat genţile şi au plecat să vadă terenul. „Aici a fost cel mai greu pentru noi”, rememorează Belodedici. „Când am văzut ce era în tribună, ce vacarm s-a creat de nu ne mai auzeam la doi paşi, eu unul m-am cam tăiat”. Acelaşi lucru îl simţiseră toţi, fără excepţie. „Bucătarul Tănase şi organizatorul Cruţescu au izbucnit în plâns. Atmosfera era de-a dreptul înfiorătoare. Nu mai jucasem niciodată în faţa a 60.000 de oameni ostili”, spune azi Balint. „Eram la 5 metri de Miţi, ţipam efectiv la el şl nu mă auzea. Şi dacă nici eu n-aveam voce, nu mai avei nimeni”, îl completează Stângaciu. După 10 minute de plimbare pe gazon, steliştii s-au grăbit să se-ntoarcă la vestiare să se ascundă undeva într-un colţ. „Nu, nu, rămâneţi pe loc!”, le-a strigat Ienei. „Trebuie să vă obişnuiţi cu atmosfera!”. După alte 10 minute, tiptil, fiecare s-a strecurat pe sub tunelul dn acces spre cabină. Bölöni s-a aşezat pe locul lui, şi-a scos punga de crampoane şi patentul şi a început în tăcere să le înfileteze tacticos. Piţurcă şi-a mai dat un lustru la ghetele lui ponosite, dar aducătoare de noroc. Bumbescu şi-a tras pe el chiloţii şi maioul pe care le purtase şi la ultimele meciuri câştigate. Duckadam a înşfăcat sulul de leucoplast şi a început să-şi strângă jambierii în jurul gleznelor până l-a terminat, deşi suficienţi îi erau doar câţiva centimetri, iar Iordănescu a prins şi mai tare între dinţi cruciuliţa de la gât. Când a intrat în cabină, Ienei a găsit o atmosferă de

înmormântare. A mai bătut cu degetele în panourile vestiarului, aşa cum făcea de fiecare dată, a îndepărtat cu piciorul o pietricică pe care numai el o vedea şi a spart tăcerea cu voce hotărâtă. „Hei, ce-i cu voi, că vă văd cam galbeni? Capul sus! Seara asta va fi a voastră. Acum trebuie să arătaţi că sunteţi bărbaţi adevăraţi şi ştiu că o veţi face. E păcat, băieţi, dacă am ajuns până aici, să nu luăm Cupa. Gândiţi-vă că acasă o ţară întreagă vă priveşte. Faceţi-le o bucurie!”. Cuvintele lui Ienei merseseră la ţintă. Imediat, privirile steliştilor s-au ridicat din pământ precum floarea soarelui atunci când astrul răsare de dincolo de bariera orizontului. „Noi, ăştia mai cu sânge, ne-am uitat unul la altul şi ne-am spus că trebuie să ieşim primii”, povesteşte Bumbescu. „Eu, Loţi, Piţi, Iovan şi Bărbulescu. Pentru mine şi pentru Bölöni atmosfera nu era o noutate. Eu mai jucasem în cupele europene, bătusem la Leeds şi fusesem pe San Siro, iar el era obişnuit cu atmosfera de la meciurile «naţionalei». Oricum, pe mine m-a întărâtat mereu ostilitatea tribunei. Acasă, dacă nu mă înjura nimeni, nici nu-mi venea să mai bag o alunecare, dar în deplasare, cu publicul furios în cârcă, scoteam fum pe nări”, explică Bumbi.

„Maiestate, am venit să luăm Cupa!”

Mai era un sfert de oră până la întâlnirea cu Regele. Văzându-l iritat de ce se întâmplase cu programul de meci, cei doi tineri din suita lui Juan Carlos au ţinut să discute cu Gavrilă. „Domnule colonel, e normal să fiţi intrigat pentru ce s-a întâmplat. Noi vrem să ştim dacă în toată această poveste Maiestatea Sa are vreo vină”, s-a interesat cel care vorbea româneşte. Firesc, răspunsul comandantului a înlăturat orice urmă de îndoială. „Cum e posibil să gândiţi aşa? Ce vină are Regele?”, a răspuns prin două întrebări Gavrilă, care i-a asigurat că îşi va respecta promisiunea de a onora invitaţia Suveranului. După care s-a apropiat de Rodriguez şi pe un ton ameninţător şi suficient de puternic ca să fie auzit de cei din preajmă i-a strigat: „...’vă muma-n cur, las’ că vă învăţăm noi şi fotbal, şi geografie!”. Fără nici un periaj, fraza a fost redată a doua zi în cotidianul catalan „El Mundo Deportivo”. Gavrilă trebuia însă să se calmeze. Cu exact 20 de minute înainte de startul finalei a fost condus, împreună cu ambasadorul Şandru, la salonul de

protocol. Înăuntru mai erau Nuñez, din partea Barcelonei, locţiitorul lui Jaques Georges, preşedintele UEFA, precum şi preşedintele şi secretarul federaţiei spaniole. „Era emoţionat pentru că nu în fiecare zi ai o astfel de întâlnire. Iar pentru mine, ca militar, avea o semnificaţie aparte. Juan Carlos m-a impresionat nu numai prin ce reprezenta, ci şi ca statură. Era un bărbat adevărat. Arată el bine şi azi, dar acum 15 ani...". După ce a intrat în încăpere, Regele s-a dus direct la preşedintele Stelei, căruia i-a întins mâna şi i-a spus: „Domnule colonel, vă felicit că aţi ajuns până aici!". Apoi a trecut la Nuñez. „Domnule preşedinte, mă aşteptam ca în acest an să aduceţi toate cele 3 cupe în Spania, dar acum sunt bune şi două". Ibericii avuseseră un sezon foarte bun în Europa. Real Madrid, Atletice Madrid şi Barcelona se calificaseră în finale. În ultimul act al Cupei Cupelor, Dinamo Kiev învinsese pe Atletico, dar în prima manşă a finalei Cupei UEFA Real bătuse cu 5-1 pe FC Koln şi nu mai putea scăpa trofeul. Acum se socotea că venise rândul Barçei. Optimismul Regelui era alimentat de tot ce apăruse în presă înaintea meciului. „Cupa nu ne poate scăpa!", „Suntem marii favoriţi ai acestei finale!", „Barça joacă meciul vieţii şi trebuie să-l câştige", sunt numai câteva titluri ce apăruseră în dimineaţa de 7 mai. Mai mult, la tribuna a doua, pe o eşarfă imensă se putea vedea scris „Barcelona – Campioana Europei". Totul era pregătit pentru marea sărbătoare a catalanilor. Inclusiv acea recepţie de la somptuosul Hotel Alphonse al XIII-lea, la care era invitat şi Juan Carlos. După ce a dat mâna cu toţi cei din sală, Regele a revenit la Gavrilă. Comandantul înţelesese mesajul, aşa că după ce Suveranul a dorit să adreseze un salut familiei Ceauşescu prin intermediul reprezentantului Stelei, Gavrilă a replicat: „Mulţumesc, Maiestate, am să transmit. În legătură cu meciul însă, vreau să vă asigur că nu ne mulţumim că am ajuns până aici. Am venit ca să câştigăm Cupa". Juan Carlos a zâmbit îngăduitor, după care l-a invitat din nou în pauză la o ceaşcă de cafea.

55.000 contra 28

Acelaşi optimism domina şi vestiarul Barcelonei. Singura problemă de efectiv a lui Venables, Archibald, se rezolvase, iar englezul fusese anunţat în primul „11". Înainte de a ieşi la

încălzire, catalanii au primit vizita preşedintelui Nuñez. Întâmplarea e relatată de Juan Domenech, ziarist la cotidianul madrilen „AS”, şi preluată de „Gazeta Sporturilor” în februarie anul acesta. Jurnalistul susţine că Nuñez a intrat în vestiar însoţit de un sponsor, care i-a întrebat pe jucători dacă n-ar fi cazul să dea ceva bani românilor pentru a ceda jocul. Nici unul dintre oficialii români prezenţi la Sevilla n-a confirmat varianta. Domenech relatează că Alesanco, căpitanul Barçei, a refuzat din start propunerea. „Noi suntem 55.000, iar ei 28. Cum să reziste? Îi batem pe teren!”, iar discuţia s-a încheiat aici. Barcelona era sigură de victorie.

Ora 19:41, un ceas mai târziu la Bucureşti. Conform protocolului, Steaua e prima care iese la încălzire. În capul tunelului apare Bumbescu. Imediat după el, Bărbulescu. Apoi Iovan şi Balint. Bölöni vine şi el pentru că din superstiţie trebuie să stea în spatele lui Bumbi. Arşinel montează galeria care se aude un pic, după care sucombă în vulcanul declanşat de apariţia marilor favoriţi. Stadionul pare acum un muzeu în flăcări. Tuburile cu aer comprimat, tobele, petardele şi artificiile creează înfricoşătorul spectacol de sunet şi lumină împins spre apogeu de intrarea triumfătoare în arenă a lui Archibald. Ai noştri merg în jumătatea din stânga a terenului, vizavi de micul grup de suporteri români. Tudorel Stoica îl ia pe după umeri pe Iordănescu şi-l prezintă în faţa soţiilor. Valeria, nevasta lui Puiu, nu ştia nimic despre punerea lui pe lista dn rezerve. Avea să se dumirească abia când Tudorel i-a desfăcut fermoarul de la trening şi i-a arătat tricoul alb de pe dedesubt. „Atunci mi-au dat lacrimile”, îşi aminteşte Puiu. Încălzirea a durat aproape 20 de minute. În partea spaniolă, fiecare şut al lui Carrasco, Victor, Archibald sau Schuster era însoţit de „Ole”-ul tribunei. Ibericii au plecat primii la vestiare, lăsând senzaţia că au de gând să curme rapid tensiunea ce-i apăsa şi să apuce de toartele Cupei. Ai noştri au mai rămas vreo două minute, profitând parcă de liniştea ce se lăsase peste arenă. Intermezzo de care a profitat şi dirijorul Arşinel, a cărui trupă s-a auzit din nou scandând numele Stelei şi al României.

Problema lui Vautrot

Ora 20:10. Îmbrăcaţi în alb, steliştii apar pe tunelul din stânga „oficialei”, avându-l în frunte pe tuşierul Delmer. În partea cealaltă, cap de coloană e Michel Vautrot. Francezul fusese desemnat să conducă finala, toţi fiind de acord că aceasta poate fi mare lui şansă de reabilitare. În urmă cu doi ani, după semifinala Cupei Campionilor dintre AS Roma şi Dundee United, preşedintele italienilor, Dino Viola, a declarat că a avut o discuţie cu Vautrot pentru a-l convinge să „tragă” pentru echipa lui. Investigaţia declanşată de UEFA n-a putut dovedi nimic relevant, dar vâlva creată nu putea dispărea peste noapte. Aşa că, la momentul Sevilla, toţi ochii erau pe francez. Tot pentru el, în ziua meciului sosise şi Iorgos Vardinoianis. Cu puţin timp în urmă, nemulţumit de cum „fluierase” un meci de-al lui Panathinaikos, grecul îl ameninţase în stil mafiot cu pistolul. Vautrot a scris totul în raport, iar UEFA l-a suspendat pe o perioadă îndelungată. În afara apropierii lui de Steaua, Vardinoianis a bătut drumul până în Andaluzia şi pentru a-şi rezolva problema. Se baza pe vorba bună pe care Mircea Pascu, membru în forul european, o va pune în favoarea-i şi pe prezenţa in corpore la Sevilla a mai marilor de la Zürich. De altfel, la finalul meciului, el avea să coboare pe gazon, într-un gest de sfidare la adresa celui care-i produsese suspendarea.

Start în infern

Starea de spirit al lui Vautrot nu trăda vreo tensiune aparte. După salutul echipelor, Iovan şi Alesanco au fost chemaţi la jumătatea terenului pentru a alege mingea şi terenul. Norocul e de partea spaniolului, Barcelona având lovitura de începere. Duckadam pleacă în poarta din stânga, dar solicită intervenţia arbitrului pentru a scoate în afara terenului un tub de spray aterizat în careul de 6 metri. La staţiile de amplificare, crainicul încearcă să potolească torentul de petarde şi fumigene parcă fără sfârşit. Elicopterele patrulează în continuare deasupra stadionului. E ora 20:16. Într-o atmosferă decupată parcă din scenele de luptă ale filmelor istorice regizate de Sergiu Nicolaescu, Carrasco loveşte primul mingea, Archibald o dă înapoi, iar stoperul Migueli trimite înalt spre careul nostru, de unde Belodedici o respinge cu capul. Preia Bölöni, pasează frontal la Piţurcă, dar vârful Stelei este semnalizat în ofsaid.

Barça reia atacul pe acelaşi tipic englezesc impus de Vanables. Iovan îi ia faţa lui Marcos şi respinge în afara terenului. „Au vrut să ne termine în primele minute. Atunci mi-a fost teamă într-adevăr”, îşi aminteşte Fane. Pe partea cealaltă, Bărbulescu îi ia pulsul lui Carrasco, sfârşindu-i sprintul de felină într-un panou publicitar. Schuster bate lovitura liberă din lateral, dar Bumbescu e mai rapid ca Archibald şi trimite în corner. Publicul e în delir, ai noştri sunt toţi în careu. Gerardo, fundaşul dreapta, urcă şi el, dar şutul de la 15 metri explodează în reclama din stânga lui Duckadam. Spaniolii încearcă din nou pe stânga. Julio Alberto, celălalt fundaş lateral, plonjează şi el în atac şi obţine o altă lovitură liberă pentru Schuster, şutul neamţului lor fiind parat cu siguranţă de şvabul nostru, Duckadam. E abia minutul 8. Bölöni simte că nu-i în regulă şi strigă la coechipieri să iasă din careu. Îl aşază cu mâna parcă pe Balint, trimite spre Lăcătuş, însă faza nu are continuitate. Piţurcă sparge gheaţa, dar şutul lui din întoarcere nu găseşte poarta lui Urruti. Barcelona revine în atac. Pentru că Schuster e blocat bine de Bălan şi Balint, Marcos se transformă în coordonator şi finalizator. Belodedici îi simte intenţia de a pătrunde din linia a doua, îl ajunge la 10 metri de Duckadam şi-şi dă drumul la o alunecare salvatoare. Bărbulescu ţipă la tuşier, acuzându-l ca n-a ridicat ofsaid, dar cine să-l audă? Important e că a trecut primul sfert de oră, că e tot 0-0 şi că Barça simte că are un adversar bine organizat în faţă. Timp de 10 minute, mingea moare la mijlocul terenului ca dispărută într-o gaură neagra „N-am făcut o partidă spectaculoasă, dar din punct de vedere tactic ne-a ieşit totul. Am stat foarte bine în teren şi ne-am completat unul pe altul de minune”, rememorează azi Bölöni. Bumbescu e mereu primul în duelul lui cu Archibald. „Alerga foarte mult, era periculos, dar m-am prins imediat că e fricos, i-am pus câteva capace în primele minute şi am reglat conturile. După aia a început să treacă mai rar pe la băiatu’, iar cu timpul s-a liniştit definitiv”, îşi aminteşte Bumbi. Tot Marcos e cel care ajunge primul la poarta lui Helmuth, dar lovitura de cap a spaniolului n-are cum să-i dea emoţii uriaşului. Mai degrabă piciorul ridicat de Carasco până la freza portarului nostru, care a generat reacţia imediată a lui Belodedici. Cel mai tânăr jucător al finalei a sărit în apărarea colegului său, s-a oprit în pieptul lui Carasco, i-a cerut socoteală, dar Vautrot a găsit de cuviinţă să le arate „galben” amândurora. „Atunci mi-am dat seama că începuseră să-i lase nervii. Nu au putut să pătrundă nici pe dreapta, nici pe stânga, nici pe centru. Trecuse jumătate de

repriză şi nu făcuseră nimic. Au început să lovească”, rememorează Lucică Bălan. Balint cade primul sub lama ucigaşă a lui Julio Alberto. Peste două minute Bölöni îşi potriveşte mingea pe stângul, dar balonul îi sare și finalizarea devine un veritabil dropgol rugbystic. Bumbi mai câştigă un duel cu Archibald. Pe respingere mingea zboară în dreapta spre Lăcătuş, Julio Alberto ajunge primul, dar o dă încet spre Urruti, Marius insistă, însă Vautrot fluieră fault la român, căruia îi arată şi cartonaş galben. Jocul basculează din nou spre terenul nostru. Schuster se insinuează în careu, centrarea lui Pedrazza îl găseşte singur, dar lovitura de cap sfârşeşte în peluză. Parcă pentru a se răzbuna, peste un minut, neamţul trage cu pământul de la distanţă, dar Duckadam e atent şi prinde. Venables se ridică de pe banca şi-i ordonă lui Pichi Alonso, ucigaşul Göteborgului, să iasă la încălzire. Îi e clar că Archibald e sub papucul lui Bumbescu. La mijlocul terenului, Bölöni muşcă din fiecare palmă de teren. Recuperează mingea de la Alesanco, dar Vautrot fluieră iar. Fault pentru Barça, cartonaş galben lui Loţi. Marcos intră şi mai tare la Bălan, dar francezul nu mai umblă la avertismente. Mai mult, colegul lui, Delmer, îl opreşte pe Lăcătuş, plecat de la limita ofsaidului. Jocul se mută iar în terenul nostru. Schuster mai încearcă o şarjă, îi pasează lui Archibald, britanicul prelungeşte în cel mai fin stil latin până la Carrasco, centrare înaltă, Duckadam iese, dar nu ajunge mingea care se îndreaptă spre poartă, Marcos e atât de aproape de ea, în tribună ai noştri închid ochii, e gol? Nu, pentru că Bărbulescu apare ca fumul din lampa lui Aladin şi îndeplineşte dorinţa românilor aruncând mingea în corner. Spaniolii prind iar culoare în obraji. Iliuţă, eroul celei mai grele faze a meciului, vrea să transforme parcă filmul jocului într-o suită de imagini la limita suportabilului, pasează prea încet lui Duckadam, dar Helmuth se revanşează şi pluteşte ca o felină prinzând mingea. Repriza se îndreaptă spre remiză, dar şutul lui Piţurcă din ultimul minut, oprit doar de plasa laterală a lui Urruti, înseamnă încă un cui înfipt în încrederea spaniolilor.

Cadouri pentru Rege

La pauză, Gavrilă a coborât aşa cum promisese la salonul oficial pentru o nouă întâlnire cu Regele. Juan Carlos nu mai era atât de optimist. „L-am văzut în momentul în care i-am înmânat

micile cadouri cu care mă pregătisem şi pentru care primisem încuviinţarea camarilei ca să le pot oferi. Un fanion mare, cusut în fir de aur, pe care erau inscripţionate datele meciului, stema şi culorile echipei noastre. Pe el am prins două insigne, una pentru Rege, alta pentru Regină. Tot pentru doamnă am oferit o ie superbă din borangic, confecţionată manual la Breaza. Carlos a rămas cu gura căscată şi m-a întrebat cine poate face aşa ceva. I-am expicat că este opera unor artizani români, după care i-am mai dat o cupă imensă din cristal pe care o comandasem la Pădurea Neagră, lângă Oradea. Mi-a stat pe buze să-i spun că acest ultim cadou vine în compensaţie pentru Cupa Campionilor pe care o vom lua noi, dar mi-a fost teamă ca remarca să nu fie deplasată. Regele a primit darurile, mi-a mulţumit, după care, în glumă, i-a reproşat lui Nuñez că din partea Barcelonei n-a primit niciodată vreun suvenir. Apoi s-a îndreptat către oficialii de la UEFA, care i-au explicat cum trebuie să procedeze la finalul meciului pentru decernarea trofeului. I-au explicat că se va desface covorul roşu, fotbaliştii vor urca, iar el va înmâna doar Cupa, medaliile căzând în sarcina altcuiva”, povesteşte Gavrilă.

În vestiarul Barçei, pereţii se îngustau parcă strivind umerii băieţilor lui Venables. „Era normal să fie aşa, explică Bölöni. După prima repriză noi găsiserăm răspunsurile la unele întrebări pe care ei de-abia acum începeau să şi le pună”. Din tribuna oficială, Nuñez a transmis mesajul că prima se va dubla. Mare simpatizant al Barcelonei, patronul societăţii „Tudor”, cea care fabrică şi azi acumulatori, suplimentase din propriul buzunar recompensa. Dincolo, la noi, Ienei apăsa pedala moralului. „Bravo, băieţi! Ce-a fost mai greu a trecut. De-acum important e să dăm drumul la pase, să circule mingea, pentru că sunt obosiţi. Aţi văzut că nu sunt zmei. Hai, că se poate!”.

Puiu, marea surpriză

Apariţia pe teren a echipelor, nemodificate la pauză, reaprinde vâlvătaia pe „Sanchez Pizjuan”. Spaniolii schimba tactica. Alesanco strigă în permanenţă la fundaşii laterali să nu se mai aventureze în atac. Loţi simte pasul tremurat al adversarilor, urcă spre poarta lui Urruti şi mai încearcă un şut. Majearu îl sprijină şi peste câteva minute voleul lui şuieră la câţiva centimetri de bara spaniolilor. „Miţi a fost primul care s-a

luat de piept cu ei, e de părere azi Bölöni. Când a început să-i dribleze şi să se îndrepte cu faţa numai spre terenul lor am înţeles cu toţii că aşa trebuie jucat. Noi am prins curaj, iar ei au mai făcut un pas înapoi”. Acum, Steaua stăpâneşte jocul şi teritorial. Pasele încep să se înlănţuie. Bölöni împinge un balon spre Majearu, „Nutria” îl culcă pe Gerardo, pasează la Piţurcă, Victor întregeşte triunghiul cu un balon pentru Bölöni, spaniolii nu ştiu pe cine să mai alerge, Loţi schimbă rapid cu Miţi, are mingea pe stângul, dar nici de această dată „trasorul” nu nimereşte ţinta. Stadionul intră însă în tăcere, iar de la peluza din dreapta se aud vocile românaşilor lui Arşinel. Asistenţa renunţă la fluierături şi aplaudă. „Atunci mi-am dat seama că nu mai putem pierde meciul”, se destăinuie Belodedici. „Urma un corner la poarta noastră. În clipele când îmi căutam omul pe care să-l iau în marcaj le-am surprins chipurile lui Victor, Schuster şi Archibald. Aveau nişte feţe de oameni speriaţi, deznădăjduiţi. În acel moment mi-am zis că va fi seara noastră”. Scăpaţi din iureşul românilor, spaniolii trec din nou în terenul nostru. Schuster execută iar un corner lung din dreapta, Pedraza trage din prima, mingea se scurge prin faţa porţii, Archibald dă drumul la o alunecare ca de fundaş, deviază mingea, dar nu-i impune decât o traiectorie la câţiva centimetri de bara lui Duckadam. Arena erupe din nou ca pentru un ultim asalt. Ienei simte ameninţarea. Îşi întoarce capul spre banca de rezerve şi-l cheamă pe Iordănescu, căruia îi zice pe un ton blând: „Puiule, te rog frumos, spune-mi, intri sau nu intri?”. După care, fără să aştepte răspunsul, continuă tăios. „Trebuie să intri! Nu vezi că am scăzut la joc? Hai, la încălzire!”. Puiu s-a ridicat imediat de pe bancă. S-a uitat o clipă în tribună pentru a o repera pe Valeria şi a început să alerge. La masa presei, rumoare. „Chiar e posibil aşa ceva?”, s-au întrebat inclusiv jurnaliştii români. Philippe Rethaquier, de la „L’Equipe”, merge glonţ la Ioan Chirilă. „Da, are 36 de ani şi n-a mai jucat într-un meci oficial de 3 sezoane”, îl lămureşte Nea Vanea. Ezio Di Cesari, de la „Corriere dello Sport”, îşi anunţă compatrioţii că Iordănescu a mai jucat o repriză în iarnă, în „amicalul” cu Verona. Este minutul 73. Puiu se dezechipează şi pleacă împreună cu Ienei spre marginea terenului. „Băieţii au nevoie de încredere şi de momente în care să-şi tragă sufletul. Nu mă interesează să faci faza de apărare. Ţine mingea cât vrei, dar numai în terenul lor”, i-a turuit Ienei, după care l-a strigat pe Bălan, cel chemat la înlocuire. „Bravo, Lucică!”. „Baftă, nea Puiule!”. După schimbul de amabilităţi de la

margine, Puiu sprintează uşor spre axul terenului. Din afară pare stăpânul cercului de la centrul terenului. Are pe spate numărul 13. Noroc sau ghinion? Imediat intră în joc. Agaţă mingea, se uită în dreapta, Schuster îl întâmpină, iar Puiu, discret, îi strecoară balonul printre picioare. „A fost ceva extraordinar, îşi aminteşte Belodedici. Noi, cei mai tineri, nu ştiam nimic. Când l-am zărit pe teren am tresărit un pic, dar când am văzut ce-a făcut cu prima minge m-a bufnit şi râsul. Şi m-a alimentat cu o forţă şi cu un curaj greu de explicat acum în cuvinte". În fapt, Puiu făcea exact ce-i ceruse Ienei. La faza următoare, tot el se îndreaptă către minge, dar fentează din corp, balonul se scurge către Bölöni, Loţi ridică privirea, Piţurcă i-o agaţă şi fuge de Migueli. Mingea îi vine teleghidată, Piţi e singur la 16 metri, balonul îi sare în faţă, are posibilitatea voleului devastator, dar Alesanco apare ca prin miracol şi-l blochează chiar în momentul şutului. „Aia a fost cea mai mare ocazie a noastră", crede azi Bölöni. Spaniolii mai încearcă ceva, dar totul se loveşte de barajul lui Iovan, Bumbescu, Belodedici şi Bărbulescu. „În apărare n-aveam probleme, dar nu mai puteam urca în atac", explică Iovan. „Simţeam cum mă apasă miza imensă. Altădată zburdam pe dreapta, acum, din cauza presiunii şi a fricii de a nu greşi, parcă nu mă mai ţineau picioarele. Cred că dacă finala era tur-retur, altfel se juca. Riscam mai mult şi unii, şi alţii, şi făceam spectacol". Show-ul a existat şi la Sevilla, iar protagonistul s-a numit Iordănescu. Cu 10 minute înainte de final, Puiu arestează mingea. Şi-o dă puţin înainte, Victor şi Marcos se reped ca ulii, dar Iordănescu o trage imediat înapoi, moment în care cei doi se dau cap în cap. Ca într-o supercoridă, Puiu pare toreadorul, iar adversarii biete animale înfrânte. Bölöni simte că acum are nevoie de floricelele pe care altădată le dezavua. „Aşa, Puiule, driblează-i!", i-a strigat Loţi. Urruti începe să tragă de timp. Incredibil, spaniolii se gândesc la prelungiri, ei care îşi propuseseră să lichideze conturile în primul sfert de oră. Venables e uluit şi face o mişcare de neînţeles pentru toată lumea. Iese Schuster, intră Moratalla! „Mi-am frecat mâinile de bucurie", recunoaşte azi Ienei. „Neamţul era cel mai periculos om al lor". Minutele se scurg greu şi pentru români, şi pentru spanioli, iar fluierul lui Vautrot vine ca o izbăvire. Final.

Sprintul ireal al lui Bölöni

Oştile se prăbuşesc pe teren, Ienei îl felicită pe Iordănescu şi-i şopteşte ceva la ureche. Masorul Mitică Neagu trece cât poate de repede pe la fiecare pentru un masaj scurt. Lui Lăcătuş îi arde de glume. Marşează şi Bumbescu. Bölöni îşi înşiretează din nou ghetele, socotindu-le parcă responsabile că n-au direcţionat bine mingea spre poarta lui Urruti. Vautrot fluieră scurt. Majearu încalţă la loc ghetele, Iovan pleacă la tragerea la sorţi a terenului. Începe prima repriză a prelungirilor. Bölöni mai încearcă o dată şutul, dar mingea zboară iar peste poartă. Spaniolii apelează la hoţii. Archibald se izbeşte de Bölöni în careu şi imploră penaltyul. Vautrot îi zâmbeşte ca unei curtezane mincinoase şi-i face semn să se ridice. Marcos imită procedeul peste câteva minute, dar până şi suporterii Barçei se amuză. Ai noştri prind curaj. Belo e furat de fază, uită de recomandarea lui Ienei de a nu ataca decisiv şi se repede la centrul terenului să-i ia mingea lui Carrasco. Spaniolul are, într-adevăr, driblingul „mincinos”. Îi strecoară mingea printre picioare şi o tuleşte spre poartă. Are viteză de sprinter. Bölöni îi ia urma. Se declanşează o cursă de 40 de metri în care Loţi talonează disperat. Poate oare să reziste? Doamne, are şi el 33 de ani. Bölöni însă se ţine scai de Carrasco şi într-un final îi suflă mingea. Uf! „Mi-era o ruşine de Loţi, de nici nu-mi venea să mă uit în ochii lui”, povesteşte Belodedici. „Îmi reparase greşeala şi credeam că o să-mi zică vreo două. Am avut noroc că Loţi nu mai putea scoate o vorbă. Se uita la mine, parcă ar fi vrut să mai spună ceva, dar nu mai avea suflu”, îşi aminteşte Belo râzând. Archibald încheie prima repriză a prelungirilor cu un sprint obosit până în preajma lui Duckadam.

Vautrot dă semnalul de schimbare a terenului. Fotbaliştii fură în treacăt o gură de apă şi se aşază pe poziţii pentru ultima zvâcnire. Steaua pasează cu calm, Iordănescu mai încearcă un dribling, dar, obosit, pierde mingea. Bumbescu îl salvează cu preţul unui cartonaş galben. Bărbulescu îşi aminteşte de Honved, încearcă o nouă terepentină, dar Urruti nu e Andrusch. Majearu vrea să demonstreze că ăsta-i cel mai bun meci al lui de când e la Steaua, însă şutul nu-şi găseşte ţinta. Catalanii încearcă şi ultima variantă ilicită. Carrasco îi pasează cu mâna lui Marcos, care înscrie. Stadionul sare în aer, dar Vautrot nu-şi permite să-şi compromită seara reabilitării. E clar, nimic nu se mai poate

întâmpla. Spaniolii nu mai forţează, gândindu-se că în finală au ajuns tot în urma loviturilor de departajare. De aceea, Venables îl trimite pe teren pe Pichi Alonso în locul lui Archibald. Şi la noi, Radu II îl schimbase pe Piţurcă. Fluierul final găseşte ambele bănci în picioare.

Nebunia puştanilor

Taberele se regrupează. Ienei se caută în buzunarul de la haină şi scoate hârtiuţa scrisă după-amiază în hol la „Macarena”. Trece printre jucători şi anunţă: „Bat Majearu, Bölöni...”, dar face o pauză. Piţurcă ieşise, dar şi Radu II era un specialist. „Baţi, Marine?”, a întrebat Ienei. „Nea Imi, nu sunt încălzit. Abia am intrat şi-mi tremură picioarele”. Refuzat, Ienei şi-a îndreptat privirea spre Iordănescu. Puiu i-a luat-o înainte. „Nea Imi, nu. Orice poţi să-mi ceri, numai asta nu. Pentru mine a fost ultimul joc. De acum voi fi doar antrenor. Îţi dai seama că dacă ratez n-am să mă mai pot uita vreodată în ochii băieţilor. Te rog să mă înţelegi!”. Ienei era în dificultate. Colac peste pupăză, Iovan a venit şi el să anunţe că nu poate trage pentru că-l supără piciorul. „Recunosc acum că am minţit, spune Fane. Mi-a fost frică, ăsta-i adevărul”. Al cincilea, Bărbulescu, n-a spus nimic, dar cine să execute a treia şi a patra lovitură? „Lasă, nea Imi, că bat eu şi te fac cel mai mare antrenor al Europei în seara asta”. Vocea lui Lăcătuş l-a făcut să tresară pe Ienei. „A fost o nebunie. M-am hotărât aşa dintr-o dată când am văzut că nu se înghesuia nimeni. E explicabil, aveam 22 de ani şi nu realizam ce răspundere îmi iau. Acum, n-aş mai bate în ruptul capului”, spune Marius. Imediat după el s-a înscris şi Balint, aşa că lista era întocmită. „Pentru mine, faptul că rezistaserăm atât de bine, că nu primiserăm gol, eru deja o mare satisfacţie”, explică Balint decizia luată. De acum nu mai conta, aşa că am fost detaşat”. De Duckadam n-a avut timp să se ocupe nimeni. Doar Stângaciu a venit la el şi i-a şoptit la ureche: „Helmuth, tu o să ne aduci Cupa! Hai, mă, să facem, mă, ceva pentru ţara asta, pentru echipa noastră. Uite, eu o să stau la marginea terenului şi o să mă rog pentru tine”. Lasă, mă, asta, l-a întrerupt Duckadam. Ia spune, tu ştii unde bat ăştia?”. „De unde, mă, că nici nu ştiu cine o să tragă. Dar nu asta contează. Tu n-ai ce pierde. Eşti singur în faţa a 70.000 de spectatori, n-o să te condamne nimeni acum

dacă primeşti goluri. Dar o să aperi, n-ai cum să nu aperi măcar una! Tu nu vezi cât de mare eşti? Hai, sus, Dumnezeu să fie cu tine şi cu noi!”, l-a îmbărbătat Dan şi a plecat spre marginea terenului murmurând prima rugă.

Duckadam, cu D de la Dumnezeu

Vautrot a ales poarta dinspre peluza unde se aflau suporterii români, iar Steaua a fost desemnată prima executantă. Cei 10 jucători s-au aşezat în cercul de la centrul terenului, în timp ce portarii s-au dus spre careu. Primul executant e Majearu. „Baftă, Miţi!”. „Nutria” pleacă agale spre poartă. Urruti se aşază între buturi şi încearcă să-i prindă privirea românului. Majearu evită să ridice ochii. Îşi aşază mingea la punctul cu var, se dă înapoi patru paşi şi hotărăşte să tragă în dreapta portarului. Era cel mai tare adversar al lui Duckadam la penaltyurile de după antrenamente. În tribune, huiduielile muşcă vârtos din timpanele alor noştri. Miţi se îndreaptă spre minge. Paşii îi sunt uşori. Pune stângul înainte şi loveşte cu latul dreptului în diagonală. Plasat, dar, vai!, prea încet. Urruti pleacă spre dreapta şi respinge. Stadionul ia foc. „Barça! Barça! Campeones!”. „Eram extenuat fizic. Poate era bine să fi refuzat şi eu, dar nu m-a întrebat nimeni. Pentru toată lumea era firesc ca eu să bat”, spune cu tristeţe azi Majearu. „În acea clipă am crezut că pierdem. Dacă cel mai bun executant al meu ratase nu mai aveam la ce să mă mai gândesc”, recunoaşte lenei.

Duckadam schimbă locul în poartă cu Urruti şi parcă o umple cu fizicul lui. Îşi murmură ca pentru el: „Hai, Helmuth! Primul penalty e cel mai important. Dacă ghiceşti, pe urmă îi joci tu pe ei”. Spaniolii îl trimit pe Alesanco. Căpitanul echipei şi-a asumat responsabilitatea de a deschide seria loviturilor. Duckadam îşi îndoaie genunchii pe linia porţii. Tribunele pregătesc vuietul nebun al succesului. Spaniolul se retrage. Se opreşte. Pare un săritor în înălţime care aşteaptă tunetul sacadat al spectatorilor. Vine spre minge. Duckadam nu se grăbeşte. Stă puţin pe loc, după care împinge în picioare şi pleacă în dreapta. Acolo ajunge şi mingea. Duckadam apără!!! „Sunt salvat”, îşi spune Majearu şi lipeşte o palmă de încurajare pe spatele lui Bölöni, care s-a ridicat pentru a executa. „Bat în stânga lui. Cu Sportul am dat tot acolo şi probabil că portarul a văzut caseta. Îşi va spune că

schimb colţul, pentru că am ratat şi d-aia n-o fac. Important e să nu dau afară, aşa că trebuie să am grijă. Ah, şi cât îmi doream să nu ajung la momentul ăsta", îşi spuse Loţi în drumul spre careu. Urruti gândea altfel. Bölöni îşi pune balonul pe var cu o mişcare hotărâtă. Lasă senzaţia că n-are chef să mai prelungească agonia. Se îndreaptă spre minge, trage, dar, de frică, nu trimite lângă bară. Urruti schimbă şi el colţul, mergând pe teoria alternanţei. Şi-i iese! De furie, Loţi trage în mingea respinsă, dar golul nu poate fi validat. Stadionul renaşte iar Lui Loţi îi vine să se bată singur. „De ce a trebuit să gândesc atât? De ce? Aici nu e locul unde trebuie să fii cerebral. Aici îţi trebuie nebunie şi inconştienţă. Ce-am căutat eu aici? De ce m-am băgat?". Oftatul greu al tribunei a stopat procesul de conştiinţă al lui Bölöni. „Esteeeee! Bravo, Duca! Nu-i nimic, Loţi! Duca a apărat iar!". Băieţii jubilau alături de micuţa galerie română. „După primul penalty a început, de fapt, jocul psihologic", explică azi Helmuth. „M-am gândit că ai noştri schimbaseră colţul la primele două lovituri. Pedrazza, al doilea om al lor, gândea la fel. Mizam pe faptul că el va crede că voi schimba şi eu colţul după prima lovitură parată. De-aia am plonjat tot spre dreapta".

La centrul terenului, Lăcătuş stă încă lângă Bărbulescu. „Bă, Ilie, eu decât să trag plasat şi să mi-o prindă ăsta, mai bine dau peste poartă. Să moară mă-sa, îi trag una lu' ăsta de-i scot ochii! Ori la bal, ori la spital!". Încurajându-se singur, Marius s-a ridicat şi a păşit hotărât. A luat mingea, şi-a înţepenit-o la 11 metri, s-a uitat scurt la Vautrot, după care a plecat decis. Trei paşi, un şut în plin şi... suspans. Mingea explodează în „transversală", dar sare în pământ după linia porţii. Gooollll!!!. E 1-0 pentru Steaua! Lăcătuş sparge aerul cu pumnul şi se întoarce râzând la centru. „Bravo, Lăcă! Să n-am parte, şi eu o să dau la fel", îi spuse Bărbulescu. „Adevărul e că mi-a cam tremurat mâna când am aranjat mingea. Bine că nu mi-a tremurat şi piciorul", se confesează azi Marius. Pentru prima dată spectatorii nu mai ovaţionaseră în urma loviturii unui român. În liniştea instalată, paşii lui Duckadam se auzeau parcă fremătând iarba de pe linia porţii. „Tot în dreapta mă duc, fie ce-o fi! N-o zice ăsta că sunt nebun să aleg acelaşi colţ. Dar uite că eu sunt. Să vedem dacă merge", îşi şopti Duckadam. Faţă în faţă cu el, Pichi Alonso pare înspăimântat. N-are voie să rateze. Logica lui curge însă prin albia săpată de Helmuth. Elanul spaniolului e mare. Trage în dreapta portarului nostru. Duckadam plecase însă înainte şi, incredibil, prinde mingea!!! Al treilea penalty apărat. De bucurie,

şutează balonul în înaltul cerului. Vautrot se apropie de el, dar Helmuth se scuză. „Nu mi-a dat cartonaş galben atunci. M-a privit doar mai dur, mai dojenitor, dar atunci am simţit din privirea lui că parcă şi el se dăduse de partea noastră. Deşi eram o echipă mică, venită din nenorocitul ăla de est al Europei, deşi jucam în deplasare, deşi ratasem două penaltyuri, aveam acum prima şansă", povesteşte Duckadam.

Urmează Balint, al doilea kamikaze al echipei. În tribună, nea Gavril, tatăl lui Gabi, îşi muşcă unghiile. Găboajă pare însă mult mai calm. Îşi aranjează meticulos balonul în punctul cu var. Pe laterala careului de 16 metri, cu zâmbetul pe buze şi mâinile lipite una de alta ca pentru rugăciune, Duckadam se trânteşte în fund. „Doamne, îţi mulţumesc, Doamne, că m-ai ajutat!". Pentru portarul Stelei tot ce îl înconjura acum dispăruse. Era doar el cu el. Apărase 3 penaltyuri, nu ştia câte vor mai fi şi nici n-avea chef acum să facă vreo socoteală. „Uite-l pe Găboajă. Ăsta bate bine, dar tot i-am luat câteva navete de bere de 3 ani de când ne întrecem la 11 metri după antrenamente". Duckadam nu privise nici una dintre execuţiile coechipierilor şi n-o va face nici acum. După ce Balint şi-a fixat balonul pe punctul cu var, Helmuth s-a lăsat uşor pe spate şi a închis ochii. Huiduielile tribunei îi spărgeau timpanele. „Or izbucni, ca la Miţi şi Loţi, sau aud iar oftatul ăla atât de plăcut?". Nebunia transformase fluierul lui Vautrot într-un ţignal şters pierdut în spaţiu. „Huuuuuuuuuuuuuuo!" „Ahhhhhhhh!". „Ce, a marcat Gabi?". Liniştea căzuse iar ca o ghilotină peste capetele spaniolilor care umpluseră stadionul „Sanchez Pizjuan". „Aşa e, a dat gol! E 2-0 pentru noi! Bravo, Gabi!", apucă să-i strige Duckadam, după care se îndreaptă cu pasul lui apăsat de urs grizzly spre linia porţii. „Helmuth, te arunci decis în stânga!", îşi spuse. „Nu trebuie să-ţi fie ruşine dacă vei fi păcălit. Orice portar îşi alege un colţ la 11 metri, dar de teama de a nu fi penibil, nu împinge în picioare hotărât, iar când o face e prea târziu. Tu trebuie să rişti!", se îmbărbătează Helmuth, după care îşi focalizează privirea pe ochii lui Marcos. „Hai, băiete, că-ţi cam tremură picioarele. Ce oi zice tu, că dacă am plecat de trei ori în dreapta sunt chitit pe partea aia? Uite că acum mă sucesc. Să nu te suceşti şi tu, da, băiete?". Semnalul lui Vautrot se aude de această date extrem de clar. Helmuth îşi înfundă încă o dată mănuşile una într-alta, se încovoaie şi începe să tropăie uşor din picioare. „Hai, băiete, dă-o la mine! Hai, primul pas...., al doilea..., e bine aşa...., al treilea,... Hai, trage! Am plecat! Şi te-

am păcăliiiiiit, uite-o, e iar la mineeeeeee! Esteeeeeeeeeel”. În clipa următoare Bölöni era deja de gâtul portarului. „Bravo. Duca! Bravo, băiete!”. Helmuth nu realizase însă că totul se terminase. „Ce-i gata?”. „Gata! Am câştigat!” „Am luat Cupa!” „Bravo, bă! Am luat-o, bă, e a noastrăăăăăă!”. „Cupa Campionilor, bă, e a noastrăăăăă!”. De bucurie că a scăpat de corvoada ultimului penalty, Bărbulescu n-a sprintat spre Duckadam, ci s-a dus direct la masa pe care era postat trofeul. Camerele de luat vederi au surprins euforia nebună a lui lliuţă, năpustindu-se ca un uliu asupra Cupei. „Da’, ce, frate, eu mă dusesem la Sevilla să-l iau pe Duckadam? Mersesem să iau Cupa”, a explicat el ulterior gestul.

„Domnule colonel, aţi avut dreptate!”

În loja oficială, doi oameni contrastau cu peisajul trist aidoma unui vers din Bacovia. Ambasadorul Şandru şi comandantul Gavrilă uitaseră de protocol şi maniere şi, în momentul când Duckadam a parat ultimul penalty, au explodat ca două sticle de şampanie. Nedumerit, Regele s-a ridicat în picoare. „Şi acum ce se întâmplă?”. „S-a terminat, Maiestate! A câştigat Steaua”, i-a explicat preşedintele federaţiei spaniole. Juan Carlos a rămas mut preţ de câteva secunde, după care l-a căutat cu privirea pe Gavrilă. „La un moment dat am simţit o mână care mă bătea pe umăr şi care mi-a întrerupt urletul de fericire, îşi aminteşte fostul preşedinte. M-am întors şi l-am văzut pe Rege”. „Domnule colonel, aţi avut dreptate când mi-aţi spus că veniţi să câştigaţi. Felicitări!”, i-a zis Carlos, după care i-a întins mâna şi a dispărut urgent, urmat de camarila sa. Era semnul că se alesese praful de toată ceremonia decernării trofeului. Covorul roşu a rămas înfăşurat sub scara de la oficială, iar în teren a coborât doar Rodriguez. „Ăla care mi-a dat Cupa avea o faţă de parcă-i murise cineva. Festivitatea n-a durat mai mult de două-trei minute”, povesteşte Iovan. Când „Moţăţei” a ridicat trofeul, lumea toată, neclintită încă din tribune, a avut puterea să aplaude. Galeria noastră însă era în delir. Arşinel lăsase comanda grupului pentru a da autografe. Dar nu românilor, ci spaniolilor. „Le-a zis că e fratele lui Duckadam”, explică Mihai Chiriţă, unul dintre fanii stelişti prezenţi pe „Sanchez Pizjuan”. În partea cealaltă a stadionului, soţiile plângeau în hohote, îmbrăţişându-se şi

pupându-se fiecare cu fiecare. Între ele, Valentin nu mai era fiul şefului statului, ci fratele mai mare. Ildiko, soţia lui Helmuth, abia mai putea răsufla. „Cine este doamna?”, a întrebat un suporter al Barçei înfăşurat într-un imens steag roş-albastru. „E nevasta lui Duckadam!”. Aici nu era nici o farsă. Uimit, spaniolul s-a apropiat de ea, i-a sărutat mâna, şi-a scos cravata de la gât şi i-a dăruit-o lui Ildiko. „Şi acum o am acasă, spune Duca. Am pus-o alături de mănuşile cu care am apărat penaltyurile. După meci, un copil de mingi a venit la mine şi m-a implorat să i le dau lui. Oricât de generos aş fi eu, o asemenea amintire nu puteam s-o pierd”.

Cupa era planificată pentru '87

La mai puţin de jumătate de oră după ce Duckadam apărase şi al patrulea penalty, steliştii erau deja în vestiar. Turul de onoare a fost scurt, cu două opriri, la peluza cu tabela, în dreptul spectatorilor români, şi la oficială, în faţa fetelor. În cabină, trei lăzi cu şampanie adusă de acasă aşteptau micul festin. „N-aţi vrut să mă credeţi? Măcar acum daţi-mi dreptate!”. Dintr-un colţ al vestiarului, Valentin zâmbea ştrengăreşte. Premoniţia lui, încredinţată băieţilor încă din toamna lui ’85, se înfăptuise. „Sincer să fiu, eu gândeam că vom câştiga Cupa Campionilor un an mai târziu, în 1987, spune azi Valentin. Am avut norocul unui traseu favorabil şi forţa morală de a ne impune şi acasă la adversar”. Ienei n-a avut prea mult timp să se bucure. Nici nu obişnuia. Cum la eşecuri nu se urca pe pereţi de ciudă, nici la izbânzi nu sărea peste cal. Echilibrul pe care şi l-a păstrat mereu l-a împiedicat să facă din înfrângere înmormântare şi din victorie nuntă. A ieşit tiptil din vestiar şi a plecat la conferinţa de presă unde peste o sută de jurnalişti îl aşteptau să developeze secretele din filmul echipei-minune. „Cine e acest fenomenal Duckadam?”. „Cum v-a venit ideea să-l folosiţi pe Iordănescu?”. „Ce măsuri speciale aţi luat pentru acesta finală?”. „Cum vi s-a părut Barcelona?”. Calm, Ienei şi-a măsurat cuvintele, cântărind fiecare silabă. Pe de o parte pentru a nu spune ceva care să-i dăuneze la revenirea acasă, iar pe de alta ca să nu jignească un adversar şi aşa îngenuncheat. A cedat o singură dată, la întrebarea trimisului cotidianului „Sport” din Barcelona. „Este echitabil ca o finală de Cupa Campionilor să fie decisă la

penaltyuri?”. Ienei s-a înroşit un pic de mânie, dar vocea nu i-a trădat enervarea. „Hotărârea UEFA poate fi discutabilă. Criteriul de departajare este însă unul sportiv, nu se dă cu banul. Oricum, eu aş fi fost de acord şi cu rejucarea. Poate că atunci forul european ar fi ales un teren cu adevărat neutru pentru a crea din start condiţii egale ambelor competitoare”. Fapt rar în vest, ultima frază a tehnicianului român a smuls aplauze jurnaliştilor. Parcă nevenindu-le să creadă ce s-a întâmplat, la final au mai cerut câteva detalii despre eroul din poartă, pe care gazetarii l-au comparat acolo, în sală, cu celebrul actor american Silvester Stallone. „Acestui Rambo, cum îi spuneţi dumneavoastră, îi prevăd de aici înainte o frumoasă carieră internaţională”. Destinul n-a vrut însă să ţină cont de recomandarea lui Ienei. Pentru Duckadam, meciul de la Sevilla avea să fie ultimul joc internaţional din carieră.

În timp ce Ienei se întreţinea cu ziariştii, suporterii români ajunseseră în faţa vestiarelor, acolo unde băieţii au ieşit pentru a prezenta Cupa. Pregătită pentru flamenco, Sevilla răsuna acum sub tropăitura horei din Carpaţi, jucată ad-hoc pe platforma din afara stadionului. „Nu mai voiau să plece, povesteşte Gavrilă. Mi-au cerut să-i duc la hotel să-i felicite pe băieţi, dar nu puteam pentru că aveam sarcină clară ca de la stadion să-i îmbarc imediat în autocare şi să-i trimit la aeroport. Au decolat abia pe la 5 dimineaţa pentru că lipseau vreo 20, care nici n-au mai revenit în ţară”.

Defilarea de la miezul nopţii

Acasă, pentru prima oară sub dictatura Ceauşescu, oamenii au ieşit nechemaţi de nimeni în stradă. Anunţul făcut de Teoharie Coca Cosma la televiziune, înainte de a ceda legătura în studio, cum că steliştii urmau să sosească în aceeaşi noapte, i-a indus în eroare pe microbişti. Din toate colţurile Bucureştiului, suporterii s-au echipat în fugă şi au luat, majoritatea pe jos, drumul Otopeniului. Coloana se îngroşa cu fiecare kilometru parcurs, iar în rândurile ei nu mărşăluiau doar stelişti, ci şi suporteri ai celorlalte echipe. Poate de necrezut pentru zilele noastre, în acel moment dinamovişti şi rapidişti, fluturând culorile echipei lor, strigau alături de susţinătorii „roş-albaştrilor”, „Campionii!”, „Steaua” şi „Duckadam!”. Ultimul

slogan a născut şi un banc en-vogue la acea vreme. Cică, ieşind la geam, o bătrânică ar fi văzut marea de oameni. Auzind un alt nume decât al lui Ceauşescu, singurul posibil de scandat pe străzi acum 15 ani, s-ar fi întrebat mirată. „Da' ce maică, l-au schimbat?". În numai 9 minute cât au durat penaltyurile, Helmuth devenise eroul României. Alarmată de mulţimea care umpluse străzile, Miliţia a scos trupele din unităţi. Pentru cei veniţi din Berceni, barajul s-a postat la intrarea în Piaţa Unirii. Oamenii legii au fost înghiţiţi însă de fluviul uman ce se revărsa şi de pe Splai, şi dinspre restaurantul „Budapesta", şi dinspre „11 Iunie". Paşnici, fanii au trecut mai departe, iar spre ziuă au ajuns la Otopeni. Acolo au aflat că băieţii urmau să sosească abia spre seară. Majoritatea s-au întors, dar unii au rămas pe loc întinzându-se pe pajiştea din faţa aeroportului de teamă ca nu cumva să fie minţiţi şi să nu-i poată primi pe cei care realizaseră cea mai mare performanţă a fotbalului românesc.

Festin liniştit

„Bravo, Majearu! Ai văzut că ai ajuns mare?". La hotelul „Macarena", Pişti Kovacs i-a întâmpinat pe stelişti. În urmă cu 6 ani, la un trial pe „23", el îl luase deoparte pe Miţi şi, părinteşte, îl rugase să se ţină de treabă. Văzuse în el un mare talent, iar acum ţinu să-i aducă aminte. „Nutria" îi mulţumi şi intră în hotel împreună cu ceilalţi colegi. În hol, un organist şi-a început programul cu „Marşul triumfal" din „Aida" lui Verdi. În faţa lui, pe o masă trona un tort imens pe care şeful stabilimentului îl comandase special pentru stelişti. „În Sevilla, nici Real, nici Barcelona nu erau iubite, povesteşte Belodedici. De fapt, Spania este împărţită clar pe regiuni distincte. Chiar oamenii spun că sunt spanioli abia după ce se prezintă ca basci, catalani sau andaluzi. Locul unde trăiesc reprezintă marea lor mândrie, apoi vine ţara ca întreg", explică Belo, cel care a trăit şi jucat 3 ani în Peninsula Iberică. După ce au urcat în camere, unde au făcut schimb de locuri pentru a sta împreună cu soţiile, stelştii au coborât în sala special pregătită pentru celebrarea evenimentului. Aşezaţi la mese de câte 4 sau 6 persoane, ei n-au transformat sindrofia într-o răbufnire de entuziasm. Dimpotrivă. „La banchetul nostru de la hotel parcă eram la nuntă. Nu ştiam nici să ne bucurăm. De fapt, la început nu realizam, iar după

câteva ore ni se părea firesc că am câştigat. Abia la sosirea acasă, când am văzut marea aia de lume de la aeroport care se omora efectiv pentru garoafele pe care le aruncam, ne-am dat seama de ce mare lucru realizasem", îşi aminteşte Iovan. În faţa unui pahar de Jidvei, noaptea a trecut liniştit, de parcă nimic senzaţional nu se întâmplase.

Ocolul pământului într-o singură noapte

Joi, 8 mai 1986. La primele ore ale dimineţii, rotativele munceau din greu. „Sportul" a scos peste 300.000 de exemplare, dar, incredibil, performanţa Stelei nu ţinea capul primei pagini. Ceea ce pentru presa din toată lumea era eveniment, pentru comunişti trecea pe planul doi. Pe 8 mai 1986 Partidul unic împlinea exact 65 de ani de existenţă, iar românii erau condamnaţi să citească sloganuri greţoase şi poeziile ilustrului necunoscut Geo Ciolcan. Abia în subsolul primei pagini a „Sportului" un titlu mare anunţa că „Steaua a câştigat Cupa Campionilor Europeni", trimiţând microbistul la pagina a patra şi ultima. Acolo, în sfârşit, comentariile lui Ioan Chirilă, Mircea M. Ionescu, de la faţa locului, şi Mircea Costea, de acasă, şi-au putut găsi locul. Dar nici aici nu s-a putut fără Partid. O casetă plasată în capul paginii conţinea informaţia că „După câştigarea Cupei Campionilor Europeni la fotbal, jucătorii, antrenorii şi conducătorii echipei Steaua au subliniat în declaraţiile lor că dedică celei de-a 65 aniversări a Partidului Comunist Român superba victorie obţinută la Sevilla". „Aiurea, numai la aia nu ne gândeam noi, explică Lăcătuş. Am citit apoi acasă că am trimis şi o telegramă lui Ceauşescu. Erau lucruri făcute de secretarii de partid care vorbeau în numele nostru. Noi n-aveam treabă cu aşa ceva, iar Valentin nici nu voia să audă. De altfel, cu el discutam multe, vorbeam de ce se întâmplă în ţară şi ne dădea dreptate. Dar niciodată n-a fost omul care să se bage, să se ducă la taică-său să-i ceară ceva. Iar de politică avea oroare", mai spune Lăcătuş.

Firesc, acolo unde mai aveau loc de „măreaţa sărbătoare", jurnaliştii români au umplut paginile cu elogii. Fără excepţie, „România liberă", „Scânteia", „Scânteia tineretului", „Flacăra", şi „Săptămâna" au scris despre performanţa Stelei. În săptămânalul condus de Adrian Păunescu, Ovidiu Ioaniţoaia

nota: „Bucuria este o explozie de o clipă. Dar victoria este consecinţa logică, este rezultatul matematic care însumează efortul orelor şi orelor de antrenament, voinţa tenace şi încrederea în forţele proprii (...) Dovedind toate aceste calităţi, fiecare în parte şi toţi împreună, campionii României au dobândit victoria supremă în cea mai importantă competiţie continentală a cluburilor de fotbal”. În „Săptămâna”, verbul acid al marelui scriitor Eugen Barbu se revărsa acum asupra celor care minimalizaseră posibilităţile steliştilor, cu trimitere directă la Mircea Lucescu. „Steaua – campioana Europei. Probabil cea mai mare performanţă a fotbalului românesc din toate timpurile, realizată la Sevilla după un meci de un dramatism nebănuit. Deci, se poate! Au fost oameni care au crezut numai în alte echipe, deşi de doi ani «roş-albaştrii» au obţinut performanţă după performanţă, demonstrând că sunt o echipă care putea să servească drept schelet şi «naţionalei», fapt în stare să ne fi condus, cu siguranţă, la Mundialul din Mexic”.

Dacă jurnaliştii români erau strânşi în chingile cenzurii, cei de peste graniţă au explodat de-a dreptul. „S-a reparat un şir de injusteţi şi sunt de două ori satisfăcut”, a scris Jean Philippe Rethacker în cotidianul francez „L’Equipe”. „Mai întâi pentru victoria acestei admirabile campioane a României, care a urcat într-un timp record de pe poziţia de simplă concurentă a plutonului european pe cea mai de sus treaptă a consacrării. Modul cum s-a calificat până în finală, fotbalul spectaculos pe care-l joacă, numeroşii jucători tineri pe care-i are, totul a reprezentat un summum de argumente, pentru o victorie indiscutabilă. Mă bucur şi fiindcă se repară nedreptatea seriilor de succese datorate mai mult hazardului, prin care Barcelona a ajuns în finală. Partidele cu Juventus şi cu Göteborg au fost probe concludente de calificare fără glorie”. Brian Glanville de la „Sunday Times” a găsit o explicaţie clară succesului românilor: „Steaua joacă sigur şi a reuşit cel mai important lucru: să respingă atacul psihic, să facă faţă atmosferei stadionului. Şi e absolut normal ce s-a întâmplat! Chiar şi seria lui Duckadam mi se pare logică. Ea a reprezentat diferenţa dintre decizia şi puterea de luptă a unei echipe şi nesiguranţa şi simplitatea jocului celeilalte. Victorie absolut meritată. Şi cu ea un suflu nou, cred eu, pentru fotbalul european. Suflul adus de o echipă nouă”. Exuberant ca orice italian, Ezio Di Cesari, trimisul ziarului „Corriere dello Sport”, a notat după finală: „Bravo echipei române! Mi-a plăcut enorm totul; curajul ei, forţa sufletească de

a rezista zecilor de mii de suporteri din Barcelona, soluţiile tactice perfect găsite. Şi, bineînţeles, m-a încântat acest excelent Duckadam! Toţi în această tribună îl numesc eroul finalei. Şi au dreptate!”. Agenţia „Reuter” explică în comentariul ei de ce nu trebuie să mire izbânda românilor: „Steaua s-a dovedit a fi o echipă foarte înzestrată şi inventivă, iar tinereţea ei relativă sugerează faptul că va deveni o putere de prim rang în scurt timp”. În afara lui Duckadam, „Reuter” a reţinut prestaţia lui Lăcătuş, Balint şi Piţurcă, „chiar dacă nu au reuşit să înscrie”, soliditatea liniei de apărare şi, în mod special, jocul lui Loţi. „Veteranul Ladislau Bölöni a fost cel mai bun jucător de la mijlocul terenului”. „Steaua alcătuieşte un grup foarte compact şi deosebit de omogen, fără fisură”, a telegrafiat imediat după meci „France Presse”. „Românii practică un joc inteligent, care lasă un loc important imaginaţiei, un joc prin devieri, colectiv, dar şi cu individualităţi de valoare, precum Bölöni, Lăcătuş, Piţurcă – oaia neagră a Anderlechtului – şi Iovan”.

Firesc, spaniolii au pus în prim-plan eşecul Barcelonei. „Deception!”, „El calvario de Venables”, „O înfrângere istorică”, „Nici din penalty!”, au fost doar câteva manşete apărute joi pe prima pagină a ziarelor Marca”, „El Correo de Addalucia”, „El Mundo Deportivo” şi „Record”. „Sinucidere barceloneză într-o cavalcadă a penaltyurilor. Steaua a adus o mare decepţie pentru un oraş care a preparat totul pentru a sărbători triumful”, a scris „La Vanguardia”, iar „Diario 16” a explicat: „Această echipă română, care a venit cu toată modestia sa în Spania, nu putea fi învinsă de jocul catalanilor, întrucât numitul Duckadam a trebuit să aştepte două ore ca să aibă ce apăra, lăsându-şi în final cartea sa de vizită pe stadion, după loviturile de la 11 metri”.

Steliştii aveau să descifreze impactul produs cu o seară înainte abia joi dimineaţă. „Plecare era prevăzută pentru seara, aşa că toată ziua am hoinărit prin oraş, povesteşte Duckadam. Fetele erau la cumpărături, iar noi prin berării. Sărbătoarea noastră de-abia începea. Lumea ne-a recunoscut imediat şi a trebuit să facem poze cu trecătorii, cu suporterii Barcelonei, chiar şi cu poliţiştii. Am dat la autografe de m-a durut mâna. Pe orice. Ţin minte că la un moment dat două doamne trecute bine de prima tinereţe mi-au întins câteva bancnote de 5.000 şi de 10.000 de pesetas şi m-au rugat să mă iscălesc pe ele. Mai bine mi le dădeau mie, că şi aşa eram vai de mama noastră. În afara celor 9 dolari diurnă, am mai primit după finală 200 de dolari din partea lui Sandu Vogl, aconto la un turneu în vară. În rest, mai

nimic”. Până după amiază, la plecarea avionului, steliştii au avut program liber şi timp berechet să-l cinstească pe Piţurcă, cel care împlinea 30 de ani chiar a doua zi după finală. Misiunea se încheiase, sosise clipa relaxării.

Delirul de acasă

„Înainte de toate, dorim să urăm bun venit la bordul aeronavei noastre BAC campionilor Europei! Faţă de cursa de luni, se simte că avionul este mai greu, datorită Cupei. Personalul aeroportului din Sevilla vă transmite de asemenea felicitări!” Vocea stewardesei Geta Oprea, cea care pronosticase încă de la sosire că Steaua va câştiga, a însemnat declicul bunei dispoziţii care a continuat la bord. „Nici măcar nu-i aşa grea pe cât mă aşteptam”, a completat-o Iovan, dupa care trofeul s-a plimbat din mână în mână prin tot avionul pentru ca fotbaliştii şi nevestele lor să mai facă o fotografie. Fascinat de comanda aeronavei, Duckadam a intrat în cabina piloţilor şi a stat acolo câteva ore bune. „Conform graficului de zbor, trebuia să facem o escală la Timişoara pentru alimentare, povesteşte Helmuth. Lumea aflase şi se strânsese la aeroport. Până la urmă însă nu am mai aterizat în Banat. Iniţial se stabilise ca pe deasupra Italiei să zburăm mai jos, la numai 8.000 de metri altitudine, din pricina unor exerciţii organizate la bazele NATO de acolo. Asta însemna un consum suplimentar de cherosen şi o întârziere de cel puţin o oră. Controlorii de zbor au aflat însă că în avionul ăla se afla câştigătoarea Cupei Campionilor şi au hotărât să ne lase sa continuăm la 11.000 de metri, felicitându-ne şi ei pentru porformanţa obţinută. Îmi pare rău pentru timişoreni, dar aşa s-a întâmplat”, explică eroul de la Sevilla. Când comandantul a anunţat că s-a intrat în spaţiul românesc, Duckadam a revenit pe scaun alături de Ildiko. La un moment dat, Ienei a venit în spate, unde se aflau cei doi. „Nea Imi, cum facem cu Cupa când coborâm?”, l-a întrebat portarul. „Păi, simplu, Tudor şi Iovan vor ieşi primii cu ea din avion”, a răspuns nea Imi. „În clipa aia am simţit cum mi s-a urcat sângele în cap. Dacă putea, nevastă-mea sărea din avion. Nu am fost niciodată omul care să apar în prim-plan, dar acum făcusem şi eu un lucru şi nici în acest moment nu mi se dădea întâietate. Fane Iovan stătea pe scaunul din faţă cu o sticlă de whisky în mână. Simţeam nevoia să beau ceva, iar

banii mi-i uitasem în bagajul lăsat la cală. «Moţăţei» însă auzise toată discuţia, aşa că s-a întors la mine, mi-a întins sticla şi mi-a spus să stau liniştit. L-a chemat şi pe Tudorel, au discutat şi apoi am hotărât să ieşim toţi trei, Fane în stânga, Stoica în dreapta şi eu în mijloc”, detaliază azi Duckadam.

La Otopeni, în momentul în care pasărea de oţel a apărut la orizont, s-a declanşat nebunia. Peste 30.000 de oameni, sosiţi încă din noaptea precedentă sau din cursul zilei, au erupt într-un cor tumultuos: „Steaua!”, „Campionii!”, „Duckadam!”, au fost scandările care s-au auzit poate şi de la Snagov. Suporterii ocupaseră spaţiul de la esplanada aeroportului, până în apropierea Drumului Naţional Bucureşti – Ploieşti. În aerogară, zeci de ziarişti, fotoreporteri şi cameramani au surprins momentul în care tridentul Stoica – Iovan – Duckadam a deschis uşa avionului. „Am intrat în salonul de protocol unde ne aşteptau conducătorii CNEFS, ai clubului nostru, colegi de la alte secţii, îşi aminteşte Lăcătuş. Acolo am zăbovit însă puţin, pentru că afară era o nebunie. Eu, cel puţin, când am ieşi la balconul ăla, am izbucnit în plâns. De-abia atunci mi-am dat seama câtă bucurie le adusesem oamenilor. Am vorbit pe rând toţi, dar eram cam rupţi după cât petrecuserăm. După aia am început să le aruncăm flori şi fanioane. Se băteau pe ele. Am sfârşit prin a ne scoate parpalacele de pe noi, sacourile, cravatele, tot. Ce mai, nu se poate reda în cuvinte ce nebunie a fost”, povesteşte Marius suflecându-şi mâneca de la tricou. „Uite, şi acum când revăd în gând acele clipe mi se face pielea de găină”, încheie el. Aşteptat de naşul Naghi, cel care-l sfătuise în ‘83 să nu piardă trenul numit Steaua, Marius şi Mariana au plecat direct la Braşov. De fapt, de la aeroport, o parte au mers spre oraşele lor, iar alta a continuat petrecerea la „Haiducului”. „Acolo am simţit într-adevăr că ne distrăm”, mărturiseşte Duckadam. „Cu Bălan, cu Bărbulescu, cu Stângaciu, cu toţi cei ce eram cazați în hotel. Dar, de aici nu mă mai întreba că nu mai ţin minte nimic”, a spus râzând Helmuth.

Primiţi de şeful statului

Vineri dimineaţă, la prima oră, Gavrilă s-a înfiinţat la uşa lui Ilie Ceauşescu. „Bravo, mă, aţi făcut o treabă bună. Ia spune, cum a fost?”. Comandantul ştia că trebuie să raporteze mai întâi

„aspectele negative”, iar apoi să treacă la cele bune. Când a auzit de incidentul cu programul de meci, politrucul a sărit de pe scaun. „Cum, Gavrilă, şi ai tolerat aşa ceva? De ce te-am trimis eu acolo, să te plimbi? Ce măsuri ai luat?”. „I-am explicat ce se petrecuse, povesteşte fostul preşedinte, că am intenţionat să nu las echipa să joace, dar nu-i era suficient. Aşa că a trebuit să întocmesc, cu ajutorul celor din federaţie, un protest pe care să-l trimit la UEFA. Bine că am câştigat meciul, că altfel era de rău”, explică Gavrilă. După ce a primii asigurări că „nemernicii de capitalişti vor plăti pentru eroare”, Ilie i-a ordonat colonelului să prezinte echipa în faţa ministru lui. „Ăştia erau rupţi, plecaseră care încotro, iar nea Ilie îi voia în după-amiaza aceea. Am reuşit cu greu să amân, dar luni trebuia să-i aduc pentru că şeful statului hotărâse să ne decoreze”, rememorează Gavrilă. „Iniţial, Ceauşescu îl desemnase pe Gogu Rădulescu să decerneze medaliile, povesteşte generalul Ion Coman. Firesc, se bucurase că o echipă românească reuşise să câştige, dar nu a lăsat impresia că lucrul acesta e ceva extraordinar. De fapt, pentru el era normal să fim primii în orice domeniu. Atunci i-am explicat ce înseamnă Cupa Campionilor, ce făcuseră băieţii ăştia şi până la urmă a cedat şi a acceptat să confere Ordinele «Steaua RSR» clubului şi «Meritul Sportiv clasa I şi II» jucătorilor, antrenorilor şi celorlalţi implicaţi”.

Luni dimineaţă, cu chiu, cu vai, Gavrilă a reuşit să-i strângă pe toţi la club. „Eram ca vai de mama noastră. Pletoşi, nebărbieriţi, cu ochii roşii după beţiile monstruoase pe care le-am tras, spune azi Duckadam. Ce era să facem? În oraş nu puteam ieşi că sărea lumea pe noi. De unde până atunci mergeam la stadion pe jos, acum trebuia să chem taxiul ca să mă ducă două străzi mai încolo. În acea zi, ne-am strâns la stadion şi apoi am plecat la ministru. Milea a ţinut neapărat să ne vadă înainte de primire. Dar când am apărut şi-a tras o palmă peste frunte şi a început să urle. «Gavrilă, ce păzeşti? Tu nu-i vezi cum arată? Parcă i-ai strâns de pe marginea şanţului. Unul e-n blugi, altul în sacou». Ne-a dat o oră să ne aranjăm, spunându-le fiecăruia în parte ce să facă. «Tu te tunzi, tu te bărbiereşti» şi alte alea. Am plecat imediat la club, am luat ţinuta de prezentare de la Sevilla, iar apoi ne-am ferchezuit. După o oră ne-am prezentat iar. Lăcătuş, care avea părul cel mai mare, se raşchetase şi el un pic prin faţă, un pic pe la perciuni, un pic prin spate. Când l-a văzut, Milea s-a înfipt în el. «Mă, nu ţi-am zis să te tunzi?», l-a întrebat răstit. «Ba da, tovarăşe

ministru». «Şi de ce nu ai executat?». «Ba am executat, tovarăşe ministru». «Păi, cine-i idiotul care te-a tuns?». «Frizerul dumneavoastră, tovarăşe ministru», replică la care Milea a tras o înjurătură şi ne-a dat liber. Oricum, arătam acceptabil faţă de prima înfăţişare", rememorează, distrându-se, Duckadam.

Încă o dată, Valentin n-a vrut să audă de festivitate. „Am vorbit cu el, dar m-a refuzat categoric", spune Gavrilă. „Nici n-am mai insistat pentru că ştiam că nu-i place să pozeze, să iasă în faţă. A stat tot timpul departe de politică". La ora prânzului, autocarul Stelei i-a depus pe campioni în faţa clădirii Consiliului de Stat. Încolonaţi, steliştii au păşit înăuntru, unde au trecut la prelucrare. Erau acolo Emil Bobu, Lina Ciobanu, Ion Coman, Manea Mănescu, Nicu Ceauşescu, Petru Enache, Ilie Ceauşescu şi Haralambie Alexa. În timp ce fotbaliştilor li se explica modul în care se iau medaliile, cu mâna stângă, pentru a putea da noroc cu dreapta, Lăcătuş s-a desprins de grup şi cu ochii în tavan a exclamat spre hazul general, dar şi spre disperarea securiştilor prezenţi la fiecare colţ: „Să moară mama, ce perdele mari au ăştia aici!". După un sfert de oră au intrat într-o sală imensă, s-au aliniat, iar după câteva minute, pe uşa de vizavi, a intrat Nicolae Ceauşescu. „Totul a fost extrem de protocolar", povesteşte Ienei. S-a început cu citirea Decretului prezidenţial:

Decret prezidenţial

privind conferirea unor ordine ale Republicii Socialiste România echipei de fotbal Steaua a Clubului Sportiv al Armatei, componenţilor, antrenorilor şi unor tehnicieni ai echipei, precum şi unor cadre din conducerea clubului

Pentru comportarea deosebită a echipei de fotbal Steaua a Clubului Sportiv al Armatei în întrecerea dintre echipele campioane de fotbal din Europa şi câştigarea „Cupei Campionilor Europeni", ediţia 1985 – 1986, precum şi pentru contribuţia adusă la creşterea prestigiului sportului românesc pe plan internaţional,

Preşedintele Republicii Socialiste România decretează:

Art. 1: – Se conferă Ordinul „Steaua Republicii Socialiste România" clasa I echipei de fotbal Steaua a Clubului Sportiv al Armatei.

Art. 2. – Se conferă Ordinul „Meritul Sportiv" clasa I tovarăşilor: Helmuth Duckadam, Ştefan Iovan, Adrian Bumbescu, Miodrag Belodedici, Ilie Bărbulescu, Gavrilă Balint, Lucian Bălan,

Ladislau Bölöni, Mihai Majearu, Marius Lăcătuş, Victor Piţurcă, Marin Radu, Tudorel Stoica – componenţi ai echipei de fotbal Steaua; Emerich Ienei – antrenor principal, Anghel Iordănescu – antrenor secund, Ion Alecsandrescu – vicepreşedinte al Clubului Sportiv al Armatei „Steaua", şeful secţiei fotbal.

Art. 3. – Se conferă Ordinul „Meritul Sportiv" clasa a II-a tovarăşilor: Constantin Pistol, Anton Weissenbacher, Dumitru Stângaciu – componenţi ai echipei „Steaua", Nicolae Gavrilă preşedintele Clubului Sportiv al Armatei „Steaua", Marcel Dogaru – secretarul Comitetului de Partid al clubului, Florentin Marinescu – instructor cu pregătirea fizică a echipei, Vasile Iordache – antrenor pentru pregătirea portarilor echipei, Cristian Gaţu – secretarul clubului, Marin Cruţescu – organizator de competiţii la club, Marcel Georgescu – medicul echipei, Mitică Neagu – masorul echipei.

Nicolae Ceauşescu
Preşedintele Republicii Socialiste România

A urmat apoi decorarea. „Cu toată prelucrarea lor, s-a ales praful de ce ne spuseseră. Nea Ion Alecsandrescu s-a fâstâcit tot, a luat medalia cu dreapta şi era să dea noroc cu stânga", îşi aminteşte Duckadam. După decernarea Ordinelor, „Sfinxul" a luat cuvântul, citind ce-i compuseseră cei de la Partid:

Mult iubite şi stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu,
Secretar general al Partidului Comunist Român,
Preşedinte al Republicii Socialiste România,
Comandant suprem al forţelor armate,

Vă rog să-mi permiteţi să exprim cele mai profunde sentimente de dragoste, înaltă consideraţie şi aleasă preţuire faţă de dumneavoastră, mult stimate tovarăşe secretar general al partidului, conducătorul înţelept şi vizionar al României socialiste, luptător neobosit pentru pace şi colaborare internaţională, personalitate proeminentă a lumii contemporane, pentru onoarea deosebită de a ne primi.

De asemenea, permiteţi-ne să dăm glas recunoştinţei noastre fierbinţi şi celor mai profunde mulţumiri pentru faptul că echipei de fotbal „Steaua" i-aţi acordat înalte distincţii ale Republicii Socialiste România, în aceste zile când întregul popor a sărbătorit împlinirea a 65 de ani de la făurirea gloriosului nostru partid comunist.

Vă raportăm, mult stimate tovarăşe comandant suprem, că echipa de fotbal a Clubului Sportiv al Armatei „Steaua” şi-a îndeplinit exemplar misiunea. Participând la finala celor mai bune echipe de fotbal din Europa, a reuşit să aducă în România socialistă trofeul „Cupa Campionilor Europeni”.

Această performanţă este urmarea excelentelor condiţii pe care partidul şi statul nostru, dumneavoastră personal, mult iubite şi stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu, le-aţi creat tinerilor din România pentru a se împlini pe multiple planuri în acest timp eroic ce-l denumim cu toţii, cu îndreptăţită mândrie patriotică, „Epoca Nicolae Ceauşescu”.

Dragostea neţărmurită faţă de patria noastră socialistă, faţă de trecutul ei glorios, multimilenar, o înaltă disciplină şi o intensă muncă au stat la baza suitei de victorii pe care le-a obţinut în această ediţie a „Cupei Campionilor Europeni” echipa „Steaua”.

Continuăm astfel tradiţiile Clubului Sportiv al Armatei „C.C.A.”, care, sub directa dumneavoastră îndrumare, în perioada când, din însărcinarea partidului, aţi îndeplinit funcţii de cea mai mare răspundere în conducerea oştirii, a înscris strălucite pagini în istoria sportului din ţara noastră. Raportez, tovarăşe comandant suprem, că acest succes va constitui pentru fotbaliştii clubului „Steaua” un puternic imbold în obţinerea unor noi victorii, pentru a ridica fotbalul românesc, mişcarea sportivă naţională pe culmi tot mai înalte, pentru a ne situa mereu la nivelul încrederii acordate de conducerea partidului, de dumneavoastră personal, şi a ne aduce contribuţia specifică la înfăptuirea politicii partidului şi statului nostru de pace şi de colaborare între toate ţările lumii.

Să trăiţi, tovarăşe comandant suprem!

„Sfinxul” a cedat apoi locul lui Fane Iovan, moment în care ghionturile celor din rândurile din spate s-au înteţit, iar hohotul de râs abia putea fi stăpânit. Dacă Alecsandrescu se mai uitase pe text, „Moţăţei” se afla la prima lectură, fraza împlecitindu-se repetat şi gâtuindu-se în emoţie:

Mult iubite şi stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu,
Secretar general al Partidului Comunist Român,
Preşedinte al Republicii Socialiste România,
Comandant suprem al forţelor armate,
Nu vom uita niciodată această zi de mare sărbătoare, pentru că onoarea de a fi primiţi şi decoraţi de Preşedintele ţării este

suprema satisfacţie a oricărui sportiv, mai presus decât orice victorie obţinută undeva în lume.

Marea noastră bucurie, pe care o trăim din plin acum, este cu atât mai intensă cu cât, ca reprezentanţi ai armatei şi ai mişcării sportive din România, am izbutit să răspundem prin fapte preocupării permanente pe care dumneavoastră, mult iubite şi stimate tovarăşe secretar general, conducătorul nostru iubit şi încercat, înflăcărat patriot revoluţionar, o manifestaţi pentru prosperitatea şi fericirea poporului, pentru afirmarea şi creşterea prestigiului internaţional al României socialiste, pentru cauza socialismului şi păcii în lume.

În aceste momente emoţionante, ne exprimăm nemărginita recunoştinţă faţă de Partidul Comunist Român, a cărui glorioasă aniversare a sărbătorit-o întregul popor, faţă de dumneavoastră, strălucit erou între eroii neamului, de la care am învăţat că numai prin muncă intensă şi patos revoluţionar putem sluji cu credinţă patria.

În calitate de căpitan al echipei „Steaua" pe stadionul din Sevilla, raportez, tovarăşe comandant suprem, că, asemenea întregului popor şi armatei sale care au întâmpinat cu realizări deosebite cea de a 65-a aniversare a partidului nostru drag, şi noi, sportivii militari, ne-am prezentat la măreţul eveniment din viaţa partidului şi a ţării cu o victorie de prestigiu, pe care am dedicat-o acestui minunat jubileu.

Vă încredinţăm, mult iubite şi stimate tovarăşe comandant suprem, că toţi fotbaliştii echipei „Steaua" îşi vor consacra întreaga putere de muncă pentru a îmbogăţi patrimoniul sportiv al clubului şi al ţării cu noi succese, pentru a dovedi că şi în fotbal, ca şi în multe alte domenii, România se poate situa în primele rânduri ale ţărilor lumii.

Să trăiţi, tovarăşe comandant suprem!

Încântat de cele auzite, Ceauşescu şi-a tras stativul microfonului mai spre el şi a început să vorbească tare, rar şi sacadat:

Dragi tovarăşi componenţi ai echipei de fotbal „Steaua",

Stimaţi tovarăşi,

Aş dori să vă adresez tuturor celor care aţi jucat la Sevilla, precum şi celor care au contribuit la organizarea şi pregătirea echipei, cele mai calde felicitări pentru această mare victorie pe

care aţi obţinut-o, câştigând Cupa Campionilor Europeni la fotbal.

Vă adresez, de asemenea, cele mai calde felicitări cu prilejul acordării Ordinului „Steaua Republicii Socialiste România” clasa I echipei, secţiei de fotbal a clubului „Steaua”, precum şi pentru Ordinul „Meritul Sportiv” clasa I şi a II-a ce v-a fost acordat.

Consider acestea ca o înaltă apreciere a conducerii de partid şi de stat pentru activitatea desfăşurată, pentru excelentul rezultat obţinut cucerind Cupa Campionilor Europeni la fotbal.

Fără îndoială, această înaltă performanţă sportivă reprezintă rezultatul eforturilor de pregătire pe care le-aţi făcut de a câştiga, în primul rând în ţară, campionatul şi de a vă putea prezenta la concursul internaţional. Este, s-ar putea spune, o victorie a fotbalului românesc în general, a mişcării sportive româneşti, care, în anii construcţiei socialiste, a cunoscut o dezvoltare puternică şi căreia partidul, statul nostru îi acordă un uriaş sprijin, pentru a se putea prezenta cu rezultate cât mai bune în ţară, cât şi în competiţiile internaţionale.

Noi pornim de la faptul că sportul, inclusiv sportul de performanţă, constituie o latură însemnată a dezvoltării fizice şi morale a cetăţenilor patriei noastre socialiste, constructori conştienţi ai noii orânduri sociale. Deci, sportul trebuie să rămână totdeauna o preocupare de seamă a tineretului, a poporului nostru, ca o parte a întregii activităţi de construcţie socialiste, de făurire a unei lumi în care omul e pe deplin stăpân pe destinele sale şi îşi făureşte în mod conştient propriul său viitor liber şi independent.

Fără îndoială, câştigarea primului loc în rândul echipelor de fotbal din Europa constituie o mândrie, reprezintă un eveniment important pentru „Steaua”, pentru fotbalul românesc, dar, după cum se ştie, victoriile nu sunt numai un moment de mulţumire, ci orice victorie trebuie să devină şi un prilej de reflectare mai adâncă la ceea ce trebuie făcut în continuare. Nu este suficient să câştigi locul I – trebuie ca, în continuare, în întreaga activitate, să demonstrezi că aceasta nu a fost ceva accidental, ci rezultatul unei înalte pregătiri. Trebuie deci să acţionaţi şi în continuare în aşa fel încât să demonstraţi că acest loc I a fost pe deplin meritat şi să luptaţi pentru a obţine şi în campionatul naţional, dar şi pe plan european şi mondial locuri cât mai bune.

Aceasta ar trebui să determine conducerea mişcării sportive, şi a fotbalului românesc, să analizeze cu mai mare seriozitate rezultatele înregistrate în ultimii ani, unele minusuri – inclusiv în

domeniul fotbalului, când am pierdut unele jocuri cu multă, multă uşurinţă – şi să determine măsuri hotărâte pentru a ridica nivelul general al sportului românesc la nivelul construcţiei generale a socialismului în patria noastră. Să facem în aşa fel încât loturile sportive, din toate domeniile, să se prezinte în competiţiile internaţionale cu o temeinică pregătire, cu hotărârea fermă de a reprezenta cât mai demn culorile tricolore româneşti.

Am convingerea că clubul „Steaua" va trage şi el concluziile necesare şi pentru celelalte ramuri de activitate, că va lua toate măsurile pentru a ridica pregătirea echipei de fotbal – că înşişi fotbaliştii vor înţelege că trebuie şi mai multă exigenţă, mai multă disciplină şi mai multă tehnică şi hotărâre.

Încă o dată, vă felicit din toată inima pentru această mare victorie şi vă urez vouă, fotbaliştilor, întregului club, succese tot mai mari!

Urez sportului românesc să obţină noi victorii în toate domeniile!

Multă sănătate şi fericire, dragi tovarăşi!

La finalul cuvântării, Ceauşescu a făcut primii paşi către delegaţia stelistă aflată la circa 15 metri în faţa lui. „Ne-au dat câte o cupă de şampanie şi ne-au explicat că după ce dăm noroc trebuie să spunem «Să trăiţi, tovarăşe comandant suprem!», povesteşte Duckadam. Când a ajuns în dreptul meu, am uitat de protocol şi i-am spus simplu: «Sănătate!». M-a privit o clipă în ochi, am avut impresia că vrea să-mi spună ceva, dar s-a abţinut. E adevărat că am avut emoţii mari, iar pentru mine acel moment a rămas foarte important. Acelaşi lucru mi s-a întâmplat şi în 1998, când am fost invitatul preşedintelui Emil Constantinescu la Campionatul Mondial din Franţa. Eu, unul, mă mândresc că am avut prilejul să dau mâna cu doi şefi ai statului român", spune Helmuth, redevenind serios. După ciocnirea cupelor de şampanie. Ceauşescu a venit în mijlocul grupului pentru poza oficială „N-a discutat mai nimic cu noi, rememorează Ienei. A fost foarte distant. Un singur lucru ţin minte că ne-a spus, pe seama căruia băieţii s-au amuzat copios la ieşire. Ne-a zis că dacă eram mai bine pregătiţi, puteam să câştigăm înainte de penaltyuri", povesteşte fostul tehnician al Stelei. Decorarea a însemnat şi o premiere în bani. „A fost de râsul lumii, îşi aminteşte Duckadam. Ne-au dat 1.500 de lei impozabili. Apoi, peste câteva zile am primit şi acele celebre ARO. Nu erau nici pe departe noi, aşa cum ne promiseseră, ci

fuseseră recondiţionate şi date cu un strat proaspăt de vopsea. Majoritatea băieţilor le-au vândut. Eu i-am găsit pe nişte ciobani din nordul ţării şi le-am cerut 230.000 de lei. Iniţial acceptaseră, dar când au văzut că maşina mânca un kilogram de ulei la suta de kilometri au scăzut oferta. M-am mulţumit cu 210.000 de lei pentru că eram conştient că nu pot lua mai mult pe jaful ăla", mărturiseşte azi Helmuth. UEFA a plătit performanţa de la Sevilla cu 600.000 de dolari. Cum Steaua nu putea deţine în acea vreme conturi în valută, întreaga sumă a intrat în fondul centralizat al statului.

Duckadam mai şi înscrie

Abia marţi, la 6 zile după triumful de la Sevilla, steliştii au făcut primul antrenament. Unul moale, dar necesar, pentru că, joi, „roş-albaştrii" urmau să dispute meciul din „sferturile Cupei, pe „23 August", cu Progresul. Cu o oră înainte de joc era programată prezentarea trofeului. 70.000 de oameni au umplut ochi cel mai mare stadion al ţării, curioşi să vadă pe viu prada cea mai râvnită a fotbalului european. Apariţia lui Iovan şi Duckadam în buza tunelului de pe „23" a aruncat arena în aer. Timp de jumătate de oră, eroii de la Sevilla au făcut turul stadionului, s-au fotografiat, după care s-au apucat din nou de treabă. Timpul n-avea chef să se oprească în loc, iar succesiunea competiţiilor trebuia onorată. „Viteziştii" n-au ratat prilejul să întregească spectacolul cu un joc pe măsură. Ca într-un ritual sacru, Piţurcă a deschis scorul în minutul 7, dorind să le reamintească fanilor că el s-a ocupat cu spartul gheţii în toate cele 4 confruntări de până-n finală. După un sfert de oră, sarabanda paselor a trimis mingea în dreapta, Lăcătuş a centrat lung în careu, Piţi a întors mingea cu o lovitură de cap, iar Bölöni, din săritură, a pus balonul în vinclu. Trupa lui Ienei părea un adevărat Haarlem dâmboviţean. Momentul culminant al spectacolului a venit însă la capătul primei jumătăţi de oră a meciului. În stilul care l-a făcut celebru, Lăcătuş a obţinut un penalty, iar în clipa în care arbitrul George Ionescu a arătat punctul cu var, stadionul a început să scandeze numele lui Duckadam. „Băieţii mi-au făcut semn să vin şi nu aveam ce face, povesteşte Helmuth. O sută de metri, cât am traversat terenul, nu m-am gândit decât la ce le spusesem eu colegilor la

antrenamente. Că dacă vor să nu aibă emoţii, trebuie să tragă tare şi plasat, pentru că nici un portar din lume n-ar putea scoate o asemenea minge. N-aveam în cap decât că trebuie să procedez şi eu la fel să nu mă fac de râs. Aşa că m-am dus decis, am tras tare şi am înscris cam cum o făcuse Marius la Sevilla. Dacă mă mai lăsam un pic pe spate, dădeam peste poartă şi mă făceam de băcănie. Oricum, pentru mine n-a fost o premieră. Mai înscrisesem pe vremea când jucam la UTA, dar nu din penalty. Aveam un meci la Reşiţa, iar la un moment dat am degajat tare, bătea şi vântul, mingea a căzut prin faţa careului lor, portarul Popa era ieşit din poartă şi balonul l-a sărit", povesteşte Duckadam. Până în final, „bancarii" au înscris şi ei o dată prin Livciuc, dar tabela a închis-o Lăcătuş cu două goluri care au fixat scorul la 5-1. Spectacolul era aproape complet. Dar pentru a se întregi era nevoie şi de un joc în Ghencea.

Prilejul s-a ivit după 3 zile, iar adversarul nu putea fi unul mai nimerit pentru a-l ridiculiza. Pentru întâlnirea cu Victoria, sora devotată a lui Dinamo, biletele s-au epuizat în două ore. Rudi Konrad, administratorul bazei, le-a pregătit şi o surpriză spectatorilor. În cercul de la centrul terenului, el a vopsit pe iarbă stema echipei şi a scris: „Steaua, campioană a Europei 1985 – 1986". În acest decor, Lăcătuş, Stoica, Majearu şi, din nou, Stoica au punctat de 4 ori, ridiculizându-şi în restul timpului un partener de întrecere ameţit de mişcarea browniană a mingii. Era descătuşarea unei echipe care n-a ştiut niciodată să facă glorie fără a genera show. O simfonie terminată în triumf în care sudoarea şi lacrimile de bucurie s-au contopit pentru simplul fapt că unele fără celelalte n-ar fi putut să existe niciodată. Împreună, însă, au reuşit pentru prima şi singura dată în istoria fotbalului românesc să arunce Europa sub crampoanele lui Duckadam, Iovan, Bumbescu, Belodedici, Bărbulescu, Balint, Stoica, Bölöni, Majearu, Lăcătuş, Piţurcă, Bălan, Radu II, Weissenbacher, Pistol, Stângaciu şi Iordănescu. Şi la picioarele lui Ienei.

Capitolul 13 4 ANI PE EVEREST

„De-aici înainte trebuie să aveţi mare grijă. Acum toată lumea vă iubeşte, dar dacă pierdeţi, cât sunteţi voi de campioni ai Europei, o să vă huiduie de n-o să vă vedeţi!”. Cumpătat, Ienei le-a atras atenţia băieţilor asupra riscurilor care presupuneau un asemenea triumf. Dictonul valabil oricând şi oriunde, care spune că e mai uşor să ajungi pe pisc decât să te menţii acolo, era,

firesc, valabil şi pentru Steaua. Imensa izbândă i-a ameţit pe jucători, iar rezultatele s-au văzut imediat. Marele rival a profitat de starea de beatitudine a „viteziştilor” şi, în interval de nici o lună, a izbutit să-i învingă de două ori. Prima dată în campionat, cu 2-1, pe stadionul din şoseaua Ştefan cel Mare, iar a doua în finala Cupei României, cu 1-0, pe „23 August”. Dacă eşecul din „Groapă” a fost privit cu îngăduinţă, deoarece militarii erau lideri detaşaţi în clasament şi nu mai aveau cum să piardă titlul, celălalt a generat un adevărat vârtej la vârf. Negru de supărare, Ilie Ceauşescu s-a prăvălit ca un taifun peste cei care în urmă cu o lună deveniseră eroi naţionali. „Aţi vândut meciul!”, i-a acuzat el pe Gavrilă şi Alecsandrescu, neconcepând că, până la urmă, fotbalul este doar un sport în care nimeni, de la Real Madrid la Voinţa Şiviţa, nu beneficiază de imunitate la eşec. Personajul grobian paraşutat de partid lângă vestiarul campionilor voia totul, iar la eşec împroşca cu noroi în stânga şi-n dreapta. Treptat, în următorii ani, Valentin a încercat să separe din ce în ce mai mult echipa de unchiul său. Între el şi Postelnicu nu vedea nici o diferenţă, amândoi i se păreau nişte mojici care încercau să transforme fotbalul, deopotrivă, în izvor de propagandă politică şi jucărioară personală.

Eroul de la Sevilla ameninţat cu tribunalul militar

Cu 11 puncte avans faţă de Sportul Studenţesc şi Dinamo, Steaua urma să joace ultima etapă a campionatului 1985 – 1986 la Craiova, contra unei echipe calificate deja în Cupa UEFA. Pentru a odihni echipa în vederea semifinalei cu Jiul din Cupa României, Ienei a luat hotărârea ca majoritatea titularilor să nu facă deplasarea în Bănie. „Merg doar Duckadam, Bălan, Majearu, Weissenbacher, Bărbulescu, Radu II şi Piţurcă’’, a anunţat tehnicianul în săptămâna premergătoare meciului. „Când am auzit, am rămas perplex, povesteşte Duckadam. Ideea era ca echipa să joace pentru Piţurcă, aflat în luptă pentru titlul de golgeter cu Hagi. Atunci m-am ridicat în picioare şi l-am anunţat pe nea Imi că eu nu merg, cu orice risc”. Ilie Ceauşescu şi Alecsandrescu plănuiseră cu cei de la Craiova, care urmau să bage şi ei o trupă cu mulţi tineri, să bată Universitatea, dar Piţi să marcheze cât mai mult, diferenţa dintre el şi Hagi fiind de un

gol în favoarea stelistului. „Nu-mi permiteam să mă fac de râs după ce cu o lună în urmă toată lumea vorbise de mine la superlativ, continuă Helmuth. Chiar dacă nea Ion m-a avertizat că sunt militar şi m-a somat să execut ordinele, n-am acceptat aşa ceva. Am plecat imediat la Semlac şi am rămas acolo vreo săptămână”. Meciul s-a jucat aşa cum plănuiseră cei de sus. Piţi a marcat 3 goluri, două din penalty, insuficiente însă pentru a lua titlul de golgeter atâta vreme cât în Regie, în partida Sportul – FC Olt 7-5, Hagi a marcat de 6 ori. Duckadam a fost luat însă în discuţia Comitetului de Partid şi timp de două săptămâni i s-a dat interdicţie de a se mai antrena. Considerat dezertor, se punea problema să facă arest în unitate. „Într-o bună zi m-au chemat la club, îşi aminteşte, dezgustat, Duckadam. Am intrat într-o sală unde Ilie Ceauşescu şi alţi generali formau un adevărul pluton de execuţie. Tot acolo se mai aflau comandantul Gavrilă şi nea Ion Alecsandrescu. Le-am explicat motivul gestului meu, dar Ilie a dat-o la întors. «Ce vrei să spui, tu, că Piţurcă nu e un jucător bun? Că nu merita să câştige titlul de golgeter?». I-am răspuns că nu de asta e vorba, că, în opinia mea, Piţi dovedise totul în Cupa Campionilor şi că bănuiam că Hagi va da câte goluri îi trebuie pentru a termina în frunte. N-am avut cu cine să mă înţeleg. «Te paşte tribunalul militar, mă!», a urlat el la mine, moment în care i-am răspuns că eu nu sunt militar chiar dacă am grad. Că sunt sportiv. Când jucam la UTA eram textilist, după cum dacă apăram la Jiul eram miner. S-a înroşit tot la faţă, a început iar să ţipe ca ieşit din minţi, moment în care mi-am dat seama că nu aveam cu cine vorbi. Aşa că, după 40 de minute de interogatoriu, am cedat eu. I-am zis că are dreptate, că mi-am dat seama ce mare greşeală am făcut şi sunt gata să suport consecinţele. Replica mea l-a luminat instantaneu. S-a limpezit la faţă, s-a întors către comandantul clubului şi i-a zis pe un ton triumfător: «Vezi, Gavrilă, asta-i atitudinea care-mi place. Amendaţi-l cu 5.000 de lei şi de mâine să se prezinte la antrenament!»”.

Când grecii fac daruri

Pentru Duckadam, finala Cupei cu Dinamo a fost şi ultimul meci oficial al carierei sale. După încheierea sezonului, steliştii au plecat într-o vacanţă în Grecia, oferită de Iorgos Vardinoianis

ca premiere după Sevilla. Valentin a refuzat însă deplasarea considerând că succesul era doar al băieţilor. „Am trăit o săptămână de vis, îşi aminteşte Helmuth. În afară că ne-a invitat cu soţiile, că ne-a dat de la sosire vreo mie de dolari să avem bani de buzunar, ne-a plimbat peste tot. A dat o serată pe iahtul său care valora vreo 6 milioane de dolari, ne-a plătit toate mesele, am fost la circ, la buzuki, ce mai, a fost o distracţie pe cinste. Steaua n-a plătit nici un ban, nici măcar transportul, pe care a trebuit să-l suportăm noi. Ţin minte că zborul ne-a costat 10.000 de lei de pereche". Vardinoianis nu făcuse gestul numai din simpatie faţă de Steaua. Gândul lui declarat era să-l naturalizeze pe Hagi, considerând că Gică e machidon cu rădăcini adânci în pământul Eladei. Niciodată însă grecul nu condiţionase explicit sejurul din vara lui '86 al steliştilor de transferul „Regelui". Miza pe ajutorul lui Valentin, având impresia că dacă e fiul şefului statului îşi poate permite orice. De altfel, cei doi nu s-au văzut de mai mult de 4-5 ori. Totul a început la finele anilor '70, când familia Ceauşescu a făcut o vizită în Grecia, iar Valentin şi-a însoţit părinţii. Atunci au discutat prima oară. Grecul ajutase statul român într-o situaţie foarte dificilă, când o navă românească avusese mari probleme la Atena. Atunci, Iorgos a intervenit imediat. Mai târziu, pe timpul perioadei cât Iordănescu a jucat în Creta, Vardinoianis l-a invitat pe Valentin într-un concediu. S-au mai întâlnit la Bucureşti, când fiul şefului statului i-a întors invitaţia, primindu-l cum se cuvine cu ocazia meciului cu Anderlecht, şi la Sevilla. Apoi, în 1988, grecul a jucat tare, cerându-l pe Hagi. Valentin i-a explicat că nu poate face aşa ceva, iar relaţiile s-au răcit. Cei doi nu se potriveau însă nici ca firi. Temperamentul expansiv al lui Iorgos nu se mula defel pe cel al lui Valentin, iar acesta avea să fie principalul motiv al pasului înapoi făcut de român.

Duca, destin blestemat

După revenirea din Grecia, Helmuth şi-a luat familia şi a dat fuga la Oma, la Semlac. Bunica era în culmea fericirii. Nepotul pe care-l crescuse dintr-o pensie de 105 lei devenise eroul neamului. În noaptea de la Sevilla, tot satul a venit la ea la poartă ca s-o felicite pentru isprava pruncului, iar pentru femeie asta era suprema recunoştinţă. Acum, când Helmuth a revenit la

Semlac, toată lumea era a ei. Spre sfârşitul vacanţei, Duca a mers cu prietenii la un foc de tabără pe malul Mureşului. Au stat acolo la un grătar şi un şpriţ până spre ziuă. Apoi, la revenirea acasă, uriaşul a alunecat pe iarba mustind de rouă, a căzut şi nu s-a mai putut ridica. „Mi-a amorţit mâna instantaneu. Se mai întâmplase de câteva ori în timpul meciurilor, dar ca atunci niciodată. M-au luat pe sus şi m-au dus la medicul satului, doctorul Blăniţă. Mare noroc am avut cu el. Omul şi-a dat seama pe loc că e ceva grav, nu a încercat să se dea zmeu şi să mă trateze acolo. Mi-a spus că trebuie sa merg urgent la Arad. Aşa am făcut. Am intrat pe mâna doctorilor Crâsnic şi Olaru, care mi-au pus diagnosticul: anevrism. Asta însemna că peretele arterei se slăbise, făcuse ceva ca o bulă în care se strânsese sânge şi care se spărsese. Consecinţele puteau fi fatale, dar am avut noroc că accidentul s-a produs pe artera claviculară, nu pe un traiect vital. S-a luat imediat legătura cu prim-secretarul judeţului, s-a comunicat la Bucureşti, iar cei din minister au trimis urgent un elicopter să mă ia. În acest timp a fost contactat profesorul Cândea, cel mai mare specialist al nostru în astfel de probleme, care şi-a întrerupt concediul special pentru mine. Mâna era alb-vineţie şi nu mi-o mai simţeam, în ciuda faptului că la Arad mi-au făcut injecţii cu anticoagulante. Spre seară am ajuns la Spitalul Militar şi am fost operat imediat. Mi s-a făcut o plastie, adică vasul acela de sânge a fost înfăşurat într-un manşon de plastic. Dacă mai întârziam câteva zile, acum se putea vorbi la trecut despre portarul Duckadam”, povesteşte uriaşul, zâmbind amar. Intervenţia doctorului Cândea a fost o reuşită, dar pronosticul în privinţa carierei de fotbalist avea să fie extrem de dur. Pus în situaţia de a alege între a mai apăra şi a mai trăi, Duckadam a preferat viaţa, dar în momentul în care a luat hotărârea a simţit cum boala i-a ucis o pasiune pentru care trudise 20 de ani.

Din pricina faptului că presa a păstrat secretul, s-a născut zvonul cum că Helmuth ar fi fost împuşcat în braţ de Nicuşor Ceauşescu, invidios pe popularitatea pe care goal-keeperul şi-o câştigase. „Nu-i nimic adevărat, respinge Duckadam legenda. E drept că în ziua precedentă accidentului am mers şi la o vânătoare cu nişte prieteni, dar nu s-a întâmplat nimic de genul acesta şi cu atât mai puţin ce vorbea lumea despre Nicuşor. Singura alăturare cu anevrismul poate fi faptul că şi atunci am căzut de câteva ori pe braţ şi poate a contat şi asta, dar atât”. Chiar şi în acest incident Ilie Ceauşescu a găsit un vinovat, iar el

s-a numit Marcel Georgescu, doctorul echipei, care după o viaţă alături de echipa de fotbal a fost găsit ţap ispăşitor şi trimis la secţia de hochei. „Nu cred că nea Marcel ar fi putut să sesizeze boala de care sufeream. Pe vremea aceea era greu să depistezi aşa ceva în condiţiile în care aparatura de investigaţie nu atinsese performanţele de azi”, e de părere Duckadam. „Ilie m-a acuzat că nu făcusem nimic pentru portar, deşi acesta se plânsese de dureri şi amorţeli ale mâinii, spune doctorul Georgescu. Era complet fals. Eu mersesem cu Helmuth la Spitalul Militar. I-au făcut investigaţii şi la secţia de chirurgie, şi la neurologie, dar n-au descoperit nimic. Îi puseseră diagnosticul de brahialgie, adică o durere pe nervul brahial. Singura modalitate în care s-ar fi putut depista ar fi fost o arteriografie generală. Eu îmi reproşez doar faptul că n-am întocmit un dosar cu toate rezultatele de la testele la care-l supusesem. Astfel ar fi văzut şi nemernicul ăla de Ilie că făcusem tot ce a depins de mine, ca medic sportiv. Dar nici aşa nu cred că aveam vreo scăpare. În aceeaşi şedinţă în care m-a dat afară, Bölöni a vorbit vreo 30 de minute, explicându-i că n-am nici o vină, însă a fost în zadar. La fel ca şi în cazul rugăminţilor ulterioare ale lui Valentin. După vreo două luni în care a insistat pentru mine s-a lăsat păgubaş, spunând că efectiv nu are cu cine să se înţeleagă”, îşi aminteşte cu mâhnire doctorul Georgescu. Pentru Steaua de la Sevilla însă, renunţarea lui Helmuth însemna primul fir deşirat dintr-o croială de lux.

Unicat

Viaţa trebuia să meargă înainte, iar „roş-albaştrii” se vedeau nevoiţi să strângă din dinţi şi să se menţină pe coama valului. Triumful de la Sevilla aducea de la sine alte doua finale extrem de importante. Cupa Intercontinentală de la Tokyo şi Supercupa Europei. În toamnă însă, Steaua se va despărţi şi de antrenorul care o purtase spre marea izbândă. Ienei a fost numit „principal” al unei echipe naţionale în care grosul era dat acum de campioana continentului. Iordănescu a urcat o treaptă asigurând continuitatea la nivelul băncii tehnice a „roş-albaştrilor”, iar ca „secund” a fost uns un alt stelist, Radu Troi, câştigător al titlului cu formaţia de tineret. Alecsandrescu era consecvent principiului lui cu care clădise şi echipa de la Sevilla. Din păcate, nici în

Japonia „viteziştii” n-au putut alinia cea mai bună formaţie. Nerăbdător să intre după o ruptură musculară, Bölöni a riscat enorm, iar accidentarea a recidivat într-un joc cu Clujul. În ciuda faptului că pe drumul spre Tokyo avionul a făcut o escală la Pekin, unde specialişti chinezi în acupunctură au încercat să înfăptuiască miracolul, Loţi n-a putut fi refăcut. Fără „antrenorul” din teren şi dezavantajaţi de un arbitraj ostil, steliştii au pierdut cu 1-0 în faţa argentinienilor de la River Plate. La întoarcerea acasă, Ilie Ceauşescu şi-a dat iar în petic acuzându-i pe Gavrilă, Gaţu şi Iordănescu că „au îndoliat poporul”. „Poporul e îndoliat că nu are carne”, a murmurat Gaţu, dar, spre norocul lui, a fost auzit doar de Gavrilă, care l-a călcat pe picior, făcându-i semn să-şi ţină gura.

La Monte Carlo a fost cu totul altfel. În pauza de iarnă, tratativele dintre Nicuşor şi Valentin s-au soldat cu transferul lui Hagi în Ghencea. Stoica n-a mai fost suspendat ca la Sevilla, Bölöni n-a mai acuzat vreo accidentare ca la Tokyo, aşa că linia de mijloc s-a putut prezenta în Principat în toată splendoarea ei. Iar Gică a fost monumental. Cu golul lui, „roş-albaştrii” au învins cu 1-0 pe Dinamo Kiev, prilejuindu-i reputatului jurnalist francez Jean Philippe Rethaquer să consemneze în cotidianul „L’Equipe”: „Valoarea de ansamblu a acestei echipe, ca şi câteva talente care strălucesc puternic, justifică titlul de campioană a Europei cucerit în sezonul trecut la Sevilla. Aşteptam pe Dinamo Kiev şi vedetele sale. Am văzut Steaua şi stelele ei într-o echipă bine organizată, care a acoperit terenul din punct de vedere tactic, plecând de la un clasic 1-4-4-2, dar care a ştiut să facă să alerge mingea şi să profite de spaţiile libere oferite. Nr. 10, Hagi, a dezvăluit o clasă de joc ameţitoare, de stângaci, câteodată prin posibilităţile de accelerare a jocului, alteori, dimpotrivă, punând apărarea din faţa sa pe picior greşit prin neaşteptate schimbări de ritm, prin driblinguri şi printr-o perfectă lovire a balonului, ceea ce i-a permis să înscrie golul victoriei dintr-o lovitură liberă”. Asemenea aprecieri măgulitoare aveau să continue timp de 4 ani. Cu două semifinale şi încă o finală a Cupei Campionilor jucate până în 1989, Steaua s-a îmbrăcat în smoking şi s-a alăturat lui Real Madrid, Benfica Lisabona, Internazionale Milano, Ajax Amsterdam, FC Liverpool, Nottingham Forest, Bayern Munchen, AC Milan, Juventus Torino sau Manchester United în clubul select al cuceritorilor Europei. Ca singura reprezentantă pe care România a avut-o vreodată acolo.

Capitolul 14 EPILOG ÎN VORBE ŞI FAPTE

„Rămâneam după antrenament cu băieţii pentru serii de penaltyuri şi pariam pe o bere sau pe un suc. Nu-mi amintesc să fi dat eu prea multe, în schimb am băut de la

ei ani buni. Erau cam supăraţi că pierdeau aproape dc fiecare dată, dar după Sevilla cred că au realizat că investiseră într-o afacere profitabilă”

HELMUTH DUCKADAM

Perioada de convalescenţă după operaţia suferită la braţ s-a prelungit suficient de mult pentru a-l scoate pe „Eroul de la Sevilla” din circuitul marii performaţe. În 1987, Ilie Ceauşescu a decis să-l scoată din rândul armatei pentru că nu mai producea nimic. „Norocul meu s-a numit generalul Coman, care a intervenit şi mi-a găsit un post la Arad”, spune Duckadam. În ciuda recomandării profesorului Cândea de a nu mai relua activitatea, riscurile fiind enorme, Helmuth n-a putut sta departe de gazon. A mai jucat între 1989 – 1992 la Vagonul Arad şi CPL Arad, transformându-se pentru o scurtă perioadă într-un factotum: portar, antrenor şi conducător în acelaşi timp. Şi-a păstrat obiceiul de a enerva atacanţii cărora le-a mai apărat câteva lovituri de la 11 metri. De 6 ani este maior la Vama Nădlac, iar în prezent şi-a depus dosarul pentru a ieşi la pensie pe caz de boală. A cucerit Cupa Campionilor Europeni. A câştigat două titluri şi o Cupă a României, toate cu Steaua. A intrat în Cartea Recordurilor pentru cele 4 penaltyuri apărate la Sevilla. A jucat două meciuri în prima reprezentativă, două în selecţionata B şi 4 la „tineret”. A fost desemnat cel mai bun fotbalist al României în anul 1986.

★

„Ăla care mi-a dat Cupa avea o faţă de parcă-i murise cineva. Festivitatea n-a durat mai mult de două-trei minute. Apoi, la banchetul nostru de la hotel parcă eram la nuntă. Nu ştiam nici să ne bucurăm. De fapt, la început nu realizam, iar după câteva ore ni se părea firesc că am câştigat. Abia la sosirea acasă, când am văzut marea aia de lume de la aeroport care se omora efectiv pentru garoafele pe care le aruncam, ne-am dat seama ce mare lucru realizaserăm”

ŞTEFAN IOVAN

A rămas în Ghencea până în 1990, după care s-a transferat în Anglia, la Brighton, o echipă de liga a doua. În 1992 s-a reîntors la Steaua, dar după o perioadă de timp a fost exclus din lot şi a plecat la Rapid, echipă la care a jucat până în 1995 şi cu care a prins un loc de cupă europeană. Campionatul ’95 – ’96 l-a găsit la Electroputere Craiova, iar turul următorului la CSM Reşiţa. În iarnma lui ‘97, când Marcel Puşcaş a devenit şeful secţiei de fotbal a clubului, Iovan a fost numit antrenor în cadrul Centrului de copii şi juniori Steaua. A cucerit Cupa Campionilor Europeni şi Supercupa. A câştigat 6 titluri şi 4 Cupe ale României, toate cu Steaua. A jucat de 35 de ori în prima reprezentativă pentru care a marcat de 3 ori. A evoluat de 12 ori în „naţionala” de tineret. În prezent este unul dintre „secunzii” lui Victor Piţurcă la prima echipă a Stelei.

★

„Mi-era teamă în primele minute ale finalei. Cei de la Barcelona începuseră tare, dar treptat au dat înapoi. A fost un moment din care mi-am dat seama că nu mai putem pierde niciodată acel meci. Să fi fost pe la jumătatea reprizei secunde, la un corner la poarta noastră. În clipele când îmi căutam omul pe care să-l iau în marcaj, le-am surprins chipurile lui Victor, Schuster şi Archibald. Aveau nişte feţe de oameni speriaţi, deznădăjduiţi. În acel moment mi-am zis că va fi seara noastră”

MIODRAG BELODEDICI

În ianuarie 1989 a emigrat în Iugoslavia fără acordul statului român. A stat un an suspendat, după care a revenit pe gazon sub tricoul formaţiei Steaua Roşie Belgrad, cu care în 1991 a câştigat, tot la penaltyuri, Cupa Campionilor Europeni. A devenit astfel primul om din lume care cucerea acest trofeu cu două echipe diferite. Între 1992 şi 1994 joacă în Spania la Valencia, sezonul următor pleacă la Real Valladolid, iar din 1995, timp de un an, evoluează la Villarreal. Între 1996 şi 1998 traversează Oceanul pentru a şe transfera la echipa mexicană Atlante Ciudad de Mexico. În 1992 a revenit şi în echipa naţională a României cu care a participat la Campionatul Mondial din SUA ‘94 şi la Europenele din Anglia ‘96 şi Belgia – Olanda 2000. A cucerit de

două ori Cupa Campionilor Europeni (Steaua şi Steaua Roşie Belgrad), o dată Supercupa Europei (Steaua), o dată Cupa Intercontinentală (Steaua Roşie Belgrad). A câştigat 5 campionate şi 4 Cupe al României cu Steaua, 3 titluri cu Steaua Roşie şi unul cu Atlante Ciudad de Mexico. A jucat de 55 de ori pentru „naţionala” României, pentru care a marcat de 5 ori. Are 16 prezenţe în reprezentativa de tineret, un gol înscris, şi 3 meciuri la „olimpici”. Din 1998 şi până azi, evoluează libero în prima echipă a Stelei.

★

„Până la anunţarea echipelor n-am fost sigur ce adversar voi avea de marcat. Spaniolii făcuseră mare tevatură cu Archibald, care fusese accidentat. Azi scria în ziare că e refăcut, mâine că nu. Până la urmă a intrat. Noi, oricum, jucam în zonă şi eu îl luam în primire pe cel care ajungea în preajma mea. E adevărat că Archibald a venit cel mal des. Alerga foarte mult, era periculos, dar m-am prins imediat că e fricos. I-am pus câteva capace în primele minute şi am reglat conturile. După aia a început să treacă mai rar pe la băiatu’, iar în a doua repriză l-a şi schimbat”

ADRIAN BUMBESCU

A rămas la Steaua până în 1992, când s-a transferat pentru 3 sezoane la divizionara B Steaua Mizil. Din 1997, la iniţiativa lui Marcel Puşcaş, a început activitatea de antrenor în cadrul Centrului de copii şi juniori al clubului din Ghencea. A cucerit Cupa Campionilor Europeni şi Supercupa cu Steaua. A câştigat 5 titluri şi 3 Cupe ale României cu Steaua, un titlu cu Universitatea Craiova, un titlu şi o Cupă a României cu Dinamo. A jucat de 15 ori pentru prima reprezentativă şi a marcat un gol. Are 7 jocuri în „naţionala” de tineret şi 3 la „olimpici”. În prezent este antrenor la Steaua, unde pregăteşte grupa copiilor născuţi în 1987.

★

„La revenirea în ţară toată lumea m-a întrebat de ce nu m-am dus şi eu să-l îmbrăţişez pe Duckadam după ultimul penalty apărat şi m-am năpustit la masa pe care

se afla trofeul. Televiziunea surprinsese bine imaginea aceea. Am rămas mut. Păi, ce, eu mersesem la Sevilla să-l iau pe Duckadam sau să iau Cupa?”

ILIE BĂRBULESCU

În vara lui 1987 s-a transferat de la Steaua la Petrolul Ploieşti, unde a jucat numai un tur. Din ianuarie 1988 evoluează la FC Argeş, sezonul ’88 – ’89 îl găseşte la Dacia Piteşti, iar apoi pleacă la Mangalia, unde joacă până în 1991 şi antrenează până în 1992. Se întoarce la Piteşti, fiind cooptat în Centrul de copii şi juniori al clubului din Trivale. A cucerit Cupa Campionilor Europeni şi Supercupa. A câştigat 3 campionate şi două Cupe ale României, toate cu Steaua, şi un titlu cu FC Argeş. A evoluat de 5 ori în prima reprezentativă, o dată în echipa „B”, de 9 ori la „olimpici”, pentru care a marcat două goluri, şi de 17 ori la tineret, – unde a înscris o dată. În prezent se ocupă, împreună cu Mihai Ianovschi, de echipa de tineret a lui FC Argeş.

★

„Loţi şi Tudorel au format creierul acelei echipe. Noi, cei tineri, eram nişte năzdrăvani. Ei gândeau pentru toţi. Ei dădeau tonul la atac, ei spuneau când să ne apărăm, iar în afara terenului erau nişte profesionişti desăvârşiţi”

GAVRIL PELE BALINT

La începutul sezonului ’90 – ’91 a onorat oferta clubului spaniol de primă ligă Real Burgos, unde a rămas până în 1993. Din pricina unei accidentări la genunchi a fost nevoit să renunţe la activitate, primind o pensie din partea grupării iberice. Până în 1994 a lucrat ca director sportiv al FRF, iar apoi a fost „secundul” lui Anghel Iordănescu la echipa naţională calificată la turneele finale ale CE ‘96 şi CM ‘98. A debutat ca antrenor principal la FC Bihor în 1999 şi a continuat sezonul următor tot în Divizia B, la Sportul Studenţesc. Pe perioada turneului final al Europenelor din Belgia – Olanda a fost unul dintre „secunzii” lui Emeric Ienei. A cucerit Cupa Campionilor Europeni şi Supercupa Europei. A câştigat 5 titluri de campion şi 4 Cupe al României, toate cu Steaua. Golgeter al campionatului intern cu 19 goluri marcate în ediţia 1989 – 1990. A participat cu „naţionala” României la

turneul final al CM Italia ‘90. A jucat în prima reprezentativă 34 de meciuri în care a marcat de 14 ori. Are 13 meciuri şi două goluri la selecţionata de tineret, 8 jocuri şi 4 goluri pentru „olimpici” și o întâlnire în echipa „B” a României. A fost medaliat cu bronz al Campionatelor Mondiale de juniori din Australia 1981. Ca antrenor secund, în 2000, a cucerit Supercupa Europei cu Galatasaray. Din vara anului trecut şi până în prezent este „secundul” lui Mircea Lucescu la conducerea tehnică a formaţiei turce Galatasaray Istanbul.

★

„La vremea respectivă, noi jucam cel mai modern fotbal din lume. Cu mult peste ce se vedea pe stadioanele de pretutindeni. Aveam o echipă de jucători unul şi unul, fiecare, pe postul lui, era o piesă aparte. Poate cei tineri vor zâmbi, dar, după părerea mea, Miţi Majearu, de exemplu, a fost un jucător mai mare ca David Beckham”

LADISLAU BÖLÖNI

În toamna lui 1987 s-a transferat la divizionara B belgiană Racing Jet Bruxelles, unde a evoluat până în 1989. A continuat în Franţa, un an la US Creteil şi încă doi, între 1990 și 1992, la US Orleans. A absolvit cursurile Şcolii de Antrenori de la Clairefontaine, iar în sezonul ’93 – ’94 s-a ocupat de pregătirea echipei de tineret a clubului francez AS Nancy Lorraine. A fost numit antrenor principal al acestei formaţii în 1994, la care a rămas până în 2000, timp în care echipa a jucat două sezoane în prima ligă şi trei în Division 2. A cucerit Cupa Campionilor Europeni şi Supercupa. A câştigat 4 titluri şi două Cupe ale României, toate cu Steaua. A fost declarat cel mai bun fotbalist al ţării în anii 1977 şi 1983. A participat cu „naţionala” României la turneul final al Europenelor din Franţa 1984. A jucat pentru prima reprezentativă 108 meciuri, pentru care a marcat 25 de goluri. A evoluat de 13 ori în selecţionata de tineret şi o dată în echipa „B”. În prezent este selecţionerul echipei naţionale a României.

★

„Ceea ce am realizat noi în ’86 ar fi putut sta şi la îndemâna celor de la Dinamo în Cupa Cupelor sau în Cupa UEFA. Reuşiseră să închege o echipă extraordinară. Au păcătuit însă cu «dinamoviadele» alea cu Victoria, Morenii şi alţii ca ei, care mimau jocul. Acceptând aşa ceva, Lucescu şi-a furat singur căciula, pentru că la ora confruntărilor adevărate fotbaliştii lui n-au mai ştiut care le e valoarea”

TUDOREL STOICA

A plecat de la Steaua după ce a jucat a doua finală a Cupei Campionilor, cu AC Milan, în 1989, pentru a evolua un an în Franţa la RC Lens. S-a întors în Ghencea şi a mai disputat un meci în sezonul ’90 – ’91, după care a devenit, în două rânduri, „secundul” lui Emeric Ienei la conducerea echipei. Din 1996 a plecat împreună cu fiul său în Belgia, la Anderlecht Bruxelles. Între 1998 şi 2000 a fost „principalul” reprezentativei de tineret a României. A cucerit Cupa Campionilor Europeni şi Supercupa. A câştigat 7 titluri şi 4 Cupe ale României, toate cu Steaua. A evoluat de 15 ori în prima reprezentativă, de 5 ori în echipa „B” şi de două ori în selecţionata de tineret. Ca antrenor secund la Steaua a câştigat titlul de campion în 1994 alături de Emeric Ienei. În prezent lucrează pentru clubul Anderlecht ca prospector – observator pentru copii şi juniori, ocupându-se şi de echipa de tineret a grupării din Bruxelles.

★

„Eu am prins şi perioada mai proastă a Stelei şi mi-am dat seama că performanţa a venit abia în momentul în care s-a terminat cu vânzoleala jucătorilor şi a antrenorilor. După ce s-a format echipa, ajunseserăm să ne înţelegem din semne. Chiar dacă eram puţini în lot, puteam suplini eventualele absenţe pe posturi. Eu, de exemplu, jucam orice de la mijloc în sus. Îmi mai spunea nea Imi să vin şi-n apărare, dar de multe ori nu o făceam, îmi ziceam de fiecare dată că fundaşul trebuie să se ţină scai de mine, şi-l făceam să priceapă că nu-i bine pentru el să se aventureze ca să nu aibă vreo surpriză”

MIHAIL MAJEARU

La finalul sezonului 1987 – 1988 pleacă pentru doi ani la Inter Sibiu. Între 1990 şi 1991 joacă pentru formaţia greacă de primă ligă Panahaiki Patra, după care revine în ţară la Inter Sibiu, unde rămâne până în 1994. Se transferă pentru un an la Gloria Bistriţa, iar în sezonul următor joacă turul la Corvinul Hunedoara şi returul la CFR Timişoara, ambele în Divizia B. În 1997 este cooptat şi el de Marcel Puşcaş în cadrul Centrului de copii şi juniori Steaua, iar în 1998 devine „secundul" lui Tudorel Stoica la „naţionala" de tineret. A cucerit Cupa Campionilor Europeni şi Supercupa. A câştigat 4 titluri şi două Cupe ale României, toate cu Steaua. A jucat câte un singur meci în prima reprezentativă şi în cea de tineret şi a evoluat de 9 ori în echipa olimpică, pentru care a marcat de două ori. În prezent pregăteşte grupa juniorilor de 17 ani ai Stelei.

★

„Lumea îşi aminteşte de mine ca despre cel care a intrat la Sevilla pentru că a fost suspendat Tudorel Stoica. Probabil că s-a uitat că am fost titular şi cu Anderlecht la Bucureşti. Oricum, mă bucur că destinul m-a trimis să joc alături de un grup de fotbalişti de valoare mondială şi sunt fericit că am prins primul «11» şi la Sevilla, şi la Tokyo, şi la Monte Carlo"

LUCIAN BĂLAN

Părăseşte echipa tot după finala cu Milan pentru un transfer în Belgia la Beerschot Anvers, unde rămâne doar un tur. Până în vara lui '90 joacă în Spania la divizionara B Real Murcia, iar în sezonul '90 – '91 revine în Ghencea. Se retrage apoi la Baia Mare, preia ca antrenor echipa Phoenix, pe care o promovează din judeţ până în liga secundă, acolo unde şi joacă un tur de campionat. În toamna lui '94 pregăteşte pe FC Baia Mare, după care iese din circuit până în 1996, când îl găsim ca „principal" al formaţiei Inter Giurgiu, unde, exceptând un intermezzo de câteva luni la Centrul de copii şi juniori al Stelei, rămâne până în 1998. Devine apoi observator federal pentru un tur de campionat, după care revine pe bancă la Phoenix şi Lăpuşul Târgu Lăpuş. Cu ultima formaţie, în calitate de antrenor – jucător, reuşeşte în vara anului 2000 promovarea în Divizia C. A

cucerit Cupa Campionilor şi Supercupa. A câştigat 4 titluri şi două Cupe ale României, toate cu Steaua. A jucat un singur meci în prima reprezentativă, două la tineret şi 6 la „olimpici”. În prezent este antrenor principal la divizionara C Progresul Şomcuta Mare.

★

„Înainte de penaltyurile de la Sevilla, nebunia tinereţii m-a făcut să-i spun lui nea Imi că bat şi eu. Refuzaseră destui şi omul era un pic în dificultate. Mi-am zis că decât s-o dau încet şi s-o prindă ăla, mai bine o dau tare, chiar cu riscul de a trage pe lângă. N-aveam trac, dar când am luat mingea pentru a o fixa la punctul cu var a cam început să-mi tremure mâna. Şi acum, când mă gândesc, îmi vine să închid ochii. Azi, n-aş mai bate nici în ruptul capului”

MARIUS MIHAI LĂCĂTUŞ

Imediat după Campionatul Mondial din Italia 1990 s-a transferat la AC Fiorentina, unde a stat un sezon. Între 1991 şi 1993 evoluează în Spania, la Real Oviedo. În toamna lui 1993 revine la Steaua pentru care joacă până în decembrie 1999, timp în care 3 sezoane este şi antrenor secund. Se transferă la FC Naţional în returul campionatului 1999 – 2000, iar din vara anului trecut îl găsim ca „principal” al formaţiei din Cotroceni. A cucerit Cupa Campionilor Europeni şi Supercupa. A câştigat 10 titluri şi 7 Cupe ale României, toate cu Steaua, fiind singurul fotbalist de la noi care se poate mândri cu o asemenea performanţă. După 1990 a evoluat cu Steaua de 3 ori consecutiv în grupele Ligii Campionilor, fază a competiţiei în care n-a mai ajuns nici o formaţie românească. A participat cu „naţionala” României la turneele finale ale Mondialelor din ‘90 şi ‘98 şi Europenelor din ‘96. A jucat de 84 de ori pentru prima reprezentativă, pentru care a marcat de 13 ori. A evoluat de 3 ori la „olimpici” şi de 6 ori la „tineret”, unde a marcat şi un gol. În prezent nu are nici un angajament în fotbal.

★

„Noi n-am avut vreun superjucător în echipă, ceva de talia lui Dobrin, Balaci sau Hagi. Fiind foarte inteligenţi în joc, am reuşit însă să formăm o trupă extraordinară. Nu mai era nevoie de vorbe pentru a ne pune de acord. Era de ajuns o privire şi ştiam exact unde merge mingea, cine o preia şi cine trage la poartă. Iar în faţă, eu şi Lăcătuş ne-am înţeles de minune. El venea cu viteza, eu cu combinaţiile. Ce mai, a fost fantastic!”

VICTOR PIŢURCĂ

A plecat de la Steaua în vara lui 1989, transferându-se pentru un sezon în Franţa, la RC Lens. Revine la Steaua, dar de această dată ca antrenor, lucrând alături de Tudorel Stoica sub directoratul tehnic al lui Emeric Ienei. În sezonul 1992 – 1993 devine „principal” şi câştigă primul trofeu de după Revoluţie pentru Steaua, Cupa României. Pentru un an antrenează Universitatea Craiova, iar din 1996 este numit responsabil cu selecţionata de tineret a României, pe care o califică la turneul final găzduit de Bucureşti în vara lui 1998. Urcă apoi la cârma „naţionalei” mari, cu care obţine biletul de acces la Europenele din Belgia – Olanda. În urma unui conflict cu Hagi şi Gică Popescu este destituit înaintea turneului final. A cucerit Cupa Campionilor Europeni şi Supercupa. A câştigat 5 titluri şi 4 Cupe ale României, toate cu Steaua. Golgeter al întrecerii interne cu 34 de goluri în 1988 şi deţinător al „Ghetei de Bronz” în acelaşi an. A evoluat de 13 ori în prima reprezentativă, pentru care a marcat 6 goluri. Are o prezenţă în selecţionata „B”. Din vara anului trecut şi până în prezent este managerul Stelei.

★

„La Steaua am avut şi noroc, şi ghinion. Şansa a fost să apuc să intru şi eu în prelungirile finalei şi azi să mă mândresc că am câştigat Cupa Campionilor pe teren, iar neşansa să mă scoată din circuit Alexandru Nicolae, după ce marcasem la Vejle şi prinsesem echipa. Am devenit astfel al doisprezecelea, adică prima rezervă întotdeauna”.

MARIN RADU II

Imediat după câştigarea Cupei Campionilor se transferă la FC Argeş, unde mai joacă încă un an şi jumătate. Din 1988 până în 1990 evoluează la Inter Sibiu, iar sezonul următor îşi încheie cariera de fotbalist la Şoimii Sibiu, în Divizia B. Îmbracă treningul de antrenor pregătind pe rând formaţiile Gaz Metan Mediaş, FC Olt, Şoimii Sibiu şi, în ultimii 3 ani, Cimentul Fieni. A cucerit Cupa Campionilor Europeni cu Steaua. A câştigat două titluri cu Steaua şi unul cu FC Argeş şi o Cupă a României tot cu Steaua. Golgeter al întrecerii interne în anii 1979 (22 goluri) şi 1981 (28 goluri), ambele cu formaţia din Piteşti. A jucat de 7 ori pentru prima reprezentativă şi o dată în echipa „B". Are 5 meciuri şi un gol la „olimpici", 22 de partide şi 10 goluri la selecţionata de tineret. În prezent este antrenor principal al divizionarei C Sport Club Municipal Sibiu.

★

„Paradoxal pentru o echipă ca a noastră, care făcea spectacol şi marca o grămadă de goluri, cel mai bun compartiment mi s-a părut apărarea. Acolo se stopau atacurile adversarului şi tot de acolo porneau acţiunile de atac. Aceasta a fost, după părerea mea, cheia succesului unei formaţii cum România n-a avut şi nici nu cred să mai aibă vreodată"

DUMITRU STÂNGACIU

În 1988 este împrumutat pentru un sezon la FC Olt, după care revine în Ghencea, unde rămâne până în 1995. Se transferă în Turcia la Vanspor, unde joacă un an, iar apoi pleacă la Kocaelispor, formaţie în care evoluează până în iarna acestui an. A făcut parte din lotul care a luat Cupa Campionilor Europeni. A câştigat Supercupa Europei. A cucerit 7 titluri şi 3 Cupe ale României, toate cu Steaua, şi o Cupă a Turciei cu Kocaelispor. A făcut parte din lotul României prezent la turneul final al Mondialelor din Franţa '98. A evoluat de 5 ori în prima reprezentativă, de 5 ori în echipa olimpică şi de 9 ori în cea de tineret. În prezent nu are nici un angajament.

★

„De câte ori a fost nevoie, am intrat pe teren şi nu cred că m-am făcut de râs. Eram tânăr şi-mi spuneam că mai am timp, că trebuie să am răbdare. N-aveam încotro pentru că într-o linie de fund cu Iovan, Bumbescu, Belodedici şi Bărbulescu cu greu cineva ieşea din schemă”

ANTON WEISSENBACHER

A plecat de la Steaua în 1988 la schimb cu Ungureanu de la Universitatea Craiova. După un tur în Bănie se transferă la FC Bihor, unde joacă până în 1991. Emigrează în Germania, iar între 1993 şi 2000 evoluează în eşaloanele 3 şi 4 la aceeaşi echipă, SV Eintracht Trier. A făcut parte din lotul cu care Steaua a cucerit Cupa Campionilor Europeni şi Supercupa. A câştigat două titluri şi o Cupă a României cu Steaua. A evoluat o dată în prima reprezentativă, de 7 ori la „olimpici” şi de 9 ori la tineret. În prezent este stabilit în Germania.

★

„Chiar dacă am jucat numai câteva meciuri la Steaua, Dumnezeu m-a ajutat să fiu trecut şi eu pe foaia de joc a finalei de la Sevilla. Să pot povesti urmaşilor că am ridicat şi eu deasupra capului Cupa Campionilor”

CONSTANTIN PISTOL

A plecat din Ghencea imediat după finala Cupei Campionilor, transferându-se pentru un an şi jumătate la Rapid. Între 1988 şi 1990 evoluează la FC Olt, iar după desfiinţarea echipei îmbracă tricoul lui FC Argeş. Revine la Steaua în turul campionatului ’90 – ’91, dar este cedat în a doua parte a campionatului la Farul Constanţa, unde rămâne până în 1993. Pleacă apoi pentru un an la FC Naţional, cariera lui coborând spre ARO Câmpulung (Divizia B), FC Atletic Bucureşti (C), Aversa Bucureşti (C) şi Petrolul Bascov (D). În primăvara lui 1999 a fost antrenor secund la FC Olt ‘90. A făcut parte din lotul cu care Steaua a câştigat Cupa Campionilor Europeni. În prezent este şomer.

★

„La acea oră, în ţară nu ne putea bate nimeni dacă ne concentram cum trebuia pentru fiecare meci. Poate sunt subiectiv, dar aşa cum pasa acea echipă a noastră nu am mai văzut alta în lume. Eu am dat frâu liber personalităţii şi ingeniozităţii jucătorilor. Niciodată n-am schematizat antrenamentele. Niciodată nu i-am certat când au dat o pasă cu călcâiul. Ba, din contră, i-am stimulat să joace şi pentru spectacol. Aveau cu toţii o valoare mondială şi de aceea n-au abuzat de libertatea pe care le-am oferit-o. Au ştiut s-o folosească pentru rezultat şi pentru delectarea tribunei. Din acest motiv nu m-a interesat niciodată prea mult jocul adversarului. Ştiam că dacă iese al nostru nimeni nu ne poate sta în cale”

EMERIC IENEI

După finala Cupei Campionilor a fost numit antrenor principal al echipei naţionale pe care a calificat-o şi a dus-o până în optimile de finală ale Campionatului Mondial din Italia 1990. În 1991 este solicitat şi acceptă să antreneze „naţionala” Ungariei, iar în 1993 revine la Steaua pentru un sezon la capătul căruia reuşeşte să câştige din nou titlul. Nereînnoirea contractului n-a mai fost o surpriză pentru unul care mai fusese demis în urma altor succese. Aşa că pleacă din Ghencea pentru a prelua prim-divizionara elenă Panionios Atena. Reîntors în ţară, antrenează 3 luni pe Universitatea Craiova, după care, în 1997, devine ministru secretar de stat în MTS. După un an este chemat la Federaţie pentru a prelua funcţia de director tehnic, la care renunţă în octombrie 1998 pentru a reveni în Ghencea ca director tehnic. Peste numai un an este numit din nou antrenor al echipei naţionale, pe care o conduce până în sferturile de finală ale Europenelor din Belgia – Olanda. Ca jucător a câştigat 3 campionate şi 4 Cupe ale României cu CCA şi Steaua. Ca antrenor a cucerit Cupa Campionilor Europeni, a câştigat 5 titluri şi 3 Cupe ale României, toate cu Steaua. În prezent este director tehnic al FRF.

★

„Nea Imi a insistat să execut şi eu un penalty. Era însă prea mult pentru mine. L-am rugat să mă înţeleagă că aşa ceva era exclus. I-am spus să se gândească la

faptul că Sevilla însemna ultimul meu meci, după care rămâneam doar antrenor. Dacă aş fi ratat, cum aş mai fi putut eu să mă uit în ochii celor ce urmau să devină elevii mei?”

ANGHEL IORDĂNESCU

În urma numirii lui Ienei la echipa naţională, Puiu a devenit antrenor principal la Steaua, unde a rămas până în 1991. A plecat în Cipru unde a antrenat formaţia Anorthosis Famagusta, iar în vara lui 1992 a revenit în Ghencea. A câştigat din nou titlul cu „roş-albaştrii” în sezonul ’92 – ’93, după care a fost numit „principal” la prima reprezentativă, pe care a calificat-o la turneul final al CM SUA ‘94. Prin calificarea în „sferturi”, a reuşit cea mai bună clasare a României din toată istoria participărilor la Cupa Mondială. A rămas în funcţie până în 1998, timp în care a mai calificat „naţionala” la turneele finale ale Europenelor din Anglia ‘96 şi Franţa ‘98. Timp de un an şi jumătate a antrenat reprezentativa Greciei, iar în primăvara lui 2000 a pregătit formaţia Al Hilal din Arabia Saudită. În vara anului trecut a antrenat Rapidul, dar după numai 10 etape a demisionat. Ca jucător a câştigat Cupa Campionilor Europeni, două titluri şi 4 Cupe ale României, toate cu Steaua. A jucat 64 de meciuri în prima reprezentativă, pentru care a marcat 26 de goluri, şi 3 partide la tineret în care a înscris de două ori. Golgeter al întrecerii interne în anul 1982 (20 goluri). Ca antrenor secund a cucerit Cupa Campionilor Europeni, două titluri şi o Cupă a României, toate cu Steaua. Ca „principal” a câştigat Supercupa Europei, 4 titluri şi 3 Cupe ale României, toate cu Steaua, şi Cupa Campionilor Asiei cu Al Hilal. A fost declarat cel mai bun antrenor român al secolului. În prezent pregăteşte, împreună cu Grigore Sichitiu, formaţia Al Ain din Emiratele Arabe Unite

STATISTICĂ

CUPA CAMPIONILOR EUROPENI (1985 – 1986)

TURUL 1 (şaisprezecimi de finală)

Miercuri, 18 septembrie 1985, Vejle (Danemarca)
Vejle BK – Steaua 1-1 (0-0)
Au marcat: Barnett (69), Radu II (89)
Vejle BK: A. Nielsen – Sivebaek, Sorensen, Eg Gert, Larsen – Simonsen, Bertelssen, Bakholt (72, Ravn), Hansen – Barnett, O. Nilsen (85, Andersen). Antrenor Pol Erich Beck
Steaua: Duckadam – Iovan, Belodedici, Bumbescu, Bărbulescu – Balint, Stoica, Bölöni, Majearu (72, Radu II) – Lăcătuş, Piţurcă. Antrenor Emeric Ienei

Miercuri, 2 octombrie 1985, Bucureşti
Steaua – Vejle BK 4-1 (2-1)
Au marcat: Piţurcă (8), Bölöni (34), Simonsen (37), Balint (51), Stoica (74)
Steaua: Duckadam – Iovan, Belodedici, Bumbescu, Bărbulescu – Balint, Stoica, Bölöni, Majearu (71, Bălan) – Lăcătuş (80, Radu II), Piţurcă. Antrenor Emeric Ienei
Vejle BK: A. Nielsen – Sivebaek, Sorensen, Eg Gert, Larsen – Simonsen, Bertelssen (65, Ravn), Bakholt, Hansen – Barnett, O. Nilsen (76, Andersen). Antrenor Pol Erich Beck

Celelalte jocuri din „şaisprezecimi”

IFK Göteborg (Sue) - Trakia Plovdiv (Bul) 3-2, 2-1
Dynamo Berlin (RDG) - **Austria Vlena (Aus)** 0-2, 1-2
Bordeaux (Fra) - **Fenerbahce (Tur)** 2-3, 0-0
Gornik Zabrze (Pol) - **Bayern München (RFG)** 1-2, 1-4
FC Porto (Por) - Ajax Amsterdam (Ola) 2-0, 0-0
Sparta Praga (Ceh) - **CF Barcelona (Spa)** 1-2, 1-0

Jeunesse d’Esch (Lux) - **Juventus Torino (Ita)** 0-5, 1-4

Akranes (Isl) - **FC Aberdeen (Sco)** 1-3, 1-4

Linfield (Irl.N) - **Servette Geneva (Elv)** 2-2, 1-2

Zenit Leningrad (URSS) - Vaalerengen (Nor) 2-0, 2-0

Rabat Ajax (Mal) - **Omonia Nicosia (Cip)** 0-5, 0-5

Kuusysi Lahti (Fin) - Sarajevo (Iug) 2-1, 2-1

Honved (Ung) - Shamrock Rovers (Irl) 2-0, 3-1

Verona (Ita) - PAOK Salonic (Gre) 3-1, 2-1

Anderlecht (Bel) - calificată direct în turul 2

TURUL 2 (optimi de finală)

Miercuri, 23 octombrie 1985, Budapesta

Honved – Steaua 1-0 (1-0)

A marcat: Detari (34)

Honved: Andrusch – Sallay (70, Kerepeczki), Sikesdi, Dozsa, Cseh – Gyimesi, Fitos, Detari – Bodonyi (86, Laszlo), Dajka, Kovacs. Antrenor Imre Komora

Steaua: Duckadam – Iovan, Belodedici, Bumbescu, Bărbulescu – Balint, Stoica, Bölöni, Majearu – Lăcătuş (64, Radu II), Piţurcă. Antrenor Emeric Ienei

Miercuri, 6 noiembrie 1985, Bucureşti

Steaua – Honved 4-1 (2-0)

Au marcat: Piţurcă (1), Lăcătuş (35), Bărbulescu (46), Majearu (52 – 11m), Detari (64 – 11m)

Steaua: Duckadam – Iovan, Belodedici, Bumbescu, Bărbulescu – Balint, Stoica (88, Bălan), Bölöni, Majearu (88, Radu II) – Lăcătuş, Piţurcă. Antrenor Emeric Ienei

Honved: Andrusch – Sallay (57, Kerepeczki), Dozsa (37 Gyimesi), Garaba, Cseh – Sikesdi, Fitos, Detari – Bodonyi, Dajka, Kovacs. Antrenor Imre Komora

Celelalte jocuri din „optimi”

Anderlecht - Omonia 1-0, 3-1
CF Barcelona - FC Porto 2-0, 1-3
Bayern München - Austria Viena 4-2, 3-3
IFK Göteborg - Fenerbahce 4-0, 1-2
Verona - **Juventus** 0-0, 0-2
Zenit Leningrad - **Kuusysi Lahti** 2-1, 1-3 (d.p.)
Servette Geneva - **FC Aberdeen** 0-0, 0-1

TURUL 3 (sferturi de finală)

Miercuri, 5 martie 1986, Bucureşti
Steaua – Kuusysi Lahti 0-0
Steaua: Duckadam – Iovan, Belodedici, Bumbescu, Bărbulescu – Bălan, Stoica, Bölöni, Majearu (78, Radu II) – Balint, Piţurcă. Antrenor Emeric Ienei
Kuusysi: Korhonen – Hanikainen, Pekonen, Jantti, Remes – Rinne, Annunen, Tiainen (58, Nordman), Hudd – Carroll, Kaivonurmi (79, Puhakainen). Antrenor Keijo Voutilainen

Miercuri, 19 martie 1986, Helsinki
Kuusysi Lahti – Steaua 0-1 (0-0)
A marcat: Piţurcă (86)
Kuusysi: Korhonen – Rinne, Hanikainen, Pekonen, Remes – Annunen, Tiainen, Hudd, Carroll – Kaivonurmi (87, Puhakainen), Nordman. Antrenor Keijo Voutilainen
Steaua: Duckadam – Iovan, Belodedici, Bumbescu, Bărbulescu – Balint, Stoica, Bölöni, Majearu (57 Bălan) – Lăcătuş, Piţurcă (89, Radu II). Antrenor Emeric Ienei

Celelalte jocuri din „sferturi”

CF Barcelona – Juventus 1-0, 1-1
Bayern München – **Anderlecht** 2-1, 0-2
FC Aberdeen – **IFK Göteborg** 2-2, 0-0

SEMIFINALĂ

Miercuri, 2 aprilie 1986, Bruxelles

Anderlecht – Steaua 1-0 (0-0)

A marcat: Scifo (76)

Anderlecht: Vekeman – Demol, Peruzovici, Olsen, Andersen –Frimann, Vandereycken, Scifo, Vercauteren (38, Grun) – Lozano, Van den Bergh (86, Gudjohnson). Antrenor Arie Haan

Steaua: Duckadam – Iovan, Belodedici, Bumbescu, Bărbulescu – Balint (81, Pistol), Stoica, Bölöni, Majearu (77, Bălan) – Lăcătuş, Piţurcă. Antrenor Emeric Ienei

Miercuri, 16 aprilie 1986, Bucureşti

Steaua – Anderlecht 3-0 (2-0)

Au marcat: Piţurcă (4, 74), Balint (23)

Steaua: Duckadam – Iovan, Belodedici, Bumbescu, Bărbulescu (89, Weissenbacher) – Bălan, Stoica, Bölöni, Balint (87, Radu II) – Lăcătuş, Piţurcă. Antrenor Emeric Ienei

Anderlecht: Vekeman – Grun, Peruzovici (74, Demol), Olsen, Andersen – Frimann, Vandereycken, Scifo, Vercauteren – Lozano, Van den Bergh. Antrenor Arie Haan

Cealaltă semifinală

IFK Göteborg - **CF Barcelona** 3-0, 0-3, 4-5 (d. 11 m)

FINALA

Miercuri, 7 mai 1986, Sevilla

Steaua – CF Barcelona 0-0, 0-0, 2-0

(după loviturile de pedeapsă)

Au transformat: Lăcătuş, Balint

Au ratat: Majearu, Bölöni / Alesanco, Pedrazza, Pichi Alonso, Marcos

Steaua: Duckadam – Iovan, Belodedici, Bumbescu, Bărbulescu – Bălan (73, Iordănescu), Balint, Bölöni, Majearu – Lăcătuş Piţurcă (112, Radu II). Antrenor Emeric Ienei

Barcelona: Urruti – Gerardo, Miguelli, Alesanco, Julio Alberto – Victor, Schuster (84, Moratalla), Marcos, Pedrazza, Archibald (111, Pichi Alonso), Carrasco. Antrenor Terry Venables

CUPA INTERCONTINENTALĂ

Duminică, 14.12.1986, Tokyo

Steaua – River Plate 0-1 (0-1)

A marcat: Alzamendi (28)

Steaua: Stângaciu – Iovan, Bumbescu, Belodedici, Weissenbacher – Balint, Stoica, Bălan, Bărbulescu (70, Majearu) – Lăcătuş, Piţurcă. Antrenor Anghel Iordănescu

River Plate: Pumpido – Gutierrez, Ruggeri, Gordillo, Montenegro – Enrique, Gallego, Alonso, Alfaro (86, Sperandio) – Alzamendi, Funes. Antrenor Hector Rodolfo Veira

SUPERCUPA EUROPEI

Marţi, 24.02.1987, Monte Carlo

Steaua – Dinamo Kiev 1-0 (1-0)

A marcat: Hagi (44)

Steaua: Stângaciu – Iovan, Bumbescu, Belodedici, Bărbulescu – Bălan, Stoica, Bölöni, Hagi (84, Balint) – Lăcătuş (89, Majearu), Piţurcă. Antrenor Anghel Iordănescu

Dinamo Kiev: Cianov – Bal, Baltacha, Kuzneţov, Demianenko – Evtuşenko, Iakovenko, Raţ – Zavarov (77, Morozov), Belanov (50, Mihailicenko), Blohin. Antrenor Valeri Lobanovski

BIBLIOGRAFIE

Colecţia ziarului „Sportul”, perioada 1980 – 1987

„Steaua, campioana Europei” – Horia Alexandrescu, Editura Militară, 1986

„Din culisele Supercampioanei” – Constantin Brancu, S.C. META-PRO SRL

„Hagi” – Grigore Cartianu, Editura ProSport, 2000

„Enciclopedia fotbalului românesc”, vol. II – Romeo Ionescu, Editura Premier, 2000

Revista „Fotbal Steaua”, mai 1986

„Fotbal de la A la Z” – Mihai Ionescu, Mircea Tudoran, Editura Sport-Turism, 1984

Cuprins

Istorie fără fard.....4
Capitolul 1 O ÎNTREBARE CA UN ORDIN.....8
Primul pas.....11
Sprijin stelist pentru Craiova, Lucescu şi echipa naţională.....13
Acceptul lui Alecsandrescu.....16
Spionul Toma.....17
Cum i-a pierdut Steaua pe Dinu, Dembrovschi şi Dumitrache 17
Hercule din Moţăţei.....19
Şantaj cu un dosar de pensie alimentară.....20
Pelé, băiatul lui nea Gavril, stelistul.....21
Capitolul 2 DOMNIA LUI TRAIAN IONESCU.....25
„Doliu” după Marcel.....26
Încorporarea „Nutriei”.....27
13 cu ghinion.....28
Capitolul 3 PERIOADA CERNĂIANU.....31
Înscăunarea „Sfinxului”.....32
Ce oferea Steaua.....33
Manevra aducerii lui Ilie Ceauşescu.....35
Continuarea agoniei.....36

Specialistul penaltyurilor.....37
Căprioara.....38
Legat de Halagian.....39
Nea Olimp, cheia afacerii.....40
Tata hotărăşte.....41
Despărţirea de Puiu.....42
Încă un tur cenuşiu.....43
Primul transfer al lui Hagi.....45
Deturnarea.....45
Capitolul 4 REVIN STELIŞTII.....48
Oameni pe străzi.....49
Disputat de Steaua şi Craiova.....50
Un erou cumpărat cu promisiuni.....51
Mândria Semlacului.....52
Prietenul Vardinoianis.....54
Sentinţa „Luceafărului”.....55
Comandant dintre sportivi.....56
Ziua în care Duckadam a vrut să se lase de fotbal.....57
Finalul lui Constantin.....58
Exilat la Oradea.....59
Telefonul groazei.....61
„Care o fi Hortopan?”.....62
Dracu’ nu era negru, era roş-albastru.....62
Înapoi la prima dragoste.....63
Fachirul de pe faleză.....64
„Profesorul” pedepsit.....66
Capitolul 5 CU IENEI SPRE EUROPA.....67

Impunerea „secundului”.....68
Bătrânul Gică Popescu.....68
Războiul pentru „Fiară”.....69
Refuzat de Dinamo.....69
Şmecheria lui Dragomir.....70
Trei jucători la schimb.....71
Trucaj nerealizat.....72
„Lăcă, nu pierde trenul!”.....74
Prietenul Fane.....75
Omul cu golul.....76
Refuzul şi sfatul lui Halagian.....77
Schimbarea contingentului.....78
Mijlocaşul cu două facultăţi.....78
Paznicul lui Santillana.....79
Probleme cu minerii.....80
Lăcătuş vrea să plece.....81
„Eu dacă nu joc, mor”.....82
Uimitorul Puşcaş.....82
Convertit de la dinamovism.....83
Idolul bătut.....85
Nume de botez: „Viteziştii”.....87
Duşmani de moarte.....90
„De azi, fotbalul s-a mutat în Ghencea!”.....92
Impresionaţi de „Pitic”.....94
„Dacă nu vă potoliţi, vă desfiinţez pe amândouă”.....96
Izolaţi la Forban.....98
Acceptul lui Bălan.....99

La 10 decorat, la 11 blamat.....100
Returul perdant.....103
Garsonieră pentru Lăcătuş.....104
Învinşi la Vâlcea şi Baia Mare.....106
Ameninţarea Securităţii.....108
Dublu eşec.....109
Capitolul 6 REGIMUL HALAGIAN.....111
Mazilirea lui Ienei.....111
„Armene, eşti pregătit să preiei echipa?”.....112
„Cu Bölöni, Bumbescu, Bărbulescu şi Radu II eu vă iau titlul!” 114
„Ori Iordănescu, ori eu”.....114
Misiune pentru Piţi: aducerea lui Bumbescu.....116
La „Balamuc”.....120
Ienei a aflat că e liber din ziare.....122
„Vine nebunul”.....123
Fără minge la Forban.....124
Evadarea „Şarpelui”.....125
Blocat de Securitate.....127
„Ăştia ştiu şi când să bea”.....128
Doctorul.....129
Izolare totală.....134
I s-a cerut demisia din prima etapă.....136
„Zicem ca el, dar facem ca noi”.....137
Remarcaţi de Eriksson, sfidaţi de Lucescu.....138
Greva de la Roma.....139
Dezertorul Gonzo.....140

Angoasa lui Ilie.....142
Contre cu ministrul.....143
Arma secretă fără efect.....144
Picătura care a umplut paharul.....147
Capitolul 7 IENEI – IORDĂNESCU, ECHIPAJUL TRIUMFULUI.....149
Eterna variantă.....150
„Tov. Vali”.....152
„Amicale” pentru hrană.....156
Blestemul Stelei, blestemul lui Radu II.....156
Impunerea lui Belodedici.....158
Profesorul de karate.....159
Campioni de toamnă.....161
Prieteni la toartă.....163
Temporizarea lui Angelo, posesia lui Lucescu, progresia lui Ienei.....164
„Sensei” face prima victimă.....166
Stoica refuză „naţionala”.....167
Tăticul cu „Cap de mort”.....168
Plicurile secrete ale lui Olteanu.....169
Conflict între Moraru şi Dinu.....170
Excluderea lui Bölöni.....172
Debarcarea „Procurorului”.....173
Stângaciu, pacientul doctorului Bölöni.....174
Meciul rezerviştilor.....175
Rodaje europene.....177
Puşcaş la arest.....177
Cu biciul, dar şi cu zăhărelul.....179

Îngenuncherea „duşmanului”: 5-0 cu Dinamo!.....180
80.000 de lei de la Vâlcea.....182
Event.....183
Analiza lui Nea Vanea.....184
„Ce le dai, dom'le, să bea de joacă aşa de bine?”.....185
Regretele paşilor grăbiţi.....186
„Dumneata eşti cel care ne-a furat titlul!”.....187
„A înnebunit tov. Vali?”.....188
Metodistul.....190
Totul despre Vejle.....192
Perechea revoltată.....193
„Cât o fi Lucescu, eu nu mai merg la «naţională»!”.....195
Comandant de cursă lungă.....197
Lentile de contact pentru Weissenbacher.....199
Capitolul 8 BOTEZ ÎN MAREA NORDULUI.....202
Primă de 5.000 de lei.....203
Salvaţi de Radu II.....205
7 din 7.....208
Protocol fin pentru arbitri.....209
Circul Ghencea.....210
Capitolul 9 LA BRAŢ CU SORA DIN UNGARIA.....213
Punctul relaxării.....214
Show cu prichindei.....215
Expulzarea lui Petcu.....216
Honved, mica „naţională” maghiară.....218
Neşansa lui Piţi.....221
Revanşă pentru „hangiu”.....222

Semn rău pentru Duckadam.....223
„Nu schimb echipa orice ar fi!”.....224
Păpuşile lui Bölöni, pietricelele lui Ienei.....226
„Se naşte cumva o echipă-minune?”.....230
Supărat pe blat, îmbunat cu victorii.....231
Îndepărtarea lui Olteanu.....233
Concediu cu şotii.....234
Capitolul 10 AISBERGUL KUUSYSI.....236
Secret total: Iordănescu a jucat cu Verona.....238
Tactul lui Ienei.....240
Doi adversari, finlandezii şi vremea.....241
Korhonen, soţul Fortunei.....243
„Nu mai merg cu voi, că bateţi sigur!”.....245
Consolidări mentale.....247
Vulcanul din gheţar.....248
Chinul de 176 de minute.....249
Palma cu piciorul, palma cu prima.....251
Capitolul 11 NOTRE RESPECT, ANDERLECHT!.....254
„Ce, tăticu', nu ţi-a ieşit viza?”.....256
Primăvară acasă, toamnă la Bruxelles.....257
Operaţie reuşită, pacientul mort.....259
Şi-a revenit Piţi.....262
30.000 de lei la calificare.....263
Constant Vanden Stock, prietenul lui Pişti.....264
Ghencea în flăcări, Steaua în finală.....265
„Nu mai ştiam pe cine să marcăm!”.....270

Capitolul 12 SEVILLA, CĂ DACA N-AR FI, NU S-AR MAI POVESTI... 272
Un ARO drept primă şi mâncare de acasă..... 273
Cele 4 medicamente ale doctorului Georgescu..... 274
Iureşul de la Vâlcea..... 275
Tricouri albe ca FC Sevilla..... 276
Barcelona în picaj..... 278
Dorinţa lui Loţi..... 279
Zbor spre Andaluzia..... 281
Alvaro, duşmanul Barçei..... 283
Cazaţi la „Macarena”..... 284
Teren îngustat..... 285
Acasă la tatăl nostru Traian..... 286
Paharele lui Gaţu..... 288
Echipamentul a sosit noaptea..... 289
Prin Sevilla cu 3 dolari în buzunar..... 290
Lăcătuş îl sperie pe securist..... 292
Puiu jucător, Tudorel antrenor..... 292
„Dacă scăpăm cu două-trei boabe să fim mulţumiţi!”..... 294
Şef de galerie, Alexandru Arşinel..... 295
Steaua de Budapest..... 296
Înspăimântătorul „Sanchez Pizjuan”..... 297
„Maiestate, am venit să luăm Cupa!”..... 298
55.000 contra 28..... 299
Problema lui Vautrot..... 300
Start în infern..... 301
Cadouri pentru Rege..... 303

Puiu, marea surpriză.....304
Sprintul ireal al lui Bölöni.....306
Nebunia puştanilor.....307
Duckadam, cu D de la Dumnezeu.....308
„Domnule colonel, aţi avut dreptate!”.....311
Cupa era planificată pentru '87.....312
Defilarea de la miezul nopţii.....314
Festin liniştit.....314
Ocolul pământului într-o singură noapte.....315
Delirul de acasă.....318
Primiţi de şeful statului.....320
Duckadam mai şi înscrie.....327
Capitolul 13 4 ANI PE EVEREST.....330
Eroul de la Sevilla ameninţat cu tribunalul militar.....330
Când grecii fac daruri.....332
Duca, destin blestemat.....333
Unicat.....334
Capitolul 14 EPILOG ÎN VORBE ŞI FAPTE.....337
STATISTICĂ.....350
BIBLIOGRAFIE.....355

Bun de tipar: 28 noiembrie 2000
ISBN 973-0-02212-7
Tipar: Imprimeriile MediaPro
Distribuţie: NDC (tel. 223.21.00)

Războiul Steaua – Dinamo a fost dur și în afara terenului, și pe verdele gazonului. În imaginea de sus, Mulțescu trece de Florin Marin într-un meci de campionat jucat în 1980, iar în fotografia de jos, Loți Bölöni marchează, cu toată opoziția lui Andone (nr. 4) și Moraru, golul prin care Steaua a câștigat Cupa României în 1987.

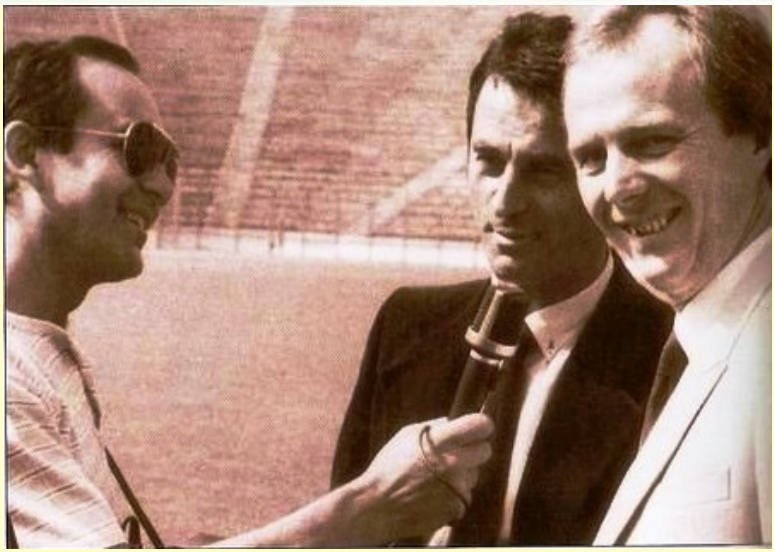

Înaintea „dublei” cu AS Roma din Cupa Cupelor, Octavian Vintilă (stânga) îi ia un interviu pe stadionul Steaua antrenorului italienilor, Sven Goran Eriksson. Dialogul este intermediat de Cristian Gațu (în centru).

Belodedici – Bumbescu, cuplul de fundași centrali ai Stelei construit de Ienei a fost desemnat de revista France Football primul din Europa în 1986. Pe locul secund s-a situat perechea stoperilor lui Liverpool, Lawrenson – Hansen.

În vestiar, gol-pușcă, Lăcătuș anunță chermeza de după victorie. Punctele de suspensie însemnau Barul Melody, acolo unde stăpân era actualul președinte al Stelei, Viorel Păunescu.

Dodo Cimpoieru în (picioare), amfitrionul de la „Hanul lui Manuc”, primindu-i de fiecare dată „ca la mama acasă” pe Iordănescu, Stoica, Pițurcă (de la stânga la dreapta) și ceilalți fotbaliști ai Stelei.

Carmen și Mihai Majearu, în 1985, la ceasul cununiei civile.

Mia și Victor Pițurcă (sus), Mariana și Marius Lăcătuș (jos), sau o părticică din marea familie a Stelei.

Înaintea returului cu Vejle, Simonsen (stânga) și Stoica (dreapta) aleg terenul.

Faza golului 4 din meciul cu danezii. Balint îl scoate din poartă pe Nielsen, va pasa în urmă la Lăcătuș, a cărui centrare va fi reluată în poartă de Stoica. Mostră de spectacol și eficiență.

Secunda 39 a returului cu Honved. Bölöni șutează ca din tun, Andrusch va respinge în față și Pițurcă va deschide scorul în Ghencea.

Bumbescu îl felicită pe Lăcătuș după golul prin care Marius a urcat scorul la 2-0 în partida cu maghiarii.

În repriza a doua a meciului cu Honved, Majearu e la un pas să înscrie și cu capul. A făcut-o totuși din penalty.

Bucurie de final. Steaua învinge Honved cu 4-1 și pășește în „sferturile” CCE.

Balint (stânga) a fost ghinionistul meciului tur cu Kuusysi.

Înaintea returului cu Anderlecht, suporterii roș-albaștrilor vedeau o finală Steaua – Göteborg. Până la urmă a fost Barcelona.

Stadionul e un vulcan. În frunte cu Iovan, Stoica și Bumbescu, steliștii au ieșit la încălzire.

Înainte de joc cu o oră, celebrul Enzo Scifo privea uimit atmosfera din Ghencea (foto sus). Aceeași îngrijorare se poate citi (foto jos) și pe fața lui Lozano (dreapta) și Andersen (stânga), însoțiți pentru inspectarea terenului de unul dintre preparatorii fizici.

Stoica (stânga) și Vercauteren (dreapta) schimbă fanioanele sub privirile arbitrului vest-german Volker Roth, cel care peste o jumătate de oră îi va răpi lui Tudorel șansa de a juca marea finală.

Gabi Balint (în roșu, asistat de Bărbulescu) a jucat în returul cu Anderlecht pe aripa stângă și a marcat golul de 2-0.

Pițurcă, „oaia neagră” a belgienilor, a scos sufletul din adversarul lui direct, Peruzovici (dreapta).

Mingea e în plasă, Pițurcă e în plasă, toată echipa Stelei, inclusiv Duckadam, îl sufocă pe autorul celui de-al treilea gol al semifinalei. Cu scorul general de 3-1, „viteziștii” și-au câștigat biletele pentru marea finală de la Sevilla.

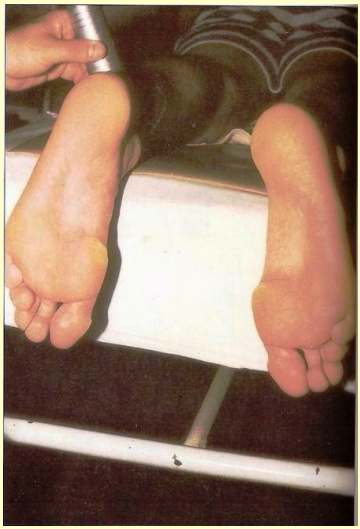

Imagine-document. Tălpile pline de bătături ale lui Marius Lăcătuș. Și gloria se naște din chinuri.

Sevilla, 7 mai 1986. Peste 50.000 de suporteri catalani au invadat capitala Andaluziei în speranța că Barcelona va cuceri

pentru prima oară Cupa Campionilor Europeni. Au rămas cu speranța.

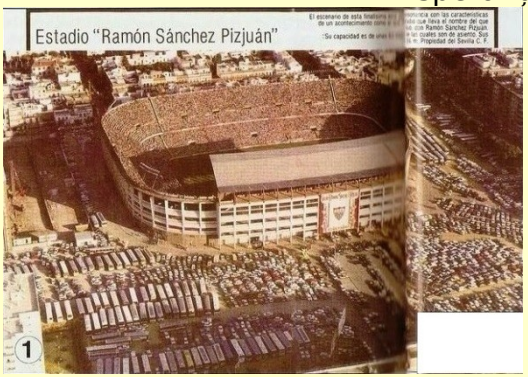

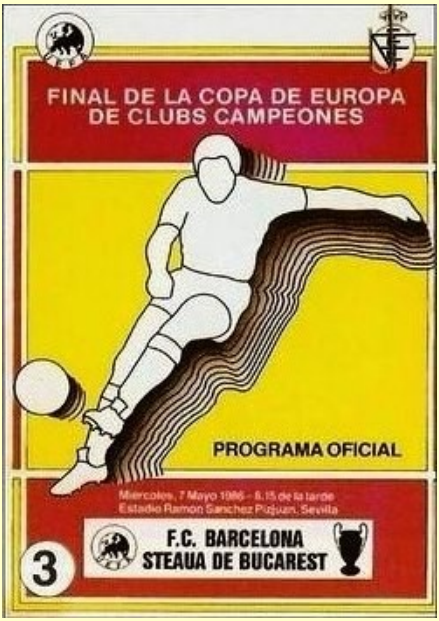

Impunătorul stadion „Ramon Sanchez Pizjuan”, gazda finalei (1). Suporterii români au intrat pe arenă cu acest tip de bilet (2) și, peste câteva minute, aveau să rămână șocați lecturând programul de meci (3), în care sub fotografia „roș-albaștrilor” au găsit explicația „Steaua de Budapest” (4).

Primul avion sosit din România în dimineața finalei a fost cel al tehnicienilor, jurnaliștilor și apropiaților formației noastre. De la stânga la dreapta, Mircea Lucescu, Dan Pătrașcu („Informația”), Gheorghe Nicolaescu („Sportul”), Gheorghe Urs (actualul vicepreședinte LPF), antrenorul Gigi Staicu, Ovidiu Ioanițoaia („Flacăra”) și Corneliu Vadim Tudor („Săptămâna”).

Grupul fericiților suporteri români, condus de actorul Alexandru Arșinel (pe scara autocarului).

BUCAREST.
Balint à l'abordage.
(Photo Philippe CARON)

Steau l'étoile filante

Le palmarès

SA PRINALE

● Championnat : dix [illegible], 1956, 1960, 1961, 1966, 1976, 1978, 1985).
● Coupe : 14 victoires [illegible], 1955, 1962, 1966, 1967, 1969, 1970, 1971, 1976, 1979, 19[illegible]
● Coupe des champions [illegible]
● Coupe des Coupes [illegible]72.
● Comment Steaua [illegible] pour la finale 1986.
● Seizièmes : *Vejle [illegible] b. Vejle, 4-1.
● Huitièmes : *Honved [illegible]aua, 1-0 ; *Steaua b. Honved Budapest, 4-1.
● Quarts : *Steaua [illegible]eaua b. *Kuusysi Lahti, 1-0.
● Demi : *Anderlecht [illegible]aua b. Anderlecht, 3-0.

Le système de

INTELLIGOLLECTIF

L'équipe roumaine s'[illegible]and elle joue à l'extérieur, et plutôt sur un 4-3-3, chez [illegible]e troisième attaquant. En fait, tout dépend des circonstances [illegible] la même souplesse dans sa disposition défensive avec [illegible]ouvent de la défense en ligne (Iovan, Bumbescu, Belo[illegible]

Au match aller, à Bruxelles, [illegible]qué un marquage de zone, ce qui avait donné à Scifo [illegible]coûté un but aux Roumains. Il semble que le Steaua ait [illegible] de ce laxisme.

Ce qui frappe, c'est que [illegible] imaginatif, mais que l'équipe roumaine développe [illegible]ves à partir du côté droit avec Iovan qui s'engage résolument, avant de chercher un soutien auprès d[illegible] Balan.

De l'autre côté, Boloni, le joueur roumain le plus connu, oriente le jeu s[illegible] Balint, mais dans tous les cas de figure, les Roumains cherchent à progress[illegible] en une-deux, en triangle et en déviations.

L'autre grande force, ce sont les deux attaquants : l'ailier Lacatus, [illegible] l'avant-centre Piturca. Les trois quarts des ballons passent par Lacatus sur [illegible] droite, qui est un ailier de débordement très rapide et doté d'une solid[illegible] technique. Un véritable danger permanent, tandis que Piturca a un grand se[illegible] du but et un très bon jeu de tête.

L'entraîneur

JENEI : UNE VIEILLE FIGURE

Emerich Jenei est une vieille figure du Steaua, puisqu'il est au clu[illegible] depuis près de trente ans, c'est-à-dire qu'il a connu l'époque où le clu[illegible] s'appelait CCA, jusqu'en 1961. Jenei a occupé de nombreuses fonctions a[illegible] sein du club, et notamment, la préparation des jeunes.

Les individualités

BOLONI... ET LACATUS

Presque la totalité des joueurs, qui ont joué mercredi contre Anderlec[illegible] sont internationaux, à divers titres (Espoirs, Olympiques, A) ; seuls, le gard[illegible] Ducadam, Bumbescu et Balan n'ont pas connu les honneurs des sélections[illegible]

Bien évidemment, c'est Ladislau Boloni, le recordman de sélectio[illegible] puisqu'il a porté 86 fois le maillot national. A trente-trois ans, Boloni [illegible] considéré comme une idole en Roumanie.

Radiografia Stelei în cotidianul francez L'Equipe de dinaintea finalei.

Stadionul s-a umplut cu 3 ore înaintea fluierului de start, spectatorii fiind delectați de un program al fanfarei municipalității.

Românii par speriați de furia declanșată în jurul lor.

La ieșirea la încălzire, Bumbescu și Bölöni încearcă să zâmbească, dar nu e râsul lor. Iovan ține capul în pământ, Lăcătuș caută din priviri un punct de sprijin în tribună, iar Pițurcă oftează.

În prima repriză, Marius Lăcătuș a fost cel dintâi stelist care s-a aruncat asupra careului lui Urruti.

Luptă aspră la mijlocul terenului între Bölöni și Marcos.

Sub privirile lui Iovan și Bölöni, Duckadam reține balonul din fața lui Marcos (nr.11), a lui Archibald și a mustăciosului Migueli.

Zborul planat al lui Helmuth și disperarea lui Archibald, care n-a putut marca nici când Bumbescu era căzut.

În a doua repriză a prelungirilor, Pichi Alonso a marcat, dar golul a fost anulat firesc pentru un ofsaid imens.

În numai 9 minute, Duckadam a apărat toate cele 4 penaltyuri ale catalanilor, trimițând cel mai râvnit trofeu al cluburilor la București.

Majearu trage în stânga lui portarul

Urruti și ratează.

Bölöni schimbă colțul, dar același lucru face și spaniol.

Lăcătuș trage tare și pe centru, fără speranțe pentru Urruti: 1-0.

Balint șutează calm și înscrie fără probleme: 2-0.

Helmuth arată cupa micului grup de suporteri români.

Puiu Iordănescu alături de cel care-l transferase în Grecia, celebrul armator Vardinoianis.

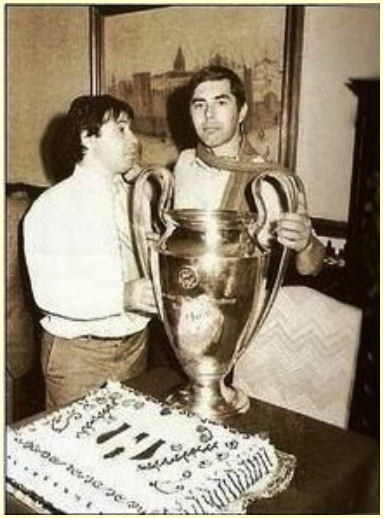

Bucătarul Tănase și organizatorul de competiții Marin Cruțescu în fața tortului făcut special pentru învingători de gazdele de la

hotelul Macarena.

La sosirea pe Otopeni, Ion Alecsandrescu, Valentin Ceauşescu şi Emeric Ienei au fost înconjuraţi de gărzi. Personajul din stânga este Constantin Anghelache, prietenul şi confidentul dintotdeauna al lui Mircea Lucescu.

Imediat după ieşirea din aerogară, Duckadam prezintă Cupa (stânga), iar „Sfinxul” le vorbeşte miilor de suporteri sosiţi pentru a-i întâmpina (dreapta).

TRĂIASCĂ PARTIDUL COMUNIST ROMÂN!

65 DE ANI de slujire cu devotament și abnegație a idealurilor poporului

Sportul

UN DRUM DE GLORIOASĂ ISTORIE, PENTRU VIITORUL LUMINOS AL PATRIEI

65 ANI DE LA FAURIREA PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

PRIMĂVARA PARTIDULUI

O splendidă performanță a echipei noastre campioane, o fotbalistă somptuoasă

STEAUA A CÎȘTIGAT CUPA CAMPIONILOR EUROPENI!

Aşa a arătat prima pagină a cotidianului „Sportul” a doua zi după marea victorie. Cu Partidul Comunist pe toată prima pagină şi cea mai mare performanţă din istoria fotbalului românesc doar într-o bandă în subsol.

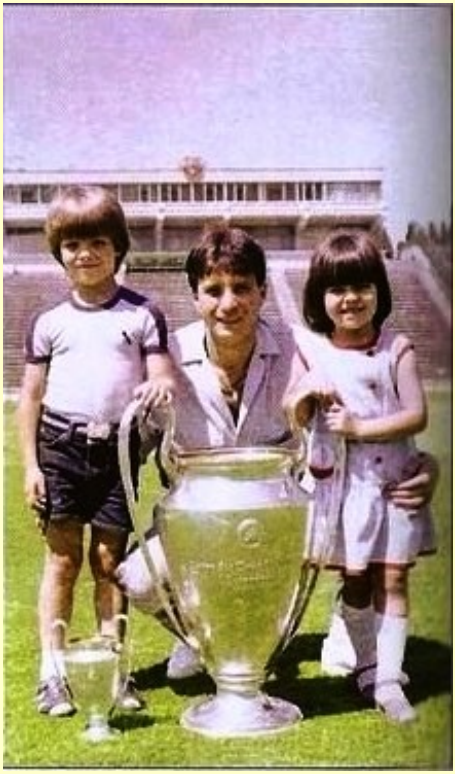

Alin, Alice şi cupele, trofeele vieţii lui Tudorel Stoica.

Peste 80.000 de spectatori s-au înghesuit pe „23 August” la o săptămână după Sevilla pentru a vedea pe viu trofeul.

Ca urmare a câştigării CCE, Steaua a jucat şi Supercupa cu Dinamo Kiev. Golul lui Hagi, transferat înaintea acelei partide, a însemnat o altă victorie internațională a Stelei.

Banchetul de după Monte Carlo. La aceeaşi masă s-au aşezat Mircea Pascu, Ion Alecsandrescu, Mircea Angelescu, Valentin Ceauşescu şi Pişti Kovacs (de la stânga la dreapta).

În următorii trei ani, Steaua a mai jucat încă două semifinale şi o finală de CCE. În imagine, lotul din 1989, având inscripţionat pe tricouri, raritate pentru acea vreme, sigla unui sponsor extern, firma Ford.

La 10 ani de la Sevilla, eroii finalei din '86 au reeditat meciul în Ghencea, scorul fiind 1-1. Pentru noi a marcat Bölöni, iar pentru spanioli Marcos. Meciul a fost arbitrat de Ion Crăciunescu.

FORDTRANSIT

învingător acasă și în deplasare

VAN OF THE YEAR
FORD
Transit
2001

câștigător al titlului
"VAN OF THE YEAR" în Europa

TRANSIT

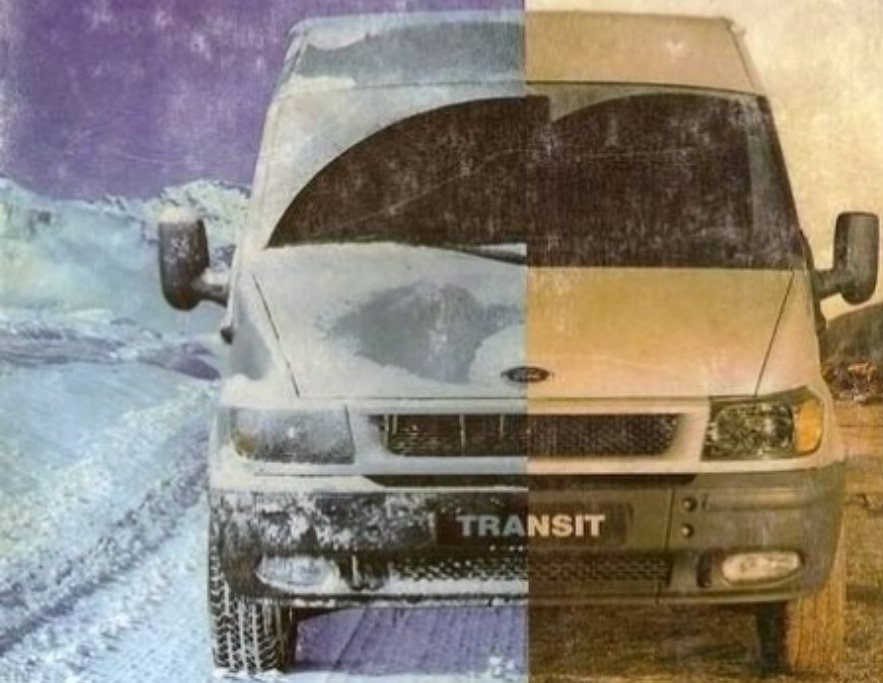

Ford

Romcar
Reprezentant General Ford pentru România

Telefon/Fax: 224 48 00, 30 30 113